

ספר
אוריין תליתאי

בו שלשה ספרים נפתחים

הא' נקרא בשם פרי דעה והוא חידושי הוראה, מדברי האמוראים וקבצות ובאות, שפה אחת ודברים אחרים, על דברי רבינו בעל פרי מגדים, והוא לברר חקירותיו ולפשט ספיקותיו, גם על הגאון רעק"א וצ"ל בקושיותיו החסרות ישא מדברותיו, ועל הגאון בעל חז"ר ישלח פארותיו, ועד האחרון כפי טוב מעם ישלח ידו אודותיו, והוא לערך ת"ק הלכות חשובות ונכונות, בנויות על שדי החכונות, גם הצבתי בסופו סדר הניקוד בל"א שפה המדברת יתענגו בהם הורים ומורים. הב' נקרא בשם פלפלא חריפתא חידושים על כמה שיטות הש"ס. וגם הצבתי מלפול נחמד בסוגיא דחנוכה וסוגיא דטומאה הותרה בצבור להגאון העצום המנוח ר' ישראל ע"ה חתן והלמיד אדמו"ר איש אלקים קודש קדשים מהר"ל אינר וצ"ל מלובלין.

הג' נקרא בשם משיבת רגל חלק שני לספר תיקון עירובין ויבואר בו כל דיני מדידת והבלעת תחומין לאונס ולדעה ובאם הדרך טוקף גינות ונדרים איך נחשב התחום וגם אודות יורדי הים באניות (וכמראשוים) איך יתגנהו בש"ק וכל דיני עירוב וחוקתו ואופן הנחתו, ודיני ברכהו, ובראשו קאמר בדיני תחומין וסוגיא דברירה בנוי לתלפיות, בחריפות ובקיאיות, ויהבארו בו כל דברי הש"ע והאחרונים כהלכה זו וחיי דינים משלי בלשון צח ונקל, שיהא טובן לכל, וגלוח עליו בסוף כל דיני עירוב חבשילין וגוסח הכרכה כפי המוסכם מפוסקים.

מאתי אברהם אלי' ב"ר דוד צבי בעמ"ח ספר «תיקון עירובין» אב"ד סבארנוב ובעת חופק'ק זעליחוב.

ווארשא

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ז

בדפוס ר' אפרים נ"י בן י בנימין ו"ל בוי מריטער ה"קא 44

שנת תרנ"ו לפ"ק

Уріннь Тлісон т. е. Три тактата, Гомелістыка.
соч. раввина Элія Фейнгольда.

Тypo-лит. Ф. Блаумрйтера, улйца Дйкая № 44. ВАРШАВА 1895

הסכמות הגאונים .

הרב הגאון הגדול גר ישראל בוצינא קרישא הר"ר צדוק הכהן שליט"א ציוה לכתבו בפקודתו ערב שבועות שנת תרג"ב:

הסכמת הרב הגאון הצדיק בוצינא קרישא תפארת ישראל והדרו גור הזמן וכתרו כקש"ת מו"ה ר' מאיר יחיאל הלוי אב"ד דק"ק אוסטראווציא והגליל .

ב"ה

לאשר דברתי כמה דברים עם כבוד הרב הגאון המחבר מו"ה ר' אברהם אלי" כ"י האבד"ק בארנוב לכן אמרתי גם ידי סכון עמו בהדפסת ספרו כי יהי' תועלת לכל לאסוקי שמעמא אליבא דהלכתא וגם אנכי לקח בל"כ ס' אחד . הקטן מאיר יחיאל הלוי .

הסכמת הרב הגאון פאר הדור נ"י עה"י פה"ח האב"ד דק"ק ראדום .

הגני גם אני בל"כ ליקח ס' אחד למטן יקרת החיבור וכבוד הרב הגאון המחבר כי רב הוא ומלוא רבה לתמכו ולסעדו ען חיים הוא למחזיקים בה יום שנכפל בו כי טוב ה' בסליו מרכ"ד ראדום .

אברהם צבי בהרב מו"ה אליעזר וצ"ל ראמפעל חופ"ק .

סוכן גם אני לקבל הס' מהרה"ג המחבר האבד"ק בארנוב מו"ה אברהם אלי" שליט"א ונחתי מ"ק ככהוג .

נאום חיים גדלי' בהרה"צ ר' נחמ"י בהק' היהודי וצלה"ה .

דברי הרה"ג אביר הרועים שר התורה הטגוח ר' ישראל יהושע טראנק אב"ד מקוטנא וצ"ל

בשנת תרל"ט .

הן כל אלי הרב המריף הגדול מו"ה אברהם אלי מבארנוב והי' אחי במחילתי ודברתי עמו בהכנה ענינים וראיהיו שהוא מלא על כל גדותיו כש"ס ופוסקים וסברא ישרה לכן אמרתי כל מן דין סמוכו לנא וכל ישראל יוכלו לסמוך על הוראותיו כי הוא ס"ח מופלג בדור ובאעה"ח . ישראל יהושע טראנק חופ"ק קוטנא יצ"ו .

הסכמת ותעורת הרב הצדיק הקדוש לו עשר ידות בתורה וחסידות גוע קודש טחצבתו הר' ר' אברהם איגר שליט"א מלובלין .

בראותי כי רבים ב"ה מגדולי דורנו תמכו ביד ידי המוכ"ז הרב המאוה"ג מריף ובקי הרב ר' אברהם אלי" שי' האבד"ק בארנוב ויהללו בשערי תורה אח ספרו היקר כי טוב עשה בעמיו ככון גם אנכי לקבל חי"ה אח ספרו היקר כשילא מביהמ"פ ואבטח כי כל היודעים ומכירים יקרת הרהמ"ח ותועלת ספרו יהי' לו לסיוע שיש בו ממש והנני כותב למטן כבוד הסורה ולומדי' אור יוס' ד' כ"ד שבע לובלין סרג"ד :

אברהם בהרב הקדוש מהר"ל איגר וצוקלת"ח .

הסכמת הרה"ג הצדיק שושילתא דיחוסא מאיר עיני ישראל כקש"ת ר' מאיר שלום שליט"א האבד"ק בארוואלין ולע"ע בקאלשין .

קבלתי הס' סיקון עירובין מהרהמ"ח ומוכן אנכי לקבל גם אח ספרו הב' כשילא מביהמ"ד פ' כי ראיתי שרבים מגדולי דורנו תמכו בידו לכן גם ידי סכון עמו כשיהי' ד' בעזרו להוליאו לאור עולם באפה"ח אור יוס' ד' שופטים פה בארוואלין . מאיר שלום בהרה"ק ר' יהושע אשר וצלה"ה .

הסכמת ש"ב הרב הגאון חסיד ועניו ג"י עה"י
 פה"ח בקש"ת מו"ה ר' אברהם יצחק
 האב"ד רק"ק חמעלניק.

ב"ה גם אנכי ראיתי את הדברים היוצאים מפה הרב
 הגאון דק"ק בארנוב אשר פעל ועשה וראיתי
 כי יפה דבר בטעמו דברים נחמדים וראויים לחלקם
 ביעקב ואף כי לא ראיתי רק מעט מרוב
 המטרות המלק יעיד על הכלל ואחמתי גברא
 כבר בחיבורו תיקון עירובין אשר ילא לאור עולם
 לזה גם אנכי מהמסכימים לאדפוסו אידרא
 ולחלקם ביעקב היום יום ד' לסדר הנני נותן לו
 את בריתי מנה"ר :

אברהם יצחק סילמאן אב"ד ק חמעלניק.

הסכמת הרב הגאון המובהק החריף ובקי סוע"ה
 שלשלת היוחסין מובחר בנימוסין וקילוסין
 בקש"ת מו"ה ר' ירחמיאל ישעי' אב"ד ק ליקאווי.

גם אנכי ראיתי את הדברים היוצאים מפה הרב
 הגאון דק"ק בארנוב אשר פעל ועשה וראיתי
 כי יפה דבר בטעמו דברים נחמדים וראויים לחלקם
 ביעקב ואף כי לא ראיתי רק מעט מרוב
 המטרות המלק יעיד על הכלל ואחמתי גברא
 כבר בחיבורו תיקון עירובין אשר ילא לאור עולם
 לזה גם אנכי מהמסכימים לאדפוסו אידרא
 ולחלקם ביעקב היום יום ד' לסדר הנני נותן לו
 את בריתי מנה"ר :

פה ליקאוואה ירחמיאל ישעי' מינצבערג

רבני גאוני רוסיא אשר נתנו ידם על הספר ע"י מכתביהם היקרים.

הרב הגאון ר' הלל דוד הכהן אב"ד סווילקא .
 ר' שלמה פריידיש הגאון אב"ד רק"ק לארי פלך מאהליב .
 הרה"ג המ"צ מסאוואראן מחוז באלטא .
 ר' אברהם הגאון אב"ד בזנארצא פלך בסראבייא .
 הרב ר' יחיאל מיכל שקולניק האב"ד בק"ק שטימשלניק .
 הרב ר' עזריאל דום"ץ בק"ק מולטשין .
 הרב הגאון ר' אלי' פוסק אב"ד באלפאלי בעהמ"ם מור ואהלוח וס' בורת הברית .
 הרה"ג בן ציון אב"ד בעיר לאבימש .

וע"ד מ"ש בהקדמה פלפול אי הלויס נפסלים בשמים הי' מלוה שאינו נוהג לדורות כמו שפסק
 הרמב"ם בהל' כלי המקדש דרק באהל מועד שבמדבר יש בזה פלפול רב בס' המלות
 להרמב"ם והרמב"ן טען ע"ז וכתבתי קונטרס ע"ז באריכות בפלפול גדול איך שיש בזה מבוכה רבה
 והכותב בע"י סוטה טעה בזה במחכ"ת ונאבד הקונטרס כעת אולי יזכני הש"י ויחזיר לי אבדתי
 כי יש שם פלפול נעים בזה . ועוד כמה ענינים מזה הם' כגון מ"ש בסו"ס ק"א להכריע מדברי
 הש"ך דמקילין הרי קולי בהפס"מ ול"ע מדברי הש"ך בס"י ע' ס"ק ל"ח שבעלמו כ' דלא מקילין
 חרי קולי בהפס"מ ועי' גם בס"י מ"ח . גם יש שם סחירה מדברי החו"ד סו"ס ק"א דלא בטל
 ברוב היכא דהרוב הוא מסופק ואילו בספרו מקור חיים סי' חמ"ח מסרן הרמב"ם דלכך ס"ל גבי
 מחיר כלב דאינו אלא מדרבנן משום דמה"ת בטל ברוב והא דבע"ח חשיבי אינו אלא מדרבנן ול"ע
 דבכאן כתב מדברי הרשב"א זמ"ה דהיכא דהרוב מסופק כגון זה לא בטל כלל והארכתי שם :

הקדמה

נרסיקן בירושלמי (פ"ד דר"ה הל' ח') רב משרשיא בשם ר' אחי כלל הקדמונות כתיב חטא ובעצרת אין כתיב חטא אמר להם הקב"ה מכיון שקבלתם עליכם עול תורה מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימיכם.

המאמר הוה שפתי לאבן פנה יסוד מוסר עופל ובחן, להסיר תחלואי בתמי הנפש ובל צחן, והוא כאשר חשבתי ונתתי אל לבי מצוקת הזמן והוצאותיו, ילדי יום ויום וקודותיו, מסיבות מההפך בתחבולותיו, וזה האדם מעת גיחו מרחם, ידרוף אל הנוזר ואל הלחם, ולא ישיב אל לבו לא דעה ולא תכונה, הלא ר"י חלק לי כבינה, להוסיף אומץ ובח, בהורה ועבודה להיות לריח ניחוח, לפני אלהינו ית"ש כי ידבה לסלוח, כי אם השית אליו לבך, או יתן לך בלבבך, וימלא כל משאלוהיך להיות לאל יריך, לעשות בתחבולות מלחמה, להסיר כהמי הנשמה, ע"י אור ההורה החכמה, להאירה כפאר המלך וכבודו, ויו הדרו והודו, ובפרט מי שנפקחו עיניו מעט בחכמת האמת לגרום בתורתו ועבודתו למעלה, ע"י שימושך מרת היום על מרת הלילה, בטבואר בספרי המקובלים, שע"י אדם השלם, יוכל לנלות חסד הנעלם, ובפרט להחכמים היושבים על בסא הוראה, אשר עליהם אור התורה וחכמת אמת נגעה. ולכך נזכר בתורתנו הקדושה כשבח הדיינים אנשי חיל היינו שחיל בנימטריא מ"ח והפי' הוא שיודעין לנלות שני שלישי חסד המנולין בת"ה דועיר שנימטרי' מ"ח שו"ש ושפתי כ"רכ"ד שמשותיך ע"י הדין אמת שרנים ולזה מרמו הפסוק בד"ת אמרתי אשמרה דרכי כחמוא בלשוני שנמטריא שלו מ"ח כמנין שני שלישי חסד המהגלים ע"י הדין שרן דין אמת בלשונו ואומר איש פלוני אתה זכאי כו' ונע"י הוא טוריד אורות החסדים שנהגלו בסיום יסוד דבינה שהוא כחור דו"א ונעשה בתר לרחלן ולכך הלויים שהם היו עיקר עבודתם להוריד החסדים ע"י נעימת השיר כמכו' בחלק ראשון כשם מנלה עמוקות כתיב כהו יורו משפטיך ליעקב שע"י המשפט אמת נחנלו החסדים וצדקות בעולם ולכך ברוב פעמים נזכר בתורה הקדושה צדקה ומשפט שלבאורה הם דברים הפכיים ול"ז ולפט"ש יובן הענין בטוב. ועי' במקובלים הק' מה שהמתיקו סוד הענין כמה שעבודה הלויים הי' דק עד חמשים שנה כדכתיב ומכן חמשים שנה ישוב מצבא כו' אמנם דוקא במדבר אבל לא בשילה ובית עולמים דאו אין הלויים נפסלים בשנים כדאי' להדיא בחולין דף כ"ד יכול אף בשילה ובית עולמים בן ת"ל עבודה עבודה לא אמרתי אלא בזמן שעבודה ככהף וכן פסק הרמב"ם (פ"ג מהל' בלי המקדש הל' ח') ומטעם זה הקשיתי בחי' על הש"ם (תענית דף ה') וכירושלמי (ברכות פ"ה ה"א) דאיתה ההם לעולם יהא דבריו של אדם מעטים לפני הקב"ה שהרי חנה ע"י שהרכתה כתפלה נהקצרו שנותיו של שמואל הרמתי ובתב רש"י ד"ה ימיו של שמואל נ"ב שנה כו' ובתיב וישב שם עד עולם עולמו של לוי חמשים שנה שנאמר ומכן חמשים שנה ישוב מצבא העבודה ע"ש ברש"י הא שם בשילה לא שייך כלל הא דישוב מצבא העבודה.

ולכן כל איש הנלכב ומהר ידים יוסיף אומץ לרדוף ולדעה דרך הצנחתי, ולהיות משביל בכל דרכיו עד שובו אל מנוחתו, ולכתיב על הספר כאר הכל דוכי תורתו ואם כי כמה נחשב הוא לעשות כזה נייחא לנשמתו, אם הוא באיזה פניי' ניאור וברומה להראות נדולהו. אמנם בכר מלהנו אמרה בי כל יצר מחשבות סבין הש"י אשר אין בדור חלוש הוה עקבוהא דמשיחא להוציא תעלומת אור מני חושך שליטה הורים והחיזונים אשר אחוו במדות ומפירות הקדושים כמ"ש המקובלים הק' עה"פ שרקו ויחרקו שן אמרו בלענהו ובארו ו"ל שהחירק הוא כהור והפכו מרת ההור עד שנאמר כנלות החל הוה והורי נהפך עלי למשחית וז"ש כל היום דו"ה, ושירוק הוא כנצח ונס כו' אחוו החיזונים כמקצת במבואר בהקדמה לחלק ראשון כשם ספר הק' ליקומי תודה פ' בשלח (אפס מה שכתב שם קושיא על מ"ש בע"ח שנחרכ הבית באלף הה' שרמנו להוד והכית נחרכ קודם עיין מ"ש בשער הירח שמתרץ בעצמו את זה שכו' שנחרכ הבית סמוך לאלף הה' והיינו שהבית נחרכ קע"ב

שנים

הקדמה

שנים קודם כלות אלף הרכיעי והו מרומו כתורה וארה חשופנו ע"ק"ב ועי' בפע"ח בהקדמה לשער שבה ומענה צ"ל ס"ש כס' ליקומי הורה הנ"ל רער חצי ספירות נצח ממש הי' שליטת החיצונים היינו כת"ק שנה כאלף הרכיעי שרמוז למפירת נצח (ועי' מ"ש שם הר"ש וויטאל) פירושו שאף שהי' או עומד הכיהט"ק עדיין מ"ם משפשטה מלכות רומי על ישראל כעת הזאת נחשב זאת אחיזה להם וכן ראיתי למקובל אחר שכ"כ וכן פירש כס' הק' ע"ח כוונת הגם' ברכוה הנהו כרכי רשלהי מנייהו הוה היינו כי נצח והור חרין שוקין ולוה כיוונו רשילהי מנייהו ואכט"ל והדברים עתיקים) ולכך מעטים המה היחידים השרירים אשר לומרים תורה כקרושה וטהרה ואשר כח כהם לעמוד בהיכל המלך, אטנם להשושי כח כסונו אין הקב"ה בא כטרונאי עם וקב"ה חראי כפלפולא ראורייתא אף גם מהיוצאים מאיש הסוני, כערכי וכמוני.

ועי' כסה"ק כנגלה עמוקה פ' כא עה"פ כחרש הוה לכם גורל הענין כותב חרושי תורה והחכם החסיד כעל שכט מיסר כפרק כ"כ הכיא כשם חכם א' שארם שאינו כותב חרושי בתורה עבור שהוא קטן בעיניו עתיר ליתן רין וחשבון ע"ז משום שאומרים לו כפנקס הסחורות כותב ארם מה שחייבים לו וחייב לאחרים אפי' עד חצי פרוטה אומרים לו וכי יוהר הי' חביב כעיניך חצי פרוטה שכתבת אתה לשכוח לאברה מחירוש של תורה אפי' שיהיה קטן והאריך שם כסוד הענין שע"ז נכנה כנין גרול ע"ש, ועיין כס' מדרש שמואל שפירש המשנה אם למרת תורה הרכה אל תחזיק טובה לעצמך היינו באם למרת תורה הרכה אל תחזיק הטובה לעצמך רק שהראה ללסוד לאחרים ג"כ כי לכך נוצרת שהלמור ג"כ לאחרים ע"ש -

וביארנו עוד איך שע"י שארם מחשכהו והרהרוו תמיר בר"ת יכול לזכות שגופו יהיה נמשך תמיר אחר רצון הש"י עד שיהא כתוכו ממש רונמת קרושה המקדש כמו שכתוב אוהל שיכן כארם וכוה יש לפרש הפסוק ככל אשר אני מראה אותך את הכנית המשכן כו' וכן תעשו אשר נרחקו בו המפרשים כמלת וכן תעשו ועפ"ז י"ל הכוונה עפ"מ שכארו המקרא ביחזקאל כן ארם הגר להם את הכנית הכיה כו' ויכלמו מעונותיהם רהפי' הוא עפ"ט שפירש רבינו בחיי שכל ענין של ביהט"ק והמשכן היה ממש בארם מה שהיו הכרובים פורשי כנפים למעלה רמו להמהפלל צריך שיהן עיגיו למטה ולכו למעלה ולכך היה המרות שכורות אמתיים וחצי ארכו אמה וחצי רחכו ואמה וחצי קומתו כמו שכארם צריך להיות לב נשכר ע"ש רכריו כי נעמו ולכך אם היה ח"ו קילקול כהמרות או אחו הקילקול כהבית וזה ויכלמו מעונותיהם ולזה מזהיר התורה ככל אשר אני מראה אותך כו' וכן תעשו כעצמיכם, ואם זכה ארם לעסוק מעט כחכמת האמת, כעיניו יראה איך ע"י כל מעשיו שעושה למטה מעורר למעלה הן בתורה הן במע"ט וח"ו אם כהיפוך כמו שהראה כסה"ק עץ חיים (שער שבירת הכלים) בענין איסור הוצאה מרה"י לרה"ר דהוא מרומו על שכירת מלכין רהוהו שהם בסוד רה"ר שמספרו י"ז אמות והוא המרומו כשם אכ"ג ית"ץ ביריע דכל השם זה הוא רומו על מיהת מלכין רהוהו הנז' כפי' וישלח זה אב"ג גימטרי' ו' י' הוא רומו על נקירת המלכות שהוא השכיעה וזה אכ"ג ית"ץ שבהם היה הנתיצה קודם שהתחיל עולם התיקון שהי' או בסוד ר"הר כנו' כהקונים אטנם מסלך הרר שהתחיל עולם התקון ונתחברו המלכים והכלים בסוד רה"י ע"י מהיטכאל שהוא כו"ה וב"ן והמוציא מרה"י לרה"ר מחזיר את העולם לתוהו ועייש כהיכל הנקודים סודות נוראים על כל מלאכות שכבשכן ובשער המלכים פ"ז כ' עור שהמכנים מרה"ר לרה"י הוא מעין כלאכה בורר שגורם לברר הקליפות והסוגים שהם כסוד רה"ר כראי' כתיקונים שז"ש הן רבים ענה עם הארץ שבכל ימות החול הוא הכירור להעלות מ"ג ועיי' בפע"ח. וכן הענין אם זכה לשמור שכת כהלכתו שהפליגו חו"ל (פ' כל כהכו) אפי' עוכר ע"ז כאנוש מוחלין לו, וכרי לסיים קצה בדרך ררוש אכתוב רכרווש לשכת הגרול אמרתי לתרץ קושית המ"ז ומג"א סי' ת"ל ע"מ שכתבו רשכת עלפני הפסח קרין אוהו שכת הגרול מפני הגם' שהיה מקצו סבעשור וניה קשור בכרעי המטה והנו

שואלין

הקדמה

שואלין בכורי מצרים מה זה ואמרו זכח פסח הוא לר' שיהרוג בכורי מצרים והיו מתכנסין בכורי מצרים והרגו הרכה ממצרים הה"ר למכה מצרים בבכוריהם והקשו המ"ו ומנ"א דא"כ אפי' בשחל י' בחול נמי ובפרישה תירץ דלכך התעוררו הבכורים מפני שהיו קושרים אותו בכרעי המטה בשבת וידעו דישאלו שומרין שבת כהלכתו ואסור לקשור בשבת ולכך שאלו ע"ז משא"כ אלו הי' בחול לא התעוררו לשאול כלל אמנם זה הלוי כחקירות המפרשים אם ישראל כמצרים יצאו מכלל ב"נ דכ"נ ששבת חייב מיתה (ועי' בס' פרשת דרכים) ובדרך צחות ודרוש אמרתי לפרש הפסוק בתהילים ויוציאם בכסף וזהב ואין בשבטיו כושל עפ"מ שהקשו המפרשים על אנדה דיוסף הצדיק אמר על אחיו שהם חשודים על אבר מן החי מ"ג דאם הוא אמת איך יתכן כזאת על השבטים ואם הוא שקר איך אמר בן יוסף הצדיק ותירץ מהר"ש יפה דאכלו מפרכמת דלישראל בשחיטה תליא מלהא מותר מפרכמת משא"כ כ"נ דבנחירה תליא מלהא אסור (עי' בחולין דף ל"ג) ויוסף הצדיק הי' סבור דדינם כב"נ לכך אסור מפרכמת והם מ"ל דדינם כישראל כשהימה לכך מותר מפרכמת וזה התי' כבר ידוע, והנה להכריע ד"ז אם דינם כישראל נלמד מהא דיצאו ברכוש גדול דכתבו המפרשים דהוא מדין הענקה אמנם בספרי דרשו העניק תעניק לו ולא לעבד כנעני לפי"ו מרהוציאם בכסף וזהב משמע דהיה מניע להם הענקה משום דדינם כישראל לכך ואין בשבטיו כושל דהלכתא בהשבטים ונכון, וכמרומה שנמצא בהנדה בשם מלמ"ל אין כעת ה"י.

אמנם כשאני לעצמי אמרתי ליישב קושית מ"ו ומנ"א הנ"ל דהנה זאת ידוע בודאי דהנשיאים שהקריבו כל א' כיומו לא במקרה הי' כן וכודאי שורש כל אחד מהנשיאים היה שייך קרושהו לאותו יום ביום א' נחשון כן עמינדב שמצינו שדרשו חו"ל כמה מעמים ודרשות ע"ז וכודאי כן היה ככולם ונמצא שיום עשירי היה לו שייכות לשבט דן שהקריב או והנה רש"י ז"ל הביא ע"פ הררש באברהם אבינו שדרף את המלכים כתיב וירדוף עד דן כיון שהגיע לרן השש כחו שעתידין בו ומסיים שע"ז מכה לפניו אף שהיה כמה דורות קודם מ"מ תשש כחו והנה מצינו גם ביציאת מצרים שמרה הרין מען מה נשתנו אלו מאילו הללו בו ואפשר ח"ו לא נעשה הנם כלל בעשירי אבל כיון שחל או העשירי בשבת והנין עליהם השבת דכל השומר שבת כהלכתו אפי' ע"ז בו מוחלין לו ונעשה להם הנם ע"י שבת דוקא לכך קוראין אותו שבת הנדול והארכתי עוד בדרוש הנ"ל ליישב כמה תמיהות בדרך מהוק אפס שלא רציתי לצאת חוץ לנדרי. נחזור לעניננו שעצה היעוצה לזה האיש לעשות כל נופו מרכבה להשי' ע"י שיעסוק תמיד בדבר הכרחי שנוגע רק לעבודת הכורא'ת' או ממחר כל איבריו אף בעסק אכילה ושהי' במכו' בס' חובת הלכות שלא נמצא בזה העולם רק מה שנוגע להשי' ובאם לאו הוא ההיפוך סדרך התורה יע"ש ופירשתי בזה המשנה דאבות מה דוד מלך ישראל שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד ק"ו הלומד מחכירו בו אפי' אות אחת צריך והקושיא מפורסמת דק"ו פריכא הוא דרוד למד שני דברים, ולפי דרכינו י"ל דהפי' הוא שלמד מאחיהופל שאינו בעולם רק שני דברים בלבד או מצוה ובאם לאו ח"ו הוא ההיפוך ונמצא שלא למד ממנו אלא דבר זה קראו רבו והארכתי עוד בדרוש בזה.

הנה עד כה דברי ההריוט המרוד יושב בארץ הנגב, בודד במועדיו, אוד מוצל מאש השריפה בעזהש"י אשר הוא גנוף ורפוא, עוד לא ישוב כל ימי עולם לייחל לר' ולקוות, משפעת בריכה עליונה להשקות כרם חמד ולרוות, ועל ברכי התורה והיראה ינהלינו. וחמד חנם יחננו, להוציא לאור כל חיבורי אשר תחת ידינו, ולהיות מעושים רצונו ית"ש אני וצאצאינו, אמן.

חשובה לחכם אי שרפק על דלתי מה שנתחרש אצלי בסוגיא רקלוסה כמי שהונחה
שבת דף ר' ודף צ"ז מה שאמרתו באריכות אין הפנאי מסכים רק נרגיר א' ארפס פה :

הולאה, ז"א דהא חסה לריך לחלק המיובים
ולומר דהוה כאלו לא הי' צב"א משום הידיעות
ואיך תאמר שני הפכים בנושא א' בשלמא אי
חייב אחולדה במקום אב אמרינן שפיר שהחייב
צב"א אלא שהם שני גופי עבירות אבל אי החייב
מלד הידיעות הרי חסה לריך לחלק הזמנים ושוב
לא שייך למימר מיגו :

ובזה מחורן קושים חוס' דף ד' ד"ה זרק
דבעי הגמ' שם לאשכוחי דרע"ק ס"ל
קלוסה כמי שהונחה דמי אלמא לא בעינן מקום
דע"ד ופריך הגמ' דלמא הנחה הוא דלא בעי הא
עקירה בעי ומשני ר' יוסף הא מני רבי היא
ומייתי מהך דאר"י א"ש מחייב הי' רבי שמים
והקשו בחוס' שם הא ר' יוסף גופיה קאמר הכא
דרבי לא מחייב אחולדה במקום אב וקאמר מר
אדרבי מחני לי' וקשיא לי' כו' והיא קושיא
חמורה :

ולפני י"ל דהתם דאכתי לא ידע הא דרב
ושמאל דרבי מיירי ברה"י מקורה
וס"ל באמת דלא בעי כלל מקום ד' לא בעקירה
ולא בהנחה לא ברה"ר ולא ברה"י א"כ ממילא
לא קשה הא דמחייב רבי צ' והא פטר בחולדה
במקום אב, די"ל דמיירי שנודע לו וחזר וטודע
וכמ"ד ידיעות מחלקות כקושים החוס' אבל באמת
בחר דדמי לה התם מהא דרב ושמאל דמיירי
ברה"י מקורה אבל בעלמא בעינן מקום ד' רק
ברה"י מקורה משום ביתא כמאן דמליא ויוקשה
הא הך סברא לא מהני רק לענין הנחה ולא
לענין עקירה כמ"ש הה"מ ועכ"ל משום מיגו
דחשוב לענין הכנסה חשוב נמי לענין הולאה בזה
שפיר קשה לר' יוסף דא"א למיתנא אדרבי דהא
פטר אחולדה במקום אב, ואין לומר משום
ידיעות מחלקות. ז"א כיון דחייבו משום מיגו
כמ"ש. ובה מדוקדק הא דבסוגיא דשמעתין בדף
ל"ז מייתי מתחלה הא דרב ושמאל דאירי ברה"י
מקורה ובחר הכי מייתי להשקלא וטריא דר'
יוסף שם ובכור ונכון זולת זה אין הזמן מסכים
להאריך עוד בזה הסוגיא :

בתום שבת דף ל"ז ע"ב ד"ה למומרא הקשה
הר' פורת מנ"ל דמחייב אחולדה במקום
אב דלמא הא דמחייב צ' היינו כשנודע לו וחזר
ונודע לו וכמ"ד ידיעות מחלקות לעיל ע"א כו'
ונלענ"ד לתרן כיון דרב ושמואל אמרו דלא חייב
רבי אלא ברה"י מקורה משום דביתא כמאן
דמליא דמיא, והנה בחוס' דף ח' א' ד"ה אמר
כתבו דהא דס"ל התם לר"ח דברה"י לא בעי שיניח
ע"ג מקום דע"ד היינו משום דביתא כמאן דמליא
דמיא, ומבואר בה"מ פי"ד מהל' שבת דאפי'
מאן דכובר ברה"י לא בעי מקום דע"ד היינו
דוקא בהנחה אבל בעקירה גם ברה"י בעינן
מקום דע"ד וא"כ יקשה אפי' ס"ל לרבי ביתא
כמאן דמליא דמיא וחייב אפי' לא נח כלל מ"מ
למה חייב שמים אחת משום הכנסה ואחת משום
הולאה בשלמא משום הכנסה שפיר דבהנחה
ברה"י לא בעינן מקום ד' משום ביתא כמאן
דמליא דמיא אבל משום הולאה למה יתחייב הא
בעקירה גם ברה"י בעינן מקום ד' :

ואמנם י"ל כמו דאמרינן לעיל דף ל"א זרק
כזית תרומה לבית עמא מיגו דחשיב
שיעורא לענין טומאה השיב נמי שיעורא לענין
שבת ה"כ י"ל לענין שיעורא דמקום דע"ד כיון
דלענין הכנסה חשיב כמאן דמליא וחייב וכיון
שהועיל זריקה זו דחשיב מקום לענין הכנסה
להתחייב הועיל נמי שתחשוב עקירה להתחייב
ג"כ משום הולאה אף דלעקירה לבדה בעינן גם
ברה"י מקום דע"ד הכא לא בעינן כיון דאותו
מקום גופי' חשיב עכשיו לענין הכנסה לאחיובי
עלי'. אך זה א"ש אי נימא דחולדה במקום אב חייב
שמים דהוי כשני אבות שפיר אמרינן מיגו דחשיב
שיעור לענין חייב הכנסה חשיב שיעור לענין חייב
הולאה. אבל כיון דרבי לא מחייב אחולדה במקום אב
אלא דנימא משום ידיעות מחלקות והיינו ידיעות
מחלקות החטא כאלו לא חטא צב"א אלא
בזאח"ז כאן א"א לומר כן דכאן חסה לריך לחבר
העבירות דאל"כ איך יתחייב משום הולאה הא
לעקירה גם ברה"י בעינן מקום ד' וליכא למימר
ניגו דמחייב משום הכנסה מחייב נמי משום

חירושי הוראות

והוא לברר וללבן דברי רבינו הפמיג ז"ל ביוריד מהחל עד גמירא וגם דברי החוד וחי רעקיא ד"ל כטבואר בהשער.

משום גיד אין מערבין בתוך היתר בידים כדי לבטלו, נפל מעלמו בהיתר אע"פ שאין בהיתר כדי לבטלו מותר להוסיף בהיתר כדי לבטלו, איסור של דבריהם שאין לו עיקר בחורה כחומה וחלות ח"ל הקילו בהם לבטלו אפילו לכתחילה בידים וה"ה שאר האיסורין שכיולא באלו שאין להם עיקר בחורה ויש מי שאמרו שאף באלו האסורין שכיולא בהם שאין להם עיקר מה"ת לא וראוי לחוש לדבריהם הלכה למעשה עכ"ל והרי צפירוש כתב הרשב"א ז"ל שגביות עכו"ם יש להם עיקר בחורה כשומן הגיד ולא נעלם ממני שיש בזה מבוכה רבה ועי' בס' ז"ט ביו"ד ובס' ק"י והארכתי במק"א בסתירת דברי הרשב"א ז"ל אכ"מ:

או"ח בסדר שלישי **בהנהגת** המ"ל סי' כ"ו
אם ביטלו
גביות עכו"ם בקדירת חרם חשיב אפשר להתיר הכלים אחר מעל"ע ועדיין ל"ע ויש להתיישב בדבר. כ"ב תימא הא הוא בעלמו כתב באות הקודם דאף איסור דרבנן שנבלע בכ"ח חשיב כמו פארזילאן אסור אף כשאב"י וראי' מפינכא דר"א דחברא ור"כ סותר דבריו ור"ל דמחלק בין איסור דם דרבנן שיש לו עיקר מה"ת ובין גביות שטיקרו מדרבנן לכך לידד להתיר הא ליחא ור"ל הרשב"א בחוה"ק שער ג' איסור של דבריהם שיש לו עיקר בחורה כגביות של עכו"ם שאסרו משום תערובות חלב קמח וכשמנו של גיד שאסרו

לחשוד עליו אפילו בשבועה ע"ש בשם הרשב"א והש"ך מסיק דכל איסורים דרבנן הוה מושבע ועומד ואינו נאמן בשבועה מכ"ש בח"ש דאסור מה"ת דפשיטא דאינו נאמן בשבועה לכ"ע וכמו שהביא בשם החב"ש כאן והוא הקשה עליו מחוס' שבועות דלא כתבו כן ור"א דהתוס' קאי שם לענין אחר היינו אם נשבע לאכול וכמ"ש ואין לומר דכונתו דאף דבאיסור דרבנן אין להאמין לחשוד הוא כמ"ש הש"ך בס' רל"ט בשם הרלב"ח דדבר שהוא מדרבנן חשוב יותר מושבע ועומד מטעם לא חסור ובח"ש אף דאסור מה"ת קיל הנה הש"ך שם לא קאי התם במסקנא כן והרי הבאה"ט שם סק"ט לא העתיק תירוץ הוה של הש"ך שם ע"פ הרלב"ח כלל ע"ש ועי' בשפתי סי' ב' סס"ק י"ב וז"ע:

בס' שורש הב' **א** חוקת שאינו זכות שייך גם בעוף או נימא כיון דבקרוא וזבחם כתיב מבקרך ולאך ולא עוף. כ"ב לכאורה יש להביא ראייה מסוגיא דמילין דף י"ב דאין מילוק

פתחה להל' שחיטה בשורש הב' **וי"ט** נפ"מ לרינא

דמומר לחיאבון אפילו נשבע שכיפה שחט לא מהימן דמושבע ועומד מהר סיני עי' סי' ב' אם נאמר דמומר לאכול חלי שיעור דלאו מושבע ועומד הוא כמ"ש התוס' בשבועות כ"ג ב' ד"ה דנוקי וכן פסק הרמב"ם פ"ה מהל' שבועות א"כ נאמן הוא בשבועה. כ"ב דין זה ל"ע לפענ"ד דהתוס' שם מיירי רק באם נשבע לאכול חלי שיעור מגבילות או תלוי זה הדין אם מושבע על חלי שיעור שלא לאכול או אין שבועה זו חל ואם אין מושבע ועומד על ח"ש אזי חל שפיר שבועה זו האחרונה נושא"כ לענין מי שיש לו נאמנות הא ודאי לפמ"ש הש"ך בס' ב' ס"ק י"ב מפני שהוא חשוב לאותו דבר אינו נאמן אפילו אם ישבע ועי' שם בנקוה"כ בודאי מקרי חשוב לא"ד אפילו בחלי שיעור וראי' ברורה לזה מדברי הש"ך לקמן סי' קי"ט ס"ק כ"ב ורמזו הש"ך כאן בס' ב' ס"ק י"ב דאף בגביות עכו"ם דרבנן אין להאמין

חילוק דקאמר שס לימא רוב מזויין אלל שחיטה מומחין הן מי לא תניא הרי שמלא תרגנולת שחוטה בשוק או אומר לשלוחו כו' חזקתו שחוט אלגמא אמרינן רוב מזויין אלל שחיטה מומחין הן ואם איתא מאי קושיא הא לפנו"ש הקדמונים להקשות על רוב מומחין נימא סמוך מיעוטא לחזקת שאין זבוח ואיתרע לה רובא ותרזו כמה תרולים וא"כ י"ל דר"נ לא ס"ל אלו התירולים ולכך לא מהני רוב מזויין א"ש מומחין גבי בהמה דאמרינן סמוך מיעוטא לחזקה אבל הברייתא הא מיירי בעוף ואין בה חזקה שאין זבוח ולכך מהני זבוע"כ נושמע דאין חילוק ודו"ק (*):

בשורש ה"ה ד"ה **עוד** אבאר לך כו' על מ"ש רש"י לר"מ סמוך מיעוט לחזקת אמ"ה הא לר"מ ל"ל אמ"ה בחיה ועוף כלל. כ"כ נראה דדוקא אמ"ה ל"ל לר"מ רק בבהמה מדכתיב וזבחה מבקרך וסמך ליה לא תאכל הגפש דדרשינן מיני' אזהרה לחמ"ה אבל בשר מ"ה דדריש ר' יוחנן מוצבר בשדה טריפה ללא כתיב בההוא ענינא גם ר"מ מודה דנוהג בחי' ועוף וא"כ הסוגיא שס דף פ"ו הא קאי לר' יוחנן ואסור משום בשר מ"ה דבדאי ל"ד נקט רש"י אמ"ה דהרי לר"מ אינו נוהג בהם כמ"ש הפנו"ג וידידי החריף מוה' ישעי' קלוימוס מפה הביא ראי' לזה מדפריך בסוגיא שס מאי אריא רוב מעשיהן נוקולקלין אפי' מיעוטא כנוי סמוך מיעוטא לחזקה ואיתרע לה רובא וקשה דלמא ס"ל בהמה בחי' לאו לאברים עונדות וליכא

חזקת אמ"ה כלל זבוע"כ ז"ל דהכוונה הוא על בשר מ"ה וזה כשיטת רש"י דף ק"ב ב' ד"ה ר' פוטר דאף לנו"ד לאו לאברים עומדות אבל לבשר לכ"ע עומדות בחי' וזוה אמר לתרץ קושיא תוס' בילה דף כ"ה על רש"י דמפרש בהמה בחי' בחזקת איסור אבמ"ה והקשו תוס' לנו"ד לאו לאברים עומדות ליכא חזקת איסור כלל ולפי הג"ל נאמר דהכוונה הוא על בשר מ"ה וזוה תירץ גם קושיא תוס' שבועות כ"ד על רש"י דכתב דאיסור יוהכ"פ לא חל על אבמ"ה אף בנתגבלה ביוהכ"פ והקשו תוס' ג"כ לנו"ד בהמה בחי' לאו לאברים עומדות אין כאן איסור אבמ"ה ולהכ"ל מיושב דהכוונה הוא על בשר מן החי ואמר שכן יישב ס' שערי שמחה קושיא תוס' שבועות ויש לפלפל בזה:

בסו' ד"ה **תניא** כו' דלא שייך לומר בזמרה נלטו על השחיטה. נ"ב ולפענ"ד נראה דמש"ה לא שייך לומר דבזמרה נלטו על השחיטה משום דלכאורה קשה דלמא בפי' נושפטים כתב וישלח אליי בניי ויזבחו זבחים שלמים לד' כו' דאז היה העבודה בזכרות וקשה הא שחיטה כשירה בזר ולמא הולרכו דוקא לשחוט הזכורים אלא נראה כיון דביומא כתבו התוספות הטעם דלכך שחיטת קדשים כשירה בזר משום דשחיטה לא מקרי עבודה דנוהג גם בחולין ולכך גם גבי קדשים לא מקרי השחיטה עבודה וא"כ א"ש כיון דאז היה עדיין קודם מתן תורה ולא נלטו אז עדיין על השחיטה בחולין כלל לכך הולרך בקדשים לשחוט הזכרות

(* והנה הקשה החריף מוה"ר ישעי' קלוימוס מפה מלשון הרמב"ם ז"ל פ"ב מהל' שחיטה וז"ל האוכל כזית ונבשר השנב"ע לוקה מכות מרדות ולדברי הפמ"ג למה דוקא כזית הרי אף בכ"ש איכא העשה דהשנב"ע נפקא מוזבחה ואכלת. והנה בלא"ה ל"ק למ"ל למנקט כזית הא גם בח"ש של איסורין איכא מ"מ ועיין ששנת עמקים כלל ע' ובפמ"ג בשער התערובת ה"ב פ"ב ובפתיחה כוללת לאו"ה היא מאות כ"ד עד אות כ"ז דז"א דז"ל דאשמועינן דאף בכזית אין בו כ"א עשה ואינו הייב רק מ"מ אבל להפמ"ג דבעשה כנון זו איסורו בכ"ש משום העשה וא"כ כזית וכ"ש שווין ואמאי כתב כזית והוליל והאוכל כ"ש לוקה מ"מ. ואי כי היכי דלא נטעה דבכזית יש בו מלקות מ"ה ז"א דזה ידעינן מללא אשמועינן דעושו מלקות בכזית כמו שכתב בכל האיסורין וכן אמר דהרבה מהאחרונים ז"ל כתבו דדעת הר"מ ז"ל דהשנב"ע לאו דאורייתא אף מ"מ הא כתב מרן הכ"מ דדעת הר"מ ז"ל דהוי מ"ה אף בהנאה ומה שיש לחמוה על הכ"מ הג"ל מדברי הר"מ ז"ל פ"ג ה"ח מהל' גניבה נושאתי שכבר קדמוני בספר תוס' רעק"א ז"ל במשניות פ"ב דקידושין ועיין שס בחפזרת ירושלים וכן תמה בים התלמוד ב"ק דף ע"ב ע"א ועיין שס במפרשי ה"ס אות כ"ז ומה שיש עוד לדבר בדברי הפמ"ג אלו דאיכא עשה בכ"ש עיין בחי' רעק"א ז"ל בליקוטיה שבסוף הספר במס' פסחים ובחידושי הרי"מ ז"ל בהשמות הנדפסים בסוף התשובה ובספר חשק שלמה ז"ל בחי' ליו"ד שבסוף הספר ע"כ מהחריף הכ"ל ועוד החריף שס ואכמ"ל ולא היה לי פנאי לפלפל בדבריו ובמ"א יבואר:

הבכורות ונמלא דלא יכולין לומר דהוא כהן
 לויטיך קהי על מרה ד"כ הדרא קושיא לדוכחא
 כיון דבמרה כבר נפקדו על השמיטה דהיה קודם
 מ"ה וקודם המעשה דהמזבח שהיה בה' בסיון
 כמבואר ברש"י א"כ לא היה לריכין לשחוט
 הבכורים לכך מוכרחין לומר דכאשר לויטיך קהי
 על הנטוה משה בע"פ והוא לאחר מ"ה ומחורץ
 קושייתו והגיד תלמיד א' דבר זה לפני הגאון
 ר' יוסף דובער ז"ל אב"ד מזריבסק ואמר שהוא
 נכון ונחמד :

סי' א' משבצות ססק"א ד"ה קשיא לי כו' והרי
 הר"מ ז"ל בהל' שמיטה הל' ד' כהב חרש שועה .
 כ"ב והנה על המשנה לא קשה ד"ל דאחרים
 רואין אותו היינו ב' דוקא כמ"ש הוא ז"ל אמנם
 בדף י"ב ראה אחד ששחט אס ראה מהחילה
 ועד סוף מותר לאכול משמיטתו ופריך אי דידע
 דלא גמיר פשיטא וקשה הא לדעת הט"ז בסו'
 ט"ז ס"ק י"ג גם בשאר אינשי דלא ידעו הל'
 שמיטה רוב מעשיהו מקולקלין כמו בחש"ו ועי'
 שם בפמ"ג א"כ היאך מהימן ע"ה נגד הרוב
 ומאי פריך פשיטא הא שם מייירי בא שראה אך
 י"ל דשם מייירי לענין אס אותו שראה מותר
 בעלמו לאכול ממשמיטתו כל אותו שא"י הל'
 שמיטה דלגבי עלמו מותר לסמוך אף נגד חזקת
 היסור כמ"ש הפ"י בכתובות דף כ"ב בשם
 הרשב"א ומוצה' בחיבור הזה כמה פעמים וא"כ
 ליכא ראי' הו' מהימן לעלמה . אמנם מדברי
 הרמב"ם פ"ד מהל' שמיטה הל' ה' שכתב גבי
 שמיטת חש"ו אס שחטו בפני יודע וראה אותן
 שחטו כהוגן שמיטתן כשירה משמע דמהימן
 לכל העולם והנחבר ז"ל הביא לקמן דעת
 רמב"ם אלו . ודע דעל סדרת הט"ז דבא"י הל'
 בחיטה רוב מעשיו מקולקלין יש להקשות דלכאורה
 סותר דברי עלמו בסו' א' סק"ו שכ' שם גבי
 שחט שגמלא בו שא"י הל' שמיטה ד"ל על
 שמיטתו למפרע איכא פ"ס ספק שמה ידע אז
 ואח"ל שלא ידע גם אז שמה שחט בלא פסול
 ולדעת הט"ז ז"ל הא רוב מעשיו מקולקלין ואינו
 נכנס בס"ס כלל כמ"ס התוס' בסוגי' דפתח

פתוח ול"ע וי"ל ובמק"א הארכתי בענינים האלו :
 משבצ ססק"ו ד"ה ודע דלענין דינא חגי
 מסתפק אס נאסר
 איזה דבר מספק מחמת חזקה אס נגרר מזה
 עוד היסור ושם יש חזקה להיפוך מאי . כ"ב
 חמיה מאוד דאמאי לא הביא הסוגיא דעירובין
 דף ל"ו אוקימתא דרבא העמד עמא על חזקתו
 ואימא לא טבל אדרבא העמד מקוה על חזקתו
 ושלם הוה במקוה שלא נמדד וע"ש בסמ"ס
 דבספיקא דרבנן לא מטמאינן הפהרות משום
 דהס' יש להס' חזקה טהרה ע"ש דיבואר הספק
 הזה ועי' לקמן סי' פ"ו בש"ך ובשפתי ס"ק י"א
 בה' שהה ודרס דהתרגולת אסורה משום חזקה
 שאין זבוח וכן בסכין פגום דספיקו אסור מ"מ
 הביאה מונה מותרת ועמ"ש שם פלפול בהגאון
 רעק"א בחשובותיו ע"ש כי שם מקומו . ועוד
 חמיה מאוד שכ' להספק כמה שהוא מחלוקת
 הקדמונים דעת הרמב"ן בגדה דף י"ח גבי
 חינוק שגמלא בלד העיסה דלא אזלין רק אחר
 החזקה ש"ס בדבר הראשון שגולד בו הספק
 וממילא השני נגרר אחריו ולא אכפת לן בזה
 שיש בהשני חזקה להיפוך וכ"ה שיטת הר"מ ב"ר
 שניאור הובא בריטב"א עירובין דף ל"ו ועי' בס'
 סד"ט ס"ס קל"ט . אמנם שיטת רש"י ותוס'
 הוא דאין נגרר אחריו . כנראה מדבריהם
 בעירובין ל"ו רש"י ד"ה העמד [וכ"ה ברש"י
 בגדה י"ח ד"ה לטפת] ותוס' ד"ה במקוה .
 שנוגע ד"ז במחלוקת ר"ה ורב חסדא גבי השוחט
 בסכין ונמלאה כגומה דכ"ל לר"ח דכשר וכהב
 הר"ן בטעמו דכיון דהוא רשותא בסכין אחיליד
 ולא בבהמה והסכין היה לו חזקה בדוק ממזיכין
 חזקתו וחולין להקל עכ"ל הרי דאף דבהמה יש
 לה חזקה שאינו זבוח סולין להקל לר"ח , ור'
 הונא ס"ל דבאמת פסול והארכתי בזה במק"א .
 עכ"פ דבריו ל"ע ועי' בנומ"ה יו"ד סי' קכ"א :

סו סי' ה' במשבצות ד"ע דקשיא לי הא דמנן
 פיגולן פיגול וכן
 כה"ג ביוהכ"פ אף דבטינן שיליח בשפתיו הא
 אין שוגע לו ואין נאמן הא אין אדם משיס
 עלמא

עלמו רשע כמבואר בכחובות גבי אנוסים היינו מחמת ממון וכו'. נ"ב יש לומר בקושיחו לפי המבואר בנוב"ח חאהע"ז סי' כ"ג דכל היכי די"ל דכוונתו לפרוש מאיסורא על להבא לא שייך לומר אין אדם מע"ר ע"ש וא"כ ה"נ הרי כוונתו לפרוש מאיסורא מכאן ואילך ועיין בתוס' ב"מ דף ג' ע"ב והגו"ב שם הביא מכהן המפגל דנאמן אף לדדידי' אין שום נפ"מ דהרי אם ירצה שלא לאכול מי יכריחנו אלא דכוונתו להפריש שאר הכהנים מאיסורא נמי נאמן הן אמר דהגו"ב לכאורה סותר את עלמו בכאן ממ"ש שם בסי' קנ"ו דהתוס' לא כתבו סברא זו דמהני היכי דרולה לעשות תשובה אלא לגבי עלמו אבל לקלקל אחרים אינו יכול אף שיאמר דכוונתו להסיר המכשול ויעשה את עלמו רשע לקלקל אחרים והביא ראיות מדחזינן באנוסים היינו מחמת ממון אינם נאמנים ובכה"ג עדים שחתמו על הגט ורולים לפסול הגט באומרם אנוסים היינו מחמת ממון אינם נאמנים לפסול הגט ומוחרת להנשא בגט זה מטעם דאין אדם נושים עלמו רשע ואמאי נימא שעושים תשובה ואינם רולים שחנשא א"א בגט זה על ידם ובע"כ שאין טענה זו מועיל לקלקל אחרים עכ"ל וזה סותר דבריו בסי' כ"ג שם. אמנם יש ראי' לזה מהא דקי"ל בסי' זה ישראל ששחט לשם ע"ז בהמת חבירו לא אסרה דלא כיון אלא ללערו ואף שהוא לוח דכוונתו היה לע"ז נמש לא מהימן דא"א מע"ר ומשמע דאף אם אומר שכונתו עכשיו לאפרושי מאיסורא אינו נאמן וזה ג"כ דלא כמו שכתוב בסי' כ"ג ולדבריו בסי' כ"ג יש לחרץ קושיות אלו כמו שחילתי במק"א לחלק בין דבר שלריך עדות ובין ענין איסורין ואכ"מ לברר הדברים :

סי' י"ד שפתי ס"ק י"ב גמ יש הרבה דיעות דדבר שבא בתחילת ביאתו לעולם ע"י תערוכות לא בטל עי' מלמ"ל פ"א מהל' משכב ומושב. נ"ב בדברי מלמ"ל אלו בסברא זו יש לחרץ קושית תוס' חולין דף ס"ט ד"ה תלתא לא אמרינן תימא מאי קבעיא ליה והא קי"ל זה וזה גורם מותר ולפ"מ שכתב הר"ן

במס' עבו"ז דזה וזה גורם הוא מטעם ביטול דהאיסור בטל לגבי היתר ולפי"ז כאן דלא מהני ביטול לסברא זו משום דתחילת ביאתו לעולם ע"י תערוכות א"כ לא שייך זו"ג ומהורן קושית תוס' והארכתי בזה בתשובתי להגאון בעל תורת חסד אכ"מ כי כאן לקלר צאחי :

משבצות סק"ו **ועוד** כיון דמתחילתו הוה ספק דאורייתא תו לא אמרינן ע"י תערוכות סד"ר להקל. נ"ב לע"ג מ"ש מבזמן במינו וכספק אס נודע שהיה רוב וספק אס יש בו סמך מותר דהוה ספק דרבנן וראי' זו הביא הש"ך כאן ול"ע על הפרמ"ג שלא התעורר לדחות הראי' זו. ומ"ש בשפתי כאן ס"ק י"ב מהא דמהריב"ל חמוה ביותר דהרי אס נאמר להקל בעובדא דמהריב"ל לא היה לריך כלל סמ"ך רק ברובא בעלמא הוה סגי מטעם ס' אציעא דלא אפשריטא דהוה ס' דרבנן וכחתי מזה בסי' פ"א ע"ש :

סי' ט"ו שפתי סק"א **וראה** ספק איסור תורה ואס יש ב' קדירות כו'. נ"ב דין זה תמוה הא הוי ספק א' בגופו וספק הב' בתערוכות דלא מהני כמבואר בסי' ק"י מטעם דהספק הראשון כבר נאסר ונעשה כודאי תו לא מלרפין אותו אה"כ לספק ואפילו לדעת הש"ך ומנ"י בדיני ס"ס דמחירין הוא דוקא בלא נודע הספק איסור עד אחר שנתערב דבאו ב' הספיקות כא' משא"כ הכא דמיירי בגפול אפרוח ולא ידעינן לאיזה קדירה נפל וא"כ נאסר מתחילה מס' איסור תורה בודאי לא מהני אה"כ לתלות ול"ע. טוב ראיתי שהביא דברים אלו הג' מהרש"ק בסוף הגהותיו ליו"ד וכתב שהוא חידוש דין ולפענ"ד ל"ע :

שם משבצות סוסק"ב **ובברו"פ** כתב וכו' ולפי"ז אף בחול כן וגם זה נכון. נ"ב לפי שיטת הפליתי הלזו דהא דבית הרחם אין בו משום ריסוק הוא מטעם רוב וא"כ לילך למקום שלהם אסור מטעם דבמקומו הו"ל קבוע וקבוע כמלאה עמ"ח דמי ועמ"ש הפליתי בר"ס ל"ט וגם ההיתר דנכבשינהו לא שייך כיון דאינו הולך רק

רק אם פירש ממילא שלא בפנינו מותר מטעם רוב ולפי"ז זה דוקא בחול אבל ביו"ט כיון דקודם שפירש היה מוקלה וא"כ טוב גאסר גם אח"כ מטעם מוקלה לכך כתב הרא"ש גבי יו"ט דבעינן דוקא הפדים ע"ג קרקע וזה מוכח דקבוע שאין ניכר הוה קבוע. וזה כשיטת רמ"א ביו"ד סי' קי"ד דאסור לילך לבית מי שמערב יי"ג אפילו הוא רק א' אסור מטעם קבוע ודו"ק ועי' נו"ש בזה בסו' ק"י :

שם סק"ד דהנה ספק ספיקא ספק שמה שהה ח' ימים ושמה

כלו חדשיו ותיכף דשם חונם חד הוא ה"ה כאן הוה כולו נושם א' דשמה נפל ושמה אינו נפל. כ"כ לכאורה כפ"מ בין הספיקות דאם שהה ח' ימים מותר גם לגבי המזבח משא"כ בכלו לו חדשיו אינו מותר רק להדיוט כמ"ש במושבות סק"ג וא"כ כל שספק א' מתיר יותר מחבירו אינו נקרא נושם א' כמבואר סו' ק"י ומלאתי בס' דעת קדושים שעמוד בזה :

סו' ט"ז שפתי סק"ד אשחט האם ביהשמו"ש של ליל ד' לא ישחוט

הב' ביה"ש של ליל ה' דשמה הא' לילה והב' יום כו' ואמאי הא הוי ס"ה שמה הא' יום ושמה השני לילה. כ"כ תימא על דבריו שהרי בדשיל"מ לא מהני ס"ה כמבואר בסו' ק"י ומה זה שכתב דכל כה"ג אפילו לכתחלה שרי ואפשר דס"ל כדעת ספר זכרון ינחק דאו"ב לא מוקרי דשיל"מ כיון דאינו אסור רק לו לבדו כמו שהביא בשמו הפתשו סק"ב ומיהו הפ"ת השיג עליו ועמ"ש לקמן ס"ה ק"ב לפלפל בזה ול"ע גם היאך יבדק על השחיטה עכ"פ אף דאיכא ס"ה הא דעתו ז"ל בפתיחה להל' ברכת השחר דאף דאיכא ס"ה אין לבדק עליו ועי' לקמן בסו' כ"ח משבנות ובמ"ש שם לעיין בס' לח"מ פ"ב מהל' ברכות וכ"כ בס' זכור לאברהם דעל דבר דהוא מטעם דאזלינן בתר רובא אין לבדק עליו וה"ה מטעם ס"ה מיהו כתבתי במק"א דדבריהם תמוהים מדברי הר"ן במגילה וכן פסק הרמב"ם פ"א מהל' מגילה דעיר שהוא ספק מוקף גומה מימות יב"ג קודמין בשני הימים

ומברכין ביום י"ד שהוא זמן קריאה לרוב העולם וש"מ דגם בספק ברכה אזלינן בתר רובא וה"ה בתר ס"ה ומיהו י"ל דשם הוה המיעוט מיעוטא דמיעוטא והארכתו בזה בתשו' לחכם אחד :

סו' י"ז שפתי סק"ב וי"ז לנהות בצוף שהיה חלי קנה פגום והוסיף

עליו כ"ש האם יאמר דא"ל פירכוס דל"ל בידוע שניטלה נשמה קודם לכן כו' ומ"מ אין להקל. כ"כ לכאורה יש להביא ראיה לזה מחולין בסוגי' דרבולה דא"י בדרייתא השוחט חטאת בשבת בחוץ לעבו"ז חייב שלש חטאות ואוקימנא בחלי קנה פגום והוסיף עליו כ"ש וגמרו דכולהו בהדדי קאתיין ואם נימא דבעינן פירכוס הרי אינו ראוי לבוא בפנים כמו"ש רש"י בזבחים דף ע"ד ב' ד"ה נפולה דכיון דאיהחזק בה ספק טריפות אין מכניסין אותה לעזרה לשוחטה משום הקריבהו נא לפחתך וכיון שאינו ראוי לבוא בפנים אינו חייב משום שחטי חוץ כמו"ש ההוס' בסוגיא שם ובע"כ משומע דלא בעי פרכוס וראוי לבוא בפנים וי"ל :

סו' ה"י שפתי סק"ח כיון דהוא ערוך בטבודתו לאו אדעתיה ולא מהני

אמירתו ברי לי אבל אחר אפילו אחד מהימן. כ"כ ולפי"ז היה מקום להרץ קושית הפוסקים הא דגבי שוחט כאן לא מהני אמירת ברי לי ואילו בהל' נדה ס"ה ק"ך בשלש נשים וגמלא כחם תחת אחת מהן מהני אמירתה ברי לי שלא עברה במקום הזה והא הוי ג"כ מלחא דלא רמיא עלי' ובזה יש לתרץ דהתם הא לא עשתה שום פעולה אחרת ולא שייך לומר בעבדתה טריד לכך מהני אמירתה ברי לי משא"כ כאן בשוחט דערוך בעבדתיה לא מהני ברי דידי' דלאו אדעתיה אולם מדלא תרצו הפוסקים כן על קושיא זו ש"מ דלא ס"ל לחלק בזה ונוכל ליישב קושית הט"ז שם בס"ה ק"ך הג"ל מהא דעמוד בחו"מ סו' ע"ט דלא החזיק כפרן די"ל דלעולם לריכין לאוקמא הדבר אחזקה ולכך שם דיש לו חזקה כשרות לא מהני אמירתו ברי לי בלא עברתי בלד עמוד זה למהו עי"ז כפרן נושא"כ

הארץ אזי קשה לשחוט בישיבה אבל בעוף שאוחז בידו י"ל דקיל בזה ועכ"פ בשעת הדחק בודאי יש להקל. שוב מלאתי להגאון מהרש"ק שכהב ג"כ להקל בעוף :

סי' כ"ז שפתי סק"ב **ובי"ד** כל שנפסלה בשחיטה ולא מהני הק שחיטה

מידי אסור ליתן הב"מ לב"ג וכו' והעולם אין נוהגין בזה. ג"כ בשו"ת ח"ס הביא שהקשו לו ממקרא מלא דכתיב בתורה לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תחננה ואכלה או מכור לנכרי ש"מ דמותר ליתן לנכרי ואף עס הבני מעיס דסגמא כתיב ותי' הח"ס דלנכרי לא כתיב ואכלה דרך גבי גר שקיבל עליו ז' מלות מסתמא לא יאכל אמ"ה כתיב ואכלה יעו"ש ול"ע נסוגות הש"ס להקדים נתינה דגר למכירה דנכרי יע"ש וחזין והחרכתי במק"ח בזה גם לתוך הכוגיא דמנחות דף מ"ד הא דאיתא שם נבילה וטריפה לא יאכלו הכהנים דקאמר הני כהנים כד"א הוהיל ואשתרי מליקה גבייהו אשתרי נמי נבילה גבייהו דקשה לפי"ז א"כ דכהנים לתנייהו בתורת זביחה היחך לוותה התורה ליתן להם הקיבה מ"ש מהא דאין מזמנים עכו"ם על בני מעיים והארכתי בזה בחידושי והכ"מ :

סי' כ"ח שפתי ס"ק ה"ז **ובא"ב** מסיק או לחלק לא

לריך קרא כל"ל. וקשה לי אמאי לא פריך הסירה שכתן פסק המחבר חי' ועוף כיסוי ח' לכולן והוא ת"ק דר"י חולין פ"ז דאו מצעי לחלק ובסי' רכ"ח סעיף מ' ובסי' רט"ז סעיף ז' בנשבע שלא ילוה כ"א ברשות ראוהו ושמעון ונתן ח' מהם מוהר להלות ברשות ח' מהם דכ"מ שכתוב פלוני ופלוני משמע שניהם כח' ומשמע כ"א בפ"ע עד שיפכוט ביחד והוא כר' יונתן וכאן פסק כר' יאשי' דמשמע שניהם כח' ומצעי או לחלק ומיהו לתי' השני במהר"ם שם סי' ס"ה א"ש יעש"ה ול"ע ועי' בתשובת רעק"א יש שם פלפול ארוך בזה הענין :

משבצות סוסק"ד **והיינו** בלבי הבא על החיישה ג"כ לכאורה קשה הא

הרא"ש כתב בצכורות סי' ו' דהלכה כריב"ל דאין

משא"כ בנדה דאם תאמר דלא מהני אמירתה כרי לי אהה רונה לעמאותה ולהוליאה מחזקה עהרה שלה לכך מהני שפיר אמירתה וגמלא דבשוחט דבהמה יש לה חזקה איבור שאינו זבח לא מהני אמירת כרי לי להכשיר עי"ז הבהמה ונהירנא שראיתי סברא זו בס' תב"ש ואינו ת"י כעת :

שם משבצות סק"י **עמ"ז** האריך. כ"כ יש להקשות על

הט"ז דכאן כלל דאין סומכין על החזקה במקום דיכולין לברר ואלו באו"ח הל' לזית סי' ח' סק"ח פסק דח"ל לברר במקום שיש חזקה דמעיקרא שבדק הטלית וכאן נמי הרי בדק הסכין מקידם וי"ל דהכא שאני דעשוי להתקלקל בשחיטה משא"כ גבי לזית. מיהו המג"א שם סק"א כתב דגבי לזית נמי עשויין ליפסק ע"ש ול"ע ובמ"א הארכתי בזה וכאן לקרר באתי :

סי' כ"ג שפתי סק"ו **ובש"ח** ובת"ש כתב דמשמעות

רמ"א להטריף אף בהפסד מרובה ולמעשה ל"ע. ג"כ ומ"מ נראה דזה דוקא אם חתך העור ע"י סכין דיש בו חשש מדינא משא"כ באם היה נקרע העור ע"י מריטת כוונה ע"י אדם שלא ע"י קוץ וסכין דהוא רק מחומרם בעלמא כמ"ש הש"ך לקמן סק"כ בשם הרש"ל והב"ח אולי יש להקל בזהפ"נו ע"י בדיקת הושט ומ"מ מסתפיגא להקל בזה עד שיסכימו הגדולים :

משבצות סק"ו **והתב"ש** אות כ' והש"י השיגו על הט"ז

מיומא מ"ח מדם הפר ולא מעורו אלמא דיש דם בעור. ג"כ יעויין לקמן סי' ס"ח סעיף י' אין מולגין גדיים ופלאים ועופות וכו' וכן לא יערה עליהם מכלי ראשון ואם עירה די בקליפת העור אלמא דהעור נאסר כדי קליפה כדין עירו ש"מ דיש דם בעור ועייין יד אפרים סי' ע"ז ול"ע :

סי' כ"ד שפתי סק"ה **כתב** הבה"ג שמחה בשוחט ששחט בישיבה ע"ש.

ויש להסתפק אולי זה דוקא בבהמה שמונחת על

לכסות בו כמבואר כאן בסעיף כ"ג דבעינן עפר שיכול להמנות וכיון דהוא עפר לח ואינו ראוי לכסות בו לכן בעינן באמת שיהא ראוי לכסות בו כל דם לפור קטנה כדי לנקר חלירו ולא לשם מלוח כיסוי אבל בעפר ואפר שראוי לכסות בו די בכ"ט באמת והוא חידוש דין :

פתיחה להל' שריפות ד"ה **אמנם** כן לדינא דודאי כל

ספק השקול מוקמינן אחזקה וכ"ע מודים בזה כו' בנשבר העלם וא"י אי מחיים או לאחר שחיטה דלנו מחירין מטעם ס"ס דוקא הא לא"ה לא משום דיותר שכיח מחיים דהולך אנה ואנה נשבר מלומר לאחר שחיטה נשבר. נ"ב ולפי"ז היכא דהובא שלם לשחוט דלא שייך סברא זו רק שהוא מסופק אם נעשה ברגע קודם שחיטה או אח"כ מותר מטעם חזקה היסור וקשה הא הש"ך לקמן ס"ס כ"ה הביא בשם הגהות ש"ד דהספק מחיים או לאחר מיתה לא נחשב לספק משום דהוה ס' חסרון חכמה ולא אמרינן נשחטה הותרה. אמנם מדברי הט"ז שם ס"ס י"ט ראי' לדבריו שכתב דאם א"י לעמוד עליו פי' שלא הושחר פני המכה ויש ס' אם נעשה מחיים והבריח הבשר משחט דרלינו להרץ אחאי לא נימא כשם דהושחר ס' דמחיים כך בלי הושחר ס' דלאחר מיתה כמ"ס הפליתי הביאו הל"ש בקונטרס שצירע עלמות וע"ז הירץ משום דחיישינן לנחרפא וא"כ לפי"ז היכא דהובא שלם לשחוט דברגע ההוא בודאי לא נחרפא מוקד שפיר וכדבריו לדינא ועימו"ס. בס"י נ"ה בזה :

ס' ל' ש הו' סק"ה ד"ה **ודע** דיש לחקור כו' אמנם הא מצעי' לו אם נאמר שבהוך י"ב חודש ודאי תמות מיום שגולד המכה כו' א"ד דודאי תוך י"ב חודש סופו ליסתר הקרום ומשם ואילך לא יחי' עוד י"ב חודש ונפ"מ בם' טריפות כי האי אם מהני י"ב חודש כו' או בעינן כ"ד חודש. נ"ב עי' לקמן בסוף הפתיחה לסי' ל"ט שגסחפק ג"כ בזה ועוד בכמה דוכתי והנה לכאורה קשה מודבריו שבר"סי נ"ז במשפלות בטעם הדריסה שרש"י ז"ל סובר שהארס

דאין חי' מתעברת מזהמה ואין בהמה מתעברת מחי' הלכך כוי שדברו בו חכמים כרי' בפ"ע הוא ע"ס ואיך כתב כאן לבי הבא על החיישה וילדה ומקורו כאן הוא מהר"ש הן אמת דהר"ש חולין ד"פ ספר א"ע בזה דבחולין כתב דאפשר דאין הלכה כריב"ל אלא בטמא וטהור דאין מתעברין זה מזה. הא בבהמה וחי' מתעברין כדתינא כל שתשיטין ועבורן שיה כו' ע"ס אבל שם בצכורות פסק בפשיטות דגם בהמה וחי' אין מתעברין זמ"ז ולא מלאתי לנו"כ הר"ש שיתעורר בזה הסתירה ול"ע :

משבצות ס"ק ט"ו **יראה** לי בס' ברכה לבטלה אפילו איכא ס"ס לברך אפ"ה טוב שלא לברך כו' עיין בדבריו בפתיחה להל' ברכת השחר שכ' להסתפק בזה ועיין מ"ש בזה לעיל ס' ט"ז והארכתי בזה במ"א גס בלח"מ פ"ב מהלכות ברכות ודו"ק :

בסוף שפת **רנן** כסהו הרוח פטור מלכסות. נ"ב נלענ"ד דאף דקי"ל בסעיף ט"ו דא"ל לכסות כל דמו רק דדי אפילו כשמכסה מקלת הדם זהו דוקא כשמכסה בעלמו א"ל לכסות כל הדם משא"כ אם כסהו הרוח רק למקלת הדם חייב לכסות עכ"פ דם הנשאר וכמו דיש חילוק בין כסהו הרוח לכיסהו בעלמו לענין חזר ונתגלה דבכיסהו בעלמו א"ל טוב לכסות כמבואר בסעיף י"א כמו כן יש חילוק לענין כיסה רק מקלת הדם ובחי' לבילה הארכתי ליישב בזה הסברא קושית הלל"ח בסוגיא דדקר נעוץ :

ודע דלכאורה קשה לי על גוף הדין דפסקינן דא"ל לכסות כל הדם והוא כר' יהודה במהני' חולין דף פ"ח דדמו אפילו מוקלת דמו א"כ אחאי פסק הרמב"ם בפ' י"ח מהל' שבת הל' י"א דשיעור הולאות שבת עפר ואפר כדי לכסות דם לפור קטנה ובדאי הכוונה כדי לקיים מלוח כיסוי הדם הא א"ל לכסות כל הדם ויוכל לכסות במשהו עפר גס דם חי' גדולה וא"כ יהי' חייב בכ"ס כמו שאר דברים שיש בהם לורך בכ"ס דחייב בהם בכ"ס ולכן היה נראה דהרמב"ם מייירי בעפר ואפר לח שאינו ראוי

שהארנו סופו לנקוב בני המעיים עי' דף כ"ג
 ב' וחוס' ריש א"ט כתבו הטעם שהארס שורף
 וסופה למוח וכחב שס ולא הבינותי דאף רש"י
 נמי מודה דאף אברים שאין פוסל בהם נקיבה
 ארס שורף כמו כבד ולוה"ג וכדומה ע"ש סק"א
 משמע שלא מלא חילוק בין רש"י ובין שיטת
 תוס' ולפי דבריו כאן היה נפקוחא גדולה ביניהם
 דלשי' רש"י הטעם משום דסוף הארס לנקוב
 בתוך י"ב חודש ואחר הנקב לא תחי' עוד י"ב
 חודש ולפי"ו נלטרך כ"ד חודש וגם בכבד ולוה"ג
 נאמר כן לשי' רש"י דהטעם סופו שינטל כל הכבד
 ואף מנקום הזיתים ואח"ז לא תחי' עוד י"ב
 חודש משא"כ לשי' תוס' דהארס שורף וסופו
 למוח א"כ די בי"ב חודש בפעם א' דגם בודאי
 דרוסה מהני יב"ח דנחשב ס' שמא לא הטיל
 ארס כלל כמבואר סי' נ"ו. אמנם אראתאן לזה
 נאמר שאדרבא מבואר שם להדיא דאפילו לטעם
 רש"י דהארס ינקוב מ"מ די בי"ב חודש בפ"א
 וראי' משרקשא דס' דרוסות כ"ג ואף שיש לדחות
 קלח דלאו דוקא יב"ח אכן ברש"י לקמן דף כ"ח
 א' ד"ה והלכתא משמע להדיא דכל סשיקי
 דטריפות ודרוסה דינס שוה דמהני יב"ח בפ"א
 ול"ע ועימ"ש ר"ם נ"ז שם ועי' בס' לבו"ש ר"ם
 ל"ה מ"ש ג"כ בזה הספק :

בא"ד **דבר** שהוא ודאי לו יחי' אלק שנים לה
 מהני. כ"ב ואפשר לומר בכוונת
 רש"ל ז"ל דכיון דקו"ל לקמן בר"ם מ"א דמהני
 בחזר הכבד אף קרום שעלה מחמת מכה וכן
 חלב טמא סוחס אף דבעלמא אינו סוחס דלא
 מהדק מ"מ כאן מהני כמ"ש הט"ז והש"ך א"כ
 לא מקרי ודאי טריפה כיון דבאינו טריפה מלד
 עלמו מהני פסול שחוזר להכשירו ובפרט לשי'
 הרא"ה ור"ן לקמן סי' ל"ט גבי סירכות דאס
 העלו אח"כ סירכות חזיגן דגם למפרע היו
 כשירות וכל נקבים הם רק ספק טריפות וכדי
 דשם רבו החולקים מ"מ גבי חלה"כ וכן גבי
 נחבסה דקילי נ"אס דאין הטריפות מל"ע בודאי
 י"ל דאס העלו איזה רפואה נחברר דהי' כשרים
 למפרע לכך מהני יב"ח דחזיגן דהיה לה רפואה.
 וחבלין מלאחי לזה בדברי הגאון בעל ראש אפרים

סי' ל"ו ס"ק ע"ט ע"ש כן היה נראה לדעת
 הרש"ל מיהו עיין מה שהשגתי עליו בסי' ל"ו
 משבלות ס"ק ט"ו מדברי הפמ"ג ובלא"ה ל"ע
 מהסוגיא שם דעשו לו חידוק של קירווי ויש
 לפלפל בזה הרבה ושם יבואר :

בא"ד **דלאחר** י"ב חודש מותר החלב דהוי
 תרי רובי וכו'. והקשה לי
 החריף מוה' ישעי' קלוגימוס מפה דאמאי לא
 כתב די"ל דנ"מ לענין דיהא הבהמה גופה
 מותרת היכי דחיתה י"ב חודש דנהי דעל הבהמה
 אין כאן תרי רובי דדלמא נטרפה בתוך יב"ח
 לשחיטה וא"כ אין כאן רוב טריפות אינן חיות
 יב"ח. אך מ"מ כיון שחיתה יב"ח א"כ כשנולדה
 לא היה טריפה וא"כ גם עתה איכא רובא.
 וחזקה מכה רובא. דרוב טריפות אינן חיות
 יב"ח לפי ההו"א דלא מסקי עדיין החוס' ז"ל
 דחזקה שלא נחבררה בשעתה דלא הוי חזקה
 וא"כ מנ"ל לומר דלפי ההו"א אף מיטוט אינן
 חיות יב"ח ובאמת כן כוונת הפמ"ג ז"ל בסי'
 נ"ז ס"ק נ"ח במה שכתב שם לישב קושיות
 הנפרשים על החוס' ומ"ש שם תרי רובא
 באמת כונתו על רובא וחזקה וקרי ליה רובא
 משום דהך חזקה מכה רובא קאחיא ול"ע :

חי' ל"א משבצות סק"א **בניקב** החתחון לבד
 דטריפה ספק
 הוה. כ"ב לכאורה נראה ראי' לזה הדיעה דבקרוב
 החתחון שניקב כשר מדברי תוס' חולין דף י"א
 ב' ד"ה דלמא שהקשו שם אמאי דיליף דאזליגן
 בתר רובא מהורג אס הנפש דלמא במקום סייף
 נקב הוה והקשו תוס' דלמא מיירי שהיה שלם
 קרום של מוח ובה זה ונקבו ע"ש ואס אימא
 הא עדיין י"ל שמא היה קרום החתחון ניקב
 והוה טריפה ובע"כ ל"ל דהתוס' ס"ל דלא מטריף
 בנקיבת קרום החתחון ויש לדחות ול"ע :

שם בסופו ד"ה **כתב** התב"ש כו' דאס מקיף
 מכל נד יש להחיר
 בהפס"מ. נ"ב כנ"ל [וט"ס תיבת להחמיר] ומ"ש
 אח"כ דאי מגולה לקרום בלא"ה אסור דהוה
 כמים מגולים לקרום חולם המעיין בתב"ש
 סוסק"ז

סוסק"ו יראה דכתב דאין חשש בגבלי חולעים
 ממוח דאין להוסיף על העריפות ואין אסור
 אלא המרכה והמסמסה ע"ש וזה כוונתו אח"כ
 דאולי יש לחלק ולדינא ז"ע. ועי' בש"ע הרב
 שפסק דטריפה אפילו במוח מקיף החולע ולדידי
 ז"ע דברי הרב ז"ל דא"כ מה הקשו הקדמונים
 נימא דלאחר שחיטה פירש כמו גבי ריאה בסי'
 ל"ז ואם איתא מאי קושיא הא גבי ריאה אם
 היה החולע בפנים הריאה מחיים כשר שפיר
 משא"כ גבי מוח דאף אם נאמר לאחר שחיטה
 פירש אבל מ"מ מחיים היה בפנים המוח
 וטריפה שפיר וגם לדעת החב"ש לע"ק דניחוש
 שמה בחי' היה החולע מגולה לקרום וזה אפשר
 ליישב אבל על הרב קשה דלדידי' כל היכא
 דאיתא לחולע טריפה ומאי הקשו ול"ע :

שפתי סק"ח א' איכא קורט דס אסור אף
 שהחולע בחוטם וכ"כ הכנה"ג .
 נ"ב ז"ע ז"ל להביא זאת מכנה"ג הלא מבואר
 כן בט"ז כאן ובכל האחרונים וגם הפר"ח אינו
 חולק רק דכשר בלא בדיקה אבל עכ"פ אם
 ראה ריעותא טריפה שפיר עי' בדבריו במשכנות
 ס"ם ואפשר לומר דמדבריהם לא למדנו רק אם
 יש ריעותא בקרום התחתון אבל אם בקרום
 העליון יש ריעותא אפ"ל דהוה ס"ם להקל שמה
 מעלמא ואת"ל מהחולע שמה לא ניקב רק
 העליון לזה הביא מכנה"ג שגם בקרום עליון
 טריפה ומלאתי שכ"כ בס' גידולי הקדש בס"ם
 זה. אמנם עדיין ז"ע דבדאי גם בקרום עליון
 אם ימלא ריעותא איכא ג"כ ס"ם לאיסור חדא
 שמה ניקב גם התחתון ואת"ל שלא ניקב רק
 העליון שמה כדעת הפוסקים דגם בקרום עליון
 טריפה והרמ"א פסק כמותם באין הפס"מ וי"ל
 דמיירי בריעותא בעלמא שנמלא בקרום עליון
 דכשרה אבל ע"י החולע טריפה :

סי' ל"ב משבצות סק"ד וז"צ לבדוק אלא החוט
 בלבד ודוקא בכל
 החלל א"ה בקיאיין הא בחוט לבד אנו בקיאיין .
 נ"ב נשמע מדבריו וכן מדברי כל הפוסקים
 דלריך לבדוק בחוט דוקא ואף אם יראה שהשדרה

שלם לא מהני בלי בדיקת החוט כל היכא
 דאמרינן מוששין וכן בנפילה דאמרינן לקמן
 בסי' נ"ח דבעי בדיקה באברים הפנימים הוא
 אף שהבשר שלם מבחוץ לא מהני מידי ומ"ש
 רש"י דף ג'ו לריכה בדיקה שמה נשברה השדרה
 ונפסק החוט אין כוונתו דאם לא נשברה השדרה
 אין הוששין לחוט אלא אורחא דמילתא נקט
 כמ"ש רש"י ז"ל במשנה דפסיקת החוט מלוי ע"י
 שבירת השדרה אבל אם גם השדרה שלם לריך
 ג"כ בדיקת החוט כל היכא דמוששין גלל כן לא
 זכיתי להבין דברי הרב הק' בש"ע כאן שכתב
 ואם רואין שהשדרה שלימה שלא נשברה א"ל
 לבדוק החוט כ"מ בט"ז וטעמו ונימוקו עמו
 מדברי רש"י דפסיקת החוט ע"י שבירת השדרה
 כו' ואין אני כדאי להרהר אחריו אפילו להחמיר
 אמנם מדברי כל הפוסקים לא נשמע כן ובאמת
 אין בדברי הט"ז שום משמעות יותר מדברי
 רש"י וכמו שיתפרש ברש"י דלא מהני כשהשדרה
 שלימה כ"ה בט"ז הפי' דין נראה דעת הפמ"ג
 כאן ול"ע ואין לומר דכוונת הרב הוא עפ"מ"ש
 הרא"ש פ' א"ט סי' י"א בהכנה חולדה על ראשה
 דלא ינקוב תחתון בלא עליון וה"ל נימא כך .
 ז"א דא"כ נימא נמי גבי דריסה ונפילה היכא
 דהיה בחוץ שלם א"ל לבדוק בפנים ובע"כ
 דהתם שאני דנשכה חולדה בשיני' דהחשש הוא
 מחמת חידוד השיניים א"ל לנקוב תחתון בלא
 עליון משא"כ בנפסק בכח חיישינן שפיר וכ"מ
 מכל האחרונים בלריך תמיד בדיקה בחוט ועי'
 בדע"ק סי' ל"ו סק"ג ד"ה שמעתי ושוב מלאתי
 בגי"ה כאן שהביא דברי הרב והשיג עליו ולא
 ביאר באורך כמ"ש להעיר עליו ולדינא עכ"פ
 הסכים גם הוא דלריך לבדוק בחוט וכמ"ש :

שם בא"ד ויעי' בש"ך סי' נ"ח סק"ד כתב אם הכה
 באבן נגד ריאה שלו לריך בדיקה וא"א
 בקיאיין [כל"ל ובדפוס שלי חסר] לריכין לחלק
 בין ריאה לשאר איברים ול"ע . נ"ב דבריו תמוהין
 דמשמע שרואה להשוות דעת הש"ך עם הט"ז
 דדוקא בריאה א"א בקיאיין הא בשאר מקום
 בקיאיין אנו באבר אחד וזה תמוה מדברי הש"ך
 כאן

לעיל סי' א' סעיף ב' דהיכא דשחט ולימא
 לפנינו אף דסמכינן ארוב מזויין א"ש מומחין
 מ"מ לריך לבדוק עכ"פ נסימניס אס נשחטו
 רובן דכל מה דאפשר לבדור מחויב לבדור ולכן
 עיין מ"ש שם בהפתיחה :

בסי' ל"ג בשפתי ס"ק ח"י **ויראה** לי אף בקנה
 רחב וכה"ג

אין חילוק וחיישינן לנתרפא וה"ה לענין בדיקה
 מבחון וכו'. כוונתו אף בחין שהוה להתרפא אין
 בדיקה לושט מבחון אף בקנה רחב. והנה
 לכאורה נודפרי"י דף כ"ח ע"ב שכתב אין לו
 בדיקה מבחון לפי שהוא טריפה בנקב משהו
 ואינו ניכר משמע דבקנה רחב מהני בדיקה.
 אמנם נראה ראי' להפמ"ג מדברי הראשונים
 בדף מ"ג ע"ב מביאס הגאון ז"ל בספרו ראש
 יוסף שהקשו שם על דברי רש"י ז"ל שפי' בלשון
 רהשון אין חוששין שמא נקב היה ונתרפא.
 והקשו דחיפוק ליה דאף בלי נתרפא אין לושט
 בדיקה מבחון אף לענין נקב. ואס נאמר
 דבקנה רחב יש לושט בדיקה מבחון לענין נקב
 משח"כ לענין נתרפא דבדאי חיישינן אף בקנה
 רחב וכמו שכתב הפמ"ג כאן וגסי' נ"א במשכנות
 סס"ג וא"כ היה הג"מ פשוטה ומדלא חירלו
 הכי ש"מ דגם בקנה רחב אין לושט בדיקה
 מבחון אף לענין נקב ולדקו דברי הפמ"ג ז"ל
 ועמ"ש בסי' נ"א שם והקושיא מרש"י כ' לתרן
 במ"א ואכמ"ל :

בסי' ל"ד בשפתי ס"ק ט"ו **דבשתימה** לא
 תלינן

וכתבנו בשם מהרי"ק שורש ל"ה ובשורש קמ"ז
 החמיר בפירוש כל ספק בשתימה אפילו יש כוונה
 אומדנות לא תלינן. כ"כ עיין בר"ן חולין בפלוגתא
 דרב הונא ורב חסדא מה שהביא שם בשם
 איכא מ"ד ומסקנתו בזה ועיין גם' לבושי שרד
 הל' שבירת עלמות ס"ס ג' ובמ"א הרחבתי
 הדברים ואכמ"ל :

בפתיחה לסי' ל"ה ד"ה **דע** וכו' עד והנה
 מדברי רש"י אלו

מוכח דג' צימין וד' בשמאל כשירה וכו' דהא
 לאו חסר הוא. כ"כ התב"ש סק"ל תי' זאת
 במחק

כאן ס"ק י"ב שכתב באס ראינו שנפלה חוששין
 לפסיקה החוט דהוא ג"כ אבר א' ואפ"ה כתב
 שא"א בקיחין וטריפה ובתב"ש באמת הקשה על
 תי' הש"ך דא"כ דלא מקרי הילוך בעי בדיקה
 נגד כל החלל אבל הש"ך אינו סובר כן וקאירק
 על בדיקת החוט וכתב דא"א בקיחין ול"ע :

סי' ל"ג משבצות סק"ט **ובריאה** חומרה דאס
 נלקה עור

החילון כולו טריפה. כ"כ תי' זה ז"ע דלפי"ז
 איך מכשירין בנגלד וניטל עור החילון כולו נימא
 כיון דמתחלה היה לקוי ונתקלקל בסתמא א"כ
 היה נטרף ואיך תחזור אח"כ לכשרותו ע"י
 שנגלד כולו וה"ז דומה לכליות בסי' מ"ד דאמרינן
 מתחלה שנקו והקטינו נטרפה איך תחזור
 אח"כ לכשרותו ע"י שניטלו כולן ול"ע :

שפתי סק"ה **קשיא** לדידי' היאך אכלינן
 בישראל. כ"כ הנה בודאי

אס נימא כדעת הסוברים דהא דאמרינן סמוך
 מיעוטא להזקה הוא רק מדרבנן לא קשה היאך
 אכלינן בישראל די"ל דחז"ל לא רלו לגזור בזה
 וכ"כ הוא בעלמו בפתיחה לסי' ל"ט ושאר
 דוכחא אמנס קושייתו הוא כפ"מ שהביא מקודם
 דברי הרמב"ם פ"ב מהל' יבום ולמד רבינו ז"ל
 מדבריו דסמוך הוא נדאורייתא לכך הקשה
 קושייתו ויפה העיר בזה החריף מוה' ישעי'
 קלונימוס מפה דכיון דעכ"פ אף אס נימא
 סמוך מיעוטא לחזקה הו"ל פלגא ופלגא מ"מ
 כיון דדעת הרמב"ם דספק דאורייתא אינו אלא
 נדרבנן לחומרה א"כ שוב לא הוי אלא איסור
 דרבנן ולא רלו לגזור כנ"ל והמהרש"א שהקשה
 הוא לסי' החוס' דמוכיה בש"ש שמעתא א'
 דספיקוח הס לחומרה מה"ת לשיטתו ויפה אמר
 בזה אפס מה שכתב עוד החריף הג"ל על
 קושיא רבינו אח"ז דהיה לנו לבדוק אחר נקיבת
 הושט והשיב הוא פ"י דכיון דהס' שמא במוקוס
 נקב קשויט לא יתברר לכך לא בדקינן כלל
 וסמכינן ארובא והאריך בזה. כיוון מדעתו'
 לשו"ת השיב משה סי' י"א שכ"כ הבאתיו בפתיחה
 לסי' ל"ט אמנס שם הקשיתי ע"ז מדברי רמ"א

במתק לשונו דכיון דל"ל הימין עכ"פ לא פחות משמאל השתא דהימין הוא פחות הו"ל בכלל חסר שפיר ע"ש ועל תי' הפמ"ג כאן מטעם יתר בשמאל כחסר הקשה הלכ"ש דאכתי מה בכך הא הא חס' ב' חס' נימא יתיר א' כחסר א' ונשאר שנים כתיקנן אלא כהתב"ש דלשיטתו הוא מטעם חסר זימין והנה לקמן בשפתי סי' ל"ה סק"ה הביא דברי התב"ש אלו ודחאם עיי"ש ועמ"ש שם בשפתי דבריו בקוסיתו על התב"ש ל"ע :

סי' ל"ה משבצות ססק"ג ויראה לי דחס ניקב כים הורדא וכו' כשר וראי' ממ"ש לקמן בס"ל ל"ט דאין סירכא פוסל מכים לדופן ואין סירכא בלא נקב ואפ"ה כשירה. נ"ב ראי' זו יש לדחות דלמא לעולם נקב פוסל ואפ"ה כשר בסירכא כיון דאין העריפות מחמת עלמו דומיא דחלר הכבד לקמן סי' מ"א ועי"ל סי' ל' מ"ש ואין לומר דשאי חלר הכבד משום דאין סירכא פוסל בשאר איברים ז"א דהמעין בט"ז ס"ס מ"א יראה שהם שני טעמים חדא משום דאין העריפות מל"ע ועוד דאין סירכא פוסל בשאר איברים ועיין פרמ"ג שם מה ל"ע טוב ראיתי גם טוב טעם שהשיג עליו מטעם אחר ואני לא באתי רק להעיר לב המעיינים :

שפתי סק"ה **דמטעם** יתיר קאחינן עלה דהוה עדיף טפי .

נ"ב לא נודע כוונתו בזה העדיפות דהרי רש"י קאי התם על חליף כפשוטו שנים מימין וג' משמאל ושפיר כתב רש"י הדין הפשוט במשנה דחסר מימין ומה לו לכתוב הפסול משום יתיר דכנטול דמי ולהאריך בלשונו וראיתי שעמד בזה בס' ר"א ס"ק פ"ז. ולכאורה בלא"ה לריך להבין היאך נימא משום יתיר הא יתיר דברי כשר ונראה שכיוון בזה למ"ש בפתיחה דיתרת דברי הוא אורחי' רק כשאין בשמאל יותר משא"כ כשיש בשמאל יותר לאו אורחי' לעמוד שם יתרת מיהו הא התב"ש חולק על סברה זו כמ"ש שם וס"ל דאינו פסול רק משום חסרון א"כ מה הקשה עליו מסברה עלמו מה דהתב"ש בפירוש

לא ס"ל ובחמת גוף הסברה אינו מובן כ"כ וכי בשביל שחסר זימין לכך לאו אורחי' דשמאל יתרת דברי ול"ע כוונתו ז"ל :

שפתי סק"ו **מבואר** בדבריו דחולק אט"ז . נ"ב ל"ע ככוונתו דנראה דט"ס יש כאן ול"ל הליון על הרמ"א דמטריף בתרי ורדא ולפנינו הוא מלויין אהמחבר ואין הבנה לדבריו ז"ל :

משבצות סק"י **דסדק** א"י לפעול ב' פעולות . נ"ב בר"א ס"ק ל"ב

פקפק ע"ז דהרי הכל פעולה א' כיון דאנו אומרים דהסדק משלים החסרון ממילא שהחילוף משווה מעלמו ולזה פירש דהטעם שהסדק משלים מפני שאנו לריכין להעמיד הריאה זו כשאר ריאות דעלמא משה"כ הכא דבלא"ה אינו כריאות דעלמא בשמאל ועפ"ז חולק על דין שכתב דבינו אח"כ זימין ג' וסדק ובשמאל ד' וסובר דכאן בודאי עריפה מה"ע כיון דבשמאל הו"ל שינוי ממילא אין הסדק משלים החסרון והו"ל חליף ע"ש ובעיני דבריו ל"ע דא"כ לא יהני הסדק להשלים החסרון היכא שהיה שום שינוי בריאה כגון גבשושית או קמט וכדומה מטעם דבלא"ה נשתנה הריאה ויש לדחוק בכוונתו דשאי גבי יתיר בשמאל דעכ"פ שייכא קלת לריעותא זו אף דהס' מרוחקין כמ"ש הלכז"ש סק"א משה"כ קמט וגבשושית דהוא ענין אחר לגמרי ול"ע : שם ס"ק י"א **יש** מכשירין ויש מטריפין . נ"ב ט"ס ול"ל בחילוף יש מטריפין ויש מכשירין דהבועא עתידה להתעקר ומ"ש בטעם תרתי לריעותא עימ"ש הלכז"ש אמנס מ"ש בסוף לאסור מטעם מהחכך ל"ע דהרי בבועא כשרה חפילו גדולה הרבה כמבואר בש"ס הנהו דקיימא כנדי כנדי ולא א"ל ולא מידי וביארו כמה טעמים ע"ז משום דהבועא נכפפת למטה ובאר הי' א"ב במאי יגרע כאן כח הבועא כיון דבלא הבועא לא ישאר כט"ד ומשום כן היה נראה הטעם העיקר משום תרל"ר ולפי"ז באם היה הבועא מים זכים או מלא רוח כשר שפיר . ושוב מלאתי בס' ר"א ס"ק ס"ז שתפס עליו בזה ע"ש באריכות :

שפתי

שפתי ס"ק י"ב וא' יש לה כים ולא הב' יש לעיין ואם יש לה ג"כ כים הוה יתיר כים. כ"ב עי' בל"ש ס"ק ע"א מה שמסופק בכוונתו ז"ל ובר"א ס"ק קי"ג כתב לפשוט ספק זה לקולא דבאין להב' כים כשר מטעם דיתרת א"ל הנגת כים דאל"כ איך משכחת דינא דב' ורדות בשורש א' הא חי יש לשניהם כיבין בלא"ה הוה יתיר כים ובע"כ דמיירי באין להב' כים ולכך כשר ומיהו הר"א חולק על דין השני בים לכל אחד כים דטריפה וכתב דאינו מוכרח די"ל כיון דדרך הורדא להתפלל כן הוא הדרך להיות לכל א' כים והביא רא' מהחב"ש לענין חתיכת השלמת הורדא ועי' גם בל"ש מזה ואם אמנם כי יש לבנות ולסחור בדבריהם ז"ל ולהליל רבינו הפמ"ג ז"ל מחיילי השנתס' אבל מפני יראת אריכות לא כתבהים :

שפתי ס"ק כ"ג **השמ"ח** סי"ד אוסר ביתרת אם לא נפחה שמו היה כט"ד. נ"ב אמנם הל"ש בה"ק כ"ה כתב דאם היה ספק אם הוא כט"ד מהני שהיות י"ב חודש ע"ש אכן מה שחידש עוד בה"ק ההוא דגם היכא דנודע שהיה לפורן אגודל ולא נודע אם היה כפרק אמלעי מהני נמי שהיות י"ב חודש כהנהי על הגליון להקשות עליו הא הוי ס"ס לאיסורא ס' שמו' כדעה האומרים דלפורן אגודל חשוב שפיר יתרת וטריפה ואח"ל כפרק אמלעי שמו' חי היה מנפח לה היה כפרק אמלעי וטריפה גם לשיטה זו והיכא דאיכא ס"ס לאיסור לא מהני שהיה י"ב חודש כמ"ש הפרמ"ג סי' כ"ז והל"ש בעלמו בה"ק מביאו ופסק כן בפשיטות וכן בספרו נאות דשא דלא מהני בה"ס לאיסור שהיה י"ב חודש ולע"ג :

שפתי ס"ק ל"א **כתב** הש"ך בשם רש"ל. נ"ב לריך לי עיון קלה דברירש"ל שכתב לדעתי שאינו בנמלא יותר מה' ואי יבוא לידי אקנה משופרי שבו דכיון שאינו בנמלא אזיל ליה ההיתר דיתרת בדרי מטעם דאורחאי דהרי לאו אורחאי ואפשר שכוונת הרש"ל שבימיו לא היה בנמלא אבל בזמן התלמוד היה שפיר אורחאי וכשר :

שפתי ס"ק ל"ט **דלדידן** אין נפקותא בכ"ז. נ"ב י"ל דלדידן נמי נפ"מ בפילול מקמא נגד חריץ הורדא ואולי כשר בזה אף בלא הפס"מ דדוקא יתרת מקמא דיש עוד טעם לאסור משום יתיר כנטול כמ"ש הש"ך ס"ק ל"ח בשם הר"מ משא"כ בפילול דהטעם הוא רק משום שסופה להתפרק וכשעומד בחרץ הורדא אין סופו להתפרק וכשר שפיר וכן ראיתי באחרונים :

שם ס"ק מ"ד **ורפ"ז** יש לעיין חסר אונא וסדק מבחון ובוטא על הסדק חי הוה תרתי לריעותא. נ"ב עי' מ"ש לקמן לפלפל על דבריו במשבות סי' ל"ז ס"ק י"ב יעוש"ה :

סי' ל"ז משבצות סק"ב **אם** לקוי עור א' ברובו לא מהני בדיקה ויש להחמיר. נ"ב ל"ע לפי"ז דא"כ היאך כשר בנגלד הא מקודם היה נלקה ונטרף ואיך יתכשר אח"כ כשניטל ונגלד כולו או רובו והר"ז דומה לכליות בסי' מ"ד כיון דהקטיו' טריפה איך יתכשרו אח"כ כשניטלו כולו ואפשר ליישב קלת ועי' לעיל סי' ל"ג מ"ש עה"ג :

ודע דנשבר הללע נגד נגלד קרום העליון טריפה וזה פשוט ומוסכם. אמנם בה' דע"ק סק"ג ד"ה שמעתי כו' מהופק בנגלד קרום התחתון וקרום העליון היה שלם והיה נשבר הללע כנגדו וכתב הגדולי הקדש שם דטריפה דדמי למחט צבה"כ צפניס וק"ד נגדו מבחון דאף דחזינן דקלת עור שלם בין המחט לק"ד מ"מ אמרינן דבע"כ ניקב דאין חולין הק"ד מחמת חולי ומקרה והנגלד שצריחה הוא כק"ד ע"ש ול"ע בזה דהרי בנמלא מחט וקו"ד כנגדו הסכמת רוב אחרונים בסי' מ"ח דכשר אם לא בתחוב ויש לפלפל בזה מדברי הרא"ש פא"ט סי' י"א והובא לעיל סי' ל"ב ע"ש :

שפתי ס"ק ב' **בודאי** בניקב קרום העליון יש לבדוק כו' אלא דאם לא בדק כשרה בדיעבד. נ"ב אמנם השמ"ח ולבו"ש ר"ס ל"ו כתבו דאף בניקב קרום העליון לבד אם לא בדק בראי' רק במישוש

במישוס אסור אפילו בדיעבד ובראי' לצד כשר
 בדיעבד ובנגלד רובו מעכבין שניהם אלא שיש
 לחמוה על הלבו"ש דבס"ק מ"ד פסק לענין
 נקבי מורנא היכא שיש חולעים כמספר הנקבים
 ומקלחם חוץ הנקב ומקלחם חוץ לנקב לא מקרי
 ריעותא רק שמעכב עכ"פ הבדיקה ולכך בנגלד
 כולו או רובו דלריכין בדיקה אף בדיעבד לכך
 אס יש נקב אף דנעשה ודאי לאחר שחיטה
 טריפה דא"א שוב לבדוק מושא"כ בנגלד פורהא
 ול"ע דהא גם בנגלד פורהא עכ"פ בדיקה ראי'
 מעכבת אף בדיעבד לפי דבריו שבטק"ד א"כ
 שוב אין נפ"מ דיעכב גם בזה הבדיקה ול"ע :

משבצות סק"ז ר"ה **ודע** דהשמ"ח כו' התב"ש
 הבין מטעם דא"א
 לבדוק מש"ה מטריף בנמלא סמוך לה נקב
 ואינו. נ"ב בלא"ה דברי התב"ש בפירושו על
 הב"ח תמוהין דא"כ למה הולרך הב"ח לומר
 דאין תולין במשמוש יד הטבח הא אפילו ידעין
 בבירור שנעשה במשמוש יד הטבח גמי טריפה
 מטעם דא"א לבדוק וקושיא זו הקשה הרב הק'
 בפשו' סי' י"ב על התב"ש ואני מוכיף להקשות
 מדברי הב"ח גופא סי' ל"ט סק"ה שכתב וז"ל
 מיהו בנתמעכה במיעוץ היד כשרה מדינא בלא
 בדיקה רלאו סירכא הוא כלל אלא דמחמירין
 לבדקה בנפיחה ורוק דאי מבלבץ טריפה ואומרים
 דלא הוה ריר אלא סירכא וניתקה בכח במישמוש
 עכ"ל ולכאורה אי מבלבץ בלא"ה טריפה ול"ל
 לומר הוכחה דאין ריר אלא סירכא ובט"כ כונהו
 דלכך אין תולין במישמוש יד הטבח משום
 דמבלבץ ומדלא קאמר דטריפה בפשיטות משום
 דמעכב הבדיקה ובודאי משמע מדבריו דדוקא
 בבילבון אבור אבל אי לא נפחה ונאבדה כשרה
 שפיר וכ"ה הסכמות האחרונים אמנם בקליפה
 יידן אס נאבדה אח"כ עי' בדבריו סי' ל"ט
 ס"ק ט"ז י"ב ועמ"ש שם :

משבצות סוסק"ט **ובמה** אעשה שהגמרא אמרה
 בפירוש טריפה אין לה
 היחר. נ"ב אמנם בס' ר"א ס"ק ע"ו תירץ
 קושיא זו משום דטריפות דנקיבת הסמפון אינו

טריפה מחמת עלמו רק משום דסוף הקרום
 ליפסק ובכה"ג שאינו טריפה מלד עלמו חוזרת
 לכשרוהה שפיר כדמלינו גבי חלר הכבד בסו'
 מ"א ע"ש בדבריו ולענ"ד דבר זה ל"ע דהרי
 רבינו הפמ"ג ס"ס מ"ג הביא בשם הרנ"ש
 וכנה"ג הטעם דניקב הטחול בסומכי' טריפה
 משום דסיף הכרם ובני מעיים לנטול ע"ש שלכן
 מוכשירין גבי עוף וא"כ דאין העריפות מל"ע
 אחתי הביא בסו' נו"ד שפתי ס"ק ט"ו דברי
 הפליתי דניטל הטחול דכשירה היינו שהקטינה
 ולא שנימוקה דאף תחזור לכשרותה חזינן דאף
 באין טריפה מל"ע נמי אין חוזרת לכשרותה
 וכן מוכח בכמה דוכתי ובט"כ ל"ל דבחלר הכבד
 שאני דהוא רק טריפה מחמת האחרונים
 משא"כ גבי טריפות הטחול דהוא טריפות ברור
 מדינא דש"ס וכן נמי בנקיבת הסמפון דנוכר
 בגמרא אמרינן ביה שפיר טריפה אין חוזרת
 לכשרותה ולדקו דברי הפמ"ג בקושייתו ועיין
 בסו' מ"ג ט"ז סק"ד במחלקותו שם פס הב"ח
 ול"ע. ועיין מ"ש לקמן סי' ל"ט משבצות סק"ד
 לדחות דברי הל"ש כאן ס"ק נו"ח :

שפתי ס"ק ט"ו **דודאי** הוה שא"א לפרוש
 מחיים. נ"ב אנכי
 כחבתי להקשות ע"ז לפ"מ דקי"ל יש טריפות
 לחצי חיות ובאם שחט הקנה ואח"כ ניקבה
 הריאה קודם שחיטת הושט טריפה א"כ ה"כ
 נימא הואיל לאמרינן דחיי ריאה תלוין בקנה
 ולפי"ז היכף לאחר שחיטת הקנה הרגישה
 המורנא שאפס החוס הטבעי ונקבה לבקש
 חמימות עוד קודם שחיטת הושט אח"ז נדפס
 ס' נפש חי' להרה"ג מקאליש ומלאחי שעמד בזה
 וגם אני פלפלתי עמו הרבה בזה. והקשה לי
 החריף מוה' ישעי' קלונימס מפה על מ"ש הפמ"ג
 אח"ז נפ"מ באם חולעים רחוקים מנקבים דהוה
 ס"ס לאיסור שמוא מעלמא ושמוא קודם שחיטה
 הא הוי אין מתהפך דאס חאמר הספק שמוא
 לאחר שחיטה שוב לא שייך הס' בחולעים כלל
 וכן קשה לעיל בט"ז סק"ו דאס א"י אס העביר
 הטבח ידו אסור מס"ס שמוא לא העביר ידו
 ואח"ל העביר שמוא לא ניקב והרי להיפוך ליכא
 ס"ס

ס"ם דאס ניקב שוב לא שייך לספק אס העביר .
 אמכס לכאורה י"ל ע"פ דברי הש"ך בס"י ק"י
 ס"ק ט"ו לעיין דורס כיון דמתחילה לריך אחס
 לדון אס בא הדורס כלל א"ל להתהפך ועי'
 בחו"ד שס צבה"ס ד"ה בא"ד שכתב כל דלא
 מלינן למימר ס' טריפה עד דאמרינן הריעותא
 ואיכא ס' בהריעותא ס"ם גמור הוא ולא בעינן
 שוס תנאי לזה כמו ספק מחט בחלל הגוף דאין
 לנו לומר שמא ניקבו אברים פנימים דמה"ת
 נחוש לזה רק מחמת הריעותא וכיון דבריעותא
 גופא איכא ס' דמי ממש לס' על הדורס עכ"ל
 ע"ש דמסיק דלא בעינן בזה מתהפך ולפי"ו גם
 בנ"ד נאמר להיפוך כיון דאיכא ברור נקב
 לאיסור ורק שאתה בא להתיר נחמת חלוי' כגון
 במורנא חו במשמוש יד הטבח שוב אמרינן כיון
 דאיכא במה שאנו תולין ס"ם לאיסור לא בעינן
 כלל תנאי הס"ם כיון דאיכא ס' בחלוי' גופא
 כמ"ש החו"ד הך סברא אפילו להתיר מכ"ש
 לחומר דלא בעינן מתהפך בכה"ג . מיהו הט"ז
 לקמן ס' מ"ט וכ"ה גבי ס' מחט ס' חולי אינו
 סובר סברת החו"ד כלל כמובן סס . ומכאן תראה
 ראי' למ"ש הפמ"ג בדיני ס"ם ס"ק ט"ו
 דלחומר לא בעינן מתהפך כלל יע"ש שנסתפק
 בזה ומכאן נראה לפשוט הספק הזה לאיסור ע"כ
 היה דברו אלי ותי' עוד בע"א הקושיא מאינו
 מההפך ויש הרבה ראיות על הספק של הפמ"ג
 ה"ל להתיר דלחומר לא בעינן מתהפך . ועי'
 מ"ש על רבינו ז"ל בדיבור שח"ז :
 שפתי ס"ק ח"י **ודע** דאס נמלאו מורנא
 והנקבים אדומים אין
 תולין דלאחר שחיטה דודאי מחיים פרשו דלודס
 מוכיח . כ"ב הנה נסתפקתי ועובדא הוי שהיה
 הכחשה בין שני בודקים א' אמר שהיה אודס
 וא' אמר שלא היה אודס וכן אס א' אמר שהיה
 נקב עגול וא' אמר שהיה נקב משוך מהו הדין
 דלכאורה זה דמי להדין המבואר בס"י ל"ט סעיף
 ט"ז בהכחשת שני בודקים א' אמר שלא כסדרן
 וא' אמר כסדרן מעמידן הבהמה בחזקת היחר
 וה"נ כן משום דנשחטה בחזקת היחר עומדת
 אכן לאחר העיון אינו דומה דבשלמא התס דאס

נאמר דהיה כסדרן אינו אלא ריר בעלמא וא"ל
 לשוס תלי' אחרת ומטעם חזקת היחר אמרינן
 שהוא כדבריו משא"כ כאן נלטרך לומר חדא
 משום חזקת היחר מהימנינן למי שאומר שהוא
 נקבי מורנא ואף אס נאמר שהוא נקבי המורנא
 אכתי יש ס' שמא מחיים ומחמת חזקת נשחטה
 הותרה אמרינן דלאחר שחיטה פריש כמבואר
 בש"ך ס"ק ט"ו לדעת הטור ומחבר ונלטרך
 לשמש בחזקה דנשחטה הותרה שני פעמים אולי
 לא אמרינן כן כמ"ש החוס' בכחובות דף ע"ט
 בסוגיא דמומין ולפי"ו היה נראה דזה הדין יהי'
 חלוי בשני השיטות שהובא בש"ך ובשפתי ס"ק
 ט"ו דאס נימא כדעת ה"ו דהוא רק מטעם
 חלוי' לכך לא מהני לתלות שני פעמים מטעם
 חזקת נשחטה הותרה וכמ"ש משא"כ לדעת
 הרמב"ם והראב"ן דודאי לאחר שחיטה פירש
 היה דומה ממש להכחשת שני בודקים בכסדרן
 דסי' ל"ט דכאן ג"כ אין לריכין רק לתלות שהוא
 כדבריו ונמלא לפי"ו היה נפ"מ גדולה בין
 הדיעות ורבינו הפמ"ג לא היה לריך לעיל לחפש
 נפ"מ אחרות ול"ע :

שם ס"ק כ"ט **צנקה** דהך בדיקה כמו לקמן .
 כ"ב דבריו לע"ג וע"ס
 נזקרה לפניו שהש"ך כתב דהך בדיקה הוא
 כמו בדיקה שזכר הרב סעיף ט' והוא לעיל
 גבי אטוס ואין שייכות לדבריו שבכאן ולדבר
 זה העירני החריף מוה' ישעי' קלונימס משה :
 ר"ה **ודע** דלעיל כו' בסה"ד . גם לסמוך על
 בדיקתנו אין לסמוך בזה כלל . כ"ב
 הגאון בל"ש כהב ע"ז דבריו תמוהים ול"ל פתרי
 דודאי בלמקה אונא אנו בקיאים בבדיקה כמבוי
 בכל אחרונים עכ"ל אבל כוונת הפמ"ג הוא
 לעינן בדיקת מעל"ע דסד"א כיון דלמקה אונא
 הוא רק טריפוה מבה"ג ורבו החולקים עליו
 כמ"ש השמ"ח סעיף ל"ג אפשר דמהני שפיר
 שריית מעל"ע לכך קמ"ל דאין לסמוך על
 בדיקתנו כיון דבעינן שיהיו פושרין כל מעל"ע
 ודוקא בלחלתר בקיאים אנו וזה פשוט :

סי' ל"ו משבצות סק"א ד"ה **והנה** הטור וכו'
 גם י"ל
 דרוב

רוב הזכות עור ההחמון ניקב . נ"ב לפי"ז
 היה נראה דאם יהיה בועא דזה מראה שניקב
 קרום החמון והקרום העליון יהיה נגלד כל
 יכי דאיתא יהיה טריפה דהב' עורות נקבו
 זשכנ"ז וטריפה לדין וא"כ קשה על הרמ"א
 לעיל סי' ל"ז סעיף ב' דהביא בשם בד"י נקלף
 עור העליון מבוטא טריפה עיין בש"ך שם ס"ק
 ג"ד ובשפתי הא לשועה זו אף אם הנקלף יהיה
 רחוק מבוטא ג"כ טריפה ובס' ר"א סי' ל"ז
 ס"ק ל"ה הקשה דא"כ אמאי טריפה היכא
 דבוטא משמעה קול כמבואר ברמ"א סי' ל"ז
 הא ריעותא דאוטא מבואר ג"כ בגמ' דתתאה
 אינקב א"כ מה יוסיף תח כח הבועא למהוי
 עי"ז תרתי לריעותא כיון דשניהם מעידים רק
 על עור החמון וזה אפשר ליישב דעכ"פ ב'
 ריעותות האלו מעידים גם על קרום העליון
 דהרי באוטא ראינו דבעי בדיקה מדין הש"ס
 גם בעליון ע"כ דמקרי ריעותא וה"ל בועא
 ול"ע :

שפתי סק"א ד"ה **נבוא** וכו' בשם הפר"מ דבוטא
 יש לה כים בפ"ע ואינה
 נוגעת בסמפון . נ"ב משמע דרלה לתרץ בזה
 קושייתו דלכך בבוטא לא חיישינן לסמפון משום
 דיש לה כים ואינה נוגעת בסמפון אבל תירוצו
 תמוה דעדיין לא הועיל בזה דכתיב ראינו נוגעת
 בסמפון שמחוך הא אכן הושגין היכא דבוטא
 הוא בעומק ומלאה מוגלא שמה נתמחו הסמפונות
 בחוך המוגלא והכים וזה היה עיקר קושייתו
 וא"כ מה בכך שמחוך לכים הסמפון שלם אבל
 בחוך הכים שמה נתמחה בחוך המוגלא ול"ע :

משבצות כללי תרתי לריעותא אות א' **נצ"ע** אם
 יש
 לסמוך עליו בזה . נ"ב מדבריו מבואר דסירכא
 מנה ובה גרע מסרכא תלוי' וכן אח"כ שכתב
 ותלוי' כשירה ומו"ב כבר לדנו להקל וזה דלא
 כסברת הדע"ק ומק"מ דסירכא תלוי' שילאה מן
 הבועא הרי נודע בודאי ששרשה יולאה מן
 הבועא משא"כ מנה ובה שורש א' יולאה מן
 הבועא והשני' מן הריאה נחמר דאולי עיקר

שורשה מהריאה ועדיף טפי כן מבואר בדבריהם
 בהרבה מקומות וסברת הפמ"ג הוא דגם כאן
 תולין הקלקלה במקולקלת ובודאי הוא מן הבועא
 כמבואר באחרונים :

משבצות סק"ג **תנאי** הא' מדיני תרתי לריעותא.
 ובסי' ל"ט האריך וכתב
 שהוא ספק דאורייתא וכו' והדין עמו . נ"ב
 אבל הסכמות האחרונים אינו כן רק דתרתי
 לריעותא הוא רק חומרא בעלמא והולכין
 בספיקן להקל זולת לפעמים בריעותא גדולה עם
 ריעותא כ"ד מחמירין עיין בלכ"ש מפסח דיני
 תרל"ר אות ד' ודע דיש להספק אם סתם
 ריעותא מגרפת עם ב' ריעותות כ"ד ולריך
 חיפוש בזה :

שם אות י"ב **אם** הריאה שיעא כאופתא ויש
 היכר סדק בין אומא לאונא
 ובוטא על הסדק או מראה כשירה או תלוי' יש
 לעיין אם לא הוה ב' לריעותא כי י"א דסרוכה
 בכסדרן וי"א דשריאה בריאתה כך ובפנים
 סדורה כהלכה . נ"ב משמע מדבריו דבאם
 יולא סירכא תלוי' מחוך הסדק הליא דיעות
 אם מקרי תרל"ר דלטעם נסרכה בכסדרן היה
 ב' לריעותא וזה תמוה דהא השני ריעותות
 הוה משס א' סירכא וכל כה"ג לא הוי תרל"ר
 כמו שהשריש הוא בעלמו בתנאי הג' אכן להחר
 החיפוש ראינו בשו"ת עוב טעם שכתב
 להגיה בהפמ"ג כאן שבמקום או מראה כשירה
 נ"ל ומראה כשירה וכוונתו שהיה בועא על
 הסדק ומראה כשירה ג"כ או בועא עם סרכא
 תלוי' והספק הוא אם הסדק הוא מפריש בין
 הריעותות והוה דינו כמו ב' אונות נפרדות.
 אמנם הא קי"ל דבוטא ומראה לא נחשבין ב'
 לריעותא ואפשר כיון דאיכא נמי סירכא טריפה
 שפיר ול"ע . ודע דמה שנמלא כאן הג"ה מהרש"ק
 להכשיר סירכא מחוך הקמט ומסתימת דבריו
 משמע להכשיר אף קמט שע"י חולי וכ"כ לקמן
 בסי' ל"ט בשפתי ס"ק כ"ח להכשיר הנה הגם
 שכתשבות ר' חיים כהן כתב ג"כ להכשיר
 בסירכא מחוך הקמט מ"מ רבו החולקים
 ובפרט בקמט שע"י חולי ועי' בלבו"ש ובאחרונים :

משבצות

משבצות סק"ד ד"ה **ודע** כו' א' בועא וא' מ"ז להרשב"א ודאי טריפה.

נ"ב לפמ"ש השמ"ח סעיף ט' דגם להרשב"א בועא במ"ז עלולין לחזור לברייתן טרם ינקבו ובסעיף ט"ו הקיל מטעם זה בועא במ"ז על הקמט משום דטבעה להתרפאות ע"ש א"כ מחורץ קושיטו כאן. ודע שפ"מ שכתבתי תראה שחמוהין דברי השפתי ס"ק י"ע שכתב שלפי דברי התב"ש יש לאסור בועא במ"ז בחריץ אונא העליונה משום דטבע הבועא להגבי' עור הריאה כו' והמעין בשמ"ח סעיף ט"ו יראה להדיא להתיר בועא במ"ז משום דטבע הבועא להתרפאות :

משבצות סק"ח **יש** ביעות שנקלפין מעל הריאה כו' טריפה. נ"ב ובטיורי

הנקלפת מעל הריאה עי' בס' דע"ק ס"ק י"ט ד"ה בועא או טיורי שנקלפים ע"ש שכתב דהוה ודאי טריפה ול"ע שבסק"ד ד"ה כמו טיורי כו' שם לידד להקל בטיורי הנקלפת והמגיה בס"ק נ"ה כתב דטיורי יש לה דין בועא מוגלא מיהו נטה קו שם להקל יותר מדאי גם בבועא מוגלא אם היא קטנה מאוד אע"פ שנקלפת יש להתיר לזורך גדול ולפענ"ד ל"ע להתיר בועא מוגלא הנקלפת אף בקטנה מאוד :

ישפתי ס"ק י"ב **יש** להחמיר ע"ג ועכ"פ כט"ד בעינן. נ"ב בר"א ס"ק נ"ח

השיג ע"ז מלשון השמ"ח דמשמע דטריפה אף בפחות מט"ד מיהו הל"ש ס"ק ע"ח כתב כהפמ"ג ע"ש :

שם ס"ק י"ט **לפי** טעם התב"ש יש לאסור אף במ"ז. נ"ב כבר כתבתי

במשבצות סק"ד להקשות ע"ז מדברי השמ"ח סעיף ט"ו שכתב להדיא להכשיר במים זכים משום דטבעו להתרפאות ע"ש ול"ע :

סי' ל"ח משבצות סק"ד **ודע** בדין מראה פסולה שלא נכנסה כ"א

לקרום העליון כו' והשמ"ח סי"ז היקל לזורך גדול בהאדים עור אחד. נ"ב ה"ה בכל מראות פסולת שהם בקרום א' היקל התב"ש לזורך גדול

ומ"מ נראה דמ"מ אם ראה חיכה בקרום העליון המראה פסולה ולא הספיק לראות ולבדוק בקרום התחתון אם המראה הלכה גם שם טריפה דהרי בלא"ה לדעת הט"ז טריפה בקרום העליון לבד ואף לתב"ש החולק דוקא בברור שלא נכנס לתחתון אבל אם יש להסתפק שמה שלטה גם בתחתון פסולה שפיר :

שפתי ד"ה **יש** הש"ע כו' ומשמע דאי לא נפח טריפה. נ"ב פירוש

באין הפס"מ. כ"כ הל"ש בס"ק ע' לפרש כן דברי רבינו ז"ל וכ"כ הר"א ס"ק ק"א אבל הקליפה לראות אם תחתיו שלם ויפה היא מעכבת אף דיעבד והא דסיים בדבריו כאן יש לקלוף ולנפחה לזרדין קמתי דקליפה מעכבת אף בדיעבד ונפיחה הוא רק לכתחלה ועי' משבצות ס"ס ל"ט וכ"ה בל"ש ור"א כאן. ובזה נוראות נפלאתי על הגאון מהרש"ק בס' טוב טעם מהדו"ח סי' ל"ג עליו ועל השואל בריאה שהיה עלי' בשר בלוי וכשקלפוהו נמצא שם קלת נגלד והיה מבזבז בנפיחה והשואל אמר שיש לתלותו במישמוש יד הטבח והוא הסכים ע"י וע"ש והנך רואה שאפי' אם ממש עשה הנקב בידיים מ"מ פסול דעכ"פ מעכב בדריקה ולע"ג דנראה שנתן מכשול גדול לפני המעיינים במ"ש בכל התשובה ההיא דהוה כנאבד בלי בדיקה ובאמת כנאבד בלי בדיקה הוא טריפה גמורה להסכמת האחרונים ול"ע :

במשבצות ד"ה **וראיתי** להכופ'. נ"ב כאן האריך לפלפל בדברי

הרשב"א וכו"פ ולקמן בס' נ"ב משבצות סק"ה ד"ה ודע אישתמיטתי הוא בעלמו כל דבריו בכאן והביא רא' זו מדעתא דנפשי' וכתב עלי' שהיא רא' חזקה [שאין עלי' תשובה] והוא פלא וכבר העיר בזה הל"ש ועי' מ"ש לקמן שם :

פתיחה לסי' ל"ט ד"ה **אמנם** כן כו' דיל' היכא דאיכא טורח.

נ"ב מ"מ ל"ע דעכ"פ אמאי לא הטילו עליו לבדוק כמה שאין בו טורח כגון לפתוח הראש ולבדוקו אם יש בו מים בראש ובפרט כיון דבלא"ה לריך לפתחו כדי לבשלו ולאכלו ולמה לא

חסיכת בשר מן הבהמה שלא בפנינו יהא מותר
לאכול בלא בדיקה הריאה מטעם כל דפריש
מרובא פריש. שוב מלאחי שהשיגוהו אחרונים :

משבצות סק"ד **ולא** מחמת מחט וכיון שנטרפה
שוב אין לה תקנה. כ"ב
דבריו יתכנו ע"פ שיטתו לעיל סי' ל"ו סק"ה
שהקשה גבי מחט בסמפון כיון דמחילה היה
נקוב לבשר והיה טריפה שוב אין חוזרת
לכשרותה ע"ש. אמנם בל"ש סי' ל"ו ס"ק מ"ח
כתב לתרץ קושיא זו כמו גבי סירכא בכסדרן
אף דהיה נקב בחלה כפי שיטת רש"י ז"ל מ"מ
הדר מתכשר כי נסחס כמו"ש הרא"ה והר"ן וה"ל
גבי מחט בסמפון ע"ש והנך רואה שרבינו
הפמ"ג מחלק בזה בין נקב שע"י חולי לנקב
שע"י מחט כמו"ש כאן ומ"מ לדינא בנידון
דהפ"ח כאן טריפה אף לשיטת הל"ש עכ"פ
מספק משום שאר השיטות ועי' בדברי רבינו
הפמ"ג שם סוסק"ה ול"ע קל"ת :

משבצות ס"ק י"ב **מישה** בזמלא נקב לא
תלינן בידא
דטבחה. כ"ב עימ"ש בס"י ל"ו משבצות סק"ז
להקשות על ההב"ש דאדרבא מדברי הב"ח
מוכח להיפוך דל"ל לומר דלא תלינן ביד הטבח
הא גם אם בודאי עשה הטבח הנקב עלשיו
טריפה לשי' החב"ש משום דמעכב הבדיקה
והבאחי שם מדברי הב"ח כאן ומדברי הרה"ק
שו"ע בתשו' סי' י"ב :

שם ס"ק ט"ז **ועב"פ** זה כ"ל באס ניתקה גוף
הסירכא ע"י מיעוך אז
יכולין לקלוף מגוף הריאה. כ"ב בדבריו משמע
בשו"ת מהר"ם לובלין ס"ס כ"ה ע"ש :

שם משבצות ס"ק ח"י **אבנמ** כאן דילאה
מטינרי יש
לעיין ולומר דמהני מיעוך כו' עד אדרבא
רוה"פ מוכשירים אף למעלה מחליין עד אלבע
סמוך לשיפול. כ"ב הנה בעיקר ספיקו אם
הסירכא הוא למעלה מחליין וילאה מחוך הטינרי
אי מהני מיעוך כיון דמה דזה נקרא שלא
כסדרו הוא מחומרא בעלמא ולא מעיקר הדין
לא

לא יבדוק ממילא על מים בראש ושאר דברים
שאין בהם טורח וכ"ת כיון דיש דברים שיש
בהן טורח וא"ל לבדוק דסמכינן על הרוב לכך
א"ל לבדוק כלל וכה"ג כתב בתשובת השיב משה
סי' י"א דלכך לא בדקינן אחר ח"י טריפות
משום דבע"כ לריך לסמוך על הרוב דשמא
במקום שחיטה נקב הוה דזה ליכא לברורי
לכך סמכינן לגמרי אבל זה ל"ע מדברי הרמ"א
לעיל סי' א' סעיף ב' דהיכא דשחט וליחא
לפנינו אף דסמכינן ארוב מלא"ש מומחין הן
מ"מ לריך לבדוק עכ"פ בסמיים אם נשחטו
רובן דכל מה דאפשר לברורי מבררינן ולא
סמכינן ארובא ומקורו מדברי הר"ן ע"ש הרי
מה דיכול לברר בקל לריך לברר ולכך עי'
מ"ש בזה בס' ר"א ר"ס ל"ט ועי' מ"ש בס' ל"ב :

בסוף הפתיחה ד"ה **עוד** חקרנו כו' א"ד כ"ד
חודש בעינן. כ"ב
עי' לקמן סי' כ"ז סק"א במשבלות שרש"י סובר
בטעם טריפות הדריסה משום דהארס סופו
לנקוב הבני מעיים ואעפ"כ כתב רש"י בעלמא
דף כ"ח ד"ה והלכתא דדי ביב"ח חזינן דלא
בעינן כ"ד חודש ועי' מ"ש שם ולעיל סי' ל'
ובדברי הל"ש ר"ס ל"ה :

סי' ל"ט משבצות סק"א ד"ה **כתב** הב"ח כו'
ובכו"פ אות
ד' הסכים להחיר החלב. כ"ב דברי הפלתי
בטעמם תמוהים מלבד מה שהשיגו עליו הפמ"ג
והל"ש ס"ק כ"א בלא"ה תמוהים דברי הפלתי
שכתב להחיר החלב משום דודאי רוב בהמות
כשרות אלא דהמיעוט טריפות חיקבע והוה
קבוע כמחלה עמ"ח אמנם בס"י ק"י מבואר
דהבילה הוה פירש וממילא ה"ה החלב אמרינן
ביה כל דפריש מרובא פריש ע"ש ודבריו
תמוהים דהא דמותר הבילה היינו כשנולד שלא
בפנינו שלא נולד הספק במקום הקביעות
כמבואר בס"י ק"י משא"כ היכא שלקח בידים
ממקום הקביעות כגון בחלב שנחלב מהבהמה
שנולד הספק במקום הקביעות לא הוה פירש
כלל ולדברי הפלתי אם יהא נחתך בשוגג
ג 3

מטעם בעלים כמ"ש גם הפמ"ג כאן והכא ל"ש שום טעם מהטעמים אמאי יכול לאסור ובשלמא בסעיף הקודם דהוא בודק שאני ע"ש שהניח בלע"ג אמנס בחי' כתבתי שכתשו' מוהר"ם במיימוני הל' אישות סי' ג' מובאר שאין זה דומה כלל לכתנ"ך ייך דאין ע"א נאמן רק משום בידו משום דשם העד גופא מודה שהיין הו"ל חוקת היתר והוא בא להוליא מחזקתו אבל גבי הקונה ריאה דלפי דבריו לא היה מעולם חוקת היתר לבהמה זו ואף שחיתה יב"ח הוה חוקה שלא נתבררה וכיון שלפי דבריו לא בא להוליא מחוקה כלל נאמן שפיר ועי' בהג"ה אמרי ברוך סי' קכ"ז וז"ע :

סי' מ"א שפתי סק"א **ורפ"י** שלש זיתים שנפלו לתבשיל מג' בהמות

א' מבהמה שנשאר הזית במקום הטרפס וא' נשאר מקום הכליות וא' מקום מורה אין לריך חלא ס' נגד זית א' וביבש הכל מותר דמונ"ג ב' כשירים ואחד טריפה נתבטל ברוב. נ"ב החמוי' מפורסמת דאדרבא שנים טריפה ואחד כשירה בשלמא אם ניטל מכל א' זיה א' ושנים נשאר א' היה שפיר ב' כשירים וא' טריפה ובודאי ט"ס יש בדבריו וז"ל דהסר מכל אחד זית א' ושנים נשאר וכן לריך להגי' בפתיחה להל' תערובת איברא דעיקר ספיקו ל"ע לפימ"ש הפמ"ג בעלמו בסי' ק"ג. בשפתי סק"ט בשה הכנה"ג כתשו' דחד בתרי בטל דוקא בודאי היתר לא בספק איסור וכתב הפמ"ג וא"י מה בא ללמדנו דפשיטא דכולן ספק הן עכ"ל. ועיין מ"ש שם מושמע דספק איסור אין מנטרף לבטל וז"ל החות דעת בסי' ק"ח סק"ה דנראה דלא שייך ביטול ברוב רק במקום שהם נילד בתערובות ואם לא היה רק א' לא היה ספק רק מכה התערובות נולד הספק שייך ביטול ברוב דומיא דסנהדרין שיש רוב מוכין ואילו לא היו רק המוכין או המחייבין לא היה ספק רק מפני ששניהם לפנינו נולד הספק מושא"כ בדבר שאפילו לא היה רק א' ג"כ היה הספק כמו הכא דאפילו לא היה רק א' היה הספק עליו א"כ כל חד וחד אסור מדאורייתא משום הספק שולד

לא נאמר בזה דהטיכרי מבטלה קולא דמיעוך ועי' בל"ש כאן ס"ק קס"ח קס"ט קל"ה דפשיטא הספק הזה לחומרא דלא מהני מיעוך וע"ש עוד שכתב שיש שגיאה בדברי הפמ"ג כאן. אמנס נראה לספק אם סירכא יראה מחיתוך עריגה זו לחיתוך ערוגה שכנגדה והיא יראה מתוך הטיכרא אם נאמר כאן דהטיכרא מבטל קולא דמיעוך כיון דקי"ל נמי דהוה שלא כסדרן כמבאר בשמ"ח סעיף ו' או נימא כיון דהרש"ל מכשירו לגמרי כמו שהביא הט"ז משמו בס"ק י"ד ואף שהט"ז מסיק להחמיר וכ"כ הל"ש בשמו דהוה דינו כמו למעלה מחליין מ"ו הא כתב בעלמו שם ס"ק כ"ו דכאן קיל יותר מלמעלה מחליין דאפילו במקומות שכוהגין לאסור למעלה מחליין וכאן נהגו היתר אין לסתור מנהגם חזינן דכאן קיל עוד יותר מחמת דברי רש"ל ז"ל אולי נאמר בזה דגם בטיכרי מהני מיעוך אם אמנס שעיקר ראיות הל"ש יש לדחות בזה שהביא ראוי מדברי מהרש"ל שהחמיר בלמעלה מחליין וכאן בחיתוך ערוגות הקיל ש"מ דזה קיל יותר מזה וזה תמוה דהמעין בדברי מוהרש"ל שם יראה דלא החמיר בלמעלה מחליין רק בחלון דוקא ולפ"ז נאמר דגם כאן דהיקל הרש"ל בין חיתוך ערוגות מייירי בלא חלון דוקא ודינס שזה אולם עכ"ז לא נגבז חומרות כ"כ כיון שהפמ"ג ז"ל מאפק גם למעלה מחליין מטיכרי אולי מהני מיעוך כיון דרבו המכשירין ואף הל"ש שהחמיר בלמעלה מחליין הא מאיק בעלמו דכאן בחיתוך ערוגות קיל טובא וטיכרי קי"ל דלא מקרי רק ריעותא כ"ד אולי יש להקל אמנס ח"ו לא לפסוק הלכה באתי וז"ע וחפוש באחרונים מה שאין הזמן כעת מוכים :

שם משבצות ס"ק י"ט **י"ג** לראות למה לי הדין הג' בדין הד' סגי

והט"ז כתב דהוה לא זו אף זו. כ"כ בל"ש ס"ק קס"ו הקשה להיפוך ממש על דין דקונה ריאה אמאי מהימן הקונה הא קי"ל גבי כתנ"ך ייך בסי' קכ"ז דע"א אינו נאמן לאסור בשל אחרים אם לא היכא דבידו ונחלקו הפוסקים בפ"י דבידו י"א מטעם מינו דיכול לאוסרה וי"א

שכולד עליו בפ"ע לא שייך ביטול ברוז עיי"ש
 הרי מבואר ספיקו של הפמ"ג דלא מהני ביטול
 בכה"ג ועוד יש להאריך ואכמ"ל ושם יתבאר :
 שפתי סק"ב ד"ה **דע** דניטלה הכבד וכו' לאיו
 לורך חנן ניטל הכבד
 כקושיא תמוס' שם . נ"ב הפליתי תמוס על קושיא
 תמוס' הזה במאי שהקשו למה לי למתני
 ניטל הכבד ולא נשתייר הימנה כלום תיפוק
 ליה דטריפה מטעם נטילת המרה וע"ז הקשה
 הא י"ל במינים שאין להם מרה כגון תורים ובני
 יונה קמ"ל דטריפה מטעם נטילת הכבד ע"ש
 ונפלאתי מאוד על דבריו דהא בגמרא דף נו"ו
 הקשו על המתניתין דלא נשתייר כלום משמע
 הא נשתייר כלום כשירה והא חנן דוקא נשתייר
 כזית כשירה ותיירו הא ר' חייה הא ר"ש ברבי
 ופירוש רש"י דרבי שמעון ב"ר דלריך שהכבד
 יתרפא לכך בעינן כזית משה"כ מחני' סובר
 כר"ח דלא בעי להעלות ארוכה לכך כשר
 בנשתייר כ"ש מקום תליא דמרה וא"כ הקשו
 תמוס' שפיר כיון דאינו טריפה רק בלא נשתייר
 כלום וא"כ הרי ניטל המרה ואין לומר במינים
 שאין להם מרה דז"א דלפי המשנה דסוברת
 כר"ח דאין הטריפות מל"ע ורק מלד הגורה א"כ
 במינים כאלו אף אם ניטל הכבד במינים אלו
 כשירה שפיר כיון דאין טרפותה רק מלד המרה
 וע"כ דמתניתין איירי במינים שיש להם מרה
 וע"ז הקשו שפיר תיפוק ליה מטעם מרה ודברי
 הפליתי לע"ג :

שפתי סק"ו **עש"ך** דמכשיר אם לא נשתיירו
 רק ב' זיתים והתליעו
 ואפילו ע"י לירוף לא יהיו ב' זיתים שלימים .
 נ"ב דבריו תמוהים מאוד דאדרבא הש"ך מחמיר
 בפירוש בזה ומה שהביא בשם הת"ח והב"ח
 להכשיר אפילו כשאלו הזיתים התליעו הא מסיק
 דאיירי עכ"פ כשהתליעו בענין דלא חסרו הב'
 זיתים משיעורן וקמ"ל דלא אמרינן דסופו
 להתליע ולקלקל הכל אבל אם באמת נחסר
 מהשיעור הוא בודאי טריפה ודברי הפמ"ג
 כאן לע"ג :

שם שפתי סק"י ד"ה **בתש"ו** ל"ל וכו'

והחב"ש כתב דס' שמא דרך הקנה כבר כתב
 רש"י דרוב הנבלעין דרך הוושט וכו'. נ"ב
 כוונת הל"ל כוכל לישב עפ"נו שהביאו אחרונים
 בשם תמוס' נדה דף י"ז דחזקה וקורבא נגד
 רובא הוי כמו פלגא ופלגא ועיין בפליתי סי'
 ס"ג א"כ י"ל הכא כיון דהכבד הוא קרובה
 לקנה וגם יש לבהמה חקז כשרות הוי קרוב
 וחזקה נגד רובא והוי פלגא ומולטרף שפיר
 לספק לענין ס"ס ובפרט דיש דעות דמולרפינן
 לס"ס אף כשספק א' אינו שקול ויש נגדו רוב
 ועיין מ"ש לעיל בפתיחה שורש ה' ובט"ז סי' א'
 סק"ו ועי' בפתש"ו סי' מ"ח סק"י י"ב מה
 שהביא בשם ס' מעיל לדקה וביארתי הדברים
 במ"א ואפס כאן הגליון . ומ"ש הפמ"ג עוד
 בא"ד דלא אמרינן סד"ר להקל כשהם' בא מולד
 אחר כו' יעויין מ"ש במשבלות סי' פ"א סק"ה
 ובלבו"ש ר"ס ל"ט ול"ע :

סי' מ"ב שפתי סק"ב **עש"ך** דאם ניקבה כבד
 נגדה טריפה . נ"ב

ולפי"ז טריפה אפילו אם ניקבה הכבד נגדה
 אפילו נקב שאינו מפולש כיון דרבינו הפמ"ג
 כאן באותו ס"ק כתב דבעינן דוקא בסתימת
 הכבד שיהיה סביך בבישרא כמו גבי ריאה א"כ
 אפילו היכא דאינקבה הכבד שלא נועבר לעבר
 מ"מ טריפה משום נקיבת המרה דהכבד אינו
 סוהם משום דאינו סביך ודוק בזה :

שפתי סק"ד **וש"ב** ראיתי להכנה"ג התיר
 בנאבדה מטעם ס"ס .

נ"ב והנה באם ראו שהיה כמו שני מרות ובחוך
 כך נאבדה לכאורה י"ל דהוה נמי ס"ס חדא
 דלמא קי"ל כהנך פוסקים בחסרה המרה או
 ביש לה שתיים כשרה ואח"ל דטריפה שמא היה
 שפכי להדי וכשירה וזה עדיף מנהך ס"ס שכתב
 הפרמ"ג שמא ניטל כשרה ושמא היה עעס מר
 דע"ז העיד רבינו הפמ"ג בשם הפליתי דרוב
 פעמים אין מרגישין טעם מר והוא ס' גרוע
 משא"כ הכא אך י"ל דלהיפוך איכא נמי ס"ס
 שמא יתיר כחסר וטריפה ואח"ל דחסר כשר
 שמא כדיעות הרמב"ן וסייעתו דכאן בניטלה
 גרע

גרע ועי' שפתי ס"ק י"ב בשם הכנה"ג :

סי' מ"ג משבצות סק"ב **עוד** כתב הט"ז להחיר נקב בסומכי'

וניכר שנברא כך ותוכן כוונתו לנכרה ניקב אין שם נקב עליו. נ"ב עי' בס' דגול מרבבה מ"ש ע"ז ובחי' הקשיתי על סברת הט"ז דנקב בחולדה מותר א"כ יקשה מסוגיא דחולין דף י"א דילפינן דאזלינן בחד רובא משחיטה ופרה אדומה דלמא עריפה אלא לאו דאזלינן בחד רובא והקשו ההוס' דלמא משום דאזלינן בחד חזקה דפרה בת שתי שנים יתירו דחזקה שלא נתבררה לא אזלינן בחדה כידוע ולשיטת הט"ז הא כל החזקות הם העיקר דאזלינן בחד שעת לידה כמו חזקת בחולה דתיכף לאחר הלידה יש חשש שמא קבל קידושין האב עבדה כמ"ש הגו"ב חלק אב"ע בתק"ע וכ"כ ההב"ש וא"כ דטיקר החזקה הוא משעת לידה ולדעת הט"ז אפי' אם נברא אז ניקב ג"כ כשר ולפי"ז הוה שפיר חזקה מזכרת ולכך אזלינן בחדה והדרא קושית תוס' לדוכתא אלא ודאי דגם נקב מחולדה הוה חזקה ש"א נתבררה תיכף משולדה ול"ע :

גדלות משא"כ לענין ניקב הטחול דהוא טריפות ברור מדינא דש"ס לא סמכינן כלל אסימן גדלות והוא טריפה :

סי' מ"ד משבצות סק"ו **אמנם** להלכה הסכים הט"ז ליש"ש

ללא בעינן עד הלובן אלא בהמסמסה ומכת חרב אבל מוגלא כו' אפילו לא הגיע ללובן. נ"ב וכן הוא דעת הש"ך סק"ח. אמנם קשה לפי"ז בסוגיא דריש א"ע דקאמר נקובי תמניא הוו חשבינהו בחד אפיק שב ועייל שב ולדברי הט"ז והש"ך נהי נמי דחשיב לקוחא דרכיש בר פפא הא שם בעינן דמטיא לקוחא למקום חריץ ואמאי לא חשיב ג"כ מוגלא ללא בעינן למקום חריץ לדעתם והרי ההוס' כמבואר בדף מ"ג א' ד"ה הגך דלכך חשיב שני מיני חסרון דהיינו חסרון בריאה וחסרון בשדרה משום דאין שיעורן שוה וא"כ ה"נ הוה כן ומוה היה נראה ראי' ברורה לדעת המחבר דגם במוגלא בעינן דוקא למקום חריץ והוה שפיר שיעורן שוה וי"ל זה ע"פ דעת הר"ן ז"ל ואכמ"ל מיהו בלא"ה קשה אמאי לא חשיב כוליא שהקטינה בדקה כפול ובגסה כענבה ואפשר לומר דהוא בכלל לקוחא ועדיין ל"ע :

בסה"ד **אמנם** אם רוב מין כך בבירור י"ל להכשיר דאין רוב מין טריפה.

נ"ב ולענין אם נמלא כן בשוורים שיש נקב בסומכי' של הטחול כיון דהט"ז העיד רק על העגליה וגם על גוף דברי הט"ז כבר רבו החולקים והבו ללא להוסיף א"כ י"ל דבגסות טריפה אמנם ראיתי בחתרונים הביאו בשם שו"ת אבן השוהם דמכשיר בהשם"מ גם בשוורים ול"ע לדיכא. ודע דלקמן סי' מ"ד שפתי ס"ק ט"ז הביא בשם הל"ל דאם יש שני טחולים וא' מהם ניקב בסומכי' דהולכין אחר היותר גדולה ואם הגדולה לא ניקב כשר כמו שמבואר בסי' ל"ה גבי שני ורדות וא' הפוכה דהולכין אחר היותר גדולה דהיא העיקרית אמנם אף ע"פ שרבינו הפמ"ג הביאו בסתם מ"מ הגאון בל"ש ר"ס ל"ה ובחי' דיניס ס"ק מ"ו חולק ע"ז דדאקא גבי היפוך ורדא שהוא איסור קל סמכינן אסימן שפיר

שפיר ז"א דכבר הבאתי מחוה"ק שער ג' שכתב
 הרשב"א דגבניות יש לו עיקר מה"מ מקרי
 ול"ע ובמק"א הארכתי בסתירה דברי הרשב"א
 ז"ל בענינים אלו ואכמ"ל ודו"ק :

סי' מ"ה שפתי סק"ג **ש"מ** דס"ל ניקב האם
 כשר. נ"ב ועדיין
 יש לספק בכוונת הש"ך והשפתי כאן אם הכוונה
 להכשיר בניקב האם דוקא אבל בנימוק האם
 מודה להב"ח דטריפה כיון דאין לו ראייה להכשיר
 או שדעת הש"ך להכשיר גם בנימוק האם ועכ"פ
 זאת נראה ברור דאם נימוק האם בעוף היינו
 המעי שהבילים מונחים בתוכו יש להטריף כיון
 דבלא"ה איכא דעת ר"ח להטריף גם בניטל
 ואינו כשר אלא בהפס"מ כמו שפסק הש"ך סק"א
 ובנימוק גם בבהמה דקיל נראה נוטה דעת
 הפמ"ג להחמיר מכ"ש נימוק בעוף דאין להקל
 תרי קולי ול"ע. והראה לי השו"ב דפה שכ"כ
 בס' מק"מ כאן להקל בזה דוקא בהפס"מ
 וסעודה מלוה יחד וכו"מ :

והנה לקמן סי' נ"ח משבלות סק"ד הקשה
 הפמ"ג ז"ל קושיא חמורה על הרמ"א
 כאן דמכשיר בניקב האם עכ"פ בהפס"מ.
 דלפמ"ש הט"ז שם דלכך בכבד חיישינן גבי
 נפילה לריסוק אברים משום דאמרינן שהריסוק
 שלט בכולו כבד וא"כ הוי כאלו נטלה כולו ולא
 נשתייר מקום מרה וחיותא הא לא"ה היתה
 כשרה הרי דלא אמרינן דהריסוק כאיב לה יותר
 א"כ ש"מ דכל אבר שאין שייך בו טריפות כלל
 מודה הרמב"ם דלא שייך בו ריסוק אברים
 ולפי"ז מ"ש שם הרמב"ם והמחבר דבית הרחם
 אין בו משום ריסוק אברים היינו לענין נפילה
 כמ"ש הכ"מ פ"ט מהל' שחיטה בע"כ ל"ל לדעת
 הרמב"ם דעכ"פ אם ניקב ביה"ר טריפה דאל"כ
 הוי אבר שאין הנשמה תלויה בו ול"ל לר' נחמן
 לומר ביה"ר אין בו משום ריסוק אברים שהרי
 בניטל האם כשר לכ"ע ובניקב האם ג"כ כשר
 להרמ"א ובדאי אין בו משום ריסוק וע"כ דס"ל
 להרמב"ם והמחבר דניקב האם טריפה ושפיר
 הולרך לאשמעינן דביה"ר אין בו משום ריסוק

והתפלג מאוד על הרמ"א כאן שלא הביא דעתם.
 ע"ש שכתב שהיה ראוי לאסור בניקב השליא אף
 בהפס"מ ע"ש בדבריו והנה עיקר יסודו שבאבר
 שאין שום טריפות פוסל בו לא שייך חשש ריסוק
 אשתמיטת' דברי הב"י שכתב להדיא בס' נ"ח
 וז"ל אבל הרשב"א בת"ה כתב כדברי הרמב"ם
 כו' עד אפילו מאוחו שניטל או ניקב כשרה אם
 נתרסק טריפה חזינן להדיא דאף באבר שאין
 הנשמה תלויה בו אפ"ה פוסל בו ריסוק וא"כ
 נאמר דביה"ר כשר בניקב כמסקנת רמ"א כאן
 להקל בהפס"מ ומ"מ לריך להטעם דביה"ר אין
 בו משום ריסוק לולי כן היה חיישינן שפיר
 ולדקו דברי הרמ"א וכן פסקו כל האחרונים
 דניקב האם כשר ודלא כרבינו הפמ"ג ודיוקו של
 הרבינו הפמ"ג מהט"ז יש לדחות בכמה אנפי
 וחדע עוד דהרי הרמב"ם ז"ל בעלמו מנה י"א
 טריפות בנקובים ע"ש בפ"י מהל' שחיטה ולא
 מנה בכללן ניקב האם ובע"כ דכשר וכפסק
 רמ"א ועימ"ש לקמן סי' נ"ח משבלות סק"ד.
 גלל כן דברי הפמ"ג לע"ג דאשתמיטת' דברי
 הב"י כנ"ל אם אמנם מהמחבר שם אין ראוי
 דהוא לא כהב רק דגם באבר דניטל כשר מ"מ
 בריסוק טריפה אפ"ל דעכ"פ בניקב טריפה לכך
 גם בריסוק טריפה משא"כ בב"י מבואר להדיא
 דאף אם בניקב כשר מ"מ בריסוק טריפה ול"ק
 קושית פרמ"ג וכנ"ל :

בסוה"ם **שוררים** המשתינים דם יש לבדוק
 בכים השתן ואם לא
 בדק אפשר בהפס"מ להקל. נ"ב ולפי"ז היה
 נראה דבפרות המשתינים דם ועודם בחיים
 דמוחר לחלוב אותם ובפרט דאיכא למימר ס"ס
 ספק שמא לא ניקב ואח"ל ניקב שמא כדעת
 המכשירים בניקב וראיתי בס' דעת קדושים
 מביא עוד סברא די"ל בפרה שמיחוי הולד הוא
 אמנם אם שחטוה אח"כ ונמלא ניקב הכים ל"ע
 אם יש לאסור ההלב למפרע ועי' בס' דעת
 קדושים שם ועמ"ש בדיני ס"ס דין ל"ה לפלפל
 בדברי הח"א :

סי' מ"ו משבצות סק"ה **בהמה** שנמלא בדקין כו'
 עד אם כן כאן
 בלא"ה

בלא"ה אין להחיר אלא בהפס"מ ומה יוסיף חס
 כח הק"ד. כ"ב בפשוט י"ל דהוה חרי קולי
 בהפס"מ חדא דגם במונח כך בלא קורט דס
 אין להכשיר אלא בהפס"מ מפני דעת הר"ן
 והמחבר דחמיר מהמסס וביה"כ ובנמלא קורט
 דס גס שס אינו מותר רק בהפס"מ לכך טריפה
 כמו שמסיק הוא ז"ל לדינא אמנס לא נחבאר
 בדבריו ז"ל אס כוונת הט"ז והש"ך שחלקו על
 הנוחזר ופסקו להכשיר אס הוא דוקא בדקין
 של בהמה שחללן רחב אבל בדקין של עוף
 דחללן לר אולי מודו להמחבר ור"ן דטריפה ול"ע
 על הפמ"ג שסחס :

שפתי סק"ט **כתב** רש"ל תרנגולת שילאו מעי'
 דרך נקב בית הרעי והוחזרו
 טריפה וכו' כיון שילא דרך מקוס לר א"א שיחזרו
 כסדרן. כ"ב נראה דלטעם זה אפילו לא הוחזרו
 נמי טריפה דכיון שא"א שיחזרו כסדרן א"כ
 עומדין להקלקל. שוב מולאחי בבאה"ט סק"ח
 מביא דברי רש"ל אלו ולא העתיק באמת תיבת
 והוחזרו רק שילאו דרך הטבעת טריפה דהמקוס
 לר ועוד נראה דלפי טעם זה גס בבהמה הדין
 כן דאס ילא דרך פי הטבעת דטריפה ואין לומר
 משום דבבהמה מקוס הנקב רחב הלא בבהמה
 גס הבני מעיים הם גסים לפי ערך הבני
 מעיים בעוף דרך נקב שלה וה"ה בבני מעיים
 של בהמה דרך נקב הטבעת שלה והא זינקע
 מהרש"ל בתרנגולת מעשה שהיה כך היה ול"ע
 וחיפוש בדיון זה האחרון :

משבצות ס"ם **והנה** בועות אלו מנהגי תמיד
 לפתוח הבעול ולהפוך
 בפנים ולראות אס הבשר שלם כשירה. כ"ב
 מדבריו משמע שהולך חרתי לפתוח הבעול
 ולהוריק המוגלא ולראות הקרוס תחיה שלם
 וגס להפוך מעבר השני ולראות אס הבשר שלם
 אמנס מהב"א בתשובה נראה דא"ל רק לראות
 בעבר השני אס שלם ויפה אזי כשר וא"ל להוריק
 המוגלא כלל וכן נוהגין כל מורי הוראה ואפשר
 דגס כוונת הפמ"ג כן אלא דהוא רק עלה טובה
 דבודאי ע"י הורקת המוגלא אזי עי"ז יראה היטב

בעבר השני אס שלם ויפה משא"כ אס ישמוגלא
 בחוך הבעול אזי קשה הדריקה אבל לדינא י"ל
 דמודה להב"א דא"ל להוריק המוגלא ועיין בזה
 בלשון החב"ש ובלשון הפמ"ג ס"ס בשפתי.
 והנה לא נחבאר כאן בדברי הפמ"ג אס לריך
 לבדוק כל הבעות או סגי בשלשה הגדולים כמו
 שמביא הפ"ח בשם חשו' הר הכרמל אמנס בחשו'
 בית אפרים והח"ס בחשו' מסקי לדינא דלריכים
 לכחלה לבדוק כולם יעושה"ה בדבריהם ודוק
 ועיין ביד אפרים :

סי' מ"ז שפתי סק"ו **עי'** ש"ך מ"ש צפי' סניא
 דיבי בשם המבי"ט.
 כ"ב ובעוף הטרייפיני קישקליך הם במקוס סניא
 דיבי בבהמה ול"ע באס נחסר א' מטרייפיני
 קישקליך מה הדין וראיתי בטוב טעם שכתב
 דהוא טריפה דהוי בכלל חסרו הדקין דבודאי
 לא לחנס נבראו ומשתמשין איזה שימוש ואס
 נחסרו אזי חסר השימוש הווא ול"ע :

סי' מ"ח משבצות סק"ה **כתב** הב"ח טעם כרם
 החילונה נוסוס
 דסוף הפנימי לנקוב הילכך אי העור שלם
 מבחון וכו' כשירה ע"י מ"ש בשם הדמש"א
 דבעינן קלח בשר קיים ללד העור ומ"מ לא
 ידענא וכו'. כ"ב עיין לקמן רס"י כ"א בפ"ח
 מה שהביא בשם חשו' חינוך ביה יהודא דזאמע
 דפסק כהב"ח להכשיר באס העור קיים וחשו'
 חב"י אינו לפני כעת אמנס י"ל באולי דבין
 הללעות לא נחשב כלל בדיון כרם החילונה ולכך
 הקיל בחב"י ולא נקרא בכלל הכרם החילונה
 רק מהחזה עד ירכים ואז לא מהני אס העור
 קיים כי הסכמת הפמ"ג נראה דלא כהב"ח ול"ע
 שנראה שהוא דין חדש :

שם משבצות סק"ח **ודע** דבקטנה ברובו כתב
 הפ"ח אוח'ו ששיעורו
 אס נקדר שחוט המוקף יהיה רובו טריפה כו'
 עד ולדינא יש להחמיר בפ"ח. כ"ב אמנס בס'
 לבושי שרד בחי' דינים סעיף כ' מסיק לדינא
 באס בקטנה יש חסרון שלישי שאס תמחח תעמוד
 על רובו אזי כשר בהפ"מ וע"ש סק"א שהארריך
 להוכיח

להוכיח מדברי ההו' ר"פ א"ט דף מ"ד ד"ה הנך
וכן דעת החב"ש ודו"ק :

משבצות סקט"ו ור"י לנו להחמיר בנחמב כיון
דהפר"ח מקיל בכל ענין.

כ"ב מ"מ כראה דדוקא באין שום היכר לא
בפנים ולא בחוץ או שהלך חוץ אינו בפנינו אזי
אוסר אבל באם ניכר הריעותא בלד פנים שנחמב
המחט ובלד חוץ הוא שלם ויפה בלי שום רושם
מהמחט וכלי קו"ד הוי הוכחה שכל מבפנים
דאי מבחוץ היה ניכר ולכך לדינא כשר בזה
ובפרט בהפס"מ ודו"ק וע"ל סי' מ"ט שפתי
סק"ב ועיין בזה בס' שבוי"ח סי' ס"ד :

ד"ה וי"ש לחקור כו'. כ"ב עי' לקמן סי' מ"ט
שפתי סק"ב דהביא נמי הספק הזה
ומשמע שם דהכריע לדינא דאינו אלא סי'
טריפה וע"ל סי' ל"ג משבצות סק"ד וע"ל סי'
נ' שהבאתי שגם הח"ס בתשו' סי' נ"א כתב
בשם הפמ"ג דאינו אלא סי' טריפה ועמ"ש על
הגליון בסי' נ' בזה :

ד"ח עו"ד כתב הט"ו. כ"ב קשה לפי דבריו
שמקודם שכתב באם נתערב
באחירות בס' טריפה דמקילין בהפס"מ וכן קי"ל
באמת בש"ך דיני ס"ס דין א' להחיר בלא נודע
עד שנתערב א"כ אמאי אוסר הט"ו בקורקבן
שלא נודע אם ניקב מעל"ע דכל התערובות
אסור אמאי הא שם לא הרגישו עד שעת
אכילה וא"כ נודעו ב' הספיקות ביחד מיהו לט"ו
לשיטתי' שם א"ש דלא מהני לא נודע בס"א
בגופו וספק הב' ע"י תערובות וא"כ לדין לפי
מסקנת הש"ך היה מותר שפיר וא"כ קשה על
רבינו הפמ"ג איך שהעתיק בסתם מקודם לענין
הנפ"מ דאם נתערבה באחירות דמחירין בהפס"מ
בלא נודע ואח"כ הביא בסתם דברי הט"ו דאוסר
כל התערובות והיה לו לבאר כמ"ש דדברי
הט"ו הם כפי שיטתו בסי' ק"י ועי' בזה בס'
פתש"ו מה שהביא בשם השבוי"ו וס' חולדות
ילחק להכשיר ולפמ"ש לענין היתר ההערובות
אין לריכין להביא ממרחק רק מדברי הש"ך סי'
ק"י שדעתו להחיר ע"ש בקילור דיני ס"ס דין א' :

משבצות סרס **אבל** אח"כ שילא הכרה בהיתר
גם מהר"ם מודה דכשר .

כ"ב עדיפא מזה היה לומר דאפילו ישראל אינו
נאמן לאחר שילא בהיתר לפ"מ שהקשה הגאון
בעל חו"ד סי' קכ"ז אמאי מעשים בכל יום
כשבא א' לב"ד ואומר שגולא טריפות מכריזין
הב"ד שהוא טריפה ואוסרין אותו לכל העולם
ואמאי אין לומדין הב"ד לומר להבט"ד אינו
מאמינך כמבואר סי' קכ"ז והסביר הגאון די"ל
דע"א אינו נאמן נגד חוקה ברורה משא"כ חוקה
היתר דבהמה מקרי חוקה שלא נתבררה כמ"ש
התוס' חולין דף י"א ואף שהוא חוקה דאחיא
מכח רובא רוב בהמות כשירות הרי דעת הפ"י
בכתובות כ"ב בשם הרשב"א וכ"כ בס' שב
שמעתי דע"א נאמן לברר המיעוט מהוך הרוב
וכ"כ הנו"ב אב"ע סי' ס"ט ולכך נאמן שפיר
ולחנם השיג עליו הגאון ר' ברוך פרענקיל שם
וגמולא לפי"ז כשאומר שיש מחט בדקין דלזה
מקרי חוקה המבוררת כמ"ש החב"ש סי' כ"ע
לכך הקשו תוס' מישב לו קוץ בושט דנימא
כשחטה הוהרה משום דלגבי קוץ ומחט מקרי
חוקה שנתבררה דודאי לא נולדה במחט ולפי"ז
אינו נאמן להוליא מחוקתו והוא דבר חדש
לפענ"ד ועי' מ"ש בסו"ס ל"ט לענין קושית הל"ש
שם ואכמ"ל :

סי' ט"ש שפתי סק"א **וביריהו** לריך שלא יהיו
הנקבים המוכים

כ"כ שלא יהא מפולג . כ"ב יש להסתפק אם הו'
הנקב באלכסון מה הדין דלכאורה י"ל דאין זה
נקרא נקב מפולג דכיון שבמקום שבועור זה
פתוח הוא סתום בעבר השני וכן בלד הב' הוא
כן אמנם י"ל להיפוך כיון דהטעם דטריפה הוא
משום דהמאכל עובר דרך הנקב ונפל בגוף
כמ"ש רש"י דף מ"ג א"כ גם בנקב באלכסון שייך
נמי חשש הזה וטריפה שפיר ובינותי בספרים
ומלאתי בשו"ת טוב טעם שחקר ג"כ בזה והעלה
דטריפה ע"ש סי' קע"ח :

שם שפתי סק"ב **באן** דאיכא מחט טריפה . כ"ב
ודע עוד דין חדש דהא
דמבואר דאם יש מחט בפנים לריך לראות אם

יש בחוץ סירכא או קורט דס או יבלת שמבואר כאן דטריפה דודאי הוא מעבר לעבר. לאו דוקא במחט בפנים אלא דה"ה נקב או מכה מחמת חולי ובחוץ יש סירכא או קור"ד או יבלת טריפה וכן משמע בחשו' נוב"ס סי' נ"ז ע"ש :

בא"ד דאם היה נקוב לחוץ כה"ג לא הוה ודאי טריפה כ"א סי'. כ"ב מזה משמע דפשיט ליה הספק שנסחפק בכמה מקומות ומהס בסי' ל"ג ובסי' מ"ח אס הוה ודאי טריפה או ספק טריפה דלמא נתרפא קודם שניקבה מעל"ע ולא היחה עדיין טריפה ובכאן משמע דאינו אלא ס' טריפה ועימש"ל בסי' נ' על הגליון וכ"כ בשו"ת ח"ס סי' נ"א בשם הפמ"ג דאינו אלא ס' טריפה :

שפתי בק"ג **רק** מעט. עש"ך. נ"ב בם' אמרי ברוך נסחפק אס די רק אס נשאר קרום הדק או לריך שיהיה גס קלת' בשר עם העור ואז מגין וע"ש שהכריע קלה לחומר' מדברי תה"ד והמגי' במק"מ חולק עליו ופוסק לקולא ולא שט לבו לדחות ראיתו מתה"ד ואני מנאחי באחרונים הביאו בשם ס' פ"ח סי' מ"ח ס"ק י"ב דלריך שישאר גס קלה נמשות עם העור ואז מגין :

שם ד"ה **והנה** לענין דינא כו' דאין עור לפנינו הוה ס"ס ספק ע"י חולי ואה"ל ע"י קוץ שמא לא ניקב אברים הפנימים. נ"ב בלבו"ש חולק על ס"ס זו והכריע מדברי הר"ן לחומר' עיין שם בחידושי דינים. אמנם רבו החולקים עליו הפוסקים להכשיר ומלך הסברא היה נראה דאס עכ"פ עכו"ס מוסל"ת שהיה ע"י חולי אולי יש להקל ואעפ"כ הייתי מוסתפינא בעובדא כזו שהיה בא לידי ולא רייתי להכשיר עד שיסכימו הגדולים לזה :

ד"ה **תשובה** כו' משא"כ התרנגולת דיש לה זפק א"כ לא הוה רק ס' טריפה. נ"ב לכאורה הא בכאן י"ל נמי ס"ס לאיסורא דלמא ניקבה הושט ושמא דרך שאר האברים ניקבה וח"ל דהוי ס"ס משס א' ז"א

דהא הוי נפ"מ בין הספיקות דנקיבת הושט הוי נבילה ונקיבת שאר אברים הוא רק טריפה ושוב לא מקרי משס א' ומ"ש אח"כ בשם השבו"י בעגל פה מין שהכשיר במליחה מטעם ס"ס שמא לא ניקב אברים פנימים ושמא הלכה דמליחה אינו אוסר יותר מכ"ק ראיתי בם' טוב טעם סי' רי"ט שהשיג עליו דעל הספק דמליחה אינו אוסר יותר מכ"ק יש ס"ס לאיסור חדא שמא הלכה לכל מליחה בסמך ודלמא זה שמן דבשמן ודאי בעינן סמך ע"ש שבזה נכנה יסוד השוכחו אמנס המעיין בדברי רבינו סי' ק"ה שפתי ס"ק ל"ד ד"ה והנה שם כתב להדיא דהמעייין בחשובת הרב סי' כ"ח ז"ל"ה יראה להדיא דאף בשמן סברת הראב"ה עיקר דרי בקליפה כו' ומסיק שם דהמעייין בפ"ח כלל ל"ח דין ב' מבואר שנוהר"ס פדוואה השיב להרב להחיר במליחה בקליפה ומשמע אף בשמן וא"כ אף דאנן קי"ל לאיסור בשמן אף בהפס"מ מ"מ מידי ספיקא לא נפקא ויש ללדד להקל בהפס"מ וסעודת ב"נ כההוא דש"י עכ"ל וזוה נפלו כל השגותיו של הגאון רש"ק שנבנים שם על היסוד דבשמן אין שום דיעה להקל בפחות מס' אבל אין כן דעת הפמ"ג ז"ל כמו שמוכיח מתשובת הרמ"א ות"ח כנ"ל וכן הסכים להפמ"ג והשבו"י בשו"ת ח"ס סי' ל"ג ועמ"ש לקמן בסי' ק"ה שם בשפתי ל"ד :

סי' ג' שפתי בק"ג **דבצורי** הוא שינקוב מעל"ע. נ"ב לפמ"ש השמ"ח דטבע הבע"ח לדחות לחוץ ולזה כוונת החוס' ביבמות דישב לו קוץ בושט דחיישינן ושכיח שינקוב לחוץ וכנוו שפירש דבריהם המהר"ס לובלין ז"ל וגם דברי הרשב"א בחשו' סי' ר"ג ותש"ס דכשנמלא מחט תחוב בכרס ולא הספיק לבדקו אס ניקב משני הלדדים טריפה דשכיח שינקוב לחוץ והוא נמי מה"ע א"כ היה נראה לענין הספק שנסחפק הפמ"ג ז"ל בסי' מ"ח משבלות ס"ק ח"י ובסי' מ"ט אס ניקב ללד החוץ ובלד פנים נתרפא דאולי אינו אלא ס' טריפה דשמא נתרפא קודם שניקב מעל"ע ע"ש ובמ"ש שם ולפי דבריו כאן היה נראה לדונו לודאי

לודאי טריפה דלעולם לריכין להעמיד אחזקה דמעיקרא שלא היה רפואה ונימא נתרפא אח"כ השתא והוא טריפה ודאי וכ"ת דנימא אדרבא העמיד אחזקה דמעיקרא וניקב אח"כ ז"א דכיון דשכיח הוא שינקוב לחוץ ותיקף איחרע ליה הרוב כשרות מעת שנתחבה המחט וכמ"ס החב"ש סי' כ"ט וכאן ובפרט היכא דעלה מבחוץ קרום שעלה מחמת מכה דניכר דמקודם ג' ימים היה הנקב אפשר דבזה בודאי תלינן דניקב מעל"ע קודם שהחיל להתרפאות ונ"ע לדינא אחרי שהבאתי לעיל שגם הח"ס בתשו' סי' נ"א הסכים להפמ"ג שאינו אלא ס' טריפה ודוק :

סי' נ"א משבצות סק"ג באופן שלמדוין מכאן בקנה רחב וגשחה זמן מה א"א לדין נמי בדדיקה שמה קרום עלה. נ"ב לכאורה יש להקשות ע"ז מדברי רש"י גבי ישב לו קון בושט שפירש דהחשט הוא שמה הבריא נתרפא והוי קרום שעלה מחמת מכה והקשו הראשונים למה לי הטעם דנתרפא חיפוק ליה דאפילו לא נתרפא הא וטע אין לו בדיקה בחוץ אף לעיני נקב עי בס' ראש יוסף ואם איתא הא רש"י פירש לעיל בדף כ"ח בטעם דאין לושט בדיקה מבחוץ לפי שהיא טריפה בנקב משהו ומשמע הא בקנה רחב מהני בדיקה ולכך הוכרח רש"י לפרש כאן הבריא נתרפא דאפילו בקנה רחב לא מהני בדיקה לשיטת הפמ"ג כאן ובע"כ מוכח מזה דבקנה רחב מהני באמת בדיקה ולא חיישין לנתרפא וכדעת השב ינקב שמציה הפחש"ו כאן ואז א"ש הקושיא הנ"ל. אגנס הפמ"ג לביטחי' דכתב לעיל סי' ל"ג דאפילו לנקב רחב אין לושט בדיקה אפילו בלא נתרפא כגון ששחטי מיד ושפיר הקשו ל"ל טעם דנתרפא בלא"ה אין לושט בדיקה ולדקו דבריו ז"ל ועמ"ש על הגליון בסיו' ל"ג לתדן דבריו שלא יקשה מדברי רש"י שכתב דוקא מפני שנתרף בנקב משהו ונ"ע :

שפתי סו"ס ג' שמעתי שבאותן [מקומות] הכבשים הכבד שלהן לקוי ונהפך ללובן וכשולין אותה נפלה תלמי תלמי

כה"ג יש לאסור משום טריפות אף דאין שינוי מראה פוסל מ"מ כה"ג כשולין נפלה תלמי וגם מתוח מהן יש להטריף ודאי. נ"ב לכאורה ל"ע דכיון שכתב דהכבד לקוי ונהפך ללובן א"כ בודאי טריפה כמ"ש הוא בעלמו בסיו' מ"א שפתי סק"ה בשם החב"ש כבדא דעביא ומראה שלה כלמר גפן טריפה והוא מבה"ג וא"כ ל"ל הריעווא דכשולין נפלה תלמי ומה זה שכתב אף דאין שינוי מראה פוסל הא פוסל שפיר השינוי מראה בלירוף הלקוחא דנפוחה כמ"ש בסיו' מ"א הנ"ל והיה נראה דהפירוש בדברי רבינו הפמ"ג לא דרשינו לקוחא בכבד דאז בודאי טריפה בלירוף השינוי מראה מטעם דא"א בקיאיין בבשר שרופא גורדו אלא כונת הפמ"ג הוא דזה בעלמו היה הלקוחא במה שאחר הל"י היה נופל תלמי תלמי אבל בסיו' לא ראינו לקוחא רק שינוי מראה לבד לכך כתב שפיר אף דשינוי מראה לבד אין פוסל מ"מ בלירוף דנפלה תלמי נחשב גם ללקוחא וטריפה שפיר אלא דא"כ קשה מההוא בר טביא חולין דף נ"ט דאיפסק כרעא בתרייהא בדקה רב בלומת הגידין ואכשרי' א"ל שמואל ולא חייש מר לנקורי פיר"ש"י שם שמה נשכה נחש ואסורה משום סכנת נפשות איתבי' בתגורא נפל תלמי תלמי א"כ הרי חזינן דהיה ריעווא מחיים דאי פסקין כרעי בתרייהא במקום לומת הגידין וגם אחר הל"י היה נפל תלמי תלמי אעפ"כ אין לה דין טריפות כמבואר בסיו' ס' סעיף ב' ג' שנסכה נחש מותרת משום טריפה ואסורה משום סכנות נפשות ומה זה שכתב רבינו כאן דאסורה משום טריפות ול"ע ואולי אפשר לומר כיון דא"א בקיאיין בבשר שריפא גורדו לכך הליבא דידן שפיר כתב הפמ"ג דאסורה משום טריפה משא"כ בגמרא דאינהו הוה בקי בבשר שרופא גורדו וראו שלא היה בכלל זה לכך חינו אסור רק מוסכנת נפשות כמ"ש רש"י ז"ל ועוד י"ל בד"א :

סי' נ"ב: שפתי סק"ה ור"ע דנפלה לאור ונשחנו הושט והקנה עד"מ ושט אדום והוריק. קנה לבן והאדים או הוריק למה לא ביארו ז"ל וכו'. וכ"ת סימנים קשים הם

תורה שנתערב חד בחד אסור ואפילו נתערב א'
 מהם ברוב אח"כ אסור ואם נימא דהוא ע"ס
 ול"ל חד בתרי א"כ מה הקשה הפמ"ג דהוי ס"א
 בגופו וס' הב' בתערובות הא' בדיני ס"ס דין
 א' מבואר דמוחר בהפס"מ בלא נודע עד
 שנתערב ול"ע :

סי' נ"ג משבצות ססק"א ד"ה **הכה"ג** כו'
 מעשה

שבא לפניו תרנגולת [כל"ל וכ"ה הלשון שם]
 חסירה גף ולא היו יכולין להכיר אם בתולדה
 או ביד וליוה למוכרה לעכו"ם כו' ומה שהחיר
 מכירה לגוי יבואר לקמן דוקא היכא שרוב
 מחירין א"כ יראה דהמעשה הי' הבוכנא קיים
 ואפ"ס לא רלה להתיר לאכול. כ"כ הגה הל"ס
 בקונטרס שצירת עלמות סי' ז' ב' סק"ט כ'
 ע"ז דטעה בתרתי חדא דהא הוי טריפות הניכר
 ומה חשש מכירה יש כאן כמבואר סי' ג"ז ועוד
 דהתם מחמירין דלא ליעבד ס"ס בידים דנימא
 שמה לא ימכרו לישראל משא"כ הכא דחיבא
 ספק ספיקא דלמא בתולדה והת"ל ביד שמה לא
 ניקבה הריאה ולכך מסיק דאיירי הכה"ג באין
 הבוכנא קיים אבל כשהבוכנא קיים כשר עכ"ל
 שם אמנס נראה מפני שהל"ס העתיק העובדא
 זו וכתב בסתם עוף לכך הקשה עליו מטעם
 דהוא טריפות הניכר משא"כ הכה"ג כתב עובדא
 זו בתרנגולת ונוכל לומר דבתרנגולת יש לחוש
 שמה תטיל ביצים קודם שהטעון מחדש וימכרם
 לישראל וביצי טריפה אכ"כ מה"ת ומוזה כהב
 הפרמ"ג דאיירי שהבוכנא היה קיים וקיל לכך
 לא חיישינן לזה והמעין בפנים בכה"ג יראה
 שלדקו דברי הפרמ"ג דמיירי שהבוכנא היה
 קיים רק דהיה פחות מאגודל ועל הל"ס יש
 לתמוה שהרי בסק"ז שם אומר בעוף שנשמט
 גפה למכור לנכרי דשמה תתפא וימכור לישראל
 ואף דאין טריפות דנשמט רק מס' ושמה לא
 תתפא ויהיה ניכר ואף אם יתפא הא חיבא
 דעת הר"ש מאיברא דהל"ס לרפו כמה פעמים
 לסניף להיתר מודתתפא כמ"ש הש"ך בסו"ך כ"ה
 וכאן ואפ"ה אסור למכרו לעכו"ם מכ"ש לענין
 הביצים דאסור וכמ"ש ואפשר מפני שהעתיק עוף
 חולי

הס לא ידענא מנ"ל הא וכעת לא מלאמי גילוי
 לדין זה. כ"כ הדבר תימא שלא הביא דברי בית
 הלל הובא בבאה"ט ס"ק י"א וז"ל ומכ"ש אם
 נעשה ריעותא במקום לומת הגידין או בסימנים
 או סמוך למקום שמוגחת הריאה דיש להטריף
 ועפ"י רוב שמעתהא דהרב בי"ה מבדלין בפומי'
 דהפמ"ג וכן נעלמו דברי בי"ה אלו מהגאון
 רש"ק בהגהותיו כאן שחמה על הפמ"ג מדוע
 לא הזכיר לומת הגידין ולא הזכיר כלל מהרב
 בי"ה ול"ע. ומ"ש עוד בשם הרוקח כנפלה
 לרותחין עי' בהגהות הנ"ל שיעור הרותחין ועיין
 בשו"ת ח"ס סי' כ"ד. ובמחכ"ת נעלם ממנו
 דברי הרוקח אלו וכתב להלכה למעשה דלא
 שייך חשש נחמרו ברותחין אלא באור דוקא
 ודבריו לע"ג :

שם משבצות סק"ה ד"ה **ודע** וכו' ותמיהני
 שלא הביא

הט"ז לעיל ראי' מחי' השני של הרשב"א בארוך.
 כ"כ פלא גדול ששכת דברי עלמו בסו"ך ל"ח
 מושב"ת ד"ה וראיתי להכו"פ שהביא שם ראי'
 זו והוא האריך לדחותו ע"ש ולע"ג וכבר התעורר
 בזה הל"ס סי' ל"ח ע"ש :

משבצות סוף סק"ז **בעינין** שיעור חמימות יש
 לעיין אי לא שהתה

וראינו שהוריק מאי דאפשר בדיקה א"ל הא כל
 שהוריק טריפה או דלמא דאין סברא וכו' דאין
 כח באש כזה. כ"כ אמנס מדפי' הט"ז בזה לשון
 המשנה נפלה לאור ונחמרו בני מעי' היינו
 שיעור שחתמם לפי פי' הט"ז וע"ז קמני
 אדומים שהוריקו כו' טריפה משמע דאם לא
 התה אפילו אדומים שהוריקו נמי כשירה
 ופשוט. ומלאמי מזה בס' דעת קדושים :

שפתי סו"ס ד"ה **פ"ת** וכו' הביא תרנגולת
 שנתערבה חד בחד

וכאבדה המעיים כשרה מס"ס ולא הבינותי
 דהוא ס"א בגופו והב' ע"י תערובות דמבואר
 סי' ק"י דלא היו ס"ס. כ"כ דברי הפ"ת לדיכין
 נגר דיפרקון איך התיר בנתערב חד בחד ובפי'
 כתב הש"ך בדיני ס"ס דין כ"ה דספק איסור

אולי מיירי בזכר אבל לפי הנוסחא חרנגולת מודה הל"ש ואכמ"ל :

משבצות סוף הסימן **עובדא** בא לידי עלם שנסבר גף

ונאבד ולא נבדק אם יש אגודל והי' ע"ש והתרחי מחמת ס"ס שמא היה אגודל ושמא הלכה דנשבר כשר ושמא לא ניקבה הריאה והכלים התרחי לאחר מעל"ע. כ"ב הל"ש הקשה אמאי החמיר כ"כ בשאלה זו דמ"ש מנשבר ויש ס' אי מחיים או לאחר שחיטה דמתיר הרמ"א מטעם ס"ס ה"כ כן הוא לכן הסיר בפשיטות שס ס' ז' ג' ה' . ובתנאי שאין עוקן והבוכנא קיים עש"ה ולפע"ד נראה להרץ דברי הפרמ"ג מטעם דיש לחלק שפיר דבשלמא בנשבר וא"י אי מוקודם שחיטה או לאחר שחיטה מתיר הרמ"א מטעם ס"ס שמא לאחר שחיטה וס' קודם שחיטה שמא לא ניקבה הריאה ואף דהכל הוא ס' משס א' שמא לא ניקבה הריאה ז"א דהס' לאחר שחיטה או גם האבר מותר אבל באם קודם השחיטה אף שלא ניקבה הריאה מ"מ לריך לאסור האבר בלא לחוץ וכל שנפ"מ בין הספיקות לא מיקרי משס א' כמ"ש בש"ך סימן ק"י ועינש"ל ס' ט"ו משא"כ בעובדא דהפמ"ג האיך תאמר דלמא רחוק אגודל ואז לא בא אל הריאה ואת"ל בחוץ אגודל שמא לא ניקבה הריאה הרי הכל משס א' ולא נחשב לס"ס ומה שהשיג עוד הל"ש שס לענין נקשר שא"ש אבאר בשפתי סק"ו ודו"ק :

שפתי סק"א **ויי** לראות דהמרדכי כובר נשבר אף בעוף כשר די לו בגשמוט בחילוק שלו משא"כ לרמ"א דאוסר בנשבר בעוף כו' ובמ"י שס אות כ"ח הביא ג"כ טעם המרדכי וא"י דנשבר לא יספיק טעם המרדכי . כ"ב דבריו תמוהין לפענ"ד כי אדרבא בב"י מבואר דהמרדכי הוא מהמטריפין נשבר בעוף אם היה השבר בחוץ אגודל מהגוף כמו שהביא הב"י בשם מהרי"ק שורש ל"ח שלא נמלא טריפות זה דשצירות גף אלא בהמרדכי בשם ראב"י וראב"ן ומה שהביא האגור בשם המרדכי להסיר הוא דוקא ברחוק מהגוף ואיך כתב דהמרדכי הוא מהמטריפין נשבר ואזיל לשיטתו ובאמת היינו יכולין לומר באופן אחר

דכוונת המרדכי הוא משום דלשיטתו דנשבר בעוף טריפה חוץ אגודל והנה זאת מודע דהחילוק בין נשמוט לנשבר הוא דבנשמוט חיישין דוקא בעת השמוטה לכך מועיל י"ב חודש ובנשבר חיישין שמא אח"כ ניקבה הריאה ולכך לא מהני יב"ח ע"י משבלות ס"ס לפי"ז להר"ן דהוא מהמכשירים נשבר כמ"ש בהדיא ודחה דעה המחמירין בנשבר ואין חשש רק בעת השמטה כמו שכתבו בעת שמטה גפה מנתקת הריאה ולכך מחלקים שפיר דבבהמה כיון שאין הריאה בין הללעות אף על גב דסמוכה לשס מ"מ אין נכנסת בין הללעות ממע וגם אין הקרום דק לכך לא חיישין אבל אם היו מחמירין בנשבר כמו שהביא הב"י בשם המרדכי וז"ל ויש שאמרו שאפי' סמוך לגוף אין לחוש לריאה אם נשבר כו' עד וז"ל דיש לחוש ולבדוק אפילו סמוך לגוף בחבורו שס אם נשבר ע"ש הרי דהמרדכי מטריף בנשבר שמא אח"כ נכנס השבר לפניו ונקוב לכך הוכרח המרדכי לחדש הטעם דעובי הכתף הוא כמו אגודל בעוף ומיקרי רחוק מהגוף לכך כשר ודו"ק כי הוא נכון לולי שהפרמ"ג לא כתב כן :

שפתי סק"ו **ולבסוף** לידד כ"ך להקל מאחר דרוב מכשירים בלא"ה

והיינו באין עוקן או שהבוכנא קיים. כ"ב ט"ס וז"ל באין עוקן והבוכנא קיים דתרחי בעינין כן הגי' בל"ש ס"ק ז' ג' ו' וכן משמע באמת מדבריו שבס"ק ההוא כ' ובתנאי שאין עוקן ובוכנא קיים ומ"ש עוד בשם הפליתי אות ב' דחלילה להסיר הוא לפלא שאדרבא הפליתי בשק"ה מסיק דבריו הש"ך להקל בהפס"מ בנקשר שאשי"י ועי' בל"ש שס מ"ש בשס ס' הלכות קטנות יעוש"ה והנה הל"ש הביא ראיה להכשיר מהא דפסק רמ"א לקמן סימן כ"ה בקולית שנשבר סמוך לגוף ונקשר שבר א"ש דמותר בהפ"מ מטעם דמלרפיין דעת הר"ש מאיברא להפוס' דשבור אינו כשמוט וא"כ ה"כ מתירין כאן בהפ"מ ומתורץ קושיית הש"ך ולכאורה לע"ג על הפרמ"ג שהחמיר אכן נראה דעת הפרמ"ג דיש לחלק בין כך דס' ג"ה דהכשיר הרמ"א דהתם הטעם מפני שיש ג' ספיקות להסיר כמ"ש גם הל"ש. ס' א' שמא כר"ש מאיברא דחור ונקשר

ונקשר מהני שפיר ואח"ל כשאר פוסקים דלא מהני דלמא שבור אינו כשמוט ואפילו איעכול ניבי' כשר ואח"ל דשבור כשמוט דלמא לא איעכול ניבי' הרי כל ס' נוחיר לעלמו משא"כ הכא גבי גף היכא תאמר דלמא כהר"ש דנקשר מהני ואח"ל דנקשר לא מהני דלמא שבור אינו כשמוט אבל עכ"פ היכא דאינקבה ריאה ודאי אסור ולא דמיא להסם דעיכול ניבים לחוד כשר וברור ונכון בכוונת הפרמ"ג ז"ל :

סימן נ"ד שפתי סק"א **וְלַפִּי** יהיה ט"ו ללעות בכל ל' י"א גדולות שלשה קטנות כמ"ש הש"ך סק"ב וללע ל'ד החזה. נ"ב משמע דמפרש דברי הש"ך מ"ש בשם ראב"ן ל'ד מאותן ב' ללעות קטנים שנחמכים עם החזה שנקראים חזה כונחו הב' ללעות היינו ללע מלד זו וללע הב' מעבר השני ולפי"ז יש ללע א' שנקרא חזה וי"א ללעות גדולות ושלשה ללעות קטנות הרי ט"ו ועוד שלשה חוליות שאין בהם ללעות והם הנקראים שלהי כפלי הרי הכל י"ח חוליות וכן הבין הל"ש וא"כ תמוה מאד מה שהקשה אח"כ ויש לראות הא י"ט הם לכך כתב הל"ש שט"ס יש בדבריו אלו האחרונים דהרי בדיוק ממש ח"י הם אבל נראה בכוונתו שהבין במ"ש הראב"ן ל'ד מאותן ב' ללעות קטנות שבחזה היינו שבכל ל' יש ב' ללעות ואם כן קושייתו שפיר עם הי"א גדולות וג' קטנות וג' משלהי כפלי הרי הם י"ט דיותר נראה דהראב"ן קאי על ל' א' שיש שני ללעות כמו שחשיב י"א ללעות גדולות והם מלד א' וג' ללעות קטנות הרי הכל מלד א' וכן משמע בס' ס"ד בפרמ"ג בעלמו שפתי סק"ז בשם המ"ב להניח י"ב ללעות עם ב' ללעות קטנות המונחת ע"ג חזה ועש"ך סי' נ"ד עכ"ל הפמ"ג שם א"כ משמע להדיא דשני ללעות החזה הם מלד אחד ועם הי"א הם בס"ה י"ג ועל זה כתב ד"ב מהם הם שייכים להפנים ואחם מהם שייך לחלק אחריים כמ"ש הבאה"ט סי' ס"ד ס"ק ז' ועי' בנב"ח סי' ל"א ושם יבואר ול"ע על הל"ש שלא הביא דברי הפרמ"ג שבס' ס"ד. ולפי"ז לריך להגיה בדבריו הראשונים ודו"ק :

משבצות סק"ד ד"ה **וְדַע** דחלי חוליא היינו החור

שהבוכנא תקופה שם והחור שהחוליא תקופה שם נקרא אסותא עד וא"י דחלי לאו חלי ממש קאמר אלא כל שאסותא נוטל אף שקשר קיים טריפה ערש"י חולין נ"ד. נ"ב הגה לפי"ז קשה מאוד בהסוגיא דף נ"ב דפריך על הא דמשי הכא בוכנא ואסותא אי הכי היינו דרב ע"ש בגמרא ומאי קושיא הא רב קאמר ללע וחוליא ואמר זה מכח קושיא מוכרחין לומר דרב ללע וחלי חוליא קאמר והיינו דוקא דחלי קשר השדרה נעקר ג"כ משא"כ ר"כ ורב אסי בע"כ מיירי רק בבוכנא ואסותא מכאן ומכאן אבל קשר השדרה קיים דהא קאמרי בהדיא והחוליא קיימת ואם כן מנ"ל להקשות היינו דרב ולומר דרב לאו דוקא קאמר חלי חוליא ועי' מהרש"א שם בדף נ"ב ברש"י ד"ה אסיאתא כו' לא חלי חוליא ממש דאם כן מאי והחוליא קיימת דקאמר אלא קלה חוליא מכל ל' עכ"ל מרנא מהרש"א ולכאורה משמע דמפרש כפי' כר"ן דקשר השדרה קיים רק החור שהבוכנא תחוב בו והוא הנקרא אסותא זאת נעקר וא"כ החמי' חזקה מנ"ל ליפרוך היינו דרב ובאמת המדקדק בלשין רש"י ז"ל יראה בכל הסוגיא שעל בוכנא ואסיאתא פי' תמיד ללע וקלה חוליא מה שפירש כאן אסיאתא חור שבחוליא שהללע תחוב בו היינו בחלי חוליא הפי' הוא שבהחלי החוליא יש חור שהבוכנא תקופע בו אבל החור אינו מגיע לחלי החוליא [ואולי היה גירסת המהרש"א כחלי חוליא לכך הולדך לפרש כנ"ל] כנראה בחוש אמנם לחרץ את כל זה נאמר כוונה אמיתית בהגמרא דהכי פריך המקשה דמסתמא רב דאמר ללע וחלי חוליא לאו דוקא דחלי חוליא הוא במקום אחד עד חלי קשר השדרה או דוקא טריפה אלא בכמה מקומות יהיה בלירוף נעקר ג"כ טריפה ובודאי דר"כ ורב אסי דאמרי שני בוכנות ושני אסייתות יהיו בודאי עושין עכ"פ לחלי חוליא ומה שפירש"י לעיל מיניה הא שמעינן ליה דבחדא טריף ומאי חיבעי להו בחרתי היינו דבאם היה עקירה בחלי חוליא ממש ואז היה מגיע הקלקול רק לבוכנא ואסייתא ח' מכ"ש כשיהיה בלירוף החלי חוליא ב' בוכנות וב' אסייתות לכך קאמר היינו דרב ר"ל כמו שרב אמר חלי חוליא ה"ה לרידהו הוה חלי חוליא אבל

אבל מ"מ הוה ק"ו שפיר כמו שפירש"י דברב החני חוליא מחריב בוכנא ואסיחא א' והכא שתיס ואולי זהו כוונת המהרש"א ז"ל שכתב על ר"כ ורב אסי לא חני חוליא ממש דא"כ מאי והחוליא קיימא דקאמר אלא קלח חוליא מכל זר הפי' הוא דשניהם בזירוף יהיו עכ"פ חני חוליא דוק וגכון ומוה היה סיוע לדעת הפ"ח לולי שהפרמ"ג והפוסקים לא פי' כן :

סימן ג"ה שפתי סקיא **ואה"נ** לדין בדיקה מהני אם חזר ונקשר .

נ"ב אמנם הל"ש סי' א' סעי' י"ג חולק ע"ז וס"ל דבדיקה מהני בלוה"ג אף שלא נקשר וטעמו עפמ"ש הש"ך ס"ס נ"ו דבנקשר מקילין אנו לסמוך על הבדיקה כיון דבלא"ה יש מקילים בלי בדיקה וא"כ כ"ש בנשבר הערקוס דכמעט כל הפוסקים מחירין לכן אף דקי"ל כדעת הש"ך מ"מ בדיקה עכ"פ מהני עכ"ל שם והנה כדי לחרך דברי הפרי מגדים נאמר דהי' לו הוכחה מהש"ס כשי' הרא"ש והש"ד דהנה הפלתי הקשה לפ"מ שהקשו החוס' דף ע"ו ד"ה אלא לדיך שהקשו שם מאי פריך הגמ' ל"ל מן הארכובה ולמעלה דטריפה מטעם חסוכה רגל חיפוק ליה מטעם לווה"ג וע"ז הקשו חוס' דלמא ס"ל דהלומות מחילין מאגרמא ולבר ואז אינו טרפה עדיין משום לווה"ג וטריפה משום חסוכה רגל ועפ"ז הקשה הפלתי על שי' הרא"ש דבנחתך בערקוס טריפה ולווה"ג איכס מחילין רק למעלה מערקוס כמבואר סי' נ"ו וע"ז לא שייך תי' החוס' ע"ש ותי' הפלתי דקושיה הגמ' הוא דקאמר מן הארכובה ולמעלה ובערקוס אין שייך לקרותו למעלה וע"כ דקאי על השוק אם כן חיפוק ליה משום לומת יע"ש בדבריו והנה חירולו הוא דחוק מאד דבדאי לפי שי' הרא"ש כמו שפי' הש"ך כוונתו דבנשבר הערקוס גופי' טריפה ע"כ דזה הפי' הוא יולא מהמשנה דקחני נחתך רגלי' מן ארכובה ולמעלה וס"ל דזה נכלל בלמעלה והרי בפ"י כתב הרא"ש ז"ל שם בסוגיא ועוד מדקאמרי בארכובה הנמכרת עם הרא"ש אלמא עלם החתחון נקרא ארכובה ולפי"ז הערקוס נקרא למעלה שפיר והדרא קושיה הפלתי לדוכחא ומוה הוכיח הש"ד שיטתו דגם בערקוס גופא יש חשש

לוה"ג וא"ש קושיה הגמרא ול"ק קושיה הפלתי וא"כ מהך הוכחה איכא נמי להוכיח דלא מהני בדיקה בלוה"ג כלל דאל"כ הדרא ק' לדוכחא דמאי מקשה הגמרא דוכל לומר דמירי כשבדק הלוה"ג והיו שלמים דאז לא נטרפה מטעם הלוה"ג וטריפה מטעם נחתך הרגל כמ"ש הש"ך בשם הרא"ש ור' ירוחם ובע"כ דלא מהני בדיקה בלוה"ג כלל וא"ש קושיה הגמרא וראי' להפמ"ג עכ"פ באין הפס"מ מיהו בנקשר גם הפרמ"ג מודה דמהני בדיקה כמ"ש כאן :

שפתי סקיד **ורפ"ז** בהפס"מ יש להחיר כמו בשבירת הגף ובנשמת בסי'

ק"י כמס"ל דכל ס' חסרון חכמה לכל באי העולם מחירין שפיר בס"ס בהפ"מ . נ"ב הגאון בל"ש סי' ט' ב' ג' אישחמיטתיה דברי הפרמ"ג אלו דלאחר שהביא שם דברי הגאון צמני' לאסור בנשמת אף בהפ"מ ודבריו נכונים מאוד וגם הרב פרמ"ג נסחפק אם להחיר נשמת בהפ"מ עכ"ל והך רואה שבפי' החיר כאן הפרמ"ג בנשמת בהפ"מ ועי"ל סי' ק"י :

בסה"ד **ורנה"ה** יש לראות מאי אריא דלא ידע אפי' ידע שבשעת שחיטה נשמת

אפי' ליכא למיחוש בשעה מועטת כזה לא איבעול כו' עד ולדינא יש להתיישב בדבר . נ"ב הנה הל"ש סי' ב' מביק לדינא אם ידע בבירור שנטשה קודם גמר השחיטה אם לא בדק בניבים אסור אפילו בהפס"מ וכן אם רואה שנפקו ולא נתעכלו טריפה ע"ש ובס"ד' כתב הל"ש דאם ידע בבירור שהובא שלם לשחוט ויש עוד מעלה שמסופק ג"כ שמא לאחר שחיטה אזי אפי' נפסקו בניבים ג"כ כשר אבל בדיקה לריך חמוד בניבים שמא יתעכלו ע"ש והנה כ"ז הוא לשי' הל"ש דלריך חמוד בדיקה בניבים אף בשני המעלות יחד היינו שהיה שלם בעת שהובא לשחוט ומסופק ג"כ שזוא לאחר שחיטה ואם כן יקשה לדידיה קושיה הפמ"ג דגם אם יודע בדאי מחיים כיון דהיה שלם וגם בדיקה בניבים לריך א"כ אפילו בלי ספק דלאחר שחיטה ג"כ כשר וע"ז הוכרח הל"ש לחירולו דנפקא מינה אם רואה שנפסקו עכ"פ דבדאי מחיים אסור ובס' דלאחר שחיטה כשר וכנ"ל וע"ש

וע"ש הטעם משא"כ אם נאמר כדעת הרבה פוסקים דהיכא דיש ס"ס א"ל לברורי כמ"ש הש"ך בשם הד"מ סי' נ"ז וכן הביא הל"ש בעלמו בשם השו"נ"ב סי' ל"א דהיכא דא"ל לברר רק ס' א' והס' הב' לא יצברר כ"ע מודו דא"ל לברר וכאן אם יראה שנחטכל הלא לא נודע אימת כיון דבלא"ה הובא שלם לשחוט והיה העיכול ברגע א' אם כן יש לספק נמי אחר שחיטה ואף שהנו"ב כתב שם דלענין מעשה לריך להתיישב מאוד בזה כמו שהביא הל"ש מ"מ נראה הבא עדיף דאיכא נמי סברת הפליתי דאפילו ודאי נעשה קודם גמר שחיטה אם ידע שהיה שלם בעת שהובא לשחוט א"ל שום בדיקה כלל כמ"ש הל"ש בשמו אם כן יש לומר אף דהפרי מגדים איט רולה לסמוך עליו נגד המ"י היינו דוקא אם לא היה רק סברא זו דבשעה מועטת לא איטכול יבני' וידוע דנעשה מחיים אז לריך לראות בניבים משא"כ אם יש ס' שמא לאחר שחיטה גם כן אין לריך בדיקה בניבים כלל ולפי"ז נוכל לומר דאף ביודע שנעשה רגע סמוך לשחיטה דדינו דלריך בדיקה בניבים אבל עכ"פ אף בנפסקו מהני בדיקה בניבים דכולי האי לא מחמירין והל"ש דהחמיר בזה משום דאזיל לשיטתו דלריך תמיד בדיקה ניבים אף בס"ס א"כ כאן חמיר יותר דבנפסקו לא מהני בדיקה וראיתי בהגהות הגאון רש"ק לקמן ס"ק כ"א שכ"ג"כ לענין אחר על הל"ש הלזה שהחמיר יותר מדאי עש"ה אמנם ראשית דברי הפרמ"ג ל"ע לפי"ז דמשמע מדבריו דאינו מהיר בנפסקו רק באיכא נמי ס' דלאחר השחיטה ומשמע הא ודאי קודם השחיטה אסור בנפסקו וכדעת הל"ש ול"ע בזה :

משבצות הק"א ד"ה **וְהַגִּיהַ** הרא"ש דן על ארכובה גופה

שנחתך מה דינו כו' אם נחתך בטשי"ך עלמה מה דינו כו'. ולפי"ז הא דכ' הרא"ש ראי' מלנא דאיקורי דכתב רש"י בהוך ארכובה או למעלה מארכובה ואין עלם יולא לחון סובר הרא"ש דקאי נמי בהוך הארכובה ולא הבינותי כו'. נ"ב מלשונו זה נראה ברור שכ' ולפי"ז קאי אין עלם יולא לחון גם אחוך ארכובה היינו לפי פי' זה דהפי' הוא דכיון הרא"ש על הטשי"ך והוא נשבר דבעי עו"ב

חופין רובו דכך בעינן דיני חיפוי לפנין היכא דכל הבהמה מטריף כמו כן היכא דנטרף רק האבר בעינן דיני חיפוי לגבי האבר ומש"ה מוכרחין לומר לפי' זה דקאי ואין עלם יולא לחון גם על ארכובה עלמה דבעינן דיני חיפוי משא"כ אם נימא דהרא"ש כוונתו לבין הפרקים כמ"ש הע"ז אח"כ דארכובה היינו גליד לא קאי כלל הך דואין עלם יולא לחון אבין הפרקים רק אלמעלה מארכובה לחוד והטעם י"ל משום דלא נקרא רק נשמט ולא בעינן דיני חיפוי וכמה כרכורים כרכרו הש"ך וכל האחרונים להוכיח מהרא"ש דבעינן גם בנשמט דיני חיפוי והוא מהתשו' ע"ל הק"ז בש"ך ובשפתי כאן אבל עכ"פ מפקקין לא מוכח מידי והקך רואה שכ"ז הוא דלא כהל"ש שחידש בהפתיחה אות ע"ז דאם יולא לגמרי מן החור לא מקרי נשמט רק נשבר ומודה הרשב"א להרא"ש דבעינן דיני חיפוי והביא ראי' מכאן לפי פי' הב' דהפי' ארכובה היינו גליד ואם כן לא מיקרי רק נשמט ומדוע כתב הרא"ש דגם על הארכובה קאי שלא יולא העלם לחון ובודאי ע"כ דמיקרי נשבר ע"ש בדבריו והקך רואה שהפמ"ג לא פי' כן לפי פירוש הזה וקאי דוקא על למעלה מארכובה ובארכובה גופה לא איכפת לן ודוקא לפי' הא' שהוא טשי"ך כתב הרא"ש דקאי נמי על הארכובה עלמה ומה שהקשה הל"ש שם ע"ז הא בעוף ליכא טשי"ך קדמוהו בזה הפדמ"ג באמת להקשות כן ולא הולרכתי להאריך בכ"ז אלא מפני שראיתי שהגאון בל"ש סוף אות ח"י רלה להכסיס דעת הפרמ"ג לדעתו לכך כתבתי שהמעין יראה שחולקים הרבה והארכתי בחי' הרבה לפ"מ שפי' הל"ש שם בעלמו ברש"י בלנא דאיקורי שפי' שנשברו רגליהם כו' היינו שילא לגמרי מן החור לכך גם נשמט מקרי נשבר ונסתייע מזה החידוש דין שלו א"כ הא חזינן דרבינו הפרמ"ג לפי' הב' שהוא הגליד לא קאי כלל ע"ז יולא לחון ש"מ שא"ל דיני חיפוי וביתר דברי' הל"ש ואכמ"ל :

משבצות ד"ה **שְׂאֵלָה** כו' באין ס' יש להחמיר. נ"ב דבריו תמוהין דהרי לקמן בסימן ס"ד הקיל הרמ"א לענין חוטין וקרומין דדי בקליפה בהפסד קלת ומכ"ש בשומן הגיד

הגיד דקיל יוסר וכ"כ בעלמוו בסי' ק"ה שפתי
 ס"ק ל"ח בדין הה' ע"ש ול"ע :
 שפתי סק"ח וז"ל להב"י אפשר לומר דחסר
 כשר להר"מ היינו באמלע
 קוליות כו'. נ"ב ולפי"ז מכ"ש חסר השוק מתחילת
 ברייתו דכשר לפי שי' הרמב"ם בסי' נ' דחסר
 מתחילת ברייתו כשר ואף דרמב"ם הוא בעל
 דיעה קמייתא שבסעיף א' ולדידי' אפילו נחתך
 השוק למעלה מלוה"ג כשר ל"ל דכוונתו אף
 לדין דנחתך טריפה כמו שפסק רמ"א מ"מ
 חסר כשר עפ"י שיטת הר"ם בסי' נ' והרמ"א
 הכריע כוותי' שם בהפס"מ וכ"ז פשוט דכוונתו
 והארכתי מפני שראיתי להגאון בפליתי הקשה
 קושיא עלומה להפוס' המכשירים לקמן סי' נ"ו
 בחסרו לווה"ג א"כ מאי הקשו בגמ' דף ע"ו ל"ל
 למיתני נחתכה רגלי' מארכובה ולמעלה תיפוק
 ליה דטריפה משום נטלו לווה"ג ע"ש וקשה הא
 י"ל דמתכח לה שנבראת חסר לווה"ג דאז אינו
 טרפה משום הלומות ולכך קתני דטריפה משום
 נחתכו רגלי' [גם הרמ"ג לקמן סי' נ"ו ה"ק
 קושיא זו ול"ע שלא הביא דברי הפליתא] והוכיח
 מזה הפליתא דחסרו לווה"ג טריפה דהוי כמו
 חסר רגל וטריפה אפילו להרמב"ם עכ"ל ולסברתו
 פשיטא דחסר הבוק מברייתו דטריפה דאם
 בחסרו הלוה"ג טריפה מטעם חסר הרגל מכ"ש
 ב"ס השוק דהוא חסר הרגל ממש דטריפה אף
 להרמב"ם ודלא כהרמ"ג. אשם בשום לב לתרץ
 שי' הפרמ"ג ובפרט דגם הוא הרגיש בסי' נ"ו
 בקושיא הפליתא כמ"ש נ"ל שאין זה קושיא כ"כ
 דהנה לק' בר"ם כ"ו בפלוגתא הרמב"ם וראב"ד
 בנהקפלו הלוה"ג מעל העלם דהראב"ד מטריף
 כתב הפליתא שיש הזכחה לראב"ד מהא דפריך
 והא נחתכו קתני ול"ל חתיכת רגל היפוק ליה
 משום לווה"ג ע"ש ברש"י ומאי קושיא הא י"ל
 דמיירי בנתקפלו הלוה"ג מן הרגל וא"כ משכח
 לה שפיר נחתכו רגלי' והלוה"ג תלוים בשלימות
 [וגם בזה הרגיש הפמ"ג לקמן ר"ם כ"ו ול"ע
 שלא הביא דברי הפליתא] ובע"כ דנתקפלו טריפה
 כהראב"ד ותי' הפליתא דע"כ לא מכשיר הרמב"ם
 בנהקפלו אלא היכא דעלם קיים דהדרת ברי ע"י

רפואות משא"כ כשנחתך העלם אז ממילא טריפה
 כשנקפלו הלומות מטעם לווה"ג עלמן וא"כ לא
 משכח נחתכו רגלי' שלא יהיה טריפה מטעם
 לווה"ג עכ"ל וא"כ נראה ברור דאם נסבור נברא
 חסר לווה"ג כשר ובדאי אם נברא הלוה"ג
 מקופלים מעל העלם כ"ש דכשר וכן נברא חסר
 הבוק ג"כ כשר לשי' הפמ"ג ברמב"ם ולפי"ז אם
 יארע שנבראת בהמה חסר השוק והלוה"ג תלוים
 באייר בשוק בודאי אף אם יחתוך את הלוה"ג
 אח"כ בידים ג"כ כשר שהרי גם מתחילה הם
 כלא היו ולא הדרת ברי כיון שנברא כך ואפ"ה
 כשר לדעת הפרמ"ג ברמב"ם א"כ גם החיתוך
 אח"כ הוה כאלו חתך בבשר המת שאינו מרגיש
 כלל דהרי גם מתחילה היה כלינתו וזה פשוט
 ולפי"ז נוכל לתרץ ק' הפליתא הראשונה אמאי
 לא מוקי בחסר לווה"ג וטריפה משום חתוכת רגל
 דא"כ האיך יפרש הסיפא דמתני' וכן שניטלו
 לווה"ג היינו נמי בלי שוק כגון שנבראת חסר
 השוק דבע"כ ל"ל דומיא דנשבר העלם דמיירי
 בנברא חסר לווה"ג כן ה"נ בנברא חסר השוק
 והלוה"ג מקופלים ז"א דא"כ ה"ק אם יחתוך
 הלומות ג"כ כשר וכנ"ל ובזה תבין דברי הל"ש
 תמוהים שכתב בסי' א' ח' ו' בהמה שנבראת
 חסר רגל טריפה בכ"מ שאם יחתוך טריפה כו'
 ובסי' ו' פסק דנבראת חסר לווה"ג כשר ולדידי'
 הדרת ק הפליתא לדוכתא אמאי לא מוקי בחסר
 לווה"ג וטריפה משום חתוכת רגל ול"ל משום
 סיפא דהא בלא"ה א"א לאוקמי סיפא בחסר
 השוק טריפה משום לווה"ג דהא לדידי' טריפה
 משום חסר השוק לבד ודו"ק ובלא"ה דברי הל"ש
 בכאן תמוהים לפע"ד ועי' מ"ש ר"ם כ"ו ואכמ"ל
 יוסר :

משבצות סק"ו וז"ל אפשר לעת הצורך גדול
 המהיל כט"ז לא הפסיד .
 נ"ב פי' בביטול דמותר אפילו ודאי ילא לחון
 כן פי' הל"ש סי' י"ב ב' ב'. אמנם דברי הל"ש
 שם ל"ע שכתב כיון דהט"ז מוקיל במליחה אפילו
 בלי הפס"מ נוכל עכ"פ לסמוך עליו בהפ"מ דדי
 בקליפה וכ"מ שהמליחה בקליפה בללי הם נטילה
 עכ"ד ול"ע שהוא היפך דברי הט"ז והפמ"ג כאן
 שהביאו

שהביאו בשם הג"ה ש"ד שנסתפק לו בגללה או נחבשל מה הדין ומוזה דייק הע"ז דעכ"פ במליחה פשיטא ליה הרי דהש"ד מדמה ללי לביסול לא למליחה וכן הע"ז מסיק בסוף דבריו ונלע"ד כמו שכתבתי להקל במליחה בכל גווני ובביסול וללי חמיר יותר והל"ש דימה ללי למליחה ול"ע :

שפתי סק"ט **ומשבוע** אף בהפ"מ נוהגין להטריף דאל"כ נימא נפ"מ בהפ"מ. נ"ב הל"ש בפתיחה אוח כ"ט הקשה ע"ז דאף לפי דבריו אכתי היה נפ"מ בנקשר שכתב הש"ך סק"כ דבעינן דיני חיפוי ובע"כ מיירי דאיכא ריעותא מדכתב הת"ח שם דשע"ש לא מהני ואלו בליכא ריעותא גס שע"ש מהני כמ"ש הש"ך ס"ק י"ד אלא שאין בידי להקל נגד הפמ"ג ס"ו עכ"ד משמע מדבריו דבעיקר הדין רולה להקל בהפס"מ אף באיכא ריעותא לולי שבטל דעתו נגד הפמ"ג ול"ע עליו שהרי באות כ"ו כתב בהדיא וז"ל והנה מלשון רמ"א משמע שלא התיר בהפ"מ רק אם אין נקב לא בעור ולא בבשר אבל אי איכא בחד מינייהו נקב אופר אף בהפס"מ עכ"ל הרי ממש כהפמ"ג ול"ע :

שפתי סק"ו **ובייהו** אף בודאי ילא לחוץ לא אמרינן ב"י איסור דבוק כו'. נ"ב הנה יש להסתפק מה הכוונה דלא אמרינן איסור דבוק דהנה בכל איסור דבוק דעלמא דינא דבעינן בחתיכה גופא ס' נגד האיסור ובאס לא לריך ששים נגד כל החתיכה והחתיכה עלמה אסורה וכיון דאמרינן דכאן לא אמרינן איסור דבוק א"כ מלטרף כל הקדירה לס' ואפשר דעכ"פ אותה החתיכה אסורה דאפשר לסוחטו אסור או דלמא דגם החתיכה חוזרת להיות מותרת כיון דאין בו אלא מלות פרישה. אמנם יש ללמוד ד"ז מרבינו הפמ"ג משבלות סק"ז שכתב לתרץ קושית תוס' אהא דירך שכתבשל בה גיד הנשה אס' יש בה בנו"ט אסור ודייק הגמ' ש"מ דיש בגידין בנו"ט והקשו תוס' דלמא משום שומן הגיד וסירך רבינו ז"ל דמדקתני אס' יש בה בנו"ט משמע דאמרינן איסור דבוק

ובשומן הגיד לא אמרינן איסור דבוק כיון דהוא רק מישראל קדושים ע"ש ואס' נימא דאף דלא אמרינן דבוק מ"מ חתיכה זו אסורה א"כ הדרא ק' לדוכחא דהא התם קאי על החתיכה ובפיר קתני ה"ז אסורה ובע"כ משמע דאס' לא אמרינן איסור דבוק גס החתיכה עלמה חוזרת להיות מותרת ודו"ק :

שפתי ס"ק כ"א **אן** דהוה חסרין חכמה. נ"ב לכאורה קשה הא בפתיחה להל' טריפות ד"ה אמנס כן הכריע לדינא דלעולם בס' השקול אזלינן לקולא מטעם חזקת היתר והא דבכשר בעינן ס"ס דוקא היינו משום דיותר שכיח שנעשה מחיים שהולך אנה ואנה ולפי"ז משמע היכא דהיה שלם בעת שהובא לשחוט שלא הלך עוד מותר גס בס' א' והרי הכא אמרינן דהוה ס' חסרון חכמה ומיהו ע"י בהגהות מהרש"ק כאן שמסיק לדינא שכשר בהפס"מ ודוק :

ס' נ"ו משבצות סק"א ד"ה **ודע** דנכרא חסר לוח"ג כו' ולדין בהפס"מ כשירה והא דפריך למה לי נחתך י"ל היכא דנכרא חסר לוח"ג טריפה מטעם חתיכת רגל. נ"ב הנה הפליתי קדמוהו בראי' זו להוכיח לדינא שחסר לוח"ג מזכרייתו טריפה דהוה כחסר רגל וכבר כתבתי בזה לעיל ס' נ"ה אפס לדעת הרמב"ם א"א כלל לומר כן דהרי שיטת הרמב"ם לעיל בר"ס נ"ה דאס' נחתך הרגל למעלה מלוח"ג כשר וא"כ לדידי' אס' נחתך למעלה הרי חסרו לוח"ג ובשלמא נחתך אמרינן שפיר דלמטה במקום לוח"ג כאוב לה יותר וטריפה ולמעלה כשר ואין אומרים בטריפות כו'. כמ"ש הב"י בס' נ"ה בשם הרמב"ן משא"כ בנכראת חסר אס' נאמר דטריפה כנו"ט הפליתי בע"כ ז"ל דא"א לחיות בלי לוח"ג א"כ גס בנחתך למעלה מלוח"ג נהי דלא כאיב לה נחתך לשי' הרמב"ם אבל עכ"פ חסרו הלוח"ג וכי משום דחסר גס הרגל עדיף ובודאי דלשי' הרמב"ם בנחתך למעלה דכשר ה"ה דחסרו לוח"ג כשר ולדין עכ"פ בהפס"מ כהפמ"ג ז"ל :

שם בסה"ד אבל אם ניטלו ממקום שהם מחוברים בעלם ולמעלה מחלי עלם נחטכו ששם אין מטריף פסיקתן מודה ב"י דטריפה ללא הדרא ברי. נ"ב אמנם הל"ש סי' ו' כתב וז"ל ומשמע לי מדברי הב"י ללא החיר אה"כ יונקים מהגוף משני לדדים ללא נפסקו לא למעלה ולא למטה אבל אם במקום א' נפסק אף שמוזד השני עדיין יונק מהגוף טריפה דכך משמע סחימה דבריו עכ"ל וחמוה שלא הביא דברי הפרמ"ג שתיקל דאף שמחובר רק למעלה די וכן משמע להדיא בדברי הפרמ"ג ז"ל בלשון הראב"ד הובא בב"י ובל"ש עלמו וז"ל שאם לא נחטכו אלא שנעקרו מן הארכובה ונקפלו מעל העלם עד למעלה טריפה ע"כ הרי חזינן דראב"ד לא מטריף אלא בשנעקר למטה אף שלמעלה מחובר והמכשירים ס"ל כיון דלמעלה יונקים מהגוף מותר וע"ז כתב הפרמ"ג שפיר דאם גם למעלה נפסקו טריפה לר"ה אבל הל"ש שכחב דאף המחירים לא החירו אלא כשהם יונקים משני הלדדים זה לע"ג ודו"ק :

שפתי סק"א ויעי' פ"ח א' הוקל בנחקפלו ולדינא אין להקל. נ"ב הפליתי הביא ראי' דנחקפלו הוזה"ג טריפה מקושיה הגמרא דפריך והא נחטכו קחני דדף ע"ו דהיינו ל"ל נחטך הרגל תיפוק ליה משום לזה"ג ע"ש ברש"י ואם תימא היה יכול לומר דמיירי שנחקפלו הוזה"ג מעל העלם ומחוברים למעלה וכשר לפי שיטה זו ואינו טרפה אלא מטעם החוכת הרגל ובודאי דנחקפלו טריפה וא"ש קושיה הגמ' דטריפה משום לזה"ג וכבר הבאתי דבריו אלו לעיל בסו' נ"ה. שפתי סק"ח וע"ש מה שחירך ע"ז הבאתי ג"כ שם וכעת ראיתי שדבריו תמוהין מאוד שהרי אפילו לדעת הראב"ד אינו אוסר אלא בנחקפלו עד למעלה משיעורן אבל בנחקפלו עד חצי שיעור לזה"ג ולמעלה מחוברים פשיטא דגם הראב"ד מודה דכשירין וכמובאר בכל הפוס' א"כ ראיתו אינו כלום דאחתי לדעת הראב"ד הו"ל שנחקפלו עד חליין ומחליין ולמעלה הם מחוברין דכשר מטעם לזה"ג אליבא

דכ"ע והולרך לאשמעינן לאם במקום החחון שנחקפלו נחטך העלם דטריפה מטעם נחטך רגלי' מן ארכובה ולמעלה דאז אין שייך כלל דין נחקפלו כיון דעודם מחוברים למעלה בשיעור הוזה"ג ובודאי היה משמע להגמ' מדקחני נחטך רגלי' משמע דלאו העלם נחטך לבד מדלא קחני נחטך העלם אלא רגלי' משמע ליה דנחטך כל רגלי' עם הבשר והגידוין לכך פריך שפיר והוא מוכרח וא"כ ראיתו תמוה מאד. ועוד תמוהין דברי הפליתי שם שרובה אח"כ להוכיח דנחקפלו כשר מדמשי ארכובה בלא לזה"ג כתב ואין להקשות הא כיון דנשברה ואין בשר חופה הו"ל כניטל א"כ הא לזה"ג חלוין באויר דהעלם הו"ל כמאן דליחא והו"ל נחקפלו ע"ש ותמוה ג"כ מטעם הכ"ל דהרי לא נחקפלו רק מאותו מקום השבור אבל עכ"פ למעלה מהשברה הם עדיין מחוברים ויונקים מהגוף במקום שיעור לזה"ג ולהראב"ד אינו טריפה אלא בנחקפלו עד למעלה לכן דברי הפליתי שגבו מומי ולא זכיתי להבינם ודו"ק :

שפתי סק"ב ודעי' דגם בעוף עיקר לזה"ג מחוץ ולא לזד פנים שכ"כ הרא"ש ז"ה מבחון כו' וכן בעוף. נ"ב תימא בלא הביא דברי ס' ב"ה הובא בבא"ה סק"ב וז"ל אבל בעוף אליבא דכ"ע שיעור לזה"ג הם מצפנים לזד חלל הגוף ולא לזד חוץ וכן נוהגין עכ"ל. האמת שדברי ביה הלל הם נגד הרא"ש וכל הקדמונים שתפסו גם בעוף שהם החילוטים כמ"ש הפרמ"ג ודו"ק :

שפתי סק"ד ויעי' הבינותי דבעוף ליכא טשיי"ך כלל. נ"ב מ"מ קשה דלפי טעם הש"ך אף בעוף דליכא טשיי"ך אמאי לא נימא ג"כ היכא דנשבר בכח דיש לחוש שמה מחמת השבר נחקלקלו הוזה"ג למעלה כמ"ש השע"ד וכה"ג הקשה הל"ש אמאי לא נימא בנשבר למעלה מזה"ג דיש חשש שמה עי"ז נחקלקלו הוזה"ג למטה ע"ש בפתיחה אות ל"ז מוכ"ש כאן שקשה יותר שהוא ממש דינו דשע"ד ומה בין עוף שיש לו ערקוס לאין לו ויש ליישב ואכמ"ל ודו"ק :

שפתי סקי"ג וצ"ע אס יש להחיר בבהמה באין
 שבר אל שבר כו'. כ"ב
 בעיקר הפיקו אס מהני בדיקה בלוה"ג דבהמה
 בנקשר שבר על שבר העלה הל"ש בפתיחה אות
 ל"ט להקל דדינו כמו נפוח ע"ש שהביא בשם
 כנה"ג וס' שער המיס וקלח ל"ט בש"ך לעיל
 סי' כ"ה ס"ק י"ד ד"ה להטריף כו' עד מבואר
 דאס נשבר שלא במקום לוח"ג כשר אף לדין
 ולכן כ"ל אע"פ דעסה הנוהג להטריף בכל ענין
 כמו"ס הר"ב מ"מ בנקשר אפילו בלי שבר א"ס
 יש להכשיר כשעור ובשר שלם ואין ניכר ריעותא
 ע"ס מלשון זה משמע דהא דמכשיר הש"ך בנקשר
 אף שבר על שבר הוא דוקא שלא במקום לוח"ג
 אבל במקום לוח"ג לא מהני שע"ס ויש ליישב
 וקלרתי. והנה נדפס כאן הג"ה מרש"ק על
 הפמ"ג שנשבר עלם אמלעי או הקוליות ונקשר
 שע"ס ונמלא כן לאחר הבישול ולא פודע אס
 היה ריעותא בעור ובשר ומסיק להכשיר אף
 העוף מדלח הרגיש מקודם מזה מוכח שלא היה
 ריעותא והוא כברי בדבר עכ"ד ל"ע עלי' שלא
 הביא דברי תשו' הב"ח סי' קל"ט וכפ"מ שפירש
 הל"ש בכונתו דדן על עובדא זו ממש דלא מהני
 ברי לי דמילתא דלא רמיא הוא ודוקא שידוע
 בבירור שלא היה נקב בעו"ב ע"ס בל"ש סי'
 א' ו' י"ג אמנם באמת דברי מהרש"ק נכונים
 שצפירוש כתב בתשו' הב"ח דמהני ברי שלא היה
 מרגיש ריעותא וא"כ דברי הל"ש מה שפי'
 בכונת הב"ח הוא תמוה מאד להמעין בתשו'
 הב"ח ודו"ק :

שפתי ס"ס דיה **כתב** הבלי' כו'. אמנם אין
 בידי לאסור בהפס"מ
 וללורך ע"ס כה"ג דבריאה של עוף אף שהוא
 מדובק תוך אלבע לא חיישינן אף שיש לחלק
 קלח מ"מ ל"ע. כ"ב פי' דכמו דנשבר הגף
 בעוף והיה השבר רחוק אגודל אע"פ שהעוקץ
 נכנס בתוך האגודל כשר כמו"ס הש"ך והשפתי
 לעיל סי' כ"ג סק"ט ה"כ כאן אע"פ שהעלם
 נכנס בתוך לוח"ג כשר כיון שהשבר היה למעלה
 כ"ה כונתו ז"ל אמנם לא זכיתי להבין הדמיון
 דסס נתנו השיעור אגודל שהוא גבול שגבלו שלא

יבוא אל הריאה ועשו הרחקה בשיעור אגודל
 וא"כ אפילו יכנוס העוקץ לתוך אגודל אבל עכ"פ
 לא יבוא אל הריאה ואס באמת ירד עד הריאה
 אז בודאי חיישינן לנקיבת הריאה וא"כ הרי הכא
 הלוה"ג הם כמו שס הריאה ולפי"ז אס העוקץ
 מגיע עד הלוה"ג לריך להיות טריפה כמו שמגיע
 עד הריאה וא"כ אדרבא ראי' להיפוך גלל כן
 לא זכיתי להבין דבריו ז"ל :

סי' ג"ז משבצות סקיא **ודע** טעם הדרוסה
 שהארס סופו
 לנקוב בני מעיים עיין רש"י כ"ג ותוס' ריש אלו
 טריפות ולה' הבינותי דבריהם דאף רש"י מודה
 איברים שאין פוסל נקיבה ארס שורף כמו כבד
 ול"ה. כ"ב תמוהין דבריו לכאורה דמשמע שלא
 מלא שום נפ"מ לדינא בין שי' רש"י ותוס' הלא
 יש נפ"מ פשוטה לפ"מ שחקר בכמה מקומות
 ומהם בסי' ל' ד"ה ודע ובסוף הפתיחה לסי'
 ל"ט שס נסתפק ג"כ לשי' התוס' דאין סירכה
 בלא נקב אי מתחילין הי"ב חודש חיבף משעה
 שנולד הסירכה א"ד כ"ד חודש בעינן דאמרינן
 תוך י"ב חודש ודאי סופו ליסתר ומשס ואילך
 אין יכול לחיות עוד י"ב חודש ועי' בל"ש שחקר
 ג"כ בזה וא"כ לשי' רש"י דהטעם דארס סופו
 לינקוב ואח"כ לריך להמתין עוד י"ב חודש
 משא"כ לשי' התוס' ריש א"ט ד"ה דרוסה דהטעם
 דהארס שורף וסופה למות א"כ מהני פעם א'
 י"ב חודש דגס בודאי דרוסה מהני י"ב חודש
 כמבואר בעיף ח"י אמנם שבהי וראיתי דבאמת
 מכל לפשוט ספיקו מכאן דהרי בהדיא איתא
 בגמרא דף ג"ג בשרקפא דס' דרוסות דמהני
 שהייה י"ב חודש ולהדיא מבואר ברש"י עלמו דף
 כ"ח ד"ה והלכתא דס' דרוסה או נפילה או שמתא
 ניקב הקרום מהני י"ב חודש ומשמע דאין שום
 נפ"מ ביניהם לדינא ומהני בפ"א י"ב חודש ועוד
 יש להאריך. ועי' פי' מ"ש שס :

שפתי סקי' **דודאי** אין לחוש לנקיבת איברים
 הפנימיים דאי נגע בהו
 הוה מאדים ולזה אמר דבדוב וגמר אינו כן
 דלקולח אמרינן אין מטיל ארס ואי ניקב לחלל
 אף

ומה זה שכתב דהלבוש לשיטתו ואולי כוונתו על מ"ש ואווחות קטנים כמ"ש באות שאח"ז דבעור ולבוש משמע להדיא דאין לו בהם דריסה שז"ל אבל לא בנשים כאווחים ותרגולים בד"א בתרגולים הגדולים אבל בקטנים יש לו דריסה עכ"ל משמע דוקא בתרגולים יש חילוק אבל באווחים לעולם אין לו בהם דריסה אמנם הש"ך באות שאח"ז הגי' במחבר גדולים וכוונתו אף דלא נזכר במחבר רק תרגולת היל"ל גדולה אבל לא קטנה ומדאמר לשון רבים משמע דקאי ננוי אווחים דקטנים יש לו בהם דרוסה כן נראה בכוונתו ז"ל :

שפתי קב"ה **א"ב** כל ס' נימא לקולא דרוב אינם דרוסים וגם חוקה ברורה משעה שנולדה לא היתה דרוסה ונימא מיד מחה ונח רוגזי'. נ"ב דבריו תנוהוין לפענ"ד דהרי בעלמו כתב סי' נ' שפתי סק"ג היכא דנולד ריעותא מחיים וז"ל ומ"מ אין לזוז מדברי הרב כאן והף בשקולים כל שנולד הריעותא מחיים אסור אף בהפס"מ עכ"ל והראי' שהביא מסעיק י"ב החס דאיכא ס' ולא שמענו מוקרקרים והוא שחק ליכא ריעותא דאטו כל הנכנס לדרום דורס הרי לשי' ר"ח אין רוב אריות דורסים ממש אלא ראויים לדרום משא"כ כאן שנולד ריעותא מחיים שהרי בודאי דרס ואלו באין להוליתו מהריעותא ע"י שנאמר דנח רוגזי' וחיכף מח ע"ז הוא ס' השקול ואיכא ריעותא מחיים והרשב"א דהוא מרא דסעיק י"ב כתב דלכך לא חיישינן משום שי' ר"ה דאין רוב אריות דורסים אלא ראויין לדרום עכ"ל א"כ היכא דודאי דרים כמו בנ"ד אסור מטעם ס' השקול אמנם איני כדאי לחלוק עליו אפילו לחומרא ובאתי רק להעיר את המעיין שוב מולאתי בתשו' ח"ס סי' ס"ה שמהיק לדינא כהל"ל דאסר :

שם ס"ק ב"ח **והוא** קולא גדולה לפעמים הרבה לאן והדבר ברור שאם דרס לא דרס רק מקלח כגון שמיד הרגישו וכדומה. נ"ב מדבריו אלו משמע שהקולא דמהר"ם לובלין דודאי לא דרים רק מקלח הוא דוקא

אף שלא האדים עריפה כו'. נ"ב לפי"ז יהיה תמוה מאד יליבא בארעא כו' דבדקה דכמעט כל הפוס' מודים דיש להדוב בהם דריסה זולת הר"ש דסובר אין לו דריסה כלל וכדחה דעתו מכל הפוס' כמו שתראה שלא הובא דעתו בש"ע כלל כמ"ש הש"ך והשפתי ס"ק הקודם דכל הפוס' מחמירין א"כ ילמח מזה קולא גדולה דאם ניקב לחלל ולא האדים כשרה דבודאי לא נגע באיברים הפנימיים דאי נגע בהו היה מאדים ובגסה יהיה אסור מטעם דלמא אין לו דריסה כלפי לייא ולדינא גם הש"ך והשפתי דחו הפי' הזה. אמנם לפענ"ד נראה דהרמ"א כיוון בזה שכתב לחומרא דפעמים יולמח מזה קושיא גם לדינא אליבא דידן דהנה לקמן אי' קטע ריש' דחד מינייהו נח רוגזי' ומוותרים האחרים והביא הש"ך לקמן ס"ק כ"ח בשם או"ה דאם הרג שנים לא אמרינן נח רוגזי' ואסורים הנשארים והפמ"ג שם הביא בשם הל"ל דאם יש שני נקטעים ושני דורסים חלינן דכל א' קטע א' ונח רוגזי' וית"ל וא"כ יש כפ"מ פשוטה כגון אם היה ארי ודוב בין הגסות ונמלאו ב' קטועים דארי הא בודאי הוא דורס גם בגסה ואם נימא דגם דוב הוא דורס בגסה א"כ אמרינן דכל חד קטע חד לכך אמרינן דרק לחומרא הוא דורס ולכך חיישינן כאן שמא הדוב אינו דורס וא"כ קטל הארי השנים ולא נח רוגזי' ואמרתי דבר זה לפני גדולים והקשו לי ע"ז הגאון מאסטרשוולע והגאון מלובלין דאמאי לא נימא דהדוב אף אם אינו דורס עכ"פ חרי יכול להרוג בשיניו וכדומה אמנם נוכל לומר דמיירי שראו בהם סי' דרוסה כגון האדים הבשר נגד הב"מ דאם היה דורס הוה אמרינן כל חד קטל א' אבל אי אמרינן דלא דרים שוב בע"כ הארי קטל שנים ואסורין ואם היו בדקות דלכ"ע יש להדוב דריסה בודאי מותר כה"ג דאמרינן ארי קטל חד והדוב קטע אחד ומוותרין הנשארין ודו"ק כי הוא נכון לדינא :

שפתי ס"ק י"ב **ואזיל** לשיטתו דלא כהלבוש והבן. נ"ב לא הבנתי דבריו הקדושים שהש"ך לא חידש כאן כלום

דוקא כשדעו שלא שיה הדורס שם זמן רב כגון שהרועה הי' ישראל אבל אם לא נודע זאת בצירור חיישין שפיר שמה דרם הרבה וכ"כ בשו"ת ח"ם סי' ס"ה דעובדא דמהר"ם מלובלין מיירי שהי' רועה ישראל והעיד שהי' הזאב רק כשעה חדא ולכך בודאי לא דרים רק המקלח ע"ש אפס שנראה ממנו סתירה דבשאר תשובותיו כ' בסתם ההיתר של מהר"ם לובלין דודאי לא דרם רק מקלה ולא התנה התנאי הזה ובפרט דהרועה הי' עכו"ם ולא יכולין לידע כלל ובלא"ה חשו' הג"ל ז"ע בחילוקו בין הלחן ובין החלב וההרכתי במ"א ג"כ לברר על הח"ם בחשו' סי' ס"ב דאשתמיטתי דברי הט"ז והש"ך סימן פ"א ע"ש בסי' פ"א מ"ש שם ותראה:

שם סק"ל **ובוש"ה** השיג על הלבוש. כ"ב לפענ"ד בלא"ה דברי הלבוש תמוהין דהרי לפי שיטת הרשב"א דהוא מרא דדיון זה הא דאמרינן בגניהם שותקין לעבדו שלמא היינו מטעם ספק דחלינן לקולא והוא חולק בזה על הר"ן שכ' דהנהו חימר הם ודאי ועי' בב"י וה"כ לפי שי' הרשב"א, בס' שותק וס' אם קרקר הוה ס"ם להחמיר ג"כ מרא שמה הי' הוא שותק והס מקרקרין ואת"ל דגניהם שחקו או קרקרו הלא יוכל להיות מ"מ דורים לשיטה זו ויש ליישב ולא ראיתי להאריך: שם סק"ה **ובירדו** בהאדים בחון יראה דאין להקל בשהה י"ב חודש דהוה ודאי עריפה. כ"ב דבריו תמוהין שנראה שסותר א"ע דבס"ק מ"ב כתב בעלמו דהאדים בחון ולא בפנים ושהה י"ב חודש דיש להתיר ע"ש ומיהו עי' מ"ש בשם:

שם ס"ק ס"ב **וא"ב** בהאדים מבחון ולא מבפנים ושהה י"ב חודש יש לכאורה להתיר דהוה ס' פלונתא דרבוותא. כ"ב כבר כתבתי באות שלפני זה שדבריו תמוהין וסותרין א"ע ובלא"ה תמוהין דבריו לפמ"ש הוא בעלמו בס"ק מ"ח דהיכא דפלונתא דרבוותא רוב הוסרים לא מהני י"ב חודש ע"ש וה"כ ה"ג הרי לדעת רש"י הוה ודאי עריפה ולשאר פוסקים הוה ס' עריפה א"כ לא

מהני י"ב חודש ואפשר לכוונתו הוא כן לדינא דלא מהני רק כאן כתב לכאורה יש להתיר והוסקנא הוא שם:

שם **א** נחטרכו וזדקו ונמלא א' שהאדים אין תולין לומר זהו הדרוסה והותרו כולן דומיא דנאבד לים הגדול דא"א בקיאין. כ"ב לא זכיתי להבין הטעם כיון דע"ז אין לנו לריכין לדון כלל ואסורה בודאי ובפרט אם נאמר דאף י"ב חודש לא מהני כלל כמ"ש באות הקודם א"כ מה בכך דא"א בקיאין הלא הוה ממש כמו נפל א' לים כיון דאין לריכין לדון עליו ואסורה בודאי א"כ ממילא הותרו הנשאים ודו"ק: משבצות ס"ק י"ט **ור"א** ידענא כו' כ"ב כונת הט"ז נוכל לומר כמ"ש

הפליתי דס' דרוסה הוא ס' שמה נדרם בסימנים והוי חוקת אמ"ה אמנס בס"ם ק"י השיג הט"ז בעלמו וס"ל דלא הוי חוקת איסור ועמש"ש במשבצות ס"ם הג"ל להשיג על הפליתי:

שם ס"ם ר"ה **ודע** דמ"ש הרשב"א כו' ול"ע דלפי דמשמע מחידושיו

דמסכים לפיר"ת דארי חולה וזה אין סבירא שהי' הלפורן בכותל כו' ע"ש. כ"ב לא זכיתי להבין קושיתו דהיכן מלינו שהרשב"א הסכים בזה לר"ת דלפורן בא מארי חולה ולא מהכותל אדרבא הרי הב"י כ' בהס הרשב"א דהא דנמלא לפורן חלושה ויושבת בגבו מותר בס' נכנס דוקא לפורן אחד אבל ב' או ג' לפרנים לא כיון דאיכא הוכחה שאין המתחככים שני הלפרנים או ג' יושבת להם בגבם לעולם משמע ודאי דהפי' החיכוך הוא מהכותל כרש"י דאי כר"ת דארי חולה והשור נחטך בו אטו לא משכחת אלא דהארי חולה רק בלפורן אחד ולא מב' ג' לפרנים הא ודאי חינו והרשב"א לא הסכים לפיר"ת רק דהפי' רוב אריות דורסים הוא ראוין לדרוס ולא דורסין ממש אבל בפ"י דבכותל נחטך משמע שם בחי' דהסכים לרש"י דהפי' הוא דהלפורן הי' תחובה בכותל ועל פיר"ת דפי' מארי חולה שם הקשה הרשב"א והניח בל"ע דאמאי אמרינן בגמרא ולחה נמי לא אמרן אלא בחדא אבל בתרי או תלת לא דאדרבא כל

כל שהם יותר הי' הארי חליש יותר ואינו ראוי לדרום עכ"ל הרי כמ"ש דהניח בקושיא שי' ר"ת בזה ועי' במהרש"א בתוס' שם ול"ע :

סי' נ"ח משבצות סק"א **כתב** הפ"ת אות ד' דמ"מ בעינן

שיעור ד' טפחים כו'. ומ"מ ההכרח לזה לא ידענא כו'. נ"ב בשו"ת ח"ס ס"ס ס"ו הביא קצת מקור לזה מדברי או"ה שהובא בד"מ כאן לפנין שראגין ע"ש שמסיק המיקל כפ"ת ואו"ה לא הפסיד אמנם לי קשה בהיפוך דהא המקור הדין דבלא ידעה או בכח סגי בפחות מי' טפחים למדו הראשונים מהא דאר"כ שם בסוגיא הני בכרי המנגחים זא"ז דאי נפלי לארעא חוששין היינו משום דהפילוהו אחרים אף בפחות מי' חוששין והרי בכ"ק דף כ"א איתא למכריסה דתורא עד לארעא הוא ד' טפחים ע"ש ובחי' הרשב"א ח"כ בהנהו בכרי ודאי דפחות מכריסה ועד ארעא מד' טפחים ואפ"ה חוששין ול"ע בזה לדינא :

שם **ובשו"ת** שאגת ארי' סי' ס"ד כ' שהוא דרבנן. נ"ב הח"ס בחשו' שם

דחה דברי השאג"א וסתם שאין בדבריו כדאי לחלוק על הר"ן שכ' דהוא דאורייתא ועוד נ"ל דאפי' להחולקים על הר"ן ופסקו לקולא היינו בעוף הנדרם כיון דחיהו מועט וכיון ששהה מעל"ע קרוב לדאי שלא נתרסקו איבריו ורוב עופות הנדרסים אינם חי במעל"ע וזה כיון שהוא חי כ"כ יאל נוחשש איסור תורה והבדיקה אינו אלא חומרא בעלמא משא"כ בהמה דחיותה רב אפשר דבעי בדיקה מה"ת ואסורה לשחטה ביו"ט עש"ה בדבריו :

שם **ור"י** ראוי לאסור אף בהפס"מ אם ניקב השליא דודאי אין סברא באבר שאין

הנשמה תלוי' בו להטריף בריסוק. נ"ב מדבריו אלו מבואר דדוקא באבר ששייך בו איזה טריפות אזי טריפה בריסוק מ"א"כ אם אין שייך בו טריפות כשר גם בריסוק והא דאמר ר"נ ביה"ר אין בו משום ריסוק הא בלא"ה אין בו שום טריפות ומזה הוליד הפמ"ג דניקב האם טריפה ותלה בו ג"כ טריפות אמנם קשה אמאי לא מנה הרמב"ם פ"ו מהל' שחיטה בין איברים

הנטרפים בניקב והם י"א אמאי לא מנה ניקב האם עמהם ובדאי דכשר כמו שפסק הרמ"א ואפ"ה הי' הו"א דטריפה משום ריסוק שוב מלאחי להדיא כדברי בב"י כאן וז"ל אבל הרשב"א בת"ה כתב כדברי הרמב"ם כו' אפי' מאותו שאם ניטל וניקב כשירה אפ"ה אם נתרסק טריפה הרי דאפי' אבר שאין הנשמה תלוי' בו אפ"ה בנחיריק אסור משום דכתיב לה יותר ובשלמא במחבר שכ' אפי' אבר שאם ניטל כשר אם נתרסק טריפה נוכח לומר דבניקב טריפה עכ"פ אבל בב"י מבואר דאף דבניטל וניקב כשר אפ"ה טריפה בנחיריק ושפיר לריך לומר ביה"ר אין בו משום ריסוק ומתוך קושית הפמ"ג על הרמ"א ז"ל :

שפתי סק"מ **דיינה** כשאר מסוכנת ונ"ת דינו לעיל סי' י"ז ע"ך דבעי

פירכוס כיון שנפלה מגבוה י"ט או שלא מדעתה אפי' בפחות מי"ט כל שאינה יכולה עוד לילך בעינן פירכוס. נ"ב לכאורה תימא הא בסי' י"ז נ"ת דאם מעמידין אותה ע"י גערה או מקל ועומדת אז אין לה דין מסוכנת ולא בעי פירכוס ואמאי התנה כאן רבינו כל שאינה יכולה עוד לילך בעינן פירכוס דמשמע אף כשמעמידין אותה ע"י גערה או מקל ועומדת אפ"ה בעינן פירכוס וגם משמע מדבריו דאם הי' פחות מי"ט אף לא עמדה א"ל פירכוס מדכ' דבעינן פירכוס כיון שנפלה מגבוה י"ט משמע דפחות מי"ט לא בעי כלל פירכוס אפי' אינה יכולה לעמוד ול"ל לדבריו דכאן נשתנה הדין משאר מסוכנת אבל מדברי הב"י בשם מהרי"ק שכ' דבהלכה ד' אמות שוב לא חיישינן כלל והוה כאילו לא נפלה מעולם אע"ג דאח"כ א"י לילך עוד אין לה דין נפולה אלא כשאר מסוכנת דקי"ל דסגי בפירכוס זוטא עכ"ל הרי דלא חילק כלל בין הכא בנפולה לשאר מסוכנת שאם מעמידין אותה ע"י גערה ועומדת לא בעי פירכוס כמו בשאר מסוכנת וכ"ה הלשון ברמ"א דינו כשאר מסוכנת דעלמא משמע לדי במעמידין ע"י גערה ועומדת לא בעינן פירכוס ולא בעינן הילוך דוקא אמנם גם בפחות מי"ט בדאי נמי אמרינן דבעינן שעומדת ע"י גערה בדודאי לא אמרינן דעדיף משאר

מסוכנת

מסוכנת דעלמא והפמ"ג הקיל בפחות מי"ט
 דסגי בעמידת גערה ולאפוקי היכא דנפלה
 בגובה י"ט דבעינן הילוך דוקא לשיטתו אבל
 כפ"מ שמשמע מדברי מהרי"ק אין נפ"מ רק
 כמו שאר מסוכנת דסגי בעמידת גערה ואפילו
 בפחות מי"ט בעינן גערה ודוק:

משבצות ס"ם **עט"ז** דאפי' אינה יכולה לילך
 ותוך מעל"ע ולא עמדה
 א"ל בדיקה כלל. כ"כ הוסיף בדברי הט"ז
 שאפי' אינה יכולה לעמוד ומ"מ בודאי לא גרעה
 משאר מסוכנת דלריכה פירכוס ופשוט ול"ע על
 הפרמ"ג בסהם:

ס"ם' שפתי סק"ה **א** יוקה בקטנותה מטמאה
 להחוס' דיעבד אסור.

נ"ב אבל נראה אם ינקה מקטנותה מס' טריפה
 כגון בוקא דאטמא דשף מחיים ולא נוכל לידע
 אי אייכל ניבי' דמוחר חדא די"ל ס"ס ס' שמא
 כשירה ואת"ל טריפה שמה כהפוכים דכשירה
 שינקה מהטריפה מותר ועוד דלפי מ"ש לעיל
 בס"י ט"ז כה"ג דבודאי אם ינק הולד מהאם
 איכא רוב בהולד נגד החלב האסור והוא כמו
 מין במינו דמ"ה ברובו בטל ומדרבנן לריך ס'
 וכאן לא נודע אם יש ס' א"כ הוה ס' דרבנן
 ולקולא וכמדומה שז' סברא זו בס' טוב טעם
 להגאון הרש"ק ודוק ואינו ת"י כעת:

ס"ם' ס"א שפתי סק"ז ד"ה **ודע** בזה"ל אין
 נותניס מתנות

כו' ומיהו בא"י ודאי נוהג כו'. כ"כ הפליתי
 כאן חקר על אנשי מעשה שנחנו לאנשי א"י
 להפריש עבורם מתנות ושלוחו של אדם כמותו
 ובתב וז"ל ואני מסופק כיון דאיהו לא מלי עביר
 כי ירחק ממנו הדרך איך מלי משוי שליח
 וכמ"ש החוס' בנזיר דף י"ב לענין הפרשת
 חלה עכ"ל ודבריו תמוהין מאוד דמעשים בכל
 יום שעושין שליח אפילו במקום רחוק הרבה
 מאוד כגון לגרש אשתו ולא איכפת לן בריחוק
 הדרך כיון דמלד עלמו הענין ראוי למיעבד על
 ידו ואין זה דומה למ"ש החוס' בנזיר גבי חלה
 דהתם הענין מלד עלמו לא מלי למיעבד השתא
 ועי' בס' מחנה אפרים הל' גירושין מה שמחלק

בין דיבור החוס' לענין חלה ובין גבי גט וכתב
 ובזה מיושב הא דיכול לעשות שליח הולכה קודם
 כתיבת הגט אפס שהקשה שם היכא דאיהו לא
 מלי עביר כגון שהוא חולה היכא מלי משוי
 שליח והביא רא"י מסוף הגזול עלים אם הי'
 זקן וחולה דפריך אי דלא מלי עביר עבודה
 שליחא האיך מלי משוי ע"ש בדבריו ול"ע ג"ז
 דהרי חזינן דאף גוסס יכול לעשות שליח היכא
 דהוא בר דעת כגון שחט בו שנים או רוב שנים
 ורמו ואמר יכתבו גט לאשתי הרי אלו יכתבו
 ויסנו והתם בב"ק כבר תי' הנו"ב חלק א"ע
 ס' ס"ט דשם לא מלי משוי שליח לחוב לאנשי
 משמר ע"ש והארכתי בזה בתשו' להגאון מלובלין
 ואכמ"ל:

ס"ם' ס"ב משבצות ד"ה **נסתפקתי** אלא
 שראיתי

לר"מ בכ' וב"ג חייב בכ"ש שלא ניתן השיעורים
 אלא לישראל. כ"כ הפליתי סימן זה סק"ג הקשה
 לר"ל דסבר ח"ש מותר מן התורה ולב"כ לא
 נאמרו השיעורים ואסור אף בכ"ש א"כ קשה
 מי איכא מידי דלישראל שרי ולב"כ אסור ומטעם
 זה כ' דלר"ל שיעורין נאמרו לב"כ עיין שם
 ואשחמיטתי שהוא קושית חוס' חולין דף ל"ג
 ד"ה אחד על ר"ל ותירלו דר"ל לא ס"ל הא דמי
 איכא מידי ולע"ג ובלא"ה משמע דר"ל לא ס"ל
 הא דמי איכא מידי לפנ"ש החוס' שם להקשות
 למ"ד אברמן החי אינו נוהג בחי' ועוף ובב"כ
 נוהג א"כ שייך מי איכא מידי ותי' וי"ל דמ"מ
 אבר מן החי ידיהו אסור משום דבעי שחיטה
 ע"ש בחוס' ולפי זה הא ר"ל ס"ל בנזיר דף
 כ"ט אין שחיטה לעוף מה"ת אם כן הדרא ק'
 לדוכתא ודוחק לומר דמ"מ לריך נחירה מה"ת
 ובע"כ ודאי דר"ל לא סבירא ליה כלל הא דמי
 דאיכא מידי והארכתי בזה במ"א:

שם ד"ה **עוד** נסתפקתי כו' או נימא לישראל
 נפיק ביטול מאחרי רבים משא"כ

לב"כ כו'. נ"ב לכאורה יש להביא רא"י מהא
 דאי' בסנסדרין דף כ"ח לענין עריות ר"ע אמר
 אביו אשת אביו ע"ש ומנא ידעינן דלמא לאו
 אביו הוא ובודאי דאזלינן בחד רובא כדאי'
 בחולין

ע"ז לקנון דמהר"ס ז"ל אין הכרע אי בהמה
 לאברים עומדת. אך לפי ההו"א נראה דנקט
 באופן דנימא דבחי' לאברים עומדת מדנקט
 טריפה מבטן ואי מספקא לי' בהו"א אמאי נקט
 טריפה מבטן הא אף אס רק נטרפה קודם
 חלישת האבר סגי ול"ע והוא האריך בזה ועוד
 בכמה פרטים מעינין זה וגם בתמי' המפורסמת
 שבדבריו כמה שכתב דמשעה שנולדה הוי
 טריפה והתו' בחולין כתבו להדיא בדף ק"ג
 ע"א דאיסור טריפה לא חייל רק בשעה שילאה
 לאויר העולם וא"כ לא הוי איסור טריפה קדים
 ויש לפלפל הרבה אלא שאין רלוני להאריך
 בחבור זה בפלפולים רק מה שנוגע להלכה
 ומה שיש עוד להעיר בדברי הפמ"ג אלו
 הרחבתי בזה הדבור לקמן סי' ק' ומשם ידרשנו
 המעיין :

שפתי ס"ם ס"ג ע"ז הביא בשם נ"ש כו'.
 וס' כ"ש אין ת"י ולא
 ידענא לחלק וכפי הנראה דת"ח וע"ה שוין
 בזה. נ"ב הם נחלת שבעה הוא ת"י והוא בסו'
 ע"ה והביא שם מהא דכ' הב"י בי"ד סי' ס"ג
 בשם הרמב"ן שכל אדם נאמן לומר ט"ע יש
 לי בו ואין לריך ת"ח בדוקא ומ"מ לריך שידקדק
 יפה בדבר עכ"ל ומ"ש שמ"מ לריך שידקדק
 יפה בדבר ר"ל שלריך ט"ע גמור כמו שכתב
 הרשב"א ולא שע"ה אינו נאמן בט"ע קל רק
 חיישינן שמה העין נשקרו כי סבר שמכירו ואינו
 מכירו עכ"ל הנחלת שבעה :

סי' ס"ד שפתי סק"י ויע"י מ"ב דמונהג להניח
 ללע א' לאחוריים
 כו' ומ"ש שם להניח י"ב ללעות היינו עם ב'
 ללעות קטנות המונחים ע"ג חזה. נ"ב מדבריו
 אלו משמע להדיא דמ"ש הש"ך לעיל סי' נ"ד
 בשם הראב"ן דב' ללעות הנחתכות בחזה היינו
 ב' מכל לך ועס י"א ללעות גדולות הם י"ג
 וחשבינן י"ב לחלק הפנים וללע אחד חשבינן
 לאחוריים ודלת כמו שהבין שם הל"ש שכוונת
 הראב"ן הוא על ללע בלד זו וללע בלד זו דא"כ
 לא הו' אלא י"ב ומה זה שכתב המ"ב שחלק
 הפנים יהי י"ב ללעות והללע הי"ג שייך לחלק
 אחוריים

בחולין דף י"א א"כ ש"מ דגם בב"כ אזלינן
 בתר רובא דשם בב"כ קאי וכמדומה שיש בזה
 בחשו' כו"ב ואין הזמן מסכים לעיין בו כעת
 ועמ"ש בפתיחה לתערובות :

שם ד"ה ד"ע דהוה קשיא לי אהא דאמר רב
 אבר מן החי לריך שיהא בו
 כוית כו' ולא נימא דקרא אחי כו'. נ"ב דברי
 הפמ"ג תמוהין בכלן ואישתמיטתי שהוא קושית
 תוס' חולין דף ל"ו ע"ב ד"ה ור"י ע"ש בסוף
 דבריהם וכל מ"ש הפרמ"ג כאן הם ממש נגד
 דברי תוס' שם ע"י בפתיחה לתערובות מ"ש
 ולע"ג :

שפתי ד"ה ד"ע שאני נסתפקתי בטריפה מבטן
 כמו יתרת אבר ותלש אמ"ה
 ממונו אי חייב משום אמ"ה כו'. דלכאורה אמ"ה
 חל על טריפה. נ"ב לכאורה יש לספק עוד
 ביתרת אבר באופן שכשר אי שייך בו משום
 אמ"ה בהאבר היתר אמנם מדבריו אלו משמע
 דזה לא מספקא כלל ובודאי חייב משום אמ"ה
 וטעמו נראה דלא עדיף מבילה דס"ד דש"ס
 בכורות למיסרי' משום אמ"ה וראי' לזה מסימן
 פ"ד סעי' ע"ז ובש"ך ס"ק מ"ב דתולעים הנמלאים
 בבהמה אסורים משום אמ"ה ע"ש משום דבהמה
 בשחיטה תליא מלתא ואלו שגדלו בתוכם עד
 שלא נשחטו אסורים משום אמ"ה ע"ש בש"ך
 מוכ"ש כאן דהוא אבר נומש ויונק מן הבהמה :

שם סק"ג ד"ה ד"ע שאני נסתפקתי. נ"ב ע"י
 מ"ש ע"ז, והנה הקשה
 לי החריף מו"ה ישעי' קלונימוס מפה על גוף
 ספיקו דלפמ"ש בדבור שאח"ז דבערקוס אין בו
 בשר כ"א עור וגידי ועלם הם כן הוי איסור
 אבמ"ה איסור כולל דמגו דחל אערקוס דאין
 בו משום בשר מ"ה חייל נמי אאבר שיש בו
 בשר ובכה"ג הוי כולל אף דהנכלל הוא יותר
 מהכולל כמבואר בתו"י נדרים (ב:) ואף דזה
 תלוי אי בהמה בחי' לאברים עומדת אי לא דאם
 נימא דלאו לאברים עומדה א"כ לא חל עדיין
 על הערקוס המחובר בבהמה איסור אבמ"ה
 ולא שייך לומר שיהי' משום הערקוס איסור
 כולל על האבר החלוש והפמ"ג ז"ל באמת כתב

אחוריים גם דברי הפרמ"ג שם בס"י נ"ד שפתי
 סק"א סותרים א"ע לכאן כאשר הארכתי בזה
 שם ויש שם ט"ס עמ"ש שם והן מהאמור חבין
 שמ"ש בנוב"ת סי' ל"א וז"ל ע"ד הבשר שבין
 ללע י"א לי"ב בודאי יש שם חלב והמנקרים
 בשר אחוריים הם מנקרים זה כו' ואם אין
 בעיר מנקרים היודעים לנקר אחוריים יעשו
 הללע רק אחד עשר ללעות עכ"ל ופי' בנו
 הגאון מהר"ש בשו"ת שיבת ליון סי' כ"ז שהעולם
 טועים במה שראו בחשו' מ"ב שכתב המנהג
 ללעות ל"ג פנים י"ב ללעות כו' וסברי שהוא
 מונה י"א ללעות גדולות וא' מללעות קטנות
 אבל הוא טעות כי המ"ב התחיל למנות מן
 תחלת ל"ג הלואר והכנים במנינו גם ב' ללעות
 קטנות הנחתכות עם החזה א"ס כן לפי לשון
 המורגל חללינו כשכלו כל י"א ל"ג שיש בהם
 מוח אז הבשר שאחרי' שבינה לבין הללע הי"ב
 הקטנה יש שם חלב כו' עד ובמקום שאין בקי
 לריך להשגיח שלא יעשה יותר מי"א ל"ג וכל
 ג' ל"ק שאין בהם מוח יניח ללד אחוריים
 עכ"ל והובא בפתחי חשו' סק"ג משמע מדבריו
 אלו דקרי לי"א ל"ג הכל לחלק הפנים ולא
 חשיב הב' שנקראים חזה א"כ כל הי"א ל"ג
 הם כשרים אמנם ז"א כלל וחלילה להורות כן
 כי מפורסם בכל ישראל שמון הי"א ל"ג הללע
 הי"א האחרונה היא שייכה לחלק אחוריים והוא
 הללע הי"ג עם ב' של החזה ולא עוד אלא
 גם הבשר שבין הללע הי"ב לללע הי"ג אסור
 וכ"כ בס' בית יחזק בדיני ניקור שלכתחילה
 יש להחמיר גם בבשר שקודם ללע הי"ג מהי"א
 ל"ג טוב מלחתי בשו"ת ח"ס שמוסיק גם כן
 לדינא שהבשר בין ללע י"ב להי"ג אסור וע"ס
 הוא בנו"ב ע"ס ובמחכ"ת הפ"ת נתן מכשול
 לפני המעיינים שהביא בסתם דעה זו שלא
 אסר רק אחר הי"א ל"ג ואינו כן רק הללע
 האחרונה מן י"א אלו שייך לאחוריים ודוק:
 משבצות ס"ק ט"ו עמ"ז דהיינו במליחה כו'.
 כ"ב מבואר בכלן
 דגם בגיד הנשה די במליחה בקליפה שהרי
 במחבר כאן חשיב נמי ג"ה ותמונה מאוד

סדבריו סותרין א"ע ממ"ש משבצות סי' נ"ה
 סק"ז ד"ה שאלה חתיכת ירך כו' עד ומיהו
 במליחה בחין ס' יש להחמיר דמפעפע אף
 להט"ז עכ"ל והרי כאן בג"ה מסיק המחבר
 והרב דדי בקליפה ועי' סי' ק"ה ולע"ג. ועיין
 מ"ש להביא עוד ראוי נכונה בפתיחה להל'
 בב"ח ודו"ק:

סי' ס"ה משבצות ד"ה **נסתפקתי** כו' א"ס
 כן חני

מסופק הא דאמרינן חזי לאלטרופי אי הפי'
 הואיל אי יאכל מעט מעט כזית כא"פ יבוא לירי
 מלקוח וכרת מש"ה אסרה התורה ח"ש שלא
 ישכח ויאכל מעט מעט או הפי' חזי לאלטרופי
 דיאכל בב"א עם עוד ח"ש ויהי' שיעור שלם.
 נ"ב החקירה זה חקר כמה פעמים בס"י ס"ב
 ובפתיחה להל' בב"ח והנה א"ס נאמר דהפי'
 הוא חזי לאלטרופי הוא ברוך כא"פ יאכל עוד
 ח"ש א"כ משכחת לה לפעמים שיהי' מותר
 הח"ש כגון בסוף ימי פסח דא"ס יאכל ח"ש
 ולא יהי' עוד שהות לאכול הח"ש השני דיהי'
 לילה ואז יהי' מותר מדאורייתא זכן בגזיר
 בכלות ימי נזרו ח"ש מותר מה"ת וכנראה
 שדיברו מזה הגאון רעק"א והלל"ח ולפי זה הי'
 נוכל להרץ קושי' חוס' בשבועות דף כ"ב בהא
 דאיבעי נזיר שנשבע שלא אוכל חרלן בכמה מי
 נימא דלהתירא משתבע היינו ח"ש והקשו חוס'
 הא ח"ש אסור מה"ת ולפי הנ"ל א"ס אמנם
 יש ללמוד ד"ז מהא דק"ל דאסור לגנוב או
 לגזול כ"ש מדאורייתא עי' בח"מ וברמב"ם
 וביאר בה"מ הטעם דכמו בכל איסורין ח"ש
 אסור מה"ת ושם הא לא שייך חזי לאלטרופי
 בהוך חכילת פרס דתיכף שגנב או גזל פחות
 משו"פ הא מחל ובע"כ דהפי' הוא משום
 דילטרף בב"א ודוק ועיין מ"ש עוד בפתיחה
 לבב"ח:

סס"י שפתי ד"ה **והנה** הטור וכו' ויש לראות
 דב"נ אין מלווה על

השיחוף. נ"ב הנה החריף מזה"ל ישעי' קלונימוס
 מפה הראה לי בספרו של זקיני הגאון בעל
 ברית שלום שהי' בזמן הש"ך כתב טעם הגון

ע"ז והוא דהנה החוס' כתבו על טענת אוה"ע כלום כפית עלינו הר כגיגית כמו לישראל ואף על פי דישראל הקדימו נעשה לנשמע שמא היו חוזרים בהם כשראו אש הגדולה שילאה נשמטן עכ"ל והיינו כדאמר ריב"ל שכל דבור שילא מפי הקב"ה פרחא נשמטן שנאמר נפשי ילאה בדברו נמלא שבדבור הרשטון אנכי הי' בלא כפייט ההר עליהם וא"כ אין לב"י שום טענה ע"ז מפני שלא כפה ההר עליהם דהרי גם על ישראל לא כפה ואפ"ה קיבלוהו לכן גם המה מחוייבים לקיים דיבור זה המורה על קבלת הלהותו ית"ש אך הדיבור השני לא יהי' לך המורה על אזרחת השיחוף שלא נעבוד לשום אלוה זולתו ית' יש לאוה"ע טענה כלום כפית עלינו הר כגיגית כדרך שעשיה לישראל כי לאחר הדיבור הרשטון פרחא נשמטן ולא רלו טוב לקבל עד שכפה עליהם ההר כמו שכתבו החו' ואומרים אוה"ע אס גם עלינו כפית ההר היינו ג"כ מקבלים אותו לכן שפיר אינם מוזהרים על השיחוף עכ"ל בפ' האזינו ואס כן מתורץ קושית הפמ"ג כאן ודו"ק :

סי' ס"ו שפתי סק"י דר"ך בחד נמי יש להחיר. כ"ב לכאורה קשה דמה בכך שהוא מדרבנן הא הוי ס"ס לאיסור ס' שמא הגדולה האסורה וס' שמא שוין נמי חסורה בס"ס ובס"ס לאיסור אף בדרבנן לחומרא כמבו' סי' ק"י :

שם סק"ג וצריך לומר דסובר הבילה בקליפתה הוי איסור בלוע כיון שהוא עם הקליפה ומשום הכי מודה לו דאין בלוע יולא בלא רוטב. כ"ב מכל זה משמע דהא דקי"ל אין בלוע יולא בלא רוטב הוא אפילו כשהאיסור לא סר עדיין כגון באס נחתך עוף לחתיכות ונמלא הלב דבוק בחתיכה אחת אע"פ שאוהה חתיכה שהלב דבוק בה חסורה אס אין בה ס' נגד הלב מ"מ אין אוסרת שאר חתיכות שאללה בלא רוטב וכמ"ס המ"ב בחשו' סי' ס"ט הביאו הפרמ"ג בשער הערובות כוף חלק ב' ובק"ה ס"ק ל"ח דהא כאן האיסור בבילה הוא בעין ואפי' החולקים אינו מטעם זה רק משום

דקליפת הבילה מנוקבת או דהקליפה הוא כמו כלי הא בלא"ה אמרינן דמיקרי רק בלוע ומכח זה יש לתמוה מאוד על הגאון חו"ט דעת סי' ע"ב סק"ב שכ' בפשיטות להיפוך וז"ל דבשעה שאיסור בעין מונח על החתיכה אף שאר חתיכות נאסרין ולא שייך לומר אין בלוע יולא כמבו' סי' ק"ה סעי' ט' בהג"ה עכ"ל ודבריו הס נגד דברי המ"ב הנ"ל ונגד דברי הפוס' כאן והקושיא מק"ה כבר ישב הפרמ"ג שם בסו' ק"ה הנ"ל ועי' במ"א הל' פסח ר"ס תמ"ז לענין מלה כפולה ול"ע ושם הארכתי :

משבצות ס"ק ה' ןייץ לראות כו' ע"ס ק"ט בהג"ה יבש ביבש שנודע.

כ"ב ל"ע דהכא הא מייירי שלא נודע עד אחר הלישה כמ"ס הט"ז להדיא והעירני לזה החריף מוה' ישעי' קלונימס מפה :

שם בסוף הס"ק בתב הבל"י בשם המגן אברהם דבילה בקמח

הוא מין במינו כמבו' סי' ק"ב ולא ידענא דהתם ביותר מס' דלהוי דשיל"מ אמרינן כל דלתקן העיסה הוה מב"מ ולא בטיל אבל בפחות מס' דבטעמא חליא מילתא כו'. הנה א"מ ואסור. כ"ב ל"ע שלא הביא דברי הט"ז סי' ק"ב סק"ו שכחב כן להדיא לענין דבר הבא לתקן דהוה מב"מ רק לענין חומרא דשיל"מ ולא לענין קולא דמין במינו יעו"ש ול"ע רב :

סי' ס"ח משבצות סק"ח עט"ז ור"ל דהתרגולת אסורה כ"ק

שבלעה ממחבת חולבת ב"י ואוהה הקליפה אסורה בהנאה. כ"ב תמוה מאוד דבשר עוף בחלב מותר בהנאה ואולי ט"ס יש בדבריו ולע"ג :

שפתי ס"ק ב"ו ןצ"ע מא"ח סי' תנ"א כו' ואי ע"י עיראוח הרבה בלוע

בכולו מה מהני הגעלה ע"י עירו דאין מפליט בפ"א כ"א כדי קליפה. כ"ב בחשו' טוב טעם כ' שאין הפי' באו"ה דוקא ע"י עיראוח הרבה בזאח"ז בלע בכולו רק דכוונת האו"ה הוא כיון דקי"ל כבולעו כך פולטו אס כן לריכין לערות עליו הרבה רותחין כשיעור כמה עיראוח שבלע

הוך מעל"ע והש"ע סמך על המעיין דאם
 גשחמש בו בעירוי א' די גס כעה בעירוי א' ואס
 הרבה לריך גס כעה לשפוך כשיעור עיראות
 דבודאי יוחר טוב כשפוך בפ"א משישפוך איזה
 פעמים ויסקררו הדפנות בנחיס ע"ש בסי' קמ"ו
 ומחורן קושיהו :

בפתיחה להל' מליחה **ואני** המה על עלמו חיך
 יאמר חלב מתה
 מותר מה"ח והא ליר נבלה ד"ח הוא כמב'ו
 סי' פ"א מהטמאין ומוכח בבכורות דחלב הוה
 כמו ליר דפריך ל"ל גמל כו'. ג"כ דברי הפרמ"ג
 חמה"ן דהא ודאי דבילת נבילה הוא מדרבנן
 כמב'ו סי' פ"ו נושוס דנגמרה מקודם משא"כ
 ליר דהוא לאחר מיחה וכיון דנחנבלה הוה הליר
 שלה אכור שפיר מה"ה ונמלא לענין החלב דהוא יוגק
 כמו מחיים דינו כמו בילת נבילה כמ"ש הפרישה
 נמש ומה שהביא רא' מבכורות דחלב הוה כמו
 ליר מדפריך ל"ל גמל ז"א רא' כלל דשם מיירי
 מזהמה טמאה ואין נפ"מ כלל בין מחיים או
 אח"כ ונמלא דדברי הפרישה נכונים ול"ע :

שם **העיקר** הב' כו' או דאינו נוזל
 כל הדם. ג"כ לכאורה

לריך עיון דאם כן קשה מהימון ס"ו סעיף
 ג' השובר מפרקתה של בהמה אסור לאכול
 מבשרה חי אלא"כ מולחו יפה מפני שמבליע
 דם באברים לכך אסור לאכול באומא וע"ש
 בט"ז וש"ך שהסכימו לזה וביחר תראה בסימון
 כ"ד ט"ו סק"כ מה שהתפלא על הרשב"א יעו"ש
 ואס נימא כדברי הפמ"ג כאן דהמליחה אינו
 מוליא רק משטח פני החתיכה אבל בפנים נשאר
 דם רק דהוה דם שלא פירש ואס כן גבי שובר
 מפרקת אחאי מהני מליחה והיא קושיא גדולה
 לפענ"ד :

שם ד"ה **ולמינעם** החמישי כו' אס לרכך שרי
 דבחהיכה עבה נכנסין המים .
 ג"כ ולכאורה הא כתב בשפתי ססק"ג דלרכך
 בעינן שיוחה מב' לדדין דוקא וא"כ למה יחיר
 כאן להטעם דלרכך אף שפני החתיכה הי' חוץ
 להמים ול"ל דשם אינו ממעט רק בהודח מל"א
 דלא מהני או י"ל דכאן כיון שנסרה ח"ש גוף

החתיכה עדיף טפי ומהני אף כשפני החתיכה
 חוץ להמים ודו"ק :

משבצות סק"ג **לדידן** דעיקר הטעם לרכך .
 כ"כ לכאורה לריך עיון
 דבשפתי סק"א כתב שאין מחויקין עיקר הטעם
 כהמרדכי ול"ל דכוונהו כאן הוא להט"ז דלא
 הביא כלל טעם המרדכי רק טעם הר"ן שהוא
 לרכך ועי' ס"ק שאח"ז :

שם סק"ט **אף** שהו וגמלח כו' בחי' רעק"א כאן
 כתב קשה לי דלכאורה דוקא
 בשהו אבל בלא שהו כיון דיש היחר לללי
 כדלקמן בסי' ע"ו סעי' ז' לא מיקרי הפס"מ
 לדעת הט"ז לקמן ס"ק ט"ז יעו"ש ולכאורה דבריו
 ז"ע דלמאן מקשה אי לדעת הט"ז הא הט"ז
 באמת ס"ל לקמן בסי' ע"ו סק"ז דאסור אף
 לללי וא"כ מקרי שפיר הפס"מ לדידי' ואי להש"ך
 דס"ל דמותר לללי הא הש"ך לקמן בס"ק כ"א
 חולק באמת על הט"ז וסובר דאף שמוחר לללי
 חשיב הפס"מ שפיר וכ"כ השפתי לקמן סס"ק
 כ"א דדין זה שפיר בין להט"ז בין להש"ך ואפשר
 דכיוונה הגאון רעק"א להקשות על הט"ז מלשון
 הרמ"א דמשמע מלשונו דלא נמלח רק מעט ולא
 שהו הוא מעלה יוקר ולשיטת הט"ז הוא גרוע
 מטעם שמוחר לללי לשיטת הרמ"א לקמן בסי'
 ע"ו אבל להט"ז גופי' באמת אחיא כהגון וכמו
 שכתבתי :

שם סק"י **ולפי"ז** לכאורה אן מוכין שטרא
 לבי חרי כו'. ג"כ הגאון
 רש"ק בהגהותיו ליו"ד כאן השיג ע"ז דל"ק כלל
 דכיון דמידי דרבנן היא אזלי' תמיד לקולא לכך
 בהפס"מ סומכין על טעם לרכך ומותר על ידי
 הדחה ומליחה שנית ואס הודח רק מעט או
 שיש ס' סומכין על טעם דם בעין ומותר אפי'
 בלא מליחה שנית והכי קי"ל בכ"ד במילתא
 דרבנן יע"ש שהביא בסוף דבריו ס' חו"ד שמפרש
 כן בפשיטות שמוחר בלא הדחה ומליחה שנית
 ולא הביא כלל דברי הפמ"ג וכ"כ עיקר עכ"ל .
 במחכ"ס העיד בשם החו"ד להיפוך ממש שהביא
 בחידושים ס"ק י"ד דברי הפמ"ג דביש ס'
 מותר ע"י הדחה ומליחה שנית דוקא וסייס וכ"ג
 עיקר

עיקר ובנוף קושית הרש"ק דדברבנן אולינן תמיד לקולא אשתמיטת' דברי החוס' בילה דף י"ד שכתבו להדיא דגם בשל סופרים היכא דיש נפ"מ בין הטעמים קולא וחומר' לכל חד לריך לאחו תמיד החומרות ע"ש ד"ה איכא בינייהו לכך לרקו דברי רבינו הפמ"ג :

שם ד"ה **ואיכא** לעיונא כו' ושם העליתי דהוה ד"ה. נ"ב עי' בס' חו"ד סי' ק"ה סק"ה הוכיח מאו"ה כלל ו' דין כ' דכבוש נמי אינו אלא מדברבן ולפ"ו ס' אס נכבש מעל"ע מותר ע"ש בדבריו דטעם דאו"ה כיון שאין ראוי למוצח :

סי' ס"ט משבצות ס"ק ב"א ד"ה **עוברא** : בא לידי

כו'. ובנידון השאלה עיקר ההיתר דהוה כעין ס"ס שמא הלכה דיש ס' בחתיכה ושמא נ"ט בר נ"ט ונ"ט לפגס. נ"ב תימא ל"ל לומר הם' משום דיש ס' בחתיכה נגד כל המלח דלכאורה נראה דהחוס מכחיס זה דא"כ נימא בחתיכה שיש בה ששים לטרות יהי' מספיק ליטרא א' מלח וזהו מהנמנע שאף לשלשים אינו מגיע והא דא"י לקמן בבשר שנחבשל בלא הדחה אחרונה דיש שלשים נגד דס והמלח היינו לאחר שכלה כל הלחלוחית שבו וס' ת"ח אינו ת"י ואמאי לא כ' הטעם משום דאין בלוע מהמלח יולא בלא רוטב להבשר כמבוב' בס' נ מקור חיים הל' פסח סי' חמ"ז ס"ק י"א בשם הפרמ"ג שכתב סברא זו דאין מוליא טעם הבלוע מהמלח ע"ש הגם שהפר"מ סותר א"ע בזה שבס' תנ"א באו"ח ס"ק ל"א כתב בעלמו שבנידוך או נפרך כקמ"ז ל"ש בולע ומכ"ש. במלח שנימוס לגמרי מ"מ הרי המקו"ח מביא בשמו בפשיטות דמיקרי בליע וא"י בלא רוטב ואפשר לומר דכוונה הפרמ"ג הוא מנשח דחיישינן שחתך בהסכין שומן ואף באב"י נמי אסור דבדבר חרוף לא שייך נו"ע לפגס ובבלוע שמן הא קי"ל דיולא אף בלא רוטב ומכא זה תראה במחכ"ת הטוב טעם סי' קפ"ב שגנה בזה וו"ל גם לא ראה דברי הפרמ"ג בחתכו המלח בסכין של חלב ולמה לא החיר מכח דאין איסור בלוע יולא בלא רוטב ולמה לא

חקר אם היה הסכין בלוע מדבר שמן או כחוש ובע"כ במלח לא שייך זה ותמוה לי שמורה הוראה ידמה מלח לדין אין איסור בלוע יולא מחתיכה לחתיכה בלא רוטב עכ"ל והך רואה שגדולים חקרי לב סוברים כן המקו"ח והפמ"ג וביותר שהוא באותו חשו' מביא דברי מקו"ח לענין אחר ובע"כ כמש"ל ודוק ועמש"ל סי' ל"ו לתמוה על הגאון בס' חות דעה שם :

שפתי סק"ג ד"ה **כתב** המ"י כו' דמש"ה אסר הבשר לבישול דהדחת

העור לא שייכה לבשר. נ"ב דבריו תמוהין לכאורה דא"כ אף במלח חוץ ג"י לא יושל הדחת השומן שמבחוץ להבשר אא"כ הפשיט העור קודם המליחה לדעת חמיו ז"ל וא"כ סותר דברי עלמו שהחיר במשכנות כאן ס"ק י"ג בעוף שלא נפתח שמוהר לבשלו דהוה בחתיכה עבה וקשה הרי הוי כמלח בלי הדחה דהא לא הודח בעבר השני וגם נמלח ע"ג העור ואין מושל הדחת העור להבשר והפרמ"ג סיים כאן שמא הו"ך ג"י דמהני הדחה היינו לרכך בעיני נושני הגדדים שיודח לא מלד א' עכ"ל והרי בחתיכה שלא נפתח כתב בהדיא שם דהוי בחתיכה עבה וע"ש במה שהשיג על שע"א ואם במליחה היקל מלד שלא נפתח הוה בחתיכה עבה מכ"ש לענין בשר ששהה ג"י דהוא רק מחומרת הגאונים ובטל ברוב דודאי מהני אם לא נפתחה ונ"ע לכאורה :

משבצות סק"ג **וה"ב** יי' כלל ט"ו הקשה על הע"ז כו' ואולי הק'

דמנהג בעלמא הוא. נ"ב ל"ע שכ' בלשון אולי הלא בהדיא מבואר כן במחבר לקמן ס"ס ע"ב דהריאה נהגו לקרעה ולפתוח הקטקנות כו' אבל מדינא א"ל וחי' גם על הט"ז כאן למה הולרך להביא זאת ועימ"ש בשפתי סק"ג על דבריו בכאן :

משבצות בק"י **הא** ליחא כמו שכתבתי. נ"ב דבריו כאן מגומגמן ועי'

בהגהות מהרש"ק ועי' מ"ש לקמן סי' ע"ב שפתי סק"ד לפלפל בדבריו אלו, ועימ"ש בשפתי סק"ק י"ג כאן בלא שיהי' ולא נמלח רק לללי יש ללדד להחיר לללי עי' לקמן סי' ע"ו שפתי סק"ק ע"ו משמע

משמע דפשיטא ליה בלא שהה דמוחר לללי ואפי' לבשלו אחר ללי' נמי הסיר שם משום דללי מוליא הדם שע"פ ע"ש ולע"ג:

משבצות ס"ק י"ו י"ז רולין לומר משום דם בעין ודחה. נ"ב לכאורה

קשה מאד על הל' דהיה מחרלים דס"ל דמשום שלא ס' דס א"ל להדחה קמייחא א"כ האך יפרנסו הסוגיא שם דף ל"ג דפריך אי בקדשים כי ילא מהס דס מי מכשיר והא אמר רחב"א אמר ר' יוחנן כו' ע"ש לימא דאס ילא מהס דס הא בעי הדחה במים לשיטה זו וא"כ הוכשר שפיר במים ומה בכך דס קדשים אינו מכשיר ובע"כ לריך למינקט דלא ילא מהס דס לשיטתם והוא קושיא גדולה אמנם לאחר עיון י"ל דהיה מחרלים ס"ל כשיטת הרא"ה שמפרש רבינו הפרמ"ג בס"ק א' שהדחה ראשונה הוא רק שמה ישכח לאחר פליטת כל לירו לפ"ו נאמר דבקדשים לא שייך זה כלל חדא דכהנים זריזין הם ולא ישכחו ועוד דאי יניחו אותו עד לאחר פליטת כל לירו דהוא אחר מעל"ע יהי' נותר ולכך א"ל הדחה קמייחא כלל ועדיין ל"ע ובמ"א הארכתי:

שם סק"י"ז ובי"ש ראי' מהי' ק"ה דבאין שמונית די בקליפה לא

הביטתי דמה ענין מליחה לכאן. נ"ב פי' דהא כאן בבישול איירי וכן הקשה החו"ד ומה שתי' החו"ד הוא תמוה מאד שכ' דהט"ז ס"ל כדעת הפוס' דנגד דס לחוד יש ס' בחתיכה גופה רק דנגד דס ומלח ליכא ס' לכן כתב דהמלח נעשה נבילה וע"ז הקשה אימת נעשה המלח נבילה אי בבישול הא הרש"ל כיון דס"ל איסור דבוק הוי הכל כחתיכה א' ונתבטל הדם בחתיכה והמלח ואי דנאסר מקודם במליחה הא מליחה אינה אוסרת יותר מכ"ק ובאיסור שהוא כ"ק לא אמרינן דבוק ע"ש בדבריו וקשה לפי"ז דא"כ אמאי בעינן לשער נגד המלח כלל כיון דהט"ז מסיק דהמלח לא נעשה נבילה ונגד הדם מסתמא יש ס' א"כ אמאי לריך לזירוף הקדירה לבטל המלח ואף נגד הקליפה א"ל לבטל דבכ"ק אין אומרים חנ"ג ודו"ק ולולי דמסתפינא אמינא להיפוך ממ"ש החו"ד אחר שהוא בעלמו העיד

על פי' שהוא לחוק ולזה נאמר כך דב' טעמים יש הא דלריך ששים עגד כל המלח א' דהמלח נעשה כולו נבילה וזה יולדק לסברת רש"ל דס"ל לקמן בס' ק"ה דמליחה אף בכחוש אוסר כולו וממילא לשיטתו הוה איסור דבוק כיון דלא ס"ל דנמס המלח משא"כ לדידן דבכחוש אינו אוסר יותר מכ"ק שוב לא שייך חנ"ג כמ"ש החו"ד בשם הש"ך בס' ז"ב [וכ"ה בס' כ"ב סק"י] ול"ל דלכך בעינן ס' נגד המלח משום דלא ידעינן כמה דמא בלע אבל המלח עלמו הא לא נאסר רק כ"ג ולכך לא שייך למימר צי' דבוק דהמלח בעלמו לא נאסר יותר מקליפה וכנ"ל:

משבצות ס"ק כ"ד וראיתי בנה"כ הרגיש בזה. נ"ב דברי הנה"כ

בהשגתו תמוהים שכ' דאיתחזק איסורא כאן והלא כתב הט"ז ס' קכ"ז סק"ז דלכך מהימן ע"א על חתיכה שהיא מנוקרת דלא איתחזק הבשר לאיסור כלל אלא משום גידים או חלב שיש בו ואסור רק מחמת ספק כו' ואין שייך כאן לומר דאיתחזק אסורא בהיהא חתיכה עכ"ל ע"ש וא"כ מ"ש כאן באיסור דס ול"ל דבשלמא גבי ניקור הגידים והחלב הם בפ"ע והכשרה הוא בפ"ע לכך נאמן ע"א לברר כמו ב' חתיכות חלב ושומן דנאמן לברר כמ"ש הפוס' משא"כ גבי איסור דס דמטורב בכל החתיכה ול"ע:

שם ס"ק ל"ה ד"ה כתב כו' וכובר ה"ה חר"ל ושאר דברים חשובים

כל שלא ניכר בפ"ע לא הוה ד"ח. נ"ב דבר זה תמוה לכאורה מתום צילה דף י' ד"ה איכא חד דמטורב בהו וא"ת וליבטל ברובא וי"ל דב"ח חשיבי ולא בטלי א"ג דשיל"מ ושם לא הוכר איסור בפ"ע מעולם ועי' מ"ש לקמן ס' ק"ב בפמ"ג שם:

שם ס"ק ל"ח ד"ה ור"ה חמץ נפסח כו' ולפי זה היתר בהיתר מ"ה לא

בטל להר"ן כו' יע"ש. נ"ב בעיקר דבריו הערותי בס' ק"ב דלפי מ"ש החוס' בזבחים ובמנחות דף כ"ב בשם ר"ת דהא דר"י ס"ל מב"מ לא בטיל הוא דוקא בלח בלח כמו שילוף מדם הפר חודם השעיר דהוא לח בלמשא"כ ביבש ביבש מודה

מודה ר"י דבטל שפיר והביאו הוא עלמו לקמן
 סי' ק"י משבולות סק"ח וא"כ סותר דברי עלמו
 דכאן ביבש מיירי א"כ דבריו שבכאן ל"ע גם
 לכאורה עיקר דברי הש"ע כאן ל"ע במ"ש בשם
 התה"ד דלא הוי דשיל"מ משום דמוחר לללי
 דלללי לא נאסר מעולם כמ"ש הט"ז ס"ק ל"ה
 ולדברי הר"ן בנדריים שם אדרבא זה גרע במה
 שגם עכשיו יש לו היתר ע"ש ולפי שהדברים
 אלו שייכים לקמן סי' ק"ב קלרתי :

שפתי ס"ק פ"ג ד"ה כתב הל"ל כו' עד מה"ח
 לומר כן. נ"ב ע"י
 כס"י ל"ה שפתי סק"ח שהביא ג"כ דברי הל"ל
 אלו וחמה עליהם גם כן ושם הארכנו בישובו
 לדינא ושייך ג"כ לכאן והמעיון ימלא מרגוע
 לנפשו ע"ש :

בשבצות ס"ק ב"ט ד"ה עו"ד יש לחקור כו'
 בפחות מס' מה
 הדין ויראה לאסור. נ"ב ל"ע דנראה דאישתמיטה'
 דברי הט"ז בס"ס ע"ג ודברי עלמו שם שכ'
 להדיא לאיסור ואפי' בכבד מספקא לי' שם ומיהו
 לשון הט"ז שם מחוסר הבנה כמו שסיים רבינו
 שם ולא ידענו כונתו ועמ"ש שם :

שפתי ס"ק ס"ז דאורחיה בהדחה ולא משתלי
 וכ"ת מאי קמ"ל.
 נ"ב לכאורה ל"ע דכיון דבעינן הדחה אלמא
 דיש דם ע"פ וא"כ אם ימלח בהכלי בשר יהי'
 נבלע הדם בתוך הבשר ומאי מהני אח"כ הדחה
 בהוא רק מבחוץ ויש ליישב קלט ודו"ק :

שם ס"ק ע"ו עש"ך הביא דברי הרש"ל.
 נ"ב הגאון רעק"א
 תמה על הרש"ל במה שכ' דמדאורייתא חד
 בתרי בטיל וע"ז הקשה הא דם בבשר הוה
 מבח"מ וטעם כעיקר מודאורייתא ע"ש בחי'
 כאן ונלפע"ד דהכוונת הרש"ל הוא דהחתיכה
 שהיתה למעלה מליר נחבטלה מוקדם ביבש חד
 בהרי דאז בטיל שפיר אלא לענין שאח"כ אסור
 לבשלם פחות מס' כמ"ש הש"ך לעיל ס"ק נ"ח
 לענין חתיכה שנחבטלה בלא מליחה דאף מתחילה
 נחבטלה ברוב ביבש מ"מ בבישול אח"כ לריך

ס' ע"ש וקמ"ל הרש"ל דכאן בלמעלה מן הליר
 יש לסמוך הדעה המסרת עכ"פ לענין זה דאי
 נמלחה אח"כ כדיון בכלי מנוקב ומחמת דנאסר
 מוקדם מטעם פירש ממקום למקום בטל בחד
 בתרי ביבש שוב אפי' לאחר הבישול מותר אפי'
 בפחות מס' והא שכח דמודרבנן אסור היינו
 בבישול לאחר שנחבטל ברוב יבש מ"מ מחמרינן
 בעלמא כמ"ש בס"י ק"ט וכמ"ש הש"ך הנ"ל
 לענין נחבטל בלא מליחה מ"מ כאן מקילין
 יותר משם ומותר לבשל אף בפחות מס' כיון
 דכבר נחבטל ביבש כן כ"ל נכון :

שם סקפ"ט וכו' לאחר שיעור מליחה יש
 לעיין כו'. נ"ב בלא"ה
 יש לעיין דהרי עכ"פ מודים כל הפוס' דאף
 לאחר שיעור מליחה בעי הדחה מדם שע"פ
 כמ"ש הט"ז וא"כ אחתי יש לחוש שמא ישכח
 מלהדיח כקושי' הש"ך ול"ע :

סי' ע' שפתי סק"ג וברת"שן הרשב"א דמתיר
 לכתחילה מיירי
 שרולים למלוח לקיום דאורחיה בהדחה דלא
 משתלי. נ"ב מ"מ ל"ע כיון דבעינן הדחה בע"כ
 חיישינן משום טיחה שע"פ בעין וא"כ כיון
 דמלח הדגים יהי' נבלע הטיחה בהם בפנים
 ומאי מהני אם ידח אותם אח"כ כמו שהקטינו
 לעיל בס"י ס"ט שפתי ס"ק ס"ז ול"ע :

שם שפתי סק"ח וכו' הט"ז דס דאורייתא
 קשה הא איהו גופא
 כתב כ"פ דם שמלחו מקילין. נ"ב כן הקשה גם
 הגאון רעק"א אולם קדמם בזה הנה"כ אמנם
 מלבד זה קשה דאמאי לעיל בס"י ס"ט בשכחה
 אי מלחה הקיל מטעם ספק דרבנן עיין שם
 ס"ק כ"ד ובנה"כ שם אכן כדי שלא לשוי'
 כטועה ח"ו נראה דהט"ז ס"ל כאותן גדולים
 דבעלמא לא מיקרי אהחזק איסורא לענין דם
 כיון דאף בשר חי מותר עכ"פ באומלא ולכך
 אם יארע ס' במליחה ס"ל שפיר להחיר בס'
 דרבנן בלא איתחזק איסורא ועי' לרבינו הפרמ"ג
 משבולות ס"ק הנ"ל שכ' ג"כ משום הגאון בעל
 מנ"י דבמליחה לא אהחזק איסורא מיקרי וכן
 חמיד כשאנו מסופקין בהך חתיכה אית לן
 להקל

להקל מטעם ס' דרבנן ולא איתחזק איבור כיון דהי' ראוי לכוס חי משא"כ בדגים שנמלחו עם העופות כבכדון הט"ז שהדגים היו טפילים והעופות נמלחו א"כ בודאי בלעו הדגים דם מעופות ונאסרו גם חי דהרי הוי דם הבא מעלמא אלא שאנו מסופקין אם ילא הח"כ אז שפיר אסורים הדגים דמוקמינן להו אחזקה איסור ובפרט אם נאמר דהט"ז ס"ל כשי' בית יעקב סי' קע"א שהובא בפתיחה דדס החלת ביטולו הוה ד"ת דודאי א"ש דקרי לי' ס' דאורייתא ובכ"מ שאנו מקילין בדם הוא על החתיכה הזאת דאית לן לחוקמי אחזקה דהיחר וכנ"ל :

משבצות ס"ק ט"ז **ולענין** דינא הל"ל סי' חי הקיל בהפ"מ. כ"ב

בחשו' טוב טעם סי' קמ"ה הביא מעשה בבשר שכבר נמלח והודח ששכחו וחזרו ומלחוהו עם בשר שנמלח להוליא דמו ורלה לחדש שם סברא חדשה דאף להסוברים הודח נכתמין נקבי הפליטה היינו באינו נמלח מחדש אזי נסהם כח מליחה הראשונה כשהודח אבל אם נמלח מחדש שוב י"ל דחוזרין נקבי הפליטה להפתח ולהפליט וכי דלדידהו לא מהני מליחה שנית היינו אם בשעת הבליעה לא הי' נמלח ועכ"פ נבלע בו הדם אז לא מהני מליחה אח"כ לומר איידי דפליט ליה יפליט דס דע"ז לבד אין אנו סומכין משא"כ אם הי' נמלח מחדש דאיכא נמי ערוד דנפתחין מחדש נקבי הפליטה אז מהני שפיר וע"ש שמוסיק כיון דהי' עדיין חוץ י"ב שעות והי' הפס"מ וע"ש לזה לקלפו תחילה כדי קליפה ולחזור ולמלחו כדין שיעור קליפה ובכירוף לדדים עוד ע"ש והנה אף מפרמ"ג כאן לא משמע כלל כסברא זו דוק בסי' זה ותראה מ"מ לדינא אפשר לפסוק כן כיון דמשמע דרבינו הפרמ"ג נראה נוטה להקל בהפס"מ דלא אמרינן הודח נסתמין כו' ואפשר דאפי' קליפה לא בעי להפרמ"ג ול"ע לדינא וע"ש בחשו' :

סי' ע"א שפתי ד"ה **הב"ח** הביא רא"י מוכ"ל דאמרינן ולטעמך

ניתי גומרתא משמע דיולא ע"י ללי. כ"ב הארוך

מהש"ך דחה רא"י זו דיש לומר דלעולם אסור מדרבנן ומ"מ בפסח לא גזרו כמ"ש החוס' ריש פ' כילד לולין ד"ה כבולעו ע"ש ול"כ דל"ק דדוקא כשא"א בענין אחר אז הוכרחו להקל איבורים דדבריהם כדי לעשות הק"פ משא"כ שם הא קאי הגמ' דמבע"י מותר בשבירת עלם רק משחשיכה דאסור לריך דוקא גומרתא ואם כן ל"ל להכניס א"ע באיסור הא יכול לעשות מבע"י ושפיר הביא רא"י הב"ח והארכתי בזה במ"ז גם ליישב הקושיא מה שקשה דהכא בסוגיא דפסחים משני אביי על הקושיא דניתי גומרתא משום פקע ורבה חי' משום הפסד קדשים ובחולין דרלה ליליף דאזלינן בחר רובא מקרבן פסח דרחמנא אמר ועלם לא תשברו בו וניחוש שמה ניקב קרום של מוח א"ו דאזלינן בחר רוב ופריך דלמא דמונח גומרתא עלי' ימאי פריך הא אסור ובפרט כמו שמשמע מדברי מרן מהרש"א דף פ"ה חוס' ד"ה כשהוא בחי' הראשון דבודאי יהי' פקע אם כן אסור ול"ע וישבתי במ"א ודוק :

סי' ע"ב שפתי סק"ד **ואם** נמלח הלכ בלא הדחה א' יראה

להחיר באין הפ"מ. כ"ב פי' אם הודח אח"כ ונמלח קודם הביטול אז מותר דוקא ורא"י דהא הביא מסי' ס"ט דמותר בהפס"מ ושם במושבות סק"י פירש הפרמ"ג דאינו מותר בהפ"מ רק ע"י הדחה ומליחה שנית דוקא ובלא"ה מותר כאן בהפס"מ לפ"מ שכ' רבינו אח"ז דהלב מבחון לא בעי הדחה כלל דאין עליו דם בעין וא"כ הוי כהודח מל"א דהשריש לנו בפתיחה ד"ה ודע דאם הדיח מל"א דלשאר השיטות מותר אף בלי הפס"מ ולטעם המרדכי בעינן הפס"מ ע"ש. וראיתי להגאון מהרש"ק סי' ס"ט שפתי סס"ק י"ד שהשיג על הפרמ"ג במה שפי' שאם יש בו ס' מותר היינו דוקא ע"י הדחה ומליחה שנית דומיא דהיקל בהפס"מ והוא דוקא ע"י הדחה ומליחה שנית ועל זה כתב הגאון הנ"ל דליחא דמשום דהוה ס' דרבנן מקילין הכא והכא כקושיא כל השיטות דאם יש ס' סומכין על טעם דם בעין ואם לא הודח כלל ונמלח

ודע כו' על דברי המ"ב אלו שהדין נותן כן
 וחולי הרב מדבר בנוגעין כולן באיסור עכ"ל
 כוונתו בזה לדחות ראיות החו"ד מדברי רמ"א
 סי' ק"ה וע"ז מדחה דשם מיירי שנגעו כולן
 באיסור ועימ"ש לעיל סי' ס"ז לענין פליטה
 מבילה לחברתה שכ' הש"ך דאין בלוע יולא כו'
 אף דאיסור הוא בתוך הבילה מ"מ מיקרי בלוע
 ועוד יש להאריך עמי' ל"ה ואכ"מ:

משבצות סק"ג ד"ה **בתב** המ"י כו' ויש לחוש
 לדעת רש"י כו' דאין

השאר מלרף. נ"ב אף דלכאורה הא גם לרש"י
 אם נפל טיפה על החלק שחון לרוטב מ"מ אותה
 החתיכה עכ"פ כולה אסורה כמב' סי' ל"ב הרי
 דאזתה חתיכה מפעפע הטיפה בכולה אם כן
 נימא נמי איפכא היכא שהלב במקלת שחון
 הרוטב מפעפע הטיפה בכולה ושוב מלרף כל
 האווז לס' ושוב מותר גם לרש"י מ"מ י"ל דרק
 לחומר אמרינן כן היינו באם נפל הטיפה על
 חון לרוטב נאסר כולה כמו דלדין אף אם
 כולה חון לרוטב אסור כולה אף בכחוש אבל
 באם הלב מונח במקלת שחון הרוטב לא
 אמרינן שהעליון יסייע לתחתון רק אם אין
 בתחתון ס' אסור לרש"י וזה כוונתו אחר כך:

אבג במ"ש אח"ז ולפי"ז יש להחמיר גם
 בחלק שחון לרוטב שאסור ולא הוה
 ממ"נ זה תמוה דממ"נ אם נימא דמפעפע גם
 על חלק שחון לרוטב א"כ הרי יש ס' בין הכל
 ואי אינו מפעפע למעלה אחון לרוטב למה
 יאסור ולדעת ר"י פשיטא דמותר הכל כיון דכל
 הקדירה מלרף אם לא שנאמר דכוונתו לרש"י
 דאסור החלק שחון הליך מפני שאין העליון
 מלרף א"כ יאסור שוב אח"כ לעליון כמו שכת'
 הע"ז סי' ל"ב דלרש"י נאסר חלק ההחתון
 מהעליון היינו אם נפלה הטיפה למעלה נאסר
 גם חלק ההחתון מעליון ושוב נאסר כל הקדירה
 ממנה עי' סק"ב שם אח"כ ה"נ נימא להיפוך
 אבל לא דמי דשם נאסר חלק ההחתון מפני
 שיש שם רוטב המערב הטעם ומוליכו בכל
 הקדירה אבל לא מפני זה נאסר חלק עליון
 שאין בו רוטב מן ההחתון וגם שם הרבה
 חולקים

רק שהוא הפ"מ סומכין על טעם של ריכוך
 ומותר ע"י הדחה ומליחה שנית דוקא עד כאן
 לשונו. אמנם דבריו ל"ע דהרי בתום בילה דף
 י"ד א' ד"ה איכא בנייהו כתבו וז"ל ופסק ר"י
 דיש לאסור בכל ענין דאזלינן לחומר אע"ג
 דבשל סופרים הלך אחר המיקל הואיל ולכל
 או"א יש קולא וחומר מכל לר' עבדינן לחומר
 עכ"ל ומה זה שכ' דעבדינן תמיד לקולא וכן
 הביא בשער המלך ראי' מר"ע דליקט אחרוג
 ונהג בו ב' עיבורין אף דשי' החום דמעשר
 חילן הוא רק דרבנן לכן קושייתו ל"ק כלל ומה
 שמיסיים ומלאהי אח"כ בס' חות דעת שנופרש
 כן בפשיטות שמותר בלא הדחה ומליחה ולא
 הביא כלל דברי הפרמ"ג עכ"ל זה ל"ע ביותר
 דאדרבא החוות דעת בחי' ס"ק י"ד כתב והמ"מ
 מלריך הדחה ומליחה שנית ביש ס' וכן עיקר
 עכ"ל [ואולי ט"ס והמ"מ ול"ל והפ"מ וכיון על
 הפרמ"ג] אבל חזינן דפסק כן להדיא בכך דברי
 הגהות מהרש"ק אלו לע"ג:

שם סק"ה ב"ר שאין בחתיכה ס' אז בעינן ס'
 נגד כל החתיכה. נ"ב ואם

העוף הי' שלם עם הלב בשעת הבישול ואח"כ
 הוליאו מהקדירה והי' עדיין רותח שהי"ב
 וחתכוהו נאסרות כיון דשוב ליכא ס' ודבר גוש
 דינו ככ"ר ואין לומר דבר הבלוע א"י בלא רוטב
 כו' ועוד דבשעה שהאיסור בעין מונח על
 החתיכה אף שאר חתיכות נאסרין ולא שייך לומר
 אין בלוע יולא כמב' סי' ק"ה סעי' ט' בהג"ה
 דבעינן ס' נגד כל החתיכה עכ"ל החות דעת
 סק"ב אמנם תמהני שכ' בפשיטות היפוך דברי
 המ"ב בתשו' סי' ס"ט הביאו הרב פרמ"ג בשער
 התערובות סוף חלק ב' לאחר שהאריך כ' דאין
 בלוע יולא מחתיכה בלא רוטב ואפילו לא סר
 עדיין הבעין עד"מ לב דבוק בחתיכה ונוגעת
 החתיכה באחרות הם מותרין ואף שהלב נוגע
 בחתיכה וחתיכה באחרות עכ"ל המ"ב ועיין שם
 צפרמ"ג מה שסיים שם לענין מלה כפולה וז"ל
 ול"ע דודאי אף שהוא בעין מ"מ בלד אחר
 הוה בלוע ע"ש דמשמע שהסכים להמ"ב וכן
 כ' הפרמ"ג להדיא בס' ק"ה שפתי הקל"ח ד"ה

חולקים על הט"ז בזה וגם הט"ז לא החמיר כן רק בבב"ח ולא בשאר איסורין ולכן דברי הפמ"ג ז"ע בזה במה שהחמיר בחלק עליון. ומו"ש אי יודעין בודאי שהלב חוץ לרוטב ממו"כ מותר וגם לרש"י הא הולכת בכל החתיכה ויש בכל החתיכה ס' ואם ספק אסור היינו דחיישינן שמא הי' מונח חוץ לרוטב ואין העליון מלרף ואף דהוה סד"ר דס שבישלו מ"מ כיון דדרך להתהפך אסור. ומ"ש דאם מונח הלב חוץ לאווז ויש שאר בשר היינו דבאווז לבד הי' ס' לכך מותר ממו"כ דאם נכנס באווז הא מתפשט בתוכו ויש ס' נגדו אלא דשאר בשר אסור כיון דאין בו ס' נגדו א"כ נאסר הבשר דלא מלרפין האווז ואח"כ אוסר הבשר לאווז כיון דאין באווז ששים נגד כל הבשר אמרינן בי' חתיכה נעשה נבילה. וזה תמוה דלפי הכרעת רמ"א בסי' ז"ב דלא מחמירין בשאר איסורין כ"כ לומר דאין כל החתיכות מלרפות כשי' רש"י ולומר שוב דחנ"כ וילטרך אח"כ ששים נגד כל החתיכות והי' מהראוי להיות האווז מותר באם יש בה ס' נגד הלב לבד ולא בעינן ס' נגד כל החתיכות וז"ע:

משבצות סק"י **ולרזק** י"ל הטור לשיטתיה כו' ומחיר אף אותה החתיכה יע"ש אלא שי"א שמא נשארה לבדה ברוטב כו'. נ"ב לכאורה אינו מובן כיון דהטור ס"ל דל"א חנ"כ וגם אפשר לסוחטו מותר אם כן מה יש לחשוש עוד שמא נשארה לבדה ברוטב וז"ע: שפתי סק"י **ובתשו'** הרב ס' ז"ה הביא הטעם שמא פ"א חוץ לרוטב כו'. נ"ב לכאורה יש להקשות הא לשי' הרב לקמן בסי' ז"ט ש"ך סקט"ו דבלא נודע לא אמרינן חנ"כ א"כ מה בכך דהי' חוץ לרוטב הא לא אמרינן חנ"כ בלא נודע והשפתי שס ס' ז"ט נסתפק בשאר איסורין בהפ"מ והארכתי בזה במ"א אכ"מ ואולי ית' שס בל"כ ודו"ק בזה:

סי' ע"ג משבצות סק"ח **דבישר** שנחשבל בלי מליחה ויש נגדו ס' דאסורה אותה חתיכה ואם נפלה לקדירה

אחרת אסור כשאין ס'. נ"ב לעיל בסי' ס"ט משבצות סקכ"ט כחב וז"ל עוד יש לחקור אם נפלה אח"כ אותה חתיכה לקדירה אחרת בפחות מוס' מה הדין ויראה לאסור כו' עיין שס ז"ע דנראה דאשהמיטתי' דברי הט"ז בכאן דמפורש להדיא לאיסור בבשר ואפי' בכבד מספקא ליה וחלוי זה הספק בלשון הט"ז המחוסר הבנה כמו שסיים כאן ולא ידענא כונתו וז"ע:

שפתי סק"י **כתב** המ"י כבד שנכבש מעל"ע ופר"ח וכר"ו מהירין לעת הלורך. נ"ב לפי"ז נראה דה"ה אם נמלח כבד בכשא"מ נמי מותר בעת הדחק דהא חד טעם הוא לאסור לשניהם משום פירש ממקום למקום ולהנמידין בכבוס גם כאן מותר ולפי זה ז"ע דבריו לעיל סי' ס"ט שפתי סק"ס שכ' שס וז"ל כבד שנמלח בכשא"מ אסור והוא פשוט דאסור אף ללוי כמו בשר בכשא"מ וז"ע אמאי פשוט לו כ"כ הלא לביעת הפר"ח ופליתי יש להחיר בשעת הדחק כמו בכבוס ומיהו שס באוהו ס"ק לא הביא גם בכבוס רק דעה הל"ל ומג"י דאוסרין וז"ע בזה:

סי' ע"ז ד"ה **כתב** הב"ח כו'. ומיהו בליהא הטחול לפנינו שא"א לשער מקילין. נ"ב משמע דאף אם הי' לו הטחול מקודם ונאסר נוחמת דהוה ס' חסרון ידיעה כמ"ש מקודם מ"מ שנאבד אח"כ מקילין ודבר זה ז"ע דנראה מחקירהו שבסי' נ"ג שפתי סקט"ו שחקר שס בזה והעלה לאיסור ואפילו בלא נודע הם' רק אחר שנאבד מסיק הל"ש בטריופות עלמות לאיסור ע"ש בפתיחה וז"ע. ועל עיקר דין זה עי' בסי' י"ד ח"פ סי' ס"ד: סי' ע"ה שפתי ד"ה **שבועתי** כו' ומיהו עדיין חסר תנאי ח'

כו' ובזה לא יפה הורה דהטעם דמותר דשריק או טרוד לפלוט ליר כו'. נ"ב החמי' מפורסמת דהיכן מלא בטעם ההיחר מטעם דשריק או טרוד לפלוט ליר הלא בש"ך ובשפתי סק"י"א מבואר להדיא דמותר למלוח אף בהודח או לאחר כמה ימים שאינו פולט שום ליר כלל והטעם משום דשומן אינו מוחזק כ"כ בדס לכך הקילו

הקילו בו כמה קולות כמ"ש הוא בעלמו בס"ק ח"ט. והטעם דמישריק שריק או טרוד נלטרך רק אם מלח הבני מעיים עם שאר בשר בזה כתבו הע"ז והש"ך דהוא מטעם שריק או טרוד כמ"ש גם רבינו הפרמ"ג כאן משא"כ בשומן דמותר אפילו לאחר כמה ימים מטעם דאין מוחזק בדם ולע"ג ובדוחק יש ליישב דבריו דכוונתו לפמ"ש בסק"ט ד"ה ודע דנסהפק לאסור בשומן עם שאר בשר דאפשר דוקא בדקין אמרינן דקשו קרמיייהו וחלקים ביותר לכך אמרינן משריק שריק משא"כ בשאר בשר ע"ש בדבריו ולפי"ז גם בדקין אם הם לאחר הבישול נמי לא שייך בהו שריק ואסורים לטעם זה אבל אין זה מוסבס כ"כ ובפרט מה שהביא עוד הטעם דטרוד לפלוט ליר וזה בודאי אינו וכמו שכתבתי וכמדומה שהרגיש בזה הע"ל אינו ת"י כעת:

סי' ע"ז במשבצות סק"ט עמ"ז העלה דאין איסור ליטלה מן האש אף שלא נללה כ"ל ומעשים בכל יום דככ"פ בבשר. נ"ב משמע ודאי דכוונתו במ"ש דאין איסור ליטול קודם לליהו כ"ל היינו להחזירו אח"כ להאש כדי שיפלוט כ"ל ואף השפוד שבלע דם בעת שהוסר מהאש מ"מ בעת שנחזירו אח"כ פולט שפיר דהרי הביא מומעשים בכל יום כשנולין בשר שאין נוהרין להסיר השפוד עם בשר קלט מן האש לתקן האש ובודאי מחזירין אותו אח"כ להאש כדי לגמור ליתו ועוד דהרי בש"ך ובשפתי כאן ס"ק י"ג כתבו בשם או"ה דאסור לאכול קודם שיגמר הללי ע"ש ואם כן בע"כ ל"ל כאן דמחזירו אחר כך לגמור הללי ולפי זה ל"ע במ"ש על הב"ח שכתב דהרא"ש מודה שאם לא נללה חלי לליהו והוסר מן האש דאסור והוא תמוה דהכל שרי ומעשים בכל יום עכ"ל ט"ז והא נוכל לומר דהב"ח מייירי שלא החזירו אח"כ על האש ואז אסור הכל אבל בהחזיר מודה להט"ז דיפליט אחר כך וכנ"ל ול"ע:

שם סק"י אבל לאחר שהוסר קודם שנללה כ"ל יש לעיין אמאי כ' בחות

הקודם דשרי. נ"ב לפמ"ש בחות הקודם יש לפרש כונתו בשלמא השפוד דמחזירו אח"כ על האש כדי לגמור ליתו מותר שפיר כיון דאח"כ יתחמם ויפליט ממה שבלע בעת כשהוסר מהאש דאז לא שייך דמרח משאיב שאיב להדס כיון שאינו על האש אבל אח"כ יפליט שפיר אלל האש משא"כ הסכין דלא יחזיר אחר כך להאש מספקא לי' דאולי נאסר כמ"ש מקודם ועוד יש לומר בטעם החילוק דהשפוד הוא רוחא ואמרינן ביה שפיר ככ"פ אבל הסכין הוא קר ומבלע בלע ולפלוט אין בו כח לכך מסיק דבסכין יש לאסור אף בהפ"מ ול"ע זאת:

שם אלא מוחמת חומרא לא הוי תיקון כלי כמו ולד הטומאה ה"ה דם פליטה דרבנן. נ"ב מדבריו אלו משמע דהיכא דהוא רק איסור דרבנן ל"ח מתקן ומותר לעשות בשבת או ביו"ט יקשה הא במ"א סי' שכ"א מפלפל אי מותר להדיח בשר בתוך ג' ימים שלא יוכל אחר כך להדיח האם מותר להדיח בשבת משום שנחשב מתקן וקשה הרי אינו אסור אלא מדרבנן להוי כולד הטומאה וגם בלא"ה קשה לפי סי' ה"ה מ"מ בטעם דולד הטומאה מטבילין ביו"ט דלא נחשב מתקן כיון דיש לו תקנה לחולין אף בלא טבילה ח"כ ה"נ חזי לללי אף בלא הדחה חונס דברי המ"א נכונים וחס כונתו לאסור רק משום מוקלה כיון דאינו ראוי לבו ביום אבל במה שע"י הדחה מתקן איסור דם לא איכפת לן כלל דהוי כמו מסיר גרף של רעי וכהדחת הכוס דשרי ע"י מ"א שם ובזה יתורלו דברי התוס' חולין דף י"ד ח' ד"ה ונסבין כו' דהקשו האיך מותר באכילה בשבת הא ח"י למלוח ותי' דחזי לכוס באומלל והקשו דהא עכ"פ צעי הדחה מה"ת כיון דאוכל חי ואסור בשבת ע"י ביטויפה יעקב ולפי זה ח"ש דהדחה להעביר הדם הוה רק כמסיר גרף של ריעי כנ"ל ושרי אף בדאורייתא ואי משום מוקלה הא שם מייירי דאוכלה ביומא לא חשיב מוקלה כלל וח"ש וברור וגכון והארכתי עוד במ"א:

סי' ע"ז שפתי סק"ב ומדברין אחת למד אף שלא הודח הפנימי

הפנימי דאין נסתמין אפ"ה נאסר הפנימי . נ"ב
 הגאון רעק"א הקשה כאן ובסי' ע"ג דהש"ך
 סתר א"ע מכאן לשם דבסי' ע"ג ס"ק י"ד כהב
 דבלי אין חילוק בין שהוא פולט ליר או לא
 ולמה בכאן מחלק עי' בדבריו ולפי דברי הפרמ"ג
 אפשר לומר דלגבי הפנימי אין חילוק בין פולט
 ליר או לא ושם מייירי לענין הכבד שמונח בתוך
 הבשר לכך כ' הש"ך דאין חילוק וכן כאן החמיר
 רק בפנימי כיון שאין אצל האש לא אמרינן
 גבי' ככ"פ כמ"ס הש"ך משא"כ לענין החילון
 מחלק הש"ך שפיר בין אם פולט עדיין ליר
 אמרינן ביה שפיר ככ"פ ומתורן ק' רעק"א אך
 מ"מ עדיין לא א"ש קושית החוס' מקרבן פסח
 כיון דמייירי בנמלח הכבד והי' הפנימי והחילון
 דהוא קרבן פסח לא נמלח ולשי' הש"ך ושפתי
 כאן אסור באש הפנימי נמלח והחילון לא נמלח
 וי"ל ואכמ"ל :

הי' ע"ט משבצות סק"ד ד"ה כתב עוד הט"ז
 שמלא כחם
 כו' ומטעם דיש חשש דרוסה גם לולד יש לאסור .
 נ"ב לכאורה יש לפשוט ספק זה ממ"ס החוס'
 חולין דף כ"ח א' ד"ה אחא שהביאו שם פירוש
 ריב"א דפי' ושט אין לו בדיקה מבחון היינו
 דוקא לענין דרוסה שאין האדמומית הדרוסה
 ניכרת בו אבל לענין נקב יש לושט בדיקה אף
 מבחון והקשה הר' אלחנן א"כ מאי פריך ור"מ
 היכי אכל בשרא דלמא במקום נקב קשחית
 ונימא דהוה אכיל ע"י בדיקה ונראה לי שיש
 שום חולי שיאדים כמו דרוסה ואין לו בדיקה
 מחוץ והקשה המהרש"א ז"ל אמאי לא נקטו
 החוס' משום דרוסה עלמה דאיכא למיחש דאין
 לה בדיקה מבחון גם לפי' ריב"א לכך מחקו
 מן החוס' עיין שם אבל אם נאמר דאין טיפת
 הדרוסה מוסיק לולד א"כ הי' לבהמה חזקה ברורה
 בעת שנולדה לא היחה דרוסה עי' משבצות סי'
 פ"א ד"ה ומיהו כ"ז ובלירוף רוב בהמות כשרות
 גם ר"מ לא חייש ומאי פריך לר"מ היכא אכל
 בשרא לכך הולרכו החוס' לדשש שיש חולי
 שמאדים כמו דרוסה ויש לחוש שתיכף כשנולדה
 היחה לה חולי הג"ל וליכא שום חזקה רק רוב

גרידא ופריך שפיר לר"מ דלא אזיל בשר רובא
 היאך אכל בשרא ומתורן ק' מהרש"א והוא
 ראוי ברורה ודו"ק ועי' מ"ס בסי' מ"ג :
 שפתי סק"ה **ובטמא** ליכא לאשכותי דאין
 טמא מתעבר מטהור .
 נ"ב בחשו' ח"ס סי' ע"ד נסתפק אם כלל זה
 הוא דוקא במין בהמות אין טמא מתעבר מטהור
 אבל בעופות שכולדים ע"י ביצים שפיר טמא
 מתעבר ע"ש שנסתפק בזה אמנם מחולין דף
 ס"ב גבי תרנגולתא דאגמא עיין בחוס' שם
 במ"ס דאין לפרש דהנקבה מותרת והזכר
 אסור ובגדה דף נ' כהבו ביהר ביאור דזאת
 הוא שי' רש"י ז"ל דהוא ממין א' דהזכר טמא
 והנקבה טהור דכל היולא מן הטהור טהור חזינן
 להדיא דבעוף נתעבר טמא מטהור והח"ס
 בעלמו מביא זאת אח"כ בסוגיא דנשר עיין שם
 ותבין ובלא"ה דבריו בחשו' היחא תמוהין שכתב
 שם דאם הי' הזכר טמא לפנינו ניחוש לו ונפלנו
 בפלוגתא דזו"ג עכ"ל דהרי הלכה רווחת כאן
 דהנולד מן הטריפה מותר וכתב רבינו הפרמ"ג
 ומייירי שהזכר כשר והוה זו"ג ושרי ומכ"ס
 היכא שהזכר אסור והנקיבה מותרת כנידון
 הח"ס מטעם זו"ג [ולא עוד דבנקיבה מותרת
 עדיף משאר זו"ג כיון דמחובר בגופה כמו ביצה
 דאגידה ומעורה בגופה דמיא כמ"ס הפרמ"ג]
 ועי' במהרש"א שם בסוגיא דף נ"ח ותראה דזה
 עדיפא וכתבתי זה בסוגיא דנשר ול"ע :

סי' פ"א משבצות סק"ג ד"ה **דע** דג' חזקות יש
 כו' גם חזקתה
 אשר הי' לה נכח רובא אבדה . נ"ב הגאון
 המחבר הזה בספרו שושנת העמקים כלל י"ב
 חקר כה"ג ברובא דאיתרע כעת אם נאמר
 דעכ"פ עד הנה היחה מהרוב כמו דאמרינן
 כאן גבי חזקה גבי הוגלד פי המכה כמו שכתב
 הפרמ"ג דאנו פסקינן דאף כה"ג סמכינן אחזקה
 אפשר דה"ה רוב או יש לחלק וכ' דתליא זה
 החקירה אם ילפינן חזקה מבית המנוגע א"כ
 מכ"ס גבי רובא דסמכינן כה"ג דרובא וחזקה
 רובא עדיף משא"כ אם ילפינן חזקה מהלכה
 למ"מ כר' אחא בר"י בחולין י"א הא קי"ל דאין
 דנין

דין ק"ו מהלכה ומסיק שם דכפ"מ בשוחט
 שלא נטל קבלה רק מטעם רוב מלאשמו"ה
 ורובא הא איתרע כעת אי אמרינן דעכ"פ עד
 עתה מועיל הרוב משא"כ אם רוב לא מהני
 כיון דאיתרע רק מטעם חזקה בשוחט יש חזקה
 להיפוך חזקת שאין זכות עכ"ל וע"ש וקלמ
 לריך עיון וישוּב שלא יסתרו א"ע דבריו משם
 לכאן ואחמ"ל :

משבצות סק"ה **מ"ב** בלא נודע הספק עד
 אח"כ שגעשה דרבנן יש
 להחיר בהפס"נו. נ"ב כאן מבואר שסמך א"ע
 על חשו' מ"ב סי' ל"ז בלא נודע הספק הא'
 עד שנחטב דמוחר בהפס"נו ול"ע דלעיל סי'
 י"ז נושבות סק"ז ושפתי ס"ק י"ב שכתב שם
 לתרץ דעת הט"ז דלכך אסור לדידי' החלב באבר
 היולא אפילו ציט' ס' משום דלא נודע ואפשר
 אבר זה יש בו יותר מן' ע"ש והנה"כ הקשה
 שם עליו דספק דרבנן הוא דמה"ת מב"מ בטל
 ברוב ותיקן הפמ"ג ז"ל משום המהריב"ל דהוה
 ע"י גלגול דרבנן ול"ע שבכאן היקל בעובדא
 דמהריב"ל בהפ"נו. ומהו דבריו שם בלא"ה
 תמוהין מאד דהרי אם נאמר להקל בעובדא
 דמהריב"ל א"ל כלל ששים רק ברובא בעלמא
 סגי מטעם ס' דרבנן מכח איבעיא ללא איפשטא
 אכן שם שאנו מסופקין שמה יש ששים הוה הדין
 כמו מב"מ וגשפך וידענו שיש רוב וה"י אם
 יש בו ס' דפסקינן לקמן בס' ל"ח דמוחר
 מטעם ס' דרבנן ואינו ענין כלל לנידון דמהריב"ל
 שוב מלאתי להגאון רעק"א בחשו' סי' ס"ד שכ'
 על הפמ"ג הכ"ל שטעה ועי' גם כן בחידושו
 ליו"ד אבל גם על הגאון רעק"א ל"ע שלא העיר
 שבכאן הקיל הפמ"ג גופה בעובדא דמהריב"ל
 בהפס"מ כמ"ש ועי' עוד מ"ש על החשו' היא
 לקמן בס' פ"ו. ועי' מ"ש הפרמ"ג לקמן בדיני
 ס"ס אות א' ומה שהביא שם בשם הגאון
 מהר"ם אב"ד מלובלין ועי' גם כן מה שהביא
 השפתי סוף אות י"ט בדיני ס"ס ול"ע שנראה
 קלמ סתירה לזה ע"ש :

שפתי סק"ו **עש"ד** ודברים פשוטים הם כו'
 מ"מ אין להקל וכחב עוד

דאפילו ודאי טריפה סגי בששים. נ"ב [עייין
 בהגהות מהרש"ק נו"ש ע"ז] אמנם לי תימא
 רבנא לפמ"ש החח"ס בחשו' סי' ס"ב לפרש
 חשו' מהר"ם לובלין סי' ק"ד [הביאה גם רבינו
 הפמ"ג סי' נ"ז] לענין דרוכה שכ' שם המהר"ם
 דחלב הנדרסים בטל בששים והק' הח"ס הא'
 שם בחשו' לא היו ששים ול"ל דס"ל למהר"ם
 דכששים הנדרסים מתנוונים והולכים למוות חלבם
 מועט ולפי זהו דרבנן דינו כנשפך ומשערים
 באומדן כ' נדרסים בז' מאות אף דלפי החשבון
 ששים בעינן י"ב מאות ע"ש בחת"ס שסמך ע"ז
 הסברא דטריפה חלב שלה מועט ומהר"ם היקל
 עי"ז אפי' במבא"מ דחמור ומושערין רק לפי
 ערך נוכ"ש במב"מ דקיל ע"ש בחת"ס וזה ממש
 להיפוך מדברי הש"ך והשפתי כאן שכ' להדיא
 וז"ל אבל הכא לא ידעינן כמה חלב יש מן
 הטריפה וכמה חלב יש מן הכשירות הלכך
 אמרינן דמן הסתם כולן שוות עכ"ל והגך רואה
 דמבואר כאן דלריך לידע בבירור שהי' ס' או
 לדעת הט"ז שאחרות נושבות יותר ולדעת
 הח"ס במהר"ם ל' בסתם טריפות נמי אמרינן
 כן ולע"ג על הח"ס שלא הביא דברי הש"ע
 שבכאן כלל :

סי' פ"ב משבצות ד"ה **כתב** עוד הט"ז בענין
 לפור דרור כו'
 ובגה"כ השיגו דשם לא קאי אברייתא דאין לדין
 עופות. נ"ב בס' בכור שור בחי' חולין כתב
 דהאמת הוא כט"ז דל"ל בפ' אין לדין רק ללא
 כמו שהבין הט"ז דהרא"י הוא מר"פ אין לדין
 דבזה יפה השיגו הנה"כ דהך דלפור דרור לא
 קאי איו"ט כלל רק אשבת כמו שפירש"י דלכך
 הלך לפור למגדול חייב אבל לבית לא מחייב
 דבלפור דרור עסקינן שבבית כיון שידע להשמיט
 לא חשיב כנילד עדיין וא"כ ליכא ראייה כלל
 דהוא טהור רק כונת התוס' להוכיח מהא דאי'
 לקמן דף כ"ה א' דלפור דרור ילריך לקשר
 בכנפי' שלא תתחלק באמה עי' שם ברש"י ומזה
 בודאי שהיא טהורה מדמזמנה על יו"ט דאינו
 מותר רק לזורך אוכל נפש כמ"ש הט"ז כאן
 לפי שיטתו דמייירי ציו"ט נשמע דהוא טהור
 ללא

דלא הוה לידה שהוא אז מלאכה רק בשביל
 אוכל נפש ע"ש ועי' בתוס' ריש בילה דף ג' ד"ה
 שמה יעלה משמע נמו כן שכ' שם להקשות
 אמאי אין לדין דגיס מן הביבין ביו"ט הא
 אוכל נפש הוא וכהבו די"מ הטעם שמה ילוד
 דגיס עמאים שאינם ללורך או"י והקשו ע"ז
 דהא הוי מלאכה שא"ל לגופה ולבסוף הביאו
 מירושלמי אך אשר יאכל לכל נפש וסמוך לי'
 ושמהם את המלות הוה מלאכות שהם משימור
 ואילך דהיינו משעת לישה ואילך מותרין אבל
 מלאכות דקודם הלישה אסורין ע"ש בתוס'
 ובחידושי אמרהי להטעים דברי הי"מ דהטעם
 שמה ילוד דגיס עמאים ומה שהקשו בתוס' ע"ז
 הא הוי מלאכה שא"ל לגופה יש לומר דהיש
 מפרשים ידעו נמו מירושלמי דאך אשר יאכל
 לכל נפש וסמוך לי' ושמהם כו' רק דהי' קשה
 להו לר' יהודה דלא דרש סמוכים בעלמא רק
 במשנה תורה לדירי' יקשה אמאי אין לדין וע"ז
 תירלו שמה ילוד דגיס עמאים ולא קשה ק'
 תוס' דהוה מלאכה שא"ל לגופה דהא לר' יהודה
 קיימינן השתא ואיהו ס"ל מלאכה שא"ל לג'
 חייב אבל זאת למידן מדברי תוס' אלא לדידה
 דגיס עמאים אסור ובע"כ מדמותר ללוד לפור
 דרור ש"מ דהוא טהור וכדברי הבכור שור ול"ע
 על הפרמ"ג והפ"ו ונה"כ שלא הרגישו בזה :
 סי' פ"ד בושבצות ס"ק י"א **כתב** הט"ז אותן
 שאין דרכן
 להתליע כו' ומ"מ יש לתמוה דהא עבר ובישל
 תוך י"ב חודש לריך עכ"פ בדיקה כמ"ש הרשב"א
 ומחבר כו' ואיך כ' דאותן פירות שאין דרכן
 להתליע א"ל בדיקה ומלאתי שהרגיש בזה המ"י .
 ג"כ לחומר הקושיא ורבינו הפרמ"ג ז"ל נדחק
 בזה ליישבו ולולי דבריו הי' נ"ל להרץ בטוב
 דהנה כבר הבאנו כמה פעמים בשם הגאון
 בעל נו"ב וכן הביא בשמו הל"ש בקונטרס
 שצירח עלמות וכ"ה בדיוני ס"ס במחודשים דהא
 דקי"ל בס"ס לריך לברר זהו דוקא אם יתברר
 שני הספיקות משא"כ אף גס אם לאחר הביורור
 לא יתברר רק ספק א' והספק השני לא יתברר
 לעולם טוב א"ל לברר כלל וממילא בשלמא בהך

דרשב"א ומחבר סעי' ט' גבי עבר ובישל תוך
 יב"ח דשם הוה ס"ס ס' שמה לא הי' שם רחש
 ואח"ל הי' שמה נימוח כמ"ש הש"ך ס"ק כ"ט
 אז לריך שפיר לבדוק דלמא ימלא שם תולע
 ויהי' שלם ולא נימוח ואז יתבררו שני הספיקות
 ולכך לריך לבדוק משא"כ בדברים שאין דרכם
 להתליע רק בתלוש דהוה ס"ס שמה לא יש
 ושמה לא פירשו כמ"ש רבינו הפרמ"ג דאף אם
 יראה ע"ג פרי לא הוי פירש כלל דהכי רבוהיהו
 ומה דמחמירין פי' ע"ג תמרה היינו שפירש
 מחורו ולחוך [ודברי הפליתי לע"ג בזה] וא"כ
 הם' הב' לא יתברר אם פירש או לא לכך א"ל
 לברר כלל וכוונת הט"ז הוא במה שהביא ראי'
 מדברי הרשב"א הוא דלא נימא כיון דמייירי
 בדרכם להתהוות בהם מולבין בתלוש א"כ איך
 תלטקף לס' שמה אין כאן מולבין הא קיי"ל
 דבר שאין מלוי אין נחשב לס' וע"ז הביא ראי'
 דגם הרשב"א מחשבו לס' לענין דברים שדרכן
 להתליע במחובר שמוחשבו לס"ס ס' שמה אין
 כאן תולע ואח"ל הי' שמה נימוח כמ"ש הש"ך
 ס"ק כ"ט וטעמא נראה דהעיקר סמוכין אטעם
 הב' שמה נימוח והוה כמו קרוב לודאי ונהי'
 דהיכא דהי' ידעינן בודאי שהי' תולעים לא
 סמוכין ע"ז לחוד שמה נימוחו כמ"ש הש"ך סי' ל"ב
 בשם הראב"ד ור"ן מ"מ כיון שלא הוחזק בודאי
 שיש תולעים אחי ס' שמה אין כאן תולעים
 ומלטקף עוד לס' שמה נימוח והוי קרוב לודאי
 דהיתרא ומוציא מידי איסור הקרוב לודאי וה"ה
 בנידון הט"ז לענין תלוש אף שדרכם להתליע
 מלרפינן ס' שמה אין כאן אף דאינו ס' מעליא
 להך ס' שמה לא פירשו הקרוב לודאי עמ"ש
 הב"ח ס"ס כאן וממילא דכל חד אוקמינן אדינא .
 בעובדא דהט"ז דס' אחד יתברר וס' הב' דפירש
 לא יתברר ולכך א"ל לברר ובנידון דרשב"א
 יתבררו ב' הספיקות לריך לכתחילה לברר רק
 בדיעבד מותר וכמ"ש הטעם ועכ"פ זאת נראה
 ברור בט"ז דהעיקר הוא הם' שמה נימוח ולכך
 מתירין ולסניף בעלמא מלרפינן הם' דאין שם
 תולע אף דדבר שאין מלוי הוא וזה דלא כרבינו
 הפרמ"ג שכ' כאן דס' שמה נימוח לאו ס' מעליא
 הוא

הוא ועי' בט"ז ס"ק י"ז במעשה דחג השבועות והראה כדברינו דהך ס' שמא אין שם חולע לא מחשיב לס' ורק דמלרפינן לי' לס' נימוח ע"ס :

משבצות ס"ק ט"ז ד"ה **כתב** עוד מעשה כו' עד מידי ס"ס לא נפקא ושרי. כ"ב לכאורה קשה לפי מ"ש הט"ז בס' ק"י ס"ק י"ג המשבצות ביאר שם דבריו דס"ס לא הוה רק דומיא דפתח פתוח שא"א להפריד בין הספיקות ושתייהן באו כאחד הא כל שיש להפריד בין הספיקות אף שלא נודע בנתיים לא מהני ס"ס ע"ש מה שהביא כן בשם הר"ן ועיין במ"א סי' תל"ט וא"כ איך נחשב כאן לס"ס ס' שמא לא הי' שם דמטעם זה הי' מותר אף קודם אפיה וס' הב' שמא נימוח מוחמת חוס האש הוא רק לאחר אפיה כמ"ש הט"ז כאן להדיא וא"כ הרי לא באו שני הספיקות כאחת ול"ע ואף לשי' רבינו הפרמ"ג שם סי' ק"י ס"ק י"ג דמחלק דדוקא באיסור דאורייתא אז בעינן שא"א שיבואו לפנינו כא' ב' הספיקות יחד כההוא דפ"פ אבל באיסור דרבנן לא ע"ש הרי סיים הט"ז כאן להדיא דס' איסור תורה יש כאן והפרמ"ג כאן נתקשה באמת מאי ס' איסור תורה יש כאן הרי הא דבריה אינה צטילה הוא רק מדרבנן. והאמת דהט"ז אזיל לשיטתו לקמן בס' ק"ד דאש לא נימוח האיסור רק דא"א לבררו ולהסירו אסור מה"ת ולא צטיל וזהו פי' הגמ' בעבו"ז דף ס"ח ההיא אימרטוטי אימרטט ע"ש ולזה כיון הט"ז שמא יאכל גוף האיסור היינו דיש ס' שמא לא נימוח וא"כ הדרא קושיא לדוכתא אמאי מתיר הט"ז אותן שלקחו מקודם מטעם ס"ס ובפרט לשי' רבינו הפרמ"ג אין כאן ס"ס גמור דס' שמא אין שם כתב הט"ז בעלמו דלא שמי' ספק כיון דרגיל להיות והס' הב' שמא נימוח כ' הפרמ"ג דאין זה ס' השקול ובמה ההיר ובע"כ ל"ל דס' נימוח הוא ס' מעליא והוא קרוב לודאי ולכך מתיר הט"ז אף דאפשר להפריד בין הספיקות ועדיין ל"ע :

שם **ובז"ש** הט"ז דאותן שקנו אחר כך

אסורים היינו שקנו אחר שמלאו המולצין אלל המוכר כנ"ל. כ"ב דבריו תמוהין מאד דאטו ברשיעי עסקינן דאחר שמלאו המולצין אללו ימכור עוד לקונים ובפרט לישראל ומה מוכח דעת החו"י בהשו' סי' ק"ט הביאו הפ"ח סק"ז :

משבצות סק"ב **ובר** עט"ז ויש לעיין כו' ול"ל להט"ז לומר. כ"ב דבריו כאן לא זכיתי להבינם דבודאי אין כוונת הט"ז לומר דס' שמא לא הי' שם בחטים חולעים כלל דהרי כ' המחבר חטים מהולעים א"כ משמע ודאי שהי' שם חולעים אלא הכונה דלאחר טחינת החטים אנו חולין שהחולעים ברחו מקול נדנוד הרחיים ואף אם נשארם כבר נטחנו ובטילים רק הא דלריך לרקד לאור היום היינו שמא ימלא חולעים שמתו מהבל ואבק הרחיים ולא נטחנו כמ"ש הפרמ"ג בשם הה"ד וזהו הפי' ברמ"א וכל חולעת שיראה שם יזרקנו והשאר מותר היינו באם שיראה חולעים מתים יזרקם והשאר מותרים ולא חיישינן כיון דראה הרבה חולעים מתים ולא נטחנו שמא יש עוד חולעים כאלו ולזה כ' הט"ז העטעס דהוה ס"ס ס' שמא אין כאן עוד חולעים כאלו רק אותן שהיו או שברחו מקול הרחיים או שנטחנו ואה"ל יש שם שמא נימוחו באפיה ולכן כל מ"ש הפרמ"ג כאן ל"ע אמנם זאת קשה על הט"ז האף יאפו אותו לכתחילה הא אסור לעשות ס"ס לכתחילה כמבז' בס' נ"ז וכאן וכ"ת כמו דלענין מבטל איסור לא איכפת לן כיון דאין כונתו רק לאכופה הפת ולא לבטל האיסור כמ"ש הט"ז כאן א"כ אף אנו נאמר כן לענין לעשות ס"ס דאין זה נקרא לכתחילה ז"א דא"כ נפל הך דינא דקמח שהתליע בבירא דודאי א"א לאכול הקמח כמו שהוא רק לאחר האפיה וא"כ יהי' לעולם מותר דיהי' נימוח באפיה אלא ודאי דמ"מ אסור לכתחילה לאכופה ואנן אסרינן אף למכור לעכו"ם שמא יאפה מהם פת וימכרנה לישראל גלל כן דברי הט"ז ל"ע וי"ל ועי' בל"ש בחי' דינים :

שפתי סק"ח ד"ה **כתב** הפר"ח כו' דהא דאין עושין סחורה הוא מן התורה

הסורה . כ"ב עימ"ש לקמן סי' פ"ו ובסי' קט"ז
 לענין קושי רעק"א שס ובכו"ב שפלפלו בזה
 דאין עושין סחורה בדברים אסורים הוא מדרבנן
 והנה הגאון ר' בעריש בהגאון בעל פ"י הוכיח
 ג"כ דהוה רק דרבנן מנהא דאי' בב"ק דף י'
 טעמא דכתב רחמנא והמת יהי' לו הא לא"ה
 הו"א דלא השתא אי חיה לי' עריפות בביהו
 יהיב לי' דאמר מר ישיב לרבוב שוה כסף
 ואפי' סובין דידי' מבעיא ואס איהא מה מדמה
 הא דנותן לו סובין דהוא היתר משא"כ כבילות
 ועריפות דאסור לסחור בהם מה"ה ולריך לכתוב
 והמת יהי' לו דהו"ל כנזדמנו ועכ"ל דהוא רק
 דרבנן ושפיר פריך וכן מוסקנה הנוב"ס (עי'
 סי' פ"ו מש"ס) ורעק"א ולפי"ז אפשר ללמד
 קלח לענין קמח מוהלע כיון דעיקר הוא קונה
 הקמח ושיב הו"ל החולעים כנזדמנו כיון דאין
 נותן בשבילם ביוקר ובדרבנן אפשר להקל וכו' :

שפתי סקי"ט **וברשי"י** אין הכרע . כ"ב בלא"ה
 דברי הש"ך ל"ע שהביאו
 בשם או"ה כאן לאסור ובד"מ אות ה' הביא
 בפירוש בשם או"ה להחיר ול"ע כי הם' או"ה
 אינו כנמלא לידע אמויות הדברים וכעת ראיתי
 בס' או"ה כלל מ"א דין ב' שכ' להדיא כהש"ך
 ול"ע דברי הד"מ שהביא בשם או"ה להחיר
 ול"ע :

עי' בתשו' הב"ח שמביא הגאון רעק"א כאן
 ול"ע :

שפתי סקל"ב **ואף** דהוה ס' דרבנן דבריה אינו
 בעילה דרבנן י"ל דס' נימוח
 לא הוה ס' השקול כ"כ . כ"ב בפשיטות הי"ל לומר
 כיון דאמרינן ודאי הי' שס חולעים אלא דהוה
 ס' שמא נימוחו א"כ הו"ל איתחוק איסורא דהי'
 שלם מחילה וכל היכא דאיתחוק איסורא אף
 ספיקא דרבנן אזלינן לחומרא כמ"ס הוא עלמנו
 בכמה מקומות ומהס בסי' פ"ג שפתי סק"ח וא"כ
 לא הי' לריך להירולו דס' נימוח לא הוי ס' טוב
 דעל תירולו יש לפקפק כמ"ס בע"ז דא"כ גם
 בלא איתחוק בג' אמאי מחיר הרשב"א והמ"ב
 בעבר ובישל חוק י"ב חודש אף במלוי בו הכנימה
 מטעם ס"ס כמ"ס הש"ך ס"ק כ"ט שמא לא
 הי' ושמא נימוח והך ס' שמא לא הי' לא נחשב
 לס' מעליא כמ"ס הט"ז סקי"ז דס' הרגיל לאו
 שמייה ס' והרשב"א מלרפו רק לס"ס לענין שמא
 נימוח והפרמ"ג לעיל בס"ק כ"ט מחלק בין דברים
 שדרכן קלח להיות מהולעים בין דברים שמלויין
 בהם בודאי לא נחשב לס"ס לדעת הש"ך והנך
 רואה שלפי דעת הט"ז הלזו מחשבינן הם' דלא
 הי' אף שאינו מלוי להם' השני למיחשבו ס"ס
 כאשר הארכתי לעיל דעיקר להט"ז הוא הם'
 שמא נימוח ואעפ"כ עליו לבד אין סומכין גם
 להט"ז בע"כ משום איתחוק כמ"ס . שוב ראיתי
 בס' טוב טעם סי' קנ"ז שכ' בטעם הט"ז דאף
 דבעלמא ס' שאינו מלוי לא מלרף לס"ס כאן
 שאני דבאמת הא דבריה אינו בעילה הוא רק
 דרבנן רק משום דאיתחוק איסורא או מטעם
 דע"י גלגול בא לו שהוא מדרבנן ועיקר הם' בא
 בדאורייתא מחמירין אבל בס"ס כל דהו אוקמינן
 אדינא ובסי' קנ"ח סי' ג"כ כמ"ס לענין ק'
 הפרמ"ג כאן אמאי לא נוקלין בס' א' שמא
 נימוח מטעם ס' דרבנן בריה וחי' או מטעם
 איתחוק איסורא שהי' שלם מחילה או מטעם
 דע"י גלגול בא לו שהוא מדרבנן מחמירין בס'
 א' ועי' מ"ס הש"ך סי' ק"א סק"ב והגב אבאר
 שבמחכ"ח הטו"ע שכת' שס בתשו' ההוא דברי
 הט"ז במקומו שכ' שעלה על לבו הערה א'
 במ"ס

במ"ש הש"ע דאס נמלא ג' או ד' הכל אסור
 יקשה ל"ל ד' מה אס נמלא ג' אסור כל שכן
 ד' וכיוצא בזה עמדו הראשונים ובט"ז הל' לולב
 סי' תרמ"ח עכ"ל ואשתמיטתי' שהט"ז כאן הקשה
 זאת וע"ש מה שח' דמוחר ע"י סיגין והוא כ'
 כונס מיוחדת ע"ש ול"ע :

שם בא"ד **דבעלמא** אף שיש ג' לא הוה
 חזקה. כ"ב הח"י סי'

חמ"ז כתב להשיג ע"ז מהא דקו"ל מלא שלשה
 קברים הר"ז שכונס קברות אף דהוה מדי דאחי
 מעלמא מ"מ מחזקין לקברות וכ' שכן משמע
 מהפוסקים דאין חילוק אמנס בחכ"א ובס' טו"ט
 סי' קס"ג דחו ראיתו דהתם בקברות הוי הדרך
 לקבור מחיס כולם ביחד ולא מפוזר ומפורד
 לכך הוי זה כמו מגופו אבל בעלמא לדקו דברי
 הט"ז ומג"א דלא שייך אוקמא אחזקה כה"ג
 ועי' בפ"ת סי' נ"ז ובט"ז שם :

סי' פ"ו שפתי שקי"א **דנדר** דהרנגולת אסורה
 מספק אפ"ה הביילה

מוחרת ומיירי צם' שהה ודרס. כ"ב עיין מ"ש
 רבינו הפרמ"ג בסי' א' משבלות הק"ו להסתפק
 אס נאסר איזה דבר מס' מחמת חזקה אס נגרר
 מזה. עוד איסור ויש שם חזקה להיפוך אס
 הראשון נאסר אס השני נגרר בהריה או דאין
 תלוי זב"ז והנך רואה שכאן מבואר דאף דלגבי
 התרנגולת אסורה מס' מטעם ס' דאורייתא מ"מ
 לענין הביילה היאלה ממנה אמרינן ס' דרבנן
 ולקולא ועמ"ש הפרמ"ג שם לענין דינא דמהריב"ל
 בס' טריפה שבישלו בכלים שאב"י ולעיל שם
 הבאתי משי' הש"י וחס' בעירובין דף ל"ו
 שהעירו בזה הענין בשני חזקות המנגדות זו
 לזו ול"ע שלא הביא משם והנה בחשו' רעק"א
 סי' ס"ד הביא ראוי לדעת הש"ך כאן דאף
 דהתרנגולת אסורה מס' דאורייתא מ"מ הביילה
 שיואלה ממנה מוחרת מדהוכיחו ההוס' בחולין
 דף ס"ד דבילת טריפה דאורייתא נוסגיא דריש
 בילה דאחי שם סיפא אהאן לס' טריפה ולכך
 ספיקא אסורה ואס איהא הא לעולם נוכל לומר
 דהביילה הוא רק אסורה מדרבנן ואעפ"כ ספיקא
 אסורה משום כיון דגוף הוס' נולד בהתרנגולת

דהוא ס' חוכה לכך גם הביילה נגרר בחרה
 ואסורה וזודאי דלא תלי כלל זב"ז והוכיחו שפיר
 מדהביילה אסורה ש"מ דבילת טריפה דאורייתא
 ע"ש שהאריך שם בחשו' הוה לזכר דין היכא
 דנולד ס' בדאורייתא ודרבנן יחד אס הוא
 בחדא חסיכה כיון דאנו מחמירין לענין ספיקא
 דאורייתא שיש בו אז גם לענין דרבנן מחמירין
 משא"כ אס הם שני דברים נפרדים אף שלמנה
 א' מחבירו כגון בתרנגולת והביילה כהן דהס'
 בתרנגולת הוא ס' חוכה מ"מ לענין הביילה
 הולכין להקל והביא עוד ראוי מדברי המלמ"ל
 רפ"ט מהל' אישות בלא וקדש לי אשה סתם
 דאסור בקרובות מס' אבל בשניות מוחר דס'
 דרבנן לקולא והוא דבב' חסיכות כמו קרובות
 ושניות אין דנין מזה ע"ז ע"ש שיישב בזה דברי
 הרי"ף בפסחים לענין חטה בתרנגולת דהיקל
 לענין החבשיל [והביאו המ"א סי' תס"ז]
 דמושהו הוא רק ס' דרבנן אף דלענין החיטה
 גופא הוה ס' בדאורייתא [ולא ראה שהרגיש
 בזה הגו"ב"ה או"ח סי"ג אלא שגוף דברי הגו"ב
 שם תמוהים ממה שנחבט כ"כ בדברי הרי"ף
 האלו דמשמע דלענין חבשיל נוקיל אף דהוה ס'
 בדאור' ובאמת ל"ע שהרי הרמ"א בסי' תס"ז מחמיר
 גם לענין החבשיל ואפשר שבעת כתבו החשו'
 לא נדפס אז הגו"ב חנינא עדיין וכן מוכח
 בהרבה תשובותיו אפס שאחר זה החר כלל זה
 מדברי תוס' חולין דף ל"ו לענין חטה בתרנגולת
 דיש מחלוקת אי כדי שתפול לאור ותשרף הוי
 שהה ולר"י ב"ב השיעור מעל"ע מ"מ מחמירין
 בדאורייתא עכ"ל תוס' הרי אף דמושהו הוא רק
 דרבנן ומה"ת בטל מ"מ כיון דהחטה אסור מס'
 מודאורייתא אסור נמי החבשיל וגם עליו ל"ע
 שלא הביא דברי רמ"א הנ"ל דמחמיר ודלא
 כהרי"ף ע"ש ותמוהני איך סחר לן משנתו בסי'
 ע"ד לענין אי מוחר לסחור בדברים אסורים
 לאחר שהחליט שם דאיסור החורה בנבילות
 וטריפות הוא רק דרבנן [וגם בלאן לא ראה
 דברי נוב"ת יו"ד סי' ס"ב יגס הקושיא שהק' ה
 שם מוסגיא דפקחים דף כ"ג דר"ע ס"ל היחר
 ואיסור ל"ל קרא הכל מבואר שם] וממילא כיון

דרוב טריפות ונבילות הוא רק ספיקות כמבו' שם א"כ הוה ס' בדרבנן ולקולא ולפי דברי החשו' הנ"ל הרי כאן הדאורייתא ודרבנן הם בדבר אחד דבהם' טריפה נולד ס' חורה אם מותר לאכלו וממילא טוב אטור לסחור בו אף לאיסור סחורה הוא רק דרבנן [ועי' ברבינו הפרמ"ג שפתי סי' פ"ד שכ' שהוא מדאורייתא דלא כנו"ב והג' רעק"א והארכתי במ"א] ולא עוד אלא להמסקנתו בהחשו' שם סי' ס"ד החמיר אף בשני חתיכות נפרדים היכא דהס' נולד בדאורייתא ואח"ז יולמח מזה ס' בדרבנן אזלינן להומרא מכח דברי החוס' חולין הנ"ל דף ל"ו וזוה תראה שגם דבריו בחשו' סי' ע"ט תמוהים שכ' שם כיון שאנו דנים על הבשר לחומרא משום ספק דאורייתא ממילא גם הכלים אסורים מלבד מ"ש כבר בחשו' ארוכה לסחור זה [פי' שהיא זאת החשו' סי' ס"ד דאין דנין מוא' על חברו לכך הכלים מותרים מטעם ס' דרבנן כמו שסיים] וגם זה ל"ע דאין החליט כ"כ להקל במה שסיים שם באותו חשו' להחמיר ע"פ דברי החוס' חולין הנ"ל ויש עוד אריכות מאד וית' במ"א ועי' חוס' פסחים דף ע' ד"ה היינו משמע שם דגם בחתיכה א' אם הם' בדרבנן אזלינן לקולא אף שיש בו ספק חורה ג"כ :

בפתוחה להל' בב"ח ד"ה **הנארה** כילד כו' וח"ש אסור באכילה ומציעא לי בבישול והנאה דביומא אמרינן הטעם דחזי לאלטרופי ואי הפי' שיטעה ויאכל כזית כא"פ ויהי' חייב ובבישול והנאה ל"ש זה א"ד כו'. נ"ב עימו"ש בזה בסי ס"ה שגם שם נסתפק בזה אמנם כעת נ"ל להביא רא' לפשוט הספק הזה מפסחים דף מ"ד דפריך אליבא דר' יוחנן וכזית כא"פ דאורייתא בהמי' משמע דהמקשן לא ס"ל כלל הא דכזית כא"פ מלטרק וא"כ קשה לדבריו הא דאמר ר' יוחנן ביומא ח"ש אסור מה"ת מטעם חזי לאלטרופי הא אינו מזורק כלל לפי שיטה זו ובע"כ הפי' חזי לאלטרופי הוא כשיטה הב' דהפמ"ג דראוי להצטרף עם חזי זית אחר ביחד ויהי' שיטור

שלם ויש לדחות גם יש להביא רא' מהא דבחו"מ הל' גניבה סי' שמ"ח אי' אסור לגנוב או לגזול פחות משו"פ מה"ת וכתבו הה"מ וסמ"ע זה פשוט כדין חזי שיעור דאסור מה"ת ואם איתא הא שם הטעם דחזי לאלטרופי בתוך כא"פ וכאן לא שייך זה כמו בבישול והנאה ובעכ"ל דהפי' הוא שראוי לזרפו ביחד עם עוד חזי שיעור ול"ע לכאורה והארכתי בחי' בארוכה :

שם ד"ה **ודע** שיש עוד מהחקירה כו' כפי שיטת ר"ת דטב"ע ההיתר נהפך לאיסור ולוקה על כל כזית מביחר. נ"ב לא נחבאר בדברי רבינו אי לריך שיהי' דוקא בכל התערובות עכ"פ כזית שלם מן האיסור וזוה סובר הר"ת דההיתר נהפך לאיסור והוה כולו אסור ולוקה על כל כזית אבל בפחות מכזית אצור שנתערב בהיתר אף שנחן בו טעם אינו לוקה דלא יהא חמור מתחילתו או דלמא ל"ש ומדברי רבינו הפמ"ג לקמן בפתיחה להל' תערובות שער השני פרק ב' בהשגתו על מהר"א כהן אפימינטיל שכ' דחזי שיעור דאסור מה"ת הוא דוקא בעיני' הבל לא ע"י תערובות ע"ש ד"ה אמנם משכחת פתרי דמסיק שם להלכה דאף ח"ש ע"י תערובות נמי אסור מה"ת [ומה שקשה אמאי לא הביא דברי מרנא מהרש"א זל"ל פסחים דף מ"ד יבואר שם] אמנם כ"ז דיש עכ"פ בכל התערובות זית מהאיסור רק שהוא לא אכל רק חזי זית מאיסור ולרף עמו מהתערובות בזה תלוי המחלוקת אי חזי שיעור דאסור מה"ת הוא דוקא בעיני' או אף ע"י תערובות אבל בא"ס ליכא בכל התערובות רק חזי זית איסור אין בו כח לעשות הכל איסור שיהי' לוקה ולפי שהדברים ארוכים ועיקרן לקמן יבואר שם במקומו :

שם ד"ה **טב"ע** כו' ומיהו לדין כל געס כעיקר בשאר איסורין בקדירה ב"י הוה ד"ת כו'. נ"ב עימו"ש לקמן סי' ל"ח לתרץ ק' חוס' חולין ד' ל"ו ד"ה קדירה ע"פ הנחה זו ומשמע דע"י קדירה נמי הוה מה"ת ונפשט ספיקו :

סי' פ"ו משבצות סק"ב ד"ה **יראה** לי כו' אבל
 אם החלב
 עדיין נו"ט בשאר חוסרת עד אלף פעמים
 בהנאה. כ"ב מ"מ נראה דכ"ז דוקא שהבשר
 הראשון הי' בשר בהמה ואעפ"כ מותר הקדירה
 עם הבשר השני בהנאה כמו שהידש הפרמ"ג
 הואיל וחסיכה כ"ג אינו חמור משאר איסורין
 ולגבי עיקר החלב הי' בקדירה השני' ששים אבל
 אם הבשר הראשון הי' בשר עוף ונאסר מחמת
 שקיבלה טעם מהחלב ולא הי' ס' ואח"כ נפל
 הבשר עוף לקדירת בשר בהמה אזי גם הבשר
 בהמה מותרת בהנאה אף אם לא הי' בקדירה
 השניה ששים נגד החלב מטעם דהוי נ"ט בר
 כ"ט דהיהרא לגבי בשר עוף לענין הנאה והוא
 חידוש דין לפע"ד דלגבי בשר עוף לענין הנאה
 הוי כ"ט בר כ"ט דהיהרא כמו ירקות חמוס
 נוכל לומר גם לאידך גיסא להחמיר דהבשר
 עוף בעת שבא אח"כ בהקדירה של בשר בהמה
 קיבלה הטעם של בשר ומכבר הי' להם הטעם
 של חלב ונבלע בהם בשר בחלב ממש ונאסר
 הבשר עוף בהנאה ואח"כ חוזר ונבלע האיסור
 בהבשר בהמה ונאסר הכל בהנאה ולפי"ז הי'
 לו להפרמ"ג לכתוב רבותא יותר דאפי"ה בשר
 ראשון של עוף נמי נאסר בהנאה הכל ויעויין
 לקמן בס' ל"ב משבצות סק"ג ולקמן סי' ל"ד
 בדין הבבלים מ"ש שם לענין קושי' הגאון רעק"א
 גלל כן דין הג"ל ל"ע:

שם שפתי הקי' **ודע** דמעורות היינו דאית
 ב' שורייקי סומקא
 אפילו נגמר החלבון והחלמון מיקרי מעורות
 ועמ"ש בט"ז. כ"ב דבריו בכ"ה ל"ע והם מקושי
 הבנה לכאורה שנראה שהוא היפוך דעת הש"ך
 שהסכים לדעת רש"י שפ"י מעורות היינו
 מחוברות בבשר הנדרה ומה זה שכ' ועמ"ש
 בט"ז ובט"ז לה היכיר דבר מזה ול"ע:
 ס"ק י"ד **והפרישה** כ' חלב מתה דרבנן כמו
 בילת נבילה כו'. כ"ב
 עי' מ"ש בפתיחה להל' מליחה בזה:
 שם ס"ק כ"ג **ומיהו** אי יש עוד ספק אי
 מלטרפין דליהוי ס"ס

איני אומר לא איסור ולא היתר. כ"ב לכאורה
 ל"ע דמה בכך שהנסיוני הוא אינו בכלל מה
 שאסרה התורה בחלב אם דהיינו כמו שילאה
 מחלב אם דהוא מעורב כמ"ש הראשונים והש"ך
 ז"ל לעיל סי' פ"א אבל עכ"פ הרי הנסיוני וכן
 המימי חלב קבלו בודאי טעם חלב איסור וטעם
 כעיקר דאורייתא ולא יהיו אלא ירקות שקבלו
 טעם חלב ובישלם עם בשר דאסורין בהנאה
 ודאי:

סי' פ"ט משבצות סק"ג **אבל** הט"ז האריך
 דודאי איסור
 גמור הוא לכחילה לברך בהמ"ז ע"מ לאכול
 גבינה אח"כ. כ"ב בס' בכור שור בחי' חולין
 דף ק"ה חולק ע"ז ומביא רא' מהא דאי'
 בש"ע או"ח סי' רל"א דאם נמשכת סעודה
 שחרית דשבת עד המנחה יברך בהמ"ז ויטול
 ידיו ויאכל סעודה ג' אלנוא אע"ג דבשעת בהמ"ז
 הי' דעתו לאכול מיד מ"מ מיקרי ב' סעודות
 כו' ע"ש דסיים ולכן נלפע"ד פשוט שאין למחות
 ביד המקילין שהביא רמ"א ז"ל דיש להם על
 מה שיסמוכו והאריך עוד שם בראיות ע"ש:
 שפתי הקי"ט **ולר"ד** מאי אריא זא"ז אפי'
 בב"א שרי. כ"ב לחומר
 הקושיא י"ל דמיירי כאן בכתבשיל חבשיל של דבר
 חריף דלא שייך בו נ"ט בר נ"ט דבכה"ג אם
 נהבשל בקדירה של בשר ודאי אסור לאכלו
 ביחד עם גבינה כדאי' לקמן סי' ל"ו סעי' ג'
 דתבלין שנדוכו במדוך של בשר אסורין לאוכלן
 בחלב ולפי הכרעת רמ"א ז"ל אפי' באינו ב"י
 אסור וקמ"ל הרמ"א כאן דעכ"פ א"ל להמנין
 ששה שעות החר אכילת ההבשיל חריף וזה ברור
 ופשוט ומלאתי אח"ז בשו"ח בואל ומשיב מהדורא
 ד' סי' נ"א שהביא כן בשם חכס א' דמיירי
 בדבר חריף והוא הקשה עליו דגם עם גבינה
 מותר דחורפא מחליא לשבת אינו אלא דרבנן
 ובפרט בכ"ט בר נ"ע דאינו אלא דרבנן ופשיטא
 דבכה"ג לא גזרו בב"ח שאינו דרך ביטול דאינו
 רק דרבנן עכ"ל ובמחכ"ת אישתמיטתי דברי
 המחבר ורמ"א דסי' ל"ו הג"ל ויותר גדולה
 התימא דהוא עלמו באותו התשו' הביא דבריהם
 ופלפל

ופלפל בהם אם לא דכונתו לפרש שם דאסורים
לאכלס עם חלב היינו בדרך ביסול דוקא הוא
מדאורייתא משא"כ לאכלס כך ביחד הוא תרי
דרבנן וזה לא נמלא בשום פוסק לפרש כך
שוב אח"ז מלאחי בחי' רעק"א כאן שכ' כמ"ש
ודברי השו"מ המוה"ס ונתן מכשול לפני המעיינים:
סי' צ' משבצות סק"א ד"ה **ורע** כו' ועוד דם
נמי דרבנן

לדעתם אלא כחל הקילו יותר משאר איסורי
דרבנן. נ"ב לולי דבריו ז"ל נוכל לומר דהם
לשיטתם ובפרט המהמר ס"ל בפירוש צסי' פ"ז
סעי' ו' בהרמב"ם דעל דם שבישלו לוקין כמ"ש
הש"ך ושפתי לעיל שם ס"ק ט"ו א"כ א"ש דבסי'
ס"ט גבי חתיכה שנתבשלה בדמה לריך ס' חוץ
החתיכה מפני שהוא איסור דאורייתא ממש
וכן כתב הפרמ"ג לעיל סי' ס"ט וכן הטור
העתיק נמי לעיל סי' פ"ז בסקה דעת הרמב"ם
דאין לוקין עליו משום צב"ח הא משום דם
לוקין משמע שהוא דאורייתא כמו שמפרש הש"ך
בדעת המהמר ועל פירוש הפרמ"ג ז"ל יש להעיר
לפי פירושו בכל איסורי דרבנן נמי בעינן ס'
לדעתם רק בכחל הקילו יותר משאר איסורי
דרבנן למה הולך להרץ הקושיא מג"ה משום
דגיד יש בו איסור תורה לכך לריך ששים גם
נגד שומנו משמע דוקא משום שהוא איסור תורה
אם לא שכאמר דקושטא דמילתא אמר מפני שבגיד
יש בו איסור תורה אבל באמת אם הי' אסור
ממש מדרבנן נמי לריכין ס' לבד מהוא זולת
בשומן הגיד דכ"ד די בנ"ט הואיל ואינו אלא
מישראל קדושים ודו"ק בזה שוב מלאחי בחי'
רעק"א שהניח בקושיא על הט"ז לשיטת הטור
הא דם ג"כ דרבנן ויהא סגי בנ"ט עמ"ש ולפענ"ד
כיון דהש"ך סי' פ"ז הוכיח מהמהמר דס"ל דם
שבישלו לוקין מדהעתיק הדין של הרמב"ם בישל
דם בחלב אין לוקין על אכילתו משום צב"ח הא
משום דם לוקין אף שבישלו וא"כ הא הטור
העתיק נמי זה הדין דהרמב"ם א"כ ס"ל נמי
הכי דהוא איסור דאורייתא לכך לריך ס' לבד
מהוא כמו שכתבתי ומתוך קושיא רבי עקיבא
איגר :

שם ד"ה **והנה** יש לחקור כו'. נ"ב החקירה
הזה כבר באה בארוכה
בהפתיחה להל' מערובות בחלק השלישי בד"ה
נסתפקתי ח"י זית בשר שחוטת וח"י זית בשר
נבילה ונפלו לס' חלאי זיתי ירקות או בששים
נגד החלי זית איסור שרי או דילמא כיון דנרגש
טעם הבשר וחיך אוכל יטעם לריך ס' נגד כל
הזית הארכתי קלת לפרש החקירה מפני שבכאן
מביאה בסתום קלת ועי' מ"ש שם להקשות ע"ז
מדברי הר"ן ושם ית' :

שם סק"ב **ומ"ש** הט"ז דהוה גזירה לגזירה
כבר כתב בנה"כ ושאר
אחרונים דלפעמים גזרינן גזירה לגזירה. נ"ב
האחרונים הוכיחו כן מבר גזולא דנפל לכדא
דכמכא דאם הי' אינו נאכל מחמת מלחו הי'
אסור אף שהוא בשר עוף ועי' מליחה עי'
בגול מרבבה שמוה מודחה דברי הט"ז ולפענ"ד
נראה לתרץ דברי רבינו הט"ז דמשם אין ראי'
דנוכל לומר דמיירי אם רולה לבשל אח"כ הבר
גזולא ורבינו הפרמ"ג ז"ל השריש לנו בהפתיחה
דכל כבש ומליחה דאסורים מדרבנן הוא בתנאי
שלא יבשל אח"כ אבל אם ביטלס אח"כ אסורין
מדאורייתא וא"כ לכך אי הי' אינו נאכל מחמת
מלחו הוה אסור משא"כ הט"ז מיירי בבשר
מבושל מכבר וא"ל שוב לבשל לכך אם הי'
כבש עם חלב שחוטת הוא שפיר תרי דרבנן
ומקיל כן י"ל נכון לכאורה וכן ראיתי אחר זה
להגאון רעק"א שכ' כן בחי' יו"ד אמנם עדיין
ל"ע ממה דאי' שם בגמ' וה"מ דמותר בנאכל
מחמת מלחו דוקא בחי' אבל ללי בעי קליפה
ולשיטה זו הא אדרבא ללי עדיף כיון דכבר
נללה אפי' אם יגע בעוד שהוא רותח צבנינה
חמה אינו אלא מדרבנן כמ"ש הגאון רעק"א
בעלמו בר"ם פ"ז בשם הרש"ל א"כ הדר הו"ל
תתי דרבנן בשר עוף ולא עי' ביסול ונ"ל
לדעתו דעכ"פ לענין קליפה אסור מ"מ אמיס
לדינא כבר הכריעו האחרונים לחומרא כמ"ש
רבינו הפרמ"ג וגם רעק"א כ"כ רק לדעת הט"ז:
סי' צ"א משבצות סק"א **במקרא** וישימו החלבים
כו' משמע דברי
נ"ב

נ"ב החוס' חולין סוף דף ח' הביאו גם כן זה הפסוק והוא צפ' שמיני ול"ע אמאי לא הביאו מקרא דפ' לו פסוק ל' את החלב על החזה ביאנו דהוא קודם בתורה :

סי' צ"א שפתי סק"ג **ודבר** חריף יבש מותר ע"י הדחת הכלי

היטב הא דבר חריף לח לא כמ"ש האו"ח שאין מוליא דבר יבש חריף הא לח חריף לא . נ"ב מדבריו אלו משמע דדבר חריף לח אפילו בדיעבד אסור ובאמת דכן משמע מהש"ך כאן שכ' דמ"ש האו"ח שאין מוליא דבר קשה יבש ביבש היינו לאפוקי חבלין ושאר דברים חריפים לחים ומשמע דקאי אדיעבד דאסור ולכאורה יש להקשות הא לקמן בס"י ק"ה ס"ק מ"ד מתיר הש"ך בדיעבד במלח לח בקערה של איסור אף דמלח הוא דבר חריף והוא לח ודוחק לחלק דדוקא במלח אינו מוליא שאין מליחה לכלים כמ"ש הש"ך שם משא"כ בשאר דבר חריף דאסור אפי' בדיעבד זה אינו במשמע דא"כ כמה דייק הת"ח מדברי הרשב"א דמתיר למלוח בשר בכלי של י"ג אדברי האו"ח דמתיר ליהן בחוכו חבלין משום דתשמישן ע"י לונן הא י"ל דתכלין חמירי ומלח ובדאי משמע דדינס שיה ועי' במשבלות כאן סק"ג משמע ג"כ דדינס שיה ול"ל דכוונת השפתי והש"ך הוא דדבר יבש חריף מותר אפי' לכתחילה ובדבר לח חריף אסור לכתחילה אבל בדיעבד מותר כמ"ש הש"ך סי' ק"ה שם במלח וה"ה שאר דברים חריפים לחים ומה שהקשה רבינו הפרמ"ג מהא דלקמן סי' קכ"א כתב הרב דחומץ מותר היינו אפילו לכתחילה ולפיכך הקשה שפיר והולרך לתרך דמיירי שתשמישו הי' ע"י לונן וכן משמע להדיא מדברי הש"ך לקמן סי' קכ"א סק"י דדיוקי מאו"ח דדבר חריף לח לא היינו לענין לכתחילה ע"ש אבל בדיעבד אינו נאסר רק במעל"ע ואם שהה בחוכו שיעור כבישה היינו כדי שיתן על האור ויחליל להרתיח אז תלוי במחלוקת שבין הש"ך והמג"א הובא בדגול מרובה סי' ס"ט בש"ך סק"ח דהש"ך מתיר דאין שיעור כבישה מפליט מכלי ולדעת המג"א סי' תמ"ז

והדרישה הוא מפליט מכלי בשיעור כבישה אבל בפחות משיעור כבישה אינו נאסר בדיעבד לכ"ע ולכתחילה מיהו אסור כמ"ש מדברי האו"ח שאינו מתיר לכתחילה רק ביבש חריף הארכתי באלו הדינים מפני שבזה תראה מדברי הט"ז והמשבלות סי' ל"ז סק"ג תמוהים דהט"ז כתב להתיר בקריין שנמלל בקערה חולבת לכתחילה לאכול עם בשר וכזה המשבלות זה פשוט כל דליכא דוחקא ומההוא דמלח מבואר כן ואח"כ להסתפק דאפשר דיש בו לחות והכך רואה דבדאי אסור להאו"ח ותו"ח וש"ך מדינא בדבר חריף לח לכתחילה ואינו דומה למלח שהוא יבש ואין כאן סי' כלל ושם יבואר :

משבצות סק"ה **והבזעין** באו"ה כלל כ"ט יראה שכ"ה דוקא

באיסור קליפה שהוא רק חומרם בעלמא בדיעבד שרי . נ"ב וכ"כ לקמן סק"ז אמנם נראה דאין הכונה משום דהקליפה הוא מדרבנן לכך מותר בדיעבד היכא שא"א לקלוק כמו משמע לכאורה כונתו מתחילה שהביא בשם או"ה דהקליפה לא הוי אלא חומרם בעלמא דרבנן ולפי זה הוי מותר בכל איסורים דרבנן היכא דדינס בקליפה וא"א לקלוק דז"א דהש"ך לעיל סי' ס"ט ס"ק ס"ד בודאי לא ס"ל הכי דהרי מיירי שם מדם שמלחו דאינו אלא מדרבנן אעפ"כ הוכרח שם לחלק בין ההוא דכאן לשם דלריך ששים נגד קליפה וכן משמע מדברי המ"א סי' תס"ז גופא שהביא כאן רבינו הפמ"ג שכ' חס לתוך לונן דהקליפה הוי רק חומרם בעלמא מותר ואם הי' סובר דבכל מידי דרבנן מותר תיפוק ל' דחס לתוך לונן הוי עירווי שנפסק הקלוח ואינו אלא דרבנן ובע"כ משמע דלא מהני בדרבנן רק דוקא בחס לתוך לונן דהוא חומרם בעלמא וזה מדוקדק בלשונו הק' :

שפתי סק"ז **וראוי** שחדע דעירווי שלא נפסק הקילוח כו' ואם נפסק

כו' הוה רק חומרם בעלמא מדרבנן . נ"ב לפע"ד נראה עוד נפ"מ אם אירע הדבר בשבת דאם בעירווי שלא נפסק הקילוח הוא הקליפה מדינא אזי נחשב מסקן ואסור משא"כ בעירווי שנפסק

שנפסק הקילוח דהקליפה הוא רק חומר א בעלמא לא נחשב למתקן כמ"ש המ"א כה"ג בסי' שכ"ג לענין חומרת יבש בידם דלריך להשליך א' דמותר בשבת כיון דאינו אלא חומר א בעלמא וכמו כלי שנעמא בולד הטומאה ע"ש :

שם סק"ח **והיבא** דאין ניכר א"ל ס'. כ"ב ז"ע בתשו' נוב"ק סי' ל'

שאפו בשני בעקליך של בשר קרעפליך עם חמאה ואח"ז אפו בתשעה בעקליך קרעפליך עם שומן ובתוכם היו גם שני הבעקליך הללו וכתב שם דגם אותן הקרעפליך שבשני הבעקליך אינם נאסרים מהכלי רק כ"ק ואף דהש"ך בסי' ק"ה ס"ק כ"ג מסופק לענין אי בלוע שמן שבתוך הכלי אי אוסר כולו מ"מ הנו"א בסי' תנ"א פשיטא לי' דגם בבלוע שמן אינו אוסר יותר מכ"ק ולא שבקינן פשיטתו המג"א כו' וסיים שם להתיר ע"י זיטול ברוב רק כפי מנין אותן שני בעקליך יש לאסור והשאר מותר ע"ש ול"ע במה שאסר כל המנין שיש בשני בעקליך כיון שנוסיק מקודם דאינם נאסרים רק כד"ק וגם הי' רק אסורים מדרבנן ע"י שומן אוו"ו כמ"ש באותו התשו' ע"ש וא"כ אם לא נודע מותרים גב בלא קליפה ואפשר מפני שהי' טוחים בשומן הגב שכ' שם שכנגד השומן הי' קרוב צעיניו שהי' ששים מ"מ לא רזה להחליט בזה ול"ע ועי' בס' חו"ד שמביא התשו' זו בסי' ק"א :

שם ב"ק י"ו **וב"ש** הש"ך דאפי' מלוח הכל כו' אפ"ה מותר אלא

דחמה דמאי מותר היבש אסור ודאי כו'. כ"ב כ"ל לפרש כונת הש"ך משמע דאפי' מלוח הכל מותר ולריך לעשות נקודה הפסק בין חיבת מלוח לחיבת הכל והכל קאי הדבתי הכל מותר ור"ל דהדבר גוש הי' מלוח ויבש והדבר ללול הי' תפל הכל מותר דהגוש אינו בולע מהללול מפני דהללול הי' תפל והללול אינו בולע מהגוש אף דהוא מלוח מפני שהוא יבש לגמרי ומיירי כב"ח דבשאר איסורין בטמא וטהור אין שייך לומר הכל שרי דהטמא הוא אסור כמ"ש הש"ך בס"ק הקודם ומתוך קושיה רבינו הפרמ"ג וכן החו"ד הקשה כן ולפנו"ש א"ש :

סי' צ"ב משבצות סק"א **ואנן** קי"ל כרש"י דצעינן ס' וקפילא. כ"ב

עי' לקמן סי' ז"ח מ"ש שם לתרץ עפ"י קושיה תוס' חולין דף ל"ז א' תוס' ד"ה קדירה וע"ש : שם **וייז** כפ"מ לדין כו' דלענין נדרים והיתר סומכינן אטעימת ישראל ואם כן

הנודר מבשר ונפל כזית בשר ליורה תבשיל קדם וסילקו שרי בטעימה ואי לא ס' צעינן.

כ"ב דין זה ז"ע לפענ"ד דנראה לפמ"ש החוס' בחולין שם בסוגיא דט"ח ד"ה אמאי בשם ר"י

לחלק דדוקא באיסור כב"ח שכל אחד לבדו היתר וכשנתבשלו יחד נעשו חתיכה נבילה לכך שייך שפיר למויפרך חלב נבילה הוא זה שנבלע

ונסחט משא"כ לענין שאר איסורין אמרינן אין הנאסר חמור מהאוסר כיון דהם נאסרין רק

מהאוסר ולא כבב"ח דעל כולם נקרא שם אוסר בשוה עש"ה בהוס' ומה"ט קי"ל ביו"ד סי' ק"ה

דחבלין הבלועים מדם בטיילין בששים אף דלטעמא עבידי נשום דאין הנהיגר חמור מאוסר ולפי"ז

גם הכא בנודר כיון דהבשר הנאסר עליו הרי טעם קפילא ישראל ואמר שאין בו נתינת טעם

בהתבשיל ואחה רולה לאסור נשום דהבשר בלע מהתבשיל וחזר ונסחט והוא מב"מ ז"א

דע"ז אנו חומרינן לא יהא חמור מכמות האוסר דבודאי לא בלע הזית בשר יותר מכמותו ולשיטה

זו דטעימה מהני אף בפחות מוס' שראינו שאין בו טעם בודאי מהני הכא ולא דמי לבב"ח שעל

כל א' נקרא שם אוסר והוא סברא נכונה ועמוקה וחפשיה בספרים ומלאתי להגאון בעל

חו"ד סוף סעי' ק"א שכ' נמש כסברא זו לענין אחר לתרץ קושי' הפליתי מהא דגריסין זעדיסין

צירושלמי והוא בהדיא מדברינו ובר מן דין יש לחמוה על הפמ"ג ז"ל דעכ"פ הבליעה

שבתוך החתיכה הוא לח וכשנסחט הוה לח בלח ולפי הכרעה רמ"א לקמן בסעי' ד' בשאר איסורין

חוץ מבב"ח בהפ"מ לא אמרינן דנעשה נבילה. אחר זמן מלאתי להגאון רעק"א לקמן סי' ז"ח

שרמז בדברי הפרמ"ג אלו לסברא דלח בלח והוסיף עוד להקשות כיון דמה"ט מב"מ ברובא

בטיל וגם חכ"כ בשאר איסורין אינו אלא דרבנן

לו יהא דא"א בקיחין בין נח היורה מרתיחה וחזר ונפלט הבלוב או לא מ"מ הוה סד"ר ולקולא ואפשר דלגבי נדרים הוה דשיל"מ מחמרינן בספיקו ע"ש אבל מ"מ ל"ע על הפליתי וחז"ד שנחבטו בהא דגריסין ועדשים דהא שם לא הוה דשיל"מ וגם הוה לח בלח לכך סגי בטעימה וגם על הגאון רעק"א ל"ע שלא הקשה על הפרמ"ג כסברתינו הג"ל והוא ס' החות הג"ל דיש חילוק בין בב"ח דאמרינן חלב נבילה ובין שאר היבירין ובג"ל ויש לו מקור מירושלמי ע"ש היטב בס' חז"ד :

ובז"ש ע"ד להסתפק שם אי בנדרים מטעם דיש היחר לאיסורים ע"י שאלה אי אמרינן חנ"ג הקשה שם הגאון רעק"א דאישתמיטחי דברי הר"ן ס"פ כ"ה דכ' בהדיא דאמרינן בדשיל"מ חנ"ג ע"ש ול"ע שלא הביא גם מנה"כ סו' זה בט"ז ס"ק ט"ז ובמשבולות שם שכ' ג"כ דדשיל"מ אמרינן בי' חנ"ג ודו"ק : סו' צ"ב משבצות סק"ג **ובז"ש** תחלה שאין חוסר כ"א

כד"ג כשכולה חוץ לרוטב היינו לרש"י ואף שדוחק לפרש כן מ"מ עדיף ממה דכגי' כל הספרים. ג"כ לפע"ד נראה להביא ראי' לפירוש זה דלרש"י ג"כ אם הי' מקלח החתיכה חוץ לרוטב ונפל הטיפה על המקלח שחוץ לרוטב מ"מ נאסרה כל החתיכה כולה גם לרש"י מדברי החוס' חולין דף ל"ו ב' ד"ה אם יש בנו"ט שכתבו שם דלפרש"י ניחא בהיכא דהחתיכה היחה מקלחה חוץ לרוטב ומקלח חוץ לרוטב אי לא ניער וכיסה אין מסייע החתיכות אחרות לבטל ולר"י דס"ל דהיכא דמקלחה חוץ לרוטב הכל מלטרף לבטל כו' והכא דקאמר אם יש בה בנו"ט היינו ע"י שלא הי' בה וברוטב ס' לבטל טעם הגיד ע"ש בתוס' ואם איחא כמו שהגיהו הם בטור לרש"י כולה הא אם הי' מקלחה רק חוץ לרוטב אזי אין חוסר לרש"י רק כד"ג בכחוש ואם כן גם על רש"י יקשה קושית חוס' הא גיד כחוש הוא כמו שכתבו חוס' דף ל"ו ד"ה שאני דשומן הגיד אינו מפעפע וא"כ אמאי קחני לענין ירך אם יש בה בנו"ט

דמשמע דבעינן ס' הא לרש"י לא בעינן רק כד"ג במקלח חוץ לרוטב והכא בודאי מיירי עכ"פ במקלח חוץ לרוטב כמו"ש החוס' דאי בכולה חוץ לרוטב לכ"ע אינו נאסר רק כד"ג כמו' בטור שם כד"ג ל"ע ובע"כ מודכחו לרש"י ניחא ש"מ דמקלח חוץ לרוטב חוסר כולה לרש"י לכך קחני אם יש בה בנו"ט דמשמע כל החתיכה נאסרה חלק תחתון מעליון משום דעכ"פ הרוטב מוליך הטעם מעליון לתחתון לכך אפשר דהגירסא ישנה לרש"י אפי' מקלחה הוא עיקר כמו"ש רבינו הפרמ"ג כאן וחז" על הפרמ"ג שלא הביא חסו' :

סו' צ"ב משבצות סק"ב **דרהור** ס' דאורייתא שמה היחה פ"א חוץ לרוטב ולא מלינו הגעלה באוכלין ונשארה באיסורה. ג"כ מדבריו הלו משמע דזה לא נחשב לס' עכ"פ שמה נסחט האיסור מומנה לגמרי והא דאמרינן בסו' ק"ו אפשר לסחטו הוא מטעם ס' דה"כ הי' בכאן ס"ס שמה לא היחה חוץ לרוטב ותת"ל שהיחה פ"א חוץ לרוטב שמה נסחט האיסור מומנה לגמרי אלא ודאי דאין זה נחשב לס' כלל דאין הגעלה באוכלין וכ"כ הר"ן בס"פ כה"ב דאע"ג דאפשר לסוחטו מוהר ה"מ היכא דידעינן בודאי שנסחט מומנה האיסור אבל מסתמא יש לנו לומר שלריך ס' בכל החתיכה כו' עד אין האיסור שבה מתחלק בשיה בחתיכה ובאותו חוס' כדי שיכתבל בשיהם אלא לעולם נשאר רובו בחתיכה וכן הוא בודאי עכ"ל הרי להדיא דלא נחשב זה לס' כלל שיא האיסור לגמרי מפני שנסרך באותו חתיכה כמו שכתב הר"ן שם הארכתי קלח שבה תראה שדברי הגאון בנוב"ק חלק יו"ד סו' כ' תמוהים שכתבו' ההיא עשה זאת לס' שמה נסחט האיסור כולה מן החתיכה ובפרט מה שכתב שם שבודאי לא נשאר אלא חלק מועט ובנוב"מ כבר ילא מחשב איסור תורה והס' שמה ילא כולו הוה ס' דרבנן כמו בגשפך והנך רואה שדבריו סחורים מדברי הר"ן שהבאתי וכדעת רבינו הפרמ"ג כאן מיהו לעיקר הגדון של הגו"כ שם הי' לו להחיר בפשיטות בהפ"מ כמו דקי"ל בס' עריפה

טריפה שלא נודע עד לאחר שנערב ברוב
 במצ"מ שהקיל הנו"ב ז"ל בכמה חשו' בהפ"מ
 ול"ע על הגאון הנו"ב בכאן ואולי מפני שלא
 הי' הפ"מ וכמדומה שצ"ל לב"ש בחי' דינים
 עמד בזה ואין פכאי לעיין כעת :

משבצות ס"ק ע"ז ד"ה **אמנם** הש"ך בכה"כ
 כו'. הא לא"ה

אין משהו הבלוע אומר החתיכה כיון שפולטת
 איסור והיתר יחד כיון דלא כ"כ תו לא הוה
 לגבי אחרות מין במינו. נ"ב לכאורה קשה על
 שיטת הנה"כ דס"ל דחתיכה הנאסר במשהו לא
 אמרינן ב' חכ"ל ושוב אפי' אם נפלה אחר כך
 למינה אף אם הוא מדברים האוסרים במינה
 במשהו מ"מ כאן הוה כמו שלא במינה כיון
 דבחתיכה הראשונה הי' מעורב איסור והיתר
 עי' בדבריו ול"ע לפי"ז בפסחים דף ל' דאמר
 רב קדירות בפסח ישברו ופריך ולשהינהו עד
 אחר הפסח וליעבד בהו שלא במינס ומשני
 גזירה שמה יעבד בהו במינס הנה החוס' שם
 ד"ה לשהנהו כתבו דקדירות בליעתן לא נחשב
 רק משהו מפני שאין רגילין להשתמש בהן הרבה
 ביחד וא"כ כיון דלא נאסרו רק מתמת משהו
 מה בכך דישתמש בהן אחר הפסח במינס הא
 הוי חרי משהו ולא אמרינן ולדעת הש"ך לא
 נקראו מינס כלל ובשלמה לדעת הע"ז י"ל כיון
 דלשיעתו בלח בלח אמרינן חרי משהו כיון
 דהבליעה נשאת ה"נ הרי הבליעה נשאת
 בהקדירה ואסור משא"כ להש"ך דאין תלוי כלל
 בזה אם מסיר הבליעה אלא העיקר לדידי' אם
 הוא דבר שנאסר רק במינו אזי אם נאסר רק
 במשהו אף שנפל אח"כ לתערובות השני אף
 שאינו מפריד הבליעה מותר ועי' ברא"ש סוף
 מס' עבו"ז שכ' באם נפל קיתון של מים לבסוף
 ומתחילה הי' יין דאיסורא בגו יין דהיתרא כיון
 שלא נתן האיסור טעם ביין ההיתר רק אסורו
 במשהו לא יבעי אח"כ במים לבטל היין של
 היתר דלא אמרינן ב' חכ"ל כיון דנאסר רק
 משהו ואף דנשאר שם הבליעת איסור ודלא
 כט"ז דבעינן עכ"פ לבטל כל חתיכת ההיתר
 ועי' בש"ך סי' קל"ד ובנה"כ כאן אם כן מאי

קמשני דלמא עביד בהו במינו ומה צדק ול"ע
 לכאורה :

שפתי ס"ק ח"י **אין** לחלק בכל הלכותיו בין
 כ"ח למחכות. נ"ב דבריו
 תמוהין שסותר עלמו מוכאן לסי' ל"ג וסי' ל"ח
 דמחלק בין כ"ח דאסור אפילו בהפס"מ נגד
 הריקן ובין מחכות ועמ"ש בסי' ל"ח משבצות
 סק"ח :

שם סק"ב **ור"ל** הוי אלא מדרבנן נל"ג כן
 לז"א דאינו כן. נ"ב בס' חו"ד

ס"ק ט"ו חולק ע"ז וס"ל כהפוסקים דסגי בס'
 פעמים ס' מטעם דכמו כזית בשר שבלע כזית
 חלב ונפל לתבשיל דסגי בפ"א ס' ה"נ כשהם'
 טיפין פחות מעט בלעו טפת חלב שאל"ל רק ס'
 פעמים ס' והאו"ה סובר דשני איסורין שהם מש"א
 מלטרפין אע"פ שאין טעמן נרגש משא"כ לדידן
 כל דלית ב' טעמא כגון בס' מוהר וזה פשוט
 מאוד יעשה"ה בדבריו והנה דבריו תמוהין מאוד
 וסותרין דבריו עלמו בס"ס ל"ח שכ' שם להדיא
 לדידן כשנפל ב' זיתים שאין טעמן שוה שנטעו
 כבילה מש"א מלטרפין ובעינן ס' נגד הב' זיתים
 ואף שהסירו להאיסור ולא נשאר רק טעם יע"ש
 שהביא רא'י לזה מדברי החוס' חולין ל"ח ד"ה
 עד שמגיע הגם שרא'י זו ל"ע מ"מ פסק שם
 כן וא"כ לדקו דברי הש"ך ושפתי שכ' ס' פעמים
 ס"א ודו"ק היטב בב' המקומות ותרצה :

משבצות סק"ז **וה"ל** הבלוע נעשה כבילה
 ועימ"ש חות' ל' מזה .

נ"ב כוונתו דלפמ"ש לקמן באות ל' דאם הכלי
 ריקן ואין בו רק הבלוע שנבלע בדפנות אין לו
 דין כ"ר ודוקא עם מאכל הוה אף שהוסר מאש
 דין כ"ר משא"כ אם הורק המאכל אז אין לו
 דין כ"ר אם הוסר מן האש ולפי"ז ניחא קושיתו
 דלא אמרינן הבלוע כ"נ ועי' בס"ס שהביא עוד
 רא'י לזה מתה"ד סי' קפ"ג החומב כף ב"פ סגי
 בפ"א ס' ע"ש :

שם ס"ק כ"ד **ובאות** ב' כ' אם נגד הריקן
 והי' בה מים וסוף

מעל"ע לנפילתו בשלו בה בשר אסור זה פשוט
 דהיינו באין הפס"מ דנהגו לאסור. נ"ב לכאורה
 דבריו

דבריו תמוהין מאד דהרי הא דנהגין לאסור כ' בס"ק כ' דבאין הפ"מ כהגין לאסור דלא מהני שיערה מלד האחר דגזרינן שמה יערה מלד זה והט"ז שם הוסיף אפי' תקנתא דלינון כמי לא מהני אבל בהפ"מ מהני תקנתא דלינון זבע"ש מהני גם שיערה ללד האחר כיון דאין שהות להמתין לא גזרינן שמה יערה באותו לד אבל אם עירה באמת באותו מקום הריקן שנפלה הטיפה אהור בודאי אפי' בהפס"מ זולת אם יש ס' פעמים ס"א וא"כ מה זה שכ' דפשוט דמיירי באין הפס"מ כיון דמיירי שבישל בה אחר כך בשר ובסחם בודאי עולה על הריקן מקום נפילת הטיפה ואז אסור גם בהפס"מ דהרי עכשיו מיירי עדיין שאין בה ס' פעמים ס"א ואפשר לומר דמיירי שדיקדק היטב בעת שבישל אח"כ הצער שלא יעלה הרתיחה על מקום נפילת הטיפה ודוחק ומיהו עיין מה שהארכתי בזה בס"י ל"ח מושבלות סק"ח ע"ש ותבין:

שם **אמנם** לא ידענא להולמו כו' אכתי שמה מתפשט לפנים וגם נשאר משהו תוך הדופן ונ"י כל הצלוע בדופן כיון שאין במים ס'. כ"ב לכאורה נוכל ליישב זה ולומר דכונת או"ה והט"ז הוא כך דהנה י"ל בג' פנים או שהטיפה עומדת במקומה בתוך דופן הקדירה או שנתפשט גם במים שבקדירה ובקדירה גופא או שנאמר שנתפשט רק במים לבד ולא בדופן הקדירה וע"ז קאמר או"ה דממ"נ אם הוא כאופן אחד דהטיפה עומדת במקומה ואין מתפשט גם צפעת הב' לא תפצטע ואם כאופן הב' שמתפשט בקדירה ובמים בזה ס"ל להאו"ה כיון דזאת קי"ל דצלוע שבקדירה הוא מקושר אל מאכל שבקדירה כמו שביאר רבינו הפמ"ג זר"ס ל"ג בשם הראב"ן והמרדכי דדוקא באוכל הוא נפרד ממה שבקדירה עי"ש ותבין אם כן אמרינן דבודאי הו"י ע"י לירוף הצלוע שבקדירה והמים שיעור לבטל הטיפה נהי דצלוע לבד אין לה כח לבטל דלא ידעינן כמה שיעור הבליעה אבל בלירוף עם המים יהי' ששים מאי אחרת דלמא לא תפצטע רק לכניס א"כ יש כאן חלק קטן מן הטיפה לכך משערין רק לפי

המדומע ומתוך קושיחו אח"י ראינו שבס' עלי לבונה כתב כעין זה ועדיין ל"ע ועי' מ"ש בס"י ל"ח דלכאורה נראה שבמחלוקת בין הט"ז והש"ך שנוי ורבינו הפמ"ג נראה דסובר דגם זה אינו ברור שיש בהצלוע והמים בלירוף ששים. והנה יש להסתפק בכונת או"ה אם דוקא בחלב משערין רק לפי המדומע כגון אם נפל רביעית חלב בתוך ד' רביעית מים ונפל מכולם רביעית לתבשיל בשר א"ל לשער רק נגד רובע רביעית חלב או גם בבשר עם רוטב הוה הדין כן שמשערין רק לפי שיעור המדומע או דלמא דברוטב לא אמרינן כן ורק לריך לשער נגד כל הרוטב כמו בשר ממש וכעת לא מולאחי גילוי לדין זה ול"ע ועימ"ש בס"י ל"ג:

ישם ד"ה **ודע** כו' ואנן כהבין דאפי' באיסורין נ"מ דלא הוה חלא דרבנן. נ"ב

פשיטות לשונו משמע דדוקא באיסורין לא הוה חלא דרבנן הא ידענא דהכי בב"ח שנאמר מכבר ונפל אח"כ למים הרי המים הזה נ"י מדאורייתא ולכאורה סותר א"ע מ"ש הוא עלמו לקמן סי' ל"ד ס"ק כ"ב ד"ה ודע וז"ל ודאי מדרבנן נ"י המים לא מה"ת דודאי לא נעשו המים נבילה מה"ת חלא מדרבנן כיון דבא מצב"ח כצב"ח דיינין עכ"ל א"כ צב"ח שיה בזה לשאר איסורין ול"ע ועי"ש בס"י ל"ז הבאתי ראיה ברורה מדברי החוס' חולין דף ק' דגם מה שבא מצב"ח אף דצב"ח דיינין ל"י מ"מ אינו חלא מדרבנן ועש"ה ועימ"ש בסמוך:

שפתי ס"ק ל"ב **ולרידן** אין נפ"מ בכ"ז. נ"ב משמע דבעיקר הדין

הסכים להש"ך באם הקילוח הוא חלל האש אפי' העמידו עליו קדירה לוננת אסור גם התבשיל והנה החו"ד ס"ק כ"א התפלא מאד על דין זה דאם החלב אינו מכסה כל עובי השולים שיהי' מביע עד כנגד המאכל שבקדירה נראה ודאי דהמאכל מוהר כו' ואפי' אם החלב מכסה כל עובי השולים עד שמוגיע כנגד האוכל כגון שהוא בגומא אפי"ה נראה דאם מונח בקדירה הרבה חתיכות דאין הצלוע יולא מחתיכה לחתיכה אחרת בלא רוטב דהמים שבתוכה ודאי דאין

דאין לו דין רוטב כ"ז שהוא לונן עכ"ל ודבריו תמוהין דהרי בסי' ע"ב סק"ב פסק הוא גופא באם העוף הי' שלם בשעת ביטול והוליאוהו מקדירה רוחא שהי"ב ותחכוהו נאסרו חתיכות אחרות כיון דשוב ליכא ששים ואין לומר דבלוע אינו יולא מחתיכה לחברתה בלא רוטב כו' ועוד דבשעה שאיסור בעין מונח על החתיכה אף שאר חתיכות נאסרין ול"ש לומר אין דבר הבלוע יולא כמב' בסי' ק"ה סעי' ט' בהג"ה עכ"ל וא"כ ה"נ הרי יש איסור בעין דהוא החלב ולא מיקרי בלוע כלל לשיטתו ואפשר לומר כיון דהקדירה נופסיק חשוב רק כמו בלוע מיהו כ"ז כחבתי לשיטתו אבל הפרמ"ג הביא בשם המ"ב בחשו' סי' ס"ט שכ' דאין בלוע יולא בלא רוטב אפי' לא סר עדיין הבעין עד"מ לב דבוק בחתיכה ונוגעת החתיכה באחרות הם מותרים אף שהלכ' נוגע בחתיכה וחתיכה באחרות עכ"ל הביאו רבינו בפתיחה להל' תערובות סוף חלק השני ובסי' ק"ה סק"ל"ח והפרמ"ג מיישב שם ראייתו מסי' ק"ה וסיים שם לענין מלה כפולה ול"ע דודאי אף שבעין הוא מ"מ בלד אחר הוה בלוע ע"ש ולפי"ז נחזקה סברתו החו"ד כאן דהי"ל להיות החתיכות שבקדירות מותרות לשי' המ"ב והפרמ"ג דאין בלוע יולא אמוס דבריו תמוהין מלד אחר דהרי כאן בב"ח קיימינן ובב"ח לא מיקרי כלל איסור בלוע כמב' סי' ק"ה ואפי' אם נאסר מכת בב"ח כבב"ח דיינינן ל' וכמב' בסי' ל"ד ע"ש וראיתי בס' חכ"א הביא דברי החו"ד וקלסיה ולעג"ד ל"ע:

משבצות סקב"ט **משא"ב** הזיעה הוי נ"ט בר נ"ט ובכלי איסור אכור. נ"ב החות כאן סק"ב כ"ו כתב להיפוך דאפי' אם הי' מחבת איסור א"ל לשער נגדה כמו אם נחבשל כזית ירקות בכלי של איסור ונפל כולו לתבשיל ודאי ללא בעי ס' רק נגד הכזית ולא כנגד כל הקדירה דלעולם א"ל לשער רק נגד הכמות האיסור שנפל וה"נ א"ל לשער רק נגד החלב כיון דאינו עולה זיעה רק מהחלב ולפי"ז אפי' הי' מחבת אסור דהטעם שבמחבת הוי נ"ט בר נ"ט דאיסורא א"ל לשער

נגדה ועימ"ש בר"ס ומ"ש עוד בס"ק ההוא דאם תחב כף לתבשיל דהכף נאסר עד מקום הזיעה והי"ב בזיעה רק שאינו מפליט ע"י זיעה לכן א"ל ס' רק נגד מקום שנחבז אבל בולע שפיר ע"י הזיעה ונאסר. ע"י מ"ש ע"ז בר"ס ל"ד במשבלות:

סי' צ"ג משבצות סק"א **וא"י** תמה ע"ע כו' כסחם מחניתין דריש דם חמאת אף שהיחה לה שעת הכושר אין דמה טעון כיבוס כל"ל וכל האות נדפס בטעות גם מ"ש אח"כ סובר רבי דאוחה למעט הי' לו ש"ה כל"ל וגם אח"כ מ"ש וע"י בזבחים כו' או גילוי מלחא ואוחה להי' לה ש"ה אין טעון כיבוס וכן אח"כ לא מאוחה דבעינן להי' לו שה"כ הכלל שכל הס"ק הוא טעות סופר מ"ש בפנים וע"י היטיב ברמב"ם פ"ח מהל' מעה"ק ה"ל ג' ובלח"מ שם וחראה דברי כנים:

שם **וא"ב** היינו ספיקא כו' ואוחה למעט הגעלת תרומה וחולין כו'. נ"ב לפנו"ש בהפתיחה להע' דלשי' רש"י ורמב"ם דטכ"ע דרבנן אליבא דרבא א"כ אמאי לריך לדידי' קרא דאוחה למעט הגעלת תרומה וחולין חיפוק ל' דא"ל הגעלה כלל וי"ל כיון דרש"י בחולין פי' אליבא דרבא טכ"ע דרבנן דזזיר וגיעול הוה ב"כ הבאים כא' דטכ"ע דאורייתא ואין מלמדין לפי"ז שם בזבחים דקאי אליבא דר' יהודה דס"ל מלמדין וא"ש וא"כ אין ראי' כלל מרבא ושם קאי אליבא דר"י וכמו"ס:

שפתי ד"ה **הנה** הפתחי תזובה כו' ודע דהא דמתירין בערב שבת או בהפ"מ היינו שיספוך מלד אחר אבל מלד זה או שמלאו אח"כ הקדירה זנוים נגד הריקן אף בהפס"מ אסור דנ"כ בחוך הריקן. נ"ב בזה תראה שדברינו לעיל בסי' ל"ב במשבלות סק"ד בנו"ש על דין הב' של או"ה בנפל נגד הריקן ואח"ז ביטלו בשר הוך מעל"ע לנפילהו דאסור וכ' שם רבינו ז"ל דקאי דיקא באין הפס"מ דנהגו לאסור יע"ש והנך רואה כאן בפירוש שהמנהג הוא רק לאסור גם בלד אחר או הקנתא דליכון. ובהפס"מ וע"ש מתירין משא"כ אם מילא אח"כ כנגד

שם סק"ג ועי' בשו"ת דבר שמואל בכלי חרס
 פארזילאן להחיר באב"י בהפס"מ
 ול"נ דאין להחיר ואולי באם בלע איסור דרבנן
 יש ללדד בהפס"מ דמפינכא אין כ"כ ראי' דדס
 שבישלו הוה עיקרו דאורייתא. כ"ב לכאורה
 חימא שסותר דברי עלמו ממ"ש בהקדמתו לאו"ח
 באו"ה שלישי אות כ"ה וז"ל אף איסור דרבנן
 שנבלע בכ"ס חסוב כמו פארזילאן איסור אף
 כשאב"י וראי' מפינכא עכ"ל וא"כ סותר דבריו
 שנכאן ואולי י"ל דשם מיירי הכל באיסור דרבנן
 שיש לו עיקר בדאורייתא דומיא דדס דנקט
 ובע"כ ז"ל כן דהרי תיכף שם באות כ"ו כתב
 וז"ל אם בישלו גבינות עכו"ס בקדירת חרס
 חשיב אפשר להחיר הכלים אחר מעל"ע ועדיין
 ז"ע ויש להחייב בדבר עכ"ל ולכאורה תמוה
 דהרי מקודם החליט דגם איסור דרבנן אסור
 באב"י אלא ודאי דיש חילוק בין יש לו עיקר
 מה"ס כמו דס אסור משא"כ גבינות עכו"ס
 דנחשב אין לו עיקר מה"ס וכאן קילר כדרכו
 ז"ל אמנם בדבר זה נפלגו במחלוקת הפוסקים
 דהרי בסו"מ ז"ט כתב בשם הרשב"א וזה לשונו
 אבל בדבר שעיקר איסורו אינו אלא מדרבנן
 כגון גבינה של עכו"ס ושמו של גיד אין מערבין
 אותו בהיתר כדי לבטלו כו' הרי להדיא דהגבינה
 נחשב אין לו עיקר בדאורייתא אמנם הב"י
 כתב שם שהרשב"א כ' בת"ה הקלר איסור של
 דבריהם שיש לו עיקר בתורה כגון גבינות של
 נכרים שאסרו משום חלב טמא וכשמנו של גיד
 שאסרו משום גיד הרי דהרשב"א כתב להדיא
 דגבינות של עכו"ס יש לו עיקר בדאורייתא
 כשמנו של גיד והב"י מסיק שם שלדינא כל
 איסורים דרבנן שוים חוץ מתרומה וחלת ח"ל
 משמע ממונו לדדינא אין שום נפ"מ בין איסורים
 דרבנן זל"ז ועכ"פ משמע ממונו שאין קולא
 בגבינות עכו"ס יותר משאר איסורים דרבנן
 וא"כ דברי רבינו הפרמ"ג שם תמוהים מה
 שכתחילה החליט לאסור באיסורי דרבנן שאב"י
 גם בכלי פארזילאן החשובים ואח"כ בגבינות
 עכו"ס דאפשר להחיר [וכוונתו לדברי הרשב"א
 אלו כנ"ל] הרי לדדינא הם שוים ובכללי הוראה
 שכתבתי

כנגד הריקן אסור אף בהפ"מ וא"כ דבריו שם
 תמוהין מאוד כיון דבישל אחר כך הרי יעלה
 הרתיחה למעלה ועימ"ש שם ואפשר לומר עוד
 דשם מיירי בכלי מחכות שכ' כאן בשם הש"ך
 סי' ז"ח ס"ק כ"א דבמתכות בהפ"מ לא אמרינן
 דהבלוע בכלי כ"כ וא"כ אף שמילא מים אח"כ
 יש להחיר בהפס"מ כמ"ש רבינו אח"ז ואם כן
 ניחא ול"ע על שקילר מאד בזה:

והנה שם בס"ק הנ"ל נסתפקתי בכוונת או"ה
 דמשערין לפי המדומע במים או דוקא
 בחלב הדיון כן כגון אם נפל רביעית חלב בד'
 רביעיות מים ואח"כ נפל החלק הרביעית בבשר
 א"ל לשער רק נגד רובע רביעית שיש בה מן
 החלב או גם בבשר עם רוטב הוה הדיון כן
 שמשערין רק לפי שיעור המדומע או נימא
 דברובע לא אמרינן כן ולריך לשער נגד כל
 הרוטב כמו בשר מומש וכעת ראיתי בס' חו"ד
 בסו"י זה חידושים סק"א שכ' אם נשתמש בו
 כזית בשר עם מים א"ל לשער נגד כל הכזית
 רק לפי שיעור המדומע במים עכ"ל והוא הידוש
 דין עד מאוד וגם אין המנהג כן אלל המורים
 ובימותי בספרים ומלאתי בשו"ת שואל ומשיב
 מהדורא ב' סי' י"ב שכ' בשם או"ה כלל כ"ד
 אות ז' שכ' להדיא דרוטב של בשר שנשלה לחלב
 ודאי לריך ששים נגד כולה דהוה שם בשר על
 כל המים עכ"ל ונעלם זאת מהגאון בעל חו"ד
 וא"כ תמוה דעתונו אם כי סברת החילוק בין
 חלב לבשר קשה להבין מ"מ הרי או"ה ס"ל כן
 וכעת זכיתי לראות באו"ה שם דין ח' בכלל כ"ד
 שכ' דהוה שם בשר על כל הרוטב והביא כן
 גם בשם המרדכי גם דסברא הוא דא"ל לעמוד
 על השיעור כמה בלע ובודאי דלריך ס' נגד
 כל המים עכ"ל ונעלם זאת מחו"ד ר"ס ז"ג
 חי' סק"א ולע"ג:

שם ד"ה **ובמה** שכ' הש"ך כו' אמנם מה שקשה
 מבבלים כו' נימא מה שנכנס
 לבבלים כ"כ כמו חלב נבילה. כ"ב עמ"ש בסו"
 ז"ד לפלפל בזה הקושיא נס על דברת הגאון
 רעק"א זל"ל שם:

שכתבתי הארכתי עוד בזה ואין כאן מקום להאריך:

שפתי סק"ד גמ כ"ט בר נ"ט לא שייך באוכלין אלא מכלי לאוכל כשית' בס"י ל"ה. נ"ב עימ"ש לקמן שם בר"ם ל"ה להקשות ע"ז. גם מ"ש ד"ה כתב המ"ב וכ"ז כשהכיסוי לזון הא כיסוי רוחח מאש אף שאין יס"ב בזיעה והיקל באין הכיסוי ב"י להתיר התבטיל באין יס"ב [ט"ם בין ול"ל באין] בזיעה אף שהכיסוי רוחח. נ"ב ע"י לקמן סי' ק"ה במשצלות סק"ז ובמ"ש שם ולפי"ז יש להקל בפשיטות כשאין הכיסוי ב"י כהנו"ב בתשו' עש"ה:

ד"ה **הבנה"ג** כו' הא מסורה בידינו ר"י הלצן הוא הריב"א והרא"ש

כתב בשם הריב"א דכבוס הוה בי"ב שעות וראי' דאמר תרי לי' כולי יומא סוברים י"ב שעות הרי דכבוס נמי כיון דטעון טעון. נ"ב אין אני כדאי להרהר ח"ו אחרי האריות האלה אשר מפיהם אנו חיים אבל תורה הוא ותמהתי מאוד דהיכא נזכר זה בדברי הרא"ש בשם הריב"א וז"ל הרא"ש בפ' בתרא דעבו"ז סי' י"א ולא פירשו החוס' [ברא"ש שלפנינו אי' החורה ול"ל החוס' וכ"ה הגי' בב"י ר"ם ק"ה ע"ש שמוכח שם אזה באות] כמה יעמוד בחוונן ובשכר דנחשבי' כבוס כמבוסל ושומעתי בשם ריב"א דאם שהה בחוכו יוס שלם מעת לעת נקרא כבוס ובלע ופולט כמבוסל וראי' מדאמרינן בחולין בב"ח חידוש דאי תרי לי' בחלבא כולי יומא שרי ואי בשיל לי' אסור ומה חידוש כל איסורין שבחורה נמי דינס כך דלונן בלונן לא מיחסר ולא בלע אלא ודאי זה חידושו דכל איסורין שבחורה אע"ג דלונן בלונן לא בלע אס שראו יוס שלם נאסרו מטעם כבוס ובב"ח חידוש הוא דאינו נאסר אלא דרך ביסול עכ"ל הרי להדיא דהריב"א אוסר דוקא ביוס שלם מעל"ע ולאפוקי מדעת ר"ח דסובר דלא נקרא כבוס רק בג' ימים ואפי' את"ל דהרא"ש במ"א כהב בשם הריב"א י"ב שעות הרי המרדכי מרא דדין זה הביאו הב"י שם בס"י ק"ה כתב בפ"ב דבילה וז"ל נראה דכבוס מיקרי ששה

כבר ג' ימים בדבר לח כו' הילכך כל דבר איסור הלח ששה בכלי היחר ג' ימים אסור וכ"פ ראב"י אמנם הר"מ פי' בשם הריב"א דשריית יוס ולילה חשוב כבוס כמבוסל וראי' מהא דאמרינן בב"ח חידוש הוא דאי תרי כו' עכ"ל הרי דכ' נמי להדיא בשם הריב"א יוס ולילה ממש ולע"ג וד' יאיר עיני להבין דבריהם הקדושים:

סי' צ"ד משבצות סק"א ד"ה **ודע** שמ"ש המחבר כו' הא בורכא

דהפר"ח כתב דכ"פ אלמא זיעה הפליט ג"כ. נ"ב עדיפא הו"ל להביא ראי' ממשנה ספ"ה דמכשירין שהביא רבינו הפרמ"ג בעלמו בס"י ק"ה סק"ז המשנה י' ואח"ז קתני האשה שהיו ידי' טהורות ומגיסה בקדירה טמאה אס הזיעו ידי' טמאות היו ידי' טמאות ומגיסה בקדירה טהורה אס הזיעו ידי' הקדירה טמאה ופי' הר"ש מפני שהזיעה הוא מחבר ונטמא הקדירה וראי' זו הביא מרן הב"י או"ח סי' תנ"א דהזיעה נחשב חיבור והוא מפליט ולא הי' לריך רבינו הפרמ"ג ללמוד דין זה מהפר"ח ונוראות נפלאחי על רבינו בעל חו"ד לעיל סי' ל"ב ס"ק כ"ו שכ' שם וז"ל ונראה דה"ה בכף שתחב לתבטיל אף דחס מקלתו לא חס כולו מ"מ הכף יאסר עד מקום שמגיע הזיעה והי"ב בזיעה רק שאינו מפליט זיעה לכן אל"ס' רק נגד מקום שנתחב אבל בולע שפיר ע"י זיעה ונאסר עכ"ל והנך רואה ממשנה זו דאס הזיעו ידי' מטמאין הקדירה משמע דהזיעה מפלגת ולריך ס' נגד כל מקום שהזיעה יס"ב וח"ו אין אני כדאי להרהר אחר דבריו הקדושים אכן נסמכתי על דברי רבינו הב"י ופרמ"ג ובפרט שהם מחמירים וע"י עוד מ"ש בס"י ק"ה שם על הפרמ"ג:

שפתי סק"ד ד"ה **ובמה** כו' אמנם הפר"ח לעק ככרוכיא דמ"מ כ"ג אף

להמחבר ולפי שנראה מדבריו שם דמה"ח הוא נ"כ דמ"מ שם בב"ח עליו כו'. נ"ב לפע"ד מדברי החוס' חולין דף ק' דהקשו האיך היו מגעילין במדין יורה גדולה דא"א להכניסה בחוך כלי אחרת הא המיס נ"כ כיון דאין בנימין ס' לבטל

לבעל האיסור ומוזה הוכיחו כשיטת רבינו אפרים
 דל"ה אמרינן בשאר איסורין חנ"ג עש"ה ועדיין
 קשה דמ"מ האריך עשו והגעילו יורה גדולה
 דלמא היו בלועים מבב"ח שבישל בהם העכו"ם
 וזוה גם רבינו אפרים מודה דאמרינן חנ"ג
 ומכאן דבב"ח שכבר נאסר אף דאמרינן כל
 הבא מבב"ח כבב"ח דיינין לי' אינו אלא מדרבנן
 כמ"ש הפרמ"ג כאן ובס"ק כ"ב וא"כ א"ש
 דהתוס' שם הא קאי בדאורייתא כמ"ש ולפי ר'
 אפרים ניחא מה שליתיה התורה להגעיל כלי
 מדין עכ"ל וכאן אינו אלא מדרבנן נמלא לפי"ז
 אם בלע חתיכה בשר כזית חלב ואין בבשר ס'
 אמרינן בי' חנ"ג מה"ת ואם נאסר ונפל אח"כ
 למים לריך במים ס' נגד הכל מדרבנן דכיון
 דכבר נאסר טוב הו"ל כשאר איסורין ובשאר
 איסורין כגון חלב שנבלע בבשר דאמרינן
 חנ"ג הוא מתחילה דרבנן תיכף ופשוט וכ"ה
 הסכמות הפרמ"ג ודברי הפר"ח ז"ע :

משבצות ד"ה **תשובה** ד"ז לריך כו' עד מ"מ
 י"ל כדי נטילה נאסרו

הגרופין ומפליטין בקדירה י"ל אין בלוע יולא
 בלא רוטב. כ"ב וכן כתב עוד אח"ז בס"ק
 ההוא לענין דאין יולא מגרופין דבר בלוע בלא
 רוטב להכף ולכאורה קשה דהא בלוע שמון
 יולא אף בלא רוטב ממאכל לכלי כמ"ש הגאון
 בעל חו"ד בסו"י ל"ו ס"ו לפרש דברי רבותינו
 המג"א והאש"י שנהחבטו לענין אי המדוכה
 בולע מהבשמים מטעם דבר חריף לא שייך בו
 נ"ט בר נ"ט אמאי לא אמר דאין המדוכה בולע
 מטעם הבלוע מבשמים דאין הבלוע יולא בלא
 רוטב ואפשר דמייירי בבלוע שמון דיוולא בלא
 רוטב ע"ש בדבריו הרי דבבלוע שמון יולא
 ממאכל לכלי וא"כ אמאי קאמר הפרמ"ג בפשיטות
 דאין בלוע יולא אשו מי לא משכחה דהבלוע
 שמון דיוולא כדברי רבינו החות הנ"ל ונראה עוד
 להביא ראי' לדבריו מדברי הט"ז סו"י ק"ה ס"ק
 ע"ז שכ' שם וז"ל ולפי"ז פשוט דכלי אינו נאסר
 ממאכל שבלוע בו איסור שאינו מפעפע כגון
 כבד או בשר שנמלח בכשא"מ כו' דזה אין
 מפעפע עכ"ל משמע דאם הי' הבלוע שמון

ומפעפע נאסר הכלי הרי ממש דינו של הפרמ"ג
 ולפי"ז נלטרך לדחוק בדברי הפרמ"ג דמייירי
 כאן דוקא שהבלוע הי' כחושמה שנבלע בגרופין
 כ"ג לכאורה אמנם כד מעיינין שפיר תראה
 שדברי בעל החוות סותרים דברי עלמס שהרי
 בסו"י ל"ז הק"ה כתב איהו גופא שכמו שאין
 הבלוע הולך מכלי לכלי בלא רוטב אפי' כשהבלוע
 הוא שמון כן אין הבליעה הולך מחתיכה לכלי
 בלא רוטב אף כשהבלוע שמון דיותר יולא
 טעם הבלוע מכלי ממה שיולא מחתיכה כמב'ו
 סו"י ק"ה ואפ"ה אין הכלי מקבל טעם מכלי
 ואפי' בשמן כו' מכ"ש שאין הכלי מקבל טעם
 בלוע מחתיכה אפי' בשמן יע"ש שהאריך הרי
 שכ' להדיא דאף בבלוע שמון אינו יולא מחתיכה
 לכלי וכ' בפשיטות היפוך דבריו שבסו"י ל"ו הנ"ל
 אבל דבריו תמוהים מדברי הט"ז הנ"ל שכתב
 להדיא דמפעפע וגוף דבריו ל"ע במ"ש שמבואר
 בסו"י ק"ה דיותר יולא טעם הבלוע מכלי ממה
 שיולא מאוכל הרי לדעת המג"א סו"י הנ"ל ותס"ז
 בבלוע שמון אינו יולא מכלי להמאכל רק כדי
 קליפה כמו כחוש ולדעת הנו"ב סו"י ל' הובא
 לעיל שהסכים עמו וכתב שאף שהש"ך
 מסופק בזה נו"מ לא שבקינן פשיטותי' דהמג"א
 שמקיל מפני הפיקו של הש"ך ואילו בלוע שמון
 מהמאכל לחבירו אוסר כולו כמ"ש רמ"א סו"י
 ק"ה הרי דיותר יולא הבלוע מאוכל ממה שיולא
 מכלי זולת בבלוע כחוש יש חילוק דמחתיכה
 לחברתה אינו יולא כלל ומכלי לאוכל יולא
 לענין לאסור כד"ק כמב'ו כ"ז בסו"י ק"ה אבל
 לענין לאסור כולו אוכל חנוור מהכלי וכמ"ש
 ולפי"ז י"ל דאף שמכלי לכלי אי' הבלוע אף
 שהבלוע הוא שמון אבל מ"מ מאוכל לכלי יולא
 שפיר בהבלוע שמון כמ"ש דמאוכל מפליט יותר
 וקו' של החו"ד ל"ע. טוב ראיתי בדברי הגאון
 בעל חו"ד סו"י ק"ה ס"ק ע"ו שכ' ג"כ דאין כלי
 נאסר ממאכל שיש בו איסור בלוע אפי' הוא
 שמון ומביח ג"כ הראי' זו מכלי [ול"ע כמ"ש]
 ועוד מביא ראי' מט"ז סו"י ל"ב שכ' דאין הכף
 נאסר מהדוחן שיש בו בשעת איסור ולא מחלק
 בין בלוע שמון לכחוש וקלח מוכח דמייירי שם
 בבלוע

בבלוע שמן כו' א"ו דאין כלי מקבל טעם בלוע
 אפי' ממאכל שמן יע"ש ולפי"ז י"ל דברי הפרמ"ג
 כפשוטו כמ"ש ולפרש אליבא דהט"ז דאף בבלוע
 שמן א"י ממאכל לכלי אפס מדברי החות
 תמוהים במה שירלה להעמים זה בט"ז והט"ז
 כאן בס' ק"ה כתב להדיא שבבלוע שמן יולא
 נומאכל לכלי כמו שכתבנו בראש דברינו ודברי
 החו"ד תמוהים מאוד ולכן דין זה ל"ע :

שם ד"ה **ודע** עוד דאם תחבו כף חולב ב"י
 כו' והמאכל יש להחיר לאכול
 בכל מין שירלה במין הקדירה דהא הי' ס' נגד
 הכף ובמין הכף ג"כ דהא הקדירה אב"י. כ"ב
 לכאורה ל"ע דנראה שסוהר דברי עלמו שכ'
 בשפתי י"ז דבכה"ג כיון דיש ס' ראוי לאכלו
 כמין הקדירה אב"י ולא כמין הכף דנותן טעם
 לפגם לכתחילה אסור ע"ש וכאן כ' דאף דנותן
 טעם לפגם לכתחילה אסור מ"מ כיון דהוי נ"ט
 בר נ"ע ונותן טעם לפגם אף לכתחילה שרי
 כמב' בס' ל"ה סעי' ב' בהג"ה דנחבשלו אס'
 נללו בכלי שאב"י נ"ע בר נ"ט דהיתרא מותר
 לכתחילה לאכול בחלב ול"ע ודו"ק :

בסה"ד **מ"ב** נראה לאסור שאב"י מחמת
 המנהג משום לא פלוג. כ"ב
 ל"ע דא"כ יליבא בארעה כו'. דאם היו שניהם
 בני יומן ויש ס' מדינא הכל שרי כמב' בשפתי
 סק"ח וט"ו ואף הש"ך דהחמיר בס"ק ח' כבר
 כתבו דהוא רק משום חששא שמה נגע בקדירה
 ואף לזאת הרעישו כל האחרונים הגאון רעק"א
 והאורח מישור [ול"ע על הגאון רעק"א שלא
 ראה שקדמו בקושי' זו האורח מישור] והפרמ"ג
 בעלמו והעלו כולם להכשיר הכל כפשיטות דברי
 הרמ"א דאם יש ס' הכל שרי ובהם א' אב"י
 יהי' האב"י אסור מחמת המנהג התמהה וכמדומה
 שהמנהג אלל מורי הוראה להכשיר הכל אף
 אב"י ודו"ק ועי' לקמן סק"ט מ"ג שם :

שפתי סק"ח ד"ה **שוב** החבוננתי כו' א"כ כך
 לי המים כמו דניס
 שנללו דליכא כ"א ב' טעמים להיתר וטעם הג'
 אסור הוא. כ"ב מדבריו אלו משמע דחולק על
 הגאון בעל חות דעת לקמן סי' ל"ה מש"כ דהא

דניללו אסור וה"ה בנחבשלו דאסור הרוטב
 משום דהוה רק טעם שני דוקא שקיבל הכלי
 תחילה בלא אמלעות המים אבל אם ניללו דגים
 בקדירה שבישלו בה בשר אינו אסור לחלב אח"כ
 כיון דמעיקרא קיבלה הקדירה טעם ע"י רוטב
 חשיב מעיקרא ג' נו"ע דהיינו מן הבשר למים
 ומן המים לקדירה ומן הקדירה לדגים וע"ש
 שהביא רא' לזה מזכחים ולקמן בס' ל"ה
 אכתוב מזה בס"ד ומדברי הפרמ"ג כאן לא
 משמע כן דא"כ לא א"ש תירונו בדברי הש"ך
 דהא כאן בודאי מיירי בקדירה שבישלו בה והי'
 ע"י אמלעות המים וא"כ אף נללו מותר לשיטתי'
 ובע"כ דאין חילוק ובכל גווי אסור נללו וא"ש
 דברי הפרמ"ג ועי' לקמן סי' ל"ה אכתוב שם
 לדברי הפרמ"ג שם א"א לקיים כלל דין החות
 דעת ע"ש. מיהו דברי הפרמ"ג תמוהין מטעם
 אחר כיון דלקמן סי' ל"ה סק"ד ד"ה ודע הביא
 רבינו הפרמ"ג בשם הדמשק אליעזר דהא דאסור
 נללו הוא רק כדי קליפה והפמ"ג הסכים עמו
 וכ' שהדין אמת ויליב א"כ איך רלה רבינו
 הפרמ"ג להעמיד כאן בדעת הש"ך דהמים אסור
 אפי' בדיעבד דהוה נללו הא כל היכא דא"א
 לקלפו מותר בדיעבד בלא קליפה לדעת הש"ך
 לעיל סי' ל"א היכא דהקליפה אינה ניכרת כגון
 במים ומה זה רא' מדברי הרש"ל שכ' גבי דגש
 אס' הוריקוהו לחלב ממש דאסור אף דיעבד
 דהרי הש"ך לעיל סי' ל"א סק"ח מביא בשם
 רש"ל פ' כ"ה סי' ע"ה דפסק כריב"א דהיכא
 שרריך קליפה ובישלו כך בלא קליפה אסור אפי'
 בחלב דהוא דבר הנבלל לכך גם הכא אסור
 הדבש ומה זה רא' לדין לשי' הש"ך בדבר
 הנבלל מותר בדיעבד בלא קליפה א"כ אמאי
 המים אסורים אונס נראה דדבריו נכונים דהא
 דכ' לקמן בס' ל"ה דנללו אינו אסור רק כדי
 קליפה הוא דוקא בלא רוטב כמ"ש הפרמ"ג שם
 מסי' ק"ה דכ' הרמ"א דבלוע מכלי אינו יולא
 בלא רוטב רק כ"ק נושא"כ הכא ע"י אמלעות
 המים כאשר כולו ודקו דבריו ז"ל ועוד ית'
 לקמן בס' ל"ה וק"ה דו"ק :

משבצות סק"ח **לא** המים כי היש"ש אסור
 בכללו

בכללו ואף דיעבד כו'. כ"ב עימ"ש בסי' ל"ה ולעיל בסמוך להסתפק בכוונת הי"ש"ש דאף הפרמ"ג שהביא לקמן שם בשפתי סק"ד לכללו אינו אוסר רק כדי קליפה רק דרש"ל לשיטתי דכ' הש"ך לעיל בסי' ל"ה משמו דהיכא דא"א לקלוף אוסר כולו ולפי"ז הי' לדידן המים מותרים לפ"מ שהכריע הש"ך שם בדבר הנכלל מותר בלא קליפה ובפרט כאן שהרמ"א מתיר לגמרי בכללו אף שאנו מחמירין כח"ש הש"ך שם סק"ד מ"מ די להחמיר בקליפה היכא שאפשר בקליפה אבל במים מותר או אפשר דאף לדידן אוסר והא דמביא הפרמ"ג שם בשם הרמ"א דדי בקליפה הוא דוקא בכללו בלא רוטב אבל במים מדינא כולו אוסר ועמ"ש לעיל בסמוך דמדברי הפרמ"ג בתירוטו על הש"ך סק"ח משמע כסברא זו דלכך אוסר משום המים וזוה יתורץ קושייתו והוא ג"כ קושית רעק"א שם כח"ש לעיל ועמ"ש רבינו בשפתי סקט"ו ד"ה ולדינא בדעת הש"ך סק"ח דלכך הכף אוסר דחיישינן רק שמוא נגע הכף בקדירה גופה ולא מטעם כללו משמע דמסופק בעלמנו בזה ול"ע וית' עוד בסי' ל"ה ודו"ק :

משבצות סק"ט ד"ה **יראה** לי כו' אלא דמס"ה כתב מים דבזה הכלי אב"י שרי ובמאכל נוהגין לאסור האב"י כ"ב כסתפקתי אם ביטל בקדירה האב"י מאכל גרוט מהכלי והוא רולה להשליך המאכל כדי שיכשיר הכלי אי ניתא דדינו כמו מים דמי ר הכלי או ניתא דלאו ברלונו הליא מלהא רק כל שהוא מאכל אוסר הכלי ולא גרע מהוחמו לשתי שסתפקו בזה ושמעתי בשם גאון א' קדוש שהורה להקל בזה ול"ע :

שפתי ס"ק מ"ו ד"ה **ולדינא** כו' וי"ל דסובר ביטלו במים נוגעין הדגים במחבת משא"כ כו'. כ"ב בלא"ה עכ"ל כן בדברי התוס' שם ברף קי"ב מדרייקו התוס' שם דנתבטלו אוסר מההוא תנורא דטחו באל"י דבעינן שיוסק התנור והמאי לא סגי בקינות והולרכו לדחוק משום דהתנור קשה לקנחו ע"ש ואם איתא הא בתנור הוא בלי מים

ולכך אוסר משא"כ בנתבטלו דאיכא ג' כ"ט אפשר דמותר אלא ודאי דגם בנתבטלו אמרינן דהדגים נוגעים במחבת גופא והוה טעם שני וראיתי שכן פי' שם המהרש"א ע"ש שהביא עוד רא"י מן התוס' שם ועי"ל סי' ל"ה : שפתי סק"ו **ד"א** כיון דיש ס' ראוי לאכול כמין הקדירה אב"י ולא כמין הכף דנט"ל לכתחילה אוסר. כ"ב עימ"ש לעיל במשבלות ססק"ז דדבריו סותרין שם לכאן דשם כ' דדברבנן מותר לאכול בכל מין שיזלה אף כמין הכף ואף דנו"ט לפגם לכתחילה אוסר מ"מ כ"ט בר נ"ט ונו"ט לפגם כי הכא מותר לכתחילה כמבוי' בהגהות רמ"א סי' ל"ה סעיף ב' יע"ש. ועי' בס"ק שאח"כ :

שפתי ס"ק כ"ב ד"ה **עוד** כתב הש"ך כו' ומהו ודאי אף להב"י מדרבנן הוא המים לא מה"ת כו' אלא מדרבנן הואיל ובא מבצ"ח. כ"ב עי' לעיל סק"ד בשפתי שהבאתי רא"י לזה מדברי התוס' דף ק' במה שכתבו דלפי' ר' אפרים ניחא מה שניוהה התורה בכלי מדין להגעיל יורה גדולה הא המים נאסרין ובדאי משמע דבשאר איסורין לא אמרינן חנ"כ ע"ש ואם איתא הא עדיין קשה הא"ך הכשירו יורה גדולה הבלוע מבצ"ח דגם לר"א אמרינן חנ"כ אלא ודאי כיון דנאסר מכבר הו"ל שוב כשאר איסורין ואולי אפשר עוד לומר כיון דהבשר שלהם טריפה אין בו דין דבצ"ח לומר בו דין כ"כ מה"ת כמ"ל רבינו ל"ה שם בשפתי דבגמ' טריפה חו' בחלב טריפה אף דודאי אוסר בביטול והנאה מ"מ לא אמרינן ב' חנ"כ מה"ת אלא מדרבנן ונפ"מ להקל בספקו ע"ש ולפי"ז ח"ל דשם הא מייירי מדין התורה ועימ"ש שם לעיל :

שם ד"ה **תשיבה** דע נוסמ"ק ואו"ה כו' מבואר להדיא דהוה מדרבנן. כ"ב חולם במשבלות ר"ס ל"ה מביא מתשו' הרשב"א סי' תקי"ו שמשמע שם דכ"ט בר נ"ט דאיסורא הא מה"ת ע"ש : שפתי סקב"ג **א"כ** קשה כאן אמאי לא ניתא דהחלב דנכנס בכללים כ"ג

דבקדירה לא אמרינן שג"כ נכנס בזה הצלוע מחלב שנבשל כעת ואמאי מהני טעימה והתה"ד כהב שמקושר למה שבקדירה כונחו לפמ"ש החום' דהצלוע שיש בהכלי מכבר אז יולא תיכף אף קודם שתנוח היורה מרתיחה וראי' מהגעלת כלים דא"ל לשהות כלל כמזב' צהל' פסח וא"כ הצלוע בשר שהי' בהכלי מכבר חשוב עמיד להתערב דאף קודם שתנוח היורה מרתיחה מפליט תיכף ולכך רואין אותו כאלו כבר יולא ולא נשאר בו צלוע כלל ובזה א"ש נמי הא דבבבליס שחשכו בסכין בשר והי' להם מוכבר הצלוע מבשר לא שייך לומר דנכנס בו החלב כעת ונעשו נבילה אצל עכ"פ הצלוע מכבר שהי' בו מבשר יולא תיכף אף קודם שנת היורה מרתיחה והוא ממש כמו בקדירה נמלא דלא שייך ג"כ כאן לומר דהחלב הצלוע נ"כ מצלוע בשר שהי' בבבליס ז"א דהצלוע בשר שהי' מוכבר יולא תיכף כנ"ל וזה טעם המהר"ם שגם הבבליס מותרים כמו בסו' קי"א גבי ב' קדירות וכנ"ל ודו"ק. ועי' לעיל ר"ס ל"ב מ"ש שם על דברת הפרמ"ג דשם :

משבצות ס"ק י"ג א"כ בין ברישא ובין בסופא קליפה לאו דוקא אלא נטילה וכאמור. נ"כ דבריו בכלן חמוהים מאוד ונסחרים מדברי הט"ז ר"ס ל"ו שהקשה אמאי בלנון לריך נטילה וכאן בבשר רוחם סגי בקליפה ומזה הוכיח שיטתו דכאן בעינן ס' לכך די בקליפה משא"כ החס דוחקא וחריק בעינן נטילה משום שאין מחפשט יותר הרי להדיא דכאן הוא קליפה דוקא ולא נטילה ולדבריו דקליפה ל"ד אלא נטילה לא הי' מקשה הט"ז מידי ולע"ג ודו"ק :

שם ד"ה קשיא לי כו' מ"מ ליבטי ב' קליפות וכאמור. נ"כ בקושיא זו קדמוהו הפליתי ס"ס ק"ה והניח ג"כ בקושיא אמנם נראה כיון דהרשב"א בת"ה הביאו רבינו כאן הקשה שם אמאי יטול מקומו הא בעינן ששים וחרין דאעפ"כ הרושם האיסור נשאר בחוץ שיעור הנטילה והוליד מזה דבכ"מ דבעינן ששים בעינן ג"כ כד"ל וכן נפסק בסו' ק"ה א"כ לכך

סגי

ויטרך ס' נגד כל הבבלי. נ"כ הנה הקושיא זו הרעישו בה כל אחרונים ה"ה הגאון בפליתי ורבינו הפרמ"ג וראיתי שגם הגאון רעק"א בחידושו הקשה קושיא זו ושיכל את ידיו לפרש בזה דברי רבינו המחבר שלכך נקט ובישלים בקדירה חולבת אבל לא עם חלב ממש דבזה הוא אמרינן דהחלב נכנס בבבליס ונעשו נבילה והדר יולא ואוסר ובעינן ס' נגד כל הבבליס וכן הי' נאסרו הבבליס יעש"ה בדבריו הקדושים ואני צער ולא אדע הרי להדיא כתב רבינו המחבר ר"ס ל"ו וז"ל ואם לא טעמם ובישלים בחלב לריך ששים כנגד מה שיגע מהסכין בהם ע"ש בט"ז וש"ך הרי להדיא שבישלים עם חלב ממש אעפ"כ א"ל שבים נגד כל הבבליס רק נגד מה שיגע מהסכין בהם סוף כל סוף האחרונים לא העלו בזה דבר ברור ולפענ"ד נראה לתרץ דהנה לכאורה לריך ביאור קושי' הגמ' חלב נבילה הוא הא חנן קי"ל דאם יש ב' קדירות בכ"א יש בה ל' זיתים ונפל זית איסור לא' מהן רואין אותן כל שעמיד להתערב כאלו כבר מעורב עי"ל בסו' קי"א מחלוקת הפוס' בזה אי דוקא בדרבנן מהני זה או אפי' באיסור תורה ועכ"פ באיסור דרבנן ודאי מהני אם כן יוקשה נואי פריך חלב נבילה היינו במה שנכנס החלב לחתיכת בשר ונבלע בו ואין לו חיבור עם החלב שביוורה דבאוכל אמרינן דנפרד כמ"ש הפרמ"ג בשם התה"ד הא מ"מ אה"כ יולא החלב הנבלע ונתערב בחוץ שאר החלי ובין הכל יש ס' א"כ גם קודם שיולא יהי' מותר דכל שעמיד להתערב כאלו כבר מעורב [והי' אפ"ל דהג' קאי אליבא דרב דפסק כר"י מב"מ במשהו מה"ת ובדאורייתא לא אמרינן סברא זו דעמיד להתערב כאלו כבר מעורב ושפיר פריך חלב נבילה הוא משא"כ לדין דמב"מ בטל ברוב מה"ת ואינו אלא נדרבנן לא קשה כלל כמ"ש] אמנם ז"א דכיון דאמרינן ביוורה רוחתה מבלע בלע מופלט לא פלט א"כ טוב אין עמיד להתערב כלל דהרי אם קדם וסילקו לא יתערב כלל ולכך אפי' לא קדים וסילקו אסור כיון שלא הי' עמיד להתערב בודאי ובזה יש להבין הא

בס"ס ק"ץ לסקשוח מהא דקי"ל ללא מהני אמירח
 ברי לי מטעם דמילתא ללא רמיא לאו אדעתי'
 ושם מיירי לענין כחמים דרבנן ועי"ש בנה"כ
 ובמ"ש לעיל ס"י :

שבתי סקל"ג ד"ה דל"ה בלוע מכלי אין אוסר יותר
 מכ"ק. נ"ב נראה דכוונה
 הוא אפי' הי' הבלוע שמן נבלע בהכלי מ"מ
 אינו אוסר יותר מכ"ק וראי' לזה מלשון הש"ך
 שכ' דכלי גרע ואי תימא דמיירי בבלוע כחוש
 הי' אדרבא כלי עדיף דממאכל אינו יולא כלל
 בבלוע כחוש ובכלי יולא עכ"פ לאסור כ"ק
 כמב' בסו' ק"ה ובע"כ דהפי' הוא בבלוע שמן
 דבזה יולא ממאכל לאסור כולו ומכלי א"י רק
 כדי קליפה ונמלא דכלי גרע לענין זה וכ"פ
 הגאון רעק"א בכונת הש"ך וכחבתי זה מפני
 שבכאן תראה שמסקנת הש"ך כאן להקל
 בענין הספק שבהפק בסו' ק"ה ס"ק כ"ג
 בבלוע שמן אי יולא מכלי לענין לאסור כולו
 ומכאן משמע דפשיטא לי' דסגי בקליפה כהסכמת
 המ"א סו' תכ"א ותס"ז וזוה נהחזקו עוד דברינו
 לתמוה על הגאון בנוב"ק כי לי' עימ"ש לפלפל
 בהשו' ההיא לעיל בסו' נ' ודו"ק :

סו' צ"ה: משבצות סק"א ד"ה ד"ה הנה"כ כו' יראה
 ברור דוקא
 כו' הא טעם א' באוכל ואח"כ בכלי ומוסס לבשר
 או להלב אסור דכל באוכל הוי כממט. נ"ב
 מכאן נראה ברור דחולק על הגאון בעל חו"ד
 בהק"ד שחידש שם דהא דניללו אסור דוקא
 דנבלע מתחילה ע"י שפוד בלי אמלעות המים
 אבל אם ללו דגים בקדירה שניסלו בה בשר
 אינו אוסר אח"כ כיון דמטיקרא קיבלה טעם
 הקדירה ע"י רוטב חשיב מטיקרא כג' נ"ט
 דהיינו מן הבשר למים ומן המים לקדירה ומן
 הקדירה לדגים דכמו שהחתיכה מקבלת מהקדירה
 ע"י רוטב ה"נ הכא מקבלה הקדירה מהחתיכה
 ע"י רוטב יעשה דבריו ולדברי רבינו כפ"מ
 שפירש בהג"ה ש"ד דטעם ראשון באוכל ואח"כ
 בכלי לא מהני כלל א"כ ליתא להאי דינא כלל
 דמתחילה לא מהני כלל הא דקדירה בלעה ע"י
 אמלעות הרוטב דהוה טעם הא' באוכל והא"ד
 בסק"א

סגי בקליפה א' כיון דבאמת האיסור מתפשט
 עד ס' רק כיון דרוסס האיבור נשאר בעי
 קליפה ג"כ לכך סגי בקליפה א' ועיין מ"ש עוד
 בפתיחה לתע' לתרץ זה הקושיא :

משבצות סק"ד ד"ה הבקף נאסר מן הממש והכף
 מפליט דכלי מפליט
 בלוע בלא רוטב. נ"ב דבריו ל"ע דכיון דמיירי
 שיש חלב ממש דהכף נאסר מן הממש א"כ הרי
 יוכל בבלוע ללאח ממנו לחון כיון דהיה בו
 רוטב דהיינו החלב ואמאי קרי לו בלוע בלא רוטב
 ובאמת הי' נראה דאפי' הי' המאכל רק נבלע
 מחלב ולא הי' בו בעין אס תחב הו' כף בלוע
 מבשר ב"י כיון שכ' רבינו אח"ז דהמאכל נאסר
 מהכף דכלי מפליט בלוע בלא רוטב וא"כ הרי
 יש בהמאכל שני בליעות בליעה מחלב ובליעת
 בשר מהכף ונאסר המאכל ושוב נאסר אח"כ
 הכף לדעת הרש"ל דדבר גוש דינו ככ"ר וכן
 משמע פשטות הלשון של הרש"ל שכ' הכף בלוע
 מבשר והדוחן בלוע מחלב נאסר המאכל מוסיס
 בב"ח וגם נאסר הכף ורבינו הפרמ"ג השכיל
 לפרש דבלוע שגירת ליטנא וכונתו לבעין ול"ע
 דנראה דגם בבלוע נאסר הכף זולת בכף חדשה
 שלא נשתמש בה מעולם אס החבו למאכל שיש
 בו בלוע לא אמרינן דהכף נעשה כמין המאכל
 כיון דאין בלוע יולא ממאכל לכלי ובכף אין בו
 שום בליעה אבל לא נאמר כן בכף ישן של
 בשר והמאכל נבלע בו חלב בודאי כיון דיוולא
 הבלוע מכלי דהוא כף ונאסר המאכל שוב
 נאסר אח"כ הכף וכמ"ש ועל עיקר הכלל
 דבלוע ממאכל א"י בלא רוטב לכלי כבר
 כתבתי לעיל בסק"ז שיש להודות לפמ"ש הט"ז
 בסו' ק"ה ס"ק ט"ז דדוקא בבלוע כחוש אינו
 יולא אבל בבלוע שמן יולא והכא סתם דא"י
 בלא רוטב ממאכל לכלי דמשמע אף בבלוע שמן
 ועי"ש בסק"ז ומלאחתי בע"ל שהרגיש בהנ"ל.
 ויש לפלפל בדבריו ולא ראייה להאריך :

שבתי סקב"ח ד"ה ד"ה דוקא באיסור תורה לא
 מהני ברי לי אמרינן
 כל מילתא דלא רמיא לאו אדעתי' אבל דרבנן
 לא גזרו אס אומר דבריו. נ"ב עימ"ש הט"ז

בסק"א הסכים בעלמו להשע"ד ונמלא כפמ"ט
 הפרמ"ג בשע"ד יהיו דברי החו"ד סותרים א"ע
 תכ"ד והרא"י שהביא בעל החו"ד מחוס' זכחים
 דף ז"ו שחירלו על הקושיא דממעט באכילה
 משום דבישול חשיב ג' נו"ט ואכתי קשה הא
 ממעט באכילה הרוטב דהוה רק טעם הב' א"ו
 משום דמעיקרא קיבלה הקדירה טעם ע"י בישול
 של הבשר השיב גם לרוטב שמבשל אח"כ ג'
 נ"ט עכ"ל ולדבריו תקשה דא"כ הי"ל לחוס' לומר
 ד' נו"ט דהיינו מן הבשר למיס ומן המינס
 לקדירה ומן הקדירה לרוטב ומן הרוטב לבשר
 שמבשל אח"כ ולזה נראה דכונת החוס' הוא ג'
 נ"ט היינו עד שבא לקדירה הוא טעם א'
 והרוטב הוא טעם ב' והבשר הוא טעם ג' וזה
 לא אכפת לן מה שממעט באכילה רוטב דאין
 זה מן המלוה כלל לאכול הרוטב ועי' מהרש"א
 חולין דף קי"ב תוס' ד"ה הלכתא ול"ע חנוס
 בעיקר הדבר תמהני על הגאון פרמ"ג שהניח
 זה ליסוד מונח דטעם ראשון באוכל וטעם הב'
 בכלי לא הוי נ"ט בר נ"ט הרי הר"ן תקשה
 בסוגיא דחולין דף קי"א גבי שייפא בלעא דאח"כ
 אכל בה רב מאכל וקאמר דיהיב ב"י שייפא
 טעמא כולי האי והוכיחו מזה בגמ' דרב ס"ל
 נ"ט בר נ"ט אסור והקשה הר"ן הא התם הוי
 כמו טעם בני באיסור דהשייפא יהיב טעמא
 בקדירה והקדירה במאכל והמאכל הוה היבב
 כמו טעם ב' באיסור דומיה ממש דקדירה
 שבישל בה בשר לא יבשל בה חלב דאפי' שמואל
 מודה ולא הוי כלל נ"ט בר נ"ט וחידן הרמב"ן
 דהשייפא לא נתן טעם בהקדירה רק ע"י אמלעות
 מאכל אחר ואותו המאכל נתן טעם הב' בקדירה
 דהוי בקדירה נ"ט בר נ"ט והוי דומיא דפלוגתייהו
 הרי להדיא דטעם א' באוכל וטעם הב' בכלי
 הוי נמי נ"ט בר נ"ט לשמואל דק"ל כווחי'
 ודברי השע"ד והפ"מ לע"ג:

שפתי ססק"א **ובנתבשלו** ס' בדגים ומיס
 סגי דמולין הטעם בשוה. נ"ב מכאן מבואר דעה רבינו
 המחבר לפסוק דבטל היתר בהיתר וזה ללא
 כהר"ן בנדרים שכ' לדעת הרי"ף דהיתר שמוחר

עכשיו חמור עוד יותר מדשיל"מ לאחר זמן
 ואינו בטל אפי' באינו מינו דלפי"ז לא הי' לו
 כלל להחבטל כאן כיון דשניהם היתר. ל"מ
 במינו דהיינו אס' הי' הלכלוך מרוטב עם מיס
 שנחבטלו כעס אפשר דהוה מינו כשיבוא למיס
 ואפי' בא"מ נמי אין בטל לדעת הר"ן ועי' בש"ך
 סס"ט וראיחי לרבינו הפרמ"ג שם בשפתי ס"ק
 כ"ב שכ' דלהר"ן א"ש דאשמעינן היתר בהיתר
 במינו לא בטל ובא"מ בטל עכ"ל ולא זכיתי
 להבין דבריו הקדושים הא אס' היתר יש לו
 מחירין עכשיו כמו כאן והתם בסי' ל"ט אוסר
 הר"ן אף בא"מ ע"ש בר"ן שבוה מחרץ דעת
 הרי"ף שלכך בפת שאפאה עם הללי בתנור
 אסור למיכלי' בכוחה משום דהוה דשיל"מ דיכול
 לאכול כללי ואף דהוה בא"מ דבטל בדשיל"מ
 מ"מ כאן גרע דהיתר יש לו עכשיו מחירין הוה
 מב"מ בהיתר והיתר ול"ק ול"ע:

משבצות ססק"א **וְנִי** בר נ"ט באיסור כו' ועי'
 תשו' הרשב"א משמע קלח דהוה ד"ת. נ"ב לע"ק לשון רש"י בחולין דף
 קי"א ב' קערה שמלה בה בשר אסור להכול בה
 רוחה לפי שנבלע בה הדם וגו' ר"שון הוה
 כאיסור גמיר עכ"ל הלא באיסורין קיימינן
 התם דאלף נותני טעם לא מהני בהם כמובנה
 מכל הפוסקים ולדעת הרשב"א ז"ל הוה מה"מ
 ל"ל למיתלי בטעם ר"ש:

שם סק"ד **וְנִי** דהר"ב קאמר בבישול דיטבד
 שרי לכתחילה לערותן לכלי
 חולב. נ"ב דבריו ל"ע דהרי דהרבא הרב בסעי'
 ו' כאן אוסר לערות מכלי חלב לבשר או להיפוך
 ואפי' בהפס"מ אסור לדבריו כמב' בש"ך ס"ק
 י"ז ומה זה שכ' דלהרב אס' ביטלן בדיעבד שרי
 לכתחילה לערותן והרב אינו מחיר כאן רק
 ליתן בכלי של חלב בלא עירווי ואפשר דט"ס יש
 בדבריו ול"ל שרי לכתחילה לעלותן לכלי חלב
 וכל"ל בס"ק שאח"ז עי' בסמוך:

שם ססק"ה **ואפשר** לכבוד שבת וכדומה
 המיקל לבשל תחילה בנחבת בשר ב"י לערות בכלי חולב או להיפוך
 אין גוערין בו. נ"ב לכאורה הוא נגד דברי
 הרמ"א

הרמ"א שכ' בפירוש סעי' ו' דאפי' בדיעבד והפס"מ אסור בעירוי והאיך כ' הוא דהמיקל לכחילה אין גוערין בו ואפשר דהוא ע"ס ול"ל במחבת בשר ב"י לעלות בכלי חולב אין גוערין בו והוא ממש כדברי הרמ"א דכאן. ככ"ל להג"י ודו"ק :

שפתי סק"ד **ובישומ** דמים גופא הוה כמו ניללו כמ"ש הי"ש"ש . כ"ב

לכאורה הי' נראה לפמ"ש בסס"ק ההוא בשם הדמ"א דללו הינו אוסר רק כד"ק א"כ אין ראוי מיש"ש דאוסר המים כיון דאיהו מהסוברים דבמקום שלריך קליפה אס' א"י לקלוף אסור אפי' בדיעבד כמב' בש"ך סי' י"א דאוסר החלב ע"ש בסק"ח בשם הי"ש"ש משא"כ לפי הכרעת הש"ך שם בדבר הנכלל דאינו יזכר הקליפה מותר בדיעבד אפשר דכאן המים מותרים ומכ"ש אס' נאמר דקליפה שמפליט הכלי בלוי אינו אלא מדרבנן כמ"ש הגאון הפלאה בפרו פנים יפות פ' לו פשיטא דהמ"ס מותרים לפי הסכמת המג"א דכ"מ דהקליפה אינו אלא חומר א בעלמא בדיעבד מותר היכא דא"א לקלוף אמנם זה טעות דהגאונים המהירים בכללו בקליפה הוא רק מטעם דאין בלוע יולא בלא רוטב ולכך הוא מדרבנן ג"כ משא"כ במים דהוא ע"י רוטב פשיטא שאוסר זכולו ולדקו דברי הפרמ"ג וכן משמע דברי הגאון בעל חו"ד שהבאתי בראש הסימן במה שהקשה דהא ממעט באכילת הרוטב של שלמים וס' הוא בדאורייתא ועמ"ש בסו' ל"ד. והנה נדפס כאן הג"ה ממהרש"ק שכ' דמ"מ א"ל לשער במים רק נגד שכבלע בקדירה מחילה חלב לפי שיעור המדומע במים כגון אס' בשל מחילה שני שלישי מים ושליש חלב תלין דהקדירה בלעה ב' חלקים מים ושליש א' חלב לכך א"ל לשער רק נגד שליש הקדירה ונגד השליש ההוא מסתמא יש ס' במים שביטלו בו עתה סוך הכלי ולכך מותרים יע"ש ולפי"ז נאמר ג"כ דלפמ"ש החו"ד דגם בבשר שנחבשל ברוטב ג"כ א"ל לשער באלו כולו בשר רק לפי שיעור ערך המדומע ע"י בסו' ל"ג בחדושים סק"א א"כ הי' נדחה הראי'

שהביא כאן דבאס נבלע מחילה ע"י ביטול טוב לא חשיב עכשיו נללו כיון דאיכא גם כאן ג' נו"ט היינו מחילה מהבשר למים ומן המים לקדירה ומקדירה לחבשיל דאל"כ קשה הא ממעט באכילת הרוטב ע"ש בדבריו סק"ה והבאתיו לעיל ולפי דברינו אפ"ל דלעולם דלא חשיבין רק טעם א' בקדירה כמו שאס' הי' מבשל בחילה חלב בודאי לא נחשב רק טעם א' בקדירה ה"ה בשר אלא דחשיבין דלא בלע בשר לחוד רק עם חערובות מים שנחבשל עמו כמו חלב שנחבשל עם מים דמשערין רק לפי ערך ה"ג בבשר שנחבשל עם מים חשיבין כן כמ"ש איהו גופי' בסו' ל"ג ככ"ל א"כ כשמבשל א"כ שלמים עם רוטב גם הרוטב מותר אף דהרוטב הו"ל כללו מ"מ הא א"ל לשער רק כנגד המדומע ומסתמא יש בו ששים כמ"ש הגאון מהרש"ק ובודאי דהסברא נוחתה כן ואס' כן לא ממעט כלל באכילת הרוטב אף דה"ל נללו אמנם ז"א דבודאי בקדשים גם החו"ד מ דה רוטב הו"ל כבשר ולא שיך שיעור המדומע כיון דראינו דזה פשוט בעיניו דאסור למעט באכילת הרוטב כמו בגוף הבשר ודאי משמע דבקדשים הרוטב דינו כבשר ממש לדידי' ודברינו אלו יתכנו רק לפמ"ש בתחילת הסו' כיון דרוטב אין בו רק טעם בשר לא נחשב כקדשים ממש להיות אסור למעט באכילתו וזוהי הי' אפ"ל דנחשב רק לפי שיעור המדומע ע"פ דברי החות סו' ל"ג הנ"ל אלא שכבר כתבנו שם דהחו"ד שם אישתמיטה' שמפורש באו"ה להדיא דברוטב של בשר דינו כאלו בשר ממש ואין אומרים בו דמשערין לפי המדומע ע"י בדברינו בסו' ל"ג ואין להאריך יותר . אחו"ר מלאתי בשו"ת טוב טעם סו' קפ"ג נשאל בזה היינו בכף שתחבו ברוטב של בשר ותחבו א"כ לחלב אס' לריך ס' נגד כל הכף או רק נגד שיעור המדומע כיון דהוה גם מים ורלה מחילה לחלק בין בשר עוף לבשר בהמה דלריך לשער נגד כל הכף ואח"ז מסיק להקל בהפס"מ ולזורך שבת דאינו נחשב רק לפי ערך וכן אני מורה עכ"ל והנך רואה שגם ממנו נעלם דברי או"ה כלל כ"ד דין ז' שכ' להדיא

דהוה

דהוה על כל הרוטב שם בשר והוצא לשונו לעיל סי' ל"ג :

משבצות סק"ח **ומ"מ** א"י הא מפורש הוא דין דכף בקדירה ירקות או מים ברמ"א ל"ד דאם יש ס' הכל שרי . נ"ב י"ל דמרמ"א אין ראוי כ"כ לפמ"ש רבינו בשפתי סי' ל"ד סק"ח ד"ה שוב החבוננתי שלכך כ' שם הש"ך לדידן הכף אסור משום דהש"ך סובר כרש"ל דנללו אסור משום דאינו מותר רק בג' נו"ט וא"כ המים הם רק טעם שני ואסורים והכף בלע מהם ומרמ"א אין ראוי דהוא מהמתירים נללו כמזב' א"כ הי' ס"ד דאפי' יש ס' אסור כמ"ש באמת הש"ך שם לזה קמ"ל דאף לדידן שרי ציס ס' ואף דאין קי"ל נללו אסור זה דוקא לאוכלו ברוחה עלמו אבל לענין הכלים אמרינן דהוקלש הטעם ובכלים אין איסור כמ"ש הפרמ"ג שם באמת ודו"ק ועי' בס' ע"ל שכ' בדרך אחר :

שם סק"ט **הקישיתי** על בה"ז בזבחים שכ' בחוס' חולין קי"א . נ"ב

לשון החוס' חולין שם בסה"ד תמוה שכתבו דאם א' אב"י אז אותו שהוא ב"י מותר ושרי לפי המבואר כאן גם אותו שאב"י נמי מותר דהא אינו מקבל רק ע"י נ"ט בר נ"ט ועדיין היתר כיון דהוא אב"י כדאי' ברמ"א כאן והס' בה"ז אינו ת"י גם הרי"י אינו ת"י להבין על מה ירמוז במחוג שם בחוס' וכעת ראיתי שעמד בדברי החוס' אלו המהר"ם לובלין שם . ודע דמה שנסתפקתי כמה פעמים אם בבשר עוף דרבנן בחלב שמוחר בהנאה אם לענין הנאה מיקרי נ"ט בר נ"ט דהיתרא כגון בשר עוף שנחבשל בקדירה חולבת ואח"כ שמוהו בקדירה עם בשר בהמה אי נאסר הבשר בהמה בהנאה מחמת בליעת החלב שנבלע בבשר עוף ויהיב טעמא בבשר בהמה ונאסר בהנאה או דלמא דלענין הנאה מיקרי נ"ט בר נ"ט דהיתרא ועימ"ש בזה סי' פ"ז . ואפשר לומר ג"כ להיפוך כיון דהבשר עוף יש לו בליעה מחלב ואח"כ כשבישלו עם בשר בהמה הרי נבלע בהעוף בליעה מבשר בהמה ולא יהא אלא ירקות או מים שיש בהם

ב' בליעות ואין בהם ס' בודאי נאסרו המים בהנאה או הירקות וה"ה כאן הבשר עוף ואח"כ נבלע בבשר בהמה ונאסר הכל בהנאה ע"ש מ"ש בפרמ"ג סי' פ"ז ועי' חוס' חולין שם גבי חטאת משמע קלח דאם נאסר במקלח שוב לא מיקרי נ"ט בר נ"ט דהיתרא :

ד"ה **עוד** אבאר לך דיש לסמוך בס' על ר"ת והסכים עמו המ"י בהפ"מ . נ"ב עי' לקמן סי' ק"ג במשבלות ד"ה נסתפקתי שם לא רלה לסמוך אפי' בהפ"מ על סברת ר"ת ולעשות ממנה סניף להקל לענין חנ"ג בשאר איסורין :

משבצות סקט"ו **מש"ה** טועם המרה דרוב יש בהם טעם מר

ואחתי קשה הא משום דס אסור . נ"ב כוונת הש"ך נראה לפמ"ש הרמב"ם פי"ד נוהל' מאכלות אסורות הל' י"ב דבכל איסורין כגון בגבילה אם עירב בו דבר מר פטור א"כ חזינן דע"י שטועם באיסור טעימות דבר מר אינו נקרא כדרך אכילתן ואינו אלא מדרבנן לכך מותר לטעום ואין בו משום איסור דס דג"כ אינו חייב אלא כדרך אכילתן דוקא ועי' במלמ"ל שם : משבצות סקח"י **וראוי** שתדע מה שהיקל הט"ז הוא שאין מוליא דבר

קשה ציבש הא נתלחלח המלח ודאי לכתחילה אסור . נ"ב ל"ע דמשמע שרואה להעמים כן בכוונת הט"ז דדוקא בדבר קשה אינו מוליא הא בלח לכתחילה אסור וז"א דהא הט"ז בס"י ל"ו סק"ג מחיר גם בקריין בקדירה בשר לאוכלו בחלב מטעם דחריף בלא דוחקא אינו מפליט וקריין הוא דבר לח ועמ"ש בעלמו שם ול"ע : שפתי סקב"א **וסוברים** השתא חנ"ג מה"ת בשאר איסורים א"כ

המים נ"כ . נ"ב כבר כתבתי כ"פ דלכאורה גם לר' אפרים קשה הא בב"ח גם הוא מודה דנ"כ מה"ת א"כ האיך הגעילו יורה גדולה בלוע מבב"ח הא המים נ"כ ויחזרו לתוך היורה כמו שהקשה על ר"ת חנוס לתרץ זאת נאמר אחת משתי אלה או כיון דכבר נאסר מכח בב"ח אף דיינינן ל"י כבב"ח מ"מ אינו אלא מדרבנן ואינו

ואינו כבב"ח ממש כיון דשוב לא שייך כל חד לחודא שרי כיון דכאן כבר נאסר או דבלא"ה לא שייך כל חד לחודא שרי כיון דהבשר שלהם הוא נבילה שוב דומה לשאר היסורין [ואפשר בזה לתרץ קושי' העולם על הא דיליף טכ"ע מגיעול מדין דלמא הי' משום בב"ח] עי' פליתי סי' פ"ז ובמ"א הארכתי :

סי' צ"ו משבצות סק"א **הרשב"א** בתשובותיו הקשה לו

מגיעול מדין. נ"ב עי' מ"ש ע"ז לתרץ בסוף הל' בב"ח בדרך פלפול ועי' בסוף הפתיחה להל' תערובות :

משבצות סק"ג **עדריין** אפשר חריפות עושה ממש ולא רותח ודוחקא.

נ"ב לפמ"ש שנראה מדבריו דחריף ודוחקא עדיף וחמיר יותר מרותח ודוחקא אפשר לתרץ התימא הגדולה שיש בדברי הגאון החו"ד דכאן בסי' ל"ו סק"ו לענין המדוכה שנחלקו בו המג"א בסי' תנ"א והאע"ו אי בולע מהבשמים הנחתיים בסכין של בשר והקשה הוא הא בלא"ה איי לבלוע מהבשמים הטעם בשר שנבלע בהס דהא אין בלוע יולא מחתיכה בלא רוטב ואפשר דמיירי בבלוע שמן דיוולא בלא רוטב עכ"ל הרי חזינן דבבלוע שמן יולא מאוכל לכלי בלא רוטב ובסי' ל"ז כתב הוא בעלמו דכמו דאין הבלוע הולך מכלי לכלי בלא רוטב אפי' כשהבלוע הוא שמן כן אין הבליעה הולך מחתיכה לכלי בלא רוטב אף כשהבלוע הוא שמן דיותר ילא טעם הבלוע מכלי ממה שיוולא מחתיכה כמבואר סימן ק"ה ואפ"ה אין הכלי מקבל טעם מכלי אפי' בשמן כו' מכ"ש שאין הכלי מקבל טעם מחתיכה אפי' שמן ולכך בעינן זב דוקא עכ"ד הרי להדיא להיפוך דגם בלוע שמן איי מומחל לכלי בלא רוטב וכבר כתבתי בזה לתמוה בסי' ל"ד משב' סק"ז הגם שהקו' שלו אינו ברור כ"כ דיותר יולא מכלי ממה שיוולא מחתיכה דהגם דבבלוע כחוש הדין כן דממחל איי כלל ומכלי יולא לענין לאסור כד"ק אבל בבלוע שמן נהפוך הוא דמאוכל יולא כולו ומהכלי לדעת המג"א אינו אוסר רק כד"ק והש"ך לקמן סי' ק"ה ס"ק

כ"ג מסופק בזה ועימש"ל ס"ס ל"ד שנראה דגם הש"ך הסכים להמג"א שכ' שם דבכלי גרע וע"ש בחי' רעק"א אכל עכ"פ מבואר להדיא בדבריו דגם בבלוע שמן איי ממחל לכלי בלא רוטב וכ"כ עוד בסי' ק"ה ס"ק ט"ו ונראה דאין כלי נאסר ממחל שיש בו איסור בלוע אפי' שמן ע"ש שהביא ראיות לזה וממעשים בכל יום וא"כ סותר א"ע ולפי הנ"ל א"ש דדוקא לענין חריף ודוחקא מפליט מומחל בבלוע שמן אבל לא לענין רותח אינו מפליט ממחל אף בבלוע שמן להכלי דחריף עדיף לענין זה אמנם אעפ"כ דברי החות תמוהים כמה שפסק דאין כלי נאסר ממחל שיש בו איסור בלוע אפי' שמן בעי' רותח וכמ"ש. הא בפירוש כתב הט"ז בסי' ק"ה סקט"ז וז"ל ולפי"ז פשוט דכלי אינו נאסר ממחל בבלוע בו איסור שאינו מפעפע כגון כו' משמע להדיא הא אם הבלוע שמן ומפעפע נאסר הכלי ואיך כ' החו"ד ממש להיפוך ולא עוד אלא שבס"ק ט"ו הנ"ל שם בסי' ק"ה רלה להסכים דעת הט"ז לדעתו ע"ש שביא רא' מן הט"ז והלא כאן כ' הט"ז להדיא להיפוך ועינ"ש עוד לקמן בסק"כ בשפתי ולקמן בסי' ק"ה. ומ"ש הפרמ"ג עוד דבדיעבד אם חתך בסכין נקי בשר דגים רותחין וגתנס בחלב ל"ע. נ"ב לכאורה קשה הא אף אם הוא כ"ט בר נ"ט מ"מ הא אנו קי"ל דנללו אסור ואינו מותר רק בטעם שלישי כגון בנתבשלו דהי' ע"י אמלעות המים וע"ל סי' ל"ה וא"כ הכא שחתך בסכין של בשר הדגים ממש פשיטא דאסור. אכן לפי מ"ש הש"ך שם דאינו אסור כנללו אלא כששניהם חמין ולפי"ז ניחא כאן כיון דמסתמא הסכין הוא קר ואם הי' רותח באמת אסור ודוק והנה אם אמנם שהחוד"ד בסי' ל"ה סק"ז כ' בפשיטות דדגים שנחתכו בסכין בשר אסורים דהוה כנללו דדוחקא ורותח מבשל משמע דרותח דינו כחריף מ"מ אפשר לענין בלוע מאוכל חריף עדיף דיוולא נמונו להכלי כשהבלוע שמן משא"כ ע"י רותח ול"ע ועוד אפשר לדחוק בכונת החות דת"א בפלוגתא שבין המ"א להש"ך דכפ"מ שישווק הש"ך דבלוע שמן יולא מכלי לאסור כולו ח"כ כלי

אורחין

פרי דעה

תלמידי

כלי מדויק יסוד וסוד קר כל סטור ספיר כס"ס

סרנס סוסקיס דבכ"ס ע"י ללי ח'סו כלסר סס"ס

.....

.....

בביתנו...
כ"י דענין לה כאלו כולם כסוד פרוסב כמ"ס
בספר מ"ג סי' ע"ב מסוד סבל זלמה בקדושה
לכל סכ"ס לה ש"ך סתמי סתמי י"י
בביתנו...

שם ד"ה תשובה בקיצור וסי' פלי"ט כ"י
ובנה יוסף לבסוף
כולל בביתנו...
כ"י בה פתח ה"ל רח"ל חתונה חתונה

כמ"ס מוח בעלמו כמ"י ל"ס דעבס ג' בעיין
וכמבולר אבן בעק בעדון אל כמ"ו ספרמ"ג
ליט מכולר כלל שרי ביכול סמס רק סממו
מיס קולי אפטר למל וס כמ"י מיס דחומר

מליסור דבוק סכ' דחף לפוסקים דלא ס"ל
כמ"י רק דחמריין חמ"ג מ"מ מודים דלא חמריין
ליסור דבוק וכ"ג ספרמ"ג כמ"י ל"ס סמס מ"י
ולכד לח דחמ"ו דלא חמ"ג חמריין חמ"ג

כמו בבל ובפרט בגדון שהיה דומיני קט
בבבלם סמים בבבל חולף חפשי לבקל דמקיס
מוקמים דרכים לא חמיר כעלל ומו"ק ול"ס בם:
עם דיה אלקי סבליקי לבק"י כו' ולא ידעל

כמ"ס במסלות סק"ו כמו דלא קי"ל בם כמ"ס
דדומיל דכנ"ח במיין סמים נגד סביילס דתנ"י
לבב פכ"ס לא סתמיין בו גם חומרא דחיסור
דבוק ג"כ ול"ס וס"י דיה חמ"ד חמ"י דמ"א

מסו מירי דטוי אפונס ולבסוף
בשביעית דאסור : ל"ב ב"מ מור"ד מלריק דבני
בתי ונ"י סבוריקוסו לכלי אחר קודם שבסמך
דב"ן דבטעם אבוליא סקס ל"ב ס"י קרי"ט

כ"ח ממין דאין אומרים בתל סק"ב ל"ג
ולאומרי בטלמא בטי"ן ס"י גגד קבילת אכל
ט"ס ל"א אומרי"ן ב"ג אבוליא דאסור דבוק
ט"ס וד"ה :

קדיין ולא פולח כל כבוד ומוי לים בני לים
דמיסרל דמי פנים בחומו סעס וסקע סס
כחיסור וסוב ח"י לחול פלי חיסור חדס סכח"כ
ח' סר בבלי חיסור לחסר סנסתן כיון

סעבנות סקי יי סקרו לסיסוח ל"ב
בלח"ס י"ל לסס"ס ס"י
כס"ק י"ו סס חו"ס דגל דגל סריק י"ס סוסר
כדקס ולדס קדנל סרנס סס ד"ס

שקבלת נ"י ע"י חבר עסקתו או שיהיה
קובע ע"י בדברי ח"ו ע"י שיהיה קובע
ולו ירו"ק :

שפתי ר"ה תש"ב כבוד דברי

הוא כן מה דדוקא ומ"ק ח"ו שלום ושלום
דברי כבוד שיהיה מה ע"י חוק סדור
דבר מה עם בית שטר ומי"ק ח"ב שלום
לבר דבר ח"ו ח"ו כבוד שלום ח"ב

וְכִכְרֵי חֲמֵטוֹ עַם לְמַעַן .

גִּיב יִסְוִיין חֲמֵט עִיר בְּסִי גִיב : .

עַם בְּקִיב וְכִכְרֵי יֵם לְעִלּוֹם חֲמֵט לֹא חֲמֵטִין .

לִיְסוֹר דְּבִק בְּסִי כִי .

גִּיב כִיין דְּמִיירִי בִיבֵם לֶבֶךְ סִסֵּס גִּיב בְּסִי חֵי

בְּבִי דוֹקָה חֲמֵט לֶבֶטֶן בְּסִי קִיב דְּמִיירִי עִי

בִּישׁוֹל בְּקִדְרֵיב סִסֵּס דְּחֵף בְּחֵטִי חֲמֵט חֲמֵטִי

לְדֵסֵס סִסֵּסִיב בְּסִסֵּסִי סִיב דְּסִיבִיב בְּסִסֵּסִי

ג"כ לפי דעת הר"ן סמוכה לקמן בס"ק זה דכל
התיבה ג"כ הוא סבוכה למה דרב"ה ומטעם זה
בבב"ט הר"ן דגם בספר ליסורין אמרינן רק
הג"כ בדדך ביטול דוקא דומיה דרב"ה ח"כ טבל

למן סוכר כח"ה וחק בדבר חריף יבש חסר
חבל טב"ה לא יוקם חס סמכר סוכר כח"ה
לכך ח"ט חסר בחב"ל חלל כפי יומן דוקא סוכ
דח"ט טבטין זה כסב בחב"ל רסב"ה בח"דומי

בומר דאס ג"כ ספעס על סעוס' דס"ל דלל

באריק בלי חקיקה סג"ל סעוס דס"ל כדעם

ויס לבאריק עור מאכ"ס :

שפתי ס"ק ח"י ובלבדן סעוס אדנריס יבסיס

כד

כמו מלח שאין בו שום לחלוחית פולט אגב דוחקא. נ"ב לכאורה תמוה מאד מהא דמבו' במקו"ח סי' תמ"ז סקי"א בבשר יבש שנמלח במלח שחזקן בסכין של חמץ שכ' וז"ל ונראה דמטעם בליעת החמץ של הסכין שיש במלח לא נאסר הבשר דחמץ כחוש הוא ואין טעם הבליעה יולא מחתיכה לחתיכה בלא רוטב כו' עד דכאן דליכא רק חשש בעלמא מותר ואף דהמלח נמוס למוס מ"מ אף בדבר לח אינו יולא טעם הבלוט כו' ואח"כ מלאחי בס' פרי מגדים שכ' ג"כ סברא זו דאינו מוליא טעם הבלוט מהמלח והנאני עכ"ל והרי כאן כתב דע"י סכין מפליט להמלח ואוסר אח"כ הבשר ובזמנה הפרמ"ג כתב בס' תנ"א סקל"א דבנידוך או נפרך כקמח ל"ש בלע ומכ"ש בנימם לבמרי במלח וכ"כ סקל"ה. ול"ע שסותר עלמו לסי' תמ"ז שהביא המקו"ח וכ"ה לעיל בר"ס ס"ט אמנס נראה דיש לחלק דחמץ מיקרי תמיד איסור כחוש לכך א"י הבלוט שנבלע בהמלח להבשר משא"כ כאן דאפשר נבלע במלח מהסכין דבר שמון ולכך אוסר שפיר ול"ע [ועי"ל סי' ס"ט משב' סקי"א מ"ש לתמוה בזה על ס' טוב טעם] וזה דלא כס' חו"ד כאן בסוף הסימן שכ' דלעולם אמרינן דהבלוט הי' כחוש משום דבכלי הולכין אחר רוב תשמישו ורוב תשמישן אינו בשמן ומטעם זה הקיר באמת במלח מסכין חולבה בשר עש"ה ודבריו תמוהין הרי לא קי"ל כלל זה הדין דבכלי הולכין אחר רוב תשמישו והוא דעת המחבר בס' תנ"א והרמ"א שם סעיף ו' הכריע דלא כוותי' וביותר תימה דהרי גם בדעת המחבר דהולכין אחר רוב תשמישו הביא המקו"ח שהוא מטעם דמוסתמא אב"י וזה לא שייך בדבר הריף לכך אף למ"ח אסור לכן דין זה ל"ע ויש להחמיר וגם החו"ד בעלמו מסיים בל"ע ועי' בס"ק שאח"ז:

שם סק"ב ו**לא** ידענא דל"ד לסי' ס"ח בעירוי שנפסק הקילוח. נ"ב עי' בל"ש בחי' דיניס סעי' מ' שכ' להסתפק בלנון שחטכו בסכין של בשר ואח"כ חטכו בסכין של חלב אי נאסר הסכין מבליעת בשר שבהוך הלנון והוא

חקירת הפרמ"ג בס' תמ"ז והוא קושיא המנ"י כאן דהסכין יבלע מהלנון הנאסר ואף דאין בלוט יולא ממאכל לכלי בלא רוטב ז"ל דבבלוט שמן יולא כמ"ש לעיל בריש הסימן והנה אם אמנס של"ע דהרי לעיל בס' ז"ר משב' סק"ז י"ד משמע דאין הכף נאסר מבליעת המאכל מדהולרך לדחוק שם דבלוט שגירח ליטנא רק שהי' בעין נושמת להדיא דמבלוט אין נאסר הכף. וראיתי להח"ד שם בס' ז"ר סקט"ו שכ' לפרש דבב"ח נחשב גוף איסור ולא נחשב איסור בלוט מש"ה נאסר הכף משא"כ בשאר איסורין ולכאורה דבריו תמוהין מאוד דהא הט"ו הביא כן בשם הרש"ל והרש"ל הא סובר דגם בב"ח לא מיקרי רק איסור בלוט כמבו' בש"ך סי' ק"ה ס"ק ט"ז ואפשר לדחוק דכוונתו ע"פ הגהות רש"ל שכ' הש"ך שם שמלא כדבריו דבב"ח מיקרי גוף איסור [ומה שנדפס בהג"ה מר' ברוך פרענקיל ז"ע דהא הש"ך כ' שמלא בהג"ה מהרש"ל כדבריו עכ"ל לא ידעתי מה רנה בזה] ולדינא מסיק גם החו"ד באיתו ס"ק דאין כלי נאסר מהמאכל אפי' בבלוט שמן וכבר כתבתי לעיל ר"ס דלריכין לדחוק דע"י דוחקא פועל יוהר להפליט דחל"כ יהי' נסתרין מדברי עלמו בס' ז"ו ססק"ו דבבלוט שמן יונא מהבשמים להמודכה א"ו דחריף ודוקא עדיף ומ"מ עדיין ז"ע שמלשונו סי' ק"ה סס"ק ט"ו דכיל דלעולם א"י בלוט מדופן לדופן בלא רוטב דוקא רוטב אבל ע"י מאכל אינו יולא ע"ש ומשמע דלעולם א"י כלל ול"ע:

ועי' **עוד** בחו"ד כאן שהירץ על קושי' הש"ך מזיתים המבואר באו"ח סי' תמ"ז דנאסרים ומ"ש מלימונים ותירץ הוא ז"ל דשם גבי זיתים הטעם דאמרינן חוזר ויער כשהגיע השפס כדין יבש ביבש ע"ש אמנס תירולו ז"ע לדעת המג"א סי' תנ"א סקל"ז דבדבר הנאסר ע"י בליעה לא אמרינן חוזר ויער אף ביבש ביבש ותיירולו אינו שייך רק לדעת הח"י סי' תנ"א וחס"א דבנאסר בבליעה נמי אמרינן חוזר ויער כמ"ש בעלמו במקו"ח סי' תנ"א סקי" וראיתי להגהות ר"ב פרענקיל שהקשה מה יתירץ לדעת

לדעת הטור דלא ס"ל כלל חוזר וניעור וביזח
 הי"ל להקשות דאף לפי הכרעת רמ"א בסו' תמ"ז
 דאמרינן ביבש חוזר וניער אבל בנאסר ע"י
 בליעה דעת המג"א דלא אמרינן חו"ל אף ביבש
 ול"ע ועי' בס' מקו"ח בהל' פסח :

ודברי המ"א שס גבי זיתים בס"ק ל"א שס
 תמוהים ולא זכיתי להבינם שכ' דלכך
 מותר באב"י אף שהוא דבר חריף משום
 דכשנותנים בהם מים בטל חורפייהו והכריע
 המ"א דאף במוטע מים בטל החריפות והביא
 מרמ"א סס"ע ביו"ד לפי הבנתו שע"י מעט
 מים בטל רהיחת ליר שע"י מליחה וה"ה כאן
 ולפענ"ד שהם דברים נפרדים דרתיחה שע"י
 מליחה גם ע"י מעט מים כבר נחלש לפי פסקו
 של הרמ"א דס"ס ע' וכפי הבנת המ"א בדבריו
 דמעט מים היינו אף שהם מוטעים מזהיר
 משא"כ לענין דבר חריף כ' רמ"א להדיא בסו'
 ל"ה סס"ב דאם יש בהבשיל רוב דבר חריף
 אף שיש ג"כ מוטע משא"כ דברים שאינם חריפים
 מיקרי שפיר דבר חריף דדוקא משום מעט לא
 מיקרי חריף חזינן דחריף תמור יותר ולא
 נהבטל במוטע מים ול"ע ודוק :

סי' צ"ו שפתי ד"ה **והנה** בכר"ו כו' הלכה
 כפסק המחבר שס
 דאם עירה דרך שס אסור אף דיעבד אס חין
 ס' פעמים ס"א והא דבע"ש או הפס"מ מותר
 היינו להניח עד שכלטנן. נ"ב ודאי האמת כן
 הוא אבל כותר עלמנו למ"ש סי' ל"ב במשבלות
 ס"ק כ"ד אס נפלה טיפה נגד הריקן ואח"כ
 ביטלו בה בשר אסור זה פשוט דהיינו באין
 הפס"מ דנהגו לאסור ע"ש וזה ל"ע דכאן כ'
 בהדיא דנהגו לאסור היינו ע"י לינון ולזה
 מחירין בע"ש והפס"מ משא"כ לערות דרך
 הריקן כמו החס אס יבשל יהמלא אח"כ פשוט
 דאסור אף בהפס"מ ולע"ג ועימו"ש בסו' ל"ג
 בזה ובסו' ל"ח :

שם **ומ"ש** הכרו"פ דהוה ס' דרבנן להקל י"ל
 דלא הוי ס' דרבנן. נ"ב נראה
 ראוי לדבריו דאל"כ אס יפול דס על הקדירה
 רוחתה לא ילערך ס' נגד כל הקדירה מטעם

דס שביטלו אינו אלא דרבנן וס' שמא לא
 פעפע זכולו הוה סד"ר וההיפוך מבואר בכמה
 דוכתא וע"י בפרמ"ג או"ח ס"ס תס"ז ודו"ק :
 שפתי סק"ד **ואסור** דאף לוי מודה דלכתחילה
 ריחא מילתא. נ"ב כ"ה
 ברי"ף בחולין גבי פלוגתא דרב ולוי כתב הרי"ף
 להדיא דלוי דוקא בדיעבד התיר אבל לכתחילה
 גם לוי מודה דאסור והגאון במחלה"ש ר"ס
 תמ"ז בנה בנין גדול במחכ"ת על טעות שכ'
 שס אליבא דהרי"ף ז"ל דללוי מותר גם לכתחילה
 ע"ש. ולהדיא כתב הרי"ף ז"ל דלוי מודה דאסור
 לכתחילה יעש"ה ולע"ג ועי' סי' ק"ח מ"ש על
 הפליתי פתיחה להל' תערובות :

ד"ה **החקירה** ה"א כו' או בכ"ה נשאר זית
 א' והשתא מו"נ ב' של היתר
 וא' של איסור. נ"ב כבר נתפרסם ה"ש שיש
 בכאן דבזה הליוור הוא היפכא ב' של איסור וא'
 של היתר וכן מו"ש אח"ז בגלודא דסי' נ"ט א'
 נשאר על הטבור והוא ג"כ ט"ס והכוונה הוא
 להיפוך שנשאר בכל א' ב' זיתים דהשתא מו"נ
 ב' כשירים וא' טריפה רק ההיתר לה נהביר
 מעולם אס שייך בו ביטול והנה בעיקר ספיקו
 יש להקשות הא הוא בעלמו מביא בסו' ק"ע
 בשפתי בשס הכה"ג בחשו' דהא דחד בתרי בטל
 דוקא בודאי היתר לא בספק איסור וה"י מה
 בא ללמדנו דפשיטא דכולן ספק הן עכ"ל ובודאי
 כפי הנראה שהכנה"ג כיון לזה שלא שייך ביטול
 בכה"ג כיון דכ"א בפ"ע היית אוהרו אינו דומה
 להא דילפינן מוסנהדרין דהתם אלו הי' המזיזין
 או המחייבין לבד לא הי' שום ספק רק מפני
 ששני הלדדים לפנינו נולד הספק משא"כ בדבר
 שאס לא הי' רק א' ג"כ הי' הספק א"כ כל
 חד וחד אסור מדאורייתא משום הס' שנולד
 עליו וכ"כ הגאון בס' חו"ד סי' ק"א לתוך בזה
 קושי' הכליתי מוא דפסחים דף פ"ח בחמשה
 שנתערבו עורות פסחיים דקאמר שס דא"א
 להתנות משום הזה ושוק לאסור לכהן והקשה
 הפליתי דאמאי אסור לכהן לאכול הלא יתבטל
 ברוב ותירץ החות ע"פ הנחה זו דבהיתר שאינו
 מזכיר לא שייך ביטול והוסיף עוד להביא רא' לזה

לזה וכעין זה כתב הפניי בקידושין דף ע"ג
 דאם הרוב הוא מסופק לא אזלינן בתרי' ואינו
 מועיל להחיר ונמלא דבזה מחורץ קושי' מאשם
 תלוי דהא ח"א ללמלא ושמה הגדולה הוא של
 היחר ח"כ למה מביא אשם תלוי למ"ד דבעינן
 איבקע איסורא הא יוכל להיות כאן שאין בו
 איסור כלל דהגדולה הוא של היחר ובטל ברוב
 ולפמ"ש הם ח"ש דלא שייך ביטול כלל ברוב
 שאינו מבורר ודו"ק ועימש"ל בזה לתמוה בזה
 מדברי הש"ך סי' ס"ו גבי חד בחד בבילים
 שכ' להחיר מטעם ביטול ברוב ע"ש :

שם ד"ה וז"ל חלב בהמה שאביו לבי ואמו
 תישה. כ"ב כבר כתבתי לתמוה
 על הפוסקים וזפרט על הטור לעיל בסי' ס"א
 שליירו בכוי ג"כ כזה הלל להדיא כתב הרא"ש
 ז"ל בפ"ק דבכורות סי' ו' דהלכה כריב"ל דלעולם
 אין בהמה מתעברת מחי' ואין חי' מתעברת
 מבהמה וכ"כ ברמזים ע"ש :

שם ד"ה החקירה הג' לדידהו ליח להו
 אחרי רבים. כ"ב בחשו'
 נוב"ת הוכיח מהא דסנהדרין דף כ"ח דחשיב
 החס גבי עריות דבן נח קורבה דמלד אב והא
 קשה דלמא לאו אביו הוא ובע"כ הוכחה הוא
 רק משום דאזלינן בחר רובא ש"מ גם בב"י
 אזלינן בחר רובא :

שם ד"ה והנה מלאתי ומ"ש הרשב"א דבין
 גדולה או קטנה מביא אשם
 תלוי יש לתמוה על הקטנה ממ"כ. כ"ב עימ"ש
 לעיל בסמוך ומלאתי להגאון רעק"א בחידושיו
 לסי' ק"ה סעי"ט שמביא דברי הרשב"א אלו
 ופי' ג"כ ע"ד הנ"ל דלכך אף כשאכל הקטנה
 מביא אשם תלוי ולא אמרינן ממ"כ דאם היהיר
 הוא הקטנה מותרת ואי הקטנה האיסור נבטל
 בגדולה ההיחר דז"א דכיון שאינו מבורר הרוב
 ההיחר לא שייך בו ביטול ע"ש ולכאורה פי'
 הפרמ"ג ז"ל תמוה דפי' בכוונת הרשב"א דאם
 הגדולה של איסור אף הקטנה נהפך להיות כולו
 איסור ומכאן נפשט החקירה דההיחר נהפך
 להיות איסור ע"ש והרי כל הם' שלו בחקירה
 הב' ביחר שם דאם להקל האיסור נהפך להיות

היחר כ"ש לחומר'א ולפי"ז הא לשי' הרשב"א
 בסי' ק"ט אף כשנודע ונחבטל יבש ציבש אסור
 לבשלים אח"כ כאחד חזינן דלא ס"ל כלל הא
 דאיסור נהפך להיות היחר, ואפשר דלחומר'א
 עכ"פ גם הרשב"א מודה דההיחר נהפך להיות
 איסור וח"ש ועי"ש בסי' ק"ה מ"ש בדברי הגאון
 רעק"א ז"ל :

שם בפרק הב' ד"ה ודע שיש לנו מהקושיא כו'
 קי"ל דבחר שמה
 אזלינן שור ואיל ועו ג' מינים. כ"ב לכאורה
 קשה הא לר"י אזלינן ג"כ בחר שמה כמבוי לקמן
 בסי' ל"ח שפתי סהק"ו ח"כ האיך נאמר דלר"י
 שור ועו הם ב' מינים הא עיקר ילפוחא שלו
 הוא מדם הפר ודם השעיר דמין במינו לא בטל
 חזינן דפר ושעיר הם מין במינו עכ"פ אי אזלינן
 בחר שמה ושמה י"ל דלכך פי' הש"ך בסי' ארוך
 דדוקא כשהן שלימין הם אינו מינו ונמלא שם
 דהי' שחוטין והדמים נחטבו הוה שפיר מב"מ
 ועדיין ל"ע ועי' בח"ס בחשו' ל' לחלק יו"ד :

שם ד"ה ודע דהרשב"א לכאורה משמע דג
 טמא וטהור טעמן שוין דלא
 כש"ך בק"ו. כ"ב בחי' רעק"א מביא שם ראי'
 לזה ג"כ מדברי רש"י שם דדג טמא וטהור
 טעמן שוין בשם הגאון בעל ס' בית מאיר
 וקלסי' ואני כתבתי שם דלפע"ד נראה מדברי
 הט"ז דסובר כהש"ך דדג טמא וטהור אין טעמן
 שוה ולפי שעיקר דבר זה שייך לקמן שם בסי'
 ק"ז קלרתי בכאן :

ד"ה ודע דהא דיבש כו' דרבא אמר אמר
 רבנן כו' והא טעם כעיקר מה"ס
 הוא. כ"ב דעת רש"י בחולין דף ל' דרבא אמר
 לא נלרכה אלא לטעם כעיקר דדוקא בקדשים
 ס"ל לרבא טעם כעיקר דאורייתא אבל בשאר
 דברים ס"ל לרבא טעם כעיקר דרבנן ויולדק
 בזה הלשון אמור רבנן בטעמא ש"מ מדרבנן
 בעלמא אפס כי החוס' בזבחים דף ע"ט הקשו
 עליו מדאמר רבא אמר רבנן בטעמא ולא קאמר
 בם' או במאה ש"מ מדאורייתא קאמר אמנס
 מדכללינהו ביחד עם מב"מ בם' דהוא דרבנן
 ש"מ דגם כאן הוא מדרבנן כמ"ש המחבר כאן
 באמת

באמת לתמוה בזה ואני בחידושי כתבתי לתמוה
 בזה על שיטת רש"י מהא דבזבחים דף ל"ו
 ורבינו הפרמ"ג הביא זאת הסוגיא בסימון ל"ג
 דאמרינן שם לר' יהודה אוחה פרט לתרומה
 דאין טעון מריקה ושטיפה ופריך ולר' יהודה
 תרומה לא טעון מריקה ושטיפה והתניא קדירה
 שבישל בה צער כו' תרומה לא יבשל בה חולין
 ואם בישל בגו"ט ש"מ צעי הגעלה להפליט
 האיכסור ומשני רבא דהמיעוט דאוחה קאי דמוחר
 אפי' ביין ואפי' במזוג פירש"י דלא קפדינן אלא
 להגעיל איכסור הנבלע בו והרי שם קאי אקרא
 וחזינן דמקפיד להפליט הבלוע ש"מ דטעם
 כעיקר דאורייתא וכמדומה שעמדו בזה להוכיח
 דרבא ס"ל טכ"ע דאורייתא אף בתרומה וה"ה
 בחולין אמנם נ"ל הנכון בדברי רש"י דהרי רש"י
 כ' בחולין שם דלכך טכ"ע דרבנן משום דגזיר
 וגיעול דאמרינן בהו טכ"ע דאורייתא הו"ל שני
 כתובים וכל ב' כתובים הבאים כא' אין מלמדין
 ומוש"ה ס"ל טכ"ע דרבנן נמלא דהא שם קאי
 הסוגיא לר' יהודה ואיהו הא ס"ל ב' כתובים
 הבאים כא' מלמדים לכך גם רבא מודה אליבא
 דר"י הוא דאורייתא ועוד יש להאריך ואפס הגליון:
 הפרק הג' יב"ט ציבש כו' ומסתימת הש"ך סי'
 ק"י משמע דבחד בחד באיסור
 דרבנן אסור כו' דא"א ללמס ביד ח' ש"מ
 דאסור. נ"ב לכאורה ל"ע הלא לעיל בסי' ס"ו
 הק"ח כתב הש"ך בעלמו סברא זו להקל גבי
 בינים אפי' נהערב חד בחד מטעם דא"א
 ללמס ושמה הגדולה הוא ההיתר וחולין דרבנן
 ע"ש ומוכחן לכאורה ל"ע גם על הגאונים הנ"ל
 יבשרט הגאון רעק"א שהי' פשוט בעיניו
 הטעורים דרוב שהינו מבואר לא מהני ולכך
 מביא אשם תלוי גם על הקטנה כמבואר
 לעיל והרי דברי הש"ך סי' ס"ו הם כנגדו שכ'
 להדיא דמהני ביטול ע"י שחולין דהגדולה הרוב
 ול"ע ואפשר לומר דשהני דם בינים דיש בו
 כמה ספיקות כמב' סי' ס"ו לכך הקיל הש"ך
 משא"כ בעלמא מחמירין אף דרבנן ול"ע:
 החלק השני בד"ה והנה ראיתי בקריית הפר
 כו' עד ואני מתפלל

ע"ז מי איכא מאן דכוכר. נ"ב הנה דברי החוס'
 יש לפרש עפמ"ש הש"ך בסי' ל"ח דעד ס' אזלינן
 בחר טעמא ולמעלה מס' אזלינן בחר שמא כיון
 דאז ליכא טעמא א"כ ניחא דמיירי שהיו שוין
 בשמא ולא בטעמא דמדאורייתא צעינן ס' כיון
 דכרגש הטעם ולאח"ז צעינן ק"א או ר"א כיון
 דהי' שיה בשמא שוב הו"ל כמב"מ מדרבנן וא"ש
 אמנם בדברי המבי"ט א"א לומר כן דהרי
 מתחילה כ' דשיעור ס' הוא מדרבנן וא"כ מיירי
 דהי' שיה בשמא ובטעמא ולפי"ז האיך כתב
 אח"כ דבחוס' צב"מ משמע דפחות מששים הוא
 דאורייתא כאילו החוס' חולקים על מ"ש מקודם
 דס' הוא רק מדרבנן וז"א דהחוס' אינם חולקים
 כלל על שיעור ס' דהוא מדרבנן היכא דשוה
 בשמא וטעמא ומלאחי להג' מהרש"ק שכ' לפרש
 כן דברי החוס' אבל ל"ע לפרש כן בדברי
 מבי"ט וכמו"ש ודו"ק:

ד"ה י"ז לחקור חקירה אחת כו' ואם נאמר
 דהיתר בהיתר מה"ת לא בטל במינו
 דמדס הפר ושעיר יליף. נ"ב סימא הרי בחוס'
 זבחים דף ע"ג ד"ה ר"י כתבו בשם ר"ת דלא
 ילפינן מדס הפר ושעיר דעולין אין מבטלין
 זא"ז אלא בדבר לח שנבלל ונתערב אבל בדבר
 יבש אף במב"מ בטל שכיר ואף דמשמע שם
 דר"ת חזר בו אח"כ מ"מ חזינן בחוס' זבחים דף
 ע"ח ד"ה הא עבר בצה"ד דכהבו בפשיטות
 דיבש ציבש אין בו שום חומרא דמין במינו כלל
 א"כ איך שייך ציבש ציבש סברה הר"ן כלל
 מטעם דמין במינו לא בטל וכ"כ החוס' מנחה
 דף כ"ב לחלק בין לח דחינו בטל במינו ובין
 יבש ועי' רשב"א חולין בסוגיא דזרוע בשילה
 שכ"כ שוב ראיתי שהוא בעלמו כ' סברא זו
 בשם החוס' בסי' ק"י משבלות סק"ח ולכן דבריו
 שבכאן ל"ע ועי' לקמן סי' ק"ב מה שיש עוד
 לפלפל בדברי הר"ן והפרמ"ג ז"ל כי שם
 מקומם:

הפרק הג' הנה קי"ל טכ"ע מה"ת. נ"ב
 בשו"ת טוב טעם סי' ר"ב
 נסחפק אש צב"ג אמרינן ג"כ טכ"ע כגון באבר
 מן החי אש נחשבל באחרים אש מותר ליתן
 המאכל

המאכל לנכרי היכא שסילק גוף אמ"ה ע"ש ועי' מ"ש ר"ס ל"ח :

ד"ה **והנה** הר"מ כו' וכיון שכן ל"ע לדינא לדין דאף דאין פסקינן טכ"ע ד"ה. כ"צ מ"מ נראה דאף לדעתו ז"ל דפשיטא לי' דבא"מ אף אם אכל פחות מכא"פ דנמלא דלא אכל מהאיסור שיעור זית שלם מ"מ כיון דטכ"ע דאורייתא נחשב לו גם מה שאכל מן היתיר [וחידוש על מה שכ' שלא מלא לא' מראשונים שדיברו בזה אם מ"ש ע"י חערובות הוא דרבנן ול"ע שלהדיא אי' במהרש"א פסחים דף מ' שהוא מדאורייתא וכבר דיברו מזה האחרונים] ותליא בפלוגתא אם לוקה על כל כזית מ"מ זהו דוקא שהי' עכ"פ בכל האכילה פרס זית שלם מן האיסור רק כיון דהוא לא אכל אכילה פרס ונמלא דלא אכל כזית מן האיסור לחודא כמ"ש אבל אם בכל החערובות לא הי' רק חלי זית איסור אין בו כח להפוך את כל החערובות להיות אסור מה"ט ועכ"פ בודאי אין לוקין אף אם אכל זית שלם מהחערובות כיון דבכל עיקר האיסור שבהערובות לא הי' כזית וכ"מ מהכרו"פ סי' ל"ב שהקשה אמאי דאמר רב גבי אסרה חורה ולא חלב ופריך הגמ' ע"ז מהא דאמר רב חלי זית בשר וחלי זית חלב לוקה על אכילתו אמאי לקי חלי שיעור הוא ע"ש בגמרא והקשה הא לשי' ר"ח שפיר לוקה משום טכ"ע ואין לומר כיון דהחלב לא קיבלה רק מחלי זית בשר דאף ר"ח מודה דאין בו מלקות כיון דמעולם לא הי' בו כשיעור דהא לקמן מוקמינן לה ביורה גדולה דהי' מתהלה כזית בשר וכזית חלב ולקי עלי' ע"ש ש"מ דאי לאו דבא מיורה גדולה הוה ניחא לי' דאין כח בחלי זית ליהפוך הכל ללקות עלי' ועדיין ל"ע ועי' מ"ש לקמן :

ד"ה **אני** העני מסופק כו' ואם נאמר טכ"ע מה"ט חו' לא כ"ג מ"ה ובגמרא וידוע דיש ס' נגד טיפת חלב הו' הוה דרבנן. כ"ב לכאורה ל"ע הרי אף אם נאמר טכ"ע דאורייתא מ"מ כשגפיל אח"כ לקדירה ליחוש דלמא נסחט האיסור ממנה לגמרי דאפשר לסוחטו בשאר איסורין אינו אלא דרבנן ומדאורייתא הא אמרינן שנסחט ממנה האיסור לגמרי וגם החתיכה עלמה חזרת להיותה א"כ שוב נאסר מבליעת חלב שאח"כ דעכ"פ ספק יש דלמא נסחט בליעת החלב שמקודס והוי בב"ח דאורייתא. ומיהו יפה אמר בני היקר פחתן כמר

ד"ה **בגדי** דברי בו כו' עירש"י פסחים פא"ע שפי' חלב הנבלע בבשר ועי' פ"ח ר"ח או"ח סי' תמ"ב. כ"צ הפר"ח שס' כ' דמדברי רש"י אלו במה שפי' חלב הנבלע בבשר אין ראוי דרש"י ס"ל דזה מיקרי טעמו ולא ממשו די"ל דמייירי רק במאכל שיש בו חערובות חלב

ד"ה **בגדי** דברי בו כו' עירש"י פסחים פא"ע שפי' חלב הנבלע בבשר ועי' פ"ח ר"ח או"ח סי' תמ"ב. כ"צ הפר"ח שס' כ' דמדברי רש"י אלו במה שפי' חלב הנבלע בבשר אין ראוי דרש"י ס"ל דזה מיקרי טעמו ולא ממשו די"ל דמייירי רק במאכל שיש בו חערובות חלב

כמר שמואל משה שליט"א עפ"מ שנסתפק והוא חקירת הפרמ"ג לקמן בזה דמבו' לקמן בסי' ל"ח בא"מ בנשפך וס' לו אס' יש ס' דאסור מטעם ס' דאורייתא מהו הדין באס' נפל ס' איסור דאורייתא לא"מ ונשפך וא"י אס' הי' ס' אי מותר מטעם ס"ס ספק אין כאן איסור כלל וס' שמה הי' ס' או אפשר דדמי לס"א בגופו וס' הב' ע"י תערובות וא"כ ה"נ נאמר כיון דאפשר לסוחטו בשאר איסורין הוא בספק דדברי המחבר סותרין א"ע מסי' ל"ב דשם מתיר המחבר גם אותה חתיכה לסי' ק"ו וא"כ אס' נאמר דאפשר לסוחטו מותר הרי ילא בליעת האיסור דמקודם ונאסר אח"כ מבב"ח ממש וחנ"נ מה"ח משא"כ אס' אפשר לסוחטו אסור הרי כבר נאסר ואח"כ כשבלע חלב ג"כ רק מדרבנן וספיקו להקל ע"ז נאסר דיש ס"ס ספק א' שמה לא ילא האיסור חלב דמקודם ובפרט דכן הכריע הרמ"א בסי' ק"ו ואפשר אף לפי הכרעת רמ"א דאסור הוא רק מטעם ס' אבל עכ"פ נוכל לזרפו לס"ס ספק שמה יש בה האיסור דמקודם וכנ"ל ואח"ל דילא האיסור לגמרי ונעשה כעת נבילה מבב"ח דאורייתא עדיין יש ס' שמה הי' בו ששים והוי שתי ספיקות בדאורייתא וס"א בדרבנן דמהני שפיר כמבו' בסי' ס"ו וסי' ק"י לכן השמיט רבינו הפרמ"ג ולא הזכיר מזה כלל ע"כ דבריו. אח"ז הראיתי לו שבסי' ל"ב שפתי סק"י כתב רבינו הפרמ"ג בעלמו להחמיר מטעם אפשר לסוחטו ול"ע דנראה דטעם זה לא יספיק לאיסור מטעם ס"ס כסדרת בני שיחי' אכן שם בסי' ל"ב סייס דלדינא אזלינן לחומרא בנשפך הגם שבטעם הא' שם דלחומרא אמרינן טכ"ע דרבנן קשה ג"כ קושי' בני שיחי' אמאי לא אמרינן ס"ס ודוק היטב:

פרק הג' ד"ה ויש לחקור כו' ובסי' ק"ה אבאר דס' היולא ע"י כבישה הוה ד"ת. כ"ב מיהו בחו"ד סי' ק"ה סק"ה הביא דבאו"ה כלל ג' דין ד' מובאר דכבוש בדם הוא רק מדרבנן לכך אזלינן בספיקו להקל ועמ"ש בפהיחה להל' מליחה ובסי' ק"ה ודוק:

ד"ה ודי' מה שיש מהחקירה כו' לדין חיחסר קליפה הסמוכה לה כקושי' תוס' חולין דף ל"ז. ג"כ הגה יש להקשות לכאורה איפכא לפמ"ש החוס' בחולין שם בטעם דאין קליפה אוסרת חברתה מטעם דאין הנאסר יותר מהאוסר וא"כ קשה מינח בשאר איסורין אבל בב"ח דכ"א הוה גופו של איסור אמאי אין קליפה אוסרת חברתה וע"ש בחוס' אמנס' י"ל דהא דנאסר קליפה הוא מטעם ס' דחיישינן שמה יש שם בהקליפה התפשטות מן האיסור וכן הביאו האחרונים בשם ס' דרכי נועם סי' ה' דקליפה אינה אלא חומרא בעלמא ולכאורה קשה אמאי לא מוקמינן המאכל אחזקת היתר כמבו' לקמן בסי' ק"ז אכן לפמ"ש האחרונים ובראשם הגאון בעל ש"ש דלא שייך לוקמי אחזקת היתר כיון דאנו מסופקין אס' המאכל נאסר הוא רק מטעם שנבלע בו איסור וא"י להפרד ממנו אבל היתר גופו מולד עלמו גם עכשיו הוא מותר לכך לא שייך לאוקמי אחזקה ועי' בס' ישועות יעקב סי' קי"א שכ' ג"כ כוה ולפי"ז זה שייך בשאר איסורין אבל בב"ח דכ"א הוא גופו של איסור נוהראוי לאוקמא אחזקה ואף הקליפה יהי' מותר ובעכ"ל דהז"ל לא רצו לחלק ולהקל מבשאר איסורין לכך אסרו גם בב"ח כד"ק וא"כ מתורץ שפיר קושי' רבינו לענין מה דאין קליפה אוסרת חברתה דממ"נ בשאר איסורין שייך שפיר הטעם דאין הנאסר יותר מהאוסר כנו"ש החוס' ואי משום לתא דבב"ח הא בב"ח נוהראוי דגם הקליפה יהא מותר מטעם חזקה ואדרבא לא נאסר רק משום שאר איסורין וכנ"ל ובזה מתורץ היטב קושיית רבינו בסי' ל"ד נושב' סס"ק י"ד דבנגע בחרסו של תנור יקלוף את מקומו אמאי ליחסר קליפה הסמוכה לה כיון דשם האיסור מחמת עלמו ללי מחמת ד"א ולפמ"ש ניחא דאדרבא באיסור מחמת עלמו שייך לאוקמי בחזקת היתר. וכנ"ל נכון ע"ד הפלפול:

ד"ה ודהנה פשיטא לי כו' טוב ראיתי להמ"ב כו' כ' דאין בלוע יולא בלא רוטב ואפי' לא סר עדיין הצעין עד"מ לב דבוק בחתיכה

בחתיכה ונוגעת החתיכה באחרות הם מותרים כו'. נ"ב הגאון בעל חו"ד לעיל בס"י ע"ב ביאורים ס"ק ב' אישחמיטתי דברי המ"ב הללו וכ' בפשיטות להיפוך דנאסרים האחרים דכיון דאיסור בעין מונח על החתיכה לא שייך לומר בו אין בלוע יולא בלא רוטב והביא ראי' מסי' ק"ה סעי' ט' בהג"ה אמנם רבינו הפרמ"ג לקמן בס"י ק"ה מדהה ראיות החו"ד והחזיק בדברי המ"ב וכן משמע מדבריו כאן לענין מ"ש על החק יעקב לענין מלה כפולה דשלא במקום הכפל הוה רק בלוע ואף שבמקום הכפל הוה האיסור בעין ועי"ל בס"י ז"ב בחו"ד ס"ק כ"א שכ' באם עמדה קדירה לונגת על חלב רוחח והחלב נכסה כל עובי השולים עד שמגיע כנגד האוכל אפ"ה נראה דאם מונח בקדירה הרבה חתיכות דאין הבלוע יולא מחתיכה לחברתה בלא רוטב דהמים שבתוכה ודאי דאין לה דין רוטב כיון שהם לונג עכ"ל ולכאורה הא לשיטתו קשה כיון דיש חלב בעין תחת הקדירה לא מיקרי בלוע לשיטתו ולריכיס לומר בשיטתו דשם שאני כיון שהקדירה מפסיק לא מיקרי רק בלוע וא"ש אמנם לאחר העיון בלא"ה דבריו תמוהים במה שכ' בפשיטות דמיקרי בלוע הא לשי' הש"ך ורוב אחרונים איסור בב"ח לא מיקרי כלל איסור בלוע ועמ"ש בס"י ק"ה :

ד"ה **נסתפקתי** חלי זית בשר שחוטת וחלי זית בשר נבילה שנפלו לס' זיתי ז"ל חלי זיתי ירקות וכדומה לא"מ אי מה"ת אסור או מותר אף מדרבנן. נ"ב הם' הזה נשנה כ"פ בחיבורו זה בהפתיחה כאן ובפנים כ"פ והאחרונים תמהו דנרא' דאישחמיטתי דברי הר"ן בסוף עב"ז' בכוגיא דקמא קמא בטל וז"ל שם שהרי דבר פשוט הוא שאם כזית נבילה וכזית שחוטת נלטרפו ונתנו טעם במקפה מותר אפי' למ"ד זו"ג אסור עכ"ל ועי' בהג"ה הגאון מלצוב מ"ש בזה אמנם לקמן בהפתיחה סוף פרק ד' בד"ה שוב ראיתי הדבר מפורש כו' שם משמע שהביא דברי הר"ן ולא נתפיים בהם ברמזו דאכתי טעמא לא ידענו כו' מכל שכן אם היתר א' משנים באיסור ולכך חזר בס"י

ל"ח משב' סק"ג ועשה בזה ס' ולא רלה לפשוט גם מהרמב"ם ע"ש :

ד"ה **ואנב** גררא כו' עימ"ש בס"י ס"ב בזה. ועימ"ש עוד כאן ד"ה ודע בזה כו' בסה"ד דתנאי הו' שיהא בו מלקות עדיין לא נתבאר. נ"ב בפנים הביא ראי' לזה דחזינן דר"ש אית לי' כ"ש למכות ואפ"ה אית לי' דבריה אינה בטילה חזינן דלאו מטעם מלקות הוא רק מטעם חשיבות דבריו עלמה הוא מכ"ש לדידן ע"ש ולקמן יבואר בס"י ק' גם קושית הגאון מלוצבלין בעל תורת חסד בסוגי' שם :

ד"ה **תדר"ל** כו' לריך שיהי' מוכנת בלתי תקון אבל אם מחוסר תיקון לא הוה ר"ל. נ"ב דע דבענין זה יש בו סחירה לענין אוונות פעומות ושמינות דבטי' ק"א משב' ס"ק י"א כתב בדודאי אין עור ר"ל כ"א ע"י התכה והם לא דיברו כ"א בראוי לכך משמע דנוטה להקל דלא מקרי ר"ל כיון דמחוסר התכה אמנם הדע שאח"כ בשפתי ססק"ע חזר בו והביא שראה בסו"ת מהר"ם אב"ד מלוצבלין משמע דמיקרי ר"ל ועי' מ"ש שם וכתבתי זה מפני שמקומו בס"י ק"א לא ליה לעיין בס"י ק"ט וכאן סתם לקולא מה שבאמת ל"ע לכן כתבתי לע"ש :

ד"ה **דשיל"מ** כילד כו' ויש נפ"מ בב' פנים. נ"ב הנה בב' אופנים הללו הוא לטעם רש"י לחומר ממש דיכול לאכול בהיתר משא"כ לטעם הר"ן אם הי' לו עוד איסור הוה אינו מינו ובטיל וכן לענין טעמו וכמ"ש ולכאורה ל"ע דהרי טעם הר"ן אינו מספיק רק לענין מה דלא בטיל ע"ז כ' הטעם דהוה מב"מ היתר בהיתר אבל לענין ס' הא דקי"ל דשיל"מ אף ספק דרבנן אסור כמבואר בריש בילה בע"כ מוכרח הר"ן להודות גם לטעם רש"י דעד שתאכלנו באיסור כו' ח"כ מה שייך הנפ"מ כיון דהר"ן ס"ל נמי טעם דרש"י אמנם הסברא נראה דבשלמא לענין ביטול הי' נראה להר"ן לדוחק סברת רש"י דעד שתאכלנו דהי' ס"ל כיון דכבר נתבטל שוב הוה בהיתר ולא שייך כלל דתאכלנו באיסור דהר"ן ס"ל האיסור

נהפך להיחר לכך כ' הטעם שלו דהוה מב"מ
משא"כ לענין ס' כיון דיכול להיות באמת שהוא
אסור גם הוא מודה לרש"י דלכך ספיקו אסור
וכ"כ בס' ברוך טעם לר"ב פרענקיל ולפי זה
לדקו דבריו דעכ"פ לענין ביטול היכא שיש לו
עוד איסור שאין לו מחירין הוה שפיר מין בא"מ
ובטל לשי' הר"ן ויש להאריך עוד בזה ואכ"מ
ובסי' ק"ב יבואר :

ד"ה ג דברי הל"ל כו' דס' טריפה הוא
דשיל"מ כו'. נ"ב בעיקר קושי' הל"ל
על הרשב"א דסי' ק"ב דל"ל הטעם מפני שאין
המחיר עמיד לבוא בודאי חיפוק לי' ממ"נ אס
יהי' טריפה הרי אין לו מחירין ואס יהי'
כשירה בלאו הכי מותר וע"ז חירן דמ"מ ספק
איסור קאכיל נוכל לתרץ קושי' דו"ל דמיירי
שנדר מבילה כשירה אבל מבילה טריפה לא
נדר כיון דבלאו הכי אסור א"כ בבילה ס'
טריפה דאס הוא טריפה בטל שפיר דאין לו
מחירין וגם הוא לא נדר ממנה אבל באס יהי'
כשירה הרי נדר ממנה וסד"א ליהא חייב
להמתין כ"א יום דאולי יתברר שהיא כשירה
הרי יל"מ לזה אמר הרשב"א מפני שאין המחיר
צידו ואין עמיד לבוא בודאי א"כ לכך בטל כעת
ואין לו דין דשיל"מ ואף שא"כ יתברר שהוא
כשר מ"מ כבר נחבטל ועי' בהג"ה הגאון
מלבוז ע"ז :

ד"ה ודע שראיתי להמ"ב כו' ואני אומר כו'
ויש מוקלה שחוזרין לאיסורן אה"כ
ללא הוה דשיל"מ כיון דחוזר ונאסר. נ"ב
חימא ע"ז מדברי חוס' בילה דף י' ב' זימן
שנים ומלא ב' אסורין ובגמ' איכא חד דמעורב
בהו והקשו חוס' וליבטיל ברובא וי"ל דב"ח
חשיבי ולא בטלי א"כ הוה דשיל"מ ואף דבשבת
הבא לריך להזמינו מחדש דאל"כ אסור משום
מוקלה הרי דאעפ"כ מיקרי דשיל"מ אח"י ראיתי
בס' שעה"מ שהביא דברי חוס' אלו וכן בגליון
רש"א ועמ"ש פ' נכון ע"ז בס' ק"ב דאין נושם
ראי' :

ד"ה שוב ראיתי שמ"ש המ"א בס' הל"ח אחיין
כפשוטן כו' דבלח שנבלל יפה הוה

כאוכל הכל ביחד. נ"ב מ"מ ל"ע דמעולם לא
שמענו באיסורין דלאו בני אכילה שיהא תלוי
בששים ואף בלח בלח דהרי להדיא איחא במתני'
דמקואות פרק ד' נושנה ד' מים שאובין ומי
גשמים שנחטרבו כו' אס רוב מן הכשר כשר
ואס רוב מן הפסול פסול ולא אישתמיט שום
תנא לומר דלריך ששים מפני שהוא לח בלח
ובעכ"ל כיון דלאו בר אכילה הוא סגי ברוב
וכן בכמה מקומות אף באיסור דאורייתא בטל
שפיר ברוב אף בלח באיסור דאינו תלוי באכילה
ולזה כיוונו חז"ל בבילה שס דמורבה עליהם
עלים מוכנים ומסיקם ברבו' בעלמא ולכן דברי
המ"א ל"ע וד' יראיני מתורתו נפלאות ועי'
במס' פרה פרק ט' משנה י' אפר כשר שנחטרב
באפר מקלה הולכין אחר הרוב ליטמא משמע
לנדיא דבאפר הולכין אחר רוב ול"ע ואף כי
מי אנכי להרהר ח"ו אחר רבן של כל ישראל
מ"מ בהרמנותא דהגאון פנו"ג שפתח בקושי'
ותי' שנויא דחיקא :

הפרק הדי' ובישר שור ואיל ועו ב' מינים.
נ"ב עי' לעיל מה שהקשיתי
ע"ז הא כל הלימוד של ר"י הוא דמין במינו
לא בטל מולקח דס הפר ודס השעיר ש"מ ולא
בטל דס השעיר משום דהוא מין במינו חזינן
דפר ושעיר נקרא מב"מ ול"ע ועי' מ"ש שס
בזה :

ד"ה שוב ראיתי הדבר מפורש כו' ודע דסבור
הייתי לומר לפי"ז יש להחיר גדולה
מזו והוא כמו שאגיד כו'. נ"ב גם אני נסתפקתי
באס נפל איסור לאינו מינו ויש שס נולח הפוגם
התבטיל כמו שכ' הוא ז"ל האיך הדין אס נפל
אח"כ מהתבטיל ההוא לאחרת ושוב לא יהי'
בתבטיל השני עוד לפגם שסס לא הי' נרגש
כ"כ טעם המלח דלכאורה נראה שלריכין לחשוב
ללא נפל משיעור האיסור שנפל לתבטיל הראשון
רק כפי שיעור המדומע כיון דמקודם הי' עדיין
כו"ט לפגם והי' עדיין היחר כמבואר בט"ז סי'
ל"ב סקכ"ד בשס או"ה לענין חלב דכהיתר ל"ש
לומר חכ"נ ומשערין רק לפי שיעור המדומע
ועמ"ש שס וא"כ הי"נ כן הוא וצפרט לשיטת
הגאון

הגאון רעק"א בסי' ק"ג דבנו"ט לפגס מותר להוסיף לכתחילה ועמ"ש בזה בסי' ק"ג כי שם מקומו :

ד"ה **אמנם** מ"ש הב"ח דיבש ביבש איסור דרבנן איכא ל"ע . נ"ב פי' דהב"ח כ' דיבש אם הי' זית א' חלב וזית הב' דם ועוד זית א' אמרינן דאיסורין מבטלין זא"ז ולא איסור אלא מדרבנן וע"ז הקשה הפרמ"ג דודאי יש בו איסור תורה רק שאין בו מלקות ועוד כו' ועמ"ש בסי' ל"ח בזה :

הפרק הו' ד"ה **עוד** יש לעיין וכו' א"כ משום קושי' הרשב"א נאמר שהוא

רק חומרא דרבנן . נ"ב לכאורה יש להקשות לפמ"ש מקודם וכן קי"ל דכל היכא דמשהו איסור כגון חמץ בפסח גם נט"ל איסור א"כ יוקשה כעין קושי' הרשב"א דמכ"ל לר"מ בעבו"ז למילף בנו"ט לפגס איסור מגיעול מדין וס"ל דהתורה איסרה אפי' קדירה שאב"י דלמא איסרה התורה משום איסורי נושה דבהו גם נו"ט לפגס איסור אבל בעלמא אפשר דמותר נו"ט לפגס אמנם ז"א דבאוריין לא מלינו שום איסור שיאסור במשהו דחמץ בפסח אינו אלא מדרבנן כמב' במ"א ר"ס תמ"ז וזל"ת לר"י דס"ל נב"מ לא בטל ור"מ בר פלוגתי' חולק וא"כ שפיר דייק ובעיקר קושי' הרשב"א דאימא משום דבר חריף יש לי לתרץ באריכות גדול אכ"מ ואולי ית' בסי' ק"ג בעו"ה :

סי' צ"ח ששבצות סק"ב **וא"ש** מ"ש הט"ז ממרה דנו"מ איסור דם

נמי איכא התם דטועס קודם ללי' . נ"ב כוונת הש"ך הוא עפמ"ש הרמב"ם בפ"ד מומ"א הל' י"א הובא בפתיחה להלכות בב"ח דבכל איסורין אם עירב בהם דבר מר הוא פטור משום דהוה שלא כדרך אכילתן חוץ מבב"ח ולדעת הפרמ"ג שם אפי' בב"ח אם מתחילה ציטלן ע"י דברים המרים אין איסורן מה"ת ודוקא אם מתחלה ציטלן בנו"ט ואח"כ עירב דבר מר לא מהני וגם זה דוקא בב"ח משום דלא כתיב צי' אכילה כמב' בפסחים כ"ד וברמב"ם שם אבל בכל איסורים אם עירב דבר מר פטור א"כ זה

כוונת הש"ך דע"פ רוב ירגיש טעם מר ומחורץ גם הקושיא שלו מדם וא"ש ועימ"ש בסי' ל"ה : שפתי סק"א ד"ה **שמעתי** כו' כי לדעתי פשוט יותר מביעתא

בכותחא שהמאה אסורה באכילה ומותר בהנאה . נ"ב זה המעשה נראה שהוא בח"ס סו' ל"ד והמבוכה הי' מפני שהי' בהחמאה בלוע מהעוף חי ונמלא שאסורה גם לב"ג כדין אמ"ה שאסור לב"ג כ"כ הח"ס שם להלדיק הגאון שהורה לשפוך החמאה בטיט חולות ומשמע שם שהח"ס הסכים לו ע"ש ולכאורה נראה מכאן לפשוט הס' שהבאתי בשער ההערובות בשם ס' טוב טעם שנסתפק אם אסור טכ"ע מאבר מן החי לב"ג דלמא לא אסרה התורה להם רק גוף הדבר אבל לא כשמסליך האבר ונשאר רק טעם פליטהו בהקדירה אפשר דשרי לדידהו דלישראל נאמר מטעם לימוד ובאמת לדעת כנה פוסקים רש"י ורמב"ם הוא דרבנן א"כ בב"ג מותר לגמרי ועדיין ל"ע על הגדול שהורה לשפכו דמשמע דפשיטא לי' לאסור טכ"ע מאמ"ה לב"ג ואף שהי' בשגגת הוראה מ"מ משמע מהח"ס דאסכים מרי' על ידו ואפשר לומר דטעמו דדוקא בישראל דשייך בהו ציטול מאחרי רבים הי' ס"ד דאף אם יש בה טעם מותר מטעם ציטול ברוב לכך לריך ילפוחא דטעכ"ע משא"כ לדידהו דל"ל אחרי רבים כמו שכתב הפרמ"ג בהפתיחה א"כ נימא אדרבא דאסור ולא מהני בהו שום ציטול רק מכח מי איכא מידי כו' כמ"ש הפרמ"ג א"כ בטכ"ע דלישראל באמת אסור אז גם לב"ג אסור מטעם ממ"ג ועדיין ל"ע :

שפתי סק"ב **ומב"ע** לדידי' ודאי דרבנן לא אפשר . נ"ב מדבריו

משמע דלדעת הרמב"ם ורש"י דטכ"ע דרבנן א"ש דנהני מוסל"ת ולכאורה אדרבא לדידהו יקשה ביותר דהא בב"ח לכ"ע טעכ"ע דאורייתא וא"כ מאן טעים לה ואדרבא מה הביא רבא ראי' מר"י דכילתים באילפס דהוא שאר איסורין לבב"ח דטכ"ע אמרינן צי' מה"ת ובאמת מלד הסברא הי' נראה דבודאי באיסור דרבנן לא

הי'

הי' רבא מסופק כלל אס נסמוך אטכו"ס מסל"ס
 רק באיסור דאורייתא הוה קשה לי' ומה הביא
 מר"י דכילכית ואפשר דרבא הוה ידע דר"י
 ס"ל בכל שאר איסורין טכ"ע דאורייתא ובזכרוני
 טכ"כ בס' מלא הרוטים דר"י ס"ל טכ"ע
 דאורייתא וא"כ א"ש דיליף מיני' והי' מחורץ
 בזה קושי' החוס' שס' ד"ה אבל בב"ח כו'
 דלמה לא הקשה אמחני' דטיפת חלב מאן
 קטעים לה ע"ש ולפי"ז יוחא דשס איכא למימר
 בין לשי' רש"י ובין לשי' ר"י דסי' ז"ב הא טכ"פ
 מיירי שהטיפה נפלה על החלק שהוץ לרוטב
 והוה רק כמו ללי ולדעת כמה ראשונים ללי
 בב"ח אינו חסור מה"ת ועי' במ"ש רבינו
 הפרמ"ג בס"ק שלפ"ז והנה ידע שפיר דמהני
 עטימה ולכך מקשה מקדירה שבישל בה דהוא
 דרך ביטול ממש [ועי' בפתיחה להל' בב"ח בזה]
 והולרך להשמיענו דגם כאן מהני וזה עיקר
 כונה רבא לאשמעין ועדיין י"ע. טוב נזכרתי
 שהוא קושי' פליתי מה ראי' משאר איסורין
 לבב"ח ועוד יש להעיר בשאר איסורין דטר"ע
 דרבנן הפ"ל דטעים לי' קטן לשי' רשב"א דמוחר
 לקטן למוספי איסור דרבנן וי"ל :

משב' סק"ג **והנה** מה דפשיטא לי' נסתפקו
 בזה בפתיחה כו'. כ"י לעיל
 בהפתיחה כבאנו דברי הר"ן סוף עכו"ז בסוגי'
 דקמא קמא טכ' להדיא דזית נבילה וזית שחוטה
 שנפלו למבטיל דאי"ס' אלא כנגד זית נבילה
 ולדקו דברי הפליתי :

שם ד"ה **ואם** נספק כו' וי"ל כיון דמתחילה
 טרם הוסיף הו"ל ס' דאורייתא
 חו ע"י נלגול לא הולכין להקל כמו בס' טריפה
 לאחר מעל"ע דחסור. כ"ב ז"ע דסותר לן
 משנתו בס' פ"א מג"ב סק"ה דגם בעובדא
 דמהריב"ל בס' טריפה לאחר מעל"ע מותר
 בהפ"מ בלא נודע הס' עד שנעשה דרבנן וא"כ
 ה"נ כאן כיון דמיירי שנחרבה בשוגג א"כ נודע
 הס' רק אחר שנעשה דרבנן ול"ע ועמ"ש ס' פ"א :
 שפתי סק"ה **אבל** ישראל אף לא קפילא
 ופחות מס' מהני דישראל
 לא משקר. כ"ב ז"ע דסותר דברי עלמו טכ'

בר"ס ז"ב דלא מהני לדיון עטימה אף בהיחר
 כגון בנדריס דחיישינן שמא נבלע מהרוטב
 לחוך המאכל ואח"כ כשנת היורה מרתיחה חוזר
 ופולט וא"א בקיאיין בין נח היורה או לאו וע"ש
 כמה שכתבתי להקשות עליו דלא שייך כלל
 סברא זו בשאר איסורין דרוקא בב"ח דהוי גוף
 איסור אמרינן בגמ' חלב נבילה מה שנבלע
 מהחלב לחוך החתיכה בשר ואח"כ כשיולא ממנו
 נחערב בשאר משא"כ בשאר איסורין אס נפל
 זית איסור לחוך הרוטב לא שייך לומר דהזית
 איסור יבלע מהרוטב ואח"כ יולא ממנו דז"א
 דאין האסור יכול לאסור אלא במקום שאיסור
 יכול לילך וכיון שטעם ולא הי' בו טעם האסור
 אין האסור חמור ממנו והבאחי שס' סברא זו
 בשם החו"י דמ"ע כן דיי' ושלמי מהא דגריסין
 ועדשין ע"ש וגם גמ' שסיס לא קי"ל כן דילטרך
 לפי"ז כמה פעמים ט' באיסור שנפל לחוך הרוטב
 דניחוש שמא בלע ופלט מן הרוטב ואף בב"ח
 גופא די לדיון בפ"א ס' בכזית בשר שנפל לחוך
 יורה של חלב וי"ל בזה דהנה קשה על הגמ'
 מאי פריך חלב נבילה לפת"ש החוס' דכל דרך
 הילוכו לא נ"ג כיון דסופו להחפשט לחוך וא"כ
 הרי סופו של טעם הבשר שבחוך החלב
 ללחם מן החתיכה ולא נ"ג כלל החלב אמנס
 ביורה רוחח דקי"ל חבלע בלע מפלט לא פליט
 וא"כ כשקדם וסילקו קודם שהנחו היורה מרתיחה
 הרי חין סופו להחפשט נמלא לפי"ז דמקודם
 הא"ל לא יחזיר החלב וגם טעם הבשר שבחוך
 החלב שבמאכל לא ילא עדיין ואח"כ כשהנחו
 היורה מרתיחה יולא החלב עם טעם הבשר
 שיבלע בו ולריך באמה שסיס אבל לא חיישינן
 שגמא יבלע עוד הפעם ויחזור ויפשיט ז"א דהרי
 לאחר שתנחו היורה הרי לא נעשה החלב נבילה
 כלל מבלוע הבשר דבלוע הבשר סופו תיכף
 להחפשט לחוך ולא התחיל שוב שום איסור כלל
 בהחלב מטעם בשר שבחתיכה דהרי לאחר רתיחה
 היורה עומר תיכף להחפשט טעם הבשר שיש
 כנגדו ס' ביורה והגמ' דפריך חלב נבילה קאי
 לר"י דמין במינו בנשהו ופריך שפיר ועוד י"ל
 בדרכים אחרים וראיתי בחי' הגאון רעק"א כאן
 שהביא

שהביא דברי הפרמ"ג וחמה עליהם מטעם אחר
 ול"ע שביותר הו"ל לחמוה עליו כמ"ס שסותר
 דברי עלמו שבכאן שפסק דמהני טעימה בישראל
 והארכתי עוד בחי' לחולין לברר דמהני טעימת
 ישראל ולחרץ ע"פ הכ"ל מיחוסו של רבינו
 הפ"מ דסי' ל"ב כמו שפסק ג"כ הרעק"א לדינא:
 ד"ה **אמנם** ראוי שנעמוד כו' ולא חיישינן
 שחדא נהגה טעם בא' יותר
 מהבדחה. כ"כ לכאורה לפי"ז דאמרינן שהרוטב
 מולך הטעם בשוק א"כ קשה למה בעינן
 בחתיכות היתר של מינו רוב נגד האיסור הסגי
 אף בלי רוב עד"מ חתיכה האיסור הי' זית
 למה בעינן בחתיכה ההיחר יותר הא אף כשחתיכה
 היחר הוא פחות דהא לא נכנס כל פליטת
 האיסור למוינו כיון דרוטב מחלק בין הכל וא"כ
 בהא"מ בודאי יש הרבה יותר מפליטת האיסור
 א"כ חסגי לבטל בהמינו לפי ערך ולמה ליריין
 דמינו לבד הרוב נגד כל האיסור ול"ע לכאורה
 וי"ל ולא ראיתי להאריך אחר שלדינא בודאי
 אין להקל:

שם ד"ה **יין** ל"ג סי' מ"ג. כ"כ כאן הביאו
 בקולור ולעיל בסי' ס"ט שפתי
 ס"ק מ"ג הביאו באריכות ובודאי דמ"ס הל"ג
 דל"ס לומר רואין אינו מינו כאלו אינו אלא
 כושפך ולא כשהוא לפנינו וא"א לעמוד על
 שיטתו בודאי זה תמוה נהאן כאשר תמה
 הפרמ"ג דמה ענין כאן לא"א לעמוד על שיטתו
 אמנם הכונה נראה דהל"ג חשש דלא שייך לומר
 רואין בכהאי גוונא דחיישינן שמא נמלח האיסור
 עם האינו מינו לבד ולא הי' שום הלטהפוח
 ממינו לומר מינו רבה עליו וכן כ' בשאו' נוב"ק
 סי' ל"ב דבמליחה ל"ס לומר רואין אינו מינו
 כאלו אינו ומינו רבה דחיישינן שמא נגע בא"מ
 לחוד והא דבשאו' ק' שם כ' אס לא פניחוס שהי'
 מונח רק אלל א' ולא נגע הטריפה בהשני כלל
 והוי הד בחד עכ"ל ואעפ"כ לא אסר שם
 וביאר רבינו הל"ס בסי' קי"ט הטעם מפני
 ששם הי' המעכה שנמלחו ב' עופות ביחד שהם
 מב"מ ובא' הי' ספק טריפה והוי מדאורייתא
 ס"ס ס' שמא כשירה ואח"ל טריפה שמא נגעה

בב' ומב"מ בטל כרוב מה"ח רק מדרבנן בעינן
 ס' וכדרבנן די בס' אחד משא"כ אס נמלח
 גם אינו מינו וכ"כ עוד בס' ל"ג ע"ס בהג"ה
 שכ' דחיישינן שמא לא נגע חלי כבש הטריפה
 רק בהעופות לבד שהם אינו מינו ולכך קשה
 לומר במליחה רואין א"מ כאילו אינו ע"ס בנו"ב
 והל"ס כתב שם בס"ק קכ"ד שדבריו בשאו' היא
 סי' ל"ג בד"ה אלא תמוהים דמדוע שם אסר
 בס' איסור שנמלחה עם ב' חתיכות ולא כודע
 הס' עד אחר מליחה ולא ניכר האיסור ואילו
 בסי' ל"ב הסיר כה"ג דס' לרבנן ע"י נלגול
 והאמת יורה דרנו שגם בסי' ל"ג הסכים כן
 ה"ח"כ דחידש כן בד"ה ואומר אני דשם מסיק
 דהוה מב"מ והוא ג"כ היחר הכ"ל רק שמתהלה
 לא חסיק אדעתיו עדיין סברא זו עש"ה אבל
 עכ"פ זאת ראינו דהא דלא חשש שמא נמלח
 לבד שם בסי' ק' מפני שהי' ס' טריפה ומב"מ
 ובסי' ל"ב ול"ג חשש בהמת שמא נמלח רק עם
 האינו מינו ע"ס בהג"ה סי' ל"ג ואפי' אח"ל
 דלא חשש לזה היינו דוקא שם שהי' רק ס'
 טריפה משא"כ בטריפה ודאי או בחלב עם מינו
 וא"מ חיישינן שפיר דלמא נמלח עם הא"מ לצוד
 ול"ס לומי רואין נמלח לדינא דברי הל"ל
 נכונים ולחנם נחמרמר עליו רבינו הפרמ"ג
 בסי' ס"ט ס"ס"ק מ"ג שכ' ור"ם דלמא דחיישינן
 שמא נמלח חלב עם בשר ושומן מרחוק מה"ס
 לומר כן עכ"ל והכך רואה ששני הרים גדולים
 חששו לזה ה"ה הגאון בנו"ב והגאון בלבו"ש.
 עוד מבואר שם בל"ס ס"ק ק"כ דאף לדעת
 הט"ז וסייעתו שההירו גם האינו מינו זה דוקא
 בבישול אבל במליחה הכל מודים דא"מ אסור
 כדעת הש"ך ואפי' בהכ"מ ע"ס הטעם דבמליחה
 לא נחערב ממש ועוד שמא לא נגע רק בא"מ
 ודלא כדמשמע כאן שלא גרע מבישול ע"ס סי'
 ס"ט ודו"ק:

משב' סק"ה ד"ה **וְדִבְרֵי הַדִּין** נחלק לג' כו' ובאס
 נפל האיסור לא"מ ואח"כ

נפל מינו דהיחר גם הט"ז מודה דאסור. נ"ב
 כ"ה בע"ז להדיא ובתשובות בית יעקב הקשה
 ממ"ס החוס' בחולין ל"ז ובבכורות נ"ב גבי
 הלוקא

הלוקח ליר מע"ה דאי רובא ליר דלאו בר קבולי עומאה הוא ואף שיש בו מעט מים בטל ל' ברוב ואמר ר"י ל"ש אלא לטבול בהן פחו אבל לקדירה מלא מין את מינו וניער פי' דמלטרפי מים שבקדירה למים שבליר וטמאים והקשו תוס' אמאי לא אמרינן סליק מינו כאלו אינו כו' וע"ז הקשה הא שם הי' בא"מ תחלה דהיינו המים בליר וא"כ לדעת הט"ז הא לא אמרינן בכה"ג סליק ע"ש ואני בער ולא אדע קושייתו הא שם הא"מ הוא הליר הדיח והיה ממש כמו כאן בחלוקה הא' דנפל הדיח ממינו תחילה דכבר נתבטל ואף אח"כ שנפל הא"מ דמוחר לכ"ע א"כ ה"ה שם נוקשו תוס' שפיר דהא מתחילה נתבטל בליר הא"מ ושוב לא איכפת לן אח"כ בהקדירה והארכתי בזה בחי' להמס' בחי' תוס' שם :

שם סק"ו **וא'** כחל שם כאמר כו'. כ"ב עיין בלשון תוס' חולין ל"ז ב' ד"ה אלא שכתבו בתוך דבריהם ועוד דמספק לא הי' אוסר פי' כיון דחלב שחוטא דרבנן ואף דהוה ספק חסרון ידיעה בעכ"ל דס"ל להתוס' כיון דהס' הוא לכל העולם מחשיב שפיר ספק ול"ע שלא הביאו דברי תוס' אלו בכאן : סק"ח ד"ה **שוב** ראיתי במנ"י כו' והט"ז סובר דמה שנהגו להקל שם הוא מה"ט דאין הבלוע כ"כ. כ"ב לפי"ז משמע דלשי' הט"ז גם אם עירה דרך הריקן מותר בהפ"מ ולפי"ז לכאורה לדקו דבריו לעיל בסו' ל"ב נושבלות הקכ"ד דשם משמע אם עירה דרך הריקן מותר בהפ"מ שכ' שם לפשוט דהא דאסור היינו באין הפ"מ ושם הקשינו מסו' ל"ג ול"ז דאם עירה דרך הריקן כתב שם בעלמו דאסור אף בהפ"מ ולפי"ז א"ש דבל"ג ול"ז שם קאי לפי שיטת הש"ך דבבלוע אמרינן כ"כ משא"כ בסו' ל"ב שם קאי על הט"ז לכך כ' דפשוט היינו באין הפ"מ וכמ"ש כאן אמנם עדיין ל"ע דהרי בחרם מסקנתו אף להט"ז כאן דבב"ח כ"כ א"כ בעכ"ל דמיירי שם בכלי מחכות לכך מתיר שם בהפ"מ ול"ע ל"ל לאוקמוי בכלי מחכות ובהפ"מ שרי לוקי בכ"ח ובב"ה דבדואי אסור

לכ"ע גם ל"ע ולא זכיתי להבין דבריו הקדושים בסו' ל"ב שפתי ס"ק ח"י שכ' ומ"מ נפלה נגד הריקן ושלא כנגד הריקן אין לחלק בכל הלכותיו בין כ"ח למחכות ע"ש והרי תיכף בסו' ל"ג הביא בעלמו החילוק בין כ"ח דאסור אף בהפ"מ נגד הריקן ובין כלי מחכות ועי' בזה גם כאן ואכמ"ל :

משבצו' סק"ט **ומ"מ** הראוי מפ' ג"ה לא מוכח מיני'. כ"ב אישתמיטתי' דברי רש"י במקומו שם שכ' להדיא לא תולזל כו' כלומר אפי' במידי דלא מתסר מדאורייתא לא תולזל בשיעורי' משמע להדיא דרש"י נשמר מזה וכתב דאף בכל איסורי דרבנן בעינן ששים ומתורץ קושייתו ועמ"ש בש"ך :

משבצ' ס"ס **וא"** נפל זית גבינה לניט ירקות והסירו משם ואח"כ נפל

זית בשר לשם אוסר. כ"ב דבריו ל"ע דהסברה נוחתת שאם לא הסיר הגבינה והי' עדיין מונח ונפל בשר והי' ביחד הי' מותר כמ"ש בעלמו א"כ מה בכך שהסיר הגבינה והירקות קיבלו רק טעם מגבינה ונשאר בהם הטעם כיון דלא הי' רק נ"ט זיתים אבל אח"כ כשנפל הזית בשר ויש ס' א"כ הרי מבטל הכל ומבטלין זא"ז דהרי בהיתר לא נ"כ מתחילה ועי' בחו"ד כאן ס"ה לענין שני איסורין משם אחד ואין טעמן שוין לדידן פסקינן כאו"ה דמלטרפיין ואין מבטלין זא"ז כיון דפסקינן דלא מהני טעימה האידנא רק דוקא ס' עי' בדבריו והנה סותר א"ע מה שכ' בסו' ל"ב להדיא דשני איסורין משם א' ואין טעמן שוין דמבטלין זא"ז לדידן ולא כאו"ה והביא ראוי מכזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב דא"ל אלא פעם א' ס' והוא מטעם דהבלוע חלב שבחוד החתיכה מבטלין זא"ז ע"ש בס"ק ט"ז וכאן ישב קושיא זו וס"ל להיפוך ועמ"ש שם בזה ועימ"ש לעיל בסו' זה להרץ קושי' זו של החו"ד אמאי לא בעינן ב"פ ס' מטעם דאחר שתכות היורה לא כ"כ כיון דסופו תיכף ללאת ע"ש באריכות :

שפתי ס"ק כ"ג **ומידו** ודאי הש"ך קושטא קאמר. כ"ב כונת הש"ך

הש"ך נראה דל"ת כח"ש באיסור דרבנן עכ"פ לא בעינן ס' לכך כתב הש"ך כיון דבאיסור דאורייתא ח"ש כמי אסור מה"ת ואין חילוק כמו כן מחמירין נמי בדרבנן כח"ש באין חילוק לאפוקי אם הי' חילוק דאורייתא אז גם בדרבנן בודאי הי' קולא :

סי' ס"ט משבצ' סד"ה **והנה** בעלמוות איכא ג' דיעות כו' והפ"ת תי' דקדירה שבפנים יש רוטב ובחזן מגולה אין מחלק בשוה. כ"ז לכאורה קשה לפמ"ש רבינו הפרמ"ג לעיל בס' ל"ג בשם הפליתי שם לדמות תוחב כף ומקלחו חוץ הרוטב ומקלחו חוץ לרוטב דדמי לחתיכה כה"ג דלר"י אמרינן שמלטרף הכל מפני שנוליך הטעם בכולה והפרמ"ג השיב עליו דגבי חתיכה דכולה חס שהים"ב שפיר מוליך הטעם בכולה משא"כ גבי כף דהוא קר יע"ש שהארץ ומסיק לדינא דכלי שהוא חס שים"ב אם נגע מקלחה ברוטב לריך לשער נגד כל הכלי וסיים ולפי"ז היכא שנתחמם המתכות ע"י אש ממש במקלח ונתחב מקלחו לקדירה לריך לשער נגד כל הכף עכ"ד וא"כ הא הקדירה ומקלחה הו"ך הרוטב ולד החזן הוא אלל האש וכל הקדירה הים"ב אמאי לא ילטרף לששים ובאופן הזה הא דמי ממש לחתיכה דאפי' לקולא אמרינן דמלטרף לם' כדעת ר"י וגם לדעת הפליתי שם הוצא בפרמ"ג דתלוי באש יש בלד החילון עכ"פ הבל הקדירה אז מלטרף ואפשר לדד החילון כאן לא מיקרי הבל הקדירה גם ע"י האש לכך אינו מלטרף לשיעור ששים אבל באם נמלא חוץ התבשיל חרסי אדמה הכל מלרף להיתרא כנו"ש הפ"מ לקמן ואפי' אם מקלח חוץ לרוטב באש הם רותחין וגם יש הבל הקדירה המלרפן. אמנם בעיקר הדבר קשה על קושיאם דהאיך נימא שבקדירה ילטרף להיתר כמו שיש פוסקים שסוברים באמת כן עט"ז אוח ב' הא הגעלה מפלטה מן הכלי וא"כ איך יתכן לומר שגוף הקדירה יסייע לבטל האיסור דהאיסור נתחלק גם בקדירה והרי הפרמ"ג לעיל סי' ל"ד הביא בשם סמ"ק דהקשה גם גבי כף אמאי לא נימא דהוי כהגעלה ות'

דלקולא חיישינן שמה המים לא העלה רתיחה ועוד תי' וא"כ הכא נימא לחומרא שמה העלה רתיחה והוי הגעלה דמועיל רק להפליט ולא נכנס שום חלק מהאיסור בה ואינו מסייעה לבטל כלל. וזה א"ל דמיירי דוקא בקדירה חרס שאינו מועיל זו הגעלה להפליט לכך אמרינן שפיר דנבלע בו וכי בקדירת מתכות ישנה הדין ועוד עלמות וקליפי ביזים מעלין את האיסור ובכלי עלם מהני הגעלה כמ"ש לקמן ואיך נימא דנבלע בו חלק האיסור כדי דילטרף ומוה ראי' להתוס' בחולין בסוגיא דט"ח דהגעלה מפלטה מיד הבלוע שמכבר אבל מה שגבלע בה כעת אינו מפליט רק לאחר שתנוח מרתיחה וא"כ א"ש דנכנס בה חלק מן האיסור דהגעלה אינו מפלטה רק הבלוע מכבר אבל הבלוע דעכשיו נשאר לע"ע בהקדירה ומלטרפת לששים ולאח"כ שתנוח היורה מרתיחה כשתלא הבלוע אז יתחלק בשוה גם להקדירה ואז ל"ש לוור דהגעלה מועלת רק להפליט כיון דשוב לא יהי' כלל רוח דהידון כהגעלה והוי שפיר ממ"נ לכך הוכרח להכריע דאין מלרפין הקדירה ודוק. שוב הקרה לפני מקרה טהור ס' הבהיר חדושי הרי"מ לחולין וראיתי שם בחי' להסוגי' שכ' קלח כמו שכתבתי אפס שמסקנתו שם דכמו גבי כף קי"ל דא"ל ס' רק נגד מה שנתחב מהכף בהקדירה ולא נגד השאר ואינו כחתיכה מקלח חוץ הרוטב וא"כ אפשר דגם בחרכין המונחין בתוך הקדירה אינם מלרפין מה שחוץ לרוטב עכ"ד הקדושים. ביאור דבריו דמחלק בין כלי למאכל דבחתיכה מקלחה חוץ הרוטב מלרפין גם מה שחוץ לרוטב אבל לא בכלי דבכף לא בעינן רק נגד מה שנתחב ברוטב ואף שמשמע בלשונו שכ' מה שנתחב מהכף בהקדירה לכאורה נ' דכוונתו היינו כל מה שהוא ממנו בקדירה אף למעלה מרוטב דז"א דא"כ במה מחלק בין כף לחתיכה דבחתיכה נמי הדין כן שאינו מלרף רק מה שלמעלה מן הרוטב ובתוך הבל הקדירה יבע"כ דגבי כף אף בתוך הבל הקדירה אינו מלרף ולא בעינן ס' נגדו כיון שלמעלה מן הרוטב וכן משמע מדסיים

אח"כ בחרסין דאיכס מלרפין מה שחון לרועב
 הרי להדיא כמ"ש וזה דלא כדברי הפליתי שכ'
 בפירוש דקף דמי ממש לחתיכה שמלרפין מה
 שחון לרועב והוא בתוך הכל הקדירה ואף
 לדברי הפ"מ ג"כ אינו עולה הדמיון לכך שהוא
 קר אבל בחרסין המונחים תוך הקדירה באמלע
 הבישול שהם מרותחים מלרפיס ג"כ מה שחון
 לרועב ממש כמו גבי חתיכה ול"ע ואולי אפשר
 ליישב מתק לשונו ולא ראיתי להאריך :

שפתי ד"ה **כתב** המכ"י כו' יעש"ה והעלה
 דאחזוקי איסורא לא מחזקינן.

ג"כ פי' משום דאוקמא למאכל בחזקת היתר
 ובס' שב שמעמא ג' פרק ה' הקשה ע"ז הא
 בכ"מ קי"ל דאוקמא אחזקה דמעיקרא וא"כ
 לוקי העלם אחזקה דמעיקרא שהי' בו מוח
 ונפל בהשגיל ע"ש שהאריך אמנס קושייתו לק"מ
 דנהי דחזקה דמעיקרא בכ"מ עדיפא מהשחא
 מ"מ כאן יש ב' חזקות נגדה חזקת היתר של
 המאכל והרי הסר המוח מהעלם השחא ובכ"מ
 דאיכא ב' חזקות עדיפא מדמעיקרא כמו גבי
 מקוה שמעיקרא היתה שלם כיון דהרי חסר
 לפנינו ואוקי טמא בחזקת טמא שניהם מלרפין
 וכן גם לקולא אמרינן כן עיין בה"פ סי' תס"ז
 ולפי"ז נראה דיש חילוק בזה בין איסור בב"ח
 לשאר איסורין דכבר הבאנו כמה פעמים בחיבור
 זה משום גדולי אחרונים דבשאר איסורין לא
 שייך לאוקמי המאכל בחזקת היתר כיון דאף
 אם נחערב האיסור בחוכו אינו נאסר רק משום
 דא"י להפרידו ממנו אבל גוף ההיתר הוא גם
 עכשיו מותר א"כ ל"ש לאוקמי אחזקה וכ"ה בס'
 ש"ש שם א"כ הי' חילוק בזה בין שאר איסורין
 דלא שייך לאוקמי בחזקת היתר וכנ"ל לכך
 אסור ואוקמי עלם בחזקת שהי' בו מוח משא"כ
 גבי בב"ח דאם תאמר שנחערב הרי נעשה ממנו
 גוף איסור שייך שפיר לאוקמי אחזקת היתר
 המאכל בלירוף דהרי חסר לפניך ואפי' לפי
 סברת התוס' ריש נדה וחולין דף י"א דדוקא
 גבי מקוה דשייך לגמר בו חסר ואחאי ה"ג
 אפשר לומר נמחה ואחאי ועי' בתשו' הגאון
 רעק"א סי' פ"ב :

משבצ' סק"ז **אין** מבטלין כו' משא"כ בס' קל"ז
 אסור להוליא יין דרך הנקב
 שבלוע מיין שבנקב אף דאין מחכוין לכך ויש
 ס' כיון דאפשר בע"א. ג"כ מדבריו משמע
 דעיקר החילוק הוא דבאינו מחכוין לבטל מותר
 לבטל אף לכתחילה רק דלררך עוד תנאי דא"א
 בע"א או עכ"פ היכא דאיכא טירחא כמו שמסיק
 לבסוף ואז מותר אפי' לכתחילה לבטל כמו
 שנראה ממה דהביא מהגעלת כלים דמותר
 להגעיל כלי איסור בתוך היתר ציט' ס' ולא
 הוה מבטל איסור כיון דאין הכוונה לכך וזה
 דלא כתשו' נוב"ק סי' כ"ז שכ' דאף באין הכונה
 לבטל לא התירו רק להוסיף היינו באם הי'
 כבר מעורב אז מותר להוסיף אבל לא לערב
 לכתחלה והנך רואה שמדברי הט"ז כאן בס"ס
 והפמ"ג משמע להדיא דאף לכתחילה מותר
 לערב באם אין כוונתו לבטל והנה הנו"ב שם
 הביא ראי' מכאן ס"ס דבכלים שדרכן להשתמש
 בשפע ונבלע בהם איסור מועט מותר להשתמש
 בו וגם בזה חולקים הרמ"ה והטור אבל בכלי
 שדרכו להשתמש בהם בדבר מועט אסור להשתמש
 בו שאין מבטלין איסור לכתחילה ולכאורה יפלא
 הלא אין כוונתו לבטל רק לבטל בהקדירה כו'
 א"ו שדוקא בדבר שכבר נחערב התירו אם אין
 כוונתו לבטל אבל לערב לכתחילה אסור אף
 שאין כוונתו רק להשתמש בכלי עכ"ל ודבריו
 תמוהים מאלד דאדרבא משם מוכח איפכא דהרי
 בדברים שדרכן להשתמש בשפע מותר לכתחילה
 לבטל ולא אמרינן דהוא מבטל איסור לכתחילה
 וע"כ כמ"ש הפרמ"ג הטעם בסו"ס דהוא מפני
 שאין כוונתו לבטל הרי דאף לכתחילה שרי לערב
 זולת דבריו להשתמש לפעמים בדבר מועט אף
 אם ירלה להשתמש בו הרבה אסור דגזרינן שם
 יבוא להשתמש בדבר מועט וכמו דגזרינן אב"י
 אטו ב"י אבל לא מטעם דאין מבטלין איסור
 כו' דא"כ אפי' בדרכו להשתמש הרבה נמי וכן
 ראיתי שהשיג על הנו"ב בס' כ"ל סי' פ"ד ע"ש
 ולא הולרכתי לכתבו רק מפני שבזה גם דברי
 רבינו הפרמ"ג כאן תמוהים שכ' דמ"ש המחבר
 כאן סעי' ז' באיסור מועט דא"א לבוא לידי
 איסור

איסור שרי הא לא"ה אסור אף שאין הכונה לבטל עכ"ל משמע מדבריו ג"כ דלכך אסור בדרכו להשתמש לפעמים בדבר מועט משום מבטל איסור והוכיח מזה דאף דאין הכוונה לבטל וזה תמוה דשם טעם אחר יש בו משום גזירה דלמא לא יהי' בו ס' אבל בנודע שבדלוי יהי' בו ס' תמיד כגון בדבר שדרכו לעולם בשפע ללא גזרינן מותר ואין בו משום מבטל אסור משום דאין כונתו וכנ"ל וע"ש לקמן בסמוך בש"ך :

שם ד"ה **קשיא** לי על נו"ש הב"י והט"ז כו'. כ"ב לקמן בש"ך בשפתי סק"ח הביא הוא בעלמו דאישמיטתי שהוא קושיא הירושלמי בעלמו והלא מתני' הוא ומשני הו"א תרומה ואתי ר"י מימר כל איסורין ועי' מה שפי' רבינו שם וכתבתי זה מפני שנדפס קונטרס נועם מגדים מהג' מלבוז ותפס את רבינו הפמ"ג בזה דאישמיטתי דברי הירושלמי בזה הקושיא אולם בנפשו דיבר דאישמיטתי דברי השפתי סק"ח שהעיר בעלמו כן :

שפתי סק"ז ד"ה **עייין** בכה"ג בהגהות הטור כו' אל חטעה לומר בס' איסור תורה שמבטלין. כ"ב גם בשו"ת ח"ס ס"ס ס"ב נסתבך בזה וכתב להחכם השואל שרלה להיקל מטעם ספק איסור לערב ולבטל אח"כ וכ' ע"ז ויפה כתב שכ' ש"ך בס"י קי"ד לענין כרכוס כיון שיש ס' אי יש כאן איסור מותר לבטל לכתחילה ע"ש בדבריו ותמוה דמדברי כל הפוסקים מבואר דאף בס' איסור אין מבטלין וכמ"ש הפרמ"ג כאן ושם גבי כרכוס שאני שאינו אלא חששא בעלמא ועי' בס"י פ"ד וזה ג"כ כוונת הפרמ"ג כאן בהשגתו על הכנה"ג ובעיקר תשו' הח"ס יש שם בלא"ה גמגומים וקלטס נת' בס"י כ"ז הרולה לעמוד יע"ש :

שפתי ד"ה **כתב** הכה"ג כו' איך אמרינן קדירה שאב"י מותר מה"ת והא אין מבטלין איסור. כ"ב משמע דס"ל דאין מבטלין איסור הוא מה"ת והרשב"א תירץ לו כיון דאין כונתו לבטל רק לבטל מותר מה"ת ורצנן גזרו ולכאורה תרולו ל"ע דא"כ ל"ל למימר

גזירה שאב"י אטו ב"י חיפוק לי' דבאב"י גופא אסור עכ"פ מדרבנן מטעם מבטל איסור ולדעת כמה פוסקים מטעם גזירה אטו ב"י מקילים בכ"ח חשוב כמו פארלילאן עי' בס"י ק"ג ואילו מטעם דאין מבטלין אסור מן הדין והך גזירה נזכר בגמ' וסוף עבד"ז גזירה אב"י אטו ב"י ולריך לומר דהפי' כאן נמי הכי הוא כיון שאין מתכוין לבטל מותר מה"ת וגם מדרבנן הו"א מותר מטעם זה לולי דגזרו אטו ב"י ול"ע כי אין ס' תה"ב ת"י ומכאן תראה שדברי הגאון בגו"ב הכ"ל ס"י כ"ו המובא משב"ז תמוהים מדברי הרשב"א אלו דהרי הרשב"א מתיר מעיקר הדין לבטל בהקדירה מטעם שאין כונתו לבטל לולי מטעם גזירה וזה שלא כהגו"ב שאינו מתיר לערב מטעם זה רק להוסיף אמנם מדברי החוס' מפסחים דף ל' ע"א בד"ה לשהינהו כחבו דבקדירה נמי אסור משום אין מבטלין אסור לכתחילה אף דהוא רק בלוע ואין כונתו לבטל וכן מלאתי בחוס' חולין דף ל"ז ד"ה אמר רבא בסה"ד שכתבו הא דקנישקנין בעבד"ז דף ע"ב דבקדים ופסק עכו"ס דאסור היינו דאסור לכתחילה משום דאין מבטלין איסור לכתחילה אף דהסס בודאי אין הישראל מכוין לבטל והארכתי בכ"ז במ"א וכאן לקצר באתי :

שם ד"ה **תשובה** בקלרה כו' דכאן הק' כל שאינו מכוין להנחת הגוף שרינן לי' וה"ה אחרוג כו'. כ"ב לכאורה קשה לפמ"ש המל"מ פ"ז מה' מעילה על הא דתי' בחולין ק"מ לא אמרה תורה שלח לתקלה והקשה המלמ"ל הא בטל ברוב ותי' דאין מבטלין אסור לכתחילה והוכיח מזה דאין מבטלין הוא מדאורייתא ולפי דברי הב"ח דבמלוה שרי לבטל וגם כי אין מתכוין להנאה א"כ למה אסור לו להמלוך לשלוח כיון דאין לו שום הנאה וגם הוא מקיים מלוה ול"ע וי"ל :

ד"ה **כ"ז** דאין מבטלין היינו להמחבר כו'. כ"ב פירוש מדברי המ"א משמע דדוקא בשבת ויו"ט אסור אבל בחול מותר זהו היינו רק להוסיף באיסור דרבנן לדעת המחבר בסעי' ו' לקמן שפוסק כרשב"א דמותר וע"ז כתב

כתב המ"א דבשבת ויו"ט אסור להוסיף משום מהקן משא"כ לרמ"א גם בחול אסור ואח"ז כתב דבמיקלא איסורא לשי' המחבר גם ביו"ט שרי כמבו' גבי עלים שנשרו בסוגי' דבילה ד"ד אמנם קשה הא הרשב"א מרא דדין המחבר לקמן דאיסור דרבנן מותר להוסיף יליף לה מזה הגמ' דמרבב עליהם עלים מוכנים ומדליקן כמ"ש הט"ז סקי"ב והרא"ש דהוא דיעה הב' מדחה דשאני התם דמיקלי קלי איסורא ולפי"ז להרשב"א דיליף משם ש"מ דלא ס"ל כלל זה הסברא דלכך מותר מטעם מיקלי קלי דהא דלריך הגמ' לחרץ דמיקלי קלי הוא רק על קושיא דדשיל"מ אבל בלא"ה הי' מותר אף שם ביו"ט ולא חיישינן נושום מחקן ובאמה נחקשה הלל"ח על גוף דין זה שיהי' אסור מחקן ביו"ט דהרי ביו"ט הותרו כל המלאכות לזורך או"י ואמאי לא יהי' מותר לבטל איסור ביו"ט משום מחקן ולכך כתב שם בסוגי' דזימן שנים כו' דדברי המ"א הללו דאסור לבטל הוא רק בשבת אבל ביו"ט מותר והביא כן בשם תשו' הרלב"ח סי' ע"ז שכ' לפרש בדברי הרמב"ם דלכך כתב אין מפרישין ביו"ט תרומות ומעשרות נושום דנראה כמקדיש אבל לא משום מחקן משום דמחקן מותר ביו"ט וזה דלא כדברי הפרמ"ג כאן שהקשה על הגמ' דעלים שנשרו אמאי לא פריך והא מחקן והוא קושיא התה"ד וזוה תראה שבמחלוקת שנוי' לשי' הרלב"ח בדברי הרמב"ם אין ביו"ט משום איסור מחקן וכנ"ל אבל עכ"פ ל"ל לדעת המ"א וכפ"מ שפי' הפרמ"ג כאן הוא לדעת הרשב"א ההיתר דמרבב הוא בכל מקום אף בלא מיקלי קלי ושם ביו"ט דבלא"ה ל"ל הגמ' משום מיקלי קלי לענין דשיל"מ וה"ה לענין מחקן וחדא מיכיהו נקט ובחול דלא שייכי הני ב' חששות באמת מותר אף בלא קלי אסורא. אחז"ר שהדגול מרבב שם במג"א נחקשה בזה באמת דלרשב"א מותר ביו"ט אף בלא קלי ע"ש והללע"ד כתבתי :

שם ד"ה י"ז להסתפק כו' אלא שראיתי לחכם א' כתב בפשיטות דבשבת כה"ג אין מצטלין ולא ידענא מכ"ל הא. כ"ב אולי

טעם החכם וכודאי לא קטיל קניא הוא וצפרט דלשונו בדיוק דבשבת אין מצטלין כ"ל דכוונתו עפמ"ש רבינו הלל"ח בסוגי' דטבילת כלים דשיטת רבינו הרמב"ם דהא דכלי שנטמא בולד הטומאה מצטלין ביו"ט דוקא משום דטומאתו אינו אלא דרבנן לא חשיב מחקן כ"כ אבל בשבת אסור אף תיקון כ"ד וכ"ג מדברי רש"י ז"ל שלשונו ככסף לרוף שכ' שם בסוגיא ושזין שמצטלין מגב לגב ומחבורה לחבורה דאיו"ט קאי משמע דבשבת אסור אף דאינו אלא חומרא בעלמא הטבילה כמ"ש הרשב"א ז"ל ש"מ דבשבת ג"ז אסור והא דמעלין המדומע שאני התם דבמחשבה בעלמא סגי כמבו' בפ' ניטל ועי' במחלה"ש שם בסו' שכ"ג לכן החמיר החכם וי"ל ואכ"מ ובמ"א כתבתי בזה ודו"ק :

שפתי ססקט"ו **ב' שאר** איסורין אין בידי להקל בהפסד מרובה.

כ"ב משמע דאף להחמיר ג"כ לא ברירא לי' וא"כ המיקל בזה בהפ"מ אין מזחיחין אותו כ"ב הגאון רעק"א בתשו' סי' ס"ז והנה הגאון רעק"א הקשה ע"ז קושיא חמורה דאמאי לעיל בסו' ע"ג כנמלא הכבד שלס דבוק בעוף נעשה העוף חתיכה נבילה ובעי' ס' משאר דברים נגד חתיכה העוף והא נמלא ודאי משמע דלא נודע מקודם דהכבד דבוק בו ואפ"ה אמרינן בו איסור דבוק נכ"ש דאמרינן בו חנ"ג וסייס בלע"ג וד' יאיר עיני עכ"ל אמנם בתשו' סי' ס"ז כתב שע"ז נפל לו אח"כ ברעיונו ישוב בהקדם מ"ש דגם האו"ה והש"ך סברי דעכ"פ לענין אותו החתיכה אפשר לסוחטו אסור עכ"פ אף בלא נודע וא"כ שם חיישינן בעת שמלא אח"כ החתיכה עם הלב וכבד דבוק נעשה עכשיו נבילה לאחר הידיעה וכאן מייכי שסילקו קודם שזודע ע"ש והביאו הפ"ת ה"ג שמו"מ תירונו לא יספיק לחרץ דברי הת"ח שהביא כאן בחידושו ובהשקפה שהוא כתב בסתמא לחלק מכאן לשם שכ' וז"ל מיהו י"ל דבאיסור הדבוק אינו מלרף נושמע מדבריו דבאיסור דבוק שאני מכאן ואסור חמיד ונ"ל בהרמנותא דהגאון רעק"א אחרי שפחה לן פיתחא בישוב דעת קדושים נ"ל דהכוונה

כך דבשלמא היכא דנחערב אח"כ בתערובות ולא הי' ניכר האיסור כלל בתערובות לכך אמרינן שפיר דבלא נודע נחבטל משום דחנו דנין על כל התערובות ביחד וצ'ירוף הרי יש בין הכל ששים משא"כ בחתיכה שבדוק בה לב או כבד אס תחוש שמא היתה פ"א חוץ לרנוטב והרי הוא גם כעת ניכר ועומד בפ"ע ולכך לא שייך לומר בו כיון שנתוסף היתר קודם שנודע לא אמרינן בי' חענ"ג ומלטרף הכל אח"כ לבטל בששים ז"א דשם לא מיקרי תוספת כלל רק התערובות הראשון עומד בפ"ע כיון שניכר והיא אסורה לכך גם האו"ה והרב מודים דאמרינן בי' חענ"ג גם בלא נודע מפני שניכר האיסור חמור טפי וזה כונתם לחלק דשחני איסור דבוק שאין מלרף היינו שניכר משא"כ גבי חנ"ג שהוא בתערובות מלרף הכל לס' בלא נודע כיון שאינו ניכר ואולי יש להקל בהפס"מ כפמ"ש ופסק הגאון רעק"א בהשו' דהמיקל בהפ"מ אין מזחיחין אותו ולדבריו הוא דוקא בקדם והילקו קודם שנודע או בעת שנודע הי' לזון עש"ה: משבצות ס"ק י"ב ד"ה ג' דברי המ"א בשכ"ה כו' הם קושי הבנה.

נ"ב גם אח"ז בעל חמד משה עמד בדברי מג"א אלו ועי' במחלה"ש שם שהגי' וכן באות שאח"ז בדברי המג"א סי' תק"ז שהביא בשם תוס' פסחים דף ה' דכל היכא דא"י להנות מתחילת ביעורן אסור לשרוף ביו"ט לא הביטתי כו' הוא ג"כ קושית הנו"ב דהתוס' לא כיוונו רק בדבר שהוא לורך מלוא דומיא דנו"כ וכן גבי חמץ שמחויב להשבות והביא ראוי מסוגי' דפ"ב דבילה דפריך גבי בהמה חלי של ישראל וחלי של עכו"ם דמותר וכי מה בין זה לנדריים ונדבות ואם איתא הא כאן גבי בהמה הא יכול להנות מיד משא"כ גבי נדרים ונדבות דא"י להנות רק אחר זריקה ובע"כ דבהדיוט גם כה"ג מותר ועי' בס' דגול מרבבה שם:

שפתי סקב"ב ור"ד ר"ן בנדריים בדשיל"מ א"ש דאשמעינן היתר בהיתר במינו לא בטיל ובא"מ בטל. נ"ב ל"ע לכאורה הא דעת הר"ן שם בנדריים דבדבר שמוחר עכשיו

חמור יותר ואף בא"מ אין בטיל וכזה תי' הא דפת שאפאה עם הללי אסור למיכל בכוחה משום דלבשר הותר גם עכשיו לכך אסור אף בשחינו מינו וא"כ ה"ה כאן אחאי נחבטל החלב במים אמנם מה שקשה בדברי הר"ן סותרים זא"ז דבנמס' נדריים כתב דהיתר בהיתר לא בטל כמ"ש ואילו בחשו' סי' ס"ד כתב ממש להיפוך כפמ"ש הנמוקו"ח סי' תמ"ז סק"ח בשמו דמביא ראוי' מהא דלמר גמלים ולמר רחלים דאף שנתערב היתר בהיתר נחבטל ומוחר אח"כ לטווחו עם פשתן אף דלמר עם פשתן אין לי ביטול מ"מ כיון שנתערב מקודם נחבטל ע"ש בדבריו וקושיא זו הקשה הגאון רעק"א בחי' כאן ובחשו' ול"ע דהישתמיטתי' להקת הקדמונים שמדברים בזה מה שהר"ן בחשו' זה הביא זאת לראוי' דהיתר בהיתר בטל לענין חמץ קודם פסח דנחבטל והפר"ח דחה דשחני ההם דמ"מ למר אסור לעולה לפשתן ושייך בו ביטול מושא"כ בחמץ קודם פסח דהוא היתר בהיתר ל"ש ביטול ולפי"ז גם לענין בשר בחלב דומה ללמר ופשתן כיון שיש עליו ש"ס איסור עכ"פ שפיר בטל ועי' במקו"ח שם מה שתמוה על הפר"ח וגם על ראיות הר"ן גופא ולפענ"ד לתרץ קושיא זו לפי שיטת הר"ן בנדריים שם דלכך היתר בהיתר אינו בטל משום דהוא מין במינו לרבנן דילפי מדם הפר ושעיר דעולין אין מבטלין זא"ז וא"כ נוכל לומר דהרי"ף ס"ל כשיטת ר"ת בזבחים ע"ח ובמנחות והבאנו לעיל כמה פעמים דס"ל דלר"י מב"מ לא בטל הוא דוקא בלא בלא אבל ביבש ביבש בטל שפיר ולפי"ז ה"ה לרבנן בהיתר בהיתר דהוא לדידהו מב"מ בטל שפיר ביבש ומיושב הקושיא מלמר גמלים דבטל דהוא יבש ובחי' הבחתי כמה ראיות לזה השיטה וגם מהסוגי' דלעיל דעלים שנשרו מרבה עליהם ולכאורה הא רב ס"ל כר"י דמב"מ במשהו ועכ"ל דביבש ביבש גם ר"י מודה וא"כ ה"ה נמי לרבנן בהיתר וא"ש ועוד י"ל עכ"פ ל"ע על הגאון רעק"א מה שהקשה על סתירת דברי הר"ן ובמ"א הארכתי:

משבצות ס"ס ור"ג ר"י הכלוע אין ששים נגד המועט

המועט א"כ איך ילוייר ד"ז כלל. כ"צ פי' כיון
 דכל הבלוע נ"כ א"כ לא הוה איסור מועט
 אמנס לשי' הט"ז ס"ס ל"ב דבריקן היינו לאחר
 שהוריק המאכל אין שם כ"ר ענין א"כ לא
 נאסר הבלוע וא"ש דהט"ז לשיטה' ודו"ק :
 סי' ק' משבצות **ובל** אלו הט' דברים מה"ט
 בטלים ומד"ס אינם
 בטלים. כ"צ עי' לקמן סי' ק"ב מה שכתבתי
 לפלפל בכמה מקומות שנראה מדברי תוס'
 שהוא דאורייתא ומו"ש א"כ לפלפל בענין חזותא
 מילתא בסוגי' דב"ק עי' נוב"ט סי' ג' :
 ד"ה **וראיתי** להפ"ט כו' הרי דשלם בעינן
 אף באמ"ה ולא בעינן כזית אף
 באמ"ה כו' ואף בח"ש דליכא מלקות מ"מ חשיב
 הוה. נ"ב תמוה מאוד איך הוטר דברי ענמו
 שבסי' ס"ב משב' ד"ה דע דהוה קשיא לי
 ובשפתי ד"ה כתב הש"ך כו' כ' וז"ל ודע דאמ"ה
 דליהוי ברי' בעינן שיהי' שלם ויהא כזית הא
 אין כזית בין הכל לא הוי ברי' ובטל משום דאין
 לוקין הן אמת שדבריו שם תמוהין מאוד בקושיא
 מה שהקשה בדיבור דהוה קשיא לי אהא דאמר
 רב אמ"ה לריך שיהא בו כזית מ"ט אכילה כתיב
 בי' אמאי לא נימא כמו בגיד הנשה דהיכא
 דאכיל כל האבר א"ל כזית והא דכתיב אכילה
 היכא דיש בו ד' או ה' זיתים דמחייב בכזית
 ונדחק מאוד וזה תמוה שקושיא זו הקשה תוס'
 שם דף ל"ו ע"ב ד"ה ור"י ואישהמיטתי' לרבינו
 הפרמ"ג דברי תוס' אלו אבל עכ"פ לפי הנראה
 שחזר בו כאן ומחשיב אמ"ה ברי' אף דאין בו
 כזית ועי' בפתיחה לתערובות מ"ש שם א"כ י"ל
 באמת דאכילה אחי להיכא דיש בו ד' או ה'
 זיתים דמחייב בכזית ובשלם לא בעינן כזית וס'
 פ"ט אין ת"י והנה ראיתי בס' לבו"ש בחי' דיניס
 סעי' כ"ו דדן שם לענין רגל אוו דהוה ברי'
 משום אמ"ה ולא חקר כלל אם הי' בו כזית או
 לאו דבזה הי' סניף דברי הגאון פ"ט והפרמ"ג
 שם דלא מקרי ברי' ומשמע דעמי' דלא מלרפין
 לסניף כלל או אפשר הי' ידוע לנו שדחסס רגל
 אוו הוא בכזית אמנס ל"ע כמה שחידש שם
 דלמ"ד בהמה בחייה לאו לאברים עומדת אמרינן

כיון דתיכף שנחתך א' מהלומות נטרפה ושוב
 לא חייל אמ"ה ושפיר בטל כמו דאי' בגמ' דף
 ק"ב דמוקי רבא בנטרפה בעת תלישת האבר
 דלר"י דסובר לאו לאברים עומדת והוה איסור
 ב"א ור"ל סובר לאברים עומדת לא אחי איסור
 טרפה וחייל [ובמ"א כתבתי להקשות לכאורה
 על סוגי' זו תיפוק לי' דאפי' אי אמרינן לאברים
 עומדות מ"מ אחי איסור טריפה וחייל משום
 דטריפה הוה כולל האיסור על כל הבהמה
 ובאמ"ה אין האיסור רק על האבר ואי דל"ל
 כולל גם איסור ב"א ל"ל כמב' ברש"י לעיל וי"ל
 בדרך נכון] וא"כ כאן שנטרפה מקודם לא אחי
 אמ"ה וחייל ואין לומר דאמ"ה מחלי תלי וקאי
 דא"כ לא הוה נאסר מחילת ברייתו ע"ש והוה
 תמוה דבודאי נראה דאף אי אמרינן לאו לאברים
 עומדת מ"מ מיקרי איסור מחילת ברייתו כיון
 דחס יחתך ממנו יהי' חסור משום אמ"ה מיקרי
 שפיר ברי' ובלא"ה נראה דהסברא דאמרינן
 לאו לאברים עומדות היינו כמו דאי' בחולין
 דף ח' דבהמה בחי' עומדת לגדל ולחרישה
 ולכך אמרינן לאו לאברים עומדות ולפי"ז בעוף
 דכ' הפרמ"ג דל"ש בי' לחרישה שוב אמרינן
 דעומד לשחוט עי' בסי' י' ממ"ש בשם הדמש"א
 והכל מודים בי' דלאברים עומדת ושפיר חל
 איסור אמ"ה שם בעובדא דהל"ש גבי עוף :
 משבצות ד"ה **אמנס** חזותא כו' ובעיקר הדין
 כ' דבב"ק פ' הגזול קמא
 דף ק"א הוה איבעיא דלא אפשריא. נ"ב יעויין
 בתשו' נוב"ט חו"ח סי' ג' ובתשו' שיבת ליון
 סי' ג' ד' מה שהאריך בזה הסוגיא ועי' במס'
 שבת ע"ז :
 ד"ה **וייז** לחקור אמ"ה מה חשיבות יש בו וי"ל
 דמשהו בשר מלטרף. כ"ב הגאון
 שאגת אריה הקשה למה לריך התורה לאסור
 אמ"ה לב"ז כיון דאמ"ה לריך שיהא בו בשר
 גידין ועלמות תיפוק לי' דבבשר לבד חייב
 משום בשר מן החי וכ"ס דאין בו כשיעור הא
 לא ניתן שיעורים לב"ז וחייב בכ"ש כמו שפסק
 הרמב"ם בהל' מלכים ולכאורה רייתי לומר
 דמפכה לה כגון שהי' לו לב"ז בשר מן החי
 ואס

ואם הי' הישראל מושיט לו בשר מן החי ג"כ. לא הי' עובר על לאו דלפני עור כיון דבלח"ה יש לו כמבו' בכמה סוגיות דדוקא בקאי בחרי עברי כהרי אז חסור להושיט לו לכך חילטריך קרא לחסור משום חמ"ה דהיינו שאעפ"כ מ"מ חסור להושיט לו חבר שלם שיש בו בשר גידין ועלמות מטעם חמ"ה דהוא איסור בפ"ע אע"פ שיש לו בשר מן החי אבל יש לדחות זה והנראה דהנה לכאורה לריך ביאור במ"ש הרמב"ם ז"ל דלכ"נ לא ניתנה שיעורים מי איכא מידי דישראל אינו מלוה רק על שיעור שלם וב"כ חייב בכ"ש לדעת הרבה מאחרונים דרמב"ם ג"כ סותר מא"מ אבל באמת נוכל לומר כיון דקי"ל ח"ש חסור מה"ת גם הישראל מלווה שפיר רק דלכ"נ חנונין אזהרתן זה מיתתן ושוב לא שייך מי איכא מידי ובזה נוכל לתרץ קושית תוס' חולין דף ל"ג לר"ל דס"ל ח"ש מותר מן החורה לישראל ח"כ שייך מי איכא מידי [ועמ"ש לעיל סי' ס"ב איך שהגאון בפליתי שם שכח שהוא קושית תוס' והקשה זאת מדכפשי עש"ה] ולפמ"ש ניחא דלדידי' באמת גם לכ"נ אינו חסור בכ"ש כיון דלישראל ג"כ לא נאסר כלל מדאורייתא לשיטתו והרווחנו עכ"פ ליישב בזה קושית השאג"א הכ"ל דחיפוק לי' דחייב נושום בשר דהוא בכ"ש ולפמ"ש ח"ש דכיון דרבינו הפרמ"ג לעיל בסי' ס"ב העלה משום גאון א' דבאמ"ה לא שייך לחסור חני שיעור דכל הטעם לחסור ח"ש הוא מטעם חזי לאלטרופי ובאמ"ה לא שייך זה כיון דקי"ל חלקו מבחון פטור ולא שייך הלירוף דכדי אכילת פרס בזה וא"כ כיון דפטור בח"ש בישראל ח"כ גם בכ"נ לא חסור ומתוך קושיתו כ"נ לכאורה אמנס לאחר העיון דברי הפרמ"ג ז"ל תמוהים חדא דהרי בסי' ס"ה ובפתיחה להל' בב"ח כ' בעלמו להסתפק דאפשר הפי' הוא חזי לאלטרופי היינו שיאכל ביחד שיעור שלם ולא ע"י לירוף כא"פ ואני הבאתי ראוי לזה שם דגבי דיני עמונות נמי קי"ל חסור לגנוב או לגזול אף כ"ש מה"ת וכחבו הרה"מ וסמ"ע בסי' שמ"ח דהוא מדין ח"ש לחסור מה"ת והנה שם לא שייך כא"פ

דנאמר רק באיסורי אכילה ובע"כ הפי' משום דחזי לאלטרופי ביחד ולפי"ז גם באבר מ"ה נמי חסור מדאורייתא וכ"מ שם מהפמ"ג באמת וביותר ל"ע על עיקר יסודו דבאמ"ה חלקו מבחון פטור דהלא בגמ' שם ס"פ ג"ה על מימרא דר"א שם אפי' חלקו מבחון נמי חייב מחוסר קריבה לאו כמחוסר מעשה נרשם בעין משפט מיי' פ"א מנו"א הל"ד ונמשמע דפסק כן וע"ש ולכן דברי הפרמ"ג ל"ע ובעיקר קושית השג"א כ"ל לתרץ דהא ודאי בבמ"ה אינו חייב רק כדרך אכילתן משא"כ באמ"ה הרי חזינן דהחורה חייב בבשר גידין ועלמות אף דהוה שלא כדרך אכילתן וא"ש :

אמרת לכחוב בהוא ענינא מה שהקשה לי הרב הגאון מלובלין בעל תורת חסד בסוגיא דשבוטות שבוטה שלא אוכל נבילות ועריפות ואכל נבילות ועריפות שקלים ורמשים חייב ור"ש פוטר ומקשינן לת"ק אמאי חייב מושבע ועומד מהר סיני הוא ר"י אמר בכלל דברים המותרים עם דברים אסורים ור"ש לטעמי' דל"ל כולל ור"ל חסר אי אחת מוליא אלא במפרש ח"ש כו' ור"ש לטעמי' דס"ל כ"ש למכות והוא מושבע ועומד ע"ז והקשה הגאון הכ"ל דהלא במחני' דמכות חנן דאמר להם ר"ש לרבנן אי אחס מודים לי באוכל נמלה כ"ש שהוא לוקה אמרו לו מפני שהיא כברייתא אמר להם אף חטה כברייתא ובגמ' א"ר ביבי אמר ר"ל מחלוקת בחטה אבל בקמח ד"ה בכזית והשתא איך יפרנס ר' ביבי משום ר"ל דברי ר"ל הכ"ל בשקלים ורמשים היכא מיירי אי בשלימים אף רבנן מודו דכברייתא חייב בכ"ש ואי מיירי שהיו מרובקין א"כ שוב דומה לקמח ואף ר"ש מודה דשיעורו בכזית לדעת ר' ביבי אליבא דר"ל ולע"ג והאריך בזה ואכ"מ :

שפתי ססק"א **ואף** כינה מנוצת אדם הוא ברי' דמאשפתות ועיפוש' הארץ נמי לוקה ופשוט. כ"כ אין זה פשוט כ"כ דבפליתי כ' ממש להיפוך דלדעת הרשב"א בתשו' דבילת אפרוח לא קרי בריית נשמה ח"כ כינה בשבת דחלקו בו בעלי תוס' אס הוא הלבינה או

או השחורה וקי"ל דמוחר להורגה בשבת לית
 בה משום נטילת נשמה א"כ לענין ברי' לא
 מיקרי נטילת נשמה עכ"ז ולפי"ז סי' לנו להקל
 ובפרט דהוה רק ס' דרבנן אמנס באמת דברי
 הפליה נסתרים מסוגיא ערוכה דמס' שבת דף
 ק"ז ע"ב הביא הגמ' שם פלוגתא דר"א דסבר
 כל ההורג כינה בשבת כאילו הורג גמול וחכמים
 פליגי עלי' ושניהם לא למדוה אלא מאילים
 מאדמים דמשכן ר"א סבר מה אילים שיש בהם
 נטילת נשמה אף כל שיש בו נטילת נשמה
 וחכמים סברי מה אילים דפרים ורבים אף כל
 דפרים ורבים וכינה אינו פרה ורבה א"כ ש"מ
 דעכ"פ לכ"ע אית זכינה ברית נשמה וא"כ
 לדינא לדקו דברי רבינו הפרמ"ג דמיקרי ברי'
 ולע"ג על הפליתי מדברי הגמ' הכ"ל :

שפתי סק"ב **ובאמת** ל"ע איך ילוייר צילה
 שיש בה אפרוח דניכר
 הוא . כ"ב ל"ע על מה שלא הקשה ג"כ מצילה
 שיש בה טיפת דם דניכר גם כן ואיך נחערבה
 ואפשר דנללו אח"כ שאינס ניכרים עוד כדמשמע
 מדברי המחבר לעיל סי' ס"ו סעי' ח' ע"ש :
 משבצות ס"ס **ובשאר** איסור תורה ג' זימני .
 כ"ב בס' בכור שור
 חולין דף נ"ח ב' האריך דבכ"מ בדאורייתא הוי
 ב' זימני חזקה זולת היכא דאיכא ס' שמא
 נימוח מלרפינן גם פלוגתא זו לס' והוי ס"ס
 ולדינא מסיק דאי אשכח ב' תולעים הוי חזקה
 יע"ש :

סי' ק"א משב' סק"ב **והב"י** מלייר שנפל חתיכת
 איסור וא"י אס
 גדולה ר"ל ובאמת לשון הרב אינו מורה כן .
 כ"ב מ"מ לדינא אינו משיג על המ"י ובעיקר
 הדין בד"ח שנחערב בין שאר חתיכות שאין
 חשיבות ולא נודע איזה חתיכה הוא האיסור
 משמע מכאן דמספק מותר דחולין דהאיסור הוא
 אינו חשוב ובטל שפיר דס' ד"ח אינו אלא
 מדרבנן ולקולא וכן כתב רבינו להדיא בסו' ק"י
 שפתי סק"י ע"ש בהשגתו על הפליתי והכריע
 בזה להקל כמו אס נפל איסור דרבנן וא"י אס
 הו' ס' תולין להקל ה"ג כן הוא ע"ש אמנס

לפלא בעיני איך סותר דברי עלמו שבכאן ממ"ש
 ס"ק י"א דשם כ' בעלמו להיפוך דאס נחערבה
 פטומות באין פטומות וא"י מי הכשירה שאין
 פטומות ממ"נ שרי והפטומות אסורות דומה
 לנחתך ופשוט עכ"ד וקשה דלפמ"ש כאן הו' לו
 להיות כולם מותרים דמס' תולין להקל דהאיסור
 הוא באין פטומות והותרו כולם דס' דרבנן הוא
 ומה שהביא רא' מנחתך ית' שם במקומו
 וראיתי בסו' ק"י שפתי סק"א שכ' גם כן אס
 אגוזי פרך נחערב בדברים שאין חשובים דאוחן
 שאין חשובין מותרים וד"ח נשאר באיסורו דומה
 לנחתך ע"ש ולע"ג על הסתירה הגדולה ועיין
 כאן בשפתי סק"ב שכ' דאס עשו גבינות מכמה
 בהמות גדולים וקטנים וגמלאה טריפה באחת
 מהם כולם מותרין דסד"ר להקל וחולין דהקטנים
 הם מטריפה והוא ממש להיפוך ממ"ש במשב'
 ס"ק י"א :

שפתי סק"א ד"ה **קשיא** לי כו' ואי לא חשיבא
 טהור בחולין אין
 ר"ל . כ"ב י"ל קושיתו כיון דמלינו גבי לחה"פ
 יש אוכלו ושבע ויש אוכלו והותר א"כ משמע
 דנשתלח בו ברכה עד שהמועט החזיק אח
 המרובה ולכך לא הו' יכול להתבטל אף מעט
 מלחה"פ בחולין המרובים דאפשר דאף דלחה"פ
 הו' מעט בכמות הו' רב מאוד באיכות נגד
 החולין ול"ש בי' ביטול בחולין :

ד"ה **ועתה** ראיתי כו' דלאורה גוי לאו ר"ל
 מיקרי . כ"ב בחשו' נוב"ק סי'
 ט"ז כתב כיון דאיסור ליתן להם מתנות חנם
 שוב לא מקרי ר"ל ואף דיכול למכור להם
 בשביל זה לא מקרי ראוי להתכבד דכל דבר
 יכול למכור ע"ש שפסק להקל :

שם סק"ב **דאם** עשו גבינות מכמה בהמות
 גדולות וקטנות וגמלאה א'
 טריפה כולם מותרין די"ל דהקטנים הם
 מהטריפה ואין ר"ל וספק ר"ל לקולא . כ"ב
 כבר הערתי בט"ז על הסתירה והמבוכה הגדולה
 שנמלא בדבריו בזה כי בט"ז כאן משבצות ס"ק
 י"א כ' דאס נחערבו פטומות ואינו פטומות וא"י

מי הכשירה שאין פטומות ממ"נ שרי והפטומה אסור דומה לנחתך ע"ש והרי כאן החיר הכל דחלין דהאיסור הוא בין החתיכות שאר"ל וכ"כ בסי' ק"י סק"י ול"ע משם סק"א ועמ"ש כאן בע"ז מה שני לדינא :

שם סק"ה **משא"כ** כשלא היחה באיסורה פ"א בפ"ע בטל שפיר .

כ"כ לכאורה קשה ע"ז מדברי החוס' בילה דף י' בסוגי' דזימן ב' ונמלא ג' כולם אסורים דאיכא חד דמערב בהו ע"ש בגמ' והקשו החוס' סימא דלבעל ברובא וי"ל דב"ח חשיבי ולא בטילי א"נ הו"ל דשיל"מ ולשי' האו"ה הא לא הי' באיסורה בפ"ע פ"א מטולם ותיכף נולד איסור בהערובות ומה חירלו ב"ח חשיבי וכן דשיל"מ ולפמ"ש בשם או"ה כאן לא הוה ב"ח וכן דשיל"מ כלל שוב ראינו לקמן בסי' ק"ב בחי' הגאון רעק"א שהמה על דברי האו"ה אלו מדברי החוס' ב"ק דף ס"ט בסוגי' דכל הנלקט ול"ע על שלא הקשה מכאן ולפי שטיקרון של הדברים מקומן בסי' ק"ב קלרתי כאן ושם ית' : משבצות סק"ו **ומיהו** אוזות פטומות ושמינות מאור דודאי לאו ר"ל .

כ"כ כאן ז"ע ג"כ דהכא חוכך להחמיר משום דהחכה לא מקרי מחוסר מעשה גדול כמו הנוזה ובס"ק י"א במשבצות כחב בפשיטות דאוזות פטומות ושמינות מאור ודאי אין עור ר"ל דמחוסר מעשה החכה וכ"כ בס' חו"ד כאן בשם הפרמ"ג דאין עור ר"ל מיקרי אמנם בס"ס ק"ט מביא רבינו הפרמ"ג בעלמו בשם תשו' הגאון ר"מ מלובלין דמיקרי ר"ל ומרהיטת לשונו משמע שהסכים עמו ולפי"ז קשה על רבינו בעל חו"ד שהעתיק בשם הפרמ"ג בסתם דמיקרי אין ר"ל ולא ראה איך שהפרמ"ג בעלמו חזר בו אח"כ בס"ס ק"ט והביא בסתם בשם ר"מ אב"ד מלובלין דמיקרי ר"ל ודאי :

משבצות ס"ק י"א **וראי** שחדע דאס נחערב פטומה באין פטומה

ואי' נוי הכשירה שאין פטומה ממ"נ שרי והפטומה אסור דומה לנחתך ופשוט . כ"כ עימ"ש לעיל בפתי סק"ב שדבריו סותרין א"ע לשם

דכחב להדיא דכולם מותרין מטעם ס' דרבנן וחלין דהאיסור הוא אינו ר"ל ומותרים ע"ש והנה הראי' שהביא כאן ובסי' ק"י שפתי סק"א מדין דכאן בנחתך דאמאי לא חלין דהאיסור הוא בחוץ הנחתכים ומותרים כולם כיון שאבד חשיבותו ואמאי אמרינן כאן דאוסן שאין נחתכים אסורים ה"ה כאן הפטומות אסורות כ"ה כונחו אמנם י"ל ראינו דהנה הדין דכאן בנחתך מקורו הוא מסוגיא דזבחים דף ע"ד מימרא דר' אושעיא חבית של חרומה שנתערבה בק"נ חביות ונפתחו ק' מהם כו' ושאר אסורים עד שיפתחו ול"א אסורא ברובא איתא ויהא הכל מותר עי' ברש"י ומה למדו כאן גבי נחתך דהשאר אסורין והנה יש להקשות מ"ש מהא דאי' בסי' ק"י דאס נפל א' לים הותרו כולם דחולין של איסור נפל ולא אמרינן כל דפריש מרובא פריש ורוב הוא היתר א"כ כי נפל א' לים הרי נפל היתר ואיסור נשאר בעולם ויחטרו כולם ואעפ"כ לא אמרינן כן רק חולין דהאיסור נפל ואמאי לא אמרינן כן גבי נחתך דהאיסור נחתך ולא עוד אלא דנראה דדין דנחתך עדיף משם דשם הא לא נפל רק א' אית לן למימר כל דפריש מרובא דפריש ורובא דהיתרא הוא וכשאר האיסור בעולם ואפ"ה מותר מכ"ש כאן בנחתכו רובן דהי' לן לומר סברא דאיסורא ברובא איתא והרוב הא נחתך א"כ יותרו כולם ומה שהביא הט"ז כאן בשם מהר"א בהג"ה ש"ד דלכך אסור בנחתך מטעם דאמרינן כל דפריש מרובא דפריש ונחתך הוה כמו פריש ואמרינן דהיתר נחתך ואיסור נשאר . דברים אלו ז"ע הא שם בנפל לים לא אמרינן כן דפריש מרובא פריש וחולין להקל דהאיסור נפל וא"כ ה"נ נימא כך בנחתך והרשב"א ז"ל כתב לקמן בסי' ק"י כפ"מ שהביאו הט"ז והש"ך בס"ק משמו דלכך מותר בנפל אחד לים כיון דנפל וגאבד מן העולם ואין אנו לריכין לדון עליו ומש"ה חולין בדרבנן לומר דאיסורא נפל והותרו כולם ולדבריו ז"ל ג"כ קשה מ"ש דבנחתך לא אמרינן הכי דכאן ג"כ אס תאמר דהאיסור נחתך והותרו כולם ואין אנו לריכיס

לדון עוד בשום דבר כלל [ורחיתי בגליון רש"א
 שנדפס בסוף היו"ד שגם הוא הרגיש בזה כאן
 וכ' וז"ל דשם כיון דנפל א' אין אנו דנין עוד
 כ"א על הנשאר כו' וז"ל דכאן אף אותה
 שנחטבה ממ"ג מותרת מ"מ דין חשוב עלי'
 עכ"ד ולא הבנתי דבריו כלל בחילוקו זה כיון
 דס"ס מותר מה צין זה לנפל לים מיהו מ"ש
 נראה נכון והוא עפ"מ"ש הש"ש בכוונת דברי
 הב"ש אב"ע סי' י"ז וכמ"ש בפנים] ולכך לריכוס
 אנו לומר דכאן כיון דאנו דניס על חתיכת
 האיסור אם נשתנה מקדמותו היינו שנחתך או
 לא לכך אוקמא האיסור אחזקה קמייתא שלא
 נשתנה והוא שלם לכך אסורים כל השלימים ועי'
 בס' שז שמעתתא שהאריך בסברא זו דאף
 דהרי אם נימא דהיתר נחתך הוא ג"כ נשתנה
 מכמו שהי' אבל כיון דבהיתר אין שום נפ"מ
 לדון עליו ל"ש לאוקמא אחזקה ע"ש שהביא כן
 בשם הב"ש סי' י"ז וזה הוא כונת הט"ז כאן
 סקי"ד וא"כ לפי"ז דוקא בנחתך וכן בנפחת
 בגמ' אסורים הנשארים משום דאוקי האיסור
 אחזקה שהוא שלם כמקדמא אבל בנידון דהפרמ"ג
 ז"ל בפטומות ואינס פטומות ולא נודע איזה
 האיסור דלא שייך שם שום חזקה ותיכף נולד
 הספק מדרבנן תולין שפיר להקל דהאיסור הוא
 באר"ל ואינו דומה כלל לנחתך כנ"ל וכמ"ש
 הוא עלמו כאן בסק"ב ובק"י סק"י להחיר כולם
 ע"ש כמה שהשיג על הפליתי ושם יבואר עוד :
 שם ג' אווזות פטומות ושמינות מאוד ודאי אין
 עור ר"ל כ"א ע"י החכה והם לא דיברו
 כ"א ברהוי לכך. נ"ב כבר כתבנו שהפרמ"ג
 חזר בו מזה בסי' ק"ט והביא בשם הר"מ לובלין
 דמקרי ר"ל והתימה על החו"ד שהעתיק בשמו
 כאן דאין ר"ל ולא ראה איך שבעלמו חזר בו
 בס"ס ק"ט ועמש"ל בסמוך :
 שפתי ד"ה **עוד** קשיא לי דכאן פסק כהרשב"א
 כו' והא חי' לאו ר"ל. נ"ב
 וכן הקשה הגאון רעק"א לקמן סי' ק"י ול"ע
 אמאי לא הקשו הגאונים האילו על הרשב"א
 גופא דהוא מרא דדין זה דחתיכה חי' אין ר"ל
 ואילו בסי' ק"י בטור הביא כמה דינים בשם

הרשב"א לענין חר"ל כשהוא צמקולין ושם עדיין
 לא נתבטל ועוד קשה לכאורה אמאי לא הקשו
 מסי' זה גופא סעי' ח' ט' לענין קורקבן וראש
 כבש שמדמין כדי להחיר האחרות ושם בודאי
 מיירי באינס מצובלים דלאחר הביטול א"א
 להכיר עוד וא"כ אינו ר"ל ומשמע שדעת המחבר
 הוא כדיעה הב' דכאן דמיקרי ר"ל טוב רחית'
 בפ"ת שהביא קושיא זו בשם ס' שמש לדקה
 ואין הם' ת"י וע"ל :

סק"ח ומירון נודע קודם הביטול בהפ"מ
 ושעת הדחק יש ללדד וללרף
 לסניף דעת הרשב"א ומ"מ ל"ע. נ"ב לכאורה
 אף שרבינו הפרמ"ג לא רלה להקל בהפ"מ
 ולסמוך על דעת הרשב"א דחי' לא מקרי ר"ל
 אולי היכא שיש עוד ספק כגון שהי' רק ספק
 טריפה ונודע לו קודם הביטול דאיכא ספיקי
 טובא חדא דלמא כשירה לגמרי ודלמא חי' אר"ל
 כהרשב"א והת"ל דמקרי ר"ל שמא כל חדא
 דיאכל הוא של היתר טוב רחיתי בס' טוב טעם
 סי' ר"ד שהאריך בזה להחיר לאכול כ"א בפ"ע
 בהפס"מ ע"ש :

סק"י מלברד תרנגולת בנולתה וכבש בעורו.
 נ"ב לכאורה קשה הא עכ"פ
 אף כשהיא בנולתה שהיא מחוסרת מעשה גדול
 אבל עכ"פ הא יכול ליקח ממנה הקורקבן אף
 כשהיא בנולתה והקורקבן הא ראוי להחכבד ואף
 אם נאמר דקורקבן תרנגולת אינו ראוי להחכבד
 כמ"ש הט"ז ס"ק י"א אבל באוון גס הט"ז והש"ך
 ס"ל דמקרי ר"ל ודוחק לומר דדוקא נקט הכא
 תרנגולת אבל לא אוון ול"ע עי' שפתי ס"ק י"ד
 וכן בכבש בעורו אם הכבד שמינה מקרי ר"ל
 כדלקמן ולזה אין מעכב אף שהוא בעורו וא"כ
 לדעת הט"ז לקמן סי' ק"י סק"ה אם בדבר חי'
 יש חתיכה ר"ל וחתיכה שאר"ל הכל אסור א"כ
 גם כאן טוב ימסר כל התרנגולת והכבש אף
 שהם מחוסרים מעשה גדול מ"מ לאיברים
 הפנימים חסר רק מעשה כ"ד ועי' כאן משב'
 סק"ח מיהו שם בסי' ק"י רבו החולקים על
 הט"ז ועי' מ"ש שם ודו"ק :
 סי'

ה"י ק"ב משבנות הק"א וד"נ מטבע לא בטיל
שזה הכל מדרבנן.

כ"ב גודל המזוכה שיש בזה בדברי רבותינו
בעלי החוס' כי במ"א נראה מדבריהם דברי
וב"ח וכל ד"ח אין בטל מדאורייתא בחוס' ב"מ
דף י' ד"ה קפ"ח משמע מדבריהם דברי הוה
מה"ח אין בטל וכן בחוס' עב"ז דף מ' ד"ה
נחלוקת ובחוס' מעילה שם דף כ"א משמע
מדבריהם דהא דמטבע חשיב ולא בטיל הוה
מה"ח שכ' דאר"ל משום דבר שיל"מ הא הוה
רק דרבנן ותי' משום דמטבע חשיב ולא בטיל
משמע דהוה דאורייתא כמו שהביאו הפוסקים
דברי החוס' אלו אשר באמת ל"ע דהא מטבע
חשיב נמי אינו אלא מדרבנן ונוכל לומר דכונתם
הוא כך דהנה בטעם דשיל"מ כתב הר"ן משום
דגם האיסור יש לו מתירין לאחר זמן מקרי עם
ההיתר מוב"מ וזוה יש לומר הטעם דלכך אינו
אלא מדרבנן משום דמדאורייתא אזלינן בתר
השתא ועכשין הוא איסור ומקרי עם ההיתר
מבא"מ ובטל שפיר רק דחכמים החמירו לילך
בחר בסוף שיהי' היתר והוה עם ההיתר מב"מ
ולא בטל מדרבנן ובטעם דבר חשוב ללא בטל
אף כשיהערב יאבד חשיבותו ולכך מותר באמת
מדאורייתא דאזלינן בתר בסוף דיהי' בתערובות
ויאבד חשיבותו מכל מקום חכמים החמירו
לילך בתר מעיקרא דהוה דבר חשוב ולא בטל
ולפי"ז היכא דהוה דשיל"מ וגם דבר חשוב כמו
החם במעילה דכונת חוס' הי' דהוה ד"ח
בלירוף מ"ש לעיל דשיל"מ ג"כ א"כ בזה גם
מדאורייתא לא יהני ביטול דאם תלך בתר
מעיקרא הרי הוה דבר חשוב ואם תלך בתר
בסוף הרי הוה יש לו היתר ומקרי מב"מ ואין
לו ביטול לכך בזה גם מדאורייתא לא בטל
וכנ"ל כ"כ ע"ד הפלפול אמנם באמת בעלי החוס'
עלמם נסתפקו בזה בזבחים דף ע"ג ע"ב ד"ה
אלא אמר רבא דמתחילה כתבו דהוה דאורייתא
ולבסוף מסקי דהכל אינו אלא מדרבנן ובמ"א
ית' באורך כל המקומות:

שם ד"ה כתב בחשו' חו"י כו' ומשמע כל
דברים חשובים כל שלא נודע

איסורן מתחילה אף שהי' בעולם לבדן אפ"ה
בטילין שפיר. כ"ב כבר הערותי ע"ז בסי' ס"ט
ובסי' ק"א מדברי החוס' בילה דף י' בסוגי'
דזימן ב' וגמלא ג' אסורין וא"ת אמאי אמרינן
איכא חד דמערוב בהו הא לבטל ברובא וי"ל
ב"ח חשיבי ולא בטיל ח"ג דשיל"מ ע"ש חזינן
אף דשם כולד האיסור בתערובות מ"מ יש לו
דין בע"ח וכן דשיל"מ ול"ע על הגאון רעק"א
שהקשה מב"ק דף ס"ט חוס' ד"ה כל הללקט
ולא העיר מכאן ועימ"ש לקמן והנה מדברי
החוי' האילו לענין חו"ב וכן ממה שהקשה רבינו
הפרמ"ג והכו"פ ממעילה דאמאי לא יתבטל
הפרוטה של הקדש בכל הכיס דומה למ"ש רמ"א
לקמן גבי ענבים בגיגית כיון דההיתר הי' בעולם
והאיסור כולד בתערובות ועי' משבנות לקמן
(ס"ק י"א) דבכה"ג בטל אף דברים שאין
מתבטלים תראה שבה תמוהים דברי הח"ס חלק
חו"ח סי' קל"ג דכתב שם לענין יי"ש של פסח
גיש בו גם י"ש מתבואה חמולה דאף שהרוב
הוא היתר מ"מ לא שייך בו ביטול כיון דתחילת
ביאתו לעולם ע"י תערובות כמו יבמה שרקקה
דס ע"ש בדבריו ול"ע הא כיון דקודם פסח כל
היי"ש הוא היתר רק אח"כ כשבא הפסח נתעורר
בו התערובות האיסור אמרינן בזה דבטל אף
דברים שאין מתבטלים ודמי ממש לדין החוי'
בהמה שנתערבה באחרת ושהט לחברתה דמותה
וכן דין הרמ"א גבי ענבים בגיגית שהי' בהם
יין מקודם השבת ואח"כ ילא גם בשבת דבטילין
שפיר אף בדשיל"מ וכמ"ש הן אמת שלכאורה
קשה גם על הרמ"א בסי' תמ"ז סעי' ד' שהכריע
דיבש ביבש חוזר וניער בפסח אמאי לא נימא
ג"כ כיון דנתערב קודם פסח א"כ מעולם לא
הי' מבורר האיסור קודם שנתערב ובטל שפיר
כמו שכ' כאן ואפשר חומר דחמץ שאני אבל
מ"מ דברי הח"ס אינם מיושבין עדיין דהוה
מיירי מדין לח דהוה יי"ש וזוה לא אמרינן חוזר
וניער לפי הכרעת רמ"א שם אף בפסח ושפיר
בטל שוב ראיתי בחי' רעק"א כאן שכ' באם
נתערב קמח חטין בקמח שעורין ואח"כ נדר
מקמח חטין דבטיל אף דנדרים הוה דשיל"מ

מ"מ

מ"מ כיון דבתחלת האיסור הי' מעורב ולא נקרא עליו שם איסור מעולם כנ"ל פשוט דלא כמ"ש בס' מקור חיים הל' פסח סי' תמ"ז סק"ח הרי ממש כדברינו דבכה"ג בטל שפיר ולא כס' מקור חיים שכ' שם בפשיטות דבכה"ג גבי נדר הוה דשיל"מ וע"ז כתב הג' רעק"א דאינו כן הלא דבטל שפיר אפס שלא זכיתי להבין דברי שני אריוון דאורייתא ה"ה המקו"ח והג' רעק"א במה שנחבטו בזה הדין בכתערב קמח חטין בקמח שעורין והוא נדר מקמח חטין אס מקרי דשיל"מ ולא בטיל הלא מבואר להדיא בסוף בינה דף ל"ח דקמח חטין בקמח שעורין הוה מין בשא"מ וא"כ בטל שפיר אף אס נאמר דהוה דשיל"מ מ"מ באינו מינו בטל בששים כמבו' כאן ודוקא שאור דחיטין וחמירא דשערי מבו' במס' עבו"ז דהוה מין במינו ע"ש דף ס"ו לרבא אבל לא בקמח חטין וקמח שעורין דמבואר במס' בינה שם דהוה מין בא"מ לכ"ע לכן דבריהם לע"ג ואין להאריך כאן יותר ובמק"א ית' עוד. גם תמוהין דברי המק"ח סי' תמ"ח סק"ג שכ' ליישב דברי הרמב"ם גבי מחיר כלב משום דהא דאינו בטל הוא משום חשיבות דבע"ח ע"ש והוא להיפוך מדברי החו"י דבאינו ניכר הי' ראוי שיחבטל: שם סק"ב ד"ה תשובה ולפי זה נאמר דסברתו טובה

דכל שאין איסור קבוע עליו לא הוה מנין ואף אינו נאמר דה"ה כל דברים חשובים כמו ב"ח. כ"כ החמיה מפורסמת מבוגיא דעבו"ז דף ע"ד דפריך וניחתי ככרות של בעה"ב לענין חמץ בפסח דהוא דבר שבמנין ואיסורי הנאה הרי דאף בחמץ בפסח דאין איסור קבוע עליו אפ"ה הוי דבר שבמנין אמנם נ"ל דלא קאמר הפרישה רק בדברים שיהיו מותרין אח"כ אף מדרבנן לכך לא נחנו חז"ל חומרת דבר שבמנין ע"ז משא"כ חמץ לאחר הפסח דעכ"פ מדרבנן אסור וגם דבר שבמנין נמי הוא מדרבנן לכך החמירו גם בכה"ג כיון דמדרבנן הוא איסור קבוע כמו שהחמירו בחנ"ג בשאר איסורים אף באיסור דרבנן כגון לב. וע"ד הפלפול י"ל דכיון דשם קאי הסוגיא אליבא דר"ע ור"ע הא ס"ל אין

ביעור חמץ אלא שריפה כדר"י ור' יהודה יליף מנותר וכחצו האחרונים דהא דלא פריך מה לנוחר שכן אין היחר לאיסורו תאמר בחמץ שכן יש היחר לאיסורו דא"א לומר כן דר"י לשיטתו דחמץ לאחה"פ אסור מדאורייתא ולדידי' גם חמץ אין לו היחר ולפי"ז לר"ע דס"ל לעיל בדף ה' כר"י ס"ל נמי דחמץ לאחה"פ אסור מה"ט א"כ שוב מיקרי אסור קבוע ופריך שפיר מיהו עי"מ שהקשיתי ע"ז בסמוך:

שם ד"ה ויצא לנו הדין כו' ואפשר בדבר שחזור ודאי להיחרו אף הב"י מודה. כ"כ דבריו תמוהין דמשמע מדבריו שאין שיהי' חולק בזה והרי בתוס' בינה דף י' בסוגיא דזימן שנים דהקשו וא"ת וליבטיל ברובא ותי' דב"ח חשיבי א"נ דשיל"מ הרי דלתי' הראשון אף שלמחר תהי' מותר מ"מ יש לג' חשיבות דב"ח והוא חיובתא על הפרישה ורבינו הפרמ"ג ועי"מ ש עוד על דברי החוס' אלו לקמן בסמוך ודו"ק:

סק"ה ובר' תנאים שהותנו דשיל"מ שייכים נמי להר"ן. כ"כ הגה יש להעיר לפי שיטת הר"ן בטעם דשיל"מ דלא בטל הוא משום דהוה מב"מ היחר בהיחר ולכך לא בטל א"כ נימא לפי שיטת ר"ת בכמה דוכתי בזבחים דף ע"ח ובמנחות כ"כ ובזבחות פ"ב דהא דלר"י מב"מ לא בטל הוא דוקא בדבר לח דומיא דדס הפר ושעיר משא"כ ביבש ביבש בטל שפיר ולפי"ז הי' לנו לומר דשיל"מ ביבש ביבש בטל שפיר ולא כן שמענו בכמה דוכתא עי' בתוס' מעילה דף כ"א הנ"ל שהבאתי לעיל דמיירי בפרוטות ואפ"ה כתבו דהוה דשיל"מ ועי' ג"כ ברי"ף שהביא בשפתי כאן ס"ק י"א וא"כ א"ש לכאורה מה שתמה הט"ז על מה שהשמיטו הפוסקים טעם הר"ן ולפמ"ש ניחא שהוא משום דלא ס"ל כן גם מדברי החוס' מוכח דפליגי אסברת הר"ן דהרי החוס' חולין דף ל"ט כתבו דאף ר"י דסבר מב"מ לא בטל הוא דוקא באיסור תורה אבל לא באיסור דרבנן דגם הוא מודה דבטל וא"כ דשיל"מ דהוא מב"מ לשיטת הר"ן הי' לנו לומר דבדרבנן בטל ובפי' איהא דשיל"מ

שם יינן טוב על טריפה קיל דיש היחר אלא כדאמרן. נ"ב לכאורה קשה על דבריו דלמה לי לינקוט הטעם דנולד קיל דיש היחר חיפוק לי' דאיסור נולד הוא רק דרבנן וס' טריפה הוא אסור מה"ס לדעת הרשב"א מרא דדין זה דס' דאורייתא לחומרא מה"ס וא"כ איך חל נולד על איסור טריפה וזפרט דרבינו הפרמ"ג כ' בדברי הל"ל והפר"ח גם בודאי טריפה דאיסור נולד חל עליו ואמאי הא קל על חמור לא חל אפי' בכולל כמ"ס רבינו מודברי ההוס' יבמות ל"ג ואפשר לומר דאיסור נולד מחלי חלי וקאי דאס' יהי נפקע איסור טריפה מחמת שנתערב ברוב היחר וטריפה לבד הי' ראוי שיבטל מטעם דאין לו מחירין טוב יהי' חל איסור נולד ומקרי עבדו דשיל"מ וא"ס אמנם לפי"ז טוב מהראוי דלא מקרי דשיל"מ דהרי איסור נולד אינו חל רק אחר שנתערב וא"כ כיון דקי"ל בדשיל"מ אס' נולד בחערובות לא מקרי דשיל"מ כמב' בס"ק י"א א"כ הי' להיות בטל ועי' בס' לבו"ש בחי' דיניס כעין זה הביאותיו לעיל וי"ל עוד :

משבצ' סק"ט ור"ד פליטה ה"ה ממשו. נ"ב במחכ"ת נראה דכונת הט"ז הוא דוקא שלקח האיסור ולא נשאר רק הפליטה אז מותר משא"כ אס' נשאר נמשות האיסור רק שנימות אז אסור שפיר והעד הנאמן ע"ז שכ"כ בס"ק שאח"ז להדיא וקושייתו מסעי' א' הוא כיון דבילה בחבשיל הוה אינו מינו א"כ לא מקרי זה גוף איסור כלל רק טעם פליטתו ואינו אסור וע"ז מחרץ כיון דבא לבשם החבשיל הוה מינו שפיר ומקרי גופו ומחורץ קושיה פנו"ג כאן ובס"ק שאח"ז והוא נכון :

שם ססקי דבמה"ת אף רוב הל"ל דטעמו שאינו נרגש אינו אסור כלל וזה לא נתבאר בשום פוסק. נ"ב מדבריו משמע שלא נתבאר זה הדין ול"ע על רוב בקיאותו של רבינו הפרמ"ג דאישתמיטתי דברי החוס' חולין סוף דף ל"ח בכ' להדיא דהא דא"ר יוחנן טעמו ולא ממשו אסור ואין לוקין עליו היינו במב"מ ע"ש

דבדשיל"מ אפי' ספק דרבנן אסור וכמב' בבבלי דף ד' ועוד יש להאריך בטעם השמטת הפוסקים טעם הר"ן ואין הפנאי מסכים : שם סק"ז והכו"פ אות ד' פקפק ע"ז וא"י דדבריו ברורים בטעמו. נ"ב נהירא שקושיית הפליתי הוא [אין ת"י כעת] על הל"ל דאין שום סברא בזה דאס' הי' ודאי טריפה הי' מותר לו לאוכלו בודאי כיון דנתבטל ואס' הוא ס' טריפה לריך חשיבה באס' אוכלו ע"ש ולפע"ד הסברא כיון דקי"ל בכ"מ דהיריעה גורמת הביטול לריך שיטודע שהותר האיסור כמב' סי' ל"ט ובמקו"ח סי' תמ"ז סק"ח א"כ בודאי טריפה שנתערב ונודע לו מיקרי שפיר ידיעה משא"כ בס' לא מיקרי ידיעה שלו ידיעה כדי שיהי' ניהר האיסור עי"ז וכ"כ סברא זו במקו"ח לענין היחר דהיחר ע"ש אמנם זאת קשה לי על גוף הדין מה הי' לריך הרשב"א ז"ל לומר דאין נקרא דשיל"מ בס' טריפה להשהותה כ"א יום מפני שאין המתיר עתיד לבוא בודאי חיפוק לי' דאף אס' ישנהה כ"א יום עד שתטיל ביליס ג"כ אינו מותר רק מטעם רוב דרוב טריפות אינו מולידין ומיעוט טריפות חיים ומולידין כמב' ס"ס נ"ז דלכך הדין בודאי טריפה לא מהני שמוליד דאמרין דהוא מן המיעוט דמולידין וא"כ במאי נקרא דשיל"מ כיון דגם עכשיו נתערב ברוב וגם לאח"כ לא יהי' לו היחר רק ע"י רוב וא"כ לא נחשב יש לו מחירין כלל ע"י שיטהה דהשתא הרוב הוא רובא דאיתא קמן בחערובות ועדיף יותר ע"י שיטהה ויהי' גיחר ע"י רוב דאיתא קמן ול"ע וקשיא זו הקשייתי להגאון המגות ר' יהושע ז"ל האב"ד מקוטנא : שם ור"ש כשמרויח מאיסור תורה לדרבנן. נ"ב תימא מסוגיא דב"מ דף דף נ"ג גבי מע"ש דבטל ברובא ופריך מרבא דאמר מחילה לקלוט כו' ומשי' לא פלוג רבנן בין איתנהו למחילות בין ליחנהו למחילות משמע כיון דאסור מדרבנן הוה אין לו מחירין אף דמותר מדאורייתא משמע אף דמרויח מאיסור תורה לדרבנן הוה אין לו מחירין ועי"מ ש' בשפתי כאן סק"ח :

ע"ש בחוס' שנראה להדיא למדבריהם איפכא ידגם במינו אסור הפליטה מדאורייתא וכן משמעות הפוסקים ועי' בס' ק"ג בש"ך סק"ה ובכ"י שם בשם הרשב"א :

שפתי ד"ה סוף דבר כו' כיון דנטעם דשיל"מ קאחינו עלי' . נ"ב לפמ"ש רבינו הפרמ"ג סי' ל"ט משבולת ס"ק י"ב והוא נ"ב סברת הלל"ה דדוקא לענין אכילה שייך הומרא דשיל"מ משום דאס' יאכל היום לא יאכל למחר משא"כ בטלטול וכן לענין חטמים הכלי לא נוקרי כאן דשיל"מ וראיתי שגם כן כהב הפ"ה כאן ול"ע ועימ"ש סי' ק"ג ועוד יש להעיר הא לדבר הריף לא מהני לאחר מעל"ע והוה הל"מ וא"כ תליא זה הדין בהא דלקמן ס"ס תרומה לכהן כו' אי מקרי לענין ד"א דשיל"מ ול"ע :

שם ס"ק י"א וי"ך דהתם כבר נחבטל היתר בה"ת קודם שבא לידי דשיל"מ . נ"ב ל"ע לפמ"ש בט"ז דלשי' הר"ן ע"פ הרי"ף חמור לה בלח מיבש ציבש דעיקר לימוד הוא מדם הפך ודס השעיר דהוא לח ל"ב מין במינו א"כ הך דסי' ל"ה חמור יותר דהוא לח בלח ובעיקר דברי הרי"ף שחידש גבי פת שאפאה עם הללי כיון דהוה גס עכשיו מותר לללי חמור יותר משאר דבר שיש לו מתירין ואפי' בא"מ לא בטיל כהבתי לעיל סי' ס"ט להקשות דזה ממש להיפוך ממ"ש שם הנחבר סעי' י"ד בחתיכה שלא נמלחה דבטל ברוב ולא הוה דשיל"מ לללי כיון דלללי לא נאסר מעולם משמע דזה עדיף יותר ובטיל אף במינו כיון דאין היתר למה שנאסר ול"ע ע"ש אמנס קשה לי על הרי"ף ז"ל דמפרש הטעם דפת שאפאה עם הללי אסור למיכלי' בכותח ולא בטל משום דהוה דשיל"מ לללי וקשה איך יפרנס הגמ' שם דף ע"ז דמר בר ר"א אסר אפי' למיכל במילתא וא"כ אין לו מתירין כלל ועי' מ"ש בס' ק"ז לענין סכנה אי מהני ששים :

ס"ק י"ג ודחמין בפסח לשנה נאסר כו' קי"ל דלא מקרי יש ל"מ . נ"ב לכאורה עקה ע"ז מסוס' בינא דף י' גבי זימן שנים

ומלא ג' אסורים לחיכא חד דמעורב בהו וא"מ וליבטל ברובא וי"ל ב"ח חשיבי ולא בטלי א"כ דשיל"מ והרי התם אס' יבוא עוד יו"ט יחזור ויאסור משום מוקלה ועי' בס' שער המלך הביאו הגליון רש"א כאן שכ' דהתוס' הנ"ל משמע באמת דמקרי דשיל"מ גבי חמץ ולפע"ד נראה דאין מדברי התוס' ראוי' דלכאורה קשה ל"ל ב' התירולים תי' דב"ח וכן דשיל"מ הא שניהם חמץ ול"ל משום דעל תי' ב"ח חשיבי קשה הא סתמא חנן אסורים משמע אף שנשחטו ובטל חשיבותן כמבואר בס' ק"י ועל תי' דשיל"מ קשה הא ביו"ט הבא חוזר ונאסר כמ"ש הם ולזה תירלו ב' התירולים דממ"כ אס' הם חיים ב"ח חשיבי ולא בטלי ואי מיירי בנשחטים א"כ הוה דשיל"מ דלאחר שחיטה יהא מותר לעולם אבל בחמץ י"ל שפיר דלא מקרי דשיל"מ וברור ונכון :

שם סקי"ד ד"ה אן יאמר כו' ומדרכנן ס' אי יבשלם יתן טעם חו הו"ל ס' דרכנן ולהקל . נ"ב דבריו תמוהים דהרי השתא ס"ל דחב"פ הו"ל דשיל"מ וא"כ ספיקו נמי אסור ושוב ראיתי שהגאון רעק"א הרגיש בזה בחי' כאן עיין מ"ש ע"ז :

שם סקט"ז עמ"א שי"ח אות ב' . נ"ב דבריו כאן באו בקלרה כדרכו ז"ל וכונתו דהמ"א הקשה על דין זה דהמבשל בשבת דאסור לו לעולם ולאחרים מותר למ"ש ופסק הרמ"א כאן דלא מקרי דשיל"מ כיון דלו אסור לעולם והביא ראוי' מיבמות הא דר"א בדותא אי לכהן משרי שרי ואי לישראל לעולם אסור אלמא דלא מקרי דשיל"מ בשביל אחרים והקשה המג"א שם דמאי ראוי' הוא דשם לכהן הוא תיקף מותר ולישראל יהי' לעולם אסור לכך לא מקרי כלל דשיל"מ אבל במבשל בשבת דלאחרים אינו מותר רק למו"ש ומקרי לדידהו דשיל"מ אס' נחערב בשבת שוב י"ל דגם לו אסור שלא יהי' קלקלתו תקנתו כ"ה כונתו אמנס בס' תו"ש שם חולק על המג"א ומלדיק דינו של הרמ"א כאן דגם במבשל לא מקרי כלל דשיל"מ דהרי גס' שם ביבמות קשה מאי פריך

מטעם דאפשר דרבה אינו חולק על אביי בעיקר
 הדין כמו שכ' רבינו הפרמ"ג שס בס"י ז"ג
 וע"ש ולפי"ז נובל לומר דגבי נו"ט לפגס דקילא
 סמכינן אדעתא זו דאינו מפעפע בכל הכלי כמו
 דא"ל לשער בפליטה נגד כולו כמ"ש מקודם
 ה"ג הינו יולא ממה שלמעלה ונ"ע :

שם סק"ב **ומידון** זבובים ויתושין המאוסין
 מעיקרא אף שנסרחו אח"כ
 אין חילוק בין סרחון דידהו לסירחון מעלמא
 ובמילתייהו קיימי. כ"כ הגאון בכו"פ הקשה ע"ז
 מסוגיא דשבועות דף כ"ד דפריך על נבילות
 וטריפות שקלים ורמשים הא ליהא בהן זבון ומשני
 כדרבה כו' ופירשו החוס' דמשכחת לה בהן
 בנסרחו דלא חסירי ולפי' הפר"ח אלו הא
 בשקלים ורמשים המאוסים דהכי חסרינהו
 רחמנא גם כי נסרחו אח"כ אסורין דהכי
 חסרינהו רחמנא אפי' כי מאוסין :

שם **דנ"ט** בר נ"ט באוכלין לא שייך
 אלא דוקא טעם אחד בכלי
 וטעם השני באוכל אבל לא בהיפוך. כ"כ
 לפמ"ש לעיל להקשית על כלל זה מודברי הר"ן
 בחולין בשם הרמב"ן בסוגיא דשייפא בילעא
 דף קי"א דרב ס"ל נ"ט בר נ"ט אכור מדעבדי
 לי' שייפא בקדירה ובכר הכי עבדי לי' תבשילא
 בגווה ואמר יהיב בה טעמא כולי האי והקשה
 הר"ן הא הכא הוי רק הטעם שני דהשייפא
 יהבה טעם בקדירה וחזרה ונחנה טעם בתבשיל
 וזהו ממש הדין דקדירה שבישל בה בשר לא
 יבשל בה חלב דאפי' שמואל מודה בה ותיירץ
 הרמב"ן דאותו שייפא הי' דבר מר מעורב בה
 אבל לא הי' עיקר ממשו מאותו דבר ואח"כ
 שנחן טעם בבישול הו"ל נ"ט בר נ"ט חזקן
 דטעם הא' באוכל וטעם הב' בכלי הו"ל נ"ט
 בר נ"ט להס"ד לולי דמדחי משום דבר חריף
 ע"ש וא"כ לפי"ז ז"ע חילוקו שמחלק בין אם
 נפל נבילה ליין והסירו הנבילה ובישלו היין
 בכלי דנאסר הכלי ולא שייך נ"ט בר נ"ט
 דטעם הא' ביין הוה כממש כמ"ש אח"ז ולפמ"ש
 הרמב"ן דברים ז"ע ונפרט דנו"ט לפגס כי
 הכא

פריך אי לכהן משרי שרי ואי לזרים לעולם
 אכור הא י"ל דמיירי בכהן שהוא טבול יום או
 ב"ק דהיום אכור לו ובליה יהי' מותר ושוב
 הו"ל דשיל"מ אפי' לזרים בשביל דלכהן הוה
 דשיל"מ ובע"כ דאינו בדין לאכור עליו משום
 דלאחר יש לו מתירין כמ"ש הר"ן בנדריס וז"ל
 דביכורים שאני כמ"ש רבינו הפרמ"ג אח"כ
 דחומרא החמירו לעשותם כדשיל"מ וכ"כ הכו"פ
 ע"ש ובזה הבין כונת הפרמ"ג מ"ש אח"כ גם
 מ"ש בסה"ד לענין הקדירה כיון שאין עתה
 נוהג איסור חמץ הביאותיו במק"א א"כ איסור
 שבת אפשר דומה לו כונחו דבסי' ז"ג הביא ד'
 תירולים על קושית הגמ' פסחים ל' ולישהנהו
 אחר הפסח והקשו חוס' הא נו"ט לפגס אכור
 לכתחילה וכל התירולים להלכה לא קי"ל כן
 כמו שהראה שם מדברי הפוסקים רק הירון
 הרשב"א דכל הטעם דגזרינן אביי אטו ב"י וזה
 באיסור ששייך בו ב"י משא"כ בחמץ לאחר
 הפסח א"כ ה"ה כאן לאחר שבת דכוותה וע"ז
 כ' דמיירי במו"ש דהוא עדיין חוץ מעל"ע :

סי' ק"ג משבצות ד"ה **אמנם** כן כו' הא כל
 שנטל קתטעם
 נזה לא אסרה תורה ומדין ביטול ברוב קאחתינן
 עלי'. כ"כ כן כתיב כמה פעמים דעיקר הוא
 לרשב"א מטעם ביטול ברוב ולכאורה קשה הא
 קי"ל דאם בישל במקלח כלי מפעפע בכל הכלי
 ועי"ל בדברי רבינו סי' ז"ג שכ' דרבה בזבחים
 דף ז"ו דאמר לא נלרכה אלא ביין ובמוזג
 פליגא אדחביי דאמר דוקא בקדשים בישל
 במקלח כלי מפעפע בכל הכלי ואתה ממעט
 חולין דאינו מפעפע בכולו ורבה חולק וס"ל
 דגם בחולין מפעפע בכולו ואתה ממעט דאפי'
 יין ע"ש וא"כ דמפעפע הבליעה בכל הכלי
 החיך נוכל לומר אח"כ דאם מבשל מעט מן
 המעט בכלי לאחר מעל"ע דמותר מטעם דהבלוע
 נחבטל ברוב הלא הבלוע יולאח מכל הכלי
 והמאכל אינו אלא מועט וז"ל דמ"מ כיון דהש"ך
 נבי' ז"ב ס"ק ח"י הביא בשם הסמ"ק דמספקא
 לן בפי' דס' חטאת אי בחולין בישל במקלח
 כלי מפעפע בכל הכלי הרי שהופס זה לספק

מה"ת אעפ"כ לא נחשב רק לפי ערך מה"ת
ה"ה וכ"ש בנו"ט לפגם דאף לדין לא נחשבין
רק לפי ערך ועוד יש ראי' לזה וקלרתי :
שם **הרביעי** הוא מ"ש הרב וז"ל אס נ"ט
לפגם בתבשיל א"ל ס' ואני
חמה על עלמי . כ"כ כונתו דקשיא לי' הא מ"מ
התבלין נעשה נבילה דבהס הי' נו"ט לשבח
א"כ ילטרך ס' נגד התבלין וכ"ת אין הנאסר
חמור יותר מהאוסר וכאן האוסר הוא פוגם הא
לקמן ס"ס זה כהז הרמ"א דאס הי' מעל"ע
מזמן האיסור וחוך מעת לעת מחימוס המיס
אס כן הצליעת איסור כבר נפגם מוכל מקום
אינו מותר רק בהפסד קלת משוס דחימוס
המיס הי' חוך מעת לעת ולא אמרינן אין
הנאסר כו' זה תוכן כונתו לכך השאיר גס דין
זה בל"ע שאינו מותר רק בהפסד קלת ולפע"ד
נראה לתרץ דטעם הרמ"א ז"ל הוא ע"פ מ"ש
הש"ך ס"ק י"ד דמה שהוא נו"ט לפגם בצעין
קיל יותר ממה שהוא נפגם ע"י שהוא אב"י
ודיוקו של הש"ך הוא ממה דהוה ס"ל מעיקרא
דשמן אסור ודבש מותר בע"כ ז"ל בטעם היתר
הדבש כמו שהמר שס למאי ניחוש לה אי משוס
אערובי מכרי סרי ואי משוס גיעול עכו"ס נו"ט
לפגם וא"כ אמאי אסור שמן למשנה ראשונה
בעכ"ל דגבי דבש פוגם בעין וגבי שמן הוא
רק משוס אב"י כמו"ש החוס' בחולין דף ח' ב'
הרי דזה עדיף טפי ול"ע על שלא הביא גס
דברי החוס' בפסחים דף ל' ד"ה אמר רב
שהקשו שס למאי דמספקא לן בעבו"ז דף ס"ח
אי קסבר רב נו"ט לפגם מותר וקשה מומאי
דאמר רב קדירות צפסח ישברו ותיירו בתי'
הב' דהסס שרי לפי שהוא פוגם טעמו כמו
שהוא בעין אבל הכא אין נפגם רק מפני
ששהה בדופני הכלי עכ"ל הרי להדיא כמ"ש
אמנם אדחתן לזה שוב דברי החוס' חולין הנ"ל
חמוהים וסותרים א"ע לדבריהם בפסחים הנ"ל
גם הכא ל"ל לאוקמא אליבא דרב ביודעין בו
שהוא ב"י דאל"כ סחס כלים אב"י וגבי עכברא
בשכרא מספקא ליה לרב אי ס"ל נו"ט לפגם מותר
ולדבריהם בפסחים לא קשה כלל דהכא שהוא
פוגם

הכא דבדלתי נראה דמותר לדעתו ז"ל ול"ע
ואכמ"ל :
שפתי ד"ה **הדיין** השלישי אס בתבלין לפגם
ובתבשיל לשבח כו' ולכתחילה
אסור ליתן לתבשיל אף שיש ס' . נ"כ מבואר
מודבריו כאן דחולק על הגאון רעק"א שכ'
בחידושויו כאן ובס"ס ז"ח דאס הי' לפגם מותר
להוסיף עד ס' אף לכתחילה וליתן אח"כ מלח
ותבלין כדי שישיבית ואין בזה משוס מבטל
איסור לכתחילה כיון דהשחא שהוא פגום נחבטל
האיסור ברוב דמי ללקמן סי' ק"ט ביבש ביבש
דמותר להרבות עד ס' ע"ש בדבריו ומדבריו
אלו נ"ל לפשוט הספק שנסתפקתי בסו' ז"כ
באס נחערב איסור שכו"ט לפגם בתבשיל ונפל
אח"כ מנונו לתבשיל אחר דאפשר דאין משערין
רק לפי שיעור המדומע כמו דקי"ל בעלמא
בהיתר אין משערין רק לפי שיעור המדומע כיון
דלא אמרינן ב"י חעכ"י וה"נ כן הוא כיון
דבתבשיל ראשון הוא נו"ט לפגם ומותר ולא
עוד אלא דכאן עדיפא מהתס דהרי חלב במיס
אסור ליתן לכתחילה כדי שיחנו אח"כ בבשר
ואילו הכא גבי נותן טעם לפגם מותר לכתחילה
להוסיף לדבריו ואפשר דגם לכתחילה מותר
ליתן בדבר השוגס [ובאמנת ז"ע גס על דין
המבו' בס"ס ז"ט בחלב במיס ונחנו אח"כ
לקדירה של בשר דכפי הנראה לא לבטי ס'
במיס גס נגד החלב דאס נבוא לחשוב כפי
שיעור המדומע במיס מה זה נחשב טפה אחת
חלב בחוך הרבה מיס ויהי' מותר אח"כ כשנפל
לקדירה של בשר ע"פ ערך התחלקות החלב
לפי שיעור המדומע] ואפי' לדעת הפרמ"ג
דאסור כאן לערב בס' ולהשביחו ומחלק בין
כאן לפי' ק"ט ביבש ביבש אבל עכ"פ נראה
דביעבד אס נפל מתבשיל זה הפוגם לתבשיל
אחר שמשביחו דא"ל לשער רק כפי שיעור
המדומע וכ"מ מהש"ך שפתי לעיל סי' ז"ה
סק"כ שכ' לפרש דברי חוס' חולין האיך הי'
מגעילין כלי מדין וכחב דהי' מגעילין ב"פ דבפעס
הב' חזר ונבלע לפי ערך ע"ש א"כ חזינן התס
דאסור לבטל לכתחילה ולשי' הראב"ד הוא אסור

פוגם בעין עדיף טפי משא"כ כאן שהוא רק ע"י אב"י כמב' בדבריהם בפסחים וגם דבריהם בעלמם שם בחולין תמוהים דלפמ"ש אח"כ בטעם המשנה ראשונה לחלק בין דבש שפוגם בעין ובין שמן שהפגם הוא ע"י אב"י א"כ מאי הקשו מקודם על רב דגבי עכצרא ס"ל נו"ט לפגם מותר והכא אמר קולף הא סהם כלים אב"י והולרכו לאוקמני כשיודעין בו שהוא ב"י הא מעיקרא לא קשה כלל דיש לחלק שפיר בזה בין בעין וכמו שכתבו בפסחים שם אליבא דרב ול"ע ובמק"א הארכתי בזה ועכ"פ קושיית הפרמ"ג מחורץ שפיר דמה שהוא פוגם בעין קיל טפי וכיון דגם מה שהוא נפגם ע"י אב"י מותר ג"כ במקום הפסד אפי' הפסד קלח כמ"ש הש"ך ס"ס לכך סהם בס"ס קל"ד גבי תבלין דהוא פוגם בעין דמותר לגמרי וא"ש ונכון לדינא ועי' שם בדגול מרצבה סוף סי' מ"ש בזה :

שם סקי"א **משא"כ** כשקיבל טעם פגום שא"ר לאדם כלל אף

דהכי אסרינהו רחמנא מ"מ לא גזרי על הכלי כה"ג. נ"ב דבריו תמוהים דמשמע שהכלי קיל יותר ולא רלו לגזור כה"ג על הכלי שקיבלה טעם מדבש שמעורב בו רגלי הדבורים הא אף במאכל לא נאסר רק אם נחערב גוף הדברי' משא"כ אם הסיר הדברי' או כנמחה גופה בחוך החבשיל בטל מטעם דאזל לי' חשיבות הדברי' וא"כ הרי בכלי לא נכנסה גוף הדברי' מעולם רק טעם פליטתה והוא פגום ממה יאסור ול"ע וי"ל :

שם בקי"ד **השיטה** הג' כו' י"ל דאין דרך לערב רק בדבש

שמחזיר הנופל לחוכו דבש עי' בר"ן. נ"ב לכאורה קשה לפמ"ש הרא"ש פ' כילד מברכין סי' ל"ה בשם הרבנו יונה דאם נפל חתיכת איסור לחוך הדבש כיון דדרך הדבש להחזיר הנופל לחוכו דבש גם האיסור חוזר להיות מותר אע"פ שנו"ט לשבח בחבשיל דבחר השתא חזלינן ועי' במעדני יו"ט שהסכים עמו והרא"ש ז"ל כתב שצריך לזה ראי' ולכאורה מכאן ראי' להיפוך דלהר' יונה אין שום חשש כלל אף אם מערב בו בשר ומדברי הר"ן ז"ל שהביא הפרמ"ג כאן נראה

שרולה להעמים זה הפי' בגמ' ואחרים אומרים אי משום אערובי שדרך הדבש להחזיר כל הנופל לחוכו דבש ליכא למיחוש להכי לפי שכל המהערב בו עד שלא נימות מוסרח ומותר כדאמרינן גבי אפרוח ע"ש בר"ן שמביא הא דתמורה ל"א ב' כ"כ דלא מסרח לא גביל וכי קא גביל עפרא בעלמא הוא ע"ש ואפשר שגם הרבנו יונה פי' כן וזהו גופא הוא כונת המירוח בגמ' מסרי סרי אמנס נראה יותר דרבינו יונה לא ס"ל כן רק אי אפילו מושבח נמי מותר משום דאזלינן בחר השתא וא"כ ל"ע ובה תראה שדברי אדונינו בעל מג"א סי' רט"ז סק"ג תמוהים כמה שהביא מדברי הגמ' גבי אפרוח וקשה דגבי דבש מאי איכא למימר והנך רואה שהר"ן ז"ל מדמה דבש לאפרוח דגם גבי דבש נמי מוסרח ע"ש בר"ן עב"ז ול"ע על שלא הביא דברי הר"ן כלל ואין הפנאי כעת מספיק לעמוד בדברי רבותינו האחרונים מפרשי מג"א אם עמדו בזה :

ד"ה **וְזָלַג** הג"ה ש"ד כו' דשמא משקה הוי נטל ולא בדבש עלמו. נ"ב לכאורה

קשה לפי שיטתו דבדבש עלמו נו"ט לשבח והמשנה מיירי רק במשקה הנעשה מדבש א"כ הוי יכול לחשוב במשנה דבש בין הנך דאיסורי אכילה דחשיב ואמאי מחשבו בין היחרי אכילה ומיירי במשקה מדבש לשי' מהרי"ל ורמ"א ז"ל לחשוב וליחתי דבש גופא בין האסורים באכילה ומזה הוי ראי' גדולה דאף בדבש עלמו מותר כל שאינו רק משום חשש בעלמא של פליטה כלים והך עובדא דהמרדכי שהי' בשר ממש בעין בדבש לכך אסר [כפי גירסת הש"ך עי"ל ד"ה אמנס] להנהו גדולים. ודע דלשיטת הנך גדולים דס"ל דהמשנה מיירי במשקה מדבש והוי פוגם הוי מחורץ מה שהקשו תוס' דף ל"ו על הא דאמר גבי דבש למאי ניחוש אי משום גיעול נו"ט לפגם הוא הא שמואל ס"ל דתנא דמתני' אוסר נוטל ובאמת נוכל לתרץ דשם הוי שני נו"ט לפגם דגוף הדבר הוא פוגם במשקה וגם הוה לאחר מעל"ע ובשני נו"ט לפגם כ' הפליתי דמותר לכתחילה משא"כ גבי שמן ס"ל למשנה

למשנה ראשונה שפיר דאסור ועי"ל בסמוך תנולא
עוד ישוב על קושיא זו ודו"ק :

ד"ה **ובדברי** קדשו של רמ"א כתיב כו'
ומהני דאסור שמן קודם שליקה
נו"ט לשבח ור"י הגשיא מחיר אף קודם שליקה.
נ"ב לא זכיתי להבין דבריו הקדושים דא"כ
האיך מיירי הא דלקמן דף ל"ח ב' משחא שליקה
דארמאי ר' ששת הסר א"ר ספרא למאי נמוש
לה כו' הא כיון דאף למשנה ראשונה הי' אסור
רק קודם שליקה דנו"ט לשבח ור"י נשיאה החיר
אף קודם שליקה האיך הי' ס"ד דר' ששת
למיסר גם אחר שליקה ור' ספרא אמאי לא
השיב לו ממחני דר"י נשיאה החיר אף קודם
שליקה מכ"ש לאחר שליקה לשי' הרמ"א בתשו'
דמוחר לכ"ע ואין אחי תשו' הרמ"א לטיין בו
ול"ע וכעת זיכני הש"י וקניתי ס' תשו' הרמ"א
וראיתי שדיבר מזה ול"ע :

ד"ה **אכתוב** קלת כו' ולפי"ז אותן כ"ח
חשובים שקורין פארזילאן
וכדומה יש ללדד ולי ההדיוט נראה אף בהפ"מ
יש לאסור. נ"ב דבריו תמוהים שבסי' ל"ג הביא
ג"כ ס' הדבר שמואל בכ"ח פארזילאנש באב"י
להחיר בהפ"מ ומסיק דבאס בלע איסור דרבנן
יש ללדד בהפ"מ דמפינכא אין ראי' כ"כ דדס
שבישלו הוה עיקרו דאורייתא ומדוע הכא מסיק
לאסור אף באיסור דרבנן באב"י ומיהו עיין
מ"ש באריכות בזה סי' ל"ג מפתיחה לאו"ח
באו"ה ושם נחבאר :

שפתי ס"ק חי **וב"ב** בלילה בין בשר לחלב אמאי
אינו מוכרח הא הוי ס"ס
ועוד הו"ל לחלק כו'. נ"ב לפמ"ש הגאון רעק"א
לחלק בין עברה לילה והוחמו אח"כ מים כיון
דאין על המים רק ס' דרבנן דנ"נ הוא רק
מדרבנן וס' שמא לינת לילה פוגם הגם שהמים
אסור לשחות אינו אלא דרבנן משא"כ בעבר
לילה בין בשר לחלב דהחלב יש לו דין חכ"כ
מדאורייתא וס' שמא לילה פוגם הוה ס'
דאורייתא שוב אפי' הוחמו מים אח"כ כיון דלא
שהה לילה בין החלב ובין המים ובעת החלב
כבר החזקו אותו לחומר מ"ס דאורייתא ולא

מהני מה שעברה לילה קודם ביטול החלב כיון
דכבר החמרנו עליו דלא מהני הלינת לילה ולכך
חשבינן מעת חימום המים כיון דלא נחחדש
אח"כ שום היחר ולפ"ז מחורץ ק' פרמ"ג ועי"ל
קושיא ב'אופן אחר ואכמ"ל :

משבצות ס"ס ד"ה **נסתפקתי** כו' ויראה
להחמיר. נ"ב

עי' בס"ס ל"ג וזריש סי' ל"ד ובסי' ל"ה דמלרף
לסניף דעת ר"ת דלינת לילה פוגם וכ"כ רעק"א
בשם המכ"י דמלרפין תמיד דעת ר"ת לכ"י
ע"ש :

סי' ק"ד משבצות סק"ג **עמ"ז** דספק א' אסור
דכבוש דאורייתא.

נ"ב בתשו' ת"ס סי' ל"ד הקשה אמאי לא
יהבינן לעכבר חזקת חיים וגמלא שלא שהה
לאחר מיתתו שיעור יום שלם ומה שרלה שם
לחרץ דאף אם הי' מחיים שייך נמי פליטה זה
נסחר מדברי הפרמ"ג או"ח ס"ס תנו"ז שכ'
להדיא דאין שייך פליטה בב"ח ועיין בגמ' גבי
כילכית באילפס ול"ע :

שם סק"ה **ויראה** דאין כאן אלא צ' דיניס
כו'. נ"ב ל"ע דהרי הגאון

רעק"א בחי' הביא בשם הת"ח דיש חילוק בין
שומן לשאר משקין דבשומן צאין הפ"מ אסור
דדמי לשכר וחלל ובהפ"מ דוקא מותר משא"כ
בשאר משקין פסקין להקל כך מבואר דעת
הרמ"א בת"ח עכ"ל ואם כן מדוע כ' רבינו
הפרמ"ג דכל המשקין דיגס שוה לשומן דבעינן
דוקא הפ"מ אם לא שנאמר דט"ס הוא בחי'
רעק"א מה שהביא בשם הת"ח ול"ל המכ"י כמו
שהביא גם הפרמ"ג בשם המכ"י לחלק בין שומן
דבעינן הפס"מ ובין שאר משקין דבהפסד קלת
שרי ול"ע כי אין ס' ת"ח ה"י כעת :

שם סק"ו **וא"י** על מה סמכו העולם להחיר
אף בחלל ושיכרא. נ"ב

ביותר מזה תמה הגאון רעק"א על הט"ז דלפ"מ
שפסק בס"ק ב' להחמיר בשאר משקין הוץ מין
ושמן ודבש ומשמע שם דאוסר אף בהפ"מ וא"כ
כיון דלפינן מיני' זבובין ויתושי' הי' לנו לאסור
אף בשאר משקין כמו גבי עכבר ואולם מפני
שהפרמ"ג

שהפרמ"ג הביא אח"כ דעת המרדכי ורוקח
 דזבוב קיל דאף בשיכרא אין נו"ט לא רלה
 להחמיר כ"כ לאסור אף בשאר משקין כדמשמע
 מדבריו שסיים בעל נפש יוהר בשכר וחומץ
 ואפשר ליתן טעם קלח לפ"מ שמורה פשטות
 לשון רש"י המובא בט"ז כאן סק"א ובש"ך
 דהחומר שיש בשרץ כיון דשיעורו בכעדשה לא
 בעיל דהוה כמו ברי' ועיין בש"ך בשם או"ה
 וא"כ בזבובין וישושין דאין בהם בכעדשה לא
 הוי ברי' :

ד"ה **כתב** הלח"מ וא"ת ליבטי ס"א וי"ל דבס'
 חבטיא דלא חפשיטא לא עשו
 היכר . כ"ב מ"מ קשה לכאורה לדעת המחבר
 דעכברא דדברא פשיטא לי' דמשביח ואין בו
 ס' כלל לבטי ס"א כדון ברי' דבטינן ס"א ועי'
 ש"ך :

שפתיסק"א **רב** סבר נו"ט לפגם אסור . כ"ב
 לעיל בשער התערובות הבאנו

קושיא לשי' התוס' בעבו"ז דף ס"ו דכל היכי
 דמשהו אסור גם נו"ט לפגם אסור וכן קי"ל
 גבי חמץ בפסח א"כ מנ"ל לרבי מאיר ללמוד
 דנו"ט לפגם אסור מגיעול דס"ל דאף באב"י
 אסור כמבו' בסוף מס' עבו"ז דלמא שאני התם
 דהתורה חששה שמא ירלה להשתמש בה דבר
 האסור במשהו כגון לרב דס"ל מב"מ במשהו
 ואסור גם באב"י משא"כ בעלמא לעולם אימא
 לך דנו"ט לפגם מותר כיון דלשיטת רב ליכא
 שום ילפותא ע"ז מגיעול מיהו נוכל לומר דאס'
 איחא דבעלמא נו"ט לפגם מותר והכא אסור
 אף באב"י דלמא ירלה להשתמש בו אח"כ במינו
 דהוא במשהו וגם נו"ט לפגם אסור בו ז"א
 דהרי ממילא שוב לא יהי' מינו כלל כיון דזה
 הוי לפגם לאחר מעל"ע כדס"ל לר"מ וכן לרב
 והתבטול שכעת הוא לשבח והוה אינו מינו עם
 מה שביטל קודם מעל"ע ושוב לשטרי אלא ודאי
 דנו"ט לפגם אסור כן נראה מסברא אמנם זאת
 קשה לר"מ וכן לר"ע דליף טכ"ע מגיעול וס"ל
 לא אסרה תורה אלא קדירה בת יומא כמבואר
 בפסחים (מ"ד) הא הרשב"א בתשו' הובא
 בפתיחה הקשה דגם אס' נאמר דהתורה אסרה

במדין גם כלים אב"י לא תליף מכאן דנו"ט
 לפגם אסור דלמא אסרה התורה שמא יבטל בו
 אח"כ דבר חריף ומי' דאיכא ס"ס ספק שמא
 לא יבטל דבר חריף ואת"ל יבטל ד"ח שמא יבטל
 דבר הפוגם אף בחריף והוה ס"ס להיתר
 ומדאסרה התורה ש"מ דבעלמא נו"ט לפגם
 אסור עי' במה שהובא תשו' רשב"א זו באחרונים
 [ומ"ש המ"א בס' תמ"ז ס"ק כ"ג דהרשב"א
 כתב ס"ס שמא לאחר מעל"ע ושמא בדבר
 המותר כתבהי בחי' לתמוה דהא אס' גם בדבר
 המותר לימא חנ"כ מבלוע שמכבה וא"ל דהי'
 אחר מעל"ע א"כ שוב הוה ההיתר מטעם נו"ט
 לאחר מעל"ע ול"ע] וקשה הא שיטת הרשב"א
 הובא לקמן סי' ק"י תשובתו סי' ת"א דס"ס הוה
 כמו רוב ולפי"ז לר"מ ור"ע דחיישי למעוטא גם
 ס"ס לא מהגי וא"כ שוב ליכא ראי' דנו"ט
 לפגם אסור שמא משום דבר חריף וכן לר"ע
 למה הולרך לומר דמייירי בקדירה ב"י הא גם
 באב"י אסור משום דבר חריף וכקושיא הרשב"א
 ומי' הרשב"א משום ס"ס הא לא סבירי להו
 כלל וי"ל ומיהו עיין במס' נדה ר"פ האשה שם
 ס"ל לר"מ לטהר משום ס"ס ספק מן האיש
 ואת"ל מאשה שמא מהלדדין ראינו דאף לר"מ
 מהני שפיר ס"ס ול"ע על הרשב"א בתשו' סי'
 ת"א גם עיקר תי' הרשב"א זה ל"ע דהתורה
 ידעה שישתמשו חריף לכן אסרה ול"ע :

שם ד"ה **ור"ע** דהפר"ח כתב כי ודאי למ"ד דלא
 נ"כ בשאר איסורים שרי . כ"ב
 אמנם בתשו' חת"ס סי' פ' כתב דאפי' למ"ד לא
 אמרינן חנ"כ בשאר איסורין מ"מ הכא נאסר
 כיון שהריק בנחת כל טיפה וטיפה שנגע
 בהעכבר נאסרה כדי קליפה א"כ נמלא דכל
 שיעור הורקה והקילוח נוגע אל האיסור ונעשה
 מהכל קליפת האיסור ושוב אינם חוזרים להיתרם
 ע"ש שחילק בין הכא בעכבר ובין ההוא דסי'
 ל"א דחלב רוחא שנפל על בשר לזון דלכאורה
 הוי כמו עכבר אלא דשם מייירי שנפל בבת אחת
 שפיכה מרובה על הבשר ועלה על כל גדותיו
 וכביב הבשר נמלא תחתית החלב נגע בבשר
 ואידך לא נגע כלל אלא שנתערב אח"כ וא"א
 לקלפס

לקלפס זה הדין דסי' ז"א שנחלק בו הריב"א
ובאמה אין חילוק בין כאן לעכבר ובין התם
בבשר רק אס הוריק בנחת שכל טפה נגע
בהאיסור אוסר ואס הוריק בב"א זה הדין דהתם
ועוד יש לחלק בין הכא לשם ואכמ"ל :

שם סק"ז **ולפי"ז** יש לעיין אס טלטל הכלי
עם השומן מומל"מ ונמלא

ענה עכבר י"ל דלא מחזיקין איסורא. ג"כ וכן
יש לספק אף אס עמדה במקום א' ממש רק
שנשחנו הרשויות שמתחלה הי' של ראובן המוכר
ואח"כ קנה נומנו שמעון הלוקח ונמלא הריעוהא
דעכבר ברשות הלוקח אפשר דלא מחזיקין איסור
למפרע כל מועל"ע משום דמקודם הי' ברשות
אחר ודמי למומין דלא מחזיקין ריעוהא מרשות
לרשות ועוד יש כמה ספיקות כגון בגוונא דלייר
הפמ"ג ז"ל דטלטל הכלי עם השומן ממל"מ
וממקום הב' למקום השלישי ובמקום הג' היתה
מוכסה דודאי במקום אחר נפל אס נאמר דנפל
במקום הב' או נימא דנפל במקום הראשון כיון
דאין לומר דכאן נפל ולפי שיעקרון של דברים
הס' בסו' ק"ה וביותר במ"א הל' פסח סי'
הס"ז בדברי רבינו שם ובדברי המקו"ח שם
סק"ק י"א פלפלהי שם ויה' הכל במקומו :

סי' ק"ה טשבצוה סק"א ד"ה **ורבוי"ז** הוא רק
מפליט

ומבליע לא מבשל מונס ונ"מ דס היולא ע"י
כבישה הוה דאורייתא. ג"כ ז"ע מדברי או"ה
כלל ו' דין ד' הביאו החוה בסו' ע' סק"ד שכ'
להדיא בדם היולא ע"י כבוש אינו אסור אלא
מדרבנן מטעם דאינו ראוי להקרבה ודס אינו
אסור רק בראוי להקרבה ומטעם זה פסק החו"ד
שם וכאן דס' כבוש בדם ג"כ להקל ול"ע ועי'
במ"ש בדבריו כאן בשפתי ד"ה תשובה בקלרה
והנה לכאורה לפמ"ש הט"ז כאן סק"ג להקשות
על הדין דס' כבוש אמ"י יאסור גם בדאורייתא
נימא אוקמא אחזקה כשרות כנוו נבי מקוה
עמ"ש בזה לקמן שם והנה"כ דחה מטעם
איתחוק איסורא עי"ג ובדברי רבינו סק"ג ולפי"ז
נוכל לומר דכאן גבי איסור דס' כיון דעומד
במזקה היתר מדאורייתא דדס האברים שלא

פירש מותר וגם כל עיקר הס' הוא אס מותר
אח"כ לבשל דאל"כ אין ראוי לאכילה וכיון
דבודאי גם לבשל יהי' מדאורייתא מותר דדס
שבישלו אינו אלא מדרבנן וא"כ עיקר הס' הוא
רק בדרבנן לכאורה הי' לן להקל בם' כבוש
כיון דלדעת הט"ז בכל ס' כבוש אזלינן להקל
וגם סברת הנה"כ לא שייך כ"כ כאן כנ"ל
אמנם חלילה לי להכריע בינו ובין החו"ד ועמ"ש
לקמן :

שם ד"ה **הנה** מ"ש כו' וז"א דהא סייס נט"ל
כו' ובא"מ כתב שמלא כת"י

של הט"ז כתב דאין כבוש מבליע בבלי אלא
כ"ק. ג"כ ח"ל גם אנו בדור הזה זכינו שנדפס
תיקף בסיוס היור"ד מגוף כת"י של הט"ז וכתב
להדיא דנחבשל מותרת מטעם שזכרתי השם
הרשב"א דבזונן לא בלע אלא מועט ואין איסור
רק כד"ק ומש"ה מותר בדיעבד ואפי' לפ"מ
שהעליתי בסי' ז"א דבמקום שלריך קליפה
להלריך ס' נגד הקליפה שאני הכא שהקליפה
אינו אלא חומרא בעלמא כו' ע"ש הרי בפירוש
דמיירי בנחבשל חוץ מועל"ע ואפי"ה החיר מטעם
דאינו נאסר מתחילה רק כד"ק ולא כדבריו כאן
שפי' דמיירי דוקא שנחבשל אחר מועל"ע והי'
סד"א דע"י כבוש גרע ומבליע היותר ולא הופג
העעס אף אחר מעט לעה וזה ז"ע דאין שום
סברא דכבוש יהי' גרע ביותר מבישול ומ"ש
לראי' שהרי או"ה אוסר בעשרה אח"כ הרי ע"ז
אנו דנין וטעם האוסרין הוא משום דהפגימה
והבליעה באין כא' והמתירין ס"ל דא"א ללמס
כ"כ שתיקף בזה הרגע שלקח האיסור יתן המיס
בתוכו ועכ"פ ראינו להדיא דט"ז מתיר אפי'
בנחבשל חוץ מועל"ע אמנם קושיא רבינו הפמ"ג
מסי' ז"ג קושיא אלימחא הוא לכאורה דשם
פסק הט"ז גופא בכ"ח ישן אס נכבש בתוכו
מועל"ע ובחוק מועל"ע להורקה בישלו בשר אסור
ואמאי כתב כאן דאינו נאסר רק כד"ק ולכאורה
י"ל דשם מיירי בכ"ח ואף בישינים בלעו עכ"פ
טפי מעץ ומתכות ולעולם בעץ ומתכות י"ל
דאינו נאסר רק כ"ק ולכך מותר לגמרי כמ"ש
בשמו שמגיה בעלמו כן ומה שכ' כאן הט"ז
להשי'

להשיג על או"ה צמה דמחלק בין כלי עץ וחרס למתכות וכתב הוא ע"ז דאינו מכיר חילוק זה ע"ש ומשמע דכל הכלים שוים לדידיה י"ל דכונתו הוא להשיג צמה שמחלק האו"ה בין מתכות לעץ ואבן כמו שסיים בהשגתו דאדרבה מלינו בסי' קכ"א בטור דאין חילוק בין מתכות לעץ ואבן הרי דע"ז עיקר דקדוקו צמה שכלל כלי עץ לחרס דחמור יותר משל מתכות אלא העיקר צמה דבכל הכלים אין לאסור אותם בדיעבד היינו עץ ומתכות אבל לעולם בכלי חרס אסור וילמוד סתום מן המפורש בדבריו בסי' ל"ג כנ"ל כה"ק:

שם ד"ה **עוד** למדתי בסי"ד אלא דכאן במעיקרא כבש והשתא ביסול וגם זה ל"ע. נ"ב נראה דכונתו להקשות על הרמ"א מדוע סתם הרמ"א וכתב דם' כבש בצי"ח מותר הו"ל לבאר דעכ"פ אסור לו לבשלו אח"כ דיהי' אח"כ ס' דאורייתא ע"י ביסול וכ"כ הגאון החו"ד כאן ונ"ל לתרץ ע"ד פלפול דהנה לפמ"ש אח"כ בשם הגאון בם' שב שמעתא שם' ג' דכתב ליישב קושית הט"ז כאן בם' כבש דאמאי לא נימא חוקי אחזקה כשרות וכתב הוא כלל חדש דל"ש בם' אס נכנס בליעת איסור להיתר לאוקמי אחזקה כשרות כיון דמדינא אין חנ"כ אלא בצי"ח א"כ בשאר איסורין אין גוף ההיתר נהפוך להיות איסור אף אם נבלע בו איסור וא"כ לא שייך לומר חוקי אחזקה היתר דהא אף אם נבלע בו איסור עדיין ההיתר היתר הוא ול"ד לם' עומאה או ס' קידושין דמוקמינן אחזקה קמייתא ע"ש שיסודו מדברי התוס' יבמות דף פ"ב גבי שני קופות ויבואר אח"ז היטב בסמוך לתרץ קושית רבינו הפרמ"ג שם וע"ש בם' הנ"ל דבריו כי נעמו וצוה הסברא י"ל ולתתן קושית תוס' על רש"י פסחים דף ע' בהא דתשע לבורין דמפרש רש"י לענין בדיקה והקשו התוס' עליו דהא בע"כ מיירי בבית בדוק דאי לא בדיק תיפוק לי' דלריך לבדוק וא"כ נימא אחזקה בדוק ולפמ"ש בם' הנ"ל א"ש דלענין בדיקה ל"ש לאוקמי אחזקה כיון דאין הבית עלמו נאסר רק דלריך להוליא החמץ מן הבית

ל"ש צוה חזקה רק דיש עוד חזקה דאוקי אחזקה דלא נתחדש שום ענין כפילה והוי כמו חזקה הגוף דלא נולדו בו מומין וצוה אמרינן כיון דסוף סוף הביא עכבר להבית רק שלא ידעינן אם חמץ אם מלה ל"ש שום חזקה וא"ש שיטת רש"י ונחזור לענינו דלכאורה קשה על הרמ"א דל"ל הטעם דם' כבש בצי"ח מותר מפני שהוא ס' דרצנן תיפוק לי' אף אם הי' ס' תורה מותר מטעם חזקה היתר כיון דבצי"ח אמרינן מה"ת חענ"כ וההיתר גופא נהפוך להיות איסור ושייך בו שפיר חזקה היתר לסברת השב שמעתא דהוא סברת התוס' וכמה ראשונים וכ"כ בם' הבהיר חידושי הרמ"א לחולין סברא זו רק דנוכל לומר לפמ"ש הש"ך סי' פ"ז והשפתי שם ס"ק ל' דבצי"ח דרצנן לא נעשה ההיתר גופא חתיכת איסור א"כ שוב לא שייך לאוקמי אחזקה כנ"ל והולרך הרמ"א להקל מטעם ס' דרצנן לפי"ז ממ"כ אם יבשלו אח"כ דהו"ל ס' בדאורייתא א"כ שוב הו"ל חזקה כשרות דהחתיכה גופא נהפכה לאיסור כנ"ל ודוק ועי' בם' טוב טעם שכ' ג"כ להקל לענין לבשלו אח"כ וח"ו לא לפסוק הלכה באתי רק לפלפול בעלמא אחר שגם רבינו הניח ד"ז בל"ע ועימ"ש אח"ז לפלפל צוה עוד :

שם סק"ג ד"ה **דע** מ"ש הט"ז כו' ומ"מ בה"ה דקי"א דספק או נפל החיבור לאיסור או להיתר אמאי לא נימא חוקי אחזקה. נ"ב כבר כתבתי באת הקודם דבריו השב שמעתא ג' כ"ז דמתרץ קושיא זו דכיון דבשאר איסורין אין אומרים בו מדאורייתא חענ"כ וההיתר נשאר בהיתרו רק דפתח בו איסור ל"ש לאוקמי כלל אחזקה היתר ואינו דומה לם' עומאה דמוקמינן אחזקה טהרה משום דשם אנו באין להוליא גוף הדבר מחזקה טהרה אשר הי' עד הנה דהרי אמה רלית לעמאותו אף אם יפרוש ממנו דבר המטמא אותו ע"י שאמרת שנגע בו מכבר וא"כ לעולם הוא בטומאתו אף אם פירש אח"כ הטומאה ממנו וצוה שפיר מוקמינן אחזקה טהרה משא"כ בשאר איסורין כיון דאין גוף הדבר נאסר רק דפתח בו איסור ל"ש

ל"ש כלל לאוקמי אחזקה ולא עוד דכראה דאפי' ב"ח דאמרינן ב' חנ"נ מדאורייתא נראה דלא שייך לאוקמי אחזקה כשמות דאע"פ דאמרינן זו חנ"נ מה"ת ולריך ס' נגד כל החתיכה מ"מ אם יבוא אליהו ויאמר דנסחט לגמרי כל האיסור ממנה אף החתיכה עלמה חוזרת להיות היתר כמו שהאריך בזה הש"ך לקמן ס"ק י"ז א"כ לא נקרא גוף החתיכה איסור וכ"מ סברא הג"ל בתוס' יבמות דף פ"ב אמנס הגאון ב"מ הג"ל הקשה קושיא חמורה ע"ז מהוגיא דעירובין דף ל"ז גבי ספק עירוב כשר כגון עירב בחולין ספק מצטוד יוס נדמעו עס חרומה ולא הוי עירוב ס' משחשיכה נדמעו ובעת קנית עירוב ביה"ש עוד לא נדמעו כשר משום דהוקמי אחזקתו הרי דאף לענין חערובות אוקמי נמי אחזקה והוא סימא גדולה אמנס נ"ל לומר בזה דבר נכון ומלאחי אח"כ באחרונים והוא דל"ש לאוקמי אחזקה חלא שלא נטהר רק דבר זה בעלמנו שהי' עימד בחזקת טהרה כגון אם יש לך ספק אם נגע שרץ בטהרות הוקמינן הטהרות בחזקתן כיון דבודאי כעת השרץ אינו בשם ואין אנו מטהרין גוף הטומאה רק הטהרות והם היו להם חזקת טהרה לכך מועיל שפיר מושא"כ גבי ב' קופות דאחא אומר ע"י חזקת היתר לא נפל מהאיסור לכאן בזה לא מהני כלל החזקה דהרי אנו חוששים שמא נחערב האיסור בהיק היתר וישנו שם עדיין ואם תהיר אותו ממילא יחלל גם האיסור שיש לו חזקת איסור עד הנה וא"כ לא שייך חזקת היתר כלל היכא דאנו חוששין שמא נחערב האיסור בהיתר והוליא עי"ז האיסור מחזקהו לכך לא מהני חזקה משא"כ שם גבי שרץ בודאי אין כעת שם וא"ש ובה מותרין קושיא ש"ש מעירוב דהרי בודאי מיירי שם שיש בחולין שיעור עירוב בעת שהניחין וא"כ אין אנו באין להחיר האיסור כלל דהרי כעת כלילא הא ראינו שנדמעו ואם כן איסור לאוכלס ואין לנו שום נפ"מ בזה חלא לענין החולין גופס אימת נדמעו אכל אין אנו רואים להחיר האיסור כלל לכך שייך שפיר הוקי אחזקה דלענין עירוב אין אנו לריכין ללרף

האיסור כלל כיון דבלעדו יש שם שיעור עירוב ובאכילה איסור בלא"ה ואין נפ"מ רק על הדימוע אימת הי' לכך מוקמינן שפיר אחזקה והארכתי בזה בכללי חזקה שכתבתי בילדותי לתרץ עפ"ז כמה קושיות ואכ"מ ודו"ק :

שפתי ד"ה **תשובה** אשיב בקלרה כו' וכ"מ מאו"ה כלל למד דין א'

בשר בחוך דם כבוש איסור מן התורה. נ"ב ל"ע דהחיה בסי' ע' ביאורים סק"ד וכאן הביא בשם או"ה כלל ו' דין ק' בדם היולא ע"י כבוש הוא מדרבנן מטעם דאינו ראוי להקרבה ודם אינו איסור רק בראוי להקרבה ולכך מקיל באמת בם' כבוש ועמ"ש בזה בט"ז ומ"ש אח"ז ראוי מצבורות דף ו' דפריך וחלב מנ"ל דשרי פי' דלמא איסור משום יולא מן החי ומשני מדאכר רחמנא ב"ח מכלל דחלב בעלמא שרי ע"ש בגמ' וקשה אמאי לא קאמר דחלב איסור משום דדם נעבר ונעשה חלב כמו דאמר מקמי הכי ולזה לא הוה משני משום דאמר רחמנא ב"ח מכלל דחלב בעלמנו שרי הא ב"ח לא אסרה תורה רק דרך ביטול ואז לא שייך איסור דם דדם שביטלו אינו עובר עליו אכל בחלב חי אה"נ דאיסור וע"ז תירץ דמ"מ יוקשה הא עכ"פ אמאי בכבוש ב"ח מותר מה"ה לאיסור החלב משום דם עכ"פ דלם היולא ע"י כבישה הוה נדאורייתא לדידי' והוכיח מזה שיטהו זו כ"ה תוכן כונתו ובחי' הארכתי בזה הביטה דבכורות שם והוספתי להקשות קושיא חמורה על ההוס' סנהדרין סוף דף ד' בהא דקאמר הגמ' דאם נאמר דלא תבשל גדי בחלב אמר קרא לא תבשל דרך ביטול אסרה תורה ופירש"י ז"ל לאפוקי אם הוא בחלב הוה עיגון והתוס' הביאו בשם י"מ דאי ס"ד דמייכי בחלב הוא בלא"ה איסור משום חלב אף בלא דרך ביטול וקשה אמאי לא קאמר כמו בסוגי' דבכורות דאי מטעם איסור חלב הי' מותר בהנאה לכך הולך לאיסור משום ב"ח אף בהנאה כמו דמדחי שם הגמ' בסוגיא דבכורות לענין איסור דם ואמ"ה ועיין להגאון רעק"א בגליון הש"ס שם למס' סנהדרין שהקשה שם על דברי הוס' הג"ל קושיא

קושיא אחרת ול"ע שלא הקשה קושיא זו דוגמא מהסוגיא דשם דאחי קרא לאסור בז"ח אף בהנאה והארכתי בז"ח ואכמ"ל :

שפתי סק"ג ויש נפ"מ בהפס"מ וכחוש קלח . נ"ב לכאורה יש עוד נפ"מ פשוטה לענין הכלי האם מחמת הליך מלוח אינו אוסר יותר מכד"ק כמב' סי' ז"א ז"ח וכאן משא"כ בכבוס נאסר הכלי כולו כמ"ש הש"ך בסי' ס"ט ול"ח ס"ק י"ג אמנם בזה אין הכרע בדבריו שם בסי' ז"ח דמה שכתב אם כלי נאסר ע"י כבוסה אזי נאסר בכלו די"ל דווקא ע"י כבוסה מעל"ע אזי נאסר בכלו אבל לא בשיעור שירחיק דמאי אין אסור רק כד"ק או כדי נטילה וא"כ טוב ליכא נפ"ח לפי דעהו זה עי' בסי' ס"ט במשבלות ובשפתי ובסי' ז"א ודו"ק :

שם בק"ה והילכך בשבת אסור לערות שמה מנבשל . נ"ב גם נראה

דאם נאסר בשבת ע"י עירוי שלא נפסק הקילוח דהדין דלריך ליטול ממנו כדי קליפה מדאורייתא אסור בשבת משום דהנה מתקן משא"כ בעירוי שנפסק הקילוח דהקליפה אינו אלא מטעם חומרא מותר לקלוף בשבת כמ"ש רבינו המ"א ז"ל בסי' שכ"ג לענין חומרא דיבש ביבש דמב' בסי' ק"ט בהג"ה דלריך להשליך א' מהן הוא חומרא בעלמא לכך מותר גם בשבת ולא חשיב מתקן :

משבצות סק"ד ד"ה הגה הש"ך בנה"כ כו' עד ה"ה וכ"ש עירוי

דאוסר כולו באין הפס"מ וה"ה איסור בכלי היתר יאו להיפוך נאסר כולו דזב"ז תלוי . נ"ב לכאורה קשה הא ודאי דכבוס חמיר מוכ"ש דכבוס אסור לכל הפוסקים וא"כ איך יתכן דבכלי שני נאסר הכלי בכלו ובכבוס כ' הט"ז ר"ם דאינו נאסר הכלי רק כד"ק ועי' ג"כ לפנש"ל בשם הט"ז בכת"י דלא נאסר כלל הכלי רק כד"ק וא"כ יהי' כל"ש חמיר יותר ואפשר לומר או דכאן מיירי בכלי חרס כמו שמוסיק בשם הרש"ל דכ"ח דינו כאוכל לכך נאסר כולו וכן בכבוס פסק באמת דאוסר בכלו בכ"ח או אפשר דלעיל

מיירי בהפס"מ ובאמת מיקל כאן ג"כ בכלי שני בהפ"מ ול"ע :

שם סק"ו אלא שמ"ש שם הר"ס דת"ק מטער בחס לחוך חס דאין פעולת

התחתון ניכרת ל"ע אכתי ההבל עולה למעלה .

נ"ב קשה שלא העיר בזה מדברי תשו' הרא"ש ז"ל כלל ד' הובא בהגהות מהרל"ח ס"ס ז"ב

דכ' יש להסתפק אם הקדירה עליונה רוחתה אם מעכבת לקבל זיעה דשמה הרחיחה שבה

מעכבה מלקבל זיעה ולפי"ז הי' מתורץ קושית רבינו ז"ל דלכך צרישא מערה מוחס לתם טהור

ולא חיישינן דההבל עולה למעלה משום דרוחח אינו מקבל זיעה אמנם לדינא קשים דברי

הרא"ש ז"ל דהא לעיל בסי' ז"ג בש"ך ושפתי אמרינן להיפוך דאם הכיסוי רוחח אין לריך

שההא יד סולדת בזיעה ובכיסוי לונן לריך שמהא היד ס' בדיעה הרי דבכיסוי רוחח חמור

יותר כמו שהקשה מהרל"ח וי"ל שלא יהי' סותרים א"ע עם הדין דסי' ז"ג דהוא מופסקי

מהרא"י דווקא היכא שיש בקדירה עליונה משקין רוחחין שמפליטין זיעה בזה ס"ל להרא"ש

דאינו מוקבל זיעה מהתחתון וזה טעמו דת"ק משא"כ בכיסוי דאין בו משקין רק הזיעה הוא

מהתחתון לכך מקבלת יותר דהכיסוי רוחח וכן משמע קלח בז"ח או"ח סי' תנ"א ובפרמ"ג שם :

והוא"ל והיותי בזה ראיתי דבר סימא בהמות דעת כאן סק"ג שהביא קושיא בשם

זקינא הח"ל בסוגיא דפסחים דף כ"ד גלמא לי הטעם גבי ערלה דמותר המסקין משום דזיעה

בעלמא והוא סותר לכוגיא דחולין דף קכ"א דמסיק טעמא דר"י משום דגמר ערלה פרי

פרי מזכורים וביכורים מתרומה דכתיב תירוש וילנהר ע"ש מה שחירץ ואישתמוטתי דהוא קושית

חוב' שם בפסחים ולא עוד אלא שהוא בעלמו הביא באותו הדיבור שם סיוס דברי החוס' אלו

ולע"ג ומ"ש שם עוד החו"ד לענין כבוס בהיתר דלא אמרינן כגון אם עמד חלב בכלי כמה

ימים ואח"ז הוריקו ממנה החלב ובישלו בה בשר חוך מעל"ע מותר מטעם דלא אמרינן

כבוס בהיתר והביא כן בשם המג"א סי' הנ"ז ס"ק

ס"ק ע"ז בשם הד"מ דמוחר ובסי' תנ"א בשם המרדכי והוסיף להביא רא"י ממשנה ז' פרק ז' דשביעית ורד חדש שכבשו בשמן ישן ילקוט הורד כו' ועי' בחו"ט שהקשה הא טעם כעיקר ולפמ"ש ניחא דשם מיירי קודם זמן הביעור והוא היחרא בלע ולא אסור כבוש ע"ש בדבריו והנה גוף הסברה תמוה מאוד דכבוש הוא ענין החלוי בטבע ואיך שייך לחלק בין בהיתרא בלע דאז לא עשה פעולתו ובאיסורא אז מהני שפיר הכבישה וראיתי בחשו' טוב טעם סי' רכ"ה שהאר"ך להשיג על החו"ד בזה ודחה הרא"י של החו"ד משביעית עפ"מ שהעלה דהא דטעם כעיקר אסור יליף מגיעול מדין או מחטאת ונוזר דזה הכל באיסורי להיון אבל באיסורי עשה לא אמרינן בהו טעם כעיקר ולפי"ז ניחא דשם בשביעית הוא רק איסורי עשה ע"ש שהאר"ך אמנם ראיתי בס' באיהי"ט סי' תס"ז ס"ק ל"ד גבי מעשה דמשרת שהביא כלי עם מעד ונמלא בו חטה ואמרתי דאינה אוסרת בלוגן וקשה דשמא הי' כבוש מעל"ע ול"ל דהמעשה הי' ליל א' דפסח עכ"ל ולכאורה ל"ע מה בכך הא עכ"פ הי' נכבש מקודם הפסח ובדאי משמע דס"ל ג"כ דכיון דאז הי' עדיין היחר לא מיקרי כבוש וכסברת החו"ד ועי' בפרמ"ג שם ואין כעת ת"י לעיין בו ואכמ"ל בדברי המ"א הג"ל ובחי' להל"פ יבואר בעז"ה:

משבצות סק"ט עט"ז וכבר הינה כן בספרים. נ"ב תמוה לי על רבותינו האחרונים ז"ל במה שהניחו לרש"י כולה דמשמע הא אם הי' רק מקלחת ברוטב ומקלחת החתיכה הי' למעלה מרוטב אינו נאסר רק כדי נטילה כדין אם הי' כולה חוץ לרוטב שג"ל בדברי רבינו המחבר וזה היפוך מדברי הט"ז לעיל סי' ל"ב סק"ב דמייפשת פשיטא לי' דזו החתיכה נאסרת כמו שהביא שם בשם הד"מ ולא עוד אלא כיון דחתיכה זו נאסרת חלק תחתון מחלק העליון שוב חוזרת ונאסרת כל החתיכות כולן עד שיהא ס' נגדה ע"ש בט"ז ובפרמ"ג וא"כ למה הלריכו דוקא כאן שיהא כולה חוץ לרוטב לרש"י ומשמע ודאי כאן

דהמחבר באיסורא קמהדר דבחון לרוטב אינו נאסר רק כדי נטילה ולאסור כולה בעינן שיהא כולה חוץ לרוטב ול"ע ולכאורה נוכל ליישב זה דהט"ז בס"י ל"ב מיירי שם לענין צב"ח לכך לרש"י במקלחת חוץ לרוטב ומקלחת למעלה מן הרוטב אסור כולה ואוסרת כל החתיכות כולן כמ"ש הש"ך שם סק"ג בחירולו או מפני שחלב הוא איסור שמן או משום דשם מיירי באיסור ללול שנפל על החתיכה לכך נאסרה כולה משא"כ כאן מיירי באיסור גוש וכחוש לכך אפשר לרש"י במקלחת חוץ לרוטב אינו נאסר רק כדי נטילה וכן משמע דהא כאן מיירי בירך עם גידו דניד ושומנו הוא כחוש כמ"ש החוס' שם דף ל"ז וגם הוא דבר גוש כמ"ש הש"ך שם וח"ש. אמנם לאחר העיון זה נסתר מדברי החוס' חולין דף ל"ז ד"ה אם יש בנו"ע שכתבו לרש"י ניחא הא דתנן ירך שנהבשל בה גיד הנשה אם יש בה בנו"ט הר"ז אסורה דמיירי שמקלחת החתיכה הי' חוץ לרוטב ומקלחת חוץ לרוטב לכך אין מלרפות שאר החתיכות לבטל ובעינן בחתיכה גופא ששים ולר"י ז"ל הא דתנן אם יש בה בנוחן טעם היינו עם הרוטב ע"ש בחוס' הרי חזינן דחוס' הבינו בדעת רש"י דגם גבי ירך שנהבשל עם גידו דהוא כחוש וגוש דאסור לרש"י כוליה גם במקלחת חוץ לרוטב וא"כ לולי דברי רבותינו האחרונים שהניחו הי' ניחא מאוד הגירסא הישינה בטור ומחבר כאן סי' ק"ה אבל אם הוא ברוטב לרש"י אפי' מקלקה לרש"י ודאי נאסרה אף במקלחת ובאמת שהמחבר הזה במשבלות לעיל סי' ל"ב סק"ג רלה ג"כ לפרש הנוסחא הישינה כמו שכתבתי אפס שדבריו תמוהין במה שלא הביא דבר החוס' הללו שהבאטי שמפורש כן להדיא וגם במה שהי' כחוב בטורים הישינים לר"י כולה נוכל ג"כ לפרש ע"פ דברי החוס' הללו דלר"י בכולה חוץ לרוטב הוא כמו לרש"י במקלחת חוץ לרוטב וכמו שלפי שיטת החוס' ברש"י במקלחת חוץ לרוטב נאסרה כולה כן לר"י בכולה חוץ לרוטב כמו שרלה הפמ"ג שם באמת לפרש כן אלא שכתב שהוא דוחק קלח מ"מ עדיף ממה דנניה בכל הספרים

הספרים ולפענ"ד גרס לו זה מפני שלא הביא דברי החוס' חולין הנ"ל שהבאתי ששם ביארו להדיא כמ"ס והנוסחא החדשה שהגיהו רבותינו ז"ל נסתר להדיא מדברי החוס' וע' בחוס' חולין דף ק"ח ד"ה טיפת חלב :

שפתי ס"ק י"ב ו**אפי'** בדרבנן ובכחוש גמור יראה פסק המחבר

דמדינא לריך צללי גטילה. כ"צ פי' וְלֹא דִּי בְקַלִּיפָה וְלִדְיוֹן צִאִין הַפֶּסֶד קָלָה לְרִיךְ שְׁטִים בְּמַלְיָחָה וְלִלִי כַמ"ס כֵּן הַש"ךְ וְכַס"ק ל"ח ע"י בְּשִׁפְתֵי שֵׁס וּמָה מֵאוֹד תַּמְהֵנִי עַל רַבִּינוּ הַפּמ"ג שְׁבַס' נ"ה מִשְׁבֻּלוֹת סָק"ז ד"ה שֶׁאֵלֶּה חֲתִיכוֹת יִרְךְ שֶׁהִי דְבוּק בֵּה שׁוּמֵן הַגִּיד כו' וּמִיָּהוּ בְּמַלְיָחָה צִאִין ס' יֵשׁ לְהַחֲמִיר דַּמְפַּעֲפֵע אֶף לַהֲט"ז ע"ש וְהִרִי כֵּן כָּל הָאֲחֵרוֹנִים מִקִּילִים בְּשׁוּמֵן הַגִּיד בְּהַפְסֵד קָלָה דְּדִי בְּנִטְיֵלָה וְל"ע בְּמָה שֶׁסָּחַס יֵשׁ לְהַחֲמִיר וְל"ע רב :

בַּשְּׁבֻצוֹת ס"ק ט"ז **ב"מ** צְבֻלוֹת אֵנוּ בְּקִיָּאִין שֶׁהִרִי הַרְבַּ אֲוֹמֵר כֵּן .

כ"צ מְבוֹאֵר בְּדַבְרֵינוּ וּבְדַבְרֵי הַט"ז כֵּן כֵּן דִּאִין כְּלִי נֶאֱסָר מִמֶּחֱלָה שֶׁנִּבְלַע בֵּה אִיטוֹר כְּחוֹשׁ כְּמוֹ שֶׁסִּיִּים דְּזֵה [פי' דס] אִינוּ מִפְּעַפֵּע מִשְׁמַע לַהֲדִיא הֵא אִם נִבְלַע בֵּה אִיטוֹר שְׁמֵן שְׁפִיר הִי' הַכְּלִי נֶאֱסָר מִהַמְּאָכֵל וַיֵּשׁ לְתַמּוֹה חֲמוּי רַבְחֵי עַל הַנְּאֻוֹן בְּחו"ד כֵּן בִּיאֻרוֹס ס"ק ט"ו שְׁכ' וּז"ל וְנִרְאָה דִּאִין כְּלִי נֶאֱסָר אֲפִי מִמֶּחֱלָה שֵׁשׁ בֵּה בְּלִיעָה אִיטוֹר אֲפִי שְׁמֵן דֵּהֵא אִין כְּלִי אֲוִסֵר אֲפִי צְבֻלוֹת שְׁמֵן כְּדִמּוּכָה צַס' ל"ז צַט"ז סָק"ד יַעוֹשֶׁה"ה בְּדַבְרֵינוּ וְלֹא זְכִיתִי לְהַבִּין דְּבִרֵי קִדְשׁוֹ דַּמְשַׁמַּע שְׂרֻוֹה לְהַעֲמִים בֵּן בְּרַבִּינוּ הַט"ז ז"ל שֶׁסּוֹבֵר כֵּן וְהִרִי שְׁפִתֵי הַט"ז צְרוּר מִיִּלְלוֹ דְּצְבֻלוֹת שְׁמֵן נֶאֱסָר הַכְּלִי מִהַמְּאָכֵל מִדְּכַתֵּב כֵּן דּוּקָא אִם בֵּלַע הַמְּאָכֵל אִיטוֹר שֶׁאִינוּ מִפְּעַפֵּע אֲבַל בִּיאֻסוֹר שְׁמֵן נֶאֱסָר הַכְּלִי וְהַקו' שְׁכַתֵּב חו"ד פְּרִיכָה הוּא דְּבִאֲמֹחַ דַּעַה הַש"ךְ דֵּהֵא נִבְלַע אִיטוֹר שְׁמֵן בְּכִלִי אֲוִסֵר בְּכֻלוֹ וְלִפִּי"ז חֲמוּר כְּלִי מִאֲוִכֵל דְּבִאֻכֵל אִי' כֵּלֵל צְבֻלוֹת כְּחוֹשׁ וּבְכִלִי יוֹלָא עַכ"פ לַעֲנִין לְאִסוּר כְּדִי קְלִיפָה כְּמַבּו' כ"ז בְּדַבְרֵי רַמ"א וְש"ךְ כֵּן ס"ק כ"ג אֲמַנְס כְּבַר הָאֲרַכְנוּ בִּזְוֵה צַס' ל"ז אֶיךְ שֶׁהַגְּאוֹן בְּחו"ד סָחַר לֵן מִשְׁנָחוֹ שֵׁס צַסָק"ו

דִּאִין הַמְּדוּכָה יוֹכֵל לְצֻלוֹת מִהַבְּשָׁמִים מִטַּעַם דִּאִין בְּלוֹעַ יוֹלָא מִחֲתִיכָה בְּלֹא רוֹטֵב וְאֲפַשֵּׁר דְּמִיִּירֵי צְבֻלוֹת שְׁמֵן דִּיוֹלָא בְּלֹא רוֹטֵב ע"ש וְכ"כ בַּס"ק שֶׁאֲח"ז לַעֲנִין דִּאִין הַסְּכִין נֶאֱסָר מִבְּלִיעַת הַיִּזְמִים מִטַּעַם דְּצֻלוֹת אִינוּ יוֹלָא בְּלֹא רוֹטֵב זֹלָתָה בְּשָׁמֵן וְרוֹב תַּשְׁמִישָׁן אִינֵן בְּשָׁמֵן ע"ש הִרִי לַהֲדִיא דֵּהֵא הִי' הַצְּבֻלוֹת שְׁמֵן נֶאֱסָר הַכְּלִי שְׁפִיר וְכַדְעַת הַט"ז כֵּן וְלֹא כְּדַבְרֵינוּ כֵּן מִיָּהוּ צַס' ל"ז כַּתֵּב כְּדַבְרֵינוּ בְּכֵן וּז"ל דְּכִמוֹ שֶׁאִין הַבְּלִיעָה הוֹלֵךְ מְכִלֵי לְכִלִי בְּלֹא רוֹטֵב אֶף כְּשֶׁהַצְּבֻלוֹת הוּא שְׁמֵן כֵּן אִין הַבְּלִיעָה הוֹלֵךְ מִחֲתִיכָה לְכִלִי בְּלֹא רוֹטֵב אֶף כְּשֶׁהַצְּבֻלוֹת הוּא שְׁמֵן מִטַּעַם קו' שְׁכַתֵּב כֵּן וְכֵן צַס' ל"ד ס"ק ט"ו כַּתֵּב נְמוּ דִּאִין כְּלִי נֶאֱסָר מִמֶּחֱלָה שֵׁשׁ בֵּה בְּלוֹעַ אֲפִי בְּלוֹעַ שְׁמֵן וְל"ע עַל הַסְּחִירָה הַגְּדוּלָה שֶׁנִּמְלָא בְּדַבְרֵינוּ וְעַמ"ש שֵׁס :

שֵׁם **וְהַקְּדִירָה** יִרְאָה צִאִין הַפֶּסֶד קָלָה לְאִסוּר. כ"צ ע"י בַּס' חו"ד ס' ע"ו שֶׁהִבִּיא בְּשֵׁס הַפּמ"ג לְהִיפּוֹךְ מִמ"ס כֵּן וְעִי' בְּהַגְּהוֹת מִהַרְש"ק שֵׁס ס' ע"ו וְעִי' בַּס' הַר הַכְּרַמֵּל הוֹבֵא בְּפִתְחֵי תַּשׁו' ס' ע"ו שְׁחֻלֵק עַל הַפּמ"ג בְּדִין כְּבַד לְלוּי' שֶׁנִּגְעָה בְּקִדְרָה :

שֵׁם **בְּסֵה"ד** יֵשׁ לְחַקוֹר אִם חֲתִיכָה שֶׁנִּמְלָחָה כו' דְּפוֹלְטָת כֵּל י"ב שְׁעוֹת אִם נִגְעָה בְּאֲחֵרוֹת מְבוֹשְׁלִים אֲמֵאִי לֹא אֲוִסֵר . כ"צ דְּבִרֵינוּ בְּכֵן מִגּוּמְגָמִים דֵּהִרִי בְּבִישׁוֹל לְעוֹלָם לֹא מִיקְרֵי אִיטוֹר מִחֲמַת עֲלָמוֹ רַק בְּלוֹעַ אֶף בֵּישׁ לֵה דַס שֶׁל עֲלָמוֹ מִמַּשׁ כְּמַבּו' לַהֲדִיא בַּש"ךְ ס"ק ח"י שְׁכ' צַבְשֵׁר שֶׁלֹּא נִמְלַח עַדִּין וַיֵּשׁ בּוֹ דַס שֶׁל עֲלָמוֹ פְּשׁוּט בַּש"ס וְפּוֹסְקִים שֶׁאֲוִסֵר בְּמַלְיָחָה וְלִלִי מִשְׁמַע לַהֲדִיא דְּבִישׁוֹל לֹא מִקְרֵי רַק בְּלוֹעַ וּמָה לוֹ לְסַפֵּק לְרַבִּינוּ הַפּמ"ג בְּחוּךְ י"ב שְׁעוֹת מִטַּעַם דְּפוֹלְטָת אֲבַל לִירוֹ הֵא בְּדַס שֶׁל עֲלָמוֹ נְמוּ מוֹחֵר וְכַמ"ס אֶךְ הַסְּפֵק שֶׁלּוֹ שִׁיךְ לַעֲנִין מַלְיָחָה וְלֹא לַעֲנִין בִּישׁוֹל וּמִסּוּפֵק בִּזְוֵה כִּיּוֹן דְּבְּמַלְיָחָה וְלִלִי מִחֲלָקִינֵן בֵּין הֵיכָא דִּישׁ לוֹ דַס שֶׁל עֲלָמוֹ וּבֵין הֵיכָא דְּנִמְלַח וְהוֹדַח דֵּאז לֹא מִקְרֵי רַק בְּלוֹעַ כְּמ"ס הַש"ךְ ס"ק ח"י וְע"ז מִסּוּפֵק שֶׁמָּה דּוּקָא לְאַחַר הַדַּחָה דֵּאִינוּ פּוֹלֵט כֵּלֵל גַּם לִיר מִשֶּׁא"כ קוֹדֵם הַדַּחָה חוּךְ י"ב שְׁעוֹת דְּעַדִּין פּוֹלֵט לִיר אֲבַל דְּמוֹ אֲוִלִי הוּא אִיטוֹר מִלֵּד עֲלָמוֹ וְל"ע וְאֲוִלִי

ואולי יש ליישב גם הלשון מבוסלים שכ' ודו"ק :
 שפתי ס"ק חיי ר"ה **והמ"ב** בחשו' כו' ול"ת
 דוקא כי סלקו
 להבעין וראי' מת"ח כלל פ"ח לב דבוק בחתיכה
 בקערה אין אוסר חתיכות אחרות שנוגעין בזו
 אף שעדיין הלב שס . נ"ב בפתיחה לתערובות
 סוף חלק ב' הוסיף להביא ראי' לזה מהמג"א סי'
 תמ"ז ס"ק ב' לענין מלה כפולה דאס נגע
 במקום הכפל במלה אחרת אז הוי כמו איסור
 בעין ואס נגע בלד האחר הוי רק איסור בלוע
 אף שעדיין הבעין שס ועיין שס במה דתמה
 על הח"י ודברי הת"ח והמ"ב אילו נעלמו
 מהגאון בעל חו"ד סי' ע"ב ביאורים סק"ב שכ'
 שס להדיא להיפוך באס העוף הי' שלס והוליא
 מקדירה ועדיין הי' רוחא שהיס"ב וחתכוהו
 נאסרות כיון דשוב ליכא ששים ואין לומר דבר
 הבלוע א"י בלא רוטב כו' ועוד דבשעה שהאיסור
 בעין מונח על החתיכה אף שאר החתיכות
 נאסרין ולא שייך לומר אין דבר הבלוע יולא
 כמבו' סי' ק"ה סעי' ט' בהג"ה ע"ש והנך
 רואה דאישתמוטת' דברי הת"ח והמ"ב אילו
 שמבואר בפירוש בדבריהם להיפוך דגס בלא
 סר עדיין הבעין מקרי בלוע וראיות החו"ד
 מוכאז סי' ק"ה עי' לקמן מ"ס הפמ"ג לדחות
 ובחידושי לעיל כתבתי דהחו"ד סתר לן משנתו
 בזה דבסי' ל"ב ס"ק כ"א שכתב שס באס
 העמידו קדירה עם בשר לוננות לתוך גומא
 מלאה חלב רוחא אפ"ה נראה דאס מונח הרבה
 חתיכות דאין הבליעה יולא מחתיכה לחתיכה
 אחרת בלא רוטב דהמים שבחוכה ודאי דאין לו
 דין רוטב כיון שהוא לונן עכ"ל והרי התס
 האיסור הוא עדיין בעין דהיינו החלב ואפ"ה
 קרי לה בלוע ואולי אפשר ליישב כיון דהקדירה
 מפסקת אמנס בלא"ה דבריו תמוהין שס במה
 דקרי בפשיטות לאיסור בב"ח איסור בלוע הלא
 דעת כמה קדמונים בש"ך כאן ס"ק י"ז דבב"ח
 מקרי איסור מגופו ול"ע במה שסחס להקל
 נגד דעת כמה קדמונים וגס סותר דברי עלמו
 שכ' בסי' ל"ד ס"ק ט"ו דבב"ח לא מקרי כלל
 איסור בלוע לענין זה דאמרינן בי' אינו יולא

בלא רוטב ועיין מה שכתבתי שס בארוכה :
 שם ס"ק י"ח **ולדינא** הכי מסתבר דבעין
 היתר מפטס לאיסור
 לא בבלוע . נ"ב ל"ע דבס"ק י"ז כתב בעלמו
 על מ"ש הש"ך דאחרות לריכיס נטילה דמיירי
 בכחושים הא לא"ה מפטס חד לחברי' ע"ש והא
 בבלוע לא שייך פיטוס והוא גופא כתב לעיל
 דבב"ח דיינינן לי' בבלוע ול"ל דמ"מ לענין
 פיטוס אמרינן שפיר דמפטס דבקלח דברים
 אמרינן דבב"ח הוי איסור מגופו ולעיל דקרי
 לכ בלוע היינו לענין זה דבקיאיין אנו בין כחוש
 לשמן וכן משמע מלשונו שס ס"ק י"ז כנ"ל :
 שם ס"ק כ"א ד"ה **ואני** תמה שבאו"ה מבואר
 ההיפוך שבקערה קר
 לריך הגעלה כו' אדמיקר יולא מבשר חלב הבלוע
 ואוסר לקערה כ"ק . נ"ב תמה אני על המיהתו
 הא לעיל בס"ק י"ז הביא הש"ך בשם או"ה כלל
 כ"ט דין ו' דבב"ח מיקרי איסור מגופו ודאי
 לכך שפיר אמרינן כשהחתון קר אדמיקר בלע
 ולריך קליפה משא"כ בבלוע אמרינן שפיר כשי'
 הש"ך דלא שייך בי' אדמיקר בלע וא"ל קליפה
 כלל ול"ע :

שם ס"ק כ"ג **והפר"ח** מהיר אף בבלע
 שומן בכלי מ"מ בלא
 רוטב אינו אוסר כ"א כד"ק . נ"ב וכ"ה דעת
 המג"א בסי' תנ"א ובס"ס תס"ז לענין תרנגולת
 ללוי' ועמ"ש בסי' ז"א לפלפל בדברי נו"ב מהדו"ק
 שכ' ג"כ כן יעו"ש בסי' ל' :

שפתי ס"ק כ"ה **ואי** נולחו כבר נ"ל . נ"ב
 לכאורה קשה הא בעלמו
 כתב בסי' ל"ב שפתי ס"ק ט"ו בשס הת"ח
 דבהפס"מ לא אמרינן חענ"ג במליחה היינו אפי'
 באיסור שמן דאי בכחוש אלא שא"א בקיאיין
 הכריע להקל בהפס"מ דדי בקליפה וא"כ מה
 שכתב בת"ח דבהפ"מ לא אמרינן חנ"ג אבל
 עכ"פ ששים בעינן זהו בשמן לגמרי והא דכתב
 הרב כאן סעי' ט' דלריך לשער נגד כל החתיכה
 היינו באין הפס"מ וכ"כ הדגול מרובה ובחי'
 רעק"א וא"כ ל"ע על קושית הפמ"ג אחרי
 שבעלמו כתב שס דבהפ"מ לא אמרינן חנ"ג
 דרוב

דרוב הפוסקים לא ס"ל בשאר איסורים חענ"כ ודבוק רובא רובא לית להו עי"ש אמנס נוכל לומר דקושייתו על הפליתי הוא כיון דאפי' ידעינן בודאי שנמלח אינו מותר רק בהפס"מ וא"כ כאן שיש עוד ספק שמא לא נמלח כלל אסור לגמרי כן נוכל לומר בכוונתו אלא אדחתאן לזה נוכל לומר כפשוטו דמיירי באמת שידעינן בודאי שנמלחה חתיכה זו עם אחירות ולא נמלחה לבדה דככה"ג הכריע הפמ"ג לעיל סי' ל"ב ס"ק ט"ז דבהפס"מ וד"ח יש להתיר גם אותה חתיכה דלא אמרינן איסור דבוק במליחה רק כעס ע"י ביטול נאסר שפיר וברור ונכון:

שם ס"ק כ"ו **אבר** באין הפ"מ אפילו כחוש ומליחה מועטת יש להחמיר. נ"ב הנה החמיר יותר מדאי לומר שני פעמים א"א בקיחין א' א"א בקיחין בין כחוש לשמן והב' א"א בקיחין. בין מליחת ללי למליחה מרובה שהחיר הרמ"א בסו' ל"א בהפ"מ וז"ע שלא נמנא כן בפוסקים אח"ז מלאחי להגאון רעק"א בחי' לסי' ל"א שהשיג ג"כ על הפמ"ג בזה וסובר דבכחוש ומליחת ללי די באמת בקליפה וז"ע לדינא:

בשבצות ס"ק כ"ה **ובמ"מ** יש לתמוה על הפן הא' שהרי הרב

אומר בהיפוך דאחת חתיכה אסורה ולריך ס' נגד כל החתיכה כו' עד ול"ע שסתם מאור. נ"ב ז"ע שלא ראה שהט"ז צעלמו צדף האחרון מפרש דבריו דלענין היחר שאר חתיכות הי לריך להיות בכל אחת בפ"ע ס' לבטל כל החתיכה שנאסרה מחמת חלב שבה ולפי המנהג אנו מורפין כל החתיכות האחרות כאלו הם אחת לבטל החתיכה האסורה בין כולם כו' אבל הכונה מבוארת כן עכ"ל ולפי"ז שפיר אמרינן צ"י איסור דבוק אלא דהקולא הוא דמורפין כל החתיכות כולן לבטל כל חתיכה הנאסרה מחמת דיבוק החלב שבה משא"כ לדעת המחבר לריך בכל חתיכה בפ"ע ששים לבטל כל החתיכה וזה כונת הט"ז כמו שהעיד בעלמו אמנס לדינא פסק רבינו הפמ"ג וכ"ה דעת הדגול מרובה

ובחי' רעק"א דבהפס"מ לא אמרינן איסור דבוק במליחה וכנ"ל:

שם ס"ק כ"ו ד"ה **ומה** שכ' כו' ואולי לדין בהפ"מ קאמר דאין היחר מפטם במליחה. נ"ב ועוד יש נפ"מ באיסור כחוש ממש דרבנן דמותר אף בלא הפ"מ וכן באיסור שמן קלת והוא אסור דרבנן כגון שומן הגיד דמותר ג"כ בהפסד קלת כמ"ש הש"ך ס"ק ל"ח אז שייך לומר דבמליחה לא אמרינן פטוס ועמ"ש בש"ך:

שפתי סק"ל **אמנס** כן לא הבינותי אמאי לא אמר דהחתיכות כשרות

גופייהו אוסרין אחרות דנ"כ וע"כ ז"ל דלמהר"ס פשיטא לי' דאף לקולא אמרינן כו' נ"ב לא הבינותי תמיהתו די"ל דכאן מיירי שהחתיכות הכשירות לא נגעו זב"ז כלל ורק שנגעו בחתיכה חלב וא"כ הי' קשה שפיר להש"ך כיון דהחתיכה חלב נגעה בהחתיכה הראשונה ונתנה בה טעם ונאסרה א"כ שוב אין צרכ להחיתת חלב להסור הכשירים וא"כ יתבטל חתיכה האסורה בהנשארים חד בתרי וע"ז תירץ הש"ך דהחתיכת חלב חזרה וקיבלה טעם מהחתיכה הראשונה שנאסרה ושוב אח"כ כשנגעה בשני' נאסרה גם השני' ממנה דס"ל דהבלוע יולא ממנה כיון דנ"כ ולא קשה קושית הפמ"ג דהחתיכה ראשונה שנאסרה יאסור אחרות כיון דלא נגעו כלל:

שם ד"ה **אמנס** לענין דינא נראה שאין כח בחלב לאסור שלשתן אם יש

בכ"א מהן נ"ע חלקים נגד החלב והכשירות תפילות וחד בתרי בטל אף לדין. נ"ב לכאורה קשה הא לדין פסק רמ"א לקמן סעי' י' וכן פסק בסימן ע' סעיף ג' דבאין הפס"מ אסור גם בטבור מלוח וטמא תפל מטעם דהטבור מלוח מחמם התפל עד שמפליט ממנו וא"כ ה"נ הרי החלב כשנגע בחתיכה מחמם אותה עד שנבלט ממנה וחוזר ונבלע בהחלב ואח"כ כשחוזר ונגע באחרת נאסרה ושוב יאסרו כולם לדין ול"ל דכוונת הפמ"ג כאן הוא דוקא בהפס"מ כמ"ש הרמ"א לקמן אמנס לפי"ז שוב יקשה א"כ אמאי כתב אח"כ דאם הכשירות מלוחות

מלוחות אז כולן נאסרות דנ"כ מדרבנן הא
 איהו גופא פסק לעיל סי' ל"ב שפתי ס"ק ט"ז
 וכאן במשבלות כ"ה דבהפ"מ לא אמרינן חנ"כ
 במליחה וא"כ ה"נ מותר בהפס"מ ולא עוד אלא
 דנראה דמלוחות כולן לדין עדיף לפמ"ש
 הרמ"א דיש קולא דמלרפין הכל לשטים דאמרינן
 דהבליעה מחפשטת בכל החתיכות והוי כדוטב
 כמו שביארו הע"ז והש"ך כוונתו לקמן ס"ק ל"ו
 משא"כ בתפילות דאין הבליעה מחפשט דלריך
 בכל א' מהם ס' באין הפס"מ לשיטת הרמ"א
 לקמן סעי' י' ויש להאריך בזה ואכ"מ ועי'
 לקמן בשפתי ס"ק ל"ט דבעינן בטהור מליח
 וטמא חפל הפס"מ דוקא מיהו דבריו יתכנו ע"פ
 שיטת הח"י סי' תמ"ז סק"ו דטהור מליח וטמא
 חפל מותר לגמרי וגם בפסח מחיר שם יעו"ש :
 שם בא"ד משא"כ כאן שכל א' בספק איסור
 עומדת. נ"ב לזה כיון הכנה"ג
 שהובא בשפתי סי' ק"ט סק"ו דהא דבעל חד
 בתרי הוא דוקא בודאי איסור לא כס' איסור
 ולחנם התמרמר עליו הגאון בפמ"ג שם וא"י
 מה בא ללמדנו דפשיטא דכולן ספק הם ע"ש
 וברור דזה כונתו אף שממ"נ יש ב' של היתר
 כיון דלא נודע איזהו לא בטל כמו שנסתפק
 רבינו בזה בפתיחה לתערובות [ול"ע כמה שכ'
 הפמ"ג וא"י מה בא ללמדנו] וכ"כ הגאון בחי'
 רעק"א כאן לתרץ קושיתו כמה שהקשה על
 המחבר שפסק דאס' א"י אס' נגע בכולן כולן
 אסורות דאף אס' אפשר דנגע בכולן ליטרי
 כל חתיכה בפ"ע מטעם ס"ס ספק במא לא
 נגע בזו ואח"ל נגע שמא לא נגע רק בזה
 ובטל באיך והכל מותר ותירץ מטעם זה שאין
 ההיתר מבורר ולא שייך בו ביטול והביא דברי
 הרשב"א בתשו' לענין אשס חלוי שהביא הפמ"ג
 בהפתיחה הנ"ל. אמנם לי תמוה עיקר סברא
 זו מדברי רבינו הש"ך ז"ל לעיל סי' ס"ו סק"י
 דכתב להחיר בנתערב בינה שיש בה דם חד
 בחד מטעם דא"א ללמס והוה ס"ס ספק שמא
 אין הדם במקום האוסר ואח"ל דאסור שמא
 הגדולה היא של היתר ובטל ברוב הרי ממש
 כנידון הרשב"א לענין אשס חלוי ולשי' הש"ך

שייך בו שפיר בטול אף דאין ההיתר מבורר
 ואף המכ"י דחולק שם הוא רק מטעם דרוב כפל
 בעינן אבל בלא"ה הו' מודה שפיר דבטיל
 ובאמת לולי פה קדוש דרעק"א זל"ל קושיתו לא
 קשה כלל לנוכל לומר להיפוך דיש ס"ס לחומרא
 ג"כ דכל חדא יש לספק שמא נגע בה החלב
 ונאסרה ואח"ל דלא נגע בזו שמא נגע עכ"פ
 ברוב אחירות ונאסרו כולם וא"ש ויש עוד
 אריכות ואכ"מ וכן יקשה על הש"ך גבי ביצים
 דמיקל הא הוי ג"כ ס"ס לאיסור שמא הגדולה
 הוא האיסור ושמא שניהם שוין ובס"ס לאיסור
 גם דרבנן לחומרא ועי' מ"ש שם :

שם ס"ק ל"ד ד"ה **והנה** הכנה"ג כו' ומ"מ
 מידי ספיקא לא

נפקא והו"ל ס"ס. נ"ב לכאורה קשה הא הוי
 ס' אחד בגופו וספק הב' בתערובות ומה מהני
 וז"ל דמיירי בלא נודע הספק עריפות רק
 אחר המליחה דאז באו שני הספיקות יחד ואף
 דהש"ך לקמן בדיני ס"ס דין א' אוסר גם בלא
 נודע עד אח"כ מ"מ בקלר שם הסכים להחיר
 בהפס"מ וסעודה מלוה לכך הקיל גם הפמ"ג
 כן ועכ"פ תראה איך שרבינו הפמ"ג הסכים
 להשבו"י אף בשמן ממש מטעם דגם בשמן נמי
 הוה רק ספיקא מכה שיטת הראב"ה ומהר"מ
 פאדווא דס"ל דרי בקליפה אף בשמן ממש לכך
 הקיל הפמ"ג ובה תראה שנפלו כל דברי השגותיו
 של הגאון מהרש"ק בס' טוב טעם סי' רי"ט
 שכל יסודו הוא בנוי רק לפי סברתו דבשמן
 הכל מודים דאוסר הכל ומכה זה השיג מאוד
 על הפמ"ג שם אבל באמת לפי הבנת הפמ"ג
 ובמה בכתבתי נפלו כל דבריו ול"ע לדינא
 ובמ"א ביארתיו יותר. ועי' בתשו' נוב"ק חלק
 יו"ד סי' כ' ובתשו' ב"א חלק יו"ד וכן הסכים
 ע"ז בתשו' ח"ס חלק יו"ד סי' ל"ג ועי' מ"ש
 בס"י מ"ט :

שפתי ס"ק ל"ו בסה"ד **ואנו** מקילין בספק
 וממילא הקליפה

חומרא בעלמא הלכך א"י הכל שרי. נ"ב עי' מ"ש
 ריש הסימן דיש עוד נפ"מ לענין אס' הו' נודע
 השאלה זו בש"ק דאס' הו' בשמן דמעיקר הדין
 לריך

לריך ס' וזה מותר לשער שיעור ששים גם בשבת כמב' באו"ח והא דלריך קליפה בשמן הוא רק מחומרא בעלמא מותר לקלוף בשבת כמ"ס המג"א ס' שכ"ג דיבש ביבש היכא דבעל ברוב דלריך להשליך א' מהן כמב' ביו"ד ס' ק"ט מותר בשבת כיון דאינו אלא מטעם חומרא לא חשיב מחקן משא"כ בכחוש דמדינא לריך קליפה נחשב מחקן ממש דומיא דטבילת כלים ועימ"ש לעיל כה"ג לענין עירוי שלא נפסק הקילוה ודו"ק:

ס"ק ל"ח דה"יין הא' כו' כיון שהרחשונה הפילה בולעות ואין פולטות ככ"ל.

כ"ב כבר כתבתי להקשות דהא לדעת הרמ"א לקמן סעי' י' גם בטהור מליח וטמא חפל אינו מותר רק בהפס"מ כמ"ס השפתי בעלמו לקמן ס"ק ל"ט הרי דאמרינן דבאין הפס"מ המליח מחנוס להתפל עד שמפליט וחוזר הטהור ויבולע ממונו כמ"ס גם הרמ"א והש"ך בסי' ע' א"כ הו' לריך לזה הדין ההגאי דבהפס"מ דיקא מיהו הבאתי שם דברי הח"י בה"פ ס' נזמ"ז ס"ק ו' דמשמע מדבריו דמותר לגמרי ועמ"ש ל':

הדין הב' כו' וע"כ לריך לחלק דם הואיל ומעורב בנר שמן אף הוא

חשוב כשמן ולא מהני הפ"מ. כ"ב ולריך לומר ג"כ אף דדם ע"י מליחה הוא רק מדרבנן מ"מ הואיל ועיקרו דאורייתא החמירו בו כ"כ כמו שזמן ממש דבעי ששים ולא מהני הפס"מ ול"ע ועי' בהגהות מהרש"ק מה שכתב ע"ז ועמ"ש בסי' ע' :

דיה ודע' כו' והדין נותן כן ואולי הרב מדבר בנוגעין כולן באיסור. כ"ב כבר

כתבתי דהחוד"ד לעיל ס' ע"ב חולק על דברי מ"ב אלו והביא ראיה מכאן באמת דהיכא דלא סר עדיין הבעין לא נחשב בלוע רק גוף איסור ע"ש ביאורים ס"ק ב' אפס דדבריו ל"ע שסתרו לדברי עלמס בסי' ל"ב ס"ק כ"א ולפי שאכ"מ קלרתי ולעיל הארכתי בזה :

משבצות ס"ק כו' וב"ב גם הוא ז"ל כתב דאף הרשב"א בחתיכה ח' וכתש אף במליחה אינו אוסר יותר מכ"ק. כ"ב

דבריו חמוהין דהרי אדרבא הט"ז כתב לפרש ברשב"א דס"ל במליחה בחתיכה ח' אף בכחוש נאסר כולה ואולי כונתו משום דהט"ז כתב בסוף אף אה"ל דיש מקום דהרשב"א לא ס"ל הכי משמע דלא ברירא לי' דעת הרשב"א בזה ואפשר לומר דיש ט"ס כאן וז"ל הרא"ש :

ס' ק"ו משבצות סק"ג **ובירון** הרשב"א אוסר אף אי טעמו

קפילא ולית ב' טעמא מטעם הואיל וחל שם איסור עלי'. כ"ב הגאון רעק"א בחידושויו כאן פסק דאם ביטלו אובה חתיכה שטעם קפילא ואמר דליכא בה טעם עם אחירות אף דליכא ס' נגד הבלוע מותר אף לדין דק"ל חכ"י מ"מ כיון דאין משהו מתפשט לחוץ א"כ הרוטב מותר דאין הנאסר יכול לאסור ונפ"מ לדין כנודר ובטעימת ישראל דטעימת קפילא בלא"ה לא מהני מטעם דאיתחזק איסורא ע"ש דמיקל בהפס"מ ועיקר יסודו מדברי ההוס' והט"ז לעיל ס' ל"ב דהיכא דנאסר במשהו אין אומרים בו חכ"י לאסור אחירות אמנם נראה דכאן באפשר לסוחטו וע"י טעימה נהבדר דאין בו רק משהו אי אמרינן ב' חכ"י חל' בשני הטעמים שהביא הפת"ג בכמה דוכתא דטעם הא' הוא דלא אמרינן חכ"י בשאר איסורין רק משום ליחא דבב"ח ובב"ח לעולם הוא רק באיסורי ששים לכך גם בשאר איסורין לא גזרו בלמעלה מששים לומר בו חכ"י ולפי"ז באפשר לסוחטו דבב"ח משכחת כמי דנאסר במושהו ואמרינן ב' שפיר דנעשה נבילה כן ה"כ בשאר איסורין גזרינן באפשר לסוחטו משא"כ אי נימא הטעם דמשהו אין לו כח ללאת כלל ואין הנאסר חמור מואוסר וא"כ לדקו דברי רעק"א בשיטה זו ועיין בשפתי ס' ל"ח ס"ק ל"ב ד"ה נסהפקתי בשמים שם מסיק דיש בזה ספיקא דדיכא ולכן גם דין זה ל"ע וקלרתי ובמ"א ביארתי הדברים :

שפתי סק"ו **אלא** ה"כ קאמר חלב דרבנן כחוש הוא כמו שזמן הגיד וקרומים.

כ"ב מבואר כאן בש"ך ובשפתי דדי בקליפה וגם לדין הוא כן זולת באין הפסד קלת בעינן ששים בשומן הגיד כמב' הכל בשפתי ס"ק כ"ח לעיל

לעיל סי' ק"ה ומזה תמהתי על רבינו הפמ"ג בסי' כ"ה משבלות סק"ז ד"ה שאלה שכ' גבי שומן הגיד וז"ל ומיהו במליחה באין ס' יש להחמיר דמפעפע ול"ע דבהפסד קלת מצו' דמותר ודברי הש"ך באן ג"כ תמוהין דכיון דמיירי בשומן הגיד ח"כ אמאי אס' יולא החתיכה מהקדירה חאסר החתיכה מהחלב הלא בחון לקדירה לא הוי רק ללי בלא רוטב וח"כ אינו נאסר רק כדי נטילה כמבוי' במחבר סי' ק"ה סעי' ד' ואף לדין מותר בהפסד קלת כמבוי' בשפתי לעיל סי' ק"ה ס"ק ל"ח דין הה' ול"ע :

בסוף הסימן ד"ה **קדירה** כו' אסור ליקח מהקדירה שום דבר שלא יתמעט מס' ויאסור התבטיל. נ"ב לכאורה קשה לפמ"ש ל' במשבלות סק"א דבאיסור לח שנפל לס' מותר להסיר מהקדירה דכבר נחבטל וח"כ ה"ג הרי הפליטה של הקדירה הוא לח ונחבטל שפיר בס' וח"ל דחיישינן שמה לא פלט מחטילה ופליטת ח"כ הרי בהגעלת כלים אמרינן דפולטים תיכף ואין שיעור לדבר כמבוי' בטא"ח ה"ל פסח ויש ליישב ודו"ק :

סי' ק"ז משבצות סק"ד ד"ה **אמנם** ר"ב כו' ומ"מ יראה לפרש דהכי קשיא לי' כיון דדג טהור וטמא אינו מינו כמ"ש בש"ך אות א' כו'. נ"ב לשונו כאן מגומגם ותמוה דנראה דדעת הט"ז כאן לפרש דהת"ח סובר דדג טהור עם דג טמא הוה מין במינו כמו שפירש הש"ך סק"א בדעת הת"ח דאל"כ לא הו' מדמה לה לנשפך להקל דגם בנשפך אינו מותר רק במין במינו וח"כ גם הכא מיירי במין במינו וכוונת הט"ז בהשגתו על הת"ח דאינו דומה לנשפך דשם בנשפך בודאי איכא רוב אלא שיש ספק אס' הו' ס' לכך הו' סד"ר ואזלינן לקולא משא"כ כאן דמחטילה לריך אחת לדון על הדג הטמא עלמו היכן הוא ונולד הס' בדאורייתא ואזלינן בו לחומרא דנשאר בשולי הקדירה ולא הו' נגדו סמך ונאסרו וח"כ היאך חאמר ח"כ מטעם סד"ר דחולין שהו' למעלה הרי כבר דנת שהוא למטה והו' ודאי

איסור דרצנן והו' חו' ע"י גלגול דרצנן ואח"ז הקשה הט"ז דבבילים הוה אינו מינו אפרוח או דס' וח"כ נאסר שפיר אבל בדגים ס"ל דהוה מין במינו ומ"מ אסור משום דהוה ע"י גלגול דרצנן וס"ל דאף בלא נודע עד שנעשה דרצנן מ"מ אסור כמו שסיים רבינו הפמ"ג בעלמו [ועי' במשבלות סי' פ"א סק"ה ודו"ק] והנה נדפס כאן הג"ה יד שאלו חמה על הט"ז דהא במב"מ אינו רק דרצנן והו' כמו נשפך ודגים בדגים אף דזה עמא וזה טהור מכל מקום הו' מב"מ וזה בשמא וטעמא עכ"ל וכל דבריו תמוהים דהרי ביארנו דאף אי הת"ח והט"ז ס"ל דדג טמא עם טהור הוה מב"מ מקשה הט"ז שפיר מטעם דהוה ע"י גלגול וכמ"ש. וגם מה שסיים בפשיטות דהוה מב"מ דג טמא עם טהור דהוה בשמא וטעמא אין הבנה לדבריו דבטעמא הוה ודאי אינו מינו כמ"ש הש"ך כאן והשפתי סק"א סוף ד"ה עוד האריך הש"ך וכן בשמא סובר הש"ך דפשיטא דדג טמא אית לי' שמא באנפי נפשה והוה מין בא"מ ומה זה שכ' הו' שאלו בפשיטות דהוה שוה בשמא וטעמא והש"ך כתב להדיא להיפוך בשניהם דרחוק הוא שיהי' שוים בטעם טמאים עם טהורים וגם בשמא כמ"ש ואולי נשתבש כאן כל דבריו ועמ"ש אח"ז להביא ראיה מהגמ' דחולין :

שפתי סק"א **ואיך** שיהי' מ"מ בטעמא אין שוה. נ"ב הגאון רעק"א

בחידושויו כאן כתב בשם הבית מחיר להוכיח דמקרי שוה בטעמא מדכ' רש"י בחולין ל"ז גבי כלכים באילפס של בשר ואמאי לא פירש של דגים דמלוי יוחר למלוא דג טמא בין דגים טהורים ובע"כ משום דאמרינן וליטעמי' קפילא ודג בין הדגים ל"ש ליטעמי' דשוים בטעמא וכ' עליו הגאון רעק"א ודפח"מ ולולי דבריהם הקדושים הו' נ"ל משם ראיה להיפוך דהרי קשה לשיטת הט"ז לקמן סי' קט"ז דבסכנה לא מהני ששים ח"כ הרי שם בדגים עם בשר הו' סכנה ולא מהני ששים וז"ל דליכא סכנה כיון דהי' דג טמא עם בשר ולפי"ז בע"כ דדג טמא אין טעמו שוה עם דג טהור דאס' הו' טעמו שוה

שוב הוה סכנתא ולא מהני ששים וטעימה ודו"ק ועמ"ש מזה לעיל בסמוך :

במשבצות סוף הסיטון **ורישון** קושי הבנה ויראה לפרש כו' עד

לבסוף הדיבור ומ"מ קשה לדעת ר"ש נימא איסורא ברובא איתא חוץ הקדירה וכל דפריש

מרובא דהיתרא קפריש ויש ליישב. נ"ב נראה ביאור כוונת הפמ"ג בדיבור ההוא ועם זה

יהורץ קושיהו דמתחלה כתב אס בישל עד"מ ק' בילים ממ"נ אי איסורא ברובא בקדירה נאסר

כיון שיש רק כ"ט בילים דלפי הבנת הפמ"ג ז"ל כעת בליורו לא הי' בקדירה ששים וא"כ נאסרו

הנ"ט בילים ואוסרין השאר ואי לקח בראשונה הטמא בכף א"כ בודאי נ"ל הבלוע בכף ואוסר

אחרים וזוה באמת אין אנו לריכים להחמיר מטעם ספק דאורייתא כלל ומה שכתב הפמ"ג

ויראה לפרש הוא רק הלעה לדבריו שאח"ז אבל אין כוונתו לפרש כן בדברי הט"ז דהחמיר רק

מטעם ספק דאורייתא ועיקר הפירוש הוא מ"ש הפמ"ג אח"ז ד"ה ומה שכתב דיראה לפרש דהי'

הרבה מים בקדירה דממ"נ ליכא כיון דהי' בקדירה ס' אלא דחיישינן מטעם ס' דאורייתא

שמה לקח הטמא בראשונה ונאסר הכף וכוונת הר"ש והא"ה הוא דלא אמרינן איסורא ברובא

איתא אלא היכא דאס נימא כן יהי' הכל מותר ולא יהי' שום איסור כלל משא"כ כאן כיון דע"כ

לריך אתה לאסור הכף אף אס לקח הטמא לבסוף וא"כ כיון דסוף סוף לריך אתה לאסור

הכף שוב מחזקינן איסורא מזמן לזמן כמב' בהל' פסח ס' חס"ז ואמרינן דנאסר מתחילה

היכף הכף ואוסר כל האחרים והר"ש אינו מותר בסברא זו דאיסורא ברובא איתא אלא היכא

דע"ז יהא מותר הכל אבל לא כשבין כך ובין כך אתה מוכרח לאסור מקלח שוב נאסר הכל

ועי' בס' קי"א וכ"מ מאחרונים ומתוך קושית הפמ"ג וכ"ה בס' ק"י דהא דאמרינן נפל אי'

ליס הותרו כולם מטעם דאמרינן דפריש הוא האיסור ולכך הותרו כולם משא"כ אס נשאר

עוד איסור יעו"ש היטיב ודו"ק :

שפתי סב"ב **א"א** בכיולא בזה ספק דרבנן

להקל. נ"ב וכן כתב במשבצות סק"ד דאפי' לא נודע הספק תורה עד שנתהוה

אח"כ דרבנן אפי"ה א"א ספק דרבנן להקל ול"ע על הסחירה שנמלא בדבריו כמה פעמים

בזה דבסי' פ"א סק"ה מסיק הוא עלמו להקל בהפס"מ בלא נודע הס' תורה עד שנתהוה

אח"כ דרבנן ועי' בס' ק"י ובמ"ש שם ועוד בכמה דוכתא :

בא"ד **משא"כ** במחבת דלמא כו'. נ"ב לכאורה י"ל החילוק בין

המאכל לכלי עפ"מ שהסתפקו במק"א היכא דיש ס' איסור דרבנן דאמרינן ב' להקל מה

הדין אס יתיילד אח"כ ס' דאורייתא מי נימא הואיל וכבר עשינו אוחו להקל כגון הכא בדגים

דבטילים במב"מ ברובא והוי רק ס' דרבנן כמ"ש רבינו הפמ"ג משא"כ לענין הכלי אף

דכעת הוא רק איסור דרבנן מ"מ הא יוכל להיות דיבשל אח"כ מין בא"מ ויתילד מזה ס'

דאורייתא לכך הלריכו להשהות הכלי מעל"ע כדי שיפגס הטעם בודאי ובמק"א הארכתי

בזה ההקירה :

ס' ק"ח משבצו' סק"א ד"ה **כתב** הכנה"ג כו' עד דרבנן

לא גזרו. נ"ב משמע מלשונו דאיסור ריחא הוא רק מדרבנן ועיין לקמן שפתי ס' ק"י"ג דהביא

בשם הכו"פ דנסתפק דאפשר הוא מדאורייתא אמנם זאת נ"ל ברור דל"ל דס"ל חלי שיעור

מותר מן הסורה בודאי בריחא לא שייך לאסור יותר מחלי שיעור ואינו אסור אלא מדרבנן

ולפי"ז קלח קשה בסוגיא דפסחים דף ע"ו ב' דאמר רבה בר בר חנה משמי' דר"ל בפת חמה

וחציות פתוחה ד"ה אסור בתרומה ומשמע שם לכאורה דהוי דאורייתא ול"ע ובחי' כתבתי בזה :

שם סק"ה **אבל** באיסור חריף והפס"מ ולורך גדול ל"ע והמלדד בזה אין

גוערין בו. נ"ב מבוחר בדבריו כאן דבאיסור חריף יש ללדד בהפס"מ וביתר חריף פשיטא

לי' דאסור כמ"ש מקודם דבזה קי"ל לאיסור משמע דאיסור חריף קיל טפי וכ"כ אח"כ ד"ה

נסתפקתי דביתר חריף אסור לדעת הרב אפי' **בהפ"מ**

בהפ"מ והכי הלכתא משמע דליכא שום לך קולא
 בזה ואפשר דזה כוונת הפמ"ג ז"ל בסק"ו שכ'
 דמקילין בהפס"מ ללרף כל החתיכות לששים אף
 באיסור חריף יע"ש דנקיט דדוקא באיסור חריף
 הואיל שבהפ"מ בלא"ה יש לך קולא שאין
 לריכים ששים כלל לכך עכ"פ ביש ששים בלירוף
 פשיטא שיש להקל בהפ"מ משא"כ בהיתר חריף
 אולי לא מהני גם לירוף ששים לפי מה דס"ל
 השתא דזה חמור אמנם אני בער ולא הדע
 דבסוף סינון בדין הג' כתב וז"ל איסור חריף
 כו' והנור גדול ופתוח לגמרי משמע דאסור
 אף בהפס"מ ומיהו בהיתר חריף לדרו המנ"י
 ושאר האחרונים ואולי בהפס"מ יש לעיין יעו"ש
 הרי להדיא דהיתר חריף קיל יותר ולע"ג כי לא
 זכיה להבין דברי קדשו ועמ"ש שם :

סק"ו ד"ה **נסתפקתי** בתנור גדול כו'. ג"כ
 מלשונו כאן משמע

שעיקר הספק הוא בתנור גדול כיון שההיתר
 שאינו חריף אין נכנס בו שום בלוע כלל וראי'
 דמוחר לכתחילה כמ"ש אח"ז לכך נכנס כל
 הבלוע רק בהיתר חריף ואין מלרפין השאר
 משא"כ בתנור קטן אולי נכנס גם בהיתר שאינו
 חריף ומתחלק בשה ומלרף בפיר אולם המעיין
 בשפתי ס"ק י"ג מבואר שם דאף בתנור קטן
 והיתר שאינו חריף אינו מלרף כיון דאינו נכנס
 בגדר הספק כלל מטעם דשאינו דבר חריף
 בלא"ה מותר ודמי לב' קדירות דאינן מלרפין
 רק מה שנכנס בגדר הספק אבל אם בלא"ה
 מותר אינו נכנס בלירוף כלל ע"ש :

שפתי סק"א **וב"ש** ראי' מרב י"ל דרב דוקא
 דיעבד. ג"כ בפליתי כאן

סק"א כתב דבר תימא בדברי הרי"ף שלכך
 נפסק הדין. בש"ע דלכתחילה אמרינן ריחא
 מילהא ובדיעבד מותר משום דרב לטעמי' דמין
 בנינו במשהו לכך אוסר אפי' בדיעבד משום
 דריחא משהו מיהו איכא ולוי סובר דריח אפי'
 משהו אין בו לכך מותר אף לכתחילה ולדידן
 קי"ל דמשהו מיהא איכא ולכתחילה אסור לבטל
 אבל לא קי"ל כרב דמין בנינו במשהו לכך
 מותר בדיעבד ולפי"ז בחמץ דבמשהו אסור לדידן

אפי' בדיעבד יעו"ש בדבריו ולבריו לע"ג
 להדיא כתב הרי"ף ז"ל בפ' גיד הנשה דלוי
 מודה לכתחילה אסור דהא שללאו קאמר
 משמע רק דיעבד ונפל כל בנינו ע"ש גם
 במחלה"ש ר"ס חמ"ז נסתבך בזה במחכ"ח
 בהבנת דברי הרי"ף ז"ל והאריך שם בפלפולים
 ומסיק דלהרי"ף אליבא דלוי מותר לכתחילה
 ע"ש וטעה טעות גדול להדיא כתב הרי"ף
 בהולין דלוי מודה לכתחילה אסור [גם לע"ק
 על הפליתי בסו' זה שפלפל בקושית הגמ' מה
 לי גדי וגדי מ"ל גדי וטלה נימא לא מבעי' גדי
 וגדי דמין בנינו במשהו ול"ע דהוא קושית
 הרי"ל בתשו' סו' רי"ד והמנ"א ר"ס חמ"ז
 מביאו שם ועי' לקמן שפתי ס"ק י"ד] ועתה
 הראני החריף מוה' ישעי' קלונימוס מפה דברי
 הנוב"ח או"ח סו' ע"ג שדיבר מדברי הרי"ף
 הנ"ל ולענ"ד ל"ע עש"ה :

שם סק"ג **והיבא** דמרוחקין והם שני מינים
 ש"ד. ג"כ ל"ע לכאורה על

מ"ש לקמן בקיזור הדינים דין הא' תנור גדול
 ופתוח ממש שרי תחילה והמחמיר הע"ב והראה
 מקום לכאן והרי אדרבא כאן כתב דמוחר
 לכתחילה בשני מינים ולריך לרחוק דכוונתו שם
 היכא דשייך חשש נילולות או איחלופי ול"ע דהרי
 לא מיירי כלל עוד מזה בדין הא' רק בדין הח'
 מביא שם דאם יש חשש דזב או נילולות או
 איחלופי אסור לכתחילה ש"מ דבדין הא' עוד
 לא מיירי מזה וגם שם הביא לכתחילה אסור
 מדינא וכאן הוא מהמחמירין חע"ב וה"י מי
 הם ול"ע :

שם סק"ט **ואם** נתבטל הבלל במים בטל
 חריפותו. ג"כ יש להסתפק
 אם מותר לכתחילה לבטל כדי שיבטל החריפות
 ולא הוי מבטל איסור מטעם דהוי כאלו שורפו
 במקומו וראי' לזה מדברי הר"ן בפ' אין מעמדין
 הובא בט"ז ס"ס ל"ט שכ' דמבטל איסור לא
 הוי רק היכא שמערבו בהיתר ולא היכא שפגמו
 דהוי כאלו שורפו במקומו יע"ש וז"ע כי ה"ן
 הפנאי :

שם ס"ק **דריין** בלק וד"ח יש להחמיר . כ"ב
 בחי' רעק"א הקשה דאם
 האיסור חריף וההיתר מכוסה בבלק הא הבלק
 עלמו הוי מגולה ונאסר מחמת הריח וממילא
 אם יש תבשיל באותו קדירה היתר כיון דהבלק
 בלוע מריח איסור יאסר התבשיל ע"י רועב
 שמוליא הבלע מהבלק עכ"ל ולשונו המוה דהא
 כאן בללי מיירי דאי בכישול בלא"ה הקדירה
 מפסקת ומותר לכחילה וא"כ בללי בלא רועב
 אינו מוליא הבלוע מהבלק להבשר כמ"ש הט"ז
 והש"ך ס"ק י"ג דלא עדיף מבליעת איסור
 עלמו דקי"ל בסו' ק"ה שאין הולך מחתיכה
 לחתיכה בלא רועב ע"ש ולכאורה קשה הא
 בבלוע שמון קי"ל לעיל בסו' ק"ה דיוולא בלא
 רועב וכאן בס"ק י"ג בשמן איירי כמ"ש המשבולת
 ד"ה אמנס כן ולריך לומר דלענין ריחא מקילין וס"ל
 דלעולם מיקרי כחוש וא"כ איי לאסור התבשיל
 בלא רועב וא"כ לשונו ז"ע אבל קושיתו הוא
 דיתסור הבלק עכ"פ מריח האיסור :

שם ס"ק י"ד ד"ה **ועיין** ח"י כו' דבמינו במשהו
 לרב . כ"ב הפליתי כאן
 הביא ראי' להסוברים דבאיסור משהו ריחא
 מילתא מהא דקי"ל דשתי הלחם אינן דוחות את
 היו"ט מטעם דהוי לורך גבוה הא יוכל לאפות
 בתנור א' עם פת חולין כדי שהפת נאפה יפה
 אם נימא דתנור אינו מקדש יש לו עלה זו
 ובעכ"ל דאם התנור אינו מקדש הא מועיל
 שאלה ופדיון והוה דשיל"מ ואוסר במשהו ולכך
 חמרינן ריחא מילתא ונאסר הפת חולין מהריח
 שתי הלחם יע"ש ולכאורה קשה על דבריו דנראה
 דאישתמיטתי דברי החוס' בפסחים דף מ"ו
 בסוגיא דהואיל דהקשו שם במתני' דכילד
 מפרישין חלה בטומאה ביו"ט אמאי לא יאפו
 החלה עם פת חולין בתנור א' שיהא נאפה יפה
 ולדברי הפליתי קשה הא לענין חלה מועיל
 שאלה והו"ל דשיל"מ ואסור במשהו וחמרינן ב'
 ריחא מילתא ואין לומר משום דלאו מלוה
 לאיתשולי כמב' בנדרים דף ג"ז הא גבי שתי
 הלחם נמי לאו מלוה בפדיון ועכ"ל כמ"ש
 הט"ז סו' שכ"ג דהואיל ובידו לעשותו מקרי

שפיר דשיל"מ אף דלאו מלוה וא"כ גם בחוס'
 קשה כנ"ל והוא קושיא עלומה על הפליתי אמנס
 נראה דאדרבא מכאן יהא ראי' להפליתי דהנה
 החוס' בפסחים שם תירלו על קושיא הנ"ל דהא
 דר"א ב"ש דממלא חשה כל התנור לא שייך
 אלא בתנור אבל לא ע"ג גחלים יעו"ש בחוס'
 ולכאורה קשה דמ"מ יש לו עלה לאפות בתנור
 ומה הקשו כילד מפרישין וכו' אכן י"ל דהט"ז
 בסו' שכ"ג הביא בשם הרמב"ן והר"ן דלא שייך
 שאלה אלא בנחטרט בעיקר הנדר מעיקרו
 משא"כ היכא דאינו מחטרט רק מלד התערובות
 לא הוי חרטה דמעיקרא יעו"ש [ולפי"ז הוריתי
 בחלה שנפלה בתבשיל ולא הוי ששים דנראה
 דלא מהני שאלה כיון דהשאלה אינו רק מלד
 התערובות ולא מלד חרטה דמעיקרא כלל כמ"ש
 הט"ז בשם הרמב"ן והר"ן ובלא"ה אם יתשל יהי'
 למפרע הברכה לבטלה והח"ס בחשו' הרגיש
 בזה וכתב דאין זה ברכה לבטלה כיון דבעת
 הברכה הוי שפיר חלה ע"ש אמנס ז"ע דהרי
 החוס' במנחות דף ס"ה הקשו אמאי אין מברכין
 על ספירת זיבה ותי' כיון דאם הראה תספור
 למפרע הוי ברכה לבטלה וא"כ מכ"ש היכא
 דהוא בעלמו מתחרט מעיקרא ולכן היתר זה
 ז"ע] ולפי"ז נאמר דשם במשנה הא קאי אליבא
 דר"א דר"א אומר לא תקרא לה שם עד בתאפה
 ור"א הא ס"ל פותחין בגולד וא"ל חרטה
 דמעיקרא כלל לכך מועיל שפיר שאלה גם כעת
 והוה דשיל"מ ובמשהו חמרינן ריחא מילתא לכך
 אסור לאפותו בתנור רק ע"ג גחלים ותירלו
 החוס' שפיר דע"ג גחלים טוב לא שייך דהפת
 נאפה יפה וכמדומה שראיתי בס' אחרון כעין
 זה ועוד הארכתי בפלפול רב ולא ראיתי ללאח
 חוץ לחיבור :

שם ס"ק י"ז **וא"כ** יש עוד חילוק בין ביטול
 לללי . כ"ב לכאורה יש עוד
 חילוק באם איסור או היתר חריף דבללי אסור
 ולא מהני תנור גדול ופתוח או ההיתר דשניהם
 כחוסים וביטול מותר דבמים נתבטל החריפות
 או אפי' בללי קדר מטעם דהקדירה מפסקת
 דזה מותר אפי' בדבר חריף כשא' מהם מכוסה
 ועי'

ועי' במשכלות כאן סק"ה ד"ה כתב המכ"י :
הדין הא' ר"ג ופתוח ממש שרי תחלה ומ"מ
המחמיר הע"ב. נ"ב כבר
כתבה לעיל בסימן זה דלא ידעתי מי הם
המחמירין ומה שהראה לס"ג לא נודע כונתו
וא"ל דכוונתו משום חשש איחלופי או נילולות
מלבד דעדיין לא דיבר מזה עד דין הח' ועוד
דזה אינו מטעם חומרא רק מדינא אסור
לכתחילה כמב' בס' קי"ח :

הדין הג' איסור חריף כו' משמע לאסור אף
בהפ"מ ומיהו בהיתר חריף
לדדו כו' ואולי בהפ"מ יש לעיין. נ"ב כבר
כתבתי לעיל בדבריו תמוהים וסותרים זא"ז
דמשכלות סק"ה כתב להדיא דבהיתר חריף
חמור טפי ואסור אף בהפ"מ ובאיסור חריף
בהפ"מ יש ללדד ואולי ט"ס יש כאן בדבריו וז"ל
איפכא דבאיסור חריף יש ללדד ובהיתר חריף
אסור :

סי' ק"ט משכחות ד"ה תשובה כו' וראיתי
למהרש"ח ז"ל

כו' ז"ע אטו אסורי אכילה ומוחר בהנאה אמאי
ליח להו בעלים. נ"ב מדבריו כאן מבואר
דאיסורי הנאה ל"ל בעלים דאפקורי מפקיר להו.
אמנם הגאון בקלוה"ח סי' ת"ה סק"ב כתב
דאיסורי הנאה ג"כ יש להם בעלים והא דלא
מני לבעל חמץ ולהפקיר לאחר זמן איסור הוא
מטעם דאינו ברשותו ולעולם דהוא שלו כנו
בגזל ולא נתייבשו הבעלים דאף הנגזל לא מני
להקדיש אף דהוא שלו כיון דאינו ברשותו וה"ל
כן הוא וע"ש שהאריך והנה דעת הרשב"א
בחשו' דאיסורי הנאה אין להם בעלים ובאמת
דברי הקלוה"ח תמוהים מאוד דהרי דברי הרש"י
ז"ל פסחים הם להדיא כנגדו שכ' דלמא משכח
לי לבתר איסורא לאו ברשותי קאי פירש"י
שם לאו ברשותי קאי ואינו שלו ובלא"ה דבריו
תמוהים במה שפירש כיון דאינו ברשותו אע"פ
שהוא שלו הי' מלד הדין שלא יעבור עליו לולא
דאוקמא התורה ברשותו דהרי לשי' רוב
הראשונים בס"מ ת"מ ישראל שהפקיד חמלו אלל
אור אע"כ המפקיד עובר עליו דאע"פ שאינו

שלו ברשותו מ"מ הוא שלו ובע"כ דבחמץ לולא
דאוקמא התורה ברשותו הי' פטור גם מלד
שאינו שלו כמו שפירש"י ודלא כהקלוה"ח
ואעיקרא דמילתא אי איסורי הנאה יש להם
בעלים או לא הארכתי מאוד במק"א והוא
מחלוקת הראשונים במס' סוכה דף ל"ה עי'
בח' הריטב"א שם ונראה שמחלוקת זה הובא
בש"ע או"ח סי' תרמ"ט דרמ"א בסעי' ב' שם
הביא בשם חשו' הרשב"א סי' תשמ"ו דאיסורי
הנאה אין להם בעלים לכך המודר הנאה מלולב
לא מקרי לכס ופסול ביו"ט א' אמנם בדעת
המחבר סעי' ה' שם כפ"מ שפירש המ"א בס"ק
ך' כיון שהוא שלו אע"פ שאסור בהנאה לכס
קרינן ב' וכתב שם הפרמ"ג באשל ס"ק ך'
לדעת המחבר המודר הנאה מלולב יולא בו
אף ביו"ט ראשון דלכס קרינן ב' וכתבתי שם
דבאיסורי הנאה דמלוויים עליהם לבערם כמו
חמץ בפסח דקי"ל גזל חמץ ובא אחר ושורפו
במועד פטור מטעם דהכל מלוויים עליו לבערו
בדאי כה"ג לאו בעלים מקרי לולא דעשאן
הכתוב כאילו הן ברשותו ובזה מודים כ"ע וכן
בשור הנסקל משום ובערת הרע. עומד בודאי
למות לאו בעלים מקרי משא"כ צשאר איסורי
הנאה תליא במחלוקת הרשב"א וריטב"א וכמדומה
שכס"ס חשו' ריב"ש יש שם פלפול גדול בזה
ואין כעת ת"י ול"ע על הפמ"ג כאן שסהם
הדברים ובסי' תרמ"ט הביא שהוא מחלוקת גדול
שוב ראיתי שזכיתי לכוון ב"ה דברי אמת להגאון
קדוש ישראל חי' מהרי"מ מגור בא"ע הל גיטין
סי' קכ"ד שכ' כסברתינו והביא גם דברי הקלוה"ח
הנ"ל ולפלא שלא העיר עליו כנ"ל :

ואגב אומר מה שהביא שם בפמ"ג סי' תרמ"ט
קושיא בשם הגאון ר' חיים טולליין
בשיטה דחזקי' ור"א מנ"ל להש"ס לומר דפליגי
דלמא חזקי' ס"ל נמי כר"א דלא תאכלו נמי
איסור הנאה משמע והא דלריך בחמץ לכתוב לא
יאכל בלירי משום דס"ד משום דחזינן דעבר
אבל יראה ש"מ דמוחר בהנאה דאי לא"ה לא
מקרי שלו לכך הולרך התורה לכתוב לא יאכל
דאסור בהנאה ועשאן הכתוב כאלו הן ברשותו

מלד

מלד גזיה"כ כ"ה כונת קושיחו שס אלא שקילר
 מאור כדרכו ז"ל ולפענ"ד לא קשה כלל דאס
 נימא כן יוקשה למ"ל קרא דלך שלך אי אחת
 רואה אבל אחת רואה של אחרים הא ממילא
 נדע זה מדהולרך לכחוב לא יאכל ובלא"ה סד"א
 דמוחר בהנאה מדעבר אבל יראה דאי אסור
 בהנאה לא עבר בכל יראה ש"מ דבחמץ של
 אחרים אינו עובר והבן כי קלרתי שלא ללאח
 מגוף החיבור :

שם סק"ב ד"ה **א** נבלע כו' דס הואיל ועיקרו
 דאורייתא לא מקילין. נ"ב
 כוונתו בזה לחרץ קושיה הפר"ח ודגול מרובה
 שס בסי' ס"ט ס"ק נ"ז מיהו דברי הש"ך בקושיחו
 שס בלא"ה ניחא דקושיחו הוא על הרב ואיהו
 ס"ל כאן בהדיא דבאיסור דרבנן באינו מינו
 נמי בעינן ששים ועי' בשפתי שס ובלא"ה נ"ע
 על דגו"מ מה שהרעיש שס על הש"ך דאף
 דהש"ך מקיל כאן באיסור דרבנן בא"מ דבטל
 ברוב מ"מ גילה דעתו דדיוני ס"ס אהו כ"ב
 דדוקא בהפס"מ מהיר א"כ שס מיירי דאפשר
 באין הפסד ולע"ק על הש"ך דדיוני ס"ס שס
 שכ' דכבר כתבתי דבאין הפסד יש להחמיר וכאן
 בסי' נ"ט לא נז' כלל מזה :

שפתי סק"ג **במוסגר** ומ"ש שס דבטל ברוב
 חולי סובר מוקפה אין
 לו טורח מה"ת כו'. נ"ב כל דבריו חמוהין
 חדא דלהדיא כתב המג"א שס כן ועי"ש באשל
 ובמחלה"ש שס ועוד דאדרבא דברי המג"א
 המוהים בזה דבדאי באיסורים דלאו בני אכילה
 אינו הלוי כלל בששים כגון אפר מקלה לענין
 חטאת ומיס שאובים במיס כשירים ורביית
 נוטפים על הזוחלים הכל חלוי ברוב חלוי
 כלל בסמ"ך וכבר הקשה כן בעלמו בפתיחה
 לתערובות ומה שרצה לתרץ שס כבר הוכחנו
 מכמה משניות דליתא וא"כ מה ביקש כאן לחרץ
 זה אחרי דאפר לאו בר אבילה בודאי די ברוב
 אף אי הוה לח ול"ע בזה שוב ראייתי באשל טי'
 חל"ח ס"ק ק' שבעלמו התפלל על המג"א בזה
 וא"כ לא נודע כונתו בכאן ומה רצה בזה ודו"ק:

שם ד"ה **כתב** הכנה"ג כו' לא בספק איסור
 וא"י מה בא ללמדנו דפשיעא
 דכולן ספק הם. נ"ב פשוט דכוונת הכנה"ג הוא
 באופן שלייר רבינו הפמ"ג בריש פתיחה
 לתערובות כגון ג' בהמות א' ניטל זיה במקום
 מרה וא' במקום הטרפש ושני הזיטים נשאר
 ועוד יש א' שנחסר ממקום הכליות והשאר
 קיים דממ"ג ב' כשירות ורק א' עריפה אבל
 לא נודע איזה הם לכך אין להם ביטול כיון
 דלא הי' ההיחר מצורר מעיקרא כמ"ש שס
 בפתיחה ועי' מ"ש שס מדברי החות ס"י ק"א
 וגם המהתי עליו שלא הביא דברי הש"ך בסי'
 ס"ו לענין תערובות ביצים חד בחד ע"ש ול"ע
 על הפ"מ כאן במה שכחב שלא ידע לפרש
 כונת הכנה"ג ול"ע ואולי דכוונתו דאף עפי"ב
 לא שייך ביטול משום דכל א' הי' אסור מקודם
 בפ"ע אף לפי"ז ג"כ ל"ע במ"ש וא"י וכו' דברי
 רבינו הפמ"ג: הכתפק בעלמו בזה שס ובסי'
 מ"ה שפתי סק"א ועימ"ש שס :

סק"ו **אלמא** דג טמא וטהור שוין בטעמא.
 נ"ב עי' לעיל ס"י ק"ז שכתבתי
 להוכיח ע"פ שיטת הט"ז ס"י קט"ז דג טמא
 עם טהור אין שוים בטעמא ועי' בחי' רעק"א
 שס בשם הבית מאיר שלא כתב כן :

שם סק"ז **תו** אף כשיהן טעם לרוטב בא"מ
 ליכא איסור תורה. נ"ב נראה
 לפרש כוונתו דא"ע ג' גם בא"מ ג"כ שוב לא
 יבוא לידי איסור תורה דהא דנריף ס' הוא רק
 מדרבנן מ"מ יש חילוק דבמינו כבה נחטבל ואין
 נרגש טעם האיסור בפ"ע וא"כ לא מצטיא אס
 יבשלם בלא רוטב כגון בצלי קדר וכדומה בודאי
 מותר דהוא מין במינו אלא אפי' אס יבשלם
 עם רוטב דהוה אינו מינו מ"מ לא ירגיש
 ברוטב טעם האיסור לבד כיון דיש רוב היחר
 ממינו ואף לה"ך דאוסר האינו מינו זה דוקא
 שנפל יחד למינו ולאינו מינו דחיישינן שמה יתן
 מתחילה טעם לא"מ ונאסר שפיר משא"כ אס
 היה מתחילה רק במינו לבד דכבר נחטבל
 לכך לא איכפת לן אף אס יבשלם אח"כ וכ"ז
 הוא דוקא במינו אבל באינו מינו דאס יבוא
 אס"ב

אח"כ לבשל עם רוטב יהי כרגש האיסור כשלא יהי בו סמ"ך לכך לריך גם ביבש ס' מדרבנן ועי' במשבלות סק"ז :

ד"ה **כתב** הפר"ח כו' אני ההדיוט לא זכיתי להבינס דבסי' ס"ט בשר שלא נמלח בטל חד בחרי . נ"ב לכאורה ל"ע דמה הקשה מאיסור דס שהוא רק מדרבנן ואף שכ' במשבלות הסק"ז דשאיני דס הואיל ועיקרו מדאורייתא מ"מ אטו הפר"ח משועבד לסברא זו ואפשר דכוונתו דלפי הגר"ח מודעת הפר"ח בסי' ס"ט נוטה יותר לדעת הרמב"ם דדס שביטלו דאורייתא יע"ש אמ"ס קשה מדברי המחבר בסי' ק"ה סעי' ע' בידוע שנגע החלב בחתיכה אחת וא"י באיזהו נחבטל חד בחרי ולא אמרינן דלא יהבטל מטעם דאפשר לברר ע"י טעימה והוא להיפוך ממש מדרבנן ול"ע על הפמ"ג בלא השיגו משם :

ד"ה **נכתפקתי** כו' וא"כ בא"מ ביבש ונפל כו' ויראה לאסור אף בהפ"מ . נ"ב דוקא באיסור דאורייתא לא מהני נפל בפחות מס' בא"מ משא"כ באיסור דרבנן בא"מ דמסקנה הש"ך לקמן צדיני ס"ס אות כ"ב ע"ש בארוך ובקילור כיון דרק בהפ"מ מותר בלא ששים [ונע"ק על הש"ך שס שכ' וכבר נחבתי לעיל דאינו מותר רק במקום הפסד וכאן לא נזכר שום דבר בש"ך מזה] ובאין הפס"מ אסור בלא ששים ועמש"ל בסמוך מזה מ"מ מהני לענין זה בנאבד א' מהן להחיר גם באין הפס"מ בפחות מס' לפי מסקנת הש"ך שס ועי' בחי' רעק"א כאן :

סי' ק"י משבצות סק"א **ועבשין** שאין מוכרין אלא במנין לא

בטל אף בהפס"מ . נ"ב אולם אם הורה המורה בהפס"מ להחיר לא מהדרינן עובדא . תשו' מואהבה סי' קל"ג מטעם כיון דגם בזה"ו מוסיפין לפעמים צילה אחת ללוקח הוה כמו שלפעמים באומד והביא גם הפתחי חשובה כאן סק"א :

שפתי סק"א **ואם** אגוזי פרך נחערב בדברים שאינם חשובים הותן שאינם חשובים שרי וד"ח נשאר באיסורו כמו בנתהך

א' מהן בסי' ק"א . נ"ב דבריו זכאן תמוהים אמאי לא החיר מטעם ספק דרבנן גם הדבר חשוב משום דחלינן דהאיסור הוא בחוץ דברים שאינם חשובים ונחבטלו שפיר וכ"כ הוא בעלמו בק"י ד"ה וראיתי להכו"פ שכ' לענין דינא דאזלינן לקולא בדרבנן ואף החביות סתומות מותרות דחלינן דהאיסור הוא בחוץ הפתוחות . ומה שהביא רא"י מדין נחתך בסי' ק"א דאוחן שאין נחתכות אסורות החס שאני כמ"ס הט"ז שס דהנחתך הוה כאילו פירש ואזלינן בחר רוב דהיחר ע"ש ועי' מ"ש שס ולפענ"ד בלא"ה יש לחרך דהחס קודם שנחתך הי' כולם ר"ל והי' נאסר לכך אינו מועיל מה שנחתך אח"כ להחיר עי"ז ולעשותו ספק דרבנן ולחלות דהאיסור נחתך משא"כ כאן דחיקף נההוה סד"ר כמ"ס השפתי שס דחיקף ב"ע"ת נפילה נולד הסד"ר הוה כמו נפל איסור דרבנן וא"י אם הי' ששים דחולין להקל ועמ"ס בסי' ק"א ול"ע על הסחירה הגדולה בדבריו :

שפתי סק"י ד"ה **כתב** הכו"פ כו' ואני ההדיוט הכותב אומר לענין

דינא כו' אלא כה"ג אזלינן לקולא בדרבנן . נ"ב כבר העירותי בסמוך איך שסחר א"ע בכמה מקומות דזכאן בסק"א הכריע הוא עלמו דהדבר חשוב אסור שפיר ואינו מותר רק הדבר שאינו חשוב מטעם מומ"ג ומדמה זה לנחתך בסי' ק"א בחר"ל דהנחתך מותר ואוחו שאין נחתך אסור ומיהו לדינא יש לדחות הדמיון דהחס מטעם חוקה דאיסור או כמ"ס הט"ז מטעם פירש והא דקשה אמאי לא נימא שס כיון דהנחתך ממ"ג מותר להוי כנפל א' לים דחלינן דהאיסור נפל והותרו האחרים ומ"ס ר' שלמה אייגר בסי' ק"א דמ"מ דין חשוב עלי' לא הבינותי כלל ועמ"ס לחרך זה בסי' ק"א בטוב ועי' ג"כ מ"ש שס על הסחירה שנמלח גם שס בדבריו בזה :

שפתי ס"ק י"ג ד"ה **יראה** לי בהמה שהופשטה עורה כו' גם הוה

מונין . נ"ב בתשו' טוב טעם סי' ר"ג הביא בזוליא של בהמה שנהערבה דלא הוי דבר שבמנין

שבמנין כיון דמחוסר מעשה הניקור וגם הוא
 חסור מדאורייתא לא דמי לבהמה שלא נבדקה
 הריאה דבדיקת הריאה הוא דרבנן בעלמא לכך
 הוי דין חר"ל משא"כ בכליח דמחוסר ניקור
 החלב ע"ש דהתיר בהפ"מ ושעה"ד והסכימו
 עמו חכמי עירו:

שם ס"ק י"ד ד"ה **החקירה** האחת כו'
 ואפשר דגרע.

נ"ב בחי' להל' נדה הבאתי ראי' ממס' נדה ר"פ
 האשה דף נ"ט דמסקינן החס דר"מ מטטר
 באיש ואשה שעשו לרכיהן ונמלא דם מטעם
 ספק ספיקא שמה מן האיש ואח"ל מן האשה
 שמה לאו מהמקור כר' יוחנן דתניא כוותי'
 חזינן דאף דר"מ לא אזיל בתר רוב מ"מ אזיל
 בתר ס"ס ומטטר משמע לכחורה דס"ס עדיף
 מרוב ובעיקר חקירה זו הראשונה עי' בטו"ז
 או"ח סי' תר"ה הל' יו"כ ובמג"א סי' ל"ב
 ס"ק ס"ו דמשמע דבכה"ג לא הוי קבוע כיון
 דלא הוי אלא מספק יע"ט:

החקירה הב' אי אזלינן בקבוע בתר חזקה.

נ"ב לכהורה נראה לפשוט הספק
 הזה מדברי ס' פרי תואר סי' נ"ג שכ' שם
 סברא חדשה לענין נשבר הגף וא"י אי מחיים
 אי לאחר שחיטה דאמרינן כיון דרוב זמן היטה
 בחיים יותר מואחר שחיטה דהוא רק זמן מועט
 יותר מסתבר לומר דנעשה מחיים שהוא זמן
 ארוך משתאמר דנעשה לאחר שחיטה ועפ"ז
 נלמח דין חדש היכא דידוע שהי' שלם בשעת
 שהובא לשחוט אלא שאנו מסופקין אם ברגע
 סמוך לשחיטה או אחר השחיטה מסתבר יותר
 לומר דנעשה אחר שחיטה שהוא זמן ארוך יותר
 והוא סברא חדשה נואוד ועי' בלבו"ש בקונטרס
 טריפות עלמות ובכרו"פ סי' נ"ג:

ולכאורה יש לסתור סברא זו מדברי החוס'
 חולין דף י"א ובגדה דף ב'

שהקשו שם על הא דיליף דאזלינן בתר יחזקה
 מנגע מנ"ל למילף אפי' איתחזק ריעותא עכשיו
 כגון בסכין דהרי פגום השחא וכתבו דה"כ
 מייירי שהנגע נחסר כעת מכגרים ואעפ"כ עמאין
 כל הכלים שהיו בכל ז' ימי הסגר מטעם

דאוקי אחזקה קמייחא שהי' בו כגרים והנה
 לפמ"ש בגדה שם דהיכא דהי' כגרים בעת
 ההסגר אף דאח"כ תיכף נחסר הנגע משיעור
 הגרים מ"מ עמא מגזיה"כ שטמא כל ז' ימי
 הסגר עד שיראה הכהן ויטהרנה ולפי"ז היכא
 דנמלא כעת שחסרה הנגע משיעור גרים ואנו
 מסופקין אם במשך ז' ימי הסגר נחסרה
 וטמאה או דלמא שנחסר ברגע שקודם הסגר
 ובעת הסגר לא הי' שיעור גרים והי' עהור
 כמ"ש החוס' נדה דכל הפי' אדנפק ואחא בלר
 לי' שיעורא היינו הרגע למשעת הראי' עד שעת
 הסגר ולפי"ז קשה למה לא ניזול יותר בתר
 רוב דמשך ז' ימים אח"כ ועמא ואפי' השחא
 דאזלינן בתר חזקה דלא נחסר בעת הסגר מ"מ
 נוקמא יותר דנחסר אח"כ מטעם רוב זמן לרובא
 וחזקה רובא עדיף ובעכ"ל דהוא מטעם דעכ"פ
 שעה זו הוא קבוע ובקבוע לא אזלינן בתר רובא
 ולפי"ז מוכח שפיר דאזלינן בתר חזקה בקבוע
 דפיר:

שם ד"ה **ועם** זה יש ליישב פשיטא דהיינו ט'
 חניות ממש ומה קמ"ל ועי'

בס' פ"י פסחים. נ"ב הס' פ"י אין ת"י אולם
 נלענ"ד לתרץ קושיא זו דהנה קשה בזה דחשע
 חניות אמאי לא נימא כמ"ש הר"ן בחולין דף
 ס"ד לענין ביצים טמאים דמלרפיס מיעוט
 עמאים למיעוט נבילות ואיתרע לה רובא וה"כ
 נימא כיון דאפי' בהט' חניות נמי הבשר כשר
 אינו אלא מטעם רוב דהרי לא בדקינן אחר
 ח"י טריפות וא"כ סמוך מיעוט דטריפות
 בהחניות הכשירים גופא להמיעוט החנות
 דטריפה ולכך חסור ואדרבא יוקשה בסיפא
 אמאי בגמלא הלך אחר הרוב הא הוי תרי
 מיעוטי נגדו החנות הטריפה והמיעוט טריפות
 שבחנות הכשירים אנוסם באמת ניחא דכיון
 דכבר החזקנו להמיעוט דטריפות כמאן דליחא
 שוב אין לנו מלרפינן אותו למיעוט אחר וא"כ
 ניחא שפיר דכ"ז הי' הו"א שם גבי ט' חניות
 דגם הכשירות אינם אלא מטעם רוב לכך חסור
 משא"כ גבי ט' ליבורין של מלה דהם מותרין
 בודאי לכך קמ"ל דגם בהם דנין דין דקבוע וא"ש:

זבוח

ובזה הסברה אמרנו לתרץ קושיה חוס' ביבמות פ' ד' אחין שהקשו שם אמאי דאמרינן אשה זו בחזקה היתר לשוק עומדת ואף דבשעה שנוולד הריעווחא הי' עדיין הבעל חי ומאי שגא מספק דרוסה דחוששין הואיל ונוולד הספק מחיים ע"ש. ולפי הנ"ל יש לתרץ דגבי דרוסה מלרפינן מיעוט דרוסות להמיעוט דבמקום נקב קא מחיט לכך אסור משא"כ באשה ל"ג זה:

דהחקירה הג' אס אזלינן בהר קרוב. נ"ב ל"ע על הכו"פ והפמ"ג בחקירה זו הלך להדיח שמעינן מחוס' ב"ב דף כ"ג ד"ה רוב דמו"ש ובנמלא הלך אחר הרוב משמע אף בנמלא קרוב לחנות הנבילה ומניחא משמע דה"ה דהיכא דתני אסור הוא אפי' קרוב לחנות הכשירה וע"ש היטיב בחוס' :

ודנה החוס' בנזיר כו'. נ"ב וכ"כ החוס' בפסחים דף ע' ב' ד"ה היינו דקבוע שאינו ניכר לא חשיב קבוע ולע"ק על הפמ"ג שלא הביאם לענין זה אחרי שהוא בעלמו הביאם מקודם אולם בסנהדרין דף פ' גבי הנסקלין בנשרפין כתבו אליבא דר"ת דקבוע שאינו ניכר הוה מדאורייתא חמוס בהשו' כתבתי דמשום אין ראוי דאליבא דר"ש כתבו החוס' שם בדף ע"ט דלדידיה דפטור במהכיון להרוג את זה והרג את זה בעכל"ל דקבוע מקרי לדידי' דאמר לבוף זה אני מחכיון וא"כ בכה"ג קבוע שאינו ניכר היה קבוע מדאורייתא משא"כ ל כן כיון דקבוע ידוע הוא אין לך בו אלא חידושו וקבוע שאינו ניכר הוה רק מדרבנן וא"ש מ"ש החוס' בכל המקומות ולא מיקרי קבוע והארכתי בזה בחשו' שם והוא להל' ס"ח :

שם **ואני** תזה במה דמשמע מש"ך דרשב"א סובר דתערובות חניות הוה קבוע ד"ח. נ"ב עי' בחו"ד כאן וכפ"מ שפי' בכונת הרש"א סובר באמת דתערובות חניות הוה רק קבוע דרבנן רק דהטור ס"ל דתערובות חניות הוה קבוע דאורייתא וט"ס יש בדברי החות שם מ"ש דאפי' הרשב"א מודה אפי' אחר שנוולד הספק אסור נ"ל קודם שנוולד הספק אסור ועי' בטוב טעם סי' ר"ז מ"ג שם בדברי החו"ד :

שם ס"ק ח"י **ובגוי** ששאלוהו ל"ע. נ"ב יש להסתפק על הא דמבואר כאן דאם נמלא ביד גוי דמוחר מטעם כל דפריש מרובא פריש מה הדין באם החנות טריפה הוא מאמ"ה דאסור גם לבן נח מי נימא דהו"ל לענין זה כישראל וא"כ הו"ל כנוולד הספק במקום הקביעות ומקום הספק הוא לפמ"ש הש"ך בחו"מ סי' רל"ב ס"ק כ"ט לענין היכא דשניס הפקידו נועות אלל א' זה הרבה וזה מיעוט ונגנב מהם דיח חילוק אס הגנב הי' עכו"ם אמרינן כל דפריש מרובא פריש וחלינן דגנב משל מי של הרוב משא"כ בגנב ישראל אמרינן ב' כל קבוע כמחלה על מחלה מבואר בקלו"ח שם סק"ב דהחילוק בין אס לקח מי שלא שייך האיסור אללו כגון ע' חניות מוכרות בשר שהוטה וא' מוכרת בשר נבילה דלגוי אין נוגע איסור דנבילה כלל לכך לא מיקרי נולד הספק הקביעות ועפי"ז תמה באמת לענין איסור גזל דהנכרי מלווה כמו ישראל שוב שפיר אף כשלקחו הנכרי הו"ל נולד הספק בקביעות ואמרינן ב' כל קבוע כמחלה ע"ז דמי ע"ש ולפי"ז לענין אס הי' בחנות הנמוכר אמ"ה שפיר הו"ל גם ביד הגוי קבוע ועיין בנחה"מ שם ס"ק י"ז שהמה על הקלו"ח דשפיר יש לחלק בין גנב עכו"ם לגנב ישראל דבגנב עכו"ם מה לנו בספק של מי גנב משא"כ בישראל דהיכא גבי' מלוח השב חשב ולזה הוה נולד הספק בקביעות למי יחזור אבל בגוי אין בו מלוח השב ע"ש אמנם גוף דברי הש"ך תמוהין דנראה דאף בגנב ישראל ל"ש לקראו קבוע כיון דאין אנו דנין כלל על מה שביד הגנב דהרי לקחם לעלמו ואין אנו דנין רק על המשור למי שייך להחזיר א"כ אין נפ"מ מי לקחן ובשלמא הא דחשע חניות דפירש לפנינו הוה קבוע כיון דאנו דנין על החתיכה הגלקחה ונוולד הספק במקום הקביעות משא"כ כאן דהמועות הן ביד הגנב וליחא בעולם הו"ל כפירש שלא בפנינו ומ"ש הרמ"א דאם הוא קבוע כמחלה ע"מ מקורו הוא בחשו' הרשב"א שהובא בב"י ושם הי' המעשה באמת שבא להחזיר המעות שלקח והיי' מסופקין למי

למי שייך לכך הי' דין קבוע ול"ע ועמ"ש לקמן עוד בזה ודוק היטיב. ומה שיש לחמוה על גוף דברי הנתיבות ככאן ובר"ס שמ"ח דבעכו"ס אין בו מלות השבה מדברי החוס' בעירובין דף ס"ב סוף ע"א יבואר במ"א :

שפתי ס"ק ב"א **ב"מ** בחר רוב חניות ולא אזלינן בחר רוב בשר. כ"ב כן כחב הגאון בעל חו"ד ג"כ בסק"ג דאפי' אם בחנות הטריפה יש יותר בשר מכל ע' החניות הכשירות אפ"ה מותר בפירש דאזלינן בחר רוב החניות [ומיהו קושית החות שס מה שהקשה על דין דתערובות חניות אמאי לא יתבטל חר בחריו מידי דהוה א' בבית וא' בעלי' דמלרפינן ע"ש ולא ק"מ דשם מיירי דוקא באדם א' וכאן הי' החניות של אנשים הרבה] וקלת ל"ע על מה שבכאן החליט הדין בפשיטות דהזלינן בחר רוב החניות ואילו בסי' ס"ג כההפק בזה הדין וכחב שיש ראי' לכאן ולכאן וכן גם בתשו' בית אפרים הי' מ' כההפק בזה וכן גם בתשו' נו"ב תינחא חקר בזה והניח בל"ע :

שם ס"ק ב"ב **ולזה** י"ל דפירש לפנינו הוא מדרבנן. נ"ב אבל מדברי החוס' פסחים דף ע' משמע להדיא דהוא מדאורייתא דמתחילה הקשו דמאי מדמי לתשע חניות דהוא מדאורייתא ותירלו דגם בחמץ הוא לענין דאורייתא ואח"ז הקשו הא בעכבר הוה פירש כמו בזמלא ביד עכו"ס ותירלו דמיירי שראינו שלקח נומקוס הקביעות ונולד הם' במקום הקביעות לכך מדמי שפיר להשע חניות וא"כ משמע להדיא דפירש לפנינו הוא מדאורייתא כמו דלקח בעלמו מן הקבוע דאל"כ מאי מדמי לקיחת העכבר ללקיחת עלמו ע"ש ודלא כב"ח ול"ע :

שם ס"ק ב"ז **י"ז** להתיר בהפ"מ בלירוף טעם דקבוע גרע. כ"ב ולפי"ז היכא דע' חניות מוכרות בשר נבילה וא' כשירה דג"כ דנין בו דין קבוע כמבו' בש"ך ושפתי ס"ק ט"ו אמנם החידוש הוא הקולא בזה בפירש לפנינו אסור בתערובות ול"ש כאן דקבוע גרע

ואסור אף בהפס"מ ולזה כיון השפתי שס ס"ק ט"ו ע"ש ודו"ק :

אמרתי לכחוב מה שראיתי תימה רבה בדברי החו"ד כאן סק"ד שכ' לתרץ דברי המחבר דבעלה בריב וו"ל ע"פ דברי הפר"ח וכו"פ לקמן סי' קי"א שהתירו אפי' בנתערבו מקודם חתיכות איסור והיתר חד בחד דנחסרו מקודם מדאורייתא וחייב אשם תלוי אכל חתיכה ואפ"ה אינו אסור היתר אחר כשנופל לחובו ע"ש שהשיגו אהש"ך ממשנה מפורשת בתרומות פ"ז משנה ה' שמבואר להיפוך דמותר אף כשנתערבו כו' ואפי' לדעת הש"ך דאוסר בנתערבו מטעם דאיתחזק איסור מקודם לריך לומר לדבריו דמחלק בין לח ויבש דהא ודאי לא יחלוק אמשנה מפורשת דתרומות דקחני בהדיא דמותר ועכ"ל דביבש דמיירי מויני' בתרומות דאיכא ס"ס אימר לא נתערב איסור בתערובות זה ואימא לא זה הוא הולין אף באיתחזק איסור מקודם כו' משא"כ בסי' קי"א דמיירי שנפל לקרירה בביטול דליכא ס"ס דאי איסור נפל הכל אסור משום טעם האיסור כו' וא"כ כאן דביבש הכל מותר וכמשנה מפורשת הכל עכ"ל החו"ד כאן ודבריו המוהין וסותרין זא"ז דבסי' קי"א השיג הוא עלמו על הפר"ח וכו"פ מה שהביאו ממשנה דתרומות דאף בנתערבו מקודם מותר הלא במשנה קחני רק אינה מדומעת דרק לענין דימוע ללא לריך אחד ומאה ע"ש שכ' שאיך גדולים שכמותם יאמרו דבר זה ואדרבא מוהמנה ראי' להש"ך ע"ש בר"ס קי"א :

וביורתי יש לחמוה הפלא ופלא על החו"ד במה שרלה להעמים זה בש"ך דביבש ביבש שנתערב חד בחד מותר אם נפל א' מהן לתערובות מטעם ס"ס כמ"ש כאן והלא להדיא אי' בש"ך כאן דויני ס"ס סי' כ"ד דבחד בחד הוי כגופו של איסור ואם נתערב אה"כ אסור ולא מהני ס"ס כלל ולע"ג :

משבצות סק"ה ד"ה **הבה"י** הביא מעשה דווילנא. כ"ב הנה כל האחרונים שהביאו מעשה זו ה"ה הגאון

הגאון בשב שמתח ד' והחוח כאן סק"י כולם העתיקו המעשה דהי' ניכר חלי הבהמה שפירש במקולין מחלי הבהמה שנשאר במקום קביעתו וע"ז דן הר"ר העשיל להתיר כולה כמבואר כאן אבל אם לא הי' נודע החתיכה שפירש מחיזה בהמה הוא בודאי הי' עכ"פ מותרת החתיכה שפירש אליבא דכל השיטות מטעם כל דפריש מרובא פריש ומזה תיובתא להגאון בנו"ב מהדו"ק חלק יו"ד סס"י ט"ז שרלה לדון בזה ג"כ מטעם ההיתר דר"ר העשיל ע"ש :

שפתי סק"ל **כתב** הכו"פ כו' דלא כחשו' דרכי נועם שאוסר ב' האחרונים וכן הלכה. כ"ב אמנם בתשו' נו"ב מהדו"ק ס"ס ט"ז משמע דפוסק כהשו' דרכי נועם דהב' אחרונים אסורים וטעם הפליתי נראה משום דכיון דהאיסור הוא רק מדרבנן תלינן דהאיסור הוא במה שנמכרו מקודם דהם הרוב הגם דראיתו יש לדחות במה שהביא ראי' דאי אמרינן דב' אחרונים אסורים אמאי לא גזרינן שמה יקח מהם ע"ש וזה ל"ע דקודם שניולד הספק לא שייך לגזור ואחר שנודע ההערבות שוב לא גזרינן כמ"ש הפליתי בעלמו בשם הרא"ש ז"ל ע"ש :

שפתי ס"ק ל"ד **עש"ך**. כ"ב בש"ך כאן אוסר בפירש מחליתן וסיים לבסוף דלא כפרישה ונלענ"ד להוכיח מדברי רש"י דף ע"ג ב' ד"ה אמר רבא כו' שכ' דבשלמא כי משך חד ודוקריב קמא קמא איכא למימר דכל חד דקריב בהיתר דמרובא פריש ואיסורי הנאה בהנהו דפיישו הוא דהוה רובא לגבייהו אבל השתא דקרבני כי הדדי לא הוה הכי דפיישו רובא לגבייהו עכ"ל הרי בהדיא דפירשו מחליתן אסור ואפי' למאי דפריך אלא מעתה מניסא אסורה היינו כיון דמשכו מחילה כל חד וחד לבדו הרי הותרו נוחילה כפירש"י שם משא"כ אם פירשו תיכף מחליתן אסור בודאי גלל כן דברי הפרישה לע"ג ואין כעת ת"י :

שפתי ס"ק ל"ה **וב"ע** מודים בזה. כ"ב לכאורה לשונו תמוה דמשמע שגם

הרא"ש דאוסר פירש ממילא מודה בזה דנחפזו כולן מותר ואיפכא שמענו מדברי הש"ך ס"ק ל"ז בהשגחו שם על הח"ח שכ' דמכ"ל דפירשו כולן עדיף טפי מפירש שלא בפנינו ע"ש ול"ע וי"ל :

שם סס"ק ל"ז **כמו"ש** הרשב"א דס"ס עדיף מרוב. כ"ב לכאורה מדברי החוס' לא משמע כן שכתבו בבכורות דף כ"ג ע"א ד"ה נבילה דספק טומאה ברה"י כל דבטל ברוב לא מטמא ע"ש בחי' הראשון וחילו בס"ס הלכה רווחת דכל שחתה יכול להרבות ספיקות טמא ברה"י הרי רוב עדיף מש"ס ועוד יש כדמות ראי' מסוגיא דיליף דאזלינן בחר רוב מרולח דאמר רחמנא קטלי' ליחוש דלמא טריפה הוא הנרלח ובע"כ דאזלינן בחר רובא וקשה לימא דנהרג מטעם ס"ס דלמא אינו טריפה ואח"ל דטריפה דלמא גם הרולח טריפה ומותר להרגו אלא ודאי דס"ס לא עדיף מרוב ובחי' לסוגיא הנ"ל הארכתי בענין ס"ס בב' גופים ולא ראיתי להאריך שלא ללאת. חזן מוגדר החיבור ועי' מזה באחרונים :

שם ס"ק ל"ז ד"ה **תשובה** בנו"פ אות י"ג בשם שטמ"ק. כ"ב

כונת השטמ"ק בשם הרא"ש נראה כן דענין מה דאמרה התורה אחרי רבים להטות דמוינה ילפינן בעלמא דאזלינן בהר רובא יש בו שני ענינים א' כגון בסנהדרין דיש מחייבים ומוזכים וגילתה התורה דאזלינן בחר רוב וחשיב המיעוט כנאמן דליחא ואין אנו מלרפין אותו כלל כמ"ש החוס' בב"ק ריש המניח והאי רוב הוא ודאי גמור וכמו כן בתשע חניות כשרים וא' טריפה דהוי קבוע ובפריש אזלינן בחר רוב כשרים דאנו לריכים לגרור ע"פ הרוב וחשיב המיעוט כמאן דליחא משא"כ ביבש ביבש דנתערב חד בתרי דהאיסור מונח בתוך ההיתר רק דאעפ"כ נחבטל שכן גזרה חכמת התורה בזה ס"ל להרא"ש דאף דהתירה התורה מ"מ אינו בתורת ודאי רק בתורת ספק וכמו כן התם גבי קפץ א' מן המנוין לחוכו כיון דעכ"פ המיעוט ישנו בתוך הרוב הוי על כל א' שם ספק. נמלא דבנידון הפליתי

נדחין כמ"ש הפמ"ג אח"ו בשם הפנים מאירות
 ח"ו דאין לחלק ולרב אפי' אחר שנודע עוסר
 בנפל לים ושפיר הקשה ול"ע על המלמ"ל וזף
 ראיות המלמ"ל שם יש לדחות כמה שהציא משני
 שבלין דהא לא היתר כאן באמת רק שנים
 שנים כמבואר :

שם ד"ה **כתב** הכו"פ כו' עד ול"ע. כ"ב עיין
 בס' חו"ד כאן סק"י לחוכך
 לאיסור כיון דנשאר טעם בהקדירה ועי' עוד
 שם באם נתערב אצרי' בין הרבה אצרים
 ונאכל אצרי' א' מבהמה ואינו ניכר מחזה בהמה
 נאכל האצרי' ונשאר דין עדיין על האצרים
 מבהמה זו שלא ניטל ממנה רק אצרי' א' מותרים
 כל האיברים כעין אותו אצרי' שנאכל דהא
 בהדיא אמרינן אס' קירב ראש של א' מהן יקרבו
 כל הראשים כולן אף דהבהמות נשאר באיסורן
 עכ"ל הנה ראיתו תמוה דמכ"ל דמיירי
 בנתערב כל הבהמה דלמא לא מיירי שם רק
 בנתערבו הראשים ולכך אס' קרב ראש א' מהם
 הותרו הנשאר מהם אבל לעולם מיירי שליכא
 טוב בהערובות ובאמת אס' יש שאר אצרים
 מבהמה זו אפשר לומר דלא מהני כמה שהקריב
 הראש לבד ומיהו לדינא ודאי הנכון כדבריו
 ודו"ק ומ"ש הפמ"ג עוד כאן על הפליתי דלר"י
 מב"מ לא בטל זהו בלח עי' מ"ש בס' ק"ב
 ול"ע :

משבצות סק"ט **אן** שאוכלן כולן אדם א' אסור.
 כ"ב הפר"ח וכו"פ תמוה
 דאמאי לר"א אס' קרב ראש א' יקרבו כולן הא
 אכילת מוצח הוה כאכילת אדם ואסור לאדם
 א' לאכול כולן :

שפתי ס"ק מ"ב ד"ה **והנה** זה אמת כו' ואמנם
 קשיא טעמא מאי.

כ"ב אמנם מדברי הגתיות סי' רל"ב הביאותיו
 לעיל נראה ישוב נכון על קושיא זו שכ' שם
 דלא אמרינן כל דפריש מרובא פריש רק כשדין
 ע"ז הנפרש אמרינן ב' דאוליגן בחר רוב
 היתר משא"כ כשאנו באים לדון על הנשאר
 בקבוצ לעולם אמרינן ב' כל קבוצ כמחלה
 על מחלה דמי ע"ש שזוה כהב ליישב דברי
 הכימוקי

הפליתי גבי פריש מן החיות אין ענין כלל
 לסברת הרא"ש והוי שפיר ודאי וכמ"ש וזוה
 הסברא יתרו כמעט כל קושית האחרונים על
 השטמ"ק הכ"ל ואפשר להעמיס זה בדברי רבינו
 הפמ"ג בדיבור שאח"ו ד"ה אמנם ואפשר ליישב
 גם מה שגמגם שם במוסגר על לשון השטמ"ק
 ודו"ק עכ"פ הסברא נראה נכונה כמ"ש :

שם דיה **בזריע** כו' וה"ה חמץ קודם זמן איסורו
 כו'. כ"ב דבריו תמוהין

דלענ"ד אין דמיון ול"ז כלל דשאני התם בגל
 דכ"ז דהיו קבועים בחלך לא היה שום נפ"מ
 כלל דאטו ה' ידענו שאח"כ יפול המפולת על
 א' מהם לכך לא מיקרי נולד הספק במקום
 קביעות כיון דאז לא ה' נפ"מ כלל משא"כ
 בחמץ אף קודם זמן איסורו ה' נפ"מ דהרי
 ידענו אז שאח"ז איסורו יהי' נאסר חמץ והי'
 אז נפ"מ לדון עליו ושפיר מיקרי נולד הספק
 במקום קביעות טוב ראיתי שהפמ"ג בעלמו
 בסי' תל"ט באו"ח כתב כדברינו ול"ע על הסתירה
 שבכאן כתב דבהוא דפיקוח נפש מיירי דוקא
 בלא ראינו יולא וע"ש היטיב ודו"ק :

משבצות סק"ח **בר** שנודע קנסיון. כ"ב מזה
 מבואר דגם לאחר שנודע

עכ"פ אס' נפל מעלמו לים מהני וכן אס' אכלה
 עכו"ס דלא פליגי רק אס' נאכל בשוגג ע"י
 ישראל אס' שייך קנסו שוגג אטו מזיד אבל בנפל
 לים הותרו הנשארים וזה דלא כמ"ש המשנה
 למלך פי"ט מה' אבות הטומאות דנפל א' מהן
 לים דהותרו כולם לא מהני רק אס' נפל קודם
 שנודע הספק אבל לאחר שנולד ונודע הספק לא
 מהני נפל לים כי כבר איתחזק איסורא והנך
 רואה שכל האחרונים פסקו דלא כוותי' רק
 דמהני גס אחר שנולד הספק. ובאמת תמוהין
 דברי המשל"מ דלדבריו קשה מאי פריך הגמ'
 בזבחים דף ע"ד על רב דאמר בנפל א' לים
 הותרו כולם נומתני' דתני אפי' אחת ברבוא
 ימותו כולם ע"ש ולדברי המלמ"ל לא קשה כלל
 די"ל דרב מיירי בנפל א' לים קודם שנודע
 הספק והמשנה מיירי לאחר שנודע הספק ובפרט
 דמשמע דמיירי לאחר שנודע מדקאמר הא דב"ח

ליס הוחרו כולם ע"ש דעביד לריכותא ולדבריו
 הא י"ל בפשיטות דטבעת הוא רק מאיסורי
 הנאה לכך קי"ל משא"כ גבי חבית תרומה דהוא
 מדברים הנאכלים ועל הלריכותא שבגמ' נדחקו
 קלת במה דקרי לתרומה דשיל"מ הא לא קי"ל
 כן ביצמות דף פ"ב כמ"ש השפתי ס"ק ל"ט
 ע"ש שוב ראיתי שכן הקשה הפלתי ויש ליישב
 קושיא זו ודו"ק.

שפתי ס"ק ג"ו בסה"ד ס"ם מגוף המעשה אם
 הי' כאן איסור מקילין. נ"ב בזה מתורץ קושיא כמה אחרונים
 דאמאי מקליין לקמן גבי דמיס בס"ס כגון
 באיש ואשה שעשו לרכיהם ונמלא דם הוצא
 לקמן בש"ך דיני ס"ס דמוחר ס' שמא מאיש
 ואח"ל מאשה שמא מן הלדדין אף דהוא דשיל"מ
 ע"י ז' נקיים וכן ברמ"א סי' קפ"ז ס' מן הלדדין
 ואח"ל מהמקור שמא ממכה שבמקור וכן לענין
 קושיא הכ"מ על כתמים דהוה ס"ס שמא מעלמא
 ושמא מהלדדים ולכאורה הא הוה דשיל"מ אנוס
 לפי"ז א"ש דס"ס אם הי' איסור כלל מקילין
 גם בדשיל"מ אכן לפי"ז הי' לנו להחמיר לענין
 תלויות כחם אף דהוא ס' דרצנן מ"נו בסד"ר
 בדשיל"מ מחמירין והנכון הוא כמו שחידש הל"ח
 ובנוב"ת חאב"ע וגם בדברי רבינו לעיל
 סי' ל"ט דלא אמרינן החומרא דשיל"מ רק
 לענין אסורי אכילה דאם יאכלנו היום לא יהי'
 למחר משא"כ לענין טלטול דיכול להשתמש היום
 ולמחר לא מקרי דשיל"מ וה"ה גבי אשה לא
 מקרי דשיל"מ והוספתי להביא ראיות לזה ולא
 ראיתי ללאה חוץ מגדרי גם בענין הסבירא מפני
 שחוזר ונאסר הארכתי שם ואכ"מ :

שם ס"ק ג"ו **ואילן** כנפל מותר בס"ס לחוד
 ויש לעיין. נ"ב בודאי יש
 לעיין דלשיטת רש"י בחירון הראשון בסוגיא שם
 דלר"א לא מהני ס"ס גבי נטל הימנה עלים
 וא"כ לפי"ז לא מהני חליבא דידי' ההיתר דנפל
 א' ליס וא"כ אמאי אמר לעיל ע"א רב דאמר
 כר"א דאמר אם קרב ראש א' מהן יקרבו כל
 הראשים ולשי' הש"ך לא מהני חליבא דר"א
 ההיתר דנפל ליס כלל ונ"ע על הש"ך דכפי
 הנראה

הנימוקי יוסף והביא ראיות לזה ובזה מחלק
 שם בין אם הגנבים רולים להחזיר המותר
 מהגניבה או אמרינן דפריש מרובא ושייך למי
 שיש לו הרוב משא"כ אם לא החזירו הגניבה
 ואנו דנין על הנשאר או אמרינן ביה דין קבוע
 ולפי"ז גם הכא ניחא קושיא כיון דהכא דנין
 על הנשאר ואח"כ באח לאוסרו משום זה שפירש
 דלא מהני אח"כ מה שנפל ליס ע"ז נאמר דנפל
 ליס הוחרו כולן אבל לא נחמיר עי"ז שפירש
 מקודם לומר דהוא מן הרוב דהיתר כדי שנחמיר
 עי"ז על המשויר כיון דאין אנו דנין על הנפרש
 כלל ע"ש ותבין ולכך אם פירש קודם שנוול
 הספק אזלינן ב' לקולא והדין אמח ויליב ויש
 להאריך עוד ואכ"מ :

שם ד"ה **בתב** הפ"מ חמה על הש"ך מהקריב
 ראש א' הוחרו כולן. נ"ב כוונתו
 דודאי פריש מקודם שנקרב ולדעת הש"ך אסור
 אמנס נראה דהש"ך הא מיירי דפריש וא"כ
 אינו מותר רק כשנפל אח"כ מעלמו ליס או
 כשנאכל דמתחלה לא הי' ידע מזה ונאסר למאן
 דאוסר פירש ממילא לפי שי' הש"ך ולדעת הפמ"ג
 גם לדברי המחמירין פירש ממילא אסור אח"כ
 כנפל ליס דהרי מתחילה החזקנו אותו בהיתר
 אבל עכ"פ לא ידענו מתחילה שיפול ליס והי'
 דינו אז בפירש אבל שם אם לקח הראש כדי
 להקריב והקריבו הוה הכל מעשה אחד לכך דינו
 חיבף כמו שהקריב כבר כיון דבידו לעשותו
 משא"כ כאן דאין בידו לעשותו ודוק היטב :
 שם ס"ק מ"ו **עש"ך**. נ"ב לכאורה דברי
 הש"ך תמוהין במ"ש
 דנחבטל חד בתרי מן הסורה ומשמע גם בלא
 נודע דהרי ההיתר כאן הוא בלא נודע במכ"ש
 וזה ל"ע דהרי הש"ך בס"ס ק"ט כתב להדיא
 דבלא נודע לא נחבטל כלל מן הסורה ע"ש
 ול"ע :

שפתי ס"ק ג"ב **ומהר"ם** אשכנזי הירץ דיש
 חילוק בין הנאה
 לאכילה. נ"ב לכאורה קשה לפי"ז כמה דאי'
 בגמ' דף ע"ד ב' ואילוטרך דר"ג גבי טבעת
 ואלטריך דר"ל גבי חביות של תרומה דנפל א'

הנראה לא תלי זכ"ז כלל טוב ראיתי ראיה ברורה לדברינו מדברי המג"א סי' תל"ז שבס"ק ד' כתב שהעיקר הוא בדברי הי"ש"ש דס' מוכן ביו"ט שני אסור והא מטעם דשיל"מ ובס"ק י"ד שס פסק בפשיטות דמהני נפל א' לים או נאכל א' מהן אף דהוא דשיל"מ ובע"כ דעיקר ההיתר הוא בנפל לים משום דבדרבנן חולין דאיסורא נפל וכמ"ש הרשב"א הטעם :

משבצות ססק"י **עימ"ש** בדיני ס"ס ס"ק כ"ח על הסתירה הגדולה שנמלא בדבריו בענין היכא שספק א' סותר החזקה :

משבצות ס"ק י"ב **והלכך** ל"מ ס"ס כה"ג אף לר"ת נ"ב מ"מ נראה דאף לר"ת אינו אלא בנתערב ודאי טריפה חד בחד עס ההיתר לכך לא מקרי ס"ס וג"ז אינו אלא חומרא מדרבנן מפני שאנו רואין בתערובות חד בחד כאילו כל א' הוה כגופו של איסור כמ"ש הרשב"א מפני החומר שמביאים אשם תלוי על כל אחת אבל עכ"פ מדאורייתא הוה ספק מעליא וראי' דאינו מביא רק אשם תלוי ואינו מביא חטאת הרי דאינו נחשב לודאי מדאורייתא אלא ספק ורק דרבנן החמירו בספיקו שלא לרפוי לס"ס נמלא היכא דנתערב רק ס' טריפה בחד היתר אפשר דגם הר"ת מודה דהוי ספק שפיר לרפוי אח"כ לס"ס כגון אס יפול א' מהם לתערובות והארכתי בזה מפני שראיתי להפר"ח כאן ובדיני ס"ס אות ל"ה שכתב בפשיטות דס' איסור שנתערב חד בחד ואח"כ נתערב א' מהם בתערובות הב' דאסור מפני שתערובות חד בחד הוי כגופו של איסור ודיבר סרה על הש"ך ז"ל ויסודו מדברי הרשב"א אילו בשם הר"ת ולפענ"ד אינו מוכרח כלל דר"ת לא קאי אלא אודאי טריפה חד בחד ולא בספק טריפה וכמו שכתבתי דמשמע דהוכחתו הוא רק מדמביאין אשם תלוי ועמ"ש לקמן טוב מלאתי בבינת אדם הביא כדברי בשם ספר בית מאיר עיין שם בשער קבוע סי' מ"ה ודו"ק :

שם ס"ק י"ד **וב"מ** קשה דמשכחת לי' ודאי נ"ב יעויין לעיל סי' פ"ד בט"ז ס"ק י"ז בשם הרשב"א דעבר ובישל הך יב"ח לענין תולעים דאמרינן ס"ס שמא לא הי' תולע ואח"ל הי' שמא נימוח בבישול וכן הט"ז דן כן אף דאפשר להפריד בין הספיקות וע"ש ול"ע ועי"ל בסי' ז"ה משבצות ד"ה עוד אבאר לך כו' ול"ע :

משבצות ס"ק ט"ו **משא"ב** ספק בשחיטה דהחזקה אומרת שאין נשחטה כראוי והס"ס להיפוך בזה לא מהני ס"ס. נ"ב עימ"ש בדיני ס"ס ס"ק כ"ט בשם הפליתי דגם גבי דרוסה הוה ספק בשחיטה דשמא דרס בסימנים וחזן מה שהשיגו שס הפרמ"ג מדברי מהרש"א בצכורות ד' ב' ומדברי עלמו בפליתי סי' ל"ג אף גם שאני הקשיתי ע"ז מדברי החוס' חולין דף מ"ג ע"ב ד"ה קסבר שהקשו על ס' דרוסה נימא נשחטה הותרה וכן על ישב לו קון בישט אמאי חוששין שמא הכריא נימא נמי נשחטה הותרה ע"ש הרי להדיא דעל ספק ריעותא דסימנים אמרינן נמי נשחטה בחזקה היתר ומוזה ראי' ברורה למהרש"א בצכורות הנ"ל ודלא כפליתי ועמ"ש שם ולע"ג ועי' עוד מ"ש בדיני ס"ס דין כ"ח מה של"ע : שפתי ס"ק ס"א **י"ג** לראות כו'. נ"ב בפשיטות הו"ל להקשות שדברי הש"ך תמוהין במה שהקשה ל"ל להמחבר לכחוב האוי דינא דמה"ס נימא דעדיף מב' תערובות ע"ש הא בודאי עדיף לשי' ר"ת בסוגי' דזבחים שס דבס"ס דתערובות לריך לאכול דוקא ב' ב' כמבו' לעיל משא"כ בס"א בגופו וב' בתערובות א"ל לאכול דוקא ב' ב' לר"ת מטעם שאנו חולין שאין כאן איסור כלל לכך הולך המחבר לפסוק כר"י דלא מהני ס"א בגופו והב' בתערובות מטעם כיון דחז"ל נחנו עליו שס קבוע הוי אפי' בחלקן כולן כמו חד בחד ואיתחזק איסורא שפיר ואולי נכלל זה בדבריו הקלרים כדרכו ז"ל :

דין הא' שפתי ד"ה **אחקור** בקלרה בס"א בגופו בפלוגתא דרבנותא

רבוותא כו'. נ"ב כן עלה גם על דעת הנו"ב מהדו"ת סי' נ' לחלק בזה ועי"ש מסקנתו לחלק דדוקא ס' טריפה שנחערב בדברים שאין מחבטלים אסור כיון ששם יש אותו דבר גופא שהחזקנוהו באיסור מחמת ספק איסור תורה בזה אנו אומרין שהולכנו לאסור כל התערובות כיון שהחתיכה גופא נשארת שם אבל בדבר שאנו מסלקין גופו של איסור כגון בנידון דר' אלפס בשיעורים שהם ס' נחנקעו שהרי גוף השעורים אנו אוסרים ומסלקים להם מן החבטיל ולא נשאר אלא טעם פליטתן וכיון דמשהו אינו אלא דרבנן אזלינן שפיר בספיקו לקולא יעשה"ה בדבריו האם אמנם שדברי הנו"ב תמוהים דכל פלפולו הוא אליבא דרי"ף דהחיר החבטיל שנמלא בו שעורים ספק נחנקעו אבל חנן הא קי"ל באו"ח סי' תס"ז סעי' ט' דכל החבטיל אסור כמו שפסק הרמ"א שם א"כ י"ל שפיר דהוא מטעם סד"ר ע"י תערובות ויש אדרבא ראי' להיפוך דאפי' בפליטה אסור ול"ע על הנו"ב במה שפילפל שם בתשו' הכל אליבא דרי"ף במה שהוא שלא אליבא דהילכתא לדידן ויש לתרץ זה קלח אמנם במהדו"ק סי' ל"ב ל"ג שם לא מחלק הנו"ב בעלמו בכך בין פליטה בין אם גוף האיסור נשאר שם והארכתו בזה בסק"א אכ"מ :

שם דין ד' ד"ה **אבל** אי ידוע כו' עד וכ"ש כשאחד ודאי טריפה

דאז אף נחערבו התרנגולים כיון שידוע שלא נגמרה אסורה. נ"ב הלשון תמוה לכאורה דכפ"מ שמחליט מקודם הרי בודאי טריפה ונחערבו התרנגולים בודאי אסור אף בא"י אם נגמרה מקודם לא הוי ס"ס דחד בחד הוי כגופו של איסור ומה זה שסיים כיון שידוע שלא נגמרה אסורה הא אף בא"י אסור ויותר יחכן הרבואה באף אי לא נחערבו התרנגולים דבזה בס' אי נגמרה כשר לשי' הפמ"ג לעיל מ"מ בודאי אסור ואפשר דלכך נקט הרבואה בנחערבו התרנגולים משום דבס' טריפה אינו מותר רק בנחערבו התרנגולים לשי' הש"ך לכך נקיט הרבואה בדידוע שלא נגמר אף בנחערב אסור ואה"נ

בבודאי טריפה בידוע שלא נגמר אף בלא נחערב אסור אבל בא"י אם נגמר הקליפה מותר גם בודאי טריפה בשלא נחערבו התרנגולים כמ"ש הפמ"ג מקודם ואח"ז. וראיתי בס' עלי לבונה שפיקפק על דין זה בהוכרו התרנגולים וא' ודאי טריפה ונמלא בילה שא"י אם נגמר מקודם וחוכך שם להחמיר ודבריו אינו מובנים אללי והעיקר נראה להכשיר כמ"ש רבינו הפ"מ שוב ראיתי לרעק"א שכ"כ בפשיטות:

שם בא"ד **הנה** י"ל נהי דחד בחד כגופו בל איסור מ"מ מידי ספיקא לא נפקא. נ"ב כבר כתבתי לעיל במשבלות ס"ק י"ב דמקור סברא זו הוא מרשב"א דס"ל דחד בחד הוי כגופו של איסור ואף הרשב"א ס"ל דמחשב ספק שפיר מודאורייתא וראי' דמציאין אשם תלוי על חתיכה מב' חתיכות ואינו מציא חטאת הרי דמה"ת נחשב ספק שפיר אלא דמדרבנן החמירו דלא נחשב לספק בחד בחד וכ"ז הוא בודאי טריפה שנחערב חד בחד אבל בס' טריפה שנחערב חד בחד ודאי הוה ס' מעליא והארכתו עוד בראיות ואכ"מ גלל כן לדקו דברי הש"ך ז"ל ודלא כפר"ח. אח"ז ראיתי להגאון בעל בית מאיר שכתב כן הובא בס' חכמת אדם בשער הקבוצ ס' מ"ה. בס"ק ו' יש שם ט"ס בדברי רבינו הפמ"ג וכנ"ל והוא מבוחר דאף נודע שרי [ותיבת לא ט"ס]:

דין י' ד"ה **ובזה** שיש מהתבוננות כו' עד דבאיטור דרבנן בלח א"ל

ס' כמב' בש"ך סי' ק"ט. נ"ב ל"ע על מה שלא חמה הפמ"ג עליו דלהדיא כתב הפמ"ג בפתיחתו לתערובות בחלק הב' סוף פ"א ד"ה והנה דאף להש"ך דמויקל בס' ק"ט ציבש ציבש בא"מ באיסור דרבנן דא"ל ששים דליכא למיתוי לידי איסור תורה מ"מ מודה בלח צמינו דאפי' באיסור דרבנן לריך ששים מטעם דהוי כאוכל הכל ביחד וראי' מלב באיסור דבוק ומאצר הנשבר דמלות פרישה לריך ס' ע"ש שמסיק דאין להחיר אפי' בהפס"מ ומה זה שהביא הפליתי בשם הש"ך דבאיסור דרבנן בלח א"ל ששים

שם דין י"א ד"ה ור"ה יודע כו' עד הלשון
 מגומגם וה"ק כו'. כ"ב
 כוונת דבריו נראה ללכאורה דברי מהר"י
 נכונים ודברי הט"ז ל"ע במה דמדמה לב' שבילין
 דהתם בבאו לשאל בב"א אחד מהם ודאי נטמא
 משא"כ כאן בב' שעירים אין אחד מהם ודאי בכור
 דיכול להיות שכבר ילדה קודם לידת שניה
 כעת ולזה אמר הלשון מגומגם ולזה בא הפמ"ג
 לשלול זה ומפרש דברי הט"ז דהרי גבי שבילין
 איירי בספק טומאה ברה"ר דדי בספק א'
 ואמרינן דלא מהני היכא שספק א' סותר
 חבירו וטמא מדרבנן ה"ל כנ"ל דעיקר ההיתר
 הוא מס"ס לא מהני היכא שספק א' סותר
 חבירו כנ"ל לפרש דבריו הקדושים אמנם נראה
 דנוכל לומר דדברי מהר"י נכונים כיון דאמרינן
 הא דלא מהני ס"ס דסתרי אהדדי הוא רק
 מדרבנן כמ"ס הפמ"ג א"כ שוב הו"ל שתי
 ספיקות בדאורייתא וס' א' בדרבנן דבספק הזה
 שמה כל א' ילא ראשון הוי ספק א' סותר
 חבירו מהני כנ"פ מדאורייתא שפיר רק מדרבנן
 לא מהני ספק כזה ולגבי דרבנן שוב מלרפינן
 הספק הראשון שמה ילדה כבר והוי שתי
 ספיקות בדאורייתא ובדרבנן ספק א' דמהני
 שפיר כמבוי בש"ך דין ט"ז ולפי"ז מה שסיים
 הפרמ"ג בסוף דבגינת ורדים נסתפק מה הדין
 אם ספק א' רק סותר חבירו ולפמ"ס ה"י מהני
 שפיר מטעם זה ואין אתי הג"ז לעיין בו :

ועיין

בתוס' נדה דף כ"ז ובמהרש"א שם ד"ה
 חומר ב' ולדות ומשמע שם דהיכא
 דספק א' סותר חבירו אסור אף אם בספק
 השני לא סתרי כגון אם אין ולד בשליא דאז
 הוי קולא אלא שבכ"מ מספק א' מחמירין מספק
 דאורייתא ואסור בכל גונא ושוב לא מהני הספק
 השני שמה נקיבה דהוי סתרי אהדדי ואולינן
 לחומר ע"ש במהרש"א ואולי יש לחלק בין
 נידון דמהר"י לבין התם. וראיתי בס' עלי
 לבונה בס' קל"ד בהל' נדה שם הביא דברי
 מהרש"א אלו במה שכתב דאין ולד בשליא הוה
 דאורייתא ואסור וכתב וז"ל ודבריו אין מובנים
 לי דאדרבא מכח ספיקא דאין ולד בשליא הוה
 קולא

ששים והי' לו לרבינו הפמ"ג ז"ל להסתכל עליו
 ביותר על גוף הדין שאדרבא גם דעת הש"ך
 אינו כן לפי סברתו כלל מהראיות שהביא ולע"ג:

והנה

הגאון רעק"א הקשה לעיל דין ז' קושיא
 חמורה וז"ל לא זכיתי להבין דמ"ס מס'
 טריפה שנתערבה בחתיכות כשירות שהם חהר"ל
 ופירש אחד מהם דאסור כמבוי בש"ך כאן דין
 י' מכ"ס שם דין ז' דהנה קבוע דאורייתא לדעת
 הש"ך סקי"ד וט"ז ול"ע עכ"ל והנה לשונו ל"ע
 דנראה דהקו' פריכא הוא דהרי הש"ך דכתב
 כאן דפירש אסור הוא מטעם שמה יקח מן הקבוע
 ויש בזה סברא דאדרבא דוקא בקבוע דרבנן
 אסור דגזרינן שמה יקח מן הקבוע משא"כ
 בקבוע דאורייתא לא גזרינן ובפרט דהש"ך כאן
 דין י' פלפל בדברי או"ה והרי הפרי מגדים
 בשפתי סס"ק כ"ז הביא בפירוש בשם או"ה
 סברא זו דנתערבות חניות לא גזרינן כיון
 שהוא דאורייתא והש"ך לעיל ס"ק י"ז כ"כ
 מודעא דנפשי ע"ס אמנם קושייתו הוא חזקה
 מטעם אחר דהרי כאן בדין י' מיירי שנתערב
 תזילה ברוב ואעפ"כ כהב הש"ך דאם פירש
 א' מהן אסור מכ"ס כאן בדין ז' דמיירי
 דנתערבו החניות רק חד בחד פשיטא דאם
 פירש אחד מהן אסור דהרי מתחילה לא נקרא
 תערובות כלל ול"ד לבילה דמתירין דהבילה היא
 נפרד ולגבה באין ב' הספיקות כאחד ול"ע
 ודו"ק :

ובאמת

גם דברי רבינו הפרמ"ג כאן תמוהים
 מאוד שכ' כאן בס"ק זה דבספק
 איסור נתערב חד בחד ונפל לקדירה וסילקוהו
 אסור וזה אמת וליב אמנם במה שהקשה
 ע"ז וז"ל ול"ד לד"ד בילה מב' תרכגולים חד
 בחד וא' ספק איסור דהתם בבילה לא איתחזק
 איסור ע"ש והרי הש"ך בדין ז' מתיר בחד
 בחד צם' טריפה אפי' הבשר גופא כשנפרש
 ולמה יגרע תערובות חתיכות מתערובות חניות
 דהש"ך התיר שם אפי' בחד בחד הבשר גופא
 והפמ"ג הביא רק הדין דבילה וקשה ממה
 דהתיר הבשר הנפרש ול"ע :

קולא ביוס מ"א רק החומרא שמה זכר והוי
התחלת נדה עכ"ל ולא הבין הפשט דכוונתו של
המהרש"א הוא מכה ספיקא דאין ולד בשליא
הוה ספיקא דאורייתא היינו לחומרא לא אמרינן
אין ולד בשליא כיון דהוה ספק דאורייתא אמרינן
דיש ולד ע"ש והוא פשוט. ועי' מחודשים א':
דין י"ג **כתב** כו' עד לא הוי ס"ס ול"ע.

נ"ב בלא"ה ל"ע דהא אס גס
בעור איכא נמי ס"ס כמ"ש התוס' נדה דף ב'
ב' ד"ה תרתי לריעותא דבעור איכא נמי ספק
שמה לא שחט כנגד הפגימה זולת מה דהוי
ס"ס בשחיטה וזה כבר כתב דנקט למשל בעלמא
אמנס המעיין בש"ך לקמן אות כ"ז יראה
דדבריו בכאן מדוקדקין במה שכתב דבעור לא
הוי אלא ספק א' משום דספק שמה לא שחט
כנגד הפגימה לא הוי ספק מעליא דדרך לשחוט
בכל הסכין שזב ראייתי בגליון רש"א שחמה כאן
על הש"ך שכ' דאינו אלא ספק א' מודברי התוס'
נדה שהבאתי ול"ע עליו דלא הביא דברי הש"ך
לקמן במו"ש דלא הוי ספק כלל שמה לא שחט
כנגד הפגימה ול"ע ועי' ס"ק י"ד:

דין י"ד **עיש"ך** וכלל העולה. נ"ב מיהו דברי
הש"ך תמיהם במה שכתב
לחרץ דברי הליכות עולם בס' נכנס דל"ל
מתהפך וכתב הש"ך סד"ה ונראה לומר כו'
וז"ל ואפשר לומר דהליכות עולם מיירי בענין
שאפשר שנגע אף שלא נכנס ע"ש וזה ל"ע דהרי
בהליכות עולם כתב להדיא דלא הוי מתהפך
משום שלא תוכל לומר את"ל נגע שזב שמה לא
נכנס ומטעם זה לא מהני הס"ס ולא ידעתי
כונת הש"ך בזה איך יחרץ דברי בעל הליכות
עולם ול"ע ואין הפנאי מסכים כעת:

דין ט"ו ד"ה **ובי"ש** הש"ך בשם חשו"ר"ש
לדמיון נקטו' כו'. נ"ב
כוונתו דהוי קשה לו על הס"ס מהגבינות שמה
לא העמידו בעור קיבת נבילה ואת"ל העמידו
שמה לא נתן טעם דהרי קי"ל דדבר המעמיד
אינו חלוי בני"ט כלל ואפי' בחלק לא בטל וע"ז
כתב הפמ"ג לדמיון בעלמא נקטה. ויפה אמר
בני שמואל משה שי' דכונת דר"ש הוא ככון

דהא דקי"ל דדבר המעמיד לא בטל הוא רק
דרבנן וא"כ הוי ס"ס שפיר שמה לא העמידו
בעור קיבת נבילה ואת"ל העמידו שמה לא נתן
טעם ואי דעכ"פ מדרבנן אסור הרי בדרבנן
די בספק א' שמה לא העמידו והוי שתי הספיקות
בדאורייתא ובדרבנן די בספק א' כמ"ש הש"ך
בס"ק ע"ז ואפשר דכונת הש"ך שס הוא לדברי
הר"ש הללו. ויפה אמר לפרש בזה כונת הר"ש
וככון:

דין ח"י **והפר"ח** כתב דין י"ד. נ"ב דברי
הפר"ח בלא"ה תמוהים
שכ' באות ל"ט דיני ס"ס בשם הארוך והש"ך
דלכך החמירו בגבינות מפני שהם סוברים
דגבינות מקרי עיקרו מה"ת והוא השיג עליהם
דלא קי"ל כוותיהו אלא מקרי דבר שאין לו
עיקר מנה"ת ול"ע דהרי בסי' קט"ו ס"ק י"ז
הביא הש"ך לשון או"ה דגבינה של עכו"ס
בעילה ברוב בתבשיל והרמ"א חולק עליו דהרי
אף בשומן הגיד שאינו אלא ממנהג ישראל
קדושים לריך שהים וה"ה בגבינות של עכו"ס
שגזרו בו מחמת חשש איסור דאורייתא בגופו
הרי דאז"ה לא ס"ל כן אלא אין לו עיקר מנה"ת
מקרי ובטל ברוב בתבשיל רק ביבש כאן ס"ל
דלא בטל אס הוא חתיכה ראוי' להתכבד כמ"ש
הש"ך שס ול"ע ליישב דבריו:

דין י"ט **ובי"ב** הדין אמת כל שע"י גלגול לא
אמרינן סד"ר ובתנאי שית'.
נ"ב עימ"ש לעיל דין א' ומ"מ יש להעיר לפני"ש
האחרונים בשם הרשב"ץ להקשות אמאי בהפק
דרבנן מותר הא כל איסור דרבנן הוי דאורייתא
מלא חסור ותירץ דכך הורשו מתחילה מן
החכמים דאס יארע ספק בדרבנן נלך לקולא
וא"כ לכאורה גס ע"י גלגול נימא כן ומ"ש עוד
בד"ה ומה שחילק הש"ך עימ"ש בזה לקמן ר"ס
קי"א במשבלות:

דין כ' **עיש"ך** והפר"ח והמ"י והמלמ"ל. נ"ב
ונ"ל להביא ראי' לדבריהם
מסוגי' דעירובין דף ה' ב' מאי אמרת דשוו
כי הדדי הו"ל ספק דדבריהם וכל ס' דדבריהם
לקולא וע"ש בתוס' הרי מבואר דאף דהתם
איסתחזק

איתחזק איסורא מ"מ אמרינן סד"ר לקולא ול"ע על הש"ך שוב ראיתי שבעל חכמת אדם בשער הקצוע סי' נ' התעורר בזה אמנם כמה שהביא שם ראוי להיפוך מעיובין דף ל"ב דהולרכו לומר בשל סופרים חזקה שליה עושה שליחותו וחיפוק לוי דקוה סד"ר ובע"כ משום דהוה חזקה אסור ע"ש נעלם ממנו דברי המלמ"ל פ"ד מה' בכורות שכתב ליישב בב' אנפי או דמטעם סד"ר לא הי' לו להכניס א"ע מחילה לבית הספק ולעשותו סד"ר ועוד אפשר לומר דמחני' מיירי אפי' בשליח הוא כאן ויכול להתברר אם קבלו אם לאו אפי"ה תלינן לקולא ואמרינן הר"ז סומך עליו וא"כ אף אי אמרינן סד"ר לקולא היכא דיכול להתברר לא חשיב ספק כלל כמו שכתבו הראשונים ז"ל וגדולה מזה כתב הרשב"א ז"ל יעושה בדברי המלמ"ל ול"ע על החכמת אדם שלא ראה כל הפלפול של המלמ"ל בנדון זה ודו"ק :

ד"ה **שוב** ההבונתי כו' דספק דרבנן היכא דאיתחזק משמע לקולא. ג"כ ראיתי בפליתי כאן בבית הספק דבר נפלא שהקשה וז"ל לאביי בשבת דף כ"ג דלא ס"ל רוב עמ"ה מעשרין א"כ הוה דמאי ספק גמור וחזקה איסור טבל ותי' ד"ל דהכניסה במוך שלה ולא איתחזק איסור טבל כלל וא"כ אף קושיא הנ"ל להרשב"א מיושב דלכך בדמאי ספק של חורה להקל דלא איקבע איסורא עכ"ל ע"ש כל לשונו ולשונו תמוה מאוד דהרי להרשב"א ספק חורה להומרא מדאורייתא אף בלא חזקה איסור וא"כ הדרא קושיא לדוכחא לאביי למה דמאי אינו רק מדרבנן דלדידי כל ספק אסור מה"ת אף בלא חזקה ואולי לשונו משובש וכוונתו לס"ס ה' שמה עישר ואח"ל דלא עישר שמה הכנים דרך הגג ול"ע אמנם בעיקר דבריו אשתמיטתי דברי התוס' ביבמות דף קי"ט ד"ה מחורתא בסה"ד שכ' להדיא דגבי מעשר איכא חזקה טבל שפיר ועיין בחוס' בכורות דף ק' סד"ה ואבעית אימא בסה"ד שכתבו שם להדיא סברא זו דהפליתי דלא מקרי חזקה טבל דאימא הכניסו דרך גגין ובתירוץ הב' כתבו שם דלא חשד נן שום אדם

לרשע ע"ש וכוז מחורץ ג"כ קושיאו ולע"ג על הפליתי דאשתמיטתי דברי התוס' בשני המקומות הללו גם מכדו בעל ס' תפארת ישראל נעלמו דברי התוס' הללו עי' בדבריו כמה שהקשה אותו חכם א' מחוס' כתובות דף כ"ד וזה ל"ק כלל כמ"ש שם אבל מ"ש לע"ג ודו"ק :

דין כ"א **ונראה** כו' אלא שהפר"ח השיג עליו ממשנה פ"ז דתרומות. כ"ב עיין בחו"ד סי' קי"א שהתפלא על הפר"ח שאדרבא משם ראוי להש"ך ששם לא קהני רק אינה מדמעתן והיינו דאין להם דין דמוע לאסור בק"א ע"ש היטיב אמנם ככתב במק"א שהחז"ר סתר א"ע סתירה גדולה בזה דבסי' ק"י סק"ד החזיק מאוד בקושיא זו וכתב דהש"ך בודאי לא יחלוק אמשנה מפורשת ולריך לחלק דבמשנה דתרומות הא מיירי ביבש דאיכא ס"ס אינור לא נחערב איסור בתערובות זה ואימא לא זה היא ואף הש"ך מודה דמוטר והא דאסר בב"י קי"א מיירי דנחערב תחילה חד בחד ואח"כ נפל לקדירה דהוי לח ולא שייך ב"י ס"ס לכך אסור ע"ש בדבריו והנה מלבד שסותר א"ע לדבריו בסי' קי"א דשם כתב כנ"ל דהקושיא לא קשה כלל והוא מתפלא על גדול שכמותו שיקשה כזה ומלבד זה דבריו הם להדיא כנגד דברי הש"ך כאן דין כ"ד דאוסר להדיא בתערובות חד בחד ונחערב א' מהן ברוב דאסור ומשמע להדיא דאף ביבש אסור לכן דברי החז"ר בסי' ק"י סק"ד סגבו ממני ול"ע אחרי שהש"ך בדיון כ"ד הביא להדיא גם משום א"י"ה כלל כ"ו דין י"א דאיסור דרבנן שנתערב חד בחד ואח"כ נחערב א' מהן בתערובות אינו בטל מה"ט דחד בחד הוי כגופו של איסור הרי להדיא דאפי' ביבש אסור אח"כ ודלא כהחז"ר ולע"ג עליו איך העמים בש"ך מה שהש"ך כתב כאן בדיון כ"ד להדיא להיפוך :

דין כ"ב **אבל** עש"ך. נ"ב דברי הש"ך תמוהים כמה שכתב כאן במ"ש בסי' ק"ט סק"ט ע דבאין הפסד יש להחמיר גם באיסור דרבנן ביבש באינו מינו דלריך ששים ולא נמלא שם כלל דבר זה ואדרבא מהקנת הש"ך שם להקל

להקל באיסור דרבנן באינו מינו לדי ברוב
 וכן משמע בס' פר"ח ודגול מרובה בס' ס"ט
 בש"ך ס"ק נ"ז ע"מ שהקשה שם הש"ך אמאי
 בטל ברוב החתיכה שלא נמלחה הא בעינן ששים
 ותירלו האחרונים הנ"ל דהא דם שביטלו הוא
 רק איסור דרבנן לכך לא בעי ששים לפי דברי
 הש"ך ס' ק"ט ע"ש שהשינו על הש"ך בקושינו
 בזה ולפי דברי הש"ך כאן בס"ק כ"ב ס' ק"י
 ה' אפשר לפרש כוונתו שם בס' ס"ט דקושינו
 הוא דעכ"פ באין הפסד יש להלריך ששים וכמ"ש
 כאן וביותר יש להפליא על הגאון הפליתי מביאו
 רבינו הפמ"ג דין י' שכתב בשם הש"ך ס' ק"ט
 להקל באיסור דרבנן בלא אין לריך ששים וזה
 לא נזכר בש"ך שם שום רמז מזה והש"ך לא
 דיבר שם כ"א מאיסור דרבנן ביבש ועמ"ש
 לעיל הפמ"ג שם דין י' ועימ"ש רעק"א בס' י'
 ק"ט סק"ט ובמ"ש שם :

ובהיות דב' נזירים מביאין קרבן עומאה
 יש לעיין מפסחים י' א' שכתבו
 החוס' בב"א עמאים מדרבנן אף דא' ודאי
 עמא וי"ל. כ"כ לא הבנתי קושינו דהרי ההוא
 דשני נזירים מוקי הגמ' בפירוש דמיירי ברה"י
 באומר ראיתי עומאה שזרקה ביניכם ועי'
 בחוס' חולין דף ט' ע"ב משא"כ בההוא דשני
 שבילין פירשו רש"י וחוס' בפסחים שם דמיירי
 ברה"ר ולכך בואח"ז טהור ומש"ה כתבו חוס'
 שפיר דגם הא דבבב אחת עמא אינו אלא
 מדרבנן משא"כ נבי נזירים דהוא עומאה ברה"י
 לכך עמא מדאורייתא ומביאין קרבן עומאה
 ועי' בנה"כ יו"ד ס' ק"ל בסעי' כ"ה לכן דברי
 הפמ"ג כאן תמוהים ולא זכיתי להבינם ולע"ג :
בא"ד ורה"ר יש עוד גי' בהל' ט"מ דכרת אין
 ספיקו מדרבנן אלא מה"ת. כ"כ
 הגאון הזה החזיק מאוד בניכסא זו כמו שכתב
 מנאחר מדבריו אח"ז ד"ה והא דרובא כו'
 בשמונה תנאים שהתנה בתנאי הד' ע"ש והנה
 ידוע קושיא המפורסמת על נוסחא זו מגמ'
 ערוכה סוטה דף כ"ט דרמי ר' גידיל כתיב
 והבשר אשר יגע בכל עמא לא יאכל ודא' עמא
 הוא דלא יאכל הא ספק עמא יאכל אימא סיפא

והבשר כל טהור יאכל בשר ודאי טהור הוא
 דיאכל הא ספק לא יאכל ע"ש ואם אימא לימא
 הא ברישא מיירי בטומאת בשר שהוא בלאו לכך
 ספיקו מותר מה"ת משא"כ בסיפא הא מיירי
 בטומאת הגוף שהוא בכרת לכך ספיקו אסור
 ובע"כ דאין חילוק והוא קושיא המרכבת המשנה
 על הרמב"ם לפי נוסחא זו שוב מלאתי בס' חו"ד
 שיבש קושיא זו אמנם יש עוד להקשות בחולין
 מ"ג ב' דאמר עולא ישב לו קוץ בושט אין
 חוששין שמא הצריא ופריך מ"ש מב' חתיכות
 חלב ושומן ופירך החס' איקבע איסורא ואם
 אימא מאי מקשה הא בחלב הוא איסור כרת
 לכך מביאין אשם חלוי משא"כ בטרפיפה דהוא
 איסור לאו סבר עולא אין חוששין לספק ובדאי
 דאין חילוק והגירסא הוא ט"ס כמ"ש מהרי"ט
 והחו"ד הנ"ל :

שם בסה"ד **וי"י** מחלוקת בזה אי ס"ם להחמיר
 בדרבנן. כ"כ בשער המלך
 הל' מקואות מביא רא"י דס"ם להחמיר בדרבנן
 לא מהני מהא דמבו' בס' רמ"ח דמוהר להפליג
 בספינה באינו ידוע אם ה' המים עמוקים
 עשרה טפחים והא הוי ס"ם להחמיר שמא אין
 המים עמוקים עשרה ואח"ל דעמוק עשרה שמא
 הלכה יש תחומין למעלה מעשרה דהוא איבעיא
 דלא איפשטא אלא ודאי דס"ה בדרבנן לקולא
 והנה כפ"מ שהחליט השעה"מ מקודם דאף אם
 נאמר ס"ם בדרבנן להחמיר הוא דוקא בששני
 הספיקות באים כאחד משא"כ היכא דאין באין
 כאחד אז כיון דכל ספק בפ"ע מותר מטעם
 סד"ר שוב לא מלרפין הספיקות יחד וא"כ ה"נ
 נימא דהספק אבעיא הוי ספק בפ"ע אי יש
 תחומין למעלה היכא דידוע שהי' במים עשרה
 ובזה המים נולד ס' בפ"ע אם מחזיקים עשרה
 אף אם לא עבר בהם איש כגון לענין מהילה
 וכדומה לכך הוי כמו שכל ספק נולד בפ"ע
 ומותר בדרבנן ול"ע אחרי שהשעה"מ כתב על
 הראי' הנ"ל שאין עלי' תשובה ובמק"א הארכתי
 בזה הפרט ואכמ"ל :

דין ב"ח דיה **רה"ר** פלוגתא עד ומיהו כ"ז
 כשהב' ספיקות הם נגד

החזקה

חזקה אבל בספק א' נגד החזקה כו' אין להחיר כלל בהפס"מ וסעודת מלוה כו'. נ"ב הנה יש להעיר על הסתירה הגדולה בדבריו דבכאן כתב היכא דספק א' הוא נגד החזקה גרע טפי מאס ב' הספיקות הם נגד החזקה דאמרינן רובא עדיף מחזקה ולא כספק א' הוא נגד חזקה וכ"כ משבלות ס"ק ט"ו ד"ה עוד אמר כו' כיון ששני הספיקות הם נגד חזקה תו אמרינן כה"ג רובא וחזקה רובא עדיף אבל לא כספק א' סותר החזקה דהחזקה מהפכו לודאי ולא נשאר אלא ספק א' ע"ש ותמהני מאוד שהוא סותר א"ע להביא בריש ס"ק ההוא שכתב שם להוכיח מהט"ז דאף כשהספק הב' אינו סותר החזקה כמו מלא פגימה ונתערבה כל ספק א' נגד החזקה תו לא הוה ס"ס ול"ע עכ"ל במשבלות רס"ק ט"ו ול"ע דאדרבא לפמ"ש כאן הכל מודים דבזה לא מהני היכא שספק א' הוא נגד החזקה כמבואר כאן ולא די לנו כל הלער הזה אלא שבספ"ק י' תירץ דברי הט"ז דע"כ אומר הט"ז אלא היכא ששני הספיקות הם נגד חזקה כההיא דטריף ר"י תליסר חיותא דס"ס שמה באחרונה ושמה בעלמא קמייתא דהחזקה שאינו זכות של ראשונה סותרת לאלו ב' הספיקות משא"כ גבי מעשה דר"ח נהי ספק א' היפך החזקה מ"מ הספק הב' מהני שפיר דעכ"פ מכריע הוא לרוב ע"ש ותימא גדולה עליו שמלבד שהוא סותר דברי עלמו שבדין כ"ח לכאן ולדברי המשבלות ס"ק ט"ו אף גם שהוא נגד הסברא דבודאי כספק א' הוא נגד החזקה גרע טפי כמבו' כאן ובמשבלות ס"ק ט"ו דהחזקה מהפך לספק הא' כודאי ולע"ג ועי' בתשו' רעק"א סי' ל"ז ד"ה ויש לי שהכריח מדברי מהריב"ש דס"א נגד חזקה עדיף טפי ע"ש היטיב ול"ע:

דין כ"ט **והב"פ** כתב בדרוסה התייר ר"ח והא שמה דרם בסימנים והוה ס' בשחיטה. נ"ב כבר כתבתי בט"ו כאן שדברי הפליתי תמוהים כמה שדן ס' דרוסה לספק בשחיטה ולהדיא מבואר בדברי התוס' חולין דף מ"ג ב' ד"ה קסבר עולא דהקשו אמאי חוששין לספק דרוסה נימא נשחטה הותרה

והולרכו לתרץ משום דדרוסה שכיח ולדברי הפליתי קושיא מעיקרא ליתא דבס' בשחיטה לא אוקמא חזקה ומה מדמי לבא זאב ונטל בני מעיים דאינו ספק בשחיטה ובע"כ דס"ל כסברת מהרש"א בכורות שהביא הפמ"ג כאן ולעיל בסי' ל"ג ועיין מ"ש הפליתי בעלמו בסי' ל"ג ול"ע:

דין ל"ב **מיהו** עש"ך ספק פגימה שנאבד הסכין דאי לפנינו הוה חסרון חכמה. נ"ב מדבריו אלו מבואר בפשיטות דאף אילו הי' לפנינו לא הי' נחשב לספק מחמת חסרון חכמה מ"מ כשנאבד הדבר ההוא ואינו לפנינו מחשיב ספק שפיר ויש לתמוה עליו דבס"ס נ"ג בשפתי כתב ויש לחקור חקירה א' וגדולה היא אלי ונסתפק בזה ומסיק לאסור כיון דאילו הי' לפנינו לא הי' נחשב לס"ס מחמת חסרון ידיעתו גם כשנאבד לא מהני ומיהו עיין בל"ש בקונטרס שבירת עלמות בפתיחה אות מ"ד ולפי דבריו שם יש ליישב קלת ועי' בסי' ע"ד משבלות סד"ה כתב הב"ח ועדיין ל"ע ובמק"א הארכתי ואכ"מ:

דין ל"ד **ספק** שעכשיו אין חכם שיכול לזכור כמו נשבר הגף בהפס"מ יש להחיר. נ"ב יש להסתפק בכונתו כמה דנקיט רק נשבר הגוף ולא נקיט גם נשמת ולכאורה משמע מדבריו דנשמת גם בהפס"מ אסור כמשמעות דברי הרמ"א לעיל סי' נ"ג ובפרט לפמ"ש הש"ך שם בשם העט"ז דבשמיטה קרוב שתינקב הריאה לכך הי' נראה דנשמת אסור ולכן אינו מביא כאן רק נשבר דהרבה מקילין כמבו' בסי' נ"ג וכ"כ בעלמו בסי' נ"ג דיש לעיין בנשמת בהפ"מ ע"ש אמנם בשפתי סי' כ"ה סק"ד כתב להדיא דבס"ס בנשמת שרי בהפס"מ דכל ס' חסרון חכמה לכל באי עולם מחירין בהפס"מ והראה מקום לכאן סי' ק"י ובנשבר מחיר שם אף בלא הפס"מ ול"ע ובה חראה דאישתמיטתי להגאון בעל לבו"ש בקונטרס שבירת עלמות סי' ט' סק"ג שכ' דגם להפמ"ג כסתפק מה הדין בנשמת בהפס"מ והנך רואה שהשפתי סי' נ"ה סק"ד הנ"ל שפתי ברור מללו להחיר

להחיר נשמת בהפס"מ ולא חייש לחומרת
 וסברת העט"ז. דרוב פעמים ניקבה הריאה
 דמשמע מכל הפוסקים דלא חיישי לזה דאל"כ
 לא הי' מועיל נשמת היחר דיב"ח לפמ"ש
 הפרמ"ג סי' נ"ז דכל היכא דאיכא רוב לאיסור
 לא מהני שהיית יב"ח כיון דב"ז אינו אלא מטעם
 רוב טריפות אינן חיינן וכיון שכן מה חזית
 דאזלית בתר רוב זה אימא זיל בתר רוב
 האוסרין והא דחי הוא מוהמיעוט טריפה דמי
 וכ"כ הל"ש בטרופות הריאה בפשיטות ובחיבורו
 נאות דשא אלא ודאי דלא חיישי לסברת העט"ז
 ומותר בהפס"מ בהסכמת פמ"ג בסי' כ"ה הנ"ל:
 דין ל"ה עי"ך ומיהו בדיקה שע"י טורח
 הרב מקיל. כ"כ וכ"ה להרי"א

ברא"ש פ"ב דעבו"ז סי' ל"ה דלכך כתב כלי
 עכו"ס הינו ב"י מטעם ס"ס ספק לא נשתמשו
 בו היום ואח"ל נשתמשו שמה בדבר הפוגם בעין
 ואח"ת ולטעמי' קפילא וי"ל כיון דס"ס הוא לא
 הטריוחא חכמים להטעומו לקפילא ונ"ע על הש"ך
 והשפתי שלא הביאו דברי הרא"ש בזה. ודע
 דמדברי תרא"ש אלו נשמע דאף דיש לחוש שמה
 יתברר האיסור ממילא כגון אם יאכל בקדירה
 יוכל להיות שירגיש טעם איסור מן הקדירה
 אפ"ה מותר כיון דיש ס"ס ועפ"ז תראה שדברי
 החכמת אדם תמוהין בשער הקבוע סי' נ"ד
 ובשער או"ה סי' כ"ה ל' שפסק בבהמה שלולעת
 על רגלה וא"י אם נשמת הבוקא דאטמא דאיכא
 ס"ס שמה לא נשמת ואח"ל נשמת שמה לא
 איעכול. נבי' דאעפ"כ אסור החלב דשמה אם
 ישחוט אח"כ יתברר שאכל איסור למפרע והביא
 ראי' מובה דאסורה לטבול ביום שמה תראה
 ומסתור ויעבוד איסור למפרע ע"ש בדבריו
 ובאמת ראייתו תמוה דבזבה ליכא ס"ס ולא חזקה
 דהיתר כלל כאשר ביארתי במק"א משא"כ הכא
 דהוה ס"ס שפיר ובגוף הגדון אשתמיטתי' דברי
 הגבעת שאלו סי' ו' שהשיב בנדון כזה ממש
 להכשיר המלב הביאו הפ"ח סי' נ"ה סק"ב:

דין ל"ו **מדהא** דחומר ב' ולדום יש לתרץ.
 כ"כ כוונתו דמשם אין ראי'
 דהוא משום דס' זכר וס' נקיבה סתרי אהדדי

ולכך לא הוי ס"ס ועמ"ש לעיל להסתפק בזה
 דלא מהני ס"ס היכא דסתרי אהדדי אם הוא
 מדאורייתא או רק מדרבנן ועיין במחודשים כאן
 א' מה שהביא בשם החו' ב"ק דאף רק שספק
 א' סותר חבירו לא הוי ס"ס והא דבספק
 דרוסה דפליגי ר"ת ור"י בנתערב אי חשיב ס"ס
 מטעם ס"א בגופו וס"ב בנתערבות ולא אמרינן
 בלא"ה דס' שמה אין זאת כל אחד סותר חבירו
 כמו שהוא דפסקי מהרא"י סי' ק"ל בב' שעירים
 והרמ"א לקמן סי' שט"ז פסק כוותי' יש לחלק
 דהתם מיירי בדאורייתא לענין בכור וכן הו'
 בב"ק מיירי נמי בדאורייתא משא"כ בספק דרוסה
 דמה"ס בטל חד בתרי רק דמדרבנן בע"ח לא
 בטלי תו מהני אף שספק א' סותר לחבירו
 ועמ"ש הפמ"ג לעיל בסי' זה. ומ"ש עוד
 במחודשים סי' ב' פלפול אי רוב עדיף מב'
 חזקות יעויין מה שהביאו האחרונים מדברי
 ריב"ש בתשו' והפלפול מפרה אדומה דאיכא
 רוב נגד שני חזקות חזקה טומאה דאדם וחזקה
 דשאינו זכות עיין בתשו' רעק"א סי' קל"ח מ"ש
 בזה ואחמ"ל:

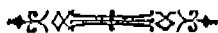
סי' קי"א משבצות סק"א **עד** ושאי הכא דיש
 ספק אי נפל

איסור כלל. נ"ב עיין לעיל דגיני ס"ס דין י"ט
 דהקשה רבינו ע"ז מסי' ל"ח במינו וגשפך
 ידוע דיש כאן איסור אפ"ה מקילין מטעם
 סד"ר. וכדי להסביר הענין היטב לריך אני
 לפרש כוונתו היטב כי רבינו ז"ל קילר מאוד
 בזה כדרכו בקודש והוא נלרך מאוד לבצר שורש
 הדין וכדי שנדע איך לדמות לפעמים מילתא
 למילתא והוא דיש בזה ב' ענינים א' באס י"ל
 דלא נפל האיסור כלל להקדירה אז אם יש רוב
 מותר דמעמידין הקדירה בחזקה היתר. ב'
 באס נפל בודאי האיסור ויש רוב בודאי אלא
 שאנו מסופקין אם יש ששים כההוא דסי' ל"ח
 כיון שאין הספק בגוף האיסור דאורייתא רק
 דהספק הוא אם יש ס' דהוא רק דרבנן אזלינן
 ב' לקולא משא"כ בספק דרוסה שנתערב דיש
 בו רוב בודאי וחכמים גזרו דבע"ח לא בטל
 אלא דאחא ריית לדון ולהחיר בגוף האיסור
 הורה

תורה ולומר שמא לא היה דרוסה וכן בנידון דמהריב"ל שבישלו בכלים ספק טריפה והכלים היו אחר מעל"ע דתראה אח"כ להקל במ' טריפה עלמה ולומר שמא לא הייתה טריפה זה לא מהני מטעם דע"י גלגול [זולת מה דמקיל הפנו"ג בדין א' בהפס"מ בלא מודע עד אח"כ ע"ש] וגמלא ההוא דסי' ל"ח בנשפך הוא מטעם אחר משום דהספק הוא רק בדרכנן והיה דסי' קי"א מותר אף בהספק בדאורייתא מ"מ כיון שי"ל שלא נפל האיסור כלל מותר ורבינו הפנו"ג ז"ל שם הרכיב אותם יחד בדיני ס"ס דין י"ט ולע"ק עיין שם היטב בד"ה ומה שחילק הש"ך :

שם שפתי בקי"ו **מצטרפות** עש"ך נ"ב הנה קשה לי על הש"ך במ"ש וגם דוחק לומר דהא דסתם כאלן

היינו עפמ"ש בסו"ל"צ דבהפסד גדול אין אומרים חנ"כ בלח דא"כ למה הביא הרב דעת יש מחמירין כלל דהא בלא"ה אין להחיר אלא בהפסד גדול יע"ש וקשה לי דלפ"מ שהשריש לנו הפ"ז בסו"ס ל"א והל"ש בקונטרס שצירח עלמות דלא חמירין חרי קולי בהפסד מרובה א"כ קושית הש"ך לא קשה כלל ואדרבה איפכא היה לו להקשות כיון דבעינן הפסד מרובה משום חנ"כ וכאן בעינן נמי הפסד מרובה משום ה"ש מחמירין דאינו מלטרפות אס כן אסור לגמרי כמבואר בט"ז שם ומכאן ראי' ברורה דהש"ך לא ס"ל כלל חומרא זו והיכא דמותר בהפסד מרובה גם בתרי קולי מקילין ול"ע והוא דבה"ש חדש לדון מדברי הש"ך אלו להקל בתרי קולי בהפס"מ ונלרך להמורים :

השמטות ותיקונים

פתיחה להל' שחיטה בשורש הר' ד"ה **ורע** דאס כו' דזה כתבו לר"מ הא ר' יוסי חולק שם ומהיר ספק עירוב והלכה כר"י. נ"ב בענין הזה הארכתי במק"א שיש בזה מנוכה רבה בספיקא דתרי וטרי אס נלך בתר חזקה דהשתא אמנס יש ראי' לדברי הפנו"ג כאן דלכאורה קשה על דברי הוס' כתובות הנ"ל דטברי דאזלינן בתר חזקה דהשתא מסוגיא דיבמות דף פ"ח ע"ב מסיב רבא מניין שאס לא רלה דפנו ה"ל וקדשתי בע"כ כו' עד אלא לאו דניסת לא' מעדי' ופירש"י דניסת תחלה לא' מעדי' ואח"כ באו עדים שהי' חי באותו שעה ומת ולא רלה להוליא משום זונה וקשיא לרב אלמא מפקינן לה מיני' והנה לפמ"ש החוס' כתובות דאזלינן בתר חזקה דהשתא וא"כ ה"נ נימא כיון דגם העדים שאמרו לא מת אומרים שעכשיו מת א"כ נלך בתר חזקה דהשתא כיון דסו"ס עכשיו מת ושם קאי אקרא דאוריית' וקדשתו אלא ודאי דלא אזלינן כלל בתר חזקה דהשתא בספק דתרי ותרירק בתר חזקה דמעיקרא

ומדברי החוס' אין ראי' דהס כתבו רק לר"מ אבל לר"י לא אזלינן בתר השתא ולדקו דבריו כאן דבשוחט ספיקא הוי ויש להאריך בזה הרבה וכאן לקרר בחתי: בסו"י סי' כ"ח **והוא** חידוש דין. ונ"ל להביא ראי' לזה לכאורה מלשון הרמב"ם רפי"ב מהל' שבת המבעיר כ"ש חייב והוא שיהא לריך לאפרו אבל אס הבעיר דרך השחתה פטור מפני שהוא מקלקל עכ"ל וקשה לכאורה אמאי יתחייב מבעיר כ"ש כיון דמבעיר אינו חייב רק משום שלריך לאפר והרי הרמב"ם כתב בפח"י המוליא אפר טיעורו כדי לכסות בו דם לפור קטנה וכיון דמבעיר עיקר חיובו משום האפר א"כ הי' לריך שיהא באפרו טיעור לכסות בו דם לפור ואמאי חייב כ"ש והרי גבי חובל כתב רבינו בפ"ח הל' ז' שאינו חייב אא"כ ילא דם כגרוגרות וכן כתב הה"מ להדיא שם וז"ל ובהשגות א"א ואס הבעיר תחת תבשילו חייב ב' ע"כ ומ"מ אין זה כ"ש אא"כ יש בו טיעור כדי לכסל כגרוגרות מבילה קלה שכיון משום מבשל

אנו מחייבין אותו א"א פחות משיעור ביטול עכ"ל
וא"כ ה"נ לענין אפר והיא תהיה גדולה ולפמ"ש
א"ש דסחם אפר נמי חייב בכ"ש לענין מלות
כיסוי ול"ע ובחי' אשר חיברתי לברר האבות
מלאכות הארכתי בזה אולי אזכה להוליאו לאורה :

בפתיחה להל' מריפות ד"ה **אמנם** מה שיש
בסב"ד מ"מ
מאי קושיא דהיינו מקילין בספיקו מאחר דמק"ו
אחיא . נ"ב התמיה מפורסמה בדבריו להמעטין
בהסוגיא דף קט"ו סניא איסי בן יהודה אומר
מניין לבב"ח שאסור באכילה נאמר כאן כי עם
קדוש אתה ונאמר להלן ואנשי קודש תהיון לי מה
להלן אסור אף כאן אסור . בהנאה מנין אמרת
ק"ו ומה ערלה כו' ופריך הגמ' ל"ל גו"ש ליתי
הכל מק"ו וא"כ לפי מה שכ' הפמ"ג מקודם
דכל הי"ג מדות ספיקו להקל א"כ מאי הקשה
מהא דפריך ליתי בק"ו הא אם נימא מק"ו יהיה
ספיקו להקל דהא גם אם נלמוד מגו"ש ג"כ הוא
ספיקו להקל ושפיר פריך הגמ' ול"ע על הפמ"ג
ואפשר לדחוק בכוונתו דאם יש גו"ש וגם הק"ו
אז יהיה ספיקו ג"כ אסור משא"כ בהא דפריך
ל"ל גו"ש חיפוק ליה מק"ו דבק"ו לחודא אז
היה בלתי ספיקו להקל ושפיר הקשה הפמ"ג
ול"ע אמנם בעיקר הדבר עיין לקמן בדבריו
דיני ס"ס אות ה' שהכריע דדבר הנלמד מי"ג
מדות ספיקו להחמיר וע' בטור ס' רל"ד ודו"ק :

במשבצות סו"ס ל"ג **דאר"כ** היאך משכחת
לה מחט
בקורקבן שהכשירו הפוסקים . נ"ב יש לתרץ קושיא
דודאי היכא דחזיין בעת שהוא בקורקבן הרי
לפנינו דאוכלין ומשקין העבירו המחט דרך המעי
ולא נסרכה שם לשום מקום רק הלכה דרך ישר
משם לקורקבן שהוא מקום מרווח ומש"ה כשר
שפיר משא"כ היכא שנמלא כעת בהמעי אמרינן
אדרבא מדלא הלכה להלאה עם האוכלין ומשקין
ונשאר כהן במקומה י"ל דאוכלין ומשקין דחקוה
כהן במקומה שהוא מקום לר' לכך רלו לאסור
היכא שנמלא במעי ומיהו לדינא הקיל הפר"ח
גם בנמלא במעי כמ"ש הפמ"ג משמו :

בסי' ל"ה משבצות סוסק"י **מ"מ** ודאי כשר הוא
לט"ז . נ"ב על
פי"ז יש לדון בעובדא דהוי שהיה האונא האמלעית
של ימין גדולה מהחטונה הסמוכה לאומא אפס
היה שם סדק באונא האמלעית ואם נחלק
האמלעית אז תהיה קטנה מתחטונה דלכאורה
יש להקל בפשיטות דאם הסדק מועיל להכשיר
איסור חסר אונא שהוא דאורייתא מכ"ש דמועיל
להכשיר איסור חליף זה שהוא רק חומר
בעלמא ונחשב מן הסדק להלן לנחלק וכשר
שפיר אמנם ראיתי לאיזה אחרון שכ' דלא דמי
לשם דבשלמא שם בחסר אונא שהוא משונה
מבריית שאר הריאות אמרינן דהסדק מועיל
להשוות הריאה לשאר הריאות וכשר משא"כ כאן
דע"י הסדק נחלה דהוא נחלק ויהיה ד' אונות
א"כ יהיה הריאה זו משונה משאר הריאות על
ידי הסדק זה לא אמרינן אכן מכאן יש ראייה
דבימין ג' וסדק ויש בשמאל ד' אמרינן דהסדק
שבימין מחלקו לב' והוה ד' בימין חזיין אף דלאו
אורחיה דימין שיהיה בו ד' מ"מ על ידי הסדק
נחשב לד' ולפי הכרעת הפמ"ג כשר עכ"פ בהפס"מ
ועיין בתב"ש גם כן מה שדן בדבוק לאומא
ויש שם היכר סדק עיין בל"ש ור"א ובאס הי'
בעובדא הנ"ל מהסדק בשורש א' כעובי אלבע עם
האונא התחטונה פשיטא דכשר על ידי סדק
דמחשבו לאחד :

בסי' ל"ז משבצות סקט"ו סוד"ה **ודע** דאטום כו'
בסב"ד ואלו
מטעם האטום עריפה בכל ענין . נ"ב הר"א השיג
על זה דאדרבא אם יש בועא מוגלא היא המללח
על האטום כמבואר בסעי' ט' אם לא דמיירי
בבועא במים זכים וזה הא לא הוי ריעותא לדידן :
בסי' ל"ח משבצ' סקב"ב **ראה** ממ"ש הט"ז
אחה למד
דוקא שאסרו הב"ד על פי אותו העד כו' . נ"ב
אף שבכ"מ ע"א נאמן באיסורין ולא בעי ב"ד
כלל ולמה לריך הכא שיאמר הראשון בפני ב"ד
דוקא וגם שיופסקו על פיו דוקא דאז נגמר
עדוהו ונאמן כבי תרי אבל בלא"ה לא כמ"ש
רבינו והוא מדברי הט"ז כאן י"ל דמפני כל שלא
אמר

אמר בב"ד ונפסק ע"פ עדותו יכול לומר מבזזה הייתי כמ"ס הר"ן בחשו' סי' מ"ז הובא באב"ע סי' י"ז סעיף ח' לכך מקרי לא נגמר עדותו עדיין עד שפסקו הב"ד בדבריו ונגמר עדותו דאז מהימן כבי תרי דאז אלים עדותו ושוב אין השני נאמן להכחישו ודע שזוה הסברא יתורץ קושיית חוס' חולין דף י"א ובגדה דף ב' ע"ב ד"ה החס שהקשו אמאי מטמאין אדם שניכנס לבית המנוגע בחוך ימי הסגר אף שכעת נמלא חסר הנגע נימא סמוך חזקה טהרה דאדם וחזקה דהשתא דחסר הנגע ואיתרע לה חזקה הנגע דמעיקרא מ"ש ממקוה שנמדד והיה שלם ואח"כ טבל בה אדם טמא ונמלא חסר מלרפינן חזקה טומאה דאדם לחזקה דהשתא דחסר המקוה והוי תרל"ר וה"נ נימא כאן איפכא ותידולס הינו מוכן כלל כאשר תמה על דבריהם הגאון הח"ל בחשו' סי' ג' ולפמ"ש מקודם י"ל בטוב דענין תרל"ר דאמרינן בריש גדה הוא כיון דשני חזקות דמעיקרות סותרות זא"ז חזקה המקוה שהי' שלם מתחילה ולהיפוך איכא חזקה טמא לכך סליק שתי חזקות ואוקמא לחזקה דהשתא והרי חסרה המקוה והנה ענין חזקה הוא דעל כל דבר שאני מסופקין גזרה הוה"ק שנלך אחר חזקה דמעיקרא ולכך במקוה לאחר שנמדדה בכל רגע ורגע חלינן שהוא שלם כמקדס אמנס בעת שירד הטמא לטבול אז בזה הרגע חזקה טומאה של זה סותרת לחזקה המקוה ואמרינן סליק החזקות זנ"ז וחזקה דהשתא הכריע כיון שאין אנו יכולין שוב לפסוק בזה הרגע ע"פ חזקה המקוה כיון שחזקה הטמא סותרת אבל בבית המנוגע הרי כתבו חוס' שם בגדה דלאחר ההסגר אף אם באמת נחסר הנגע טמא מגזיה"כ עד שיבוא הכהן ויטהר את הבית וכן קי"ל באמת ונמלא שאין אנו מסופקין רק מעת ראיית הכהן עד ההסגר שמה נחסר אז קודם ההסגר וע"ז יש לנו שפיר חזקה דמעיקרא שהיה הנגע שלם ועמדנו בבירור על חזקה הראשונה כיון שאז לא בא עדין חזקה המנגדת לזה מה תאמר דאח"כ כשבא אדם לאחר ההסגר דמשום חזקה טהרה של האדם נימא דלמפרע היה נחסר הנגע קודם

ההסגר ז"א דכיון דכבר החזקנו מעיקרא חזקה הנגע בעת אשר לא נולד חזקה להיפוך נחשב נפסק הדין ע"פ הראשון ואין חזקה הב' מועיל לבטל החזקה למפרע דרהשונה הוא כבי תרי וברור ונכון בכוונתם כס בחירולס ודלא כמו שנימנס בהם הח"ל ז"ל :

בבי' ג"ה שפתי ד"ה ורע עוד כפי' ניבים כו' ולענין דינא יש להחמיר כשני הפירושים . כ"ב הגאון כל"ש סימן א' סעיף א' הכריע לענין חומרת הש"ך סק"ו דנפסקו אסור אף בהפס"מ בנשמטו דזה דוקא בנפסקו שניהם אבל אם א' מהם נפסק והב' שלם כשר שפיר בהפס"מ ואפי' היתרות נפסקו שהם הניבים לרוב הפוסקים כשר באם הי' הגיד הדק שלם בהפס"מ ע"ש בדבריו ס"ק ט"ז וזה נכון אמנס מה שכ' שם עוד בס"ק י"ט דהיכא דהיתרות נפסקו וגיד הדק נאכד אפשר לאסור ומ"מ המיקל לא הפסיד וכתב הטעם דאולי כרש"י דגיד הדק הוא הניבים ושמה לא נתעכלו וזה תמוה דהא בוף בוף הבהמה טריפה בין לשיטה הפוסקים דיתירות הם הניבים טריפה בנפסקו מטעם חומרת הש"ך ולרש"י הגיד הדק טריפה בנאכד דהוה ספיקא דאורייהא ואם כן בהלטרפס יחד איך יותכשרו ומ"ש אולי כרש"י ואולי לא נתעכל הא מלינו למימר איפכא שמה כשאר פוסקים דניבים הם היתרות וטריפה בנפסקו ואח"ל כרש"י דגיד הדק שמה נתעכל דהא נאכד ואנו רואין שנשמט לכן דין זה ל"ע אח"ז מלאחי כס' אחרון שהשיג עליו ועוד האריך :

סי' ס"ה ששבצ' ד"ה נסתפקתי כו' עד ולפי הנ"ל א"ש אמנס יש להקשות על זה מסוגי' דריש ברכות משעה שניכנסין לאכול בתרומתן ובגמרא סימן לדבר לה"כ יקשה דמשמע בגמ' דכל הני שיעורין הם מדאורייהא מדמפלפל שם אי ביאת שמשו מעכבתו מלאכול בתרומה או כפרתו וא"כ לשיטה זו היו רשאין הכהנים לאכול חצי שיעור קודם לה"כ ולא מהני חזי לאלטרופי עם אחר לה"כ בדברי הל"ח וחשו' רעק"א ובגמ' משמע דהנהו שיעורים הם מלוממין ול"ע :
בפתיחה

בפתחה ד"ה **ואיכא** לעיונא כו' בטה"ד
למזבח וכ"ה באמת
באו"ה שס כלל כ' :

סי' ע"ט משבצ' ד"ה **כתב** האו"ה כו' ושס לא
הוכר האיסור
מעולם והקשה לי החריף מוה' ישעי' קלונימוס
דמשס אין ראיה דהרי האיסור היה שפיר קודם
שנתערב דהגזול היה מוקלה קודם שנתערב ובא
להך גזלות אלא דלדין לא נודע האיסור עד
אחר שנתערב ובכה"ג שפיר לא בטל בדבר
חשוב כמ"ש הפמ"ג סי' ל"ב שפתי סוסק"י כלל
זה והשבתי לו דבלא"ה החוס' אין סוברים כלל
זה כמו שהבאתי דבריהם לקמן סי' ק"ב מדהקשו
בסוף מעילה באומר פרוטה א' בכיס הקדש
דלכך לא בטיל משום דדבר חשוב לא בטל ושס
כל האיסור נולד בתערובת ואפ"ה לא בטל וע"ז
רמזתי לעיין בסי' ק"ב ע"ש וחראה מ"ש דבר
ככן בכוונת החוס' :

סי' ע"ט משבצ' סוסק"ג **ופי"ד** מהל' אבל כ"ב
המלמ"ל שס הביא
ראיה דמת עכו"ס מותר בהנאה מנה דפסק
הרמב"ם פי"ח מהל' שבת הל' י"ט וז"ל הי' כוזה
מלומלס והוליא ממנו כחלי זית חייב שהרי הועיל
במעשיו שנתמעט השיעור מלטמא עכ"ל והוא
מגמרא שבת דף ל"ד ופסק כרב ששת ובודאי
דבמת עכו"ס מיירי דמותר בהנאה דאי במת
ישראל איירי הא חסור בהנאה ואס כן הוה ליה
דבר שאין כשר להלניעו ואפי' הוליא כמה פטור
ובודאי דבעכו"ס איירי שמוחר בהנאה ע"ש
חמנס קשה לי כיון דהרמב"ם פסק דמת עכו"ס
אינו מטמא באוהל רק במגע ומושח אס כן כיון
שחיקף שעקר והפריד החלי זיה מן הזית כבר
פסק טומאתו שאין מטמא עוד במגע ומשא
כמביאר ברמב"ם פ"א מהל' אבוה"ט הל' י"ב
והוא מגמרא חולין דף קכ"ד בשלמא אי נימא
דבמת ישראל איירי א"ש דהועיל בהולאתו שלא
יעמא באוהל אבל בעכו"ס דבלא"ה אינו מטמא
באוהל רק במגע ובשעת עקירה כבר הועיל
והפרידו מטומאתו אס כן שוב לא הועיל אחר
כך במעשיו כלל :

סי' פ"א משבצ' סק"ג ד"ה **ומירון** כו' עד ולי
נראה כדכתיבנא .

כ"ב להביא ראיה לדבריו ולא כהפר"ח מדברי
הרשב"א והר"ן בחולין בסוגיא דאולינן בחר רובא
דחידשו שס זה הדין דהיכא דאי אפשר לומר
ברגע זו נעשה מחזיקין ריעותא למפרע והקשו
ע"ז מסוגיא דמומין בנולדו ברשות הבעל על הבעל
להביא ראיה והא בודאי לא נוכל לומר דברגע זו
נולדו המומין א"כ ניחוש למפרע שמה ברשות האב
ותירלו כיון דמרשות לרשות אין להחזיק ריעותא
אס כן הוה כאלו ידעין בצירור שנעשו ברשות
הבעל יעש"ה בדבריהם וקשה לי אמאי לא הקשו
ממחתי הנושא אשה ולא מלא לה בחולים היא
אומרת משארסחני נאנסתי דנאמנת מטעם חזקה
הגוף ואס כן הא גם שס לא נבעלה ברגע זו
ואס כן ניחוש למפרע וכאן לא שייך חירולס דכאן
אינו ברשות הבעל עדיין והס עלמס מביאים
סוגיא זו במקומס ואמאי שבקו אותה והקשו ממומין
ומכאן ראיה לחילוקו של הפמ"ג והלבוש כאן
דבשלמא גבי משארסחני נאנסתי דשס איכא חזקה
הגוף ברורה דכשנולדה בודאי לא נבעלה לכך
לא אכפת לן אף אס ילאה מחזקה זמן מקודם
משא"כ גבי מומין דאין חזקה ברורה כשנולדה
לא היה בה מומין דמחרני לפעמים שנולד איש
במומין ולא הוי רק חזקה דהיהא מכח רובא
כמ"ש הפנ"י בסוגיא שס ולכך הקשו שפיר דילתה
זמן מה מקודם ואיתרע לה חזקה דהיהא מכח
רובא וראיה להפמ"ג וברור ונכון ודוק :

סי' צ"ד שפתי סקב"ח ד"ה **בנגד** כו' עמיש
על המבי"ט
והנה בדבריו אלו יש לתרץ קושית השואל בכו"כ
סי' ע"ז בריש חולין ואלא עמא במוקדשין בבדי
לי שלא נגעתי סגי והקשה לימא דלא ידע שנטמא
ולכך לא מהני אמירתו ברי לי משום דהוה מלחא
דלא רמיא כו' ובזה מיושב דהנה החוס' הקשו
שס אמאי דמשני בליתא קמן דלשיילי' והקשו
חוס' הא עזרה רה"ר והי' לנו לטהר מספק
ותירלו משום דרוב פעמים אי אפשר ליזהר מליגע
ע"ש ולפי"ז נאמר דעכ"פ אמירתו ברי לי משווה
אותו לספק והוי ספק טומאה ברשות הרבים
ושפיר הקשה ומחורץ ק' השואל והנה הגו"כ נהן
שס

שם כלל דבמה דאדם עלמו עושה ל"ש כן כיון
 דיודע שבסום פעם יש קפידא בדבר ודוקא בשוחט
 שלא למד הלכות שחיטה לא מהני אמירת ברי
 לי כיון שלא ידע דיני שהיה דרסה כו' ורמיה
 מש"ך ריש סימן ל"ד ששואלין עד היכן תחב
 ומביאו הפתש"ו ר"ם זה ותמה עליו דלא נזכר
 כלל מזה בש"ך והג"ה דל"ל סוף סי' ל"ד סקכ"ח
 גבי חתך בסכין ולפי"ז דחה ראייטו דהתם שאני
 דאינו רק מדרבנן כמ"ש הפרמ"ג והחריף ר'
 ישעי' קלונימוס תי' דא"ל להגיה רק דכוונתו
 למה שכ' הש"ך בסק"א בשם הרש"ל דאם אינו
 ברי לו עד כמה תחב משערין בסתם עד העגול
 משמע הא אם אומר ברי לי מהני ולזה כיוון
 הנו"ב דאם לא כן רק כמו שהג"ה הפ"ת לענין
 חתך בסכין הא הט"ז ורש"ל חולקים שם על
 הש"ך ובע"כ דכוונתו לריש הסימן והא דבאמת
 כאן מהני ברי לי לרש"ל ושם גבי חתך בסכין
 לא מהני ברי לי המעיין ביש"ש פ' ג"ה סי' מ"ב
 מחלק שם בין סכין לכף דבכף מהני ברי לי אכן
 בסכין יש להחמיר דכשחוקך דרכו להוליך ולהביא
 וקרוב יותר דחתך בכל הסכין לכך לריך לשער
 נגד כל הסכין ולא מהני ברי לי עכ"ל ולפי"ז
 אין כאן מחלוקת דהט"ז ורש"ל מיידי בסכין
 והנו"ב כיוון לריש הסימן רק דהש"ך גופיה פליג
 גם בסכין. ומה שהקשה עוד הפ"ת מסי' י"ח
 בש"ך סקט"ו ובט"ז סי' ו' י"ל קושייתו עפמש"ל בסי'
 י"ח דהיכא דאמירת ברי לי מנגד להחזקה לא מהני
 ע"ש דבר נכון ולפי"ז מתורץ קושייתו דבהנהו
 מקומות נולד ספק בשחיטה ואיכא חזקה שאינו
 זבוח ולכך לא מהני אמירת ברי לי ויש לפלפל
 בזה בדברי הט"ז ואכ"מ וכאן לקרר בחתי :

דיגי ס"ם שפתי ס"ק י"א וכו' ל"ע דאפשר ס"ם
 משם א' נמש
 בהוא דפ"פ מה"ת לא הוה ס"ם נ"ב מדברי
 התוס' בסוגיא דפ"פ מבואר דלא חשיב ס"ם ס'
 אונס ס' קטנה כיון דהכל שם א' אונס ואף
 דבסנהדרין נ"ה ב' מבואר דפיתוי קטנה לא הוה
 לגמרי אונס ונחשב קלה למוידה ע"ש מ"ס נחשב
 הכל משם א' כיון דאין ספק א' מתיר יותר
 מחבירו ול"ע מדברי הש"ך כאן אמנס קשה על
 גוף דברי התוס' אלו מסוגי' דכריתות י"ג ע"א
 דקאמר רבא גבי יונק ס"ם ספק שמא בפחות
 משיעור או יותר מאכילת פרס והוה הכל משם א'
 וכמדומה שדיבר מזה הסוגי' הח"ס בתק"ע :
 שם ס"ב ט"ו ונראה וכו' ומ"מ ל"ע בס"ם
 לאיסורא וכו' נ"ב עמ"ש
 לעיל סי' ל"ו שפתי ס"ק ט"ו בשם החריף מוה"ר
 ישעי' קלונימוס טענענבום מפה זעליחאב :
 שם מ"ש הכרו"פ בבית הספק עמ"ש בפניס
 והנה כעת ראיתי שיש לתמוה על דבריו
 בד"ה וזוה יש ליישב כו' שכ' שם על קושית הפוסקי'
 לשי' הרמב"ם דספיקא דאורייתא הוא רק מדרבנן
 א"כ מאי הקשו בגמ' חולין דרנה למילף דאזלין
 בתר רובא מעולה דלמא טריפה הוא ומה בכך
 לא יהא אלא ספק וספיקא דד"ת להקל וכתב
 ליישב דכוונתם היאך יקרב בשבת הא איתחזק
 איסורא ואיך מחללין בספק שבת עכ"ל
 ואישתמיטת' דברי התוס' שם ד"ה אבל היכא כו'
 שכתבו דבקרבות אף מספק מחללין שבת עי"ש
 בתרולס ודבריהם מוכרחין שם דאל"כ יוקשה
 קושיתם שם אמאי לא יליף מכל הקרבנות ובתי'
 להש"ס הארכתי :

סדר הניקור

להועלת המורים העתקתי סדר הניקור מספר פרי הדר ומספר עולת יצחק סי' קמ"ד.

זייט איין אדער ארויס לו נעמין : (ב) הלשון
 מוז מען זייט דעם שלאנד אויף איטליכע זייט
 לוייט אדערין ארויס נעמין, דאס לעפיל פון
 דעם גומען אפ לו שניידן, דעם גארניל אין
 וושט אויף לו שניידען אויך אין לונג אויף דיא
 זייט

(א) דוראיש מוז מען שפאלטין אויף לוייט,
 דאס הייטיל פון מוח אראפ
 נעמין דער נאך מוז מען דאס הייטיל ארויס
 נעמין עס זאל ניכט בלייבין, דער נאך מוז
 מען זוכין אין דיא קין באקין אויף איטליכע

זייט איין ווייס אדער ארויס ליהען מיט איין ליווינט
 טוך איז גוט ארויס לזייען אלטן וויא ביי דער מילטן
 דיא הייטליך דהיינו כיסוי הגרגרת שקורין לעפיל
 מוז מען אפ שניידן ארויס נעמין לוייא טריפהני
 ביינדליך דיא בייא דער שלאנד זענין, מקום
 השחיטה שקורין האלטן מוז מען אויף איטלעכע
 זייט לוייא אדערין ארויס נעמין, אחד ליגט
 אויבין אוף, הב' ליגט אין פלייש וואס דיא
 גארניל פין דער לונג ליגט בייא דער בהמה
 [ואסור משום דם] בית השחיטה זאל ער קולף
 זיין פאר דעם זאללין: (ג) החזות בייא דער
 ברוסט איין אדער ארויס נעמין און גייט ביו
 ארויף דעם רויט פלייש זאל ער הייבן פין דער
 זייט וואס סמוך ללוואר ולא ממקום וואס בייא
 דעם רויט פלייש גס יזהר דער חוט איז טאפיל
 לשנים ונראה כאחד למעה"ש כזה לו זיין גוט
 ארויס לו נעמין עס זאל נישט בלייבן דיא
 אנדערע האלבער חוט [ואסור משום דם]:
 (ד) הכסלים דיא פלאנקען זאל מען אראפ
 ליהין איין גראבי עור איין ווייס וואס ליגט
 דרויף אונ אלטן וואס ליהט זיך מיט איז אסור
 [ואסור משום חלב] מתחלה אפ שניידן דיא ראשי
 עלמות מב' קצוות הכסלים והמה רכים ולבנים
 ומשם מתחילין לקלוף העור העב ותחת אותו
 הקרום העב יש קרום דק ותחת אותו הקרום
 יש חלב ויש בו פלוגתא ואין להחיר במקום שנהגו
 איסור גם אפ לו שניידן אויף דעם זעלביגען
 ארט איין ווייך ביינדיל איין ווייס [ואסור משום
 חלב]. (ה) הללעות שקורין ריפין ארויס לו נעמין
 לזייטן דיא ריפין איין אדער ביו דעם עק פון

ריק בראטין אונ ביו דעם עק פון דיא פליינקען
 אזוי מוז מען דרייא ריפין רייניקן היינו ווען
 מען לזעליך ריפין לאזט אבער ווען ער ווייניגער
 לאזט דארף מען נאר לזייא ריפין רייניקן
 אונ דיא אדערין ליהען זיך אלי ארויס [ואסור
 משום חלב הכסלים]: (ו) הכתף פליילא איין
 אדער ארויס נעמין אין דער מיטין כו' ועמיק
 הסכין אז זיא זאהל גאנצן ארום קומין כו' אונ
 דיא זייט וויא דאס פלייש איז מוז מען איין אדער
 ארויס נעמין אונ זיא גייט למעלה ולא למטה
 רק זיא שטעקט אין פלייש כו': (ז) הטחול דיא
 הויט אראפ ליהין דער נאך במקום העב אראפ
 ליהען איין גראבי אדער אונ דרייא אדערין ליהין
 זיך נאך מיט דעם זעלביגן אדער וכו':
 (ח) המסס וביה"כ וכרם אפ לו שילען דיא חלב
 פון זייא גאר אין גאללין: (ט) הקיבה אראפ
 לו נעמין דיא עור וחלב שתחתיו כו' שקורין
 קרייו: (י) הריאה מסיר הוורדא ולריך לפתוח
 הקטנות והגידין. הלכ לריך לחתוך ערלת הלכ
 ולפתוח אותה, חלר הכבד לריך לקלוף מבחוץ
 והמונהג לקלוף מב' הלדדים, הכבד יחתוך הגידין
 והקטנות והחלב במקום שהמרה חלוייה בו וכן
 לריך לחתוך כל החלב הדבוק באלבע הכבד.
 הרגלים חותך ראשי הטלפים כדי שילא הדם,
 וחותר החוטין שבין הטלפים שקורין גיילין
 בל"א: (יא) בשר שבין ללע י"ב וי"ג שייך לחלק
 אחריים ולריך ניקור וכשחתכין הכסלים בשפוע
 יזהר שלא יחתוך למטה מהטבור כ"א עד סוף
 הטבור ממש:

אמר הכותב אעתיק כאן תשובה אחת מתשובותי להל' ס"ח והוא שייך להל' תערובות ורמותי עלי'
 בסי' ק"י וז"ל התשו'.

הנה בתשו' יד אלי' סי' פ"ח בשאלה דס"ח
 שיש בו טעות וכתערב באחרים כו' והשיב
 דחד בתרי בטל דהס"ח עלמו לא נפסל רק
 מחמת הטעוה שבו והו"ל כחתיכה הר"ל שנאסר
 מבליעת איסור דבטל דהבלוע אינו חסוב ואפי'
 אינו רק ג' ספרים מותרים לקרותם שלשתן
 בב"א

ע"ד הסופר הרשע מפה שנתוודע עליו כמה
 וכמה פסולים וגם הוא בעלמו התפלל בלא
 פרשות וכעת נמלא ס"ח א' אשר הוא תיקן בה
 איזה תיקון ולא נודע המקום ילמדנו כדת מה
 לעשות בס"ח ההוא כי קשה מאוד הגניזה
 לס"ח הקדושה כמוכן:

בב"א ול"ד לשאר יבש ביבש ע"ש :

והח"ם בחשו' לחלק יו"ד סי' רע"ז הקשה עליו וכחב וז"ל אבל באמת הא בורכא דהיכא דנתערב אחד ואיכא לברורי ולהכיר האסור לא שייך ביטול בשום אופן וה"ל הרי אפשר לחפש ולברר אחר העשות עד שימלא ע"ש בדבריו משמע מדבריו דלא מהני שום ביטול בעולם היכא שיכול לברר האיסור :

במילתא דפשיטא ליה להגאון ח"ס להאי גיסא פשיטא ליה להגאון בעל חו"ד להיפוך ממש וז"ל בס"מ ק"א לאחר שהביא מ"ש בחשו' נו"ב סי' ל' בפשטידא הממולא בגבינה שבלע בשר שנאסרה שאין לה דין ר"ל דנהי דהגבינה היא אסורה מחמת עלמה משום בב"ח מ"מ העיקר מה שר"ל הוא עם העיסה ובעיסה אין זו רק איסור בלוע דלא שייך בזה ר"ל ובטל ברוב ע"ש :

והקשה החו"ד דהיאך שייך כאן ביטול ברוב כיון שעכו"ם קפילא יכול לטעום כל פשטיד בפ"ע אס יש בו טעם ונראה דטעמו כמו שכתב הרא"ש סוף מס' ע"ז גבי סתם כלים אב"י דכיון דאיכא ס"ס א"ל לברר ע"י קפילא מכ"ש במקום רוב גמור דמודאורייתא אמרינן בכל א' דהוא מהרוב כמ"ש הא"ך סי' ק"ע ובמקום רובא ודאי דאפי' איכא לברורי א"ל לברר דהא מה"ט לא בדקינן אחר ח"י טריפות מכ"ש דא"ל כאן לברר ע"י קפילא כמו בכלי עכו"ם כו' אבל במקום דשייך ביטול ברוב נראה דלא לריך טעימת קפילא עכ"ל :

וב"ב עוד בסו' ק"ב לענין כלי חלב שנחערבו בין כלי בשר הקשה על המחירין דבטל ברוב וז"ל ואין להקשות הא אפשר לברר על ידי טעימת קפילא שיבשל בו מים ויטעימו לקפילא ויברר איזה של בשר ז"א דהא כתב הרא"ש גבי כלי עכו"ם דהיכא דאיכא ס"ס א"ל להטעימו לקפילא והרשב"א כתב בטעם היחר הס"ס דהוא מטעם רוב וא"כ מכ"ש בביטול ברוב ממש דאין מטריחין אותו להטעימו לקפילא ועי' במשמרת הבית שכיון לדברי עכ"ל הרי לפי דברי החו"ד דברי יד אלי' נכונים :

והנה בש"ע או"ח סי' תק"ז סעיף ב' הא דעלים שגשרו מן הדקל להוך החמור ביו"ט מרבה עליהם עלים מוכנים וכחב הרמ"א שלא יהא עלי האיסור ניכרים ומקורו מדברי הר"ן שם שכתב ומסתברא דדוקא שאינו מכיר עלי האיסור לאחר שנחערבו הא מכירין אין ביטול מועיל להם שאין ביטול מועיל לדבר שהוא ניכר לעין ע"ש וה"ה היכא דיכול להכיר האיסור כגון ע"י טעימה אפשר נמי דלא מהני ביטול ואף לדעת הי"ש"ש שם במ"א סק"ב דחולק וכחב דאפי' בניכרים שרי הא כתב הטעם משום דמיקלי קלי איסורא הא בעלמא לא שייך ביטול באיסור הניכר ועי' בט"ז סי' תרל"ב ומיהו משם אין ראייה כ"כ דשם מייירי בניכרים חיקף וא"ל לברר כלל לכך לא מהני ביטול וחדע דהרי הרשב"א ז"ל בחי' לבינה כתב נמי זה המסתברא דדוקא באין ניכרין אבל בניכר ל"ש ביטול והרי החו"ד כ' בשמו להיפוך ובע"כ דהיכא דניכר היכף גם הרשב"א נוודה כ"ה לדעת החו"ד ול"ע :

וי"ש לתמוה על הרשב"א ז"ל במשמרת הבית כפ"מ שהביא החו"ד הג"ל משמו דבביטול ברוב אין מטריחין אותו להטעימו לקפילא ובטל שפיר הרי במג"א הל' פסח סי' תמ"ז ס"ק מ"ה הביא מחשו' הרשב"א סי' תפ"ה היכא שנפלו חטים בתוך המים ונחמלנו ונחגבנו ונחערבו בתוך חטים מרובים אסור להוסיף עליהם עד ס' כדי לאוכלן בפסח כו' עד דכל שהאיסור ניכר בעין אינו בטל וה"ל אפשר לבדקן דלמא אית בהו גרגרים שנחבקעו והמ"א שם הסכים להרשב"א הרי להדיא דהרשב"א בעלמו ס"ל דלא מהני ביטול לאיסור הניכר ע"ש אפי' ע"י בירור דאפי' להשהותן נמי אסור. הרי להדיא כהח"ס ולא כהחו"ד :

ובמחצה"ש שם הקשה שם על תשו' הרשב"א ז' דהרי המג"א בס"ק י"ג הביא בשם הש"ך דהרשב"א ס"ל דאפי' בלח בלח חוזר וניעור ועכ"ל דהוא תשו' אחרת ע"ש וגרס לו זה שלא ראה גוף תשו' הרשב"א ז' וז"ל הרשב"א סי' תפ"ה. שאלת. חטים שנפלו לחוך המים והוליאם ונגזסו. ואחר כך נחערבו בתוך חטים

חטים מרובים אבל לא היה בהם ס' מהו להוסיף עליהם ולבטלם בס' כיון שעדיין לא הגיע זמן איסור חנוך ולאוכלם בפסח ועוד כיון שנפלו לחוך הרוב מהו לאכול אותם בפ"ע כדיון יבש ביבש ואח"ל דאסור מהו להשהותם עד אחר הפסח. תשובה. אסור להוסיף עליהם כדי לאוכלם בפסח מכמה טעמים. חדא כיון שהוא מערבן לבטלן כדי לאוכלם בפסח הר"ז כנובטל איסור בחוך הפסח ותדע מארצא דטבעה בחישהא דלא אשכח רבא היחרא אלא לאוכלן קבא קבא ולא עירב בחוך היחר מרובה של ס' ועוד. לפ"ד הגאונים אפילו חמן מועט שנחערב קו"פ אפילו בחלק אסור לאוכלו בפסח אף ע"פ שרבותינו הלארפתים מחירים אנו עושים מעשה כדברי הגאונים. ולאכול כל א' בפ"ע. א"א לרעת מר עוקבא שאוסר אפי' בלא נחנקו. ולהלניעם עד אחר הפסח מסתברא גם כן שאסור וראיה מארצא דטבעה דלא ערבינהו ולשהינהו עד אחר הפסח ועוד י"ל דכל איסור ניכר ושהוא בעין אפי' בחלק לא בטל וחטים הללו אפשר לבדקן דלמא אית בהו גרגרים שנחנקו דאסורים לכ"ע והו"ל כחטים שנחערבו בשעורים עכ"ל. הרי להדיא דהרשב"א מביא בשם הגאונים החומר דחוזר וניער רק דהמג"א השמיט זה משום דאין לא קי"ל כן רק דבלח אינו חוזר וניער :

ובלא"ה נראה להדיא דהמחלה"ש לא ראה כלל דברי תשו' הרשב"א הללו דהרי הקשה אחר כך על המג"א וז"ל משמע מדבריו דרשב"א אוסר אפי' להשהותן אף ע"ג דכ' הרשב"א אסור להוסיף כדי לאוכלן משמע למג"א דאפי' להוסיף כדי להשהותן כמי אסור דאל"כ הו"ל לרשב"א לבאר היחר זה דמוחר להוסיף עד ס' כדי להשהותן עכ"ל והרי בפירוש שפתי הרשב"א ברור מללו דלהוסיף כדי להשהות נמי אסור שכתב דלערבווי ולשהויי נמי אסור וראיה מארצא דטבעה ודברי המג"א נכונים ודלא כבעל מחלה"ש שבה כאן כמה בנינים עד שגרם לו לומר דהוא תשו' אחרת :

נמצא דלדינא עכ"פ דברי הח"ם נכונים שגם ברשב"א מבואר להדיא דהיכא דיכול

לברר האיסור אין לו ביטול כלל וזוה דבריו נכונים אבל בדבריו יש שם שגיאה גדולה במחכ"ת שהביא ראה לזה ממשכת בכורות דף כ"ה בעלי מומין שנהערבו דסובר הח"ק אוסרין בכ"ש ר' יוסי אומר יבקר ופריך מכלל דת"ק אמר לא ואם איחא לוקמא בדקין שבעין דקשה לברר ונחערב בחלק אלא ע"כ כל שניכר האיסור לא שייך ביטול ע"ש בדבריו והוא טעות גדול דארצא הח"ק אוסר שם בכ"ש ור' יוסי אמר יבקר ויחיר האחרים ומאי הקשה הח"ם לוקמא בדוקין שבעין ולע"ג והראיתי לכמה לומדים ולא מלאו מענה :

אמנם בסוף דבריו הכריע הח"ם להחיר בנחערב מטעם ס"ם ספק על כל א' שמא אין זאת הפסול ואח"ל זאת הוא שמא אין הפסול בחומש ההוא וזה תמוה דהא קי"ל בסו' ק"י דס"ם שספק א' סותר חבירו לא מהני להחשיבו לס"ם ומקורו מדברי הח"ם נדה כ"ז ובמהרש"א שם ועמ"ש בסו' ק"י ובר מן דין קשה הא עכ"פ מבואר בהגהות רמ"א סי' ק"י סעיף ח' דאף בנחערבות הב' אין לאדם א' לאכול כולן והרי הרברים ק"ו מה ההם דעכ"פ יושאר ספק אחד מ"מ אסור כיון דלא יושאר אלא ספק א' מכ"ש כאן דאחה מחיר כל החומשים וכל הס"ת א"כ הרי בודאי יפגע באיסור :

וכן מ"ש אחר כך ללרף היחר דכמו בד"ח שנחערב דלא בטל מדרבנן אם נפל אחד לים באופן שאין לריכין לדון עליו עוד חלינן דאסורא נפל ומחירין אחרים אח"כ בב' וה"ל האי ס"ת שנמלא בו הפסול נהי דלא אמרינן זהו שאבד הוא זה שנמלא כיון ששכיחי טעוה מ"מ שוב אין אנו דנין על הספר הזה כלל ונימא גם הטעות הראשון יהיה בזה הספר ושריא אחריתא עכ"ל וזה תמוה מאד דדוקא בנפל אחד לים הותרו הנשארין וכתב הרשב"א משום דאין שוב נפ"מ לדון עליו כלל משא"כ גבי טעות דאעפ"כ הרי יש נפ"מ לדון עליו לאחר תיקון הטעותים :

אמנם בעובדא שלפנינו שנחערב אות אחד שפסול בכל הספר ואינו ענין לעובדא דח"ם

דח"ס ותשו' יד אלי' הנ"ל דהם מיירי שנתערב
 ס"ת פסולה בין הכשרים ובעובדא דידן הובא
 בחשו' ח"ס לחלק או"ח סי' קע"ח שנשאל
 בסופר שתיקן ה' ע"י חק תוכות באופן שפסול
 ונתערב אותו וה' בשאר ההין שבס"ת והביא
 שם הח"ס דברירש"י ז"ל בגיטין דף כ"ד נטיעה
 של ערלה ושל כה"כ שנתערבו בנטיעות אחרות
 פירש"י דכ"ז שהוא במקומה במחובר חשיב ולא
 בטילה ואי אפשר לומר דמחובר חשיב ולא בטל
 דהא מלינו כמה מקומות דמחובר בטל שפיר ילדה
 שסבכה בזקינה כו' אלא הטעם משום דכשהוא
 במחובר חשיב קבוע ולא בטל וא"כ ה"נ הרי
 קביעתן של אותיות ובפרט אותיות של ספר תורה
 חשיבי בודאי ולא בטילי ואף דזה האות שאנו דנין
 עליו פסול ולא חשיב מ"מ כיון שכשיבטל יחזור
 לכשרותו יהיה חשוב אינו בטל כמ"ש ט"ז או"ח
 סי' תרע"ג עכ"ל :

והנה לא היה לריך להביא לזה ממרחק לחמו
 דאזלין בחר השתא דכיון דלאחר הביטול
 יהיה חשוב שוב לא בטל שכן מבואר להדיא
 בחוס' יבמות ובקדמונים שמה"ט חתיכה של
 איסור הנאה שנתערבה בחתיכות של היתר לא
 בטל אם הוא חהר"ל אף דעכשיו אינו ראוי
 לכבד כיון שהוא אסור בהנאה מ"מ כיון לאהר
 ביטול יהיה ר"ל לא בטל ועי' בחוס' חולין
 לענין אם נתערבה בחתיכות איסור אכילה אם
 יהיה מקרי ר"ל לפני אורח גוי ובנו"ב מהדו"ק
 ולא היה לריך להביא זה מדברי הט"ז :

ולפי"ן אם נאמר דרק מטעם קבוע קאחינן
 עלה דהאותיות נחשבים וכן גבי
 נטיעה שם ברש"י גיטין כמ"ש הח"ס וזה דלא
 כדמשמע לכאורה מהגאון בעל חו"ד סי' ק"י
 סק"י דמחובר חשיב ולא בטיל והביא מדברי
 רש"י אילו ועי' שם בהגהות מהר"ב פרענקיל
 דע"ז השיג הח"ס דאשכחן דמחובר בטל שפיר
 כמו שהעסקתי לשונו ועי' עוד שם בהתשו' אפס
 דעיקר הוא מטעם קבוע ואפי' אם נאמר כדברי
 הגאון בחו"ד דמחובר חשיב ולא בטל מ"מ מן
 הסברא יש לחלק בין החיבור דנטיעה בקרקע
 בין החיבור דאות בקלף דזה לא חשיב חיבור

כ"כ כיון דכל הספר מטלטל וא"כ שאינו נשאר
 כאן רק הסברא דקבוע ולפמ"ש הפמ"ג סי' ק"י
 שפתי ס"ק י"ד ד"ה הנה לקושית כו' דבהפ"מ
 יש לומר דקבוע שאינו ניכר הוה מדרבנן וכן
 כתב הח"ס שם בחשו' ואם כן ה"נ הרי י"ל
 דהאות הפסול הנה קבוע שאין ניכר ובטל מה"ת
 רק דאסור מדרבנן ולפי"ז כיון דביררנו במק"א
 דזה הסופר אף שהוא עשה כמה מעשים
 מקולקלים ר"ל מ"מ לא נחשב פסול לכתיבת
 ס"ת רק מספק וכיון דהאות הוא ספק פסול
 ונתערב הוי כמו ס"א בגופו וב' בתערובות
 דמיקל הש"ך בהפ"מ והמנ"י הקיל לגמרי :

ואף דהש"ך בקינור ס"ס אות א' לא הקיל
 בהפ"מ רק על ידי שיאכלנו שנים שנים
 ובנ"ד לא שייך זה. הא הביא רבינו הפמ"ג שם
 הטעם דהש"ך לשיטתו דאינו מותר רק בהפ"מ
 ולאוכלס בב"א ליכא הפס"מ וכ"כ הנו"ב מהדו"ק
 בחשו' ולפי"ז היכא דלא שייך ההיתר הזה מותר
 בפשיטות וכ"כ הח"ס בחשו' ליו"ד הנ"ל להסיר
 אף דלא שייך היתר דב"ב ע"ש בסוף החשו'
 דזה נמי הוה דחק גדול לגנוז כל הש"ת ובלח"ה
 איכא נמי בנ"ד סניף גדול מה שהביא שם בחשו'
 ח"ס מעשה רב שקראו לפני הגאונים בספר
 תורה שפסול בו אות א' והוא דעת הרמב"ם
 ז"ל בחשו' :

והח"ס שם בסוף התשובה לירף עוד יהיה
 והוא כיון דדעת הרשב"א והר"ן
 דאינו פסול רק אותו חומש ושאר חומשים
 כשרים ובכל חומש שיקראו נינוח זהו הכשר
 דבדרבנן אמרינן שאני אומר מה תאמר הרי
 מ"מ קרינו בכל משך השנה בכל ה' חומשים
 וא"כ הרי ה' א' הפסול כו' עד דבקריאה
 לכחלה נסמוך על דעת הרשב"א ונימא זה הוא
 החומש הכשר :

ודבריו בהיתר זה תנוהוין דהרי קי"ל בסי'
 קי"א דדוקא בשתי קדירות אחת
 של היתר ואחת של איסור תלינן באיסור דרבנן
 דהיתר נפל להיתר ואיסור לאיסור משא"כ בשתי
 קדירות שניהם של היתר כיון דליכא כמה להכריע
 בהם שניהם אסורים ואם כן ה"נ כיון דלריבין
 לדון

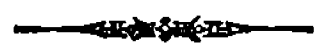
לדון על כולם לא שייך להכריע על חומש אחד יותר מחבירו ועל דעת הרמב"ם ג"כ אין לסמוך כמו שכתב הח"ם בעלמו דרק בליכא ס"ת אחרי' אבל בס"ת אחרים לא שפיר דמי למיקרי בזה משום ארור נוכל ויש בעדרו זכר ע"ש בד"ה והוא ס"ת כו'. וגם על גוף הענין הביטול האות הפסול נמי יש להקשות דלכאורה דמי זה לטומאת משא דאין לה ביטול כמב' בזכורות דף כ"ג ובפוסקים ויש ליישב זה אבל עכ"פ הרי הח"ם שהיה גאון תפארת ישראל ושימש ברוה"ק פוסק שם באותו התשו' לקרות בו בלבור ולברך עליו וגדון דהח"ם היה פסול בודאי ע"י חק חוכות כמו שכתב שם דאפשר כ"ע מודים בזה וכן דעתו נוטה ואעפ"כ הכשיר לקרות בו ולברך עליו מכ"ש כ"ד דעל גוף הפסול יש לדון ואף שלא נעשה מעשה בזה להסיר כתיבתו בבירור אבל נכוף עלמינו לדברי הח"ם שהסיר עכ"פ בספק שלא לאכור התערובו' וילאו דברינו בהיתר :

והנה אם אמנם שגוף סדרת הח"ם כמה שדן ביטול האות הפסול ברוב אותיות הכשרים אינה מובנת כלל דהרי סוף סוף יש בהם"ת אות אחד הפסול בודאי וס"ת שחסר בו אות א' אין קורין בו וכן הקשה לי החריף מוה' ישעי' קלונימוס מפה אמנם אני אמרתי דיש ראי' לדברי החת"ם מהדיעה הראשונה בסו' חרכ"ו בא"ח בעושה סוכתו תחת האילן דס"ל לדיעה זו דאף שבהסוכה עלמה הוא חממה מרובה מליחתה ולריך ללירוף האילן סגי אם משפיל הענפים ויערבם עם הסכך בענין שלא יהי' ניכרים וע"ש בע"ז ס"ק ב' ובמ"א ס"ק נ' שפלפלו בענין איסורין דאסור לבטל לכתחלה

לחד חי' מיירי קודם יו"ט ולתי' הב' דמלות לאו ליהנות ניתנו ע"ש דכל פלפולס הוא לענין מה דמותר לעשות כן לכתחלה אבל זאת ראינו דאף שגריך שם גם ללל האילן שיהי' עי"ז לילה מרובה מחממה והאילן פסול משום מחובר מ"מ מלרפינן לי' שפיר וה"כ כן הוא דכך לי' לירוף סכך הפסול להכשר כמו לירוף האות הפסול להכשר הח"ם :

ובן האמור תראה ג"כ לענין הקושיא שהקשינו האדומה לטומאת נושא דאמרינן בזכורות כ"ג עומאה כמאן דאיתא דמי ה"כ שם חקשי דאמאי מהני ביטול ומלרפינן הסכך הפסול להכשר הא הו"ל כטומאת משא כיון שנושא אותם ביחד וה"כ כן הוא אמנם י"ל ע"פ דברי הרא"ש פ' גי'ה סו"ם ל"ז כמה שמחלק בין טומאה שיש ב' מיני עומאות טומאת מגע שלזה נחבטל ולאחותה טומאת שראוי שיטמא כגון משא שהרי נושא את הכל ביחד אמרינן דלזה לא נחבטל אבל לענין איסור דאס' נשאר בו לר' איסור לא הי' מותר באכילה כו' אלא ודאי לא נשאר בו שום לר' איסור ומותר לאוכלם כא' ע"ש בדבריו הק' ולפי"ז נוכל לומר גם גבי מלות כן הוא דמלרפינן הכל ונהפך האיסור להיתר ויש להח"ם בדבריו פנים בהלכה דהכשיר לקרות בו ולברך עליו וגם אכתו נלך בעקבותיו כנ"ל : יה"ר שלא יאמר פיננו דבר שלא כהלכה ח"ז גל עיני ואביטתה נפלאות מתורתך ולרוב העירדה קלרתי באמרים ויש עוד מקום להאריך והארכתי בתשובתי הראשונה אפס שנאצדה ממני וקשה עתיקי :

כ"ד הבאעה"ח אברהם אלי' אברק"ק בארגוב ובעת חופק"ק זעליחוב.

אמר המחבר מפני שנשלם ספר הזה סמוך לר"ה אמרתי לכתוב איזה דבר ממה שעלה במצורתי בסוגי' דר"ה אם כי ת"ל רבות עשרי מ"ג אב"ה נר"ה אה"ל :

ר"ה דף כ"ו **במושגה** כל השופרות שפיר קרן אמר ר' יוסי והלא כל השופרות קראו קרן שנאמר במשך בקרן היוכל ובגמרא שפיר קאמר ר' יוסי כו' אביי אחר היינו טעמא דרבנן שופר אמר רחמנא ולא שנים ושלשה שופרות והא דפרה כיון דקיימא גילדי גילדי מתחויי כב' וג' שופרות יעשה בגמ' זר' יוסי סבר כיון דמחברי אהדדי חד הוא. ונפקס הדין בש"ע ס' תקפ"ז סעיף א' כרבנן. דשל פרה פסול :

ר"ה דף כ"ו **במושגה** כל השופרות שפיר קרן אמר ר' יוסי והלא כל השופרות קראו קרן שנאמר במשך בקרן היוכל ובגמרא שפיר קאמר ר' יוסי כו' אביי אחר היינו טעמא דרבנן שופר אמר רחמנא ולא שנים ושלשה שופרות והא דפרה כיון דקיימא גילדי גילדי מתחויי כב' וג' שופרות יעשה בגמ' זר' יוסי סבר כיון דמחברי אהדדי חד הוא. ונפקס הדין בש"ע ס' תקפ"ז סעיף א' כרבנן. דשל פרה פסול :

והנה יש להקשות הא בגט נמי קי"ל בכמה דוכתי דספר אחד אמר רחמנא ולא שנים ושלשה ספרים ואמאי בגט מותר לכתוב על קרן הפרה והוא שימסור לה הפרה כמו שפסק בש"ע אה"ע ס' קכ"ד סעיף ב' ע"ש. הא כיון דקיימא גילדי גילדי מחויי כשנים ושלשה ספרים כמו גבי שופר :

ובתום סוטה דף י"ז ד"ה כהנה כו' הקשו על פירושם דמגילת סוטה ומזוזה שכתבם בשני דפין פסולים הוא דוקא בשלא חיברם כלל אבל אם מעורין כשר וז"ל ופירש ר"י הא דאמר פרק ראובו ב"ד לרבנן כיון דאית בהו גילדי כשנים ושלש שופרות דמי ואף ע"ג דמחברי התם נמי דרכו להוסיף בכל שנה גלד א' והרי הוא כמביאו משופר אחר ומדבקו לזה כדתנן דיבק שברי שופרות פסול מפני שבחלתו לא היתה ברייתן בבת אחת וכיכר התוספת ולא מהני חיבורו ודומה כאלו גט שכתבו על שני דפין ותפרו יחד דפסול ע"ש בתום' חזינן דהתום' מדמו גט לשופר וא"כ קשה אמאי כשר הגט על קרן הפרה :

והנה הב"ש באה"ע ס' ק"ל ס"ק ח' הביא דברי תום' אלו בסוטה ויען כי ראיתי מטובה גדולה בזה אמרתי להרחיב הדבור בזה וז"ל הרמ"א שם דיבק שני עורות ביחד על ידי דבק וכחז עליהם גט פסול מספק והקשה הב"ש הא במנחות (דף ל"ד ב') אי' דר"י דרש והיה

ובוראי דכן משמע מלשון הרמב"ם וש"ע יו"ד סימן רפ"ח כתבן בשתי עורות אף על פי שהפרן פסולה משמע דוקא אם תפר אחר כך כיון דהכתיבה הי' בשני עורות אז פסול משא"כ אם תפרן קודם הכתיבה כשר דאל"כ לאשמעינן רבותא יותר והו"ל ליכתוב תפר שני עורות וכחז עליהם פסולה דהיה משמע אף אם תפר קודם הכתיבה אלא ודאי דבכה"ג באמת כשר וכן הביא בפתחי תשובה שם בשם תשו' ר' עקיבא איגרי ס' רי"ג לפרש כן בדברי הרמב"ם ע"ש ס"ק ד' :

ובתשובות ר' עקיבא שם הוסיף לתרץ בזה דברי רש"י ז"ל במגילה (דף ח') ד"ה לתפרן בגידין בתפילין ומזוזות הא במזוזה פסול בשני עורות והוא קושיא החו"י בתשו' (ס' קל"ב) ולכך מתרץ דאפשר דרש"י ס"ל דתפרן קודם הכתיבה כשר אף בשני עורות וכדעת הרמב"ם ואם כן א"ש ע"ש :

ואני בער ולא אדע כוונתו ז"ל בזה שכתב דאפשר דרש"י ס"ל דתפרן קודם כתיבה כשר משמע מדבריו ז"ל דתפרן לאחר כתיבה פסול בודאי ורק קודם כתיבה אפשר דס"ל לרש"י ז"ל דכשר והלא להדיא כתבו התום' במנחות (דף ל"ב

ל"ב ד"ה להשלים) בשם רש"י שאם חסרה מזוזה שיטה אחת אי לאו דאין מורידין מקדושה חמורה לקלה סיו נוטלין שיטה אחת מס"ת וחופרין במוזוזה והא דאי' בירושלמי פ"ק דמגילה דתפילין ומוזוזה אין נכתבין אלא על עור אחד ההיא בשלח תפר העורות זה בזה עכ"ל חזינן להדיא דלרש"י מותר אפילו אם תפר העורות זכ"ז אחר הכתיבה והא דפסל בשני עורות היינו דוקא שלא תפר העורות כלל לפי שיטת החוספות ברש"י וא"כ קושיתו על רש"י דמגילה שכתב לחופרן בנידין אמוזוזה לא קשה כלל דלרש"י מותר לתפור לעולם וכאמור. ועי' בב"י יו"ד סימן רפ"ח :

הין אמת דלפי"ז יסתער עלינו קושיא גדולה וחזקה דאם כן לפי דברי החוס' בירושלמי דתפילין ומוזוזה אין נכתבין אלא על עור אחד אחי לאפוקי רק דאם קבען בלי תפירה כלל אזי פסול אבל אם תפרין בין קודם כתיבה או לאחר כתיבה כשר וכנ"ל איך יפרנסו החוספות קושיא הירושלמי במגילה והובא בהוס' מנחות (ריש דף ל"ג ד"ה כתבה) דאמאי לא תני במגילה חילוק שהפריס נכתבין בשני עורות ותפילין ומוזוזה אין נכתבין אלא בעור אחד ע"ש דהיכי דמי אי בשתפרן אפי' תפילין ומוזוזה נמי כשרים לשיטה זו ואי שקבען בלי תפירה כלל היאך נאמר דס"ת כשר אם לא תפר וחיצר היריעות כלל הא ודאי ליחא ואם כן מאי בינייהו ובודאי דע"כ משמע מזה דבמוזוזה לא מהני תפירה עכ"פ אחר הכתיבה כיון דנכתב בפסול אבל בס"ת מהני שפיר וא"ש קושיא הירושלמי דלחני כן במתני' דמגילה ונ"ע גדול :

ועכ"פ איך שיהיה בישוב השיטות אשר ביארתי במ"א והוא בחי' שם ואכ"מ אבל זאת משמע גם דעת הגאון רעק"א בתשו' שם לפרש בהרמב"ם כמו שפי' הב"ש בדעתו שמחלק בין תפרן לאחר הכתיבה דפסול ואם תפרן קודם הכתיבה כשר כמו שכתבתי גם אני לעיל לדייק כן מלשון הרמב"ם וש"ע :

ואף שלכאורה יוקשה על דברי הב"ש ז"ל דדבריו סתורין מניה ביה דלפמ"ש לחלק

לדינא באם תפרן אחר הכתיבה דפסול אם כן יסתער שוב עליו הקושיא מסוגיא דמנחות שהביא הב"ש בריש דבריו דכתבן בד' עורות ולריך לדבק ש"מ דדיבוק מהני אפי' לאחר כתיבה ומהסוגיא דמנחות גופא נוכל לומר דלא תיקשי לדעת הרמב"ם דפסל בתפר אחר הכתיבה ומ"ש החס' דמהני דיבוק אף לאחר כתיבה דהיינו נוכל לומר דאפשר דיבוק עדיף טפי כיון שאינו ניכר כלל מקום הנדבק משא"כ בתפר דעכ"פ ניכר הוא ע"י חוטי התפירה כמ"ש החוס' סוטה כה"ג גבי שופר דניכר התוספת ולכך באם היחה הכתיבה בפסול על ב' עורות ס"ל להרמב"ם וש"ע סי' רפ"ח דלא מהני בתפרן אחר כך :

אבל מה נעשה כיון דהב"ש עלמו בכל הסעיף ההוא מדמי דיבוק לתפירה ומהחוס' דסוטה שם נמי משמע מדמי דיבוק לתפירה יעושה בדבריהם ואם כן קשה מהא דמהני שם דיבוק גם לאחר הכתיבה. ולריך עיון לכאורה :

ומצאתי את שאהבה נפשי בתשו' הגאון רעק"א ז"ל סי' י"א דמחלק

דבמוזוזה ונט לריך כתיבה בספר אחד אבל בהיחא דמנחות הנ"ל דמטעם והי' לך לאות אחינן עלה תליא הכל על שעת הנחתן שיהיה אחד אלא דמ"מ מוכח דהוה חיבור. משום הכי בגט עכ"פ דיבק ואח"כ כתב מהני דהוה הכתיבה בספר אחד כן כוונת הב"ש עכ"ל וא"כ לפי"ז היינו נוכל לתרץ הקושיא הנ"ל דלכך כותבין הגט על קרן הפרה אף דקיימא גילדי גלדי כיון דהוא מחובר עוד קודם הכתיבה וכשר לפי דעת החוס' והרמב"ם והב"ש. אמנם הגאון רעק"א בתשו' שם דחה דברי הב"ש מ"ש בכוונת חוס' סוטה דתפר אחר הכתיבה דוקא פסול דהרי החוס' בסוטה שם כתבו דלכך גבי גלדי גלדי הוי כב' ג' שופרות כיון דמתחלת ברייתן לא היה בכ"א וניכר התוספת לא הוי חיבור ולמדו מזה לנט דכתב על ב' דפין ותפרן יחד דפסול והדבר פשוט דמ"ש ותפרן היינו אף אם תפרן מכבר מקודם הכתיבה כמו בהיחא דגלדי גלדי עכ"ל הגאון ז"ל ואף שהגאון ז"ל כתב זאת קודם שנזכר

שזכר מדברי הב"ש מ"נ גם אח"כ כ"כ ע"ש
 בהשאו' אנוס קשה לי על דברי הגאון ז"ל
 שכתב בגט אף אם תפר מקודם הכתיבה פסול
 כמו בהיה דגלדי גלדי ולדבריו ז"ל קשה אמאי
 בגט כותבין על קרן הפרה הא קיימא גלדי גלדי
 מחזי כב' וג' ספרים כנוו שהקשינו לעיל. אם
 לא שכחנא דדעתו ז"ל דהא דמוחר לכחוב הגט
 על קרן הפרה היינו דוקא שהיה נכתב כל הגט
 על גלד א' או דוקא כשר משא"כ גבי שופר
 כיון דקול השופר יולא דרך כל הגלדים הוא פסול
 אבל הוא דוחק גדול דא"כ לא הוי שחקי בעלי
 הש"ע מזה ולסתום דבריהם בא"ע שם דכותבי'
 הגט על קרן הפרה ולא חילקו כלל ובפרט
 שוכל ללמוח מזה להקל באיסור א"א ומשמע מזה
 דהעיקר כדעת הב"ש דגבי גט כשר גם כן אם
 חיבר קודם הכתיבה לכך כותבין על קרן של
 פרה ובשופר י"ל כנוו שכתב הרב משעפסק שם
 בתשו' ההיא סי' י"א כיון דכתיב והעברה שופר
 משמע שיהיה שופר א' מהחילתו ועד סופו ועוד
 יש לחלק בכמה אנפי:

ולפמ"ש לעיל לחלק דגבי תפילין מהני
 הדיבוק גם לאחר הכתיבה כמ"ש
 הב"ש ראה מסוגיא דמנחות דלריך לדבוק משמע
 עכ"פ דדיבוק מהני אף דשם הוא לאחר הכתיבה
 משא"כ בגט דפסול אחר הכתיבה אם תפרן
 כמ"ש החוס' בסוטה ועי' מ"ש לעיל בשם הגאון
 רעק"א ז"ל בתשו' טעם לזה ובאמת היה כ"ל
 ליתן עוד טוב טעם לזה דדוקא גבי גט פסול אם
 תפר אחר הכתיבה משום כיון דנכתב בפסול על
 ב' עורות היאך יתכשר ע"י שיספור ויחבר אח"כ
 קודם הכתיבה הא בעינן שלא יהא מחוסר
 נועשה בין כתיבה לנתינה כמו דפסלין (בסימן
 קכ"ד) אם חתך יד העבד בין כתיבה לנתינה
 משום דכתיב וכתב ונתן דרשינן שלא יהא מחוסר
 קליפה בין כתיבה לנתינה ועי' בב"ש שם סק"ז
 דהוא דרשה גמורה ומה"ת אינו גט ואם כן מה
 כ"מ אם היה מחוסר קליפה בין כתיבה לנתינה
 או אם היה מחוסר דיבוק בין כתיבה לנתינה
 לכך פסול שפיר אחר הכתיבה אבל קודם הכתיבה
 אם דיבוק י"ל דכשר כדעת הב"ש ז"ל:

ובזה היינו מרויחין דלא יסתרו א"ע דבורי
 החוס' מסוטה להתוספות מנחות דף
 ל"ב ד"ה לא להשלים שהבאנו לעיל שמשמע
 שם דמהני תפירה גם אחר כתיבה ובסוטה
 כתבו דפסול ועפי"ז נוכל לומר דבסוטה מיירי
 החוס' שם גבי גט לכך אם תפר אחר הכתיבה
 פסול משום דהוא מחוסר מעשה משא"כ בעלמא
 כשר גם אחר הכתיבה כמ"ש הב"ש ראה מהא
 דלריך לדבוק וכנ"ל דדבוק הוי חיבור מעליא
 [ועפי"ז היינו נוכל להתיר לדבוק השי"ן של ראש
 המחוקק בעור כחבנית שי"ן ומדובק על הבית
 אנוס חלילה לי להקל להלכה למעשה ובפסק א'
 בארכתו בתשו' וראיתי בס' תורת גיטין שם בס'י
 ק"ל שהשיג על הב"ש במ"ש דעת הרמב"ם
 לחלק בין קודם כתיבה לאחר כתיבה וכתב הוא
 דאנה מלא כן ברמב"ם ואדרבא מוכח משם
 דאין חילוק עש"ה והגך רואה לעיל שכתבו
 במה שדקדקנו מדברי הרמב"ם כהב"ש והבאנו
 שגם הגאון רעק"א ז"ל הבין כן בכוונת
 הרמב"ם וש"ע. וגם מה שהקשה דמסברא
 נראה דאין לחלק בין דיבוק קודם כתיבה לאחר
 כתיבה כו' דאין הדיבוק משה אותו אחד כלל
 ע"ש בדבריו ולפמ"ש גבי גט בודאי יש לחלק
 שפיר דאחר כתיבה הוה מחוסר מעשה ואפשר
 גם גבי שאר דברים יש סברא לחלק ובלא"ה
 דברי התורת גיטין תמוהים במה שלא דיבר כלל
 מהראיה שהביא הב"ש ממונחות דדיבוק מהני
 זהו"ג לא דיבר מזה מאומה רק פשיטא ליה
 דדיבוק לא מהני ול"ע. גם מה שהביא שם פלוגתא
 חוס' מנחות וחוס' סוטה ולפמ"ש אינו מוכרח דפליגי
 ועוד יש להאריך הרבה בדבריו ז"ל אפס כי מרוב
 טרדותי לא כתבתי כאן ובמ"א ביארתי הדברים.
 ודוק היטב בכ"ז:

תבוא לדינא דנראה עיקר כדעת הב"ש דתפירה
 או דיבוק קודם הכתיבה מהני שפיר וכן
 ראיתי כעת בספר אחד ביאורי מנחת על הא"ה ע
 שכתב בטעם הרמ"א דלכך פסול דדיבוק שני עורות
 אף קודם הכתיבה משום דגורנין אטו אחר
 כתיבה דפסול מדאורייתא ואף שדבריו שם ל"ע
 לא רייתי להאריך בהם. ואם כי מי אנכי
 להכריע

להכריע נגד אריות הגדולים הנ"ל שחלקו
 אב"ש וידעתי שיש תשובה ארוכה בזה בשו"ת
 בית אפרים אינו כעת ת"י מ"מ הב"ש רב גוברי'
 וגם יש ראייה לדבריו מהא דכתב בש"ת לקיח
 את ספר התורה הזה אף שהוא מחובר יריעות

הרבה ע"י תפירה ולא אמרינן ספר אחד אמר
 רחמנא כו' ש"מ דדיבוק הוה חיבור מעליא ולכך
 גבי קרן הפרה נמי כשר כיון דעדיף עוד יותר
 מחיבור ע"י דבק ובתשו' לענין תפילין המדובקין
 הארכתי בזה ודו"ק :

הרמב"ם (פרק ג' מהל' אישות הלכה ד')
 פסק כתבו לשטר קידושין שלא
 לשמה או לשמה ושלא מדעתה אע"פ שנתנו לה
 בפני עדים אינה מקודשת דאיתקש הויה ליליאה.
 ובפ"ה מהל' אישות הלכה י"ג פסק הרמב"ם
 המקדש במלוה אפי' היתה בשטר אינה מקודשת
 וכו' וכתב שם הרה"מ ויש מי שכתב שאם היתה
 מלוה בשטר והחזיר לה השטר בשעת הקידושין
 ויש בנייר שזה פרוטה מקודשת דהו"ל מלוה
 ופרוטה וכמבואר בגמ' ואפשר שגם רבינו סובר
 כן כו' יע"ש :

שרביא ואם כן קשה על הרמב"ם דפסק כר"מ
 ולא כחכמים דסברי דאם יש בנייר שזה פרוטה
 מקודשת. ואיזה פסק דאינה מקודשת כלל והרי
 לפי אוקימתא זו מיירי ג"כ דקידשה בשטר ואפ"ה
 ס"ל לרבנן דמקודשת בנייר :

והנראה לתרץ דהנה לעיל בסוגיא שם קאמר
 הגמרא לימא כהנאי התקדשי לי
 בשט"ח או שהיה לו מלוה ביד אחרים והירשה
 לה עליהם ר"מ אומר מקודשת וחכמים אומרים
 אינה מקודשת האי שט"ח ה"ד אילימא שט"ח
 דאחרים היינו מלוה ביד אחרים אלא לאו שט"ח
 דידה וקמיפלגי במקדש במלוה ודחי הגמ' לעולם
 שט"ח דאחרים ודקאמרת היינו מלוה ביד אחרים
 וקמיפלגי במלוה בשטר ובמלוה ע"פ. במלוה
 בשטר פליגי בדשמואל דאמר שמואל המוכר
 שט"ח לחבירו וחזר ומחלו מחול ואפילו יורש מוחל
 ר"מ לית ליה דשמואל ולכך מקודשת וחכמים
 אית להו דשמואל ולכך אינה מקודשת משום דיכול
 למחול ע"ש בהסוגיא :

והקשה הלח"מ שם דאיך יוכל להיות
 דהרמב"ם סובר כן דאם כן איך
 כתב בהדין דפ"ג שלא לשמה או שלא מדעתה
 אינה מקודשת הו"ל להתקדש בתורת נייר ואף
 על פי שאין בנייר שזה פרוטה מקודשת מספק
 שחל שזה פרוטה צמדי וסירך דשאי הכא דקידשה
 בתורת כסף אמרינן דדעת' מה דאזכר בתורת
 כסף אבל התם דקידשה בתורת שטר לא אמרי'
 דעתיה אבנייר ע"ש :

והנה יש להקשות קושיא חמורה דבצ"ק (דף
 פ"ט) אי' האשה והעבד פגיעתן רעה
 הם שחבלו באחרים פטורים משום דלית להו
 לשלומי ומקשה הגמרא חיובן לכתובתה לנחבל
 בטובת הנאה ותי' משום דשמואל המוכר שט"ח
 לחבירו וחזר ומחלו מחול ואם כן כל לגבי בעלה
 ודאי מחלה ואטרופה צי דינא צדדי לא טרחינן
 ואלא הא דתניא וכן האשה שחבלה בבעלה לא
 הפסידה כתובתה אמאי חובין לכתובתה לבעל כו'
 הא מני ר"מ דאמר אסור לאדם שישהה עם
 אשתו שעה אחת בלא כתובה ע"ש חזינן דמוקי
 לה כר"מ ואעפ"כ ס"ל דיכול למחול ואם כן
 היבא

והנה יש להקשות על הרמב"ם מסוגיא
 דקידושין (דף מ"ח) דאמר רב המקדש
 במלוה אינה מקודשת ואמרינן לימא כהנאי
 התקדשי לי בשטר ר"מ אומר אינה מקודשת
 ר' אליעזר אומר מקודשת וחכ"א שמין את בנייר
 אם יש בו שו"פ מקודשת כו' האי שטר ה"ד
 אילימא שט"ח דאחרים קשיא דר"מ אדר"מ
 דלעיל אמר מקודשת אלא לאו בשט"ח דידה
 וקמיפלגי במקדש במלוה כו' אר"נ צ"י הכא
 בשטר אירוסין שכתבו שלא לשמה או שלא מדעתה
 וקמיפלגי בפלוגתא דרבא ורבינא ור"פ ור'

היכא קאמר הכא דר"מ לית ליה דשמואל והוא קושיא חוקה וכמדומה שכן הקשה בספר החכמה על כתובות ואינו ת"י כעת :

ונראה לתרץ דהנה החוס' חקרו בכמה מקומות מ"ט דשמואל דסבר דיכול למחול י"מ הטעם דמכירות שטרות אינן אלא מדרבנן ולא אליס כח הקנין להפקיע זכות המלוה ולכך יכול למחול ושיטת ר"ת נודע משום דיש למלוה על הלוה שני שעבודים שעבוד הגוף ושעבוד נכסי דהוא מטעם ערב והמלוה א"י למכור רק השעבוד נכסי אבל שעבוד הגוף נשאר ביד המלוה דהלוה לא נשתעבד רק לו וא"כ דהמלוה מוחל שעבוד הגוף נפקע ממילא שעבוד נכסי דהוא מדין ערב ולכך אפילו אי מכירות שטרות דאורייתא יכול למחול ועי' חוס' כאן וב"ב דף קמ"ח :

ולפי"ן נוכל לומר דר"מ וחכמים פליגי בפלוגתא דר"ת וי"מ דחכמים ס"ל כר"ת דאף אי מכירות שטרות דאורייתא יכול למחול ולכך אינה מקודשת ור"מ ס"ל כהי"מ דהטעם משום קנין שטרות אינן אלא מדרבנן מש"ה יכול למחול והחוס' כהבו בב"ב לחלק בין היכא דלית ללוה קרקע ולא אליס השעבוד לכך אינה אלא מדרבנן מש"ה א"כ אם יש להלוה קרקע דאז השעבוד דאורייתא וא"כ אינו יכול למחול לפי שיטה זו. ובזה נוכל לומר דהא דר"מ ס"ל כאן דמקודשת מיירי באית ליה קרקע והוה המכירה דאורייתא מש"ה א"י למחול. והא דב"ק דר' מאיר אית ליה דשמואל מיירי בלית להבעל קרקע ולכך יכולה למחול וליכא סתירה :

אמנם קשה דא"כ מאי פריך הגמרא לקמן אילימא בשט"ח דאחרים קשיא דר"מ אדר"מ דלעיל אמר מקודשת ואמאי לא קאמר הגמרא ג"כ דהא דר"מ דאמר מקודשת מיירי באית ליה קרקע לכך א"י למחול ומקודשת שפיר וכאן מיירי בלית להלוה קרקע ואינו אלא מדרבנן

ולכך יכול למחול וכמו שם בכבא קמא : **אבן** לאחר העיון ז"א דהא כאן כל הסוגיא קאי לרב ורב הא ס"ל בס"פ גט פשוט שעבודא לאו דאורייתא וא"כ אפי' ביש לו קרקע אינו אלא מדרבנן ואמאי אמר לעיל מקודשת ומקשה שפיר דר"מ אדר"מ לכך מוכרח הגמרא לתרץ הב"ע בשטר שלא לשמה וקומפלגי בפלוגתא דרבא ורבינא וכו' :

משא"כ לדין וכן הרמב"ם פסק בהדיא שעבודא דאורייתא אם בן לא קשה כלל דר"מ אדר"מ דנוכל לומר דהא דלעיל מקודשת מיירי באית ליה קרקע וא"י למחול והכא מיירי באין לו קרקע ולכך אינה מקודשת ונמלא דאין אנו לריכים כלל לחיוב הגמרא בשטר אירוסין שלא לשמה וחכמים ור"מ לא פליגי בזה כלל ומתורץ הרמב"ם שפיר דפסק כר"פ ור' שרבי' וכפשטא דברייתא דלעיל אין כותבין שטרי ארוסין וכשוואין אלא מדעת שניהם וכמ"ש הרה"מ ז"ל. וכן הגמרא דקאמר לעיל דפליגי בשמואל היינו אליבא דידן יש לנו עוד חוקימתא דר"מ ביש לו קרקע ל"ל דשמואל דס"ל בסהמא דיכול למחול רק אינו ס"ל ביש לו קרקע א"י למחול ודו"ק :

ובזה הדרך שכתבנו יש לנו דרך נכון לתרץ דברי הרמב"ם התמוהין שפסק במכר שקנה במלוה והנמ' קאמר להדיא לעיל דבמכר לא קני במלוה וכבר אמרנו דרכים שונים בזה וע"פ האמור ניחא דהגמרא קאי אליבא דרב שפסק שעבודא לאו דאורייתא לכך גם במכר לא קני משא"כ הרמב"ם שפסק שעבודא דאורייתא באית ליה קרקע ולכך במכר דמיירי שנתן לו קרקע בעד המלוה קנה שפיר והא דנקידושין לא מהני משום דשם טעמא אחרינא אית ביה משום דהוה כמו עלי קדושין מע"ג קרקע. שוב ראיתי כדברינו אלה האחרונים בספר הבהיר חידושי הרי"מ ריש הל' מקח וממכר ומפני שהאריך שם בזה קלרתי ודו"ק :

אעתיק כאן תשובה לחכם אחד מה שנהקשה על דברינו בפרפרה.

מכתבו קבלתי ונהייתי בשלומי. והנה ביום
 אחמול כי קבלתי מכתבו הייתי
 טרוד מאד בהכנה רבה להחג הקדוש הבע"ל
 כאשר המוכ"ז ראה בעיניו שלא היו שום ספרים
 בביתי והיום בבוקר השכס אס אמנס כי ערדותי
 רבו למעלה עכ"ז פניתי חיכך להשיבו אמנס
 בקלירת אומר ולא אכתוב רק מהטוב לחיבורי.
 והנה כבוד מעל' רלה להשיב על מ"ס בפרפרת
 דלסברת הפ"י באס נאמר לילה זמן לילית טוב
 ליכא לניולף לולב פסול בי' טעשה ולמה"ע
 דאיכא למיפרך מה לסוכה וילית שכן נוהגין
 בלילות כבימים כפירכת הש"ס שבת קל"א משא"כ
 לולב. והקשיתי הא ר"י סובר דנשים חייבות
 בלילות בודאלי ע"כ סובר דלא הוי מ"ע שהז"ג
 וא"כ איך ילפינן לדידיה לולב מסוכה וילית
 לשיטה הפ"י. וכח ע"ז מעל' דלעולם לילית
 הוה מ"ע שהז"ג והא דחייבות בלילות הוא משום
 דדרשינן סמוכין וגסתיי לזה מדברי מרן מהרש"א
 זל"ל שס' ביבמות שפי' כן בדברי החוס' שס'.
 הנה זה לא ניתן להאמר כלל בפירוש שפי'
 המהרש"א זל"ל בדברי החוס' דייקו בלשונם
 דנשים חייבות בלילות מסמוכין והי' קשה למהרש"א
 זל"ל למה נקטו החוס' מסמוכין חיפוק לי'
 דבלא"ה נשים חייבות בלילות או מטעם היקשא
 דחפילין דנשים חייבות בחפילין לר"י דעירובין
 או מטעם דהוה שלא הז"ג לכך כתב המהרש"א
 דהיה הו"א לומר דהוה מ"ע שהז"ג וניולף מבנין
 אב דפטורות ממ"ע שהז"ג ולכך לריך לימוד
 דסמוכין דחייבות בלילות וממילא בודאלי הוה
 הטעם דהוה מ"ע שלא הז"ג לר' יהודה
 כפשיטות הסוגיא דמנחות דף מ"ג א' שהביאו
 החוס' אח"ז שהוכיחו שס' מרב יהודה דרמי
 תכלת לפרזומא דאנשי ביתא מכלל דסבר דהוה
 שלה"ג ואף שמתחלה הקשו תוס' באמת שס'
 ביבמות דלמא הוא רק משום סמוכין אבל
 לאחר שהירלו דעדיפא מיניה משני אית לן לומר
 באמת דהיינו הך דע"י הלימוד מסמוכין הוה
 מ"ע שלא הז"ג וגס דברי מרן מהרש"א זל"ל
 יתפרשו כן:

ותדע שהפי' הנכון כמו שכתבתי לדברי
 כבוד מעל' שי' יהיו דברי המהרש"א
 נסתרינן מכמה דיבורי החוס' ומהס' הוס' הוכה
 (דף י"א א' ד"ה דרב עמרם) ותוס' שבת (כ"ה
 ד"ה גזירה) ותוס' מנחות (דף מ"ב ד"ה משום
 כסות לילה) ועוד מקומות שהוכיחו מהא דבני
 מערבא שלא היו אומרים פ' לילית בלילה וכן
 מברייתא דמרבי כסות סומא ש"מ דלילה לאו
 זמן לילית ולפי"ז נשים פטורות מלילית דקי"ל
 כר"ש דמנחות מ"ג בברייתא שס'. ולפי דברי
 מעל' נ"י בהבנת דברי מהרש"א א"כ נוכל לומר
 דגם הס"ק דברייתא דמנחות [ויותר נראה דהוא
 ר"י בעלמו שהוא בעל פלוגתא דר"ש בכ"מ וגס
 שמוכא ברייתא זו בספרי דסהמא אזיל אליבי'
 ועי' בס"פ ק"א שס'] מודה לזה דלילה לאו זמן
 לילית רק דמחייב נשים בלילות מטעם סמוכין
 ושוב נסתרינן כל ראיות החוס' האלו שהם רק
 להוכיח דלילה לאו זמן לילית בע"כ דחוס' בכל
 אלו המקומות סברי דליכא טעם אחר לרבנן
 דר"ש רק מטעם שלא הז"ג וגס אליבא דר"י
 הוא כן [ואפשר שר"י בעלמו הוא רבנן דר"ש
 כנ"ל וכן משמע מסוגיא דשבת כ"ה ומנחות מ'
 דהיו תלמידיו מחייבין כו' ואינהו סברי גזירה
 משום כסות לילה נושטע דר"י גופה ס"ל דגס
 כסות לילה חייבת כח"ק דר"ש]. ובתוס' יבמות
 שס' נוכל לפרש ג"כ במ"ס ולמ"ד חפילין לאו
 מ"ע כו' דבלא"ה נמי לרבנן דר"ש עד והוי
 שלהז"ג אין כוונתם כלל לעשות מחלוקת בזה.
 לחד מ"ד הטעם דחייבות מסמוכין ולחד מ"ד
 משום דהוה מ"ע שלה"ג מלבד מ"ס דא"כ מנ"ל
 לתוס' לפסוק לגמרי דפטורין אחר דראייהם
 אינו רק דהוה הז"ג אבל יוכל להיות דחייבים
 מטעם סמוכין כנ"ל בשגס לא להרבות מחלוקת
 בחנם בזה. א"ו דנתחילה כתבו החוס' לפי
 סברתם דיש לימוד מסמוכין וכן יש סברא דהוה
 מ"ע שלה"ג ובכן אזלו גס דברי המהרש"א.
 אכן אחר שהביאו הסוגיא דמנחות דדייק
 מדרמי תכלת דהוה מ"ע שלא הז"ג וכתבו
 דעדיפא משני טוב אמרינן דע"י הלימוד מסמוכין
 הוה

הוא מ"ע שלא הז"ג כפשטות הסוגיא דמנחות
הכ"ל ואח"כ דברי תוס' אלו שהוכיחו דקיי"ל
נשים פטורות מליית מדקיי"ל לילה לאו זמן
ליית על כוון כמו שכתבתי לעיל
ומבותלי מכתבו של ר"מ נראה שלא ראה
גוף דברי הפ"י שהרי הפ"י שם
כ' דנוכל לומר דהוה הטעם מ"ד ללא ילפינן
לולב מסוכה משום דסבר לילה זמן ליית כמ"ס
תוס' לעיל ואם כן איכא למיפרך כו' ע"ש
בדבריו והנה כוונתו לדברי תוס' לעיל ע"א
ד"ה דר"ע והנה להבנת כמ"ע בדברי הפ"י
קשה אנה מלא הפ"י לעיל בדברי תוס' מ"ד
דסובר לילה זמן ליית רק תנא קמא דברייתא
מונחת מ"ג ור"י ור"ע דרמי תכלתא כו' ומכולם
ליכא ראי' רק דנשים חייבות בליית אבל נוכל
לומר מטעם סמוכין וכוונתי בחיבורי היה במ"ס
להקשות על הפ"י ורמזתי על תוס' היינו על
תוס' אלו שהביא הפ"י שדייקו מזה דנשים
חייבות בליית משום דלילה זמן ליית וליכא
טעם אחר כלל וע"ז שפיר הקשיתי הא הסוגיא
אזיל כאן אליכא דר"י ולדידיה איך ילפינן לולב

מסוכה כמ"ס בחיבורי ותלמי שם דברי הכ"מ
בזה ומע"ל כתב שהתי' דחוק אמנם אני הארכתי
בתשו' להרב אחד לדיק וקדוש תשו' ארוכה
ומונחת העתקה כת"י בעיר אופעלא אלל א'
ממעתיקים ושם המתקתי הענין ביתר שאת ולא
רליתי לקובעה בדפוס אבל הדברים נחמדים שם
ומחוקים מאד דרך פלפול ואין שים דוחק וגם
בכאן איני דוחק אס הכ"מ הבין כפי סוגית
הש"ס מנחות מ"ג שהבאתי וגם מכמה דבורי
תוס' שהבאתי לליכא טעם אחר לחייב נשים
בליית רק מטעם דהוה שלא הז"ג וכפי מה
שכתבתי גם תוס' ביבמות והמהרש"א אינם
נגד זה ובפרטות בדברי הפ"י בעלמו מוריס כן
שרמו רק לתוס' בסוכה ושם לא נזכר כלל
מסמוכין ואדרבא מוכח להיפוך וכמ"ס וביררתי
לעיל יקבל כבודו את החג הקדוש עם כל ברכותיו
בכשרות ובמחה ועל יתר דברי פלפולו לא אשיב
כעם שלא נתני הזמן ואף מכתבו זה לא חזרתי
פ"ב לקרותו ובסוגיא דביטול לבוס רהיטא מלא
תן בעיני ואומר שלום לחותנו :

אות זכרון לישראל

הוא הגאון המנוח מו"ה ישראל זיטמן הטובא כמה פעמים בחיבור זה
והנה הגאון הצדיק הלזה נלקח לב"ע הצדק בהיותו צעיר לימים ופני
ענוהו לא נהפרסם שמו בין גדולי עולם. אמנם קודם פטירתו ביקש
להדפיס חידושיו אבל אין בכחם של ב"כ כעה למלאות רצונו מפני הרבה
טעמים, אמרתי אני להציב לו זכרון בחיבורי זה מפני שבמה פעמים
שאכתי מימי תורתו הגזולים מן לכנון ומחוקים מדבש ונופת בעת שהייתי
מאוכלי שולחנו וגם כי נזכר שמי בקרכו בקישיא אחת כאשר יראה המעיין.

בסוגיא דסוכה שבת כ"א ע"ב. הנה
רבתינו הקדמונים תמהו למ"ד
טומאה הותרה בלבוז ואפי' איכא טהורין לפנינו
מותר בטמאים אם כן למה הולרכו לכם ומה
תועלת בנם הרי אפי' יש שמן טהור מותר
להדליק במנוחה בשמן טמא ותירון הפני'
והכ"ל דרלה הקב"ה להראות חביבותו אינו מובן
כלל דמה חביבות הרי יש גם עכשיו מותר להדליק
בשמן טמא. ומה שתירץ הפר"ח דהשמנים
נטמאו במגע נבילה או שרץ או זב ולא אמרינן
טומאה הותרה בלבוז רק בטומאות מס'. דחו
זאת האחרונים דלא שייך לחלק כן רק בטמא
גופא דחלוקה טומאתן אבל במגע באוכלין
ומסקין אין שום חילוק ביניהן וכ"ל ראה לזו
מלשון

כן כשנטמאו אס ינסכוס לשימין לא יקיים רק מלות נסכים ויבטל מלות שריפת קדשים עמאים שנאמר בקודש באש השרף לכך ישרפם על המזבח ומקיים תרוייהו מלות ניסוך ואגב זה מקיים ג"כ מלות שריפת קדשים טמאים כנלעג"ד ובחידושינו לזבחים יבואר עוד מזה הי"ה:

ועכ"פ נשמע בזה דאף שמקיים מלות נסכים לפי שהלין מרלה מ"מ אגב זה מקיים

ג"כ מלות שריפת קדשים טמאים אף דלכאורה הם שני הפכיים. והנה רש"י ז"ל כתב במסכת ביצה דף כ"ו ב' דאין מצערין קדשים עמאים מן העולם ביו"ט אפי' ע"י אכילה בהמה ולא חימא שריפת דוקא דהבערה שלא לזורך דהא שמן שריפת הבערה לזורך הוא אפי' אסור דרחמנא אחשבה להבערתן דכתיב באש ישרף הלכך מלאכה הוא עכ"ל ופירשו האחרונים בכונת רש"י כיון דמלוה לבערו מן העולם.

הביעור מן העולם חשוב מלאכה לצד מלאכת שריפת ולכך לא הותר בזה או"כ דאין לזורך לו בביעורו מן העולם. ולפי"ז נלע"ד אפי' למ"ד טומאה הותרה בלבור ואפי' יש לו שמן טהור מותר להדליק בשמן טמא מ"מ בשבת ויו"ט

אסור דאף דהדלקת מנורה כיון דהיתה עבודה לצור דוחה שבת ויו"ט היינו דוקא בטהור דאין בו אלא מלאכת שריפת והבערה ומלאכת הבערה הוא העבודה והותרה משא"כ כשנטמא אס כן ניתוסף בהבערה זו איסור דביעור קדשים

טמאים בשבת ויו"ט שזה מלאכה בפ"ע ואינו לורך עבודה שזה יכול לעשות גם בחוץ. ובחול. ולפי"ז י"ל דבשנה שאירע הנס היה כ"ה בכסליו ביום א' והמנורה היה מדליקין מצעו"י בשבת וכן בשבת האחרת. וא"כ בשבת הראשונה

כשנחנו בנרות השמן הטהור שהיה להם [דהא בשבת אסור להדליק בטומאה כמבואר] הי' לריך שישאיר על שבת הבא שאס הי' כלה היה אסור להדליק בשבת הבא בשמן טמא וממילא כיון שנשאר בנר היו מדליקין בו כל השבוע ולא היה כלה בשום לילה כדי שישאיר על שבת הבא. ואין להקשות דמ"מ כשנשאר בלילה

הראשונה היה להם לשפוך השמן הטהור להנניעו על

מלשון רש"י יומא (דף ז' ע"א) ד"ה כל שכתב בסופו ובעל נדה כנדה ע"ש וכוונת רש"י לתרץ בזה הא דאמרינן התם דמש"ה מפרישין כה"ג מביתו ז' ימים קודם יוה"כ שמא תמלא אשתו ספק נדה ויהיה טמא ז' ימים כדין בעל נדה וקשה לרש"י הא טומאה הותרה בלבור וע"ז תירץ דבעל נדה כנדה וטומאת נדה לא הותרה בלבור ולמה הולרך לכך הא אפי' אינו כנדה ממש רק כמגע נדה ג"כ לא הותרה. אלא ודאי דבמגע אפי' נגע בנדה וזב טומאה הותרה ונש"ה הולרך לפרש דהוי כנדה ממש [ונראה להביא עוד ראי' לדין זה מהא דא"י בנדה (דף ס"ט ב') במשנה הזב והזבה והנדה והיולדת שמתו מטמאין במשא עד שימוק הבשר ופריך הגמרא אטו כל מה מי לא מטמא במשא אלא באבן משא כו' ע"ש וקשה מאי פריך לימא דנפ"מ דטומאת מת הותרה בלבור משא"כ טומאת נדה וזב דלא הותרה וא"כ הוא נפ"מ גדולה שטמא מתורת זב ונדה עד שיהעכל הבשר אלא ודאי משמע כיון דשם הוא רק במוגע בנדה ובזב אס כן גם זה הותרה וליכא נפ"מ כלל ושפיר פריך הגמרא וכמדומה שהרגישו בזה האחרונים. כנ"ל המחבר]:

ונלעג"ד בזה דבר חדש ויתורלו בזה הרבה תמיהות בש"ס דהנה במס' זבחים

דף ל"ב א"ר הווא הנסכים שנטמאו עושה להם מערכה בפ"ע ושורפן והרמב"ם בפ"ו מה' איסורי מזבח כ' וז"ל וכל הנסכים שנטמאו עושה להם מערכה בפ"ע ושורפן במזבח משום שנאמר בקודש באש תשרף. ולכאורה תמוה דמה נשתנו נסכים טמאים משאר נסכים פסולים שפסק הרמב"ם (בפ"ו מה' פסולי המוקדשין הלכה י"ד) דנסכים אפילו עלו על המזבח ירדו והכא

פסק דשורפן על המזבח. ונלעג"ד דודאי יש חילוק בין שאר פסולין דליכא בהו רילוי לין משא"כ טומאה דביעובד הלין מרלה ואס כן כיון דעלו י"ל דהוה כדיעבד ושזב לא ירדו.

וכ"ת א"כ ינסכוס לשימין ככל שאר נסכים ולמה ישרפוס י"ל דבנסכים נהי דלכתחלה מלותן לנסכן לשימין מ"מ אס הקטירן ע"ג המזבח כמו אימורין ולא י"ח נסכים דמ"מ העלן ע"ג המזבח ואס

על שבת הבאה וכל השבוע ידליקו בשמן עמא.
 ז"א דכיון שנתקדש בכלי זלילה הראשונה יפסל
 זלילה השניה זלינה דכ"ד שנתקדש בכלי שרת
 הדין כן משא"כ כשמדליקין אותן בשעת מלותן
 אינו נפסל כמו במשלה האור באיברים דאין
 נפסלין שוב :

ומתורין בזה ג"כ קושית תוס' שהקשו כי
 נמי מלאו שהיה מוכח בחוהמו של
 כה"ג הא גזרו על העכו"ם להיות כזבים ושמא
 טמאיהו בהיבט. אך הא מבואר במס' נדה
 דף ל"ד א' דעל טומאה זו לא שרפינן תרומה
 וקדשים ע"ש וכיון דאין זו מלות שריפת קדשים
 טמאים לא קיימו מלות ביטור ואין כאן מלאכת
 ביטור בשבת ושזב טומאה הותרה בלבד וכבר
 כתבנו דבמגע אפי' זזבים טומאה הותרה
 [בלא"ה הקשיתי בחי' לסוגיא זו על התוס' הא
 הך גזירה דגזרו על עכו"ם להיות כזבים הוא
 מדרבנן בעלמא דלא שרפינן עלה תרומה וקדשים
 ואם כן למה חששו התוס' על ספק שמא הסיטו
 דהוא ספיקא דרבנן בעלמא. המחבר] :

ובזה ישבתי גם כן מה שהקשיתי לשאלו בסוף
 מסכת חגיגה דאיתא התם במשנה דברגל
 אומרים לע"ה הזהרו שלא תגעו בשלחן משום
 שיטרכך להטבילו אחר הרגל ואסור להזיזו ממקומו
 דכתיב ביה תמיד ובגמרא תנא הזהרו שלא תגעו
 בשלחן ובמנורה ותנא דידן מ"ט לא תני מנורה
 ע"ש וקשה לי מאי פריך דהא במסכת יומא ז'
 מסקינן דהוא פלוגתא דתנאי אס טומאה הותרה
 בלבד או רק דחוי' ואם אפשר למעבד בטהרה
 עבדינן בטהרה ואמרין התם אפי' למ"ד הותרה
 וא"ל להדורי אטהרה מ"מ היכא דאיכא שירים
 לאכילה כגון מנחת עומר שנטמאת אף דקרבן
 לבד הוא מהדרינן להביא אחרת בטהרה דהא
 ק"ל אף ע"פ שזבא בטומאה אינו נאכל בטומאה
 ולכן מהדרינן אטהרה כדי שיאכלו השירים ע"ש
 אם כן לימא דתנא דמתני' סבר טומאה הותרה
 בלבד ולא מהדרינן אטהרה אם כן במנורה
 אדרבא כיון דכתיב בה תמיד ואסור להזיזו
 ממקומה הוא מלות ליטור אם כן מה בכך שטמא
 מחמת מגע ע"ה ותחזור ותטמא השמן הא טומאה

הותרה אבל בשלחן כיון דאסור להזיזו ממקומו
 וישאר טמא יחזור ויטמא את הלחם והיכא דאיכא
 שירים לאכילה מהדרינן אטהרה לכן מזהירין
 אותן שלא יגעו. ותנא דברייתא סבר טומאה
 דחוויה ולעולם מהדרינן אטהרה לכך קתני גם
 מנורה. אך לפמ"ש מיושב הי"ב דבמנורה אס
 לא יזיזנה ממוקומה ותשאר טמאה ותחזור ותטמא
 את השמן אם כן בשבת ויו"ט יהיה אסור להדליק
 משום מלאכת ביטור קדשים טמאים. דעל מגע
 ע"ה שורפינן תרומה וקדשים כמבואר בתוספות
 נדה דף ל"ד ע"א ד"ה וזכו :

ובזה יתורץ קושית הגאון החסיד האמתי מוה'
 יוסף ז"ל אבד"ק טרניפאל אמאי דפריך
 התם בסוף חגיגה שלחן אמאי מקבל טומאה
 הא הוי כלי עץ העשוי לנחת והקשה עמ"ש הל"ח
 פ"ק דפסחים דכלי שרת מקבלין טומאה חוץ
 מלד כלים מקבלין טומאה דחיבת הקודש משוי
 לכו אוכלא כמו עליט ולבונה אם כן נהי דכלי
 עץ העשוי לנחת ואין לו תורת כלי מ"מ שלחן
 מקבל טומאה מטעם חיבת הקודש. ולפנ"ש י"ל
 הא דבשלחן היו מזהירין שלא יגעו אף דאיכא
 למ"ד טומאה הותרה בלבד ואפי' למ"ד דחוויה
 כתבו התוס' יומא דף ז' ב' ד"ה מכלל דהיכא
 דאיכא ליץ לא מהדרינן אטהרה בק"ל בטומאת
 קרבן ע"ש א"כ מסתמא כל פעם היה ליץ ומעט
 מזעיר שאירע שנשבר הליץ ולמה הולרכו להזהירם
 מנגיעה אלא ה"ט כיון דאיכא שירים לאכילה כדי
 שלא יטמא הלחם וכ"ז אי נימא דשלחן כלי הוא
 אבל אי הוה כלי עץ העשוי לנחת ועיקר טומאתו
 משום חיבת הקודש הרי במסכת חולין דף ל"ז
 בעי ר"ל אי מהני חיבת הקודש למימני ביה
 ראשון ושני וסלקא בתיקו א"כ תיפשוט מהכא
 דמוינן בו ראשון ושני דאי לא אס כן לא יטמא
 הלחם. ומלד השלחן גופיה טומאה הותרה
 ודו"ק היטיב :

ובזה אמרתי ליישב בטוב בעז"ה סוגי' דיומא
 (דף מ"ח א') דאיתא התם בעי ר"פ
 חישב בחפינת קטורת מהו וכו' ת"ש הוסיף רע"ק
 הקטורת והלבונה והגחלים שאם נגע ע"י במקל
 פסל את כולן קס"ד מדפסיל טבוי' פסיל נמי
 לינה

לינה ומדפסלה לינה פסלה כמי מחשבה וכחב
 רש"י ז"ל וקשה לי דשבקי' למחני' דמעילה דף
 י' דתנן בה בהדיא הקומץ והקטורת והלבונה וכו'
 קדשו בכלי הוכשרו ליפסל בט"י ובלינה וקא
 דחיק לאחויי בקס"ד מטבו"י עכ"ל ותיירו בחוס'
 דמהווא דהתס א"ל דמיירי בקטורת של כל ימות
 השנה דחשיב קידוש כלי דידה לפי שלריכה קידוש
 כלי מן הדין לכך פוסל בה טבו"י ולינה אבל
 בקטורת דיוה"כ דהול"ל נע"יל בחפניו אלא משום
 דלא אפשר אימא דלא תפסול בלינה בקדושת
 כלי דידה והא ראה דהתס לא מיירי בקטורת
 דיוה"כ פ' מדקתני קדשו בכלי דמשמע שנותנין
 אותה כדי לקדשה שם ובקטורת דיוה"כ נתקדשה
 מתחילה אבל הרי"א דרע"ק מדקתני סתמא משמע
 דמיירי גם בקטורת דיוה"כ ט"ש. ודוחק הוא
 דמ"מ מאי פשיט מדנע"ק דלמא מיירי רק
 בסתם קטורת של כל השנה ולא בשל יוה"כ אבל
 לפי הנחתנו יתורץ בטוב טעם ודעת:

דדנה הנכי הקשיתי לדעת וכן הקשה אחי הרב
 החריף ר' אליהו מבארנוב דהנה במוס' יונא
 דף ז' פריך הגמ' לר"נ דאמר טומאה הותרה בלבזר
 מכמה ברייתות אמאי לא פריך ממשנה זו דנשוא
 בעדיות דהוסיף רע"ק הקטורת כו' שאם נגע
 ט"י במקלתן פסל את כולן ואי נימא טומאה
 הותרה בלבזר מה נפ"מ בהא דפסל את כולן הא
 קטורת לא משכחת לה אלא בלבזר וא"ל להדר
 אטתרה כלל בשלמא ממחני' דמעילה דקתני
 דקטורת משקידשה בכלי הוכשרה ליפסל בט"י
 לא קשיא לר"נ די"ל דהה"נ מקטירין אותה
 בטומאה ומה דהוכשרה ליפסל בט"י היינו שאם
 אכל את הקטורת שנגע בט"י לוקה משום אוכל
 קדשים טמאים לבד לאו דמעילה כמבואר במשנה
 זבחים (דף מ"ה ע"ב) אבל בהא דרע"ק ליכא
 למימר לענין מלקות דהא לירוף כלי אינו אלא
 מדרבנן כמבואר במסכת חגיגה (דף כ"ד) על
 משנה זו גופיה ועכ"ל דנפ"מ רק לענין שאסור
 להקטירו בטומאה ואמאי והא טומאה הותרה:

ולפני יתיישב בפשיטות דאין קושיא ממשנה
 זו די"ל דרע"ק מיירי בקטורת של
 יוה"כ א"כ אסור להקטיר קטורת טמא דאע"פ

טומאה הותרה בלבזר ומקיים בזה מלות הקטרת
 קטורת מ"מ מקיים ג"כ מלות ביעור קדשים
 טמאים דעכ"פ שם טומאה עלי' שהרי האוכלו
 לוקה משום אוכל קדשים טמאים ונמלא עושה
 מלאכת ביעור ביוה"כ מלאכה שאינה מן העבודה
 ואם כן א"ש דמוכח דרע"ק איירי דוקא בקטורת
 דיוה"כ ומוכח דגם בקטורת דיוה"כ פוסל ט"י
 ולינה אבל ממחני' דמעילה י"ל דמיירי בקטורת
 של כל השנה ונפ"מ דפסיל ט"י לענין מלקות
 אבל בה"א דרע"ק ליכא לפרושי לענין מלקות
 דירוף כלי אינו אלא מדרבנן ולענין שאסור
 להקטירו הא טומאה הותרה וע"כ דמיירי ביוה"כ
 ואסור משום מלאכת ביעור. וכ"ס מנ"ל דרע"ק
 איירי בקטורת של יוה"כ דלמא איירי בקטורת של
 כל השנה ובשבת ויו"ט ויוה"כ שמקטיר בהיכל
 דאסור להקטירו בטומאה משום מלאכה ביעור.
 אבל בחותם קטורת דיוה"כ שמכניס לפני ולפנים
 כיון דלא בעי מן הדין קידוש כלי לא פסלה בי'
 טבו"י ולינה. זה יש ליישב דהא אמרינן בזבחי'
 (דף מ"ד ב') הפיגול והנוסח והטמא שהעלן
 ע"ג המזבח פקע איסורן מהן כשמסלה בהן האור
 ואם כן בקטורת טמא של שאר ימות השנה
 שמקריבין ע"ג מזבח הפנימי [ומזבח הפנימי
 מקדש יותר ממזבח החילון שהרי מקדש אפילו
 דברים שאינם ראויים אם עלו לא ירדו כמבואר
 בזבחים דף כ"ז ע"ב] תיכף שמסלה בהן האור
 נפקע טומאתן מהם ושזב אין בו מלות ביעור
 קדשים טמאים ואם כן אין כאן מלאכה דביעור
 קדשים טמאים ואמאי יאסר להקטירו א"ו דמיירי
 בקטורת דיוה"כ שמוקטירן על המחטה בין הבדים
 ולא ע"ג המזבח אם כן לא נפקע ממנו טומאתו
 ומקיים מלות ביעור קדשים טמאים והוה מלאכה
 ואם כן ע"כ דמיירי בקטורת של יוה"כ ודו"ק
 היטיב כי הדברים ברורים בטובה:

והנה לפ"מ שחידש לנו רש"י דמלאכת ביעור
 קדשים טמאים חשיב מלאכה בפ"ע
 יקשה למה לא מני לה אב מלאכה בפ"ע וליהוי
 מ' מלאכות. ול"ל אף דחשיבא מלאכה ללאו מ"מ
 אין חייבין עליה כרת וסקילה וחתאת שהרי לא
 היתה לריכה למשכן ובמ"ש נתיישב לי קושי'
 טומאה

עלומה בסוגיא דמנחות דף ט"ו ע"א ע"ש הדק היטיב הסוגיא ובחוס' ד"ה רי"א חפי' שבט אחד טמא יעשו כולן בטומאה לפי שאין ק"ל חלוק וכתבו החוס' אע"ג דר"י ס"ל טומאה הותרה בלבד מ"מ חילטריך ליה טעמא דאין ק"ל חלוק בפסח כיון דיש בו אכילה כדמוכח החס ביומא עכ"ל :

והנה עיין מה שעמדו על דבריהם בספר שעה"מ פ"ד מהל' ביאת מקדש הי"ד ובחשו' נוב"ח חל"ח ס' פ"ו [אמר המחבר שקשה מאוד על דבריהם כמה שחירו הוהיל ואיכא שירים לאכילה כמבואר ביומא ז'. הא שם פירש"י הטעם דאע"ג דקרבתן לבור קרב בטומא' אינו נאכל בטומאה לכך לריכין להדורי אטברה וזה לא שייך בקרבן פסח דאיכא בהדי' במחני' פסחים דף ע"ו הפסח שבא בטומאה נאכל בטומאה שמחילתו לא בא אלא לאכילה. גם קשה לפמ"ש החוס' יומא דף ו' סע"ב ד"ה אמר דקרבתן פסח לא חשיב קרבן לבור כלל כיון דלאו כל ישראל מייחי פסח אחד והוא רק אחי בכנופי' ולכך גם מ"ד טומאה הותרה מודה כאן דדחוי' אם כן קשה דבריהם במנחות הנ"ל. גם ל"ע מסוגיא דסנהדרין דף י"ב במעשה דחזקיה המלך יע"ש ע"ב חוס' ד"ה שטומאה כו' ובימי חורפי הארכתי בזה ואכמ"ל] אך אנכי נתקשיתי טובא בדבריהם הללו דמה יענו לברייתא דלעיל מינה בההוא סוגיא דקתני נטמא א' מן הביזיין ר"י אומר שניהם יעשו בטומאה לפי שאין ק"ל חלוק וזוה יוקשה ל"ל להאי טעמא חיפוק ליה דטומאה הותרה בלבד וזוה לא שייך לתרוי' כיון דאיכא שירים לאכילה היינו הלחם שהרי אין מטמאין הלחם רק הבזך השני והלחם יתאכל בטברה ואף דאפשר לומר דאליבא דאמת דס"ל לר"י אין ק"ל חלוק אם כן ממילא נפסל גם הלחם מ"מ ל"ל ר' יהודה האי טעמא לענין שמוחר לעשות הבזך השני בטומאה הא בלאו ה"ט ג"כ יעבה בטומאה. אך לפי דרכינו הדבר כיון מאוד בעוה"י דאברייתא דלעיל לק"מ כיון דהביזיין מקטירין אותן בשבת אם כן כשנטמאו ומקיים בזה מלוח ביעור קדשים טמאים ומלאכה

זו לא שייכא לעבודה ולא התירה התורה בשבת וכ"כ ח"כ באמת למה מקטירין הביזיין בטומאה בשבת י"ל כיון דכתבנו לעיל דמלאכה הביעור אין בו סקילה בשבת כיון דלא היתה במשכן ואינו אלא לאו ח"כ אחי עשה דהקטרת ביזיין ודחי לל"ח דל"ח כל מלאכה כיון דאין לנו ביזיין אחרים דהא ביזיין אלו הם משבת שעברה ולריך שיניחו משבת לשבת אבל לטמאותם לכחילה ודאי אסור אף דטומאה הותרה בלבד היינו בחול אבל בשבת ודאי אסור לטמאותם דהרי ילטרך אח"כ לעבור על ל"ח דמלאכה הביעור וק"ל כ"מ שאהה יכול לקיים שניהם אין עשה דוחה ל"ח ולכן אי לאו דאין ק"ל חלוק היה אסור עכ"פ לעשות הבזך השני בטומאה אבל כיון דאין ק"ל חלוק וכשנפסל האחד נפסל גם השני וס"ס מלוח שניהם בשריפה חפי' לא יטמאו בידיים יש בו מלאכה ביעור קדשים טמאים גם בשני ולכן מותר לטמאותן גם בידיים וא"כ לק"מ אברייתא דלעיל :

אבל אברייתא זו דקרבתן פסח שפיר מקשו החוס' דהכא סתמא קתני ולא מושמע דוקא דאיירי בע"פ שחל בשבת ועוד דפסח כיון שנאכל ג"כ בטומאה לא שייך ביה כלל מלוח ביעור קדשים טמאים חפי' באימורים דגם האימורים אם אכלן בטומאה פטור כמבואר בפסחים דף ז"ו ע"א דאמרינן החס כל היכא דליחא לטומאת בשר ליהא לטומאת אימורין ועוד שהרי אימורים תיכף משמלה בהן האור נפקע טומאתן כמבואר במסכת זבחים דף צ"ג ע"ב וכנ"ל וכשנגמרה שריפתן שוקיים מלוח ביעור שוב אין מלוח לבשר שכבר פקע טומאתן וכמ"ש לעיל. משא"כ ביזיין לבונה בהו לא אמרי' תיכף משמלה בהן האור תיפקע טומאתן לפמ"ש המלמ"ל פ"ג מה' פסה"מ ה"ו דדוקא בדבר שאם עלה למזבח לא ירד אהני ליה מה שמשלה בהן האור שמופקע פסולו לגמרי וחפי' אם ירד יעלה אבל בדבר שאם עלה ירד לא מהני ליה אם משלה בהן האור רק שלא ירד אבל לא נפקע פסולו בנושילת האור ואם ירד לא יעלה ע"ש :

ולפי"ז

מהדרינן אטרהה וכתבו שם החום' דהיינו מדרכנן דמדאורייתא כיון דקביע ליה זמן הוי כק"ל ולמה לריך לדוחק הזה ת"ל כיון דמיירי במנחת אילו של אהרן שהיה ציוה"כ א"כ אסור להקריבה בטומאה משום מלאכת ביעור קדשים טמאים ציוה"כ. ויש ליישב דע"כ ההוא תנא סבר כתנאי דזבחים (דף פ"ג ב') דסברי מנחה הבאה עם הזבח לא חרד דאי ס"ל חרד אס כן איך קחני ברייתא במנחת פרים של ע"ז אס אין כאן אחרת אומרים לו הוי פקח ושמוק ומקריבה בטומאה הא כיון דלא קביע ליה זמן דינה כקרבן יחיד ואף דזדיעבד הליץ מרלה מ"מ איך מקריבין אותה לכתחילה ולריך לתרץ דמיירי שכבר העלה המנחה טמאה ע"ג המזבח ולא חרד וס"ס יקריבו אותה אלא דאס יש שם אחרת יקריבו אחרת הטהורה תחלה שאס יקריבו הטמאה שוב יהיה דיעבד ויהיה הליץ מרלה ולא יביאו אחרת ונמלא ילאו י"ח במנחה טמאה לכך מקריבין תחלה המנחה טהורה ללא י"ח ואח"כ מקטירין הטמאה כיון שעלתה כנלע"ד וכיון דס"ל במנחה אס עלתה לא חרד אס כן ממילא במנחת לבור של יוה"כ מקריבין בטומאה דאין כאן מלאכת ביעור דתיכף במשילת האור נפקע טומאתה וכנ"ל:

והנה מ"ש לעיל דבאימורים שנפסלו לא שייך מלאכת ביעור קדשים פסולים כיון דנפקע פסולן משמשלה בהן האור ע"ג המזבח. מ"מ אינו מוכרח כ"כ לשיטת הרמב"ם (בפי"ח מה' פסולי המוקדשין הל' כ"א) דלא נפקע איסורן עד שתמשול האור ברובן א"כ כשתחיל להבעיר האימורים הפסולים עד שתמשול האור ברובן עדיין שם פסולן עליהן ובאותו צעה כלה וכתבער מהן קלת ובאותו מקלת מקיים מלות ביעור קדשים פסולים ומלאכה הוא ונ"ל דהרמב"ם דייק דבעינן משלה האור ברובן דהא בזבחים דף מ"ג ב' משני רבינא וטומאתו עליו מי שטומאתו פורחת ממנו כשהוא שלם ילא בשר שטומאתו אינו פורחת כשהוא שלם אלא כשהוא חסר ע"ש הרי דעכ"פ לא נפקע אלא כשהוא חסר והיינו כשמשלה האור ברובו דאז נחסר ממנו

ולפי"ז ציזכי לבונה שנפסלו למאי דאמרינן בזבחים דף פ"ג ע"ב מנחה הבאה בפ"ע לדברי כולן לא חרד לדברי ריה"ג ורע"ק חרד דעולה שנפסלה דוקא לא חרד אבל מנחה חרד ואס כן ה"ה ציזכי לבונה ואס כן י"ל דר' יהודה סבר כריה"ג ורע"ק וא"כ ממילא כשמשלה בהן האור לא פקע איסורה וטומאתה ושם קדשים טמאים עליה עד גמר שריפתה ועובר על מלאכת ביעור אלא דהיכא דא"א בעינן אחר עשה דהקטרות ציזכין דוחה ל"ת דל"ת מלאכה. ולא תיקשה הא חזיין דמ"ע דשריפת קדשים גופיה אינו דוחה לל"ת דיו"ט כמבואר דף כ"ד ב' אלא דהתם כתבו הראשונים בטעמא דמלחא לפי שאפשר לקיים מלות שריפת קדשים לאחר יו"ט משא"כ הקטרות ציזכין זמנה היום וא"א לקיימה למחר. ולא תיקשי עלי הא ס"ס גם כשהציזכין טהורין המלוא שיתעכלו ויתבערו ע"ג המזבח ואס כן ס"ס עושה מלאכת ביעור וזה הסיבה הטהורה דזה מן העבודה וא"כ מה יתן ומה יוסיף שנתוסף עוד מלוא ביעור קדשים טמאים. ע"ז יש להשיב כיון דמ"מ כשנטמא מקיים מלוא אחרת דביעור קדשים טמאים נחשב כעושה שני מלאכות ואף דמלאכה זו דמלאכת ביעור מלד אכילת קדשים על המזבח הסיבה הטהורה דהוא עבודה אבל הביעור שמלד קדשים טמאים דלא שייכא לעבודה לא הותר לו. ומכ"ש בשמן מנורה דשם אין המלוא שיתבער מן העולם שהרי בנפס חנוכה הי' כולו קיים וכן בקטורת אין המלוא שיתעכל אלא שיעלה עשן כדקי"ל דקטורת משתעלה תמרתו נעשה מזותו ואס כן כשנטמאו נתוסף מלאכה חדשה מלאכת ביעור: **א"ר**א דלכאורה קשה ע"ז מסוגיא דיומא דף ז' ע"א דפריך לר"נ דאמר טומאה הותרה בלבור ולא מהדרינן אטרהה מצרייתא דהיה מקריב מנחת פרים ואילים וכבשים אומר ומביאין אחרת תחתיו ואס לאו אומרים לו הוי פקח ושמוק מאי לאו פרים ואילים וכבשים דחג דק"ל הוא ומשני לא פרים פר ע"ז אע"ג דלבור הוא כיון דלא קביע ליה זמן מהדרינן. אילים באילו של אהרן דאע"ג דקביע ליה זמן כיון דיחיד הוא

ממנו קלח ומ"מ דברינו הנ"ל בישוב הסוגיא דיומא מ"ח נכונים היטיב דא"א לאוקמי מלתא דרע"ק בקטורת של שבת ויו"ט דשאר ימות השנה דאס כן נפקע עומאחו במשילת האור דהתם בעל איבעיא דחישב בחפינת הקטורת הוא רב פפא ולר"פ לשיטהיה שפיר פשיט ליה מהא דרע"ק דליכא למידחי דמיירי בקטורת דשבת ויו"ט ולא נפקע עומאחו עד שתמשול האור ברובו דהא רב פפא גופיה משני בזבחים דף מ"ג ב' שינוי' אחרינא ולא ניחא ליה בחירולא דרבינא וע"כ משום דס"ל באמת תיכף במשילת האור פורחא נפקע עומאחו וא"כ עומאחו פורחת ממנו כשהוא שלם ואס כן לר"פ לשיטהיה ליכא לאוקמי מחני' דהוסיף רע"ק בקטורת של כל השנה . ולפמ"ש למאי דקי"ל כרבינא גס באימורים שייכא מלאכת ביעור :

והנה במסכת שבת דף כ"ד ב' תנן אין מדליקין בשמן שריפה ביו"ט לפי שאין שורפין קדשים ביו"ט כו' מנה"מ כו' אמר אביי אמר קרא עולת שבת בשבתו ולא עולת חול בשבת ולא עולת חול ביו"ט והקשו בחוס' כיון דקרא בשבת איירי מנ"ל באמת לנידרש ולא עולת חול ביו"ט דלמא דוקא ולא עולת חול בשבת דחמיר מיו"ט ע"ש . ולפמ"ש י"ל קו' החוס' בסגנון זה דהא דבעי גמ' מנ"ל דאין שורפין קדשים ביו"ט ודאי ידע דיו"ט עשה ול"ת הוא אלא דס"ד דזהו דוקא במלאכה שחייבין עליה בשבת מיחה אבל מלאכה שבשבת אין חייבין עליה מיחה אין כאן עשה רק ל"ת וכמ"ש הרשב"א והריטב"א ביבמות דף ז' דאין עשה בלאו דמחמר דעשה דביום השביעי תשבות נאמר בלרה בחריש ובקליר תשבות והיינו מלאכות שחייבים עליהם מיחה . ואס כן שריפת קדשים דמשום מלאכת הבערה אין איסור לא מצעיא בחרומה דמותר ליהנות בשעת שריפה אלא אפי' בקדשים ג"כ מתוך שהותרה ללורך הותרה ג"כ שלא ללורך ואין האיסור רק משום מלאכת הבערה דבזה לא שייך היתר אוכל נפש כמ"ש רש"י בבבלי ומלאכת ביעור אין בה מיחה בשבת דלא היה במשכן ממילא אין כאן אלא ל"ת

דיו"ט בלבד וממילא ידחה אותה עשה דשריפת קדשים . ורב אשי חידש לן בחר הכי דאפילו בכה"ג שאין בו מיחה מ"מ איכא עשה ול"ת אבל בס"ד ס"ל כיון דעל מלאכת הבעור ליכא מיחה בשבת ממילא אין כאן עשה רק ל"ת ויבוא עשה דשריפת קדשים וידחה אותה . וע"ז משני אביי א"ק עולת שבת בשבתו ולא עולת חול בשבת :

והנה לעיל (דף כ') אמרינן לא תבערו אש בכל מושבותיכם אבל אהה מצעיר אברים ופדרים ופירש"י של ע"ש והקשו בחוס' דהא אמרינן אבל לא עולת חול בשבת וגם במס' יומא דף מ"ו הקשו קושיא זו ותיירלו שס ביומא דקרא דעולת חול בשבת לא . איירי בבבלי דאכתי לא הותר הבערה דתמיד אבל בבבלי כיון שהותר הבערה דתמיד הותר נמי ללורך איברים ופדרים של אחמול ע"ש ותמוה לי דהא דילפינן עולת שבת בשבתו ולא עולת חול בשבת משמע דהא דממעט עולת חול הוא דומיא דעולת שבת שמקריבין אותה בבוקר ומשמע דאפי"ה עולת חול לא ואף בההוא שעתא ואין מקטירין אותן עד מו"ש . ונלע"ד ליישב דבאמת מוד איסור הבערה לא היה איסור להקטירן בבוקר כיון שהותר הבערה דתמיד ויעוין במס' פסחים דף פ"ג ב' דקרא דבכל מושבותיכם גלי על קרא דבמועדו דאיירי גס באברים ופדרים של אחמול דגס אלו הם בכלל במועדו ע"ש והא דכתב לן קרא דעולת שבת בשבתו ולא עולת חול בשבת היינו משום דבבבלי שבת א"י להקטירן משום דעדין לא הותר האש דתמיד כמ"ש החוס' . ובבוקר שכבר הותר האש דתמיד והיה גס אלו בכלל דמועדו מ"מ כשמגיע עמוד השחר שוב נפסלו בלינה דקי"ל לינה מועלת בראשו של מוצח כרבה בזבחים דף פ"ז וא"כ חייבין להבער מדין נותר ואף דקי"ל אס עלו לא ירדו ואלו מונחין בראשו של המוצח מ"מ בשבת אסור משום מלאכת ביעור קדשים פסולי' ומלאכה זו לא שייך כלל לעבודה דנימא הואיל והותר ביעור דתמיד הותר נמי ביעור קדשים עמאים דביעור דתמיד הוא העבודה משא"כ

ביעור

אש דתמיד מ"מ טוב יש צו איסור מלאכת
 ביעור קדשים פסולים דזכו לא שייך לעבודה :
וא"כ מתוך קו' החום' שהקשו דלמא שאני
 שבת דחמיר מכ"ל לאביי דלא עולת
 חול ציו"ט. דז"א קושיא דאביי מוכח מדחזינן
 דלא מקטירין אותן בשבת בבוקר אף דאז הותר
 אש דתמיד וליכא איסור הבטרה מ"מ אסור
 משום מלאכת שריפה קדשים ואם כן ממילא
 ה"ה ציו"ט דלענין מלאכת ביעור אין שום חילוק
 בין שבת ליו"ט דבשלמא במלאכת הבטרה בשבת
 איכא איסור סקילה וציו"ט אינו אלא לאו אבל
 כאן דליכא איסור הבטרה דכבר הותר אגב
 תמיד ולא גשאר אלא מלאכת ביעור קדשים
 פסולים וא"כ גם בשבת אינו אלא לאו בעלמא
 ואפ"ה אסור וע"כ דעשה לא דחי לל"ה זו והטעם
 דיכול לשרוף אחר יו"ט כמו שכתבו הראשונים
 ז"ל. אלא דלכאורה קשה אש כן אמאי באמה
 אין מקטירין עולת חול דליל יו"ט נהי דבבוקר
 אסור לשרוף משום שנפסלו ואיכא משום מלאכת
 ביעור קדשים פסולים. ואף דאיכא עשה דשריפת
 קדשים פסולים וגם עשה דהקטרה שאש עלו
 לא ירדו מ"מ אפשר לקיימם למחר. אבל אחתי
 קשה יהיה מותר להקטירם בליל יו"ט משום
 עשה דהקטרה ולא חשיב אפשר לקיים למחר
 דלמחר יקיים שלא כתיקנה בפסול משום דעלו
 והרי מ"ע מפורשת בתורה כל הלילה על מוקדה
 דמלוא להקטירם בלילה :

וראיתי קושיא זו בספר בשמים ראש שהקשה
 כן בפשיטות על ילפותא דאביי והניח
 בל"ע. אך י"ל דבליל יו"ט דלא הותר עדיין אש
 דתמיד אש כן איכא מלאכת הבטרה דהוי
 מלאכה שחייבין עליה מיתה וזה ידע הש"ס
 דמלאכה ממע לא כדחה יו"ט דהוה עשה ול"ה.
 וכ"ת הא כתבנו דמש"ה פריך דנידחי עשה
 דשריפת קדשים ליו"ט משום דסבר דאין כאן
 איסור הבטרה משום מתוך שהותרה הבטרה
 ללורך הותרה נמי שלא ללורך וא"כ גם בהקטרה
 ליכא איסור הבטרה משום מתוך. אך י"ל דהא
 בעינן עכ"פ לורך ביום קלה וא"כ דוקא בשריפת
 קדשים פסולים בחוץ איכא למימר מתוך דיש בו
 לורך

ביעור קדשים פסולים וקרא דבכל מושבותיכם
 דמוכח מנה דמותר להבעיר אברים ופדרים
 בשבת וע"כ בבוקר דבלילה אסור דאחתי אין
 מבעירין ללורך התמיד ובבוקר קשה דכבר
 נפסלו ויש כאן מלאכת ביעור קדשים פסולים
 ז"ל דקרא דבכל מושבותיכם היכא שמסלה האור
 ברובן לאחר עמוד השחר שחזרו וכשכרו ושזב
 אין כאן מלוא ביעור רק מלאכת הבטרה וזה
 הותר אגב הבטרה דתמיד. וקרא דעולת חול
 בשבת לא. מיידי שלא משלה בהן האור אש כן
 הם פסולים לכך אסור כמ"ס :

ובזה אמרתי לפרש הפלוגתא במסכת יומא ד'
 מ"ו בתמיד רבה ס"ל סופו היינו אברים
 של ע"ש שנשחיתו לשבת אינו דוחה את השבת
 ורב חסדא סבר סופו דוחה את השבת. ואמרתי
 דאזלו לשיטתיהו דרבה ס"ל צובחים דף פ"ז
 דלינה אין מועלת בראשו של מזבח א"כ מוכח
 מקרא דלא עולת חול בשבת דאברים של ע"ש
 אין מקטירם אותם בשבת ואין לומר התם משו'
 דנפסלו בלינה ומשום מלאכת ביעור קדשים
 פסולים אבל לא בכשרים כגון שמסלה בהן האור
 ברובן אח"כ מותר ואין כאן איסור הבטרה
 דהותר אגב הבטרה דתמיד ונקרא במועדו.
 ז"א דהא לרבה כיון שהם בראשו של מזבח לא
 נפסלו כלל וא"כ אמאי פסוק קרא דעולת חול
 לא קריבה בשבת הא אפשר להעלותם בלילה
 לראשו של מזבח ויקטירם בבוקר ח"ו דאפי'
 כשרים לא דחי שבת. וקרא דבכל מושבותיכם
 ז"ל לרבה דמיידי במסלה בהן האור עוד מע"ש
 כחירון ר"ה וריב"א שם ובחום' שבת דף כ'
 דנעשו כבר לחמו של מזבח ורב חסדא לשיטתו'
 צובחים פ"ז דס"ל לינה מועלת בראשו של מזבח
 ע"ש בחום' א"כ אפשר לומר דקרא דאסור עולת
 חול בשבת היינו לפי שנפסלו. אבל אש אירע
 שאחר פסולין אחו בהן האור מעלמן ומשלו ברובן
 ויוכשרו באמה מותר להבעירן מקרא דבכל
 מושבותיכם. היולא לנו מכ"ז דהא דכתב קרא
 דעולת חול אין מקטירין בשבת סובר אביי דה"ט
 בליל שבת אין מקטירין משום איסור הבטרה
 ובשבת בבוקר נהי דנשתלק איסור הבטרה אגב

לורך היום קלח שיכול ליהנות לאפות בגחלתו
 דכל הנשרפין אפרן מוחר משא"כ בהקטרה ע"ג
 המזבח ליכא לורך היום כלל [אמר המחבר עי'
 בחום' פסחים דף ה' ע"ב ד"ה לא אמרינן וכו'
 ול"ע אמנס עיקר סמיכתו עמ"ש עוד דגזיה"כ
 כו'] ועוד דגזיה"כ לכס ולא לגבוה. וא"כ בלילה
 בלא"ה אסור ולא לריך למוילף מוקרא זה רק
 בבוקר שנסחלק איסור הצערה דהותר אגב
 הצערת החמיד א"כ לא נשאר רק מלאכת ביטור

קדשים פסולים ואפ"ה לא דחי עשה לל"ת זו
 וע"כ כיון דאפשר שוב לקיימה למחר וא"כ ה"ה
 שריפת קדשים פסולים בחוץ אף דאיסור הצערה
 ליכא ביה משום מחוץ ולא נשאר רק מלאכת
 ביטור דלית ביה אלא ל"ת גרידא מ"מ לא נדחה
 מפני עשה דשריפה מפני שמלות שריפה אפשר
 לקיימה למחר ע"כ ועוד האריך בזה בחי' לפסחי'
 ע"כ דברי הרב המנוח הנ"ל :

אעתיק כאן מה שאמר החריף החסיד מו"ה דוד וויינמרויב נ"י מועליחוב בהבנת דברי
 מהרש"א רערלה :

פסחים דף כ"ב ע"ב בחום' ד"ה לכס

רבים גבוכו בדברי החוספת על כן היה
 להם דברי מהרש"א כספר החתום בלי
 הבין כוונתו ז"ל. אמנס אחר העיון והדקדוק
 בדברי החום' הוא כי כאשר יסוד דבריהם
 נבנים ע"פ ריבוי החום' מקודם ד"ה מנין כו'
 ומבואר מדבריהם דלביעה והדלקה משום דלביעה
 הוי חזותא בעלמא וכן הדלקה כיון דהוי דרך
 ביטורו סד"א דשריא ולא הוי נלמד מקרא דלא
 יאכל דמשמע איסור הנאה ולפי"ז קושית המקשן
 הוא רק מחד ערלים דמיוחר היינו דמלא יאכל
 משמע איסור הנאה ותרי ערלים אילטרך ללביעה
 ולהדלקה ואייתר חד ערלים זה היה קושית
 המקשן והמחרן השיב לו על קושיתו דערלים
 הזה אילטרך לאשיקי מדרשא לכס ולאורויי אחא
 דהלכס קאי לנטוע לרבים וממילא לא אייתר כלל
 ג"ז הערלים דאי לא היה כתוב הערלים השלישי
 ס"ד דלכס אחי להחיר הנאה וע"ז היה מוכרח
 לכחוב חד ערלים לחזק הלמוד דלא יאכל דהוא
 איסור הנאה ומערלים הב' היה משנוע איסור
 לביעה ומוכרח לכחוב ערלים הג' לאיסור הדלקה
 וליכא שום יחוד כלל וכן פירש מהרש"ל ז"ל
 בדברי הגמרא אמנס לפי"ז לא יתכן בדברי
 החום' שכתבו ואין לומר דלכס להחיר הדלקה
 הוא דאחי דלמה לריך לפי"ז הקרא דלכס להחיר
 הדלקה חיפוק ליה ללביעה והדלקה בלא"ה אינו
 בכלל הנאה ועוד שאר דקדוקים :

רבן כשנעיינ בדברי הגמ' וחום' ב"ק דף ק"א
 נראה שזאת הסברא הוא סברא מסופקת
 אם איסור לביעה והדלקה בכלל בכלל איסור
 הנאה אם לאו כי יש ס"ד לכאן ולכאן אם כן
 נוכל לומר בכוונת הר"י מק' דהחירן מהפך
 הסברא של המקשן וחירונו קאי לפי הנחה
 דלביעה והדלקה בכלל בכלל איסור הנאה וא"כ
 היה בכלל לא יאכל גם לביעה והדלקה וכיון
 דהחורה רחיה לכחוב לכס לנטוע לרבים וחששה
 פן נטעה לומר דלכס להחיר הנאה הוא בא
 כמו בכ"מ לכך לריך לכחוב חד ערלים לאיסור
 הנאה ועדיין היה ס"ד שלכס בא להחיר לביעה
 אף שהוא בכלל הנאה מ"מ הלמוד שלכס בא
 להחיר לכך מוכרח לכחוב עוד ערלים לאיסור
 לביעה ועוד היה ס"ד דלכס קאי להחיר הדלקה
 אף דהוא בכלל איסור הנאה ומוכרח לכחוב כל
 הג' ערלים ולכס אחי לנטוע לרבים ולפי
 פירושו נקשה הר"י מק' שפיר דלכחוב חרי
 ערלים ולא יאכל וע"כ ידעינן גמי דלכס לנטוע
 לרבים אחי דאי להחיר הדלקה אחי אף שהוא
 בכלל הנאה לכחוב לא יאכל וחד ערלים ולא
 לכחוב לכס כלל ואז הוה ידעינן שפיר מלא יאכל
 איסור הנאה ומחד ערלים הוה נפקא איסור
 לביעה וממילא הוה ידעינן יתיר הדלקה כיון
 דחוינן דהחורה לא רחיה שיהיה הכל בכלל
 איסור הנאה מדפרע איסור על לביעה בפ"ע
 וממילא

וממילא הוחר הדלקה וע"ז כתבו ואין לומר דאם היה נכתוב לא יאכל וחד ערלים יותר הוה אמרינן דבאמת הכל בכלל הנאה אפי' לביעה והדלקה כי כן נאמר דהאמת כן הוא ולפי"ז בע"כ אנו מוכרחין לומר דערלים לשום דרשא וכיון דהחורה רתה להחיר הדלקה הוכרח לכתוב לכס וא"כ שוב נטעה לומר דלכס מחיר הכל ומוכרח לכתוב כל הג' ערלים וכנ"ל ורק בזה ידעינן דלכס אחי לנטוע לרבים וע"ז כתבו שהמעין בב"ק יראה שהוא סברא מסופקת אם לביעה והדלקה בכלל אם לאו וממילא ניחא לן לומר דערלים אחי לאיסור לביעה יותר משנאמר דאחי לשום דרשא וא"כ ממילא נלמוד מאיסור לביעה היחר הדלקה כ"ה פי' דברי התוס':

ורפי"ז מוכינים דברי מהרש"א שכתב מחלה דברי מהרש"ל תירץ בזה שאינו מיותר כלל כמ"ש למעלה בשמו וע"ז כתב המהרש"א ויש להג' על דבריו כוונתו דהתי' מהרש"ל הוא לפי פירושו דהקושיא היה רק מחד ערלים כיון דאינו בכלל והחרטון השיב לו ג"כ לפי סברתו ומה שאמר בהתי' ואלטרריך קאי על הק' ערלים אבל לפ"מ שפירש הרימ"ק דהכל בכלל לא יאכל א"כ לא נדע דהלכס קאי לנטוע לרבים רק בחר דכתב ג' ערלים א"כ נשאר קושייתו דמחרי ערלים נמי הוה ידעינן דלכס לנטוע לרבים וע"ז כתב מהרש"א ויש להג' על דבריו היינו דמהרש"ל הקשה אמאי לא פירש הרימ"ק כפירוש מהרש"ל לביעה והדלקה אינו בכלל וממילא נדע היכף דמחד ערלים איסור הנאה והלכס קאי לנטוע לרבים וללביעה והדלקה לא אילטרך להחיר דמהיכי חיחי לאסרו וממילא ליכא שום יחור כלל ומ"ש מהרש"א אלא דהשחא ניחא כוונתו לפרש חיבת ואלטרריך שבהחרטון היינו דאלטרריך חד ערלים לאפוקי מחיבת לכס ולאוריין אחי

דלכס קאי לנטוע לרבים וא"כ ליכא שום יחור כלל דשני ערלים האילו דכתיבי הוא על לביעה והדלקה והם למוודים בפ"ע ואינם בכלל לא יאכל כלל וזה הוא נמי גם לסברת החרטון וכי' המהרש"א להסביר דברי הרימ"ק והכרחו לפרש בגמרא דלביעה והדלקה הוא בכלל לא יאכל דסברתו הוא דאם נימא דלא הוה בכלל ממילא נדע מחד ערלים דלכס אחי לנטוע לרבים אבל עכ"פ כיון דהחורה כתבה הלימוד שלא נטעה וא"כ שוב נוכל ללמוד מזה דרשא גם כן דאין סברא לומר בשביל דהיו יכולין לטעות והולרך לנלות קרא דלא נטעי לכך לא נדרוש ממונו שום דרשא. דאין זה סברא כלל דמ"מ עכ"פ כיון דהשחא לא נטעה שוב אייחר חד ערלים לכך הוכרח לומר סברתו דהכל בכלל וא"כ נטעה לומר דלכס בא למעט ממשמעות דלא יאכל וגם לביעה והדלקה נאמר כן דלכס אחי להחיר כל פעם דרגא יותר הקל וע"ז הקשה הרימ"ק כנ"ל דגם מלא יאכל וברי ערלים נמי הוה ידעינן הכל. וכתב עוד וכן אי הוה כתיב לא יאכל וחד ערלים אי אחא לכס לנטוע לרבים. היינו כסברת מהרש"ל דאינו בכלל הרי חרי קראי איכא כמ"ש מוקודם דאין סברא שבשביל זה לא נוכל לדרוש שום דרשא. דאי [כנ"ל ולא ואי] אחי לנטוע לא לכתוב ערלים ולא נכתוב לכס וממילא לא נאסר רק הנאה לסברת מהרש"ל ע"כ דברי מהרש"א ז"ל והמעין בספר גור אריה כאן יראה שהוא היה גם כן מפרש דברי הגמרא והתוס' שכוונת החרטון הוא לפי הס"ד שהכל נכלל בכלל הנאה וכ"מ מפירש"י שכתב והשחא דכתיבי הנהו קראי לאסרי' לכס ל"ל משמע דקושייתו היה מכל הג' ערלים כסברת הר"י מקו' וכמו שפירשנו בכוונתו ודו"ק. היטב. ע"כ מהחריף:

חתימת הספר.

אמר המחבר, בכבוד ונלענ לשון מדבר, בלי יתרון הכשר חכמה חיילים ינבר, על אשר לא באו דברי הספר הזה בשילומים, לגמור החלקים הנשארים בהלכה ארכתי לשבתא ומרירה החומים, כי דחקה לו השעה, מחסרון איסרין דינרין ומעה, והייתי רק זוועה, והצרות ויגונות חד בחברתה נגעה, ואין קץ לימי הרעה, ומכ"ש שלא עלתה לי להרפים מכל חירושי על שלחן המהור מכל ארבעה, שהי למארת עינים לכל לומדי תורה ומורי הוראה, לולי רחמי הש"י אשר חזק אותי, לאמור לחכמה אחותי, והמה את לבבי לאמור לי חזק ואמץ באורייתא, עד זיבולא בתרייתא, במקרא ואנדה טישנה ובדייתא, מלטייל בדברי הכלים מילי מולייתא, ובחרתי לי זאת התורה, אם כי מעט אשר זכיתי בה במלא פלה ואורה, וכמעץ הגפן רק חדא זמורה, וכפתור ופרח מכל המנורה, לזה אישיב אל לבבי הלא מנחה העני נקרב עם הנוצה, ולכן גם דברינו המעטים אל תדיח חוצה, ויקובל מנחתי הדלה בשובע שמחות, אף כי איננה זך בתית למנחות, כי זה חלקי מכל עמלי, בימי חיי הכלי, כמאמר המלך החכם וזה חלקי מכל עמלי, וכבר המלצנו בדרכי חז"ל גיטין פ' מי שאחזו רב ושמואל חד אמר מקלו וח"א קירו ופירש"י בשם רב האי נאון כלי חרס ששוואבין בו מים ונתקשו בו רבים להבין דברי חכמים וחירותם ואמרנו הבוונה ע"פ אמרם ז"ל כשעה שתיקן שלמה עירובין ונטילה ידים יצתה ב"ק בני אם חכם לבך בו וע"ז הבוונה חד אמר מקלו הוא תיקון עירובין לחי או צוה"פ וחד אמר כלי ששוואבין בו מים הוא נטילת ידים וזה חלקי מכל עמלי. ובכן אבקש מאבינו הרחמן שכמו שזכיתי להרפים זה המעט מחירושי תורה. כן יזכני להוציא כל שאר חירושי לאורה, ובטהרה יחיש לגאלינו ולעלות לציון כרינה, מלא חכמה דעת וכינה, ויעשה עמנו נפלאות ונסים, ומלאה הארץ דעה במים לים מבסיב.

עוד מצאתי א"ע להודיע, ולפני קורא בספר הזה להביע, כי אל יאשימני הקורא בהרים, אם מוזכר בחבורנו איזה סברא הכתובה בספרים, מדברי רבותינו גדולי המורים, הן הן בעלי קרנים, שוקלים כל דבר בשקל הקודש ובידם כף המאזנים, ולמה הביא לנו זה האיש פקטגני האנשים, כאלו הם דברים חדשים, אמנם היתה לזה הסיבה, כי כל ספרי בעו"ה הבערה ללהב יצאה והרוח אותם ליבה, במרה נרושה וטרובה, וכתבהי מהרשום במוחי, ולקנות ספרים בולם אין כעה בכוחי, לכן אמרתי רוח אל עשתני נשמתו ורוחי, אהגה בתורתו ית' ולכל בהם חיי רוחי, וגם עד זקנה ושיבה בהתפרד חושי ובוחי, יערב עליו שיחי, ושפתותי יהא דובבות בשוכי אל בית מנוחי, ויעלה לרצון לפניו ית' דית גיחותי, וכל תופשי התורה יהנו בדברינו אלה ישמחו ויגווחו שלום רב לאוהבי תורתך בו' אמן כן יהי רצון:

שמות הפרענומער אגמין

אפטא

הרב ר' לבי ארי פרידמאן. ר' מאיר הכהן וויזענפעלד. בנו ר' יעקב. בנו ר' חנינא. ר' יחיאל יהודא טענענווארליל. בנו החתן יחזק אייזיק. חתנו ר' יוסף מארטשיק. ר' טוביה גוטמאן כ"ץ ראפפארט. ר' עקיבא מאלזינער. ר' מרדכי מנחם ווינגארט. ר' יונתן אייבירשיטן. בנו ר' יחזק שלמה. ר' יחזק אבראמזאהן. ר' משה גד זאקאליק. ר' בנימין זאלווע. ר' ישראל דוד אייזינבערג. ר' משה לייב, ר' מאיר וויינמאהן. ר' עוזיאל וויינמאן. ר' משה לייב זילבערבערג:

אסמראווע

ר' פנחס הכהן. ר' אברהם מאיר הורוויטן. ר' עקיבא גוטסאלץ, ר' שלמה האפמאן מסטאכניץ. ר' לייביש רויזינמוטטער מסטאשעוו. ר' חיים שטיין מיאנאז:

בארנוב

ר' אדם טענענבוים. ר' אבא זאטערמאן. ר' זלמן ברוך לאקס. ר' מענדיל גרינהויז. ר' יחזק לבי שטיינערמאן. גיסי ר' לייביל קראמאש. אחיו ר' דוד. ר' יונה הלוי. ר' משה פערילשטיין. ר' אליעזר רויזינבערג. ר' בעריל אפפעל, בנו ר' איטשי מאיר, ר' יואל עטינגער. ר' מנשה שיינפעלד. ר' יעקב הלוי עבזר בהמ"ד. ר' נחמי לייזר, ר' שלמה מפאלעדאוו. ר' נחמן אבערקלייד. ר' ישעי' יוסף מארחעווקי. ר' לבי מריון. ר' בירך זאב הערשמאן. ר' נתן דוד לוקירמאן. ר' משה ב"ר יחזק מריקא. ר' ישראל בר"י מריקא. ר' שלמה פאלל. ר' שמעון שטייערמאן:

נארוואלין

יהושע אשר בהרה"ק שליט"א. גיסו ר' נתן

דוד בהרה"ק מקינסק, ר' ירחמיאל בלאס. ש"צ ר' חיים יהושע הכהן פייערשטיין. ר' מאיר אלעזר פייגינבוים. ר' חיים יחזק קראמארש. ר' מנחם מענדיל דיומטמאן. ר' העניך רויטפארב עבזר חסידי גור. ר' רפאל יוסף גאטערמאן:

ווארשא

הרב ר' שמואל זנוויל קלעפפיש המ"ץ. הרב ר' יחזק הכהן פייגענבוים המ"ץ. הרב ר' יהודא הלוי סג"ל המ"ץ. הרב ר' ישראל מרדכי המ"ץ. הרב ר' עוזיאל אב"ד מפאוואניק. ר' שמואל דוד זאלבערג. ר' נפחלי ליכטענבערג. ר' יעקב גראדשטיין. ר' משה פנחס פילהער, ר' יעקיל ווערטמאן. ר' מאטיל וואססערלוג. ר' אברהם אלעזר לאנדאבערג חתן הרב הקדוש מקאלק. אחיו ר' מענדיל. ר' שמואל יחזק בלומענקאפף. ר' אלי גלאס. ר' שמואל פיינקעלשטיין. ר' משה שפידבאהס. ר' מרדכי מאיר מאלייניק. ר' שלמה פרידמאן. ר' יחזקאל זילבערשטיין. ר' אלעזר משה גפן. ר' אברהם מפראגא. ר' שלמה ראובן הויכנלאבער. ר' לייבילי סאחטשעווסקי. ר' מויכל הכהן. ר' חיים ברוך שו"צ. ר' יחזק מאיר וועב. ר' הענעך ב"ר שלמה ווייס. ר' חיים פיינגאלד. ר' יעקב ליכטענשטיין. ר' אברהם משה פוטערמאן. ר' יעקב יחזק הכהן ב"ר יהושע ליב המ"ץ. ר' מרדכי יוסף יוסטמאן. ר' בנימין גאנפעל. ר' מאטיל פערילמוטטער. ר' רפאל יונגפער. ר' אלחנן וואנדיל. ר' לייב ליפקאוויטש. ר' בעריל אנקער. ר' חיים שלמה ליבערזאהן. ר' יחזק דוב פרידמאן:

וואנוואליץ

הרב ר' זלמן האב"ד. ר' נחמי רויזינבוים. ר' לבי קאראפייע. ר' מענדיל כ"ץ מקאלק.

שמות הפרענומער אנטוין

פר 167

מעוריש

הרב הגאון ר' ישראל איסר שפירא ז"ל. הרב ר' מרדכי פרידמאן. ר' חיים שמעון בהגאון ר' שלום בער אב"ד קלענק. ר' מרדכי שחור. ר' משה לבי שו"ב. ר' יעקל איש. ש"ב ר' מענדיל לילינטאהל. ר' יאקיל הויזמאן. ר' אלחנן יוסף פארבמאן. ר' קאדיש מקאברין. ר' ראובן גראמאן :

פייאסק

ר' מאיר שרגא האב"ד. ר' ישראל ילחק האב"ד מקאמינקא אלל ווארשא. בנו ר' איתמר. ר' ליבלי אב"ד מוולאדאוויק. א' יעקב אורניר אב"ד ממאדזין :

ציומר

ר' יוסף אייזימאן. ר' חיים נח שלייפשטיין. ר' פּרָן שו"ב. ר' חיים ראבינשטיין עבור ביהמ"ד. ר' נחן דוד רויזנלווייג. ר' אייזיק ב"ר שמואל מקאלק :

קאנסקוואלי

הגביר ר' מענדיל בייער. הגביר ר' אברהם בפילאב. ר' זעליג שאלל הבאהן. ר' ישעי' מאיר מענקיס. ר' אלי' בשם ר' זאב דוב וואלפין פעלד. אחיו ר' ישראל. ר' ירחמיאל גאטמאן מאמשינאו :

שערליץ

המ"ל ר' אברהם הלוי. גבאי חסידי ביאלא ר' שמעון רידיל. החתן יואל לעווין עבור חסידי ראדזין. ש"ב ר' מענדיל מרקוספעלד. ר' שלמה יודא ברש"י. ר' לבי וואריס מקאלק. ר' בעריל פרידמאן מלאוויטש. לביהמ"ד קאריווא ע"י הח' מיכל בר"ל. ר' קלמן חתן השו"ב ר' ישראל ילחק הר' לבי זאב ב"ד אברהם יהושע מווארשא. ר' חיים ווארשאוסקי :

זוואלין

הרה"ג ר' יחזקאל האב"ד חונה בראדוס. חתנו ר' בעריש. חתנו ש"ב ר' אברהם לעווינסאהן. ר' משה באנהארט :

ועליחוב

הרה"ל ר' משה אליקים בריעה ובנו הרה"ח ר' יהושע אשר שליט"א. הגביר הנכבד ר' ישראל זיסמאן. בנו ר' שמאי. בנו ר' שמואל ליב. חתנו ר' אהרן לבי ערליך. חתנו ר' מאטיל בהגאון. חתנו ר' חיים מרדכי זאלבערג. הר"ר דוד ווינקטרויב ח"נ הק' ר"ר עוזיאל ז"ל. בנו הר"ר שמחה. נכדו ר' משה. גיסו ר' ילחק מאיר. ר' ישעי' קלונימס בר' אלחנן טענינבוים. ר' ילחק בהגאון. חתנו ר' יהושע העשיל. ר' ילחק פויגיל. ר' חיים חתן החרוף המנוח ר' לבי ז"ל. גיסו ר' איטשא מאיר ראבינאוויטש. ר' אברהם מיכל שו"ב. ר' שלמה שו"ב. ר' משה דוד שו"ב. ר' אלטער שלום בהרה"ל מגניווישוב. ר' יודא זילבערבארג. ר' יוסף בהרב מדאברנין. ר' חיים מרדכי רובינשטיין. בנו הח' מנחם ילחק בן ליון. בנו הב' אברהם נחמי' אלעזר. ר' יעקב ביים ארי' חתן ר' אברהם ילחק. ר' יעקב ביים טינסקי. ר' מענדיל ב"ר בענדיט ש"ב. ר' חיים שרגא פערקיל ב"ר אברהם. חתנו ר' ילחק מאיר. ר' לוי ילחק קאהן. ר' חיים אלי' בירב. ר' משה איינגליסטער. ר' חיים פנחס גארבאוויק ש"ב. ר' יהושע פיינגיטעכט ש"ב. הר' משה ראזינפעלד :

משעחוב

הרב ר' אברהם חיים פלידערבוים. ר' אבא שו"ב עבור ביהמ"ד. ר' לבי ראבין פייער. ר' משה ב"ר ארי' ליבוש :

ליקאווי

ר' משה ילחק שו"ב. ר' מאטיל שו"ב. ר' לבי ב"ר גדלי' מקאלק המ"ל. ר' ישראל ילחק עבור שטיביל גער. ר' ישראל ילחק האנדילמאן :

שמות הפרענומער אנטיין

לובלין

מטשמעליב. ר' ינחק מאיר שטערינבליץ. ר' קלמן ארי' האלבערשטאט. ר' קלמן זינגער. ר' אברהם גאלדבארג. ר' ליבוס ווינמאן. ר' מרדכי ניסן בויס. בנו החתן יואל. ר' שמואל בר' ישראל. אחיו ר' אברהם יוסף. ר' אלטער מינץ. ר' יוסע גרינוואלד משברסין. ר' שלמה דוד מטאריספאלי. ר' אברהם ליב זימרינג מאופעלא. ר' דוד אינטער באך מיוזעפוף. ר' יחזקאל שיפער. ר' ליבלי בלאנק. ר' יחזקאל מצעחיב. ר' חיים ינחק הכהן מלעברטוב. ר' יעקב דוד אוקינאווסקי. אחיו ר' ראובן. ר' משה וואריס. ר' זישא פיין מעהל. ר' חיים יעקב זינגער. אחיו ר' עקיבא. אחיו הר' משה. ר' יעקב יוסף סכהן. ר' יחזקאל הכהן. ר' יוסע לעוו. ר' אברהם בהרב מסערלין. ר' לבי שלאקער ממאגלין. ר' מסחי ספיר מאוסטראווי. ר' אברהם בירך שפעט:

נוספות לווארשא

ר' בעריש זילבערבארג הכהן. בנו ה' שמואל לבי. ר' דוד וואגמיינסטער. ר' יהודא ארי' בר' משה לעפקאוויטש מבאלימאף בנו ה' אברהם. הנביר ר' ישראל שאל גראפשטיין. ה' מנחם דוד פערילמוטער. ר' שלמה מאיר:

הרה"ח ר' שלמה מאיר באדמו"ר הרה"ק זללה"ה. הרה"ח ר' שלמה באדמו"ר הרה"ק שליט"א. אחיו הרה"ח ר' עזריאל מאיר אלטער. ר' עקיבא בהחריף המנוח ר' ישראל זללה"ה נכד אדמו"ר. ר' אלטער וואלפערשטיין מקראשניק. ר' סענדער זילבער חתנו ר' עקיבא איגר נכד אדמו"ר. חתנו ר' משה בהרה"ק מלובאוויטש זללה"ה. בנו ר' דוד. ר' נתן מ"ץ. ר' ישעי' לעלניקער מ"ץ. ביהמ"ד פרנס ע"י ר' אברהם האניק הענדליר. ר' יעקב העכט עבור ביהמ"ד ח' משניות. ר' אלטער ביהמ"ץ. ר' יעקב פרץ עבור ביהמ"ד הרבי מלובלין זלוק"ל. הרב ר' חיים ישעי' הכהן בעל המסגרת. ביהמ"ד דהרה"ק שי'. ר' שמואל רויזנבלאט. ר' שבחי מאנדילבוים. ר' מרדכי וואלף שפעט. ביהמ"ד גמ"ח ע"י ר' דוד וויזלטיהר. ביהמ"ד קהל ע"י ר' אברהם ליבקאוויטש. ביהמ"ד ר' ליב קלאוויר ע"י ה' בעריש. ר' מרדכי בלעכמאן. חתנו הר' משה ערליך. ר' אברהם שלמה. ר' יוסע חנוך שטערינפיקיל. בנו ר' שלום שכנא. ר' משה איטשא גרוכבארג. בנו ר' ליביש. ר' ירחמיאל שלאסבערג. ר' אהרן אביגדור קאפילמאן. ר' יעקב בהרב

חכם לב יקח מצוות ה'יה הנדיב יקר רוח טו"ה ר' שלום יצחק שלאסבערג סווארשא זו"ה הצנועה סרת ליבא ת"י אשר החזיקו בידי עה היותי אצלם בווארשא ובתו ברכה פרוטמט המונחת חנצב"ה גם חסדם עמדה לי לגמור הם' הזה בביהד"פ יהי לברכה ולתהלה וכל הלומדים בס' הזה יחזיקו גם להם טובה עץ חיים היא לפחזיקים בה ובכן יעזור לי השי"ת לגמור שאר חיבורים בפרט על הל' גרה והל' גישין והל' שבת על אבנה סלאכות והחלק השלישי בל הל' עירובין אשר הם מסודרים להדפיס:

ועל הטוב יזכר שם בני יחידי כמר שמואל משה שלום"א אבי"ר:

